

IESNIEGUMS

Studiju virziena "Ekonomika" novērtēšana

Studiju virziens	<i>Ekonomika</i>
Augstākās izglītības iestāde	<i>Sabiedrība ar ierobežotu atbildību "BALTIJAS STARPTAUTISKĀ AKADĒMIJA"</i>
Reģistrācijas kods	<i>3343800009</i>
Juridiskā adrese	<i>LOMONOSOVA IELA 4, RĪGA, LV-1003</i>
Tālrunis	<i>67100554</i>
E-pasts	<i>vocish@bsa.edu.lv</i>

Pašnovērtējuma ziņojums

Studiju virziens "Ekonomika"

Sabiedrība ar ierobežotu atbildību "BALTIJAS STARPTAUTISKĀ AKADĒMIJA"

Pašnovērtējuma ziņojums	2
Studiju virziena informācija	5
I - Informācija par augstskolu/koledžu	5
II - Studiju virziena raksturojums (1. Studiju virziena pārvaldība)	22
II - Studiju virziena raksturojums (2. Iekšējās kvalitātes nodrošināšanas sistēmas efektivitāte)	48
II - Studiju virziena raksturojums (3. Studiju virziena resursi un nodrošinājums)	63
II - Studiju virziena raksturojums (4. Zinātniskā pētniecība un mākslinieciskā jaunrade)	85
II - Studiju virziena raksturojums (5. Sadarbība un internacionalizācija)	97
II - Studiju virziena raksturojums (6. Iepriekšējās novērtēšanas procedūrās saņemto rekomendāciju ieviešana)	102
Pielikumi	105
Citi pielikumi	107
Starptautiskās finanses un ekonomika	109
Studiju programmas informācija	113
III - STUDIJU PROGRAMMAS RAKSTUROJUMS (1. Studiju programmas raksturojošie parametri)	113
III - STUDIJU PROGRAMMAS RAKSTUROJUMS (2. Studiju saturs un īstenošana)	126
III - STUDIJU PROGRAMMAS RAKSTUROJUMS (3. Studiju programmas resursi un nodrošinājums)	146
III - STUDIJU PROGRAMMAS RAKSTUROJUMS (4. Mācībspēki)	147
Pielikumi	152
Finanšu vadība	153
Studiju programmas informācija	157
III - STUDIJU PROGRAMMAS RAKSTUROJUMS (1. Studiju programmas raksturojošie parametri)	157
III - STUDIJU PROGRAMMAS RAKSTUROJUMS (2. Studiju saturs un īstenošana)	173
III - STUDIJU PROGRAMMAS RAKSTUROJUMS (3. Studiju programmas resursi un nodrošinājums)	197
III - STUDIJU PROGRAMMAS RAKSTUROJUMS (4. Mācībspēki)	199
Pielikumi	206
Eiropas ekonomika un bizness	207
Studiju programmas informācija	212
III - STUDIJU PROGRAMMAS RAKSTUROJUMS (1. Studiju programmas raksturojošie parametri)	212
III - STUDIJU PROGRAMMAS RAKSTUROJUMS (2. Studiju saturs un īstenošana)	221

III - STUDIJU PROGRAMMAS RAKSTUROJUMS (3. Studiju programmas resursi un nodrošinājums)	246
III - STUDIJU PROGRAMMAS RAKSTUROJUMS (4. Mācībspēki)	248
Pielikumi	255
Reģionālā ekonomika un ekonomiskā politika	256
Studiju programmas informācija	259
III - STUDIJU PROGRAMMAS RAKSTUROJUMS (1. Studiju programmas raksturojošie parametri)	259
III - STUDIJU PROGRAMMAS RAKSTUROJUMS (2. Studiju saturs un īstenošana)	271
III - STUDIJU PROGRAMMAS RAKSTUROJUMS (3. Studiju programmas resursi un nodrošinājums)	289
III - STUDIJU PROGRAMMAS RAKSTUROJUMS (4. Mācībspēki)	292
Pielikumi	302

I - Informācija par augstskolu/koledžu

1.1. Pamatinformācija par augstskolu/ koledžu un tās stratēģiskajiem attīstības virzieniem, ietverot šādus punktus:

Sabiedrība ar ierobežotu atbildību "Baltijas Starptautiskā akadēmija" (turpmāk BSA) dibināta 1992. gada kā Baltijas Krievu institūts. 2006. gadā institūts tika pārdēvēts par Baltijas Starptautiskā akadēmiju (turpmāk tekstā - BSA). **BSA galvenais mērķis ir dot studējošajiem starptautiskajā darba tirgū konkurētspējīgu augstāko izglītību un kvalifikāciju atbilstoši mūsdienu starptautiskajām prasībām**, kas 2014. gadā Latvijas Republikas Ministru kabinetā apstiprināts Baltijas Starptautiskā akadēmija Satversme.

Sabiedrība ar ierobežotu atbildību „Baltijas Starptautiskā akadēmija” reģistrēta komercreģistrā (**Pielikums Nr.1**), izglītības iestāžu reģistrā (**Pielikums Nr.2**) un zinātnisko institūciju reģistrā (**Pielikums Nr.3**), ir akreditēta augstākās izglītības iestāde (**Pielikums Nr.4**), kas nodrošina augstāko izglītību, pamatojoties uz Latvijas Republikas Satversmi, Izglītības likumu, Augstskolu likumu, likumu "Par zinātnisko darbību", citiem tiesību aktiem un augstskolas Satversmi, kurā noteikti akadēmijas darbības mērķi, uzdevumi un pamatprincipi, kā arī kompetences un darbības formas.

Baltijas Starptautiskā akadēmija ir **Privāto augstskolu asociācijas**[1] biedre un ir viena no 10 privātajām augstskolām Latvijā, kas ieņem ievērojamu vietu augstākajā izglītībā telpā. Privātās augstskolas Latvijā ir ieguvušas iedzīvotāju lielu uzticību, katru gadu piedāvājot iespējas studijām visos Latvijas reģionos un visos studiju līmeņos, ieskaitot studijas doktorantūrās. . Plašais studiju programmu klāsts, interesantais un praktiskajai dzīvei noderīgais studiju saturs, labā materiālā bāze un moderna pasniegšanas metodika, pieaugošās starptautiskās sadarbības iespējas un vēl daudzi citi faktori ir veicinājuši privāto augstskolu attīstību un nodrošinās to izaugsmi. Privāto augstskolu asociācijas pārstāvji ir deleģēti Augstākās Izglītības padomē[2], kā arī citās institūcijās, kas ir saistītas ar augstākās izglītības aktuālo jautājumu risināšanu.

Baltijas Starptautiskā akadēmija ir **Latvijas Koledžu asociācijas**[3] biedre, kas apvieno 26 biedrus, kuru mērķis ir veicināt koledžu un augstskolu, kas īsteno 1.līmeņa profesionālās augstākās izglītības programmas, attīstību un pilnveidošanos, to darbības efektivitātes paaugstināšanu.

Baltijas Starptautiskā akadēmijas rektors ir **Latvijas Rektoru padomes** loceklis, kas apvieno visu Latvijas augstākās izglītības iestāžu rektorus, kas apvienojoties kopīgā padomē pilnveido un attīsta augstāko izglītību Latvijā un iesaistās Eiropas kopīgajā izglītības telpā piedaloties Eiropas Universitāšu asociācijā[4] .

2006.gada Baltijas Starptautiskā akadēmija ir **Sociālā darba skolu starptautiskā asociācijas**[5] dalībniece.

Baltijas Starptautiskā akadēmija ir Latvijas augstākās izglītības telpā funkcionējoša augstākās izglītības iestāde, kas balstoties uz augstskolas prestižu Latvijas sabiedrībā, augsti kvalificētu personālu, modernām tehnoloģijām un attīstīto materiāli-tehnisko bāzi, nodrošina radoši domājošu cilvēku ilgtspējīgu izglītošanu.

Atbilstoši Izglītības un zinātnes ministrijas attīstības mērķiem, kuri tika noteikti Latvijas politikas plānošanas dokumentos. Proti, augstākās izglītības un zinātnes mērķis ir īstenojami konsolidētā augstākās izglītības un zinātnes sektorā. To paredz gan Latvijas Nacionālās attīstības plāns 2020 .gadam, gan Izglītības attīstības pamatnostādnes 2020. gadam un Zinātnes, tehnoloģiju

attīstības un inovācijas pamatnostādņēs 2020. gadam noteiktie politikas rīcības virzieni un pasākumi.

2012.gadā sabiedrībai ar ierobežotu atbildību "Baltijas Starptautiskā akadēmija" un sabiedrība ar ierobežotu atbildību "Baltijas Psiholoģijas un menedžmenta augstskola" (BPMA) reorganizācijas rezultātā pievienoja sabiedrību ar ierobežotu atbildību "Grāmatvedības un finanšu koledža" (GFK) nopirka (BSA 50% un BPMA 50%).

Pārskata periodā 2014./2015. akadēmiskajā gadā Sabiedrība ar ierobežotu atbildību "Baltijas Psiholoģijas un menedžmenta augstskola", Uzņēmuma reģistra. reģ.Nr. 40003261174, tika reorganizēta, pamatojoties uz LR Uzņēmuma reģistra 2015. gada 15. janvāra lēmumu Nr. 6-12/4928, "Par reorganizācijas ierakstīšanu komercreģistrā". Reorganizācijas procesa rezultātā Sabiedrība ar ierobežotu atbildību "Baltijas Psiholoģijas un menedžmenta augstskola" (BPMA) tika reorganizēta un apvienota, pievienojot Sabiedrībai ar ierobežotu atbildību "Baltijas Starptautiskā akadēmija". Pirms apvienošanās abas augstskolas rūpīgi izvērtēja savu stratēģisko specializāciju, kā arī izveidoja detalizētu apvienošanās plānu un izvērtēja apvienošanās vērtību.

Reorganizācijas rezultātā tika izveidota spēcīga, kvalitatīvāka un modernāka infrastruktūra, akadēmiskie resursi, stiprināta iekšējā pārvaldība un resursu vadība, kā arī apvienoja un papildināja īstenojamās studiju virzienus un studiju programmas.

Studiju virzieni pēc reorganizācijas 2015.gadā

<i>Nr. p.k.</i>	<i>Baltijas Psiholoģijas un menedžmenta augstskola studiju virzieni:</i>	<i>Baltijas Starptautiskā akadēmija studiju virzieni:</i>
1.	Psiholoģija	
2.	Sociālā labklājība	
3.	Ekonomika	Ekonomika
4.		Informācijas un komunikācijas zinātnes
5.		Informācijas tehnoloģija, datortehnika, elektronika, telekomunikācijas, datorvadība un datorzinātne
6.		Māksla
7.		Socioloģija, politoloģija un antropoloģija
8.		Tiesību zinātne
9.		Tulkošana
10.		Vadība, administrēšana un nekustamo īpašumu pārvaldība

11.

**Viesnīcu un restorānu serviss,
tūrisma un atpūtas organizācija**

Pamatojoties uz kvalitatīvajiem un kvantitatīvajiem rādītājiem studiju virziens "Informācijas tehnoloģija, datortehnika, elektronika, telekomunikācijas, datorvadība un datorzinātne" 2015.gadā tika slēgts.

BSA studiju virzienu dinamika 2013.-2019.gadam (skaits)

<i>Akadēmiskais gads</i>	<i>Studiju virzienu skaits</i>
2019./2020.akad.gads	10
2014./2015.akad.gads	11
2013./2014.akad.gads	9

BSA nodrošina augstāko izglītību četros studiju līmeņos 2019./2020. akadēmiskajā gadā.

Studiju programmu skaits līmeņos 2018./2019.akad.gadā

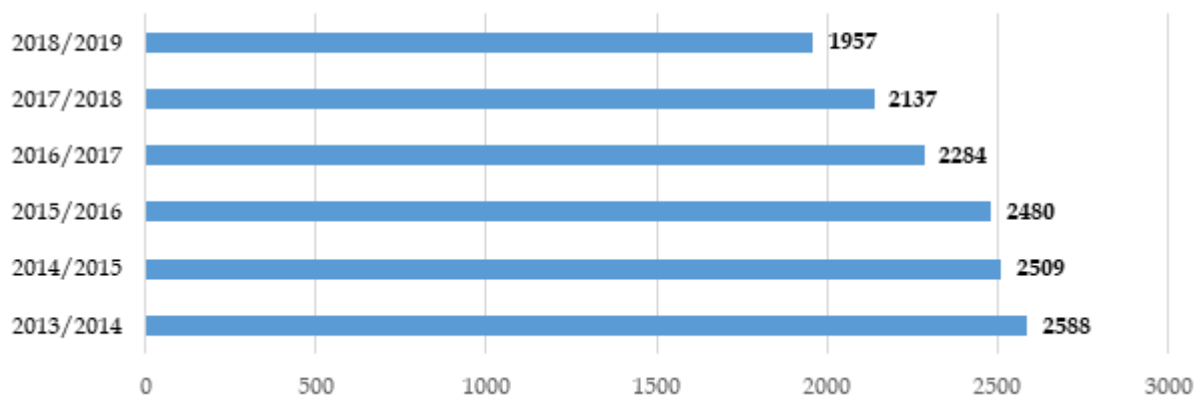
<i>EKL līmenis</i>	<i>Studiju programmu veids</i>	<i>Programmu skaits</i>
8. līmenis	doktora studiju programmas	2
7. līmenis	maģistra studiju programmas	12
6. līmenis	bakalaura studiju programmas	11
5. līmenis	pirmā līmeņa studiju programmas	4

BSA uz 2019.gada septembrī akreditēto studiju virzienu un programmu saraksts (**pielikums Nr.5**) īsteno 10 studiju virzienus un 29 studiju programmas.

Kā liecina Centrālās statistikas pārvaldes (CSP) dati kopumā par studentu skaitu Latvijas augstākās izglītības iestādēs kopā 2018./2019. akadēmiskajā gadā studentu skaits gada laikā ir samazinājies par 1,2 tūkstošiem, savukārt kopš 2015. gada – par 3,9 tūkstošiem.

BSA vadība, administrācija, filiāļu vadītāji, kā arī studiju virzienu vadītāji un studiju programmu vadītāji analizē studentu skaita dinamiku, lai sekmētu studiju virzienu tālāko attīstību. Analizēti tiek arī kopīgās Latvijas augstākās izglītības attīstības un pilnveides tendences.

**Studentu skaita dinamika
Baltijas Starptautiskajā akadēmijā
2013./2014. līdz 2018./2019.**

Studentu skaita dinamika studiju vietās 2013./2014. līdz 2018./2019.

Filiāle	2013/2014 studiju gads	2014/2015 studiju gads	2015/2016 studiju gads	2016/2017 studiju gads	2017/2018 studiju gads	2018/2019 studiju gads
DA	253	238	261	275	292	251
JK	113	115	111	108	111	104
JL	141	131	162	140	121	107
LI	116	112	107	101	94	71
RE	90	86	81	74	60	48
RI	1818	1773	1696	1522	1400	1335
SM	29	26	29	30	31	19
VE	28	28	33	34	28	22
Kopā	2588	2509	2480	2284	2137	1957

Rīgā (RI), Jelgavā (JL), Jēkabpilī (JK), Daugavpilī (DA), Rēzeknē (RE), Smiltēnē (SM), Liepājā (LI) un Ventspilī (VE).

BSA no 2013./2014.akad.gadu līdz 2018./2019.akad.gadu ir vērojams studentu skaita samazinājums (28%), kas ir akadēmijā kopumā. Pozitīvas tendences studentu skaita dinamikā ir vērojamas Daugavpils un Jēkabpils filiālēs.

Studentu skaita dinamika studiju virzienos 2013./2014. līdz 2018./2019.

Studiju virziens	2013/2014	2014/2015	2015/2016	2016/2017	2017/2018	2018/2019
------------------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------

Tiesību zinātne	551	567	591	596	586	491
Vadība, administrēšana un nekustamo īpašumu pārvaldība	482	435	407	362	355	323
Informācijas un komunikācijas zinātnes	140	116	100	80	77	64
Ekonomika	186	193	182	169	152	147
Mākslas	311	263	243	209	180	141
Viesnīcu un restorānu serviss, tūrisma un atpūtas organizācija	355	311	283	255	211	216
Tulkošana	126	115	109	90	64	49
Socioloģija, politoloģija un antropoloģija	15	17	16	16	17	13
Informācijas tehnoloģija, datortehnika, elektronika, telekomunikācijas, datorvadība un datorzinātne	14	15	8	0	0	0
Psiholoģija	226	222	222	200	224	222
Sociālā labklājība	182	255	319	307	271	291

Analizējot studentu dinamiku pārskata periodā nozīmīgs studentu skaita samazinājums ir novērojams sekojošos studiju virzienos: Tulkošana, Mākslas, Informācijas un komunikācijas zinātnes, Viesnīcu un restorānu serviss, tūrisma un atpūtas organizācija, Vadība, administrēšana un nekustamo īpašumu pārvaldība, Socioloģija, politoloģija un antropoloģija un Tiesību zinātne.

Pozitīva dinamika ir novērojama studiju virzienā "Psiholoģija", kas demonstrē stabilu studentu skaitu, kā arī augošu dinamiku studiju virzienā "Sociālā labklājība".

Neskatoties uz studentu skaita samazināšanu akadēmijā kopumā pēdējos gados, BSA izdevās saglabāt pozitīvu bilanci. Kā svarīgs pozitīvs moments jāatzīmē, BSA nepalielināja studiju maksas tarifus un saglabāja sociālā atbalsta politiku studentiem, izmantojot atlaižu sistēmu un piedāvājot studiju un studējošos kredītus.

Akadēmijas pamatdarbības **finansiālie rādītāji** ir cieši saistīti ar studējošo veiktajām iemaksām.

Sabiedrības ar ierobežotu atbildību “Baltijas Starptautiskā akadēmijas” pamatdarbības veidi saskaņā ar saimniecisko darbību statistiskā klasifikācija NACE klasifikatoru:

Augstākā izglītība, kas nav akadēmiskā	NACE kods 85.41
Akadēmiskā augstākā izglītība	NACE kods 85.42
Mazumtirdzniecība nespecializētajos veikalos	NACE kods 47.19
Nekustamā īpašuma izīrēšana	NACE kods 68.20

Privāto augstskolu finanšu resursus veido privātie līdzekļi, kā arī citi ienākumi, ko akadēmija gūst, veicot darbību.

- gadā Latvijas Republikas Ministru kabinetā apstiprinātajā Baltijas Starptautiskā akadēmija Satversmē 7.punktā ir akadēmijas galvenie darbības pamatvirzieni:
- studiju programmu īstenošana bakalaura, maģistra un doktora grāda, profesionālās kvalifikācijas vai profesionālās kvalifikācijas un profesionālā grāda iegūšanai;
- zinātniskās pētniecības darbs, konsultatīvā darbība;
- studiju programmu izstrāde un realizācija;
- jaunu tehnoloģiju izstrāde un ieviešana;
- izdevējdarbība, poligrāfija un reklāma;
- zinātnisko un kultūras pasākumu organizēšana;
- jaunatnes sociālās un radošās aktivitātes stimulēšana;
- Latvijā dzīvojošo mazākumtautību pārstāvju kultūras attīstība;
- integrācijas procesa attīstība starp dažādām nacionālajām un etniskajām grupām Latvijas Republikā;
- starptautiskās pieredzes izmantošana problēmu risināšanā nacionālo attiecību jomā;
- starptautisko sakaru un sadarbības attīstība izglītības, zinātnes un kultūras jomā.

savās Satversmē noteikto mērķu realizācija. Akadēmijas finanšu resursu struktūru nosaka valde un apstiprina akadēmijas Senāts.

BSA finanšu resursu pārvaldība atbilstoši Augstskolu likumam

„Augstskolu likums” 77. pants Augstskolu finanšu resursi	BSA finanšu resursi
Augstskolas finansē to dibinātāji.	BSA finansē dibinātāji: Staņislavs Buka, Valerijs Ņikiforovs, Inta Buka, Ņikita Ņikiforovs
Augstskolas dibinātājs nodrošina augstskolas nepārtrauktai darbībai, arī dibinātāja noteikto uzdevumu veikšanai, nepieciešamos finanšu līdzekļus un to izlietošanas kontroli.	BSA dibinātājs nodrošina akadēmijas nepārtrauktu darbību, arī dibinātāja noteikto uzdevumu veikšanai, nepieciešamos finanšu līdzekļus un to izlietošanas kontroli.

augstskolu finanšu resursus veido pamatbudžeta līdzekļi, kā arī citi ienākumi, ko augstskolas gūst, veicot darbību savās satversmēs noteikto mērķu realizācijai	BSA finanšu resursus veido pamatbudžeta līdzekļi, kā arī citi ienākumi, ko akadēmija gūst, veicot darbību savās BSA satversmēs noteikto mērķu realizācijai.
Augstskolai ir tiesības saņemt un izmantot banku, citu kredītiestāžu, kā arī organizāciju un fizisko personu ziedojumus un dāvinājumus	BSA izmanto likumā noteiktās tiesības saņemt un izmantot banku, citu kredītiestāžu, kā arī organizāciju un fizisko personu ziedojumus un dāvinājumus.
Augstskolai ir tiesības saņemt un izmantot banku un citu kredītiestāžu kredītus.	BSA savas darbības laikā nav izmantojusi banku un kredītiestāžu kredītus. BSA izmanto studiju un studējošo kreditēšanas iespējas.
Augstskolas finanšu resursu struktūru nosaka augstskolas senāts.	Akadēmijas finanšu resursu struktūru nosaka BSA Senāts

Par budžeta izpildi rektors sniedz ikgadēju pārskatu senātam, augstskolas dibinātājam un publicē to augstskolas tīmekļvietnē

Par budžeta izpildi rektors sniedz ikgadēju pārskatu BSA Senātam, BSA dibinātājam

BSA ir vienots budžets. Budžeta veidošanas principus un kopējo finansējuma sadalījumu akadēmijas funkciju veikšanai nosaka BSA dibinātāji un apstiprina BSA Senāts. Par budžeta izpildi rektors sniedz ikgadēju pārskatu senātam vai akadēmijas dibinātājiem.

BSA budžets sekmē:

- akadēmijas, kā vienotas institūcijas attīstību, struktūrvienību sadarbību un atbildību par akadēmiskā darba rezultātiem;
- optimālas studiju programmu struktūras (lekciju, semināru, praktisko nodarbību, grupu vai individuālo nodarbību) izveidi;
- harmonisku darba uzdevumu sadalījumu personālām, kurā noteiktās proporcijās ir reprezentēti gan studiju un studiju metodiskais, gan pētnieciskais, gan organizatoriskais darbs.

BSA budžets tiek veidots dialogā starp dibinātājiem un BSA vadību. Par budžeta un tajā plānoto uzdevumu izpildi attiecīgie administrācijas pārstāvji ir personiski atbildīgi.

BSA Studējošo pašpārvalde tiek finansēta no centralizētajiem līdzekļiem atbilstoši Augstskolu likuma 53. pantam un iekļauj gan 1/200 daļu.

BSA ieņēmumus veido sekojošie galvenie finansējuma avoti:

- **ieņēmumi studijām** (studējošo studiju maksa un citi pakalpojumi, saistītie ar izglītojošo procesu);
- **ieņēmumi zinātniskai darbībai** (projektu finansēšana no valsts budžeta, ienākumi no zinātniskajiem darbiem, ES struktūrfondu līdzekļi un pārējie ieņēmumi);
- **pārējie ieņēmumi** (Latvijas un starptautisko projektu līdzekļi, ieņēmumi no izīrēšanas, grāmatu pārdošanas, dažādus kursus organizēšanas, u.c.).

Finanšu resursus, ko fiziskās un juridiskās personas piešķir atsevišķu mērķprogrammu un pasākumu finansēšanai, akadēmija nodod tieši tai struktūrvienībai, fiziskajai vai juridiskajai personai, kas īsteno šo programmu vai pasākumu.

BSA apvieno daudzveidīgu studiju, zinātniski - pētniecisku un inovatīvu darbību, lai sniegtu Latvijas sabiedrībai starptautiski atzītu augstāko izglītību, attīstītu zinātni, stiprinātu dažādu kultūru sakaru tradīcijas. BSA sekmīga darbība ir iekļauta Latvijas augstākās izglītības un zinātnes sistēmā, visas sabiedrības ilgtspējīgā attīstībā, uz zināšanām balstītas ekonomikas un sociālās sfēras veidošanā, Latvijas kā pilntiesīga partnera attīstībā ES vienotā telpā. Iekļaujoties ES, Latvija izvēlas uz zināšanām balstītas sabiedrības modeli, kurā augstākā izglītība un pētniecība ir neatņemams sabiedrības elements un starptautiski atzīta, nozīmīga valsts tēla sastāvdaļa. Akadēmija ir institūcija, kas gan īsteno akadēmiskas un profesionālas studiju programmas, gan nodarbojas ar zinātni un pētniecību, tādēļ augstākās izglītības finanses veido ne vien studiju finansējums, bet arī ieņēmumi zinātnei (**Baltijas Starptautiskā akadēmija ieņēmumi.**).

Proporcionāli ieņēmumiem tiek plānoti izdevumi. BSA budžeta prioritātes akadēmiskās pamatdarbības jomā ir:

- atbalsts studiju programmu attīstībai un struktūras optimizēšanai, šiem procesiem nepieciešamās infrastruktūras izveide;
- maģistrantūras un doktorantūras studiju efektivitātes paaugstināšana;
- akadēmiskā personāla atbalsts un atjaunināšana (apmācība maģistrantūrā un doktorantūrā);
- zinātnisko pētījumu atbalsts.

Pēc BSA izdevumu struktūras, tipiski augstākās izglītības iestādēm lielāko daļu (vidēji 55 %) no izdevumiem veido darba samaksa, tai skaitā vidēji 59 % veido atalgojums akadēmiskajam personālam, 22 % administratīvajam personālam un vispārējām personālam – 19% (Skat.pielikums Nr.. 4 SIA Baltijas Starptautiskā akadēmija izdevumi)

Darba samaksas sistēma un sociālā atbalsta programma sekmē akadēmijai lojāla, akadēmiski spēcīga mācībspēku kodola veidošanos visos studiju virzienos, vienlaikus nodrošinot iespējas piesaistīt jaunus mācībspēkus. Tā stimulē BSA personāla aktivitāti, piesaistot līdzekļus gan pētījumu projektu, gan mācību maksas līdzekļu veidā ar nosacījumu, ka tiek saglabāta piedāvājamā pakalpojumu kvalitāte un akadēmiskā godīguma un ētikas principi. Piesaistītajam mācībspēkiem tiek apmaksāts padarītais darbs atbilstoši kvalifikācijai un kvalitātei.

Otrā lielākā izdevumu pozīcija augstskolās ir preces un pakalpojumi, kas vidēji veido 18 - 20 % no kopējiem izdevumiem (Skat. pielikums Nr.4 Baltijas Starptautiskā akadēmija izdevumi). Akadēmija pieder nekustāmie īpašumi un zeme Rīgā, Jelgavā, Liepājā, Rēzeknē, Daugavpilī un Ventspilī, tāpēc liela daļa ir komunālie izdevumi un ēku uzturēšanai.

1.1.4. tabula. Nemateriālie aktīvi un pamatlīdzekļu iegāde,

	2013/2014	2014/2015	2015/2016	2016/2017	2017/2018	2018/2019
Nemateriālie aktīvi un pamatlīdzekļu iegāde (EUR)	62 589	40 728	80 701	12 766	89 082	72 713

1.1.4. tabula. Infostuktūras uzlabošanas izdevumi (EUR),

	2013/2014	2014/2015	2015/2016	2016/2017	2017/2018	2018/2019
--	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------

Infrastuktūras uzlabošanas izdevumi (EUR)	2 690	8 657	22 052	23 154	10 063	14 525
--	--------------	--------------	---------------	---------------	---------------	---------------

BSA katru gadu saņem zvērināta revidenta finansiālo pārskatu, kas apliecina akadēmijas finansiālā stāvokļa stabilitāti, kas tiek raksturots ar augstiem finanšu rādītājiem (skatīt pielikumu Nr. *Finanšu stabilitātes rādītāji*). SIA "Baltijas Starptautiskā akadēmija" valde statūtu noteiktajā kārtībā peļņas daļu izmanto materiāltehniskā nodrošinājuma attīstībai (skat. 1.1.1. tab.).

Balstoties uz Eiropas un pasaules pieredzi profesionālās un akadēmiskās augstākās izglītības jomā, tiek sekmēta cilvēkkapitāla attīstība gan ekonomiskā, gan individuālā aspektā un sabiedrības līmenī kopumā.

BSA notiek sistēmiska studiju kvalitātes procesu pilnveide, lai nodrošinot Eiropas Savienības prasībām atbilstošu akadēmisko un augstāko profesionālo izglītību Latvijas un Eiropas tautsaimniecībai raksturīgajās nozarēs. Izstrādājot BSA studiju kvalitātes nodrošināšanas sistēmu, kā arī izstrādājot attīstības un plānošanas dokumentus akadēmijas vadība analizē starptautiskās, nacionālās dimensijas ietekmējošos faktorus, normatīvo regulējumu augstākās izglītības nozarē un attīstības tendences, kā arī sadarbības partneru un darba tirgus prasības līdzīgi tas tiek veikts kātrā studiju virzienā, ko īsteno Baltijas Starptautiskā akadēmija. *Skatīt pielikumu*. BSA Studiju kvalitātes nodrošināšanas sistēma.

2016.gada janvārī BSA Senāta sēdē tika apstiprināta Baltijas Starptautiskās akadēmijas darbības un attīstības ilgtermiņa stratēģija 2016. – 2021.g .

https://bsa.edu.lv/wp-content/docs/2020/BSA_strategija_LV.pdf

Baltijas Starptautiskās akadēmijas **misija**:

„Multilingvāla izglītība globālai pasaulei”

Baltijas Starptautiskās akadēmijas **vīzija**:

BSA ir mūsdienīga augstākās izglītības iestāde, kas saistībā ar pētījumiem humanitārajās un sociālajās zinātnēs sniedz dažāda veida un līmeņa augstākās izglītības iespējas kā Latvijas, tā arī citu valstu iedzīvotājiem. BSA virsmērķis un mērķi 2020. gadam.

Virsmērķis ir sekmēt BSA, kā starptautiski atzīta ES līmeņa augstākās izglītības un zinātnes centra attīstību.

BSA mērķi:

Lai sasniegtu definēto virsmērķi un nākotnes vīziju, BSA izvirza savstarpēji saistītus un sinerģiskus mērķus:

1. **mērķis**: Konkurētspējīgu studiju virzienu attīstība, paaugstinot studiju kvalitāti atbilstoši Latvijas valsts, reģiona un pilsētas vajadzībām un darba tirgus prognozēm.
2. **mērķis**: Zinātnes un pētniecības integrācija visos studiju virzienos un zinātnes izcilības un starptautiskās konkurētspējas nodrošināšana prioritārajās pētniecības jomās: iesaistīšanās starptautiskos projektos, studējošo un docētāju mobilitātes, zinātniskās darbības veicināšanai, doktorantūras tālāka attīstība.
3. **mērķis**: Mūžizglītības nozīmes izglītībā nostiprināšana un piedāvājuma nodrošināšana atbilstoši valsts un reģiona iedzīvotāju vajadzībām, regulārs darba tirgus pieprasījuma monitorings, izglītības iestāžu sadarbība mūžizglītības programmu piedāvājumā
4. **mērķis**: Sadarbība ar ieinteresētajām pusēm, nacionāla un reģionāla līmeņa sadarbības

stiprināšana, sadarbība ar uzņēmējiem kā absolventu nākamajiem darba devējiem, sadarbības nodrošināšana ar citām Latvijas augstskolām, zinātnes centriem.

5. **mērķis:** BSA starptautiskās darbības dimensijas stabilizēšana un paplašināšana visās darbības jomās: atbilstošu piedāvājumu veidošana ārvalstu studējošo piesaistei, viesprofesoru un viespētnieku piesaiste, iesaiste starptautiskajās organizācijās, sadarbība ar ārvalstu augstskolām, zinātniskajiem institūtiem, uzņēmumiem, iesaiste starptautisku projektu realizēšanā.
6. **mērķis:** Cilvēkresursu attīstība BSA, lai nodrošinātu akadēmiskā un administratīvā personāla kvalitātes celšanu, palielinot personāla ar doktora grādu skaitu, veicinot pieredzes nodošanu jaunajiem zinātniekiem, attīstot doktorantūru.
7. **mērķis:** BSA kapacitātes palielināšana un finansiālās efektivitātes nodrošināšana, pilnveidojot resursu vadību, ieviešot rezultātu pārvaldīšanu, attīstot BSA infrastruktūru.

Raksturojot mērķus, var teikt, ka četri no mērķiem ir saturiski, jeb vertikāli un trīs mērķi ir horizontāli, kas ir vienlīdz svarīgi visu vertikālo jeb saturisko mērķu sasniegšanā.

[1] Privāto augstskolu asociācijas. <http://www.augstskolas.lv/home>

[2] Augstākās Izglītības padomē (AIP) <http://www.aip.lv/kontakti.htm>

[3] Latvijas Koledžu asociācija <http://www.kolasoc.lv/lv/>

[4] European University Association (EUA) <https://eua.eu/about/who-we-are.html>

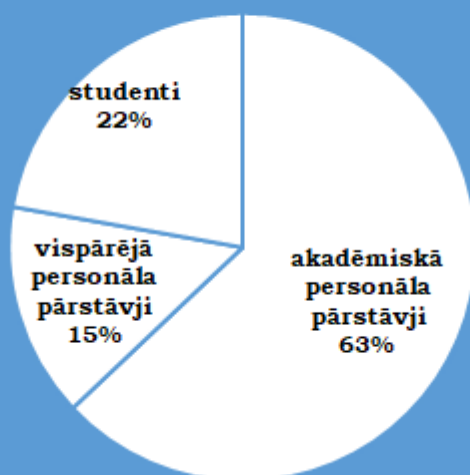
[5] International Association of Schools of Social Work (IASSW) <https://www.iassw-aiets.org/>

1.2. Augstskolas/ koledžas pārvaldības struktūras, galveno lēmumu pieņemšanā iesaistīto institūciju, to sastāva (procentuāli pēc piederības, piemēram, akadēmiskais personāls, administrācijas pārstāvji, studējošie) un šo institūciju pilnvaru raksturojums.

BSA darbību reglamentē likums “Baltijas Starptautiskās akadēmijas Satversmi”, Augstskolu likums un citi ārējie un iekšējie normatīvie dokumenti. BSA lēmēj institūcijas: Satversmes sapulce, Senāts, rektors un Akadēmiskā šķīrējtiesa. Minētajos normatīvajos dokumentos ir noteiktas katras institūcijas pilnvaras un pienākumi.

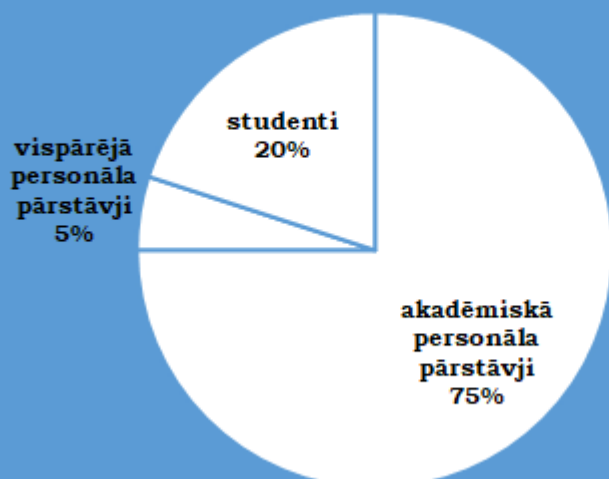
BSA Satversmes sapulce 27 locekļi, kas sastāv 17 akadēmiskā personāla pārstāvji, 4 vispārējā personāla pārstāvji un 6 studenti.

BSA SATVERSMES SAPULCE SASTĀVS

BSA Senāta sastāvā ir 20 senatori, no kuriem 15 ir akadēmiskā personāla, 4 studenti un 1 vispārējā augstskolas personāla pārstāvis.

BSA SENĀTA SASTĀVS

Studentu parlaments BSA nodrošina demokrātijas principu īstenošanu akadēmijas pārvaldē. Studentu parlaments darbojas kā tilts starp studentiem un akadēmijas administrāciju. BSA studentu parlamenta sastāvu veido dažādu studiju programmu studenti, kas organizē akadēmijas aktivitātes un studentu dzīvi, kā arī pārstāv studējošo intereses studiju programmu un studiju virzienu padomēs, kā arī izvirza pārstāvjus BSA lēmēj institūcijās.

Baltijas Starptautiskās akadēmijas organizatoriskajā

struktūrshēmā http://bsa.edu.lv/lang/lat/o_bri.htm notiek regulāra organizatorisko procesu pilnveide:

- samazinot struktūrvienību fragmentāciju un funkciju un amatu pārklāšanos, stiprinot to profilēšanos, finansiālo stabilitāti un autonomiju; nodrošināt koleģiālo pārvaldības institūciju un personiskās atbildības līdzsvarošanu;
- palielinot pārvaldības procesu efektivitāti un produktivitāti, pārskatāmību un caurspīdīgumu, kā arī ārējo ieinteresēto pušu mērķtiecīga iesaiste dažādu institucionālo līmeņu pārvaldībā ar skaidri

noteiktām funkcijām, pienākumiem un tiesībām;

- sekmējot akadēmijas pamatuzdevumu (studiju procesa nodrošināšana un pētniecība) līdzsvarotu izpildi, tajā skaitā studiju vietu pakalpojumu izmaksu novērtēšana.

Studiju virzienu padomēs sastāvā ir studiju programmu vadītāji, akadēmiskais personāls, vispārējais personāls, studenti un stratēģiskie partneri - "pārmaiņu aģenti" (prakses vadītāji, darba devēji, nozares speciālisti). Studiju virziena padome izstrādā attiecīgā studiju virziena studiju programmu/as, veic virziena studiju programmu izvērtēšanu un īstenošanas analīzi, analizē studējošo mācību sasniegumus, analizē studiju virzienā iesaistītā akadēmiskā personāla darba kvalitāti/sniegumu, kā arī veicina zinātniskā darba integrāciju studiju programmās. Studiju programmu pilnveidei ņem vērā studiju virziena ikgadējo pašvērtējumu un akreditācijas ekspertu rekomendācijas.

1.3. Kvalitātes politikas īstenošanas mehānisma raksturojums un procedūras augstākās izglītības kvalitātes nodrošināšanai. Kvalitātes nodrošināšanas sistēmas izstrādē un pilnveidē iesaistīto pušu un to lomas raksturojums.

Baltijas Starptautiskās akadēmijas Studiju kvalitātes nodrošināšanas sistēma ir izstrādāta atbilstoši Eiropas izcilības modeli (EIM) un Eiropas asociācijas kvalitātes nodrošināšanai augstākajā izglītībā dokumentā *Standarti un vadlīnijas kvalitātes nodrošināšanai Eiropas augstākās izglītības telpā* 1.daļas *Eiropas standarti un vadlīnijas iekšējai kvalitātes nodrošināšanai augstākās izglītības iestādēs* iestrādātajām prasībām un aktualizēta (ESG-2015).

Studiju kvalitātes nodrošināšanas sistēmas veidošana ir BSA visu struktūrvienību un profesionālās rīcības hierarhijas saskaņota sakārtošana, kurā iesaistās viss akadēmijas personāls. Studiju kvalitātes nodrošināšanas sistēmas pilnveidošanas process ir nepārtraukts. Studiju kvalitātes nodrošināšanas sistēmā ir iekļauta kvalitātes politika, kuras izvirzītos mērķus īsteno visas struktūrvienības, to darbības kvalitāti pārbauga hierarhiski izveidotā pārvaldības sistēma (skatīt BSA organizatoriskā struktūrshēma https://bsa.edu.lv/wp-content/docs/BSAStruktura_2020_LV.pdf). Struktūrvienību darbības rezultātus analizē, izvērtē un pieņem lēmumus par darbības pilnveidi BSA Senāts.

BSA studiju kvalitātes nodrošināšanas sistēma tiek īsteno, balstoties uz Eiropas Kvalitātes vadības fonda izcilības modelis (EFQM)[1].

Studiju kvalitātes nodrošināšanas sistēmā tiek izvērtēt ieguldījumi, procesi un rezultāti. Galvenajiem kritērijiem (tāpat kā EFQM): līderība (vadība, administrācija), cilvēki (studenti, absolventi, akadēmiskais personāls, zinātnieki, vispārējais personāls), stratēģija un plānošana (BSA, struktūrvienību, studiju virzienu, studiju programmu), partnerība un resursi (prakses vadītāji, darba devēji, infrastruktūra, e-vide), cilvēku rezultāti (studentu sasniegumi, akadēmiskā personāla, zinātnieku u.c.), iedzīvotāju/klientu rezultāti, sabiedrības rezultāti un galvenie darbības rezultāti. Akadēmija izmanto pašnovērtējuma modeli, apkopo "pierādījumus" – aptauju datus (studentu, absolventu, akadēmiskais personāls, struktūrvienību, prakses vadītāji, darba devēji), finansiālos rādītājus, mērījumus un citu informāciju, kas tiek apspoguļoti pārskatos un pašnovērtējuma ziņojumos.

Studiju kvalitātes vadītāju apstiprina BSA Senāts. Studiju kvalitātes vadītājs sadarbībā ar struktūrvienību vadītājiem identificē un dokumentē procesus.

Lai nodrošinātu akadēmijas darbības kvalitāti, vadība ir veikusi virkni pasākumus, sekmējusi akadēmijas kopīgas kvalitātes politikas izstrādi, kā arī būtiskāku atsevišķu procesu politikas un mērķu izstrādi.

Ir izstrādātas un atbilstoši apstiprinātas:

- Studiju kvalitātes nodrošināšanas sistēma;
- Kvalitātes politika;
- Privātuma politika;
- Akadēmiskā personāla politika;
- Internacionalizācijas politika.

[1] European Foundation for Quality Management Excellence model www.efqm.org

1.4. Aizpildīt tabulu par augstskolas/ koledžas iekšējās kvalitātes nodrošināšanas sistēmas atbilstību Augstskolu likuma 5. punkta 2.1daļā norādītajam. Sniedzot pamatojumu norādītajai atbildei, t.sk. iespējams norādīt uz atbilstošo pašnovērtējuma ziņojuma nodaļu, kurā iekļautā informācija liecina par konstatēto atbilstību, neatbilstību vai daļējo atbilstību.

1.	Iedibināta politika un procedūras augstākās izglītības kvalitātes nodrošināšanai	<p>Atbilst</p> <p>Izstrādāta un ar BSA Senāta 25.01.2012. sēdes lēmumu, protokols Nr.1, apstiprināta Baltijas Starptautiskās akadēmijas Studiju kvalitātes nodrošināšanas sistēma (SKNS) ir izstrādāta atbilstoši Eiropas asociācijas kvalitātes nodrošināšanai augstākajā izglītībā dokumentā Standarti un vadlīnijas kvalitātes nodrošināšanai Eiropas augstākās izglītības telpā 1.daļas Eiropas standarti un vadlīnijas iekšējai kvalitātes nodrošināšanai augstākās izglītības iestādēs iestrādātajām prasībām.</p> <p>Tā tiek uzturēta un attīstīta atbilstoši Eiropas izcilības modeli (EFQM), kas ir balstīts uz sabiedrības, akadēmijas personāla interešu izzināšanu un ievērošanu, partnerattiecībām, uz izpratni par kvalitātes pilnveidošanu, personāla izglītošanu un iesaistīšanu kvalitātes pilnveidošanas procesos BSA mērķu sasniegšanai. Eiropas izcilības modeļa ieviešana nodrošina iespēju BSA izglītības kvalitātes sistēmas darbības sistemātiskai pašnovērtēšanai, iegūstot informāciju gan par neatbilstībām, gan par akadēmijas būtiski uzlabojamajām darbībām.</p> <p>SKNS ir dokuments, kurā tiek aprakstīta BSA kvalitātes politika un mērķi, akadēmijas kvalitātes sistēma. SKNS ir iekļautas kvalitātes sistēmas procedūras vai atsauces uz tām un noteikta kvalitātes sistēmā lietojamās dokumentācijas struktūra. Akadēmija kvalitātes vadību īsteno, piemērojot Eiropas izcilības modeli (EFQM), kas balstīts uz klienta (studējošo) interešu izzināšanu un ievērošanu, partnerattiecībām ar studējošajiem, uz izpratni par kvalitātes pilnveidošanu, darbinieku izglītošanu un iesaistīšanu pilnveidošanās procesos, procesu vadību, balstoties uz faktiem, inovācijām, akadēmijas personāla (darbinieki, studējošie) interešu ievērošanu un konkrētu mērķu sasniegšanu. Kvalitātes vadību nodrošina atbildīgā persona, ko BSA Senāts apstiprina kvalitātes vadītāju, kurš ir atbildīgs par kvalitātes īstenošanu. Kvalitātes vadītājs sadarbībā ar struktūrvienību vadītājiem identificē un dokumentē procesus.</p>
----	--	--

2.	<p>Izstrādāts mehānisms augstskolas/koledžas studiju programmu veidošanai, iekšējai apstiprināšanai, to darbības uzraudzīšanai un periodiskai pārbaudei</p>	<p>Atbilst</p> <p>Izstrādāts un apstiprināts BSA Senātā Studiju programmu izstrādāšanas, apstiprināšanas un grozījumi noteikumi Baltijas Starptautiskajā akadēmijā. Nolikums reglamentē studiju programmu izstrādes un apstiprināšanas kārtību, studiju programmu struktūras, satura un pārvaldības principus profesionālajās bakalaura, profesionālajās un akadēmiskajās maģistra studijās. Studiju programmas apguves rezultātā profesionālās kvalifikācijas iegūšanas prasības.</p> <p>Doktora studiju programmu īstenošanu reglamentē BSA studiju nolikums, apstiprināts BSA Senātā.</p> <p>Ņemot vērā Ministru kabineta 11.12.2018. apstiprināto noteikumu Nr. 793 Augstskolu, koledžu un studiju virzienu akreditācijas noteikumi prasības, BSA par katru akreditēto studiju virzienu gatavo pašnovērtējuma ziņojumu, kuru katru akadēmisko gadu aktualizē, veicot tajā nepieciešamās izmaiņas. Pašnovērtējuma ziņojumu, kā arī šajā ziņojumā veiktās izmaiņas apstiprina BSA Senāts līdz kārtējā akadēmiskā gada 15.janvārim.</p>
----	---	--

3.	<p>Izveidoti un publiskoti tādi studējošo sekmju vērtēšanas kritēriji, nosacījumi un procedūras, kas ļauj pārlicināties par paredzēto studiju rezultātu sasniegšanu</p>	<p>Atbilst</p> <p>Izstrādāts un BSA Senātā apstiprināts Baltijas Starptautiskās akadēmijā studiju rezultātu vērtēšanas nolikums.</p> <p>Nolikuma saturs veidots saskaņā ar Augstskolu likuma 56. panta Studiju kurss 2.daļas Studiju kursa apraksts 5.punktu, kurā ir izvirzītas prasības noteikt studiju rezultātu vērtēšanas kritērijus, Ministru kabineta noteikumos Noteikumi par pirmā līmeņa profesionālās augstākās izglītības valsts standartu, Noteikumi par otrā līmeņa profesionālās augstākās izglītības valsts standartu un Noteikumi par valsts akadēmiskās izglītības valsts standartu formulētajām prasībām, kas saistās ar programmas apguves vērtēšanas pamatprincipiem un vērtēšanas pamatformām. Studiju kursu pārbaudījumu organizēšanas un studējošo kompetences vērtēšanas kārtība piemērojama visu līmeņu studiju programmās reģistrētajiem pilna laika un nepilna laika studējošajiem. Studiju kursa apguvi vērtē atbilstoši studiju kursa aprakstā norādītajam saturam, vērtēšanas kritērijiem un prasībām.</p> <p>Izstrādāts un apstiprināts Nolikums par noslēguma darbu izstrādāšanu un aizstāvēšanu Baltijas Starptautiskajā akadēmijā BSA Senāta sēdē 23.05.2018., protokols Nr.134, BSA Valsts pārbaudījuma komisijas darbības Nolikumu apstiprināts 25.11.2014. BSA Senāta sēdē, protokols Nr. 118</p> <p>Studējošo sekmju vērtēšanas kritēriji ir iestrādāti Studiju kursu aprakstos, kurus izstrādā attiecīgās studiju kursa docētājs, studiju kursa aprakstus saskaņo ar atbilstošās studiju programmu direktoru. Studiju kursa aprakstus apstiprina studiju virziena padome.</p>
----	---	---

4.	Izveidota iekšējā kārtība un mehānismi akadēmiskā personāla kvalifikācijas un darba kvalitātes nodrošināšanai	<p>Atbilst</p> <p>Izstrādāts un BSA Senāta 23.10.2017. sēdē prot.Nr.131, apstiprināts Nolikums par Baltijas Starptautiskās akadēmijas akadēmiskajiem amatiem.</p> <p>Prasības studiju kursa aprakstam.</p> <p>Darba līgumi.</p> <p>BSA Senāta 23.10.2017. sēdē prot.Nr.131 apstiprināts Studiju virzienu padomes darbību</p>
5.	Nodrošināts, ka tiek vākta un analizēta informācija par studējošo sekmēm, absolventu nodarbinātību, studējošo apmierinātību ar studiju programmu, par akadēmiskā personāla darba efektivitāti, pieejamiem studiju līdzekļiem un to izmaksām, augstskolas darbības būtiskiem rādītājiem.	<p>Atbilst</p> <p>Katra semestra beigās tiek vākta, analizēta un apkopota informācija par studējošo sekmēm (BSA Lietu nomenklatūrā ir ieviesti sekmju uzskaites dokumenti). Izstrādāts un apstiprināts Baltijas Starptautiskās akadēmijā studiju rezultātu vērtēšanas nolikums, kurā ir aprakstīti sekmju uzskaites dokumenti un to noformēšanas kārtība.</p> <p>2. Studiju programmas vadītājs apkopo informācija par absolventu nodarbinātību, studiju programmu apguves noslēgumā studējošie ar BSA noslēdz sadarbības līgumu par nodarbinātības informācijas sniegšanu. Absolventi informāciju par nodarbinātības gaitām sniedz, izmantojot BSA mājas lapā iestrādāto aptaujas anketu.</p> <p>Informāciju par studējošo apmierinātību ar studiju programmu īstenošanu, par docētāju darba efektivitāti BSA saņem, izmantojot studējošo un absolventu aptaujas anketās sniegtās ziņas.</p> <p>Aptaujas anketas studējošie parasti aizpilda studiju kursa daļas vai studiju kursa apguves noslēgumā.</p> <p>Tiek lietotas individuālo nodarbību studiju kursu un lekciju/grupu nodarbību studiju kursu aptaujas anketas. Aptaujas rezultāti tiek izvērtēti atbilstošo studiju virzienu sēdēs, rezultāti tiek analizēti katra gada pašnovērtējumā, aptaujas rezultāti tiek ņemti vērā arī docētāju ievēlēšanai amatā, tieši viņu darbības vērtējuma procesos.</p>

6.	<p>Augstskolas vai koledžas, īstenojot kvalitātes nodrošināšanas sistēmas, garantē studiju virziena nepārtrauktu pilnveidi, attīstību un darbības efektivitāti</p>	<p>Atbilst</p> <p>Studiju virziena pārvaldības procesu struktūrā kopumā tika definēti procesi, kas ir nepieciešami kvalitātes pārvaldības sistēmas izmantošanai. Pielikumā ir attēlota studiju virziena pārvaldības procesu struktūra, kurā ir atspoguļota procesu un atbilstošo izpildītāju savstarpējā saistība. Studiju virziena pārvaldības sistēmas procesi iedalās trīs grupās:</p> <p>1) Vispārējās vadības procesi (V1 līdz V7): Pārvaldības pārskats (V1), Attīstības plānošana (V2), Iekšējie kvalitātes auditi (V3), Korigējošās un preventīvās darbības (V4), Studiju virziena padomes darbība (V5), Studiju virzību un studiju programmu pašnovērtējums (V6), Sadarbība ar nozari, EM, FM un IZM (V7).</p> <p>2) Studiju procesi (no S1 līdz S7), Studējošo, absolventu, darba devēju prasību un apmierinātības izpēte (S1); Studiju programmu un to metodisko kompleksu izstrāde un aktualizācija (S2); Studējošo uzņemšana un reģistrācija (S3); Studiju procesa un slodzes plānošana (S4); Studiju nodrošinājums studijuursos (S5); Studiju programmas realizācija un kontrole (S6); Studējošo absolvēšana (S7).</p> <p>3) Cilvēku, materiālo un informatīvo resursu vadības procesi (R1 līdz R7): Personāla vadīšana (R1), Mācību līdzekļu izstrāde (R2), Mācību un metodiskās literatūras fonda vadīšana (R3), Infrastruktūras vadīšana (R4), Dokumentācijas pārvaldība (R6), Pierakstu un IT resursu vadīšana (R7).</p> <p>BSA darbības būtiskākie rādītāji tiek atspoguļoti katra gada studiju virzienu un studiju programmu pašnovērtēšanas ziņojumos, kuri ir pieejami internetā -BSA mājas lapā. Ik pēc sešiem gadiem studiju virzienu akreditācijas komisija iepazīstas ar BSA katra gada pašnovērtēšanas ziņojumiem un, pamatojoties uz sniegto informāciju, kā arī uz starptautisko ekspertu atzinumiem, tiek akreditēti studiju virzieni un studiju programmas.</p>
----	--	--

II - Studiju virziena raksturojums (1. Studiju virziena pārvaldība)

1.1. Studiju virziena un tajā iekļauto studiju programmu izveides ekonomiskais un/ vai sociālais pamatojums, studiju programmu savstarpējās sasaistes novērtējums, kā arī analīze par studiju programmu nozīmi (unikalitāti) salīdzinājumā ar citām līdzīgām studiju programmām Latvijā un ārvalstīs.

Globalizācija un digitalizācija pārveido profesijas, sabiedrības funkcionēšanas un cilvēku sadarbības veidu, vienlaikus palielinās motivācija sekmīgi risināt prasmju jautājumu. Lai cilvēkiem labi klātos gan profesionālajā dzīvē, gan ārpus tās, būs nepieciešamas gan augstāka līmeņa prasmes un vispusīgs prasmju kopums, kas ietver kognitīvas, sociālas un emocionālas prasmes, gan arī prasmes, kas nepieciešamas noteikta darba veikšanai.

LR Ekonomikas ministrijas 2018. g. Informatīvais ziņojums par darba tirgus vidēja un ilgtermiņa prognozēm Latvijas ekonomikā ir novērstas “trekno” gadu izteiktās makroekonomiskās disproporcijas un mazināti ekonomikas ievainojamības riski pret iekšējiem un ārējiem šokiem. Pašlaik makroekonomiskā stabilitāte tiek noturēta – zems valsts parāds, budžets ir tuvu līdzsvaram, maksājuma bilance sabalansēta. Inflācija, lai arī pieaug, bet tās pamatā ir piedāvājuma puses faktori.^[1]

Moderna un nākotnes darba tirgus prasībām atbilstoša izglītības sistēma, kas veicina tautsaimniecības transformāciju un viedās specializācijas stratēģijas prioritāšu īstenošanu, ir definēta kā viena no Latvijas izaugsmes prioritātēm.^[2]

Augstākās izglītības iestādes ir darba dēvēju un visas sabiedrības ļoti svarīgas partneres Eiropas Savienības stratēģijas īstenošanā, lai virzītu un saglabātu izaugsmi - stratēģijā “Eiropa 2020” gudrai, ilgtspējīgai un integrējošai izaugsmei^[3] noteikts mērķis panākt, lai līdz 2020. gadam 40% ES iedzīvotāju vecumā no 30 līdz 34 gadiem būtu augstākās izglītības kvalifikācija. Izglītības un mācību sistēmu darbības rezultātu uzlabošana visos līmeņos, kā arī dalības terciārajā izglītībā palielināšana arī ir viena no integrētajām ekonomikas un nodarbinātības pamatnostādņem,^[4] kuru pārskatīja kā daļu no stratēģijas “Eiropa 2020”. Atjaunināto stratēģisko sistēmu Eiropas sadarbībai izglītības un apmācības jomā^[5] (zināma kā ET 2020 Padome pieņēma 2009. gada maijā. Tajā noteikti četri stratēģiskie mērķi izglītībai un apmācībai ES:

- mūžizglītību un mobilitāti padarīt par realitāti;
- uzlabot izglītības un apmācības kvalitāti un efektivitāti;
- veicināt vienlīdzību, sociālo kohēziju un pilsonisko aktivitāti;
- visos izglītības un apmācības līmeņos sekmēt novatorismu un jaunradi, tostarp uzņēmējdarbības garu.

Stratēģijā noteikti vairāki kritēriji, kas jāizpilda līdz 2020. gadam, tostarp iepriekš minētais mērķis panākt, lai dalība terciārajā izglītībā 30–34 gadus veco iedzīvotāju vidū būtu vismaz 40 %. Padome 2011. gada novembrī pieņēma divus papildu kritērijus par mācību mobilitāti. Pirmais no tiem nosaka mērķi 2020. gadam, proti, vidēji vismaz 20 % augstākās izglītības iestāžu absolventu ES 28 dalībvalstīs, kuri gūst izglītību vai apmācību (tostarp mācību praksi) saistībā ar augstākās izglītības ieguvu, būtu bijis jāpavada ārvalstīs noteikts laikposms, kas atbilst vismaz 15 Eiropas kredītpunktu pārneses un uzkrāšanas sistēmas (ECTS) (angļu valoda) kredītpunktiem vai ilgst vismaz trīs mēnešus. Otrais kritērijs par nodarbinātību tika pievienots 2012. gada maijā, proti - līdz 2020. gadam ES 28 dalībvalstīs tādu nodarbināto absolventu vecumā no 20 līdz 34 gadiem īpatsvaram, kuri absolvējuši izglītības un mācību iestādi ne senāk kā trīs gadus pirms atsaucē

gada, jābūt vismaz 82 %.

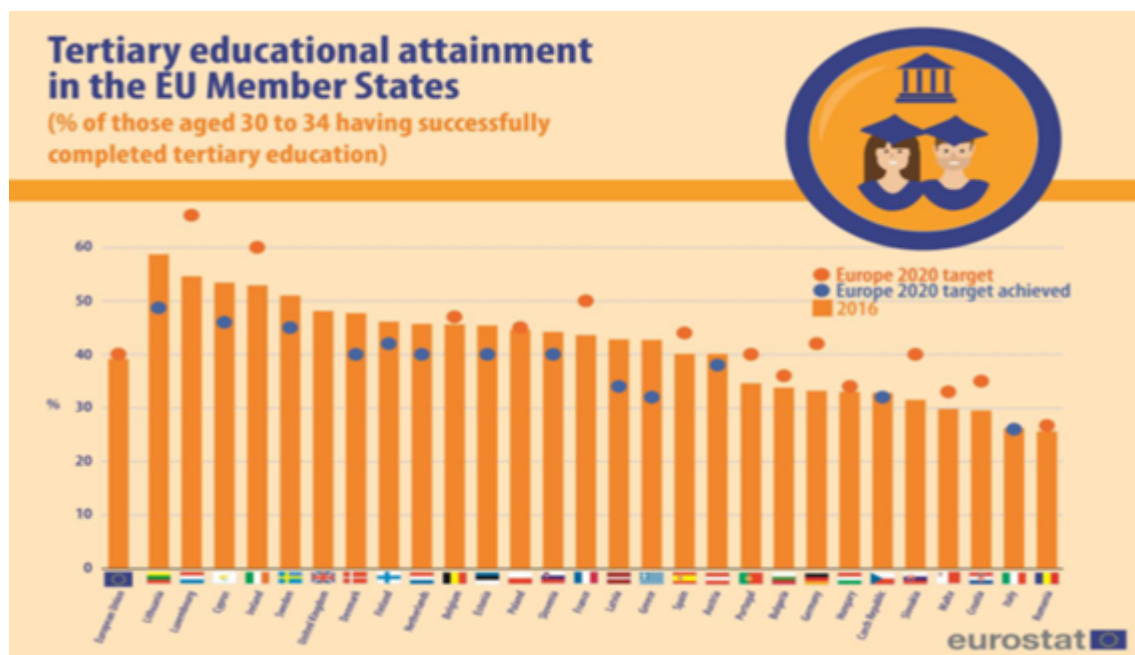
Daudzi analītiķi prognozē, ka turpmākajos gados arvien pieaugs pieprasījums pēc augsti kvalificētiem darbiniekiem, un dažās ES dalībvalstīs patiešām jau ir vērojams prasmju deficīts. Saistībā ar digitālajām tehnoloģijām darba pienākumi kļūst elastīgāki un sarežģītāki. Tādēļ arvien vairāk darba devēju meklē darbiniekus, kuriem piemīt nepieciešamās spējas pārvaldīt sarežģītu informāciju, domāt patstāvīgi, būt radošiem, pārdomāti un efektīvi izmantot resursus, kā arī efektīvi komunicēt ar citiem. Patiesi, Eiropas labklājība nākotnē vismaz zināmā mērā ir atkarīga no spējas sagatavot dinamiskus un centīgus darbiniekus, kas var izstrādāt inovatīvus produktus un procesus.^[6]

Priekšlikumos par Nacionālā attīstības plāna 2021.-2027. gadam liecina, ka Latvija līdz šim jau sevi ir pierādījusi kā sekmīgu atsevišķos jautājumos, kas skar digitālo ekonomiku (piemēram, interneta ātrdarbībā, 4G infrastruktūrā, digitālo finansēšanas platformu un finanšu inženierijas attīstībā u.c.), kuras nozīmes pastāvīgo pieaugumu noliegt nav iespējams. Tāpat Latvija ir arī viena no tām valstīm, kas rada iespējas jaunu produktu un pakalpojumu izstrādē komersantiem, īstenojot valsts atvērto datu iniciatīvu. NAP2027 izstrādē būtiska uzmanība tiek pievērsta digitālās ekonomikas jautājumiem – to statusam Latvijā, nākotnes iespējām vietējā, reģionālajā un globālajā ekonomikā, kā arī kapitalizācijas iespējām. Kā dažas no NAP2027 apskatāmajām iespējām, kurās Latvijas komersantiem jau ir vērā ņemamas iestrādes, ir minamas mašīntulkošana un mākslīgais intelekts, biometriskie risinājumi, viedierīces, gēnu inženierija, mašīnredze, finanšu tehnoloģijas (krāpniecības identificēšanas, maksātspējas novērtēšanas u.c. risinājumi), kā arī vēl daudzas citas.^[7]

Terciārā izglītība, ko piedāvā universitātes un citas augstākās izglītības iestādes gan Latvijā, gan Eiropas Savienības valstīs, ir izglītības līmenis pēc vidējās izglītības līmeņa. ES tiek uzskatīts, ka šim izglītības līmenim ir ļoti būtiska nozīme sabiedrībā, jo tas veicina inovāciju, sekmē ekonomikas attīstību un izaugsmi, kā arī kopumā uzlabo iedzīvotāju labklājību. Daudzi analītiķi prognozē, ka turpmākajos gados arvien pieaugs pieprasījums pēc augsti kvalificētiem darbiniekiem, un dažās ES dalībvalstīs patiešām jau ir vērojams prasmju deficīts. Saistībā ar digitālajām tehnoloģijām darba pienākumi kļūst elastīgāki un sarežģītāki. Tādēļ arvien vairāk darba devēju meklē darbiniekus, kuriem piemīt nepieciešamās spējas pārvaldīt sarežģītu informāciju, domāt patstāvīgi, būt radošiem, pārdomāti un efektīvi izmantot resursus, kā arī efektīvi komunicēt ar citiem. Patiesi, Eiropas labklājība nākotnē vismaz zināmā mērā ir atkarīga no spējas sagatavot dinamiskus un centīgus darbiniekus, kas var izstrādāt inovatīvus produktus un procesus.^[8]

Statistika^[9] par terciāro izglītību (ISCED 5.–8. līmenis) Eiropas Savienībā (30-34 gadus vecas personas, kuras ieguvušas izglītību) liecina, ka Latvijai (42.8 %) ir labi procentuālie rādītāji, tomēr mēs atpaliekam no Lietuvas (58.7%) un Igaunijas (45.4%).^[10]

Terciārās izglītības absolventu skaits studiju jomās (tūkstoši)

Mērķa scenārijs līdz 2035. gadam neparedz ļoti būtisku tautsaimniecības nozaru struktūras maiņu, salīdzinājumā ar pašreizējo situāciju. Tā saglabāsies tuva esošajai. Lai arī eksports ir galvenais izaugsmes virzītājs, tas nenozīmē, ka īpaši pieaugs eksporta nozaru īpatsvars. Galvenais iemesls ir, ka pēdējos gados ir būtiski mainīties biznesa modeļi. Jebkura nozare prasa apjomīgus citu nozaru pakalpojumus (piemēram, IT pakalpojumus, loģistikas un transporta, citus biznesa pakalpojumus, pat grāmatvedības uzskaiti tiešā veidā var neveikt pats uzņēmums u.tml.). Tādejādi jebkuras nozares izaugsme atbilstoši rada arī citu nozaru pieaugumu it īpaši biznesa pakalpojumus.^[11]

Straujākais nodarbināto skaita pieaugums paredzams komercpakalpojumu nozarēs. 2025. gadā pieprasījums pēc darbaspēka par 6% pārsniegs 2017. gada līmeni un veidos 1/5 no visā tautsaimniecībā nodarbināto skaita, savukārt ilgtermiņā pieprasījums pieaugs par 20% un veidos jau 1/4 daļu no visā tautsaimniecībā nodarbināto skaita. Komercpakalpojumu nozares izaugsmi galvenokārt veicinās pārējo tautsaimniecības nozaru attīstība un aizvien augošais pieprasījums pēc ārpakalpojumiem.^[12]

Ekonomiskā izaugsme Latvijā paredz jaunu uzņēmumu veidošanos katrā reģionā. Tā saistīta ar uzņēmējdarbības vadības nodrošināšanu mazo un vidējo uzņēmumu līmenī, atsevišķu struktūrvienību vadību gan ražošanas, gan pakalpojumu sfērā. Latvijas NAP 2020 izcilas uzņēmējdarbības vides izveidošana ir viens no 12 svarīgākajiem prioritārajiem virzieniem Latvijas tautsaimniecības attīstībai, īpaši uzsverot teritoriālā potenciāla paaugstināšanu ekonomiskās aktivitātes atraisīšanu, īpaši mazo un vidējo uzņēmumu sektorā. NAP 2020 paredzēts, ka ekonomiski aktīvo uzņēmumu skaits no 67000 2014.g. palielināsies līdz 90000 2030. gadā. LR Ekonomikas ministrijas 2018. g. Informatīvais ziņojums par darba tirgus vidēja un ilgtermiņa prognozēm^[13] paredz, ka pieprasījums pēc augstāko izglītību ieguvušiem speciālistiem palielināsies no 303,0 tūkst. 2012. g. līdz 441,6 tūkst. 2030. g. Savukārt pieprasījums pēc darbaspēka augstas kvalifikācijas nodarbinātā personāla grupā palielināsies:

Pieprasījuma prognozēšana pēc speciālistiem ekonomikas un komercdarbības jomā

	2019	2020	2027	2040
--	------	------	------	------

Augsta līmeņa speciālisti	Vadītāji	Administratīvie vadītāji un komercdirektori	21,6	20,6	22,5	24,3
		Ražošanas un specializēto pakalpojumu jomas vadītāji	23,3	22,6	27,0	32,5
		Viesmīlības, ēdināšanas, tirdzniecības un citu pakalpojumu jomas vadītāji	7,6	6,5	8,5	9,8
	Vecākie speciālisti	Komercdarbības un pārvaldes (administrācijas) vecākie speciālisti	43,0	40,6	42,5	42,6
	Speciālisti	Komercdarbības un pārvaldes (administrācijas) speciālisti	75,9	71,8	75,7	77,8

Prognozes paredz, ka būtiskākā darbaspēka nepietiekamība vidējā termiņā varētu veidoties arī dažādu līmeņu vadītāju profesijās (IKT, būvniecībā, apstrādes rūpniecībā, transporta pakalpojumos, viesmīlības un ēdināšanas pakalpojumos, kā arī tirdzniecībā). Šādā kontekstā īpašu nozīmi iegūst uzņēmējdarbības uzsākšanai sagatavotu speciālistu izglītošana studiju virzienam atbilstošajās studiju programmās, kas paredz plānveidīgu, kvalitatīvu un vispusīgu cilvēkresursu sagatavošanu Latvijas tautsaimniecības attīstībai tādos virzienos kā ekonomika un uzņēmējdarbības vadība.

Baltijas Starptautiskā akadēmijastudiju virzienā “Ekonomika” no 2005.gada martā saņēma licenci profesionālā bakalaura studiju programmai “**Finanšu vadība**” ar profesionālo kvalifikāciju – finansists. 2005./2006.akad.gadā tika uzņemti pirmie studenti šajā studiju virzienā.

Balstoties uz BSA analīzi par mācībspēku nepieciešamību un izaugsmi 2011.gada martā tika saņemta licence doktorantūras studiju programmai “**Reģionālā ekonomika un ekonomiskā politika**” ar ekonomikas doktora zinātnisko grāda piešķiršanu.

Studiju virziena tālākai attīstībai un veidojot iespēju bakalaura līmeņa studentiem turpināt studijas Baltijas Starptautiskajā akadēmijā 2011.gada oktobrī licencēta profesionālā maģistra studiju programma “**Starptautiskās finanses**” ar kvalifikāciju finanšu analītiķis.

2013.gada maijā studiju virziens “**Ekonomika**” ar iekļautajām studiju programmām tika akreditēts uz sešiem gadiem.

2015.gadā tika veikta reorganizācija un Baltijas Psiholoģijas un menedžmenta augstskola (BPMA) tika iekļauta Baltijas Starptautiskajā akadēmijā. Reorganizācijas procesa rezultātā studiju virziens “Ekonomika” tika papildināts ar profesionāla bakalaura studiju programmu “**Eiropas ekonomika un bizness**” ar kvalifikāciju ekonomists. Reorganizācijas procesā apvienojās mācību resursi, pozitīvā pieredze un mācībspēki veidojot vienu kopīgu studiju virziena “Ekonomika” profesionālu komandu.

Pamatojoties uz Augstskolu likuma 48.pantu studiju virzienam “Ekonomika” akreditācija ir pagarināta līdz 2020.gada 31.decembrim.

Uz 2019.gada septembrī studiju virzienā “Ekonomika” ir akreditētas sekojošas studiju programmas:

BSA studiju virziena “Ekonomika” akreditētas studiju programmas

Studiju virziens "Ekonomika"

Akreditācijas lapas Nr.331, 11.05.2015., akreditācijas termiņš pagarināts līdz 31.12.2020.

EKI[14] līmenis	Studiju programmas nosaukums	Studiju programmas kods	Studiju programmas apjoms kredīt- punktos	Īstenošanas veids un forma, īpaši norādot tālmācību	Studiju īstenošanas vieta	Piešķiramais grāds/ profesionālā kvalifikācija	Studiju programmas īstenošanas valoda
6. līmenis	Profesionālā bakalaura studiju programma "Finanšu vadība"	42 343	160	pilna un nepilna laika studijas; klātie un neklātie	Rīga, Daugavpils	profesionālais bakalaura grāds finanšu vadībā/ finansists	
6. līmenis	Profesionālā bakalaura studiju programma "Eiropas ekonomika un bizness"	42 310	160	pilna un nepilna laika studijas; klātie un neklātie	Rīga	profesionālais bakalaura grāds uzņēmējdarbībā/ ekonomists	latviešu, krievu, angļu
7. līmenis	Profesionālā maģistra studiju programma "Starptautiskās finanses"	47 343	60	pilna un nepilna laika studijas; klātie un neklātie	Rīga, Daugavpils	profesionālais maģistra grāds starptautiskajās finansēs / - finanšu analītiķis	
8. līmenis	Doktora studiju programma "Reģionālā ekonomika un ekonomiskā politika"	51 310	120	pilna un nepilna laika studijas; klātie un neklātie	Rīga	Ekonomikas doktora zinātniskais grāds	

Pamatojoties uz studiju virzienā "Ekonomika" iekļauto studiju programmu atbilstību darba tirgus prasībām un saskaņotajiem jaunajiem profesijas standartiem "Finansists[15]", un "Ekonomists[16]", kā arī analizējot nozares saistītos citus profesijas standartus "Finanšu analītiķis" (7.LKI) un "Grāmatvedis" (6.LKI), studiju virzienā ir veiktas izmaiņas pārveidojot profesionālā maģistra studiju programmu "Starptautiskās finanses" un izveidojot jaunu akadēmisko maģistra studiju programmu "Nosaukums". Pilnveidojot studiju virzienā "Ekonomika" apmācības modeli no 4+2 uz 4+1, kas dos iespēju studentiem īsā laika posmā apgūt maģistra augstāko izglītību.

Studiju virziens "Ekonomika" novērtēšanai piesaka sekojošas studiju programmas:

BSA studiju virziena "Ekonomika" akreditējamās studiju programmas**Studiju virziens "Ekonomika"**

EKI līmenis	Studiju programmas nosaukums	Studiju programmas kods	Studiju programmas apjoms kredīt- punktos	Īstenošanas veids un forma, īpaši norādot tālmācību	Studiju īstenošanas vieta	Piešķiramais grāds/ profesionālā kvalifikācija	Studiju programmas īstenošanas valoda
----------------	------------------------------------	-------------------------------	--	---	---------------------------------	---	--

6. līmenis	Profesionālā bakalaura studiju programma "Finanšu vadība"	42 343	160	pilna un nepilna laika studijas; klātie un neklātie	Rīga	profesionālais bakalaura grāds finanšu vadībā/ finansists	latviešu, angļu
6. līmenis	Profesionālā bakalaura studiju programma "Eiropas ekonomika un biznes"	42 311	160	pilna un nepilna laika studijas; klātie un neklātie	Rīga	profesionālais bakalaura grāds uzņēmējdarbībā/ ekonomists	latviešu, angļu
7. līmenis	Akadēmiskā maģistra studiju programma "Starptautiskās finanses un ekonomika"	45 343	40	pilna un nepilna laika studijas; klātie un neklātie	Rīga	Sociālo zinātņu maģistra grāds finansēs un ekonomikā	latviešu, angļu
8. līmenis	Doktora studiju programma "Reģionālā ekonomika un ekonomiskā politika"	51 311	120	pilna un nepilna laika studijas; klātie un neklātie	Rīga	Ekonomikas doktora zinātniskais grāds	latviešu, angļu

Studiju programmas savā starpā veido pēctecību: bakalaura, maģistra un doktorantūras līmenis:

Virziena "Ekonomika" studiju programmu sasaiste un pēctecība

EKI 8.līmenis	Doktora studiju programma REĢIONĀLĀ EKONOMIKA UN EKONOMISKĀ POLITIKA	
EKI 7.līmenis	Akadēmiskā maģistra studiju programma STARPTAUTISKĀS FINANSĒS UN EKONOMIKA	
EKI 6.līmenis	Profesionālā bakalaura studiju programma FINANŠU VADĪBA	Profesionālā bakalaura studiju programma EIROPAS EKONOMIKA UN BIZNESS

Sakara ar to, ka virziens ir orientēts uz dažādu tautsaimniecības nozaru speciālistu sagatavošanu, var droši apgalvot, ka tas atbilst Latvijas republikas interesēm. Latvijas uzņēmumi ir ieinteresēti pieņemt darba jaunus un perspektīvus darbiniekus.

Virziena „Ekonomika” studiju programmu unikalitāte salīdzinājumā ar citām līdzīgām programmām Latvijas augstskolās

Latvijā aktīvi attīstās **doktora studiju programmas ekonomikas jomā**, tādās universitātēs kā Latvijas universitāte (LU), Latvijas lauksaimniecības universitāte (LLU), Daugavpils universitāte (DU). Tikai LLU un DU universitātēs studē reģionālo ekonomiku

Doktora studiju programmas "Reģionālā ekonomika un ekonomiskā politika" salīdzinājums ar citām Latvijas studiju programmām

Augstskola	Programma	Grāds	Ilgums
------------	-----------	-------	--------

LLU	"Agrārā un reģionālā ekonomika"	Ekonomikas doktora zinātniskais grāds (Ph.D.)	pilna laika studijām 3 gadi un nepilna laika studijām - 4 gadi.
Daugavpils Universitāte DU	„Ekonomika”, apakšnozarēs "Reģionālā ekonomika" un "Finanses un kredīts"	Ekonomikas doktora zinātniskais grāds (Ph.D.)	pilna laika studijām 3 gadi un nepilna laika studijām - 4 gadi.
BSA	„Reģionālā ekonomika un ekonomiskā politika"	Ekonomikas doktora zinātniskais grāds (Ph.D.)	pilna laika studijām 3 gadi un nepilna laika studijām - 4 gadi.

BSA doktora studijas programmas unikalitāte saistīta ar to, ka pirmo reizi Latvijā doktoranti varēs salīdzināt ekonomikā notiekošos procesus transformācijas apstākļos, kad valstis pāriet no komandekonomikas pie brīvā tirgus ekonomikas, kā arī varēs analizēt ekonomikas attīstības iespējamus ceļus Latvijā. Tas ir iespējams, jo studiju laikā ar doktorantiem strādā profesori ne tikai no Latvijas, bet arī no Polijas, no Zviedrijas, no Čehijas, no Igaunijas, no Lietuvas un citām Eiropas Savienības valstīm. Ir iespēja īstenot kopīgas studijas ar doktorantiem no postsociālistiskajām valstīm, kurās arī notiek ekonomikas transformācija (piemēram Ukraina, Uzbekistāna, Krievija, Kazahstana .u.c.). Gatavojot programmu, tika ņemta vērā reģionālās ekonomikas un ekonomiskās politikas programmu realizācijas pieredze. Tajā pat laikā var konstatēt, ka BSA ekonomikas doktora studiju programmas saturs un studiju apjoms ir līdzīgs doktora studiju programmām iepriekš minētajās augstskolās – visas studiju programmas ir orientētas uz promocijas darba aizstāvēšanu.

Studiju programmu „Finanšu vadība” un „Starptautiskās finanses un ekonomika” unikalitātes analīze ļauj secināt, ka Latvijā ir divas augstskolas (Latvijas Universitāte (LU) un Banku augstskola (BA) ar līdzīgām profesionālā bakalaura studiju programmām un profesionālā maģistra studiju programmām finanšu jomā. Pēdējos gados profesionālā maģistra studiju programma tika atvērta arī RISEBA. Studiju programmas salīdzinājums rāda, kā neskatoties uz vienādiem nosaukumiem, iegūstamo grādu, studiju ilgumu, līdzīgu saturu, katrai programmai ir sava specifika un unikalitāte. Latvijas Universitāte gatavo finanšu ekonomistus darbam valsts institūcijās un iestādēs, komercsabiedrībās jebkurā tautsaimniecības nozarē, pašvaldību institūcijās, nevalstiskajās un starptautiskajās organizācijās. Banku augstskola gatavo finansistus darbam banku un finanšu institūcijās vietējā un starptautiskajā darba tirgū.

Baltijas Starptautiskā akadēmija piedāvā apgūst finansista specialitāti, galvenokārt, darbām vietējā tirgū, kur pamatdaļu sastāda vidējie un māzie uzņēmumi. Mazā uzņēmumā parasti grāmatvedis pārvalda visas finanses un ir atbildīgs par uzņēmuma kopējo finanšu reģistrēšanu un dažādu nepieciešamo aprēķinu veikšanu. Attīstoties uzņēmējdarbībai, pieaug nepieciešamība pēc grāmatvežiem ar finanšu zināšanu un prāsmēm. SIA „Baltijas Starptautiskā akadēmija” pieder saistītais uzņēmums SIA „Grāmatvedības un finanšu koledža”, kurš gatavo grāmatvežu speciālistus 4. profesionālās kvalifikācijas līmeņa. Ņemot vērā nepārtrauktos izmaiņas finanšu vidē un tehnoloģiju sasniegumus, BSA turpinā izglītēt grāmatvežus un sagatavo finanšu speciālistus saskaņā ar nozares pieprasījumiem un Latvijas uzņēmējdarbības īpatnībām.

Profesionālā bakalaura studiju programma “Finanšu vadība” salīdzinājums ar citām Latvijas studiju programmām

Augstskola	Programma	Grāds	Kvalifikācija	Ilgums
------------	-----------	-------	---------------	--------

LU	<i>Finanšu menedžments</i>	Profesionālais bakalaura grāds finanšu vadīšanā	Finanšu ekonomista kvalifikācija	4 gadi – pilna laika 4,5 gadi – nepilna laika
BA	Finances	Profesionālā bakalaura grāds finansēs	Finansists kvalifikācija	4 gadi – pilna laika 5 gadi – nepilna laika
BA	Starptautiskā finanšu vadība (ENG) (dubultdiploms ar Šveices Biznesa skolu)	Profesionālā bakalaura grāds finansēs	Finansists Kvalifikācija Finanšu vadītājs kvalifikācija	4 gadi – pilna laika
BSA	Finanšu vadība	Profesionālā bakalaura grāds finansēs	Finansists kvalifikācija	4 gadi – pilna laika 4,5 gadi – nepilna laika

Maģistra studiju programma “Starptautiskās finanses un ekonomika” ir vienīgā akadēmiska maģistra programma un kuras mērķis ir sniegt studējošiem vairāk teoriju un zinātniskas pētniecības prasmes. Programma izstrādāta gan profesionāļiem, kuri vēlas atjaunot savas zināšanas starptautisko finanšu jomā, gan speciālistiem, kuri vēlas apgūt finanšu vadības prasmes, mācoties konceptuāliem, analītiskiem un empīriskiem analīžu metodiem, gan absolventiem, kuri vēlas specializēties starptautisko finanšu jomā.

**Akadēmiskā maģistra studiju programma “Starptautiskās finanses un ekonomika”
salīdzinājums ar citām Latvijas studiju programmām**

Augstskola	Programma	Grāds	Kvalifikācija	Ilgums
LU	<i>Finanšu ekonomika</i>	Profesionālā maģistra grāds finanšu ekonomikā		1 – 2 gadi
BA	Finances	Profesionālā maģistra grāds finansēs	Finansists kvalifikācija	1,5 – 2,5 gadi
BA	Finanšu vadība	Profesionālā maģistra grāds finansēs	Finanšu analītiķis	1 gads
BA	Starptautiskās finanses un banku darbība	Profesionālā maģistra grāds finansēs	Finansists kvalifikācija	1,5 – 2 gadi
RISEBA	Starptautiskās finanses	Profesionālā maģistra grāds starptautiskajās finansēs		1,5 – 2 gadi

BSA	Starptautiskā finanses un ekonomika	Sociālo zinātņu maģistra grāds starptautiskajās finansēs un ekonomika	1 – 1,5 gadi
-----	-------------------------------------	---	--------------

BSA bakalaura studiju programmas “Eiropas ekonomika un bizness” unikalitāte ir saistīta ar tās starpdisciplināro raksturu, kas atšķir programmu “Eiropas ekonomika un bizness” no līdzīgām studiju programmām Latvijas augstskolās:

Bakalaura studiju programmas “Eiropas ekonomika un bizness” salīdzinājums ar citām Latvijas studiju programmām

Augstskola	Programma	Grāds	Kvalifikācija	Ilgums
LU	Ekonomika	Sociālo zinātņu bakalaura grāds ekonomikā		3 gadi – (PLK – pilna laika klātie)ne) 4 gadi – (NLN – nepilna laika neklātie)ne)
LU	Finanšu menedžments	Profesionālais bakalaura grāds finanšu vadībā	Finanšu ekonomista kvalifikācija	4 gadi – (PLK – pilna laika klātie)ne) 4,5 gadi – (NLN – nepilna laika neklātie)ne)
LU	Grāmatvedība, analīze un audits	Profesionālais bakalaura grāds grāmatvedībā, analīzē un auditā	Ekonomista kvalifikācija	4 gadi – (PLK – pilna laika klātie)ne) 4,5 gadi – (NLN – nepilna laika neklātie)ne)
LU	Starptautiskā ekonomika un komercdiplomātija	Sociālo zinātņu bakalaura grāds starptautiskajā ekonomikā		4 gadi – (PLK – pilna laika klātie)ne)
RTU	Ekonomika	Sociālo zinātņu bakalaura grāds ekonomikā		3 gadi – (PLK – pilna laika klātie)ne) 4 gadi – (NLK – nepilna laika klātie)ne) 4 gadi – (NLN – nepilna laika neklātie)ne)
RISEBA	<i>Eiropas biznesa studijas</i>	profesionālais bakalaura grāds Eiropas biznesā	Uzņēmumu un iestāžu vadītājs	<i>pilna laika studijas - 4 gadi;</i>
EKA	Biznesa ekonomika	Sociālo zinātņu bakalaura grāds ekonomikā		<i>pilna laika studijas -3 gadi nepilna laika studijas -4 gadi E-studijas klātie)ne-4 gadi</i>
EKA	Grāmatvedība un audits	Profesionālais bakalaura grāds grāmatvedībā un auditā	Ekonomista kvalifikācija	<i>pilna laika studijas -4 gadi nepilna laika studijas -4,5 gadi</i>

BA	Finances	Profesionālais bakalaurs grāds finansēs	Finansists Finanšu vadītājs	<i>pilna laika studijas -4 gadi nepilna laika studijas -5 gadi</i>
DU	Ekonomika	Sociālo zinātņu bakalaurs grāds ekonomikā		<i>pilna laika studijas -3 gadi</i>
RTA	Ekonomika	Profesionālā bakalaurs grāds ekonomikā	Ekonomista kvalifikācija	<i>pilna laika studijas -4 gadi nepilna laika studijas -4,5 gadi</i>
LLU	Ekonomika	Sociālo zinātņu bakalaurs ekonomikā		<i>pilna laika studijas -4 gadi nepilna laika studijas -4,5 gadi</i>

Analīze rada, ka neviena no Latvijas augstskolām nepiedāvā apgūt bakalaurs studiju programmu, kuras rezultātā absolvents var iegūt profesionālā bakalaurs grādu uzņēmējdarbībā un ekonomista kvalifikāciju, kas dos iespēju strādāt gan komercsektora un publiskā sektora institūcijās, gan tautsaimniecības līmenī, gan dibināt savu uzņēmumu, gan turpināt studijas maģistrantūrā. Liels uzsvars tiek likts uz Eiropas ekonomikas un biznesa studiju kursu apgūšanu, un būtiska atšķirība no RISEBA studiju programmas “Eiropas biznesa studijas” ir piešķirāmā kvalifikācijā un orientācija uz profesijas standartu “Ekonomists”.

Studiju virziena „Ekonomika” studiju programmu konkrēts salīdzinājums ar līdzīgām studiju programmām Latvijā un ārzemēs pēc satura norādīts III. daļas 3. nodaļā pie atbilstošās studiju programmas.

Nav atrodams ziņas, ka ekonomikas un uzņēmējdarbības studijas varētu zaudēt aktualitāti arī citās valstīs. Salīdzinot dažādās programmas dažādās valstīs, ir jāņem vērā uzņēmējdarbības un ekonomikas zinātnes izglītības vēsturiskā attīstība un konkrētās valsts pieredze uzņēmējdarbības attīstībā. Salīdzinājumā ar citām Latvijas un ārvalstu augstskolu ekonomikas virziena studiju programmām BSA studiju programmas ir konkurētspējīgas ar darba tirgum nepieciešamām zināšanām, prasmēm, kā arī ar iespējām meklēt sadarbības partnerus starpvalstu studiju programmas attīstībai.

Tādējādi studiju virzienā esošās studiju programmas dod ne tikai ekonomikas, finanšu un komercdarbības vadības teorētiskās zināšanas un praktiskās iemaņas, bet arī sniedz zināšanas par to savstarpējo mijiedarbību.

[1] Ekonomikas ministrija. (2018) Informatīvais ziņojums par darba tirgus vidēja un ilgtermiņa prognozēm Latvijas ekonomikā

[2] Izglītības un zinātnes ministrija. (2013) Zinātnes, tehnoloģijas attīstības un inovācijas pamatnostādnes 2014.-2020. gadam. Pieejams: <http://tap.mk.gov.lv/lv/mk/tap/?pid=40306267&mode=mk&date=2013-12-17>

[3] http://ec.europa.eu/info/strategy/european-semester/framework/europe-2020-strategy_lv

[4] Priekšlikums Padomes lēmums par dalībvalstu nodarbinātības politikas pamatnostādņēm - Stratēģijas Eiropa 2020 integrēto pamatnostādņu II daļa.

<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=CELEX:52010PC0193:LV:NOT>

[5] Komisijas paziņojums Eiropas Parlamentam, Padomei, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un Reģionu komitejai - Atjaunināta stratēģiskā sistēma Eiropas sadarbībai izglītības un apmācības jomā {SEC(2008) 3058} {SEC(2008) 3059} /* COM/2008/0865 galīgā redakcija */<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=CELEX:52008DC0865:LV:NOT>

[6] Education and training in the EU - facts and figures. http://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php/Education_and_training_in_the_EU_-_facts_and_figures

[7] Informatīvais ziņojums par priekšlikumu par Nacionālā attīstības plāna 2021.-2027. gadam mērķiem, prioritātēm un rīcības virzieniem, kā arī tā turpmāko izstrādes un sabiedriskās apspriešanas procesu https://www.pkc.gov.lv/modules/nap/modules/nap_aside_navigation/assets/NAP2027_kodols_piedavajums.pdf

[8] Education and training in the EU - facts and figures. http://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php/Education_and_training_in_the_EU_-_facts_and_figures

[9] **Terciārās izglītības statistika. 2017.**
http://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php/Tertiary_education_statistics/lv

[10] Europe 2020 education indicators in 2016. Ever greater share of persons aged 30 to 34 with tertiary educational attainment in the EU. <http://ec.europa.eu/eurostat/documents/2995521/8001730/3-26042017-BP-EN.pdf/c22de270-ea00-4581-89bc-501056f9cae2>

<http://ec.europa.eu/eurostat/tgm/table.do?tab=table&init=1&plugin=1&pcode=tesem030&language=en>

[11] Ekonomikas ministrija (2018) Informatīvo ziņojumu par darba tirgus vidēja un ilgtermiņa prognozēm https://www.em.gov.lv/files/tautsaimniecibas_attistiba/dsp/EMZino_06072018_full.pdf

[12] Ekonomikas ministrija (2018) Informatīvo ziņojumu par darba tirgus vidēja un ilgtermiņa prognozēm https://www.em.gov.lv/files/tautsaimniecibas_attistiba/dsp/EMZino_06072018_full.pdf

[13] Informatīvais ziņojums par darba tirgus vidēja un ilgtermiņa prognozēm: https://www.em.gov.lv/lv/videja-un-ilgtermina-darba-tirgus-prognozes/emzino_03062020-ar-pielikumiem1.pdf

[14] **Eiropas kvalifikāciju ietvarstruktūra (EKI)**, Nacionālo koordinācijas punkts Latvijas kvalifikāciju ietvarstruktūras piesaistei Eiropas kvalifikāciju ietvarstruktūrai <http://www.nki-latvija.lv/par-eki>

[15] Profesionālās izglītības un nodarbinātības trīspusējās sadarbības apakšpadomes. Profesijas standarts
"Finansists" (16.10.2019.) <https://visc.gov.lv/profizglitiba/dokumenti/standarti/2017/PS-117.pdf>

[16] Profesionālās izglītības un nodarbinātības trīspusējās sadarbības apakšpadomes. Profesijas standarts
"Ekonomists" (18.09.2019.0) <https://visc.gov.lv/profizglitiba/dokumenti/standarti/2017/PS-113.pdf>

1.2. Studiju virziena mērķi un to atbilstība augstskolas/ koledžas darbības jomai, stratēģiskās attīstības virzieniem, sabiedrības un tautsaimniecības attīstības vajadzībām un attīstības tendencēm.

Studiju virziena attīstības stratēģija un mērķi izveidoti saskaņā ar augstskolas misiju, vīziju, vērtībām, stratēģiju un mērķiem, savukārt studiju programmu mērķi ir veidoti saskaņā ar studiju virziena mērķiem.

Studiju virziena “Ekonomika” stratēģiskais mērķis ir nodrošināt studējošiem augstas kvalitātes profesionālo ekonomisko izglītību, kas ir konkurētspējīga Latvijas, Eiropas un pasaules darba tirgos, pilnveidot pētnieciskās darbības prasmes un kompetences un attīstīt saikni ar darba devējiem reģionālās ekonomikas jomā.

Studiju virziena „Ekonomika” stratēģiskais mērķis ir definēts:

- pamatojoties uz Baltijas Starptautiskās akadēmijas darbības un attīstības ilgtermiņa stratēģiju 2016. – 2021.gadam https://bsa.edu.lv/wp-content/docs/2020/BSA_strategija_LV.pdf, kuras izstrādē ievēroti Latvijas Republikas likumi un citi normatīvie akti un Baltijas Starptautiskās akadēmijas Satversme;
- pamatojoties uz stratēģiskajiem ES un Latvijas plānošanas dokumentiem – Latvijas Nacionālais attīstības plāns 2020.- 2027. gadam (NAP2027 projekts), 2014. - 2020.gadam (NAP2020), Latvijas ilgtspējīgas attīstības stratēģija līdz 2030.gadam (Latvija2030), „Izglītības attīstības pamatnostādnes 2014.- 2020.gadam”, Europa2020”, „EIROPAS Augstākās izglītības sistēmu modernizācijas programma”, Lisabonas stratēģija, nozīmīgākie Boloņas pamatprincipi, u.c. stratēģiskie plānošanas dokumenti;
- konsultējoties ar studējošiem, darba devējiem, profesionālajām organizācijām;
- apspriežot BSA studiju kvalitātes sistēmā noteiktajā kārtībā (Fakultātes padome, Studiju-metodiskā padome, Senāts).

Pielikumā Studiju virziena „Ekonomika” attīstības stratēģijas galveno virzienu salīdzinājums ar BSA stratēģiskiem mērķiem un uzdevumiem

Studiju virziena „Ekonomika” attīstības stratēģija ietver attīstības pamatelementu pilnveidošanu un nosaka galvenos studiju virziena mērķus:

1. Mūsdienu tirgū pieprasītu un konkurētspējīgu studiju programmu īstenošana un nepārtraukta pilnveide, nodrošinot virziena studējošiem dažāda līmeņa izglītību un gatavību darboties gan nacionālā, gan starptautiskā vidē pēc studiju absolvēšanas, piesaistot ārvalstu pasniedzējus un studentus, vadot nodarbības svešvalodās, sniedzot iespēju apgūt profesionālās un vispārējās kompetences;
2. Virziena studējošo motivēšana līdzdarboties akadēmijas mācībspēku pētnieciskajā darbā un iniciēt savus pētījumus, nodrošinot personīgo un akadēmijas pētnieciskā potenciāla izaugsmi;
3. Nodrošināt absolventa teorētisko un praktisko gatavību dažādu ekonomisko problēmu pētīšanā, analizē un lēmumu pieņemšanā, risinot konkrētus ekonomiskās politikas jautājumus, attīstīt studējošos augstu profesionālo ētiku un sociālās prasmes lietiskā un starpkultūru komunikācijā, patstāvīgā un komandas darbā;
4. Studiju virziena mācībspēku nepārtraukta akadēmiskā, pētnieciskā, profesionālā, un pedagoģiskā pilnveide;
5. Virziena studiju programmu profesionalitātes veicināšana, nodrošinot modernu studiju vidi, studiju satura un formu atbilstību Eiropas un pasaules informācijas tehnoloģiju attīstības tendencēm.

Virziena stratēģiskajam mērķim atbilst arī tajā esošo **programmu mērķi**:

- Doktora studiju programmā “**Reģionālā ekonomika un ekonomiska politika**” - dot iespēju ekonomikas doktorantiem apgūt augstākā līmeņa studiju metodes un pētniecības darba organizācijas, vadības principus, sagatavot doktorantus patstāvīgam zinātniskajam un pedagoģiskam darbam, iegūt starptautiski salīdzināmu kompetenci ekonomikas zinātnē un starptautiski pielīdzināmu zinātņu doktora grādu ekonomikā.
- Maģistra studiju programmas “**Starptautiskās finanses un ekonomika**” mērķis - sagatavot kvalificētus speciālistus ar padziļinātām teorētiskajām zināšanām un pētnieciskā darba iemaņām starptautisko finanšu un ekonomikas jomā, kuri pielieto inovatīvās tehnoloģijas un analītiskās prasmes mūsdienu finanšu speciālista darbā.
- Profesionālā bakalaura studiju programmā “**Finanšu vadība**” - sagatavot augsti kvalificētus speciālistus ar nepieciešamajām profesionālajām kompetencēm finanšu jomā, un kuri spēj realizēt savu profesionālo darbību inovatīvas ekonomikas apstākļos, strādājot biznesā, finanšu sektora institūcijās, Latvijas un starptautisko komercorganizācijās, ārvalstu un konsaltinga kompānijās.
- Profesionālā bakalaura studiju programmā “**Eiropas ekonomika un bizness**” - sagatavot kvalificētus, Latvijas tautsaimniecības un Eiropas ekonomikas prasībām atbilstošus, starptautiski konkurētspējīgus speciālistus, kas ir apguvuši ekonomista profesijai nepieciešamās kompetences darbam komercsektora un publiskā sektora institūcijās, un kuri spēj veikt dažādos pētījumus un pielietot tos savā profesionālajā darbībā, attīstīt savu personību un iespēju turpināt studijas maģistrantūrā.

Studiju virziena mērķu definējumā tika ievērotas vairāku nacionālo dokumentu prioritātes:

1. *Nacionālais attīstības plāns 2021.-2027. gadam - pirmā redakcija (turpmāk - NAP2027projekts):*

- Nacionālais attīstības plāns 2021.-2027. gadam (NAP2027) ir galvenais valsts vidēja termiņa attīstības plānošanas dokuments Latvijā. Tas ir izstrādāts, īstenojot Latvijas Ilgtspējīgas attīstības stratēģiju līdz 2030. gadam (Latvija2030) un ANO Ilgtspējīgas attīstības mērķus. NAP2027 mērķis - zināšanu sabiedrība, jo “zināšanas, kvalitatīva un mūsdienīga izglītība ir stipras valsts pamats. Latvijas izglītības sistēma visos līmeņos ne tikai atbilst mūsdienu prasībām, bet ir atvērta arī nākotnei, sagatavojot kritiski domājošus, emocionāli inteligentus un savā arodā prasmīgus cilvēkus”. Studiju virziens un tajā ietilpstošās studiju programmas tiek realizētas atbilstoši mūsdienu izaicinājumiem un tirgus prasībām.
- Latvijā ir starptautiski konkurētspējīgas augstskolas, kurās strādā starptautiski novērtēti un kvalificēti akadēmiskais personāls. Latvijas augstskolu absolventi ir konkurētspējīgi gan vietējā darba tirgū, gan ārvalstīs. Studiju virziens un tajā ietilpstošās studiju programmas tiek realizētas multilingvāli, taču īpašu uzmanību pievēršot valsts valodu un angļu valodas apguvei, kā arī ES un starptautiskās normatīvās bāzes komercdarbības jomā izpētei, kas ļaus absolventiem būt konkurētspējīgiem gan Latvijā, gan starptautiskajā tirgū.
- Studiju virziens darbojas par pamatu ņemot NAP2027 rīcības virziena „Zinātne sabiedrības attīstībai, tautsaimniecības izaugsmei un drošībai” mērķus - Pētniecības cilvēkresursu piesaiste un kapacitātes celšana, piešķirot finanšu resursus doktorantu skaita palielināšanai, piesaistot ārvalstu pētniekus, plašāk iesaistoties starptautiskajā sadarbībā...

Akadēmijas docētāju aktīva iesaiste zinātniskajā procesā, mudinājums un atbalsts, gan sagatavojot zinātniskās publikācijas, gan rakstot un aizstāvēt promocijas darbus - ir tiešs ieguldījums mērķa realizācijā.

- Studiju virziens darbojas par pamatu ņemot NAP2027 rīcības virziena „Kvalitatīva, pieejama, iekļaujoša izglītība” mērķus - Pieaugušo izglītības īstenošana tautsaimniecības attīstībai

nepieciešamo prasmju apguvei, t.sk. augstskolās (elastīga mācību piedāvājuma attīstība, tostarp modulārā izglītība, e-vidē un darba vidē balstītas mācības, mūžizglītības kompetenču apguve; ārpus formālās izglītības iegūto kompetenču atzīšana).

Reaģējot uz izaicinājumiem, studiju virziena „Ekonomika” esošās programmas piedāvā dažādas iespējas iegūt izglītību visa mūža garumā. Izglītību var iegūt strādājošas personas, izvēloties studijas sestdienās vai e-vidē. Izglītību var iegūt gan vidusskolu, gan vidējo profesionālo mācību iestāžu un koledžu absolventiem, paaugstinot izglītības līmeni, gan personām ar augstāko izglītību, attīstot savas kompetences.

2. *Nacionālais attīstības plāns 2020 (turpmāk – NAP2020):*

- NAP 2020 mērķis – nodrošināt augstākās izglītības pieejamību, ir veiksmīgi realizēts virzienā, jo studentiem, kam ir grūti sasniegt augstskolas telpas (neatkarīgi no iemesla – tāla atrašanās vieta vai kustības traucējumi), ir iespēja iegūt vēlamo izglītību attālināti, e-vidē. Studijas e-vidē ir draudzīgas personām ar kustību un redzes traucējumiem.
- Studiju virziens darbojas par pamatu ņemot NAP 2020 rīcības virziena „Attīstīta pētniecība, inovācija un augstākā izglītība” mērķus:

a) paaugstināt zinātnieku skaitu, kas nodarbināti privātajā sektorā. Augstskola, kurā tiek realizēts studiju virziens, ir privāta organizācija, līdz ar to, docētāju aktīva iesaiste zinātniskajā procesā, mudinājums un atbalsts, gan sagatavojot zinātniskās publikācijas, gan rakstot un aizstāvēt promocijas darbus – ir tiešs ieguldījums mērķa realizācijā.

b) vairot grādu vai kvalifikāciju ieguvušo studentu skaitu augstskolās un koledžās, palielināt iedzīvotāju skaitu vecumā no 30 līdz 34 gadiem, kam ir augstākā izglītība. Dotajam kritērijam atbilst 32% studējošo studiju virzienā, kas šobrīd vai pēc programmas absolvēšanas iekļausies šajā vecuma grupā.

3. *Latvijas ilgtspējīgas attīstības stratēģija līdz 2030. gadam (Latvija 2030):*

Latvija2030 nosaka Latvijas ilgtermiņa attīstības redzējumu. Tas ir valsts augstākais ilgtermiņa attīstības dokuments un galvenais plānošanas dokuments, kas nosaka telpisko attīstības perspektīvu – iezīmē integrētu skatījumu valsts teritorijas līdzsvarotai un ilgtspējīgai attīstībai. Stratēģijas virzieni:

- Kvalitatīva un pieejama izglītība mūža garumā. Pateicoties akadēmijas nodrošinātājiem materiāli tehniskajiem un cilvēkresursiem, studiju virzienā studējošiem ir iespēja iegūt kvalitatīvu un pieejamu izglītību no jebkuras vietas pasaulē un jebkurā, tiem ērtā laikā. Šobrīd studiju virzienā studē studenti ne tikai no Latvijas, bet arī no Krievijas, Uzbekistānas, Azerbaidžānas, Kazahstānas, Baltkrievijas, Ukrainas, Lietuvas u.c. valstīm.
- „Latvijas izglītības politika joprojām ir nepietiekami iekļaujoša attiecībā pret bāreņiem un cilvēkiem ar funkcionāliem traucējumiem”. Izmantojot e-studijas iespējas, BSA studējošajiem ir iespēja iegūt kvalitatīvu augstāko izglītību, neapmeklējot augstskolu.
- „Inovātīva ekonomika pieprasa arvien jaunas iemaņas un kompetences. Arvien lielāku nozīmi iegūst tehnoloģiskā kompetence, spēja integrēt dažādu jomu prasmes un kompetences, radošas iemaņas, cilvēku un risku vadības prasmes, kā arī atvērtība starptautiskai un starpkultūru sadarbībai.” Papildus jau minētajām e-studijas prioritātēm, akadēmijā mācās dažādu tautību un kultūru studenti, tiek rīkoti kopīgi pasākumi, lai veidotu starpkultūru sadarbību.
- „Latvijas konkurētspēja arvien vairāk būs atkarīga no izglītības sistēmas saiknes ar darba tirgus izmaiņām un spējas sagatavot cilvēku darbam mainīgos apstākļos visa mūža garumā”. Studiju virziena programmas piedāvā dažādas iespējas iegūt izglītību visa mūža garumā gan strādājošām personām, izvēloties studijas sestdienās vai e-vidē, gan vidusskolu un koledžu

absolventiem, paaugstinot izglītības līmeni, gan personām ar augstāko izglītību, attīstot savas kompetences.

4. *Izglītības attīstības pamatnostādnes 2014.-2020.gadam:*

- Digitālie mācību līdzekļi un resursi – elektronisks izdevums un resursi, kuros ir iekļauts izglītības programmas īstenošanai nepieciešamais saturs. Studiju virziena jau šobrīd veiksmīgi tiek realizēts punkts par digitāliem mācību līdzekļiem un resursiem. Tā kā studiju virziena realizācija notiek gan klātienē, gan attālināti (e-vidē), lai nodrošinātu studentus ar mācību materiāliem, katrā studiju kursā tikai sagatavoti lekciju konspekti.
- Augstākās izglītības internacionalizācija un starptautiskā konkurētspēja. Augstākās izglītības atvērtības starptautiskai sadarbībai un informācijas apmaiņai veicināšana, kā arī eksportspējas kāpināšana ir viens no prioritārajiem augstākās izglītības attīstības rīcības virzieniem. Latvijas ilgtspējīgas attīstības stratēģijā līdz 2030.gadam ir definēts mērķis palielināt ārvalstu studentu īpatsvaru augstskolās Latvijā līdz vismaz 10% no kopējā studējošo skaita. Augstskolā aktīvi notiek internacionalizācijas procesi un ārvalstu studentu piesaiste. Studiju virzienā studē daudz ārvalstu studentu, par ko liecina BSA statistikas dati.

5. *Latvijas augstākās izglītības un augstskolu attīstības koncepcija 2013.-2020.gadam:*

- „Nepieciešamība uzlabot augstākās izglītības kvalitāti un atbilstību, lai studiju programmas atbilstu indivīdu, darba tirgus un nākotnes profesiju vajadzībām, kā arī stimulēt un apbalvot par izcilību studijās un pētniecībā”.
- „Nepieciešamība sniegt vairāk iespēju, lai studenti iegūtu papildu prasmes studiju laikā ārvalstīs, un veicināt pārrobežu sadarbību, lai uzlabotu augstāko izglītību.” Studiju virziens aktīvi izmanto Erasmus+ programmas iespējas gan mācībspēku apmaiņai, gan vieslektoru piesaistei, gan studējošiem piedāvājot studiju un prakses iespējas Eiropā.

Studiju virziena mērķi definēti, izmantojot “prāta vētras” metodi un SVID analīzi, iesaistot ieinteresētās puses. Tika veikta SVID analīze, kurā piedalījās studiju virziena attīstībā ieinteresētās iekšējās puses (studenti, docētāji, administrācijas pārstāvji), kā arī darba devēji.

Mērķi tiek sekmīgi īstenoti. Tiek stiprināta akadēmiskā personāla zinātniskā un metodiskā kapacitāte, iesaistoties dažāda līmeņa sadarbības projektos. Zinātniskie pētījumi, kuros iekļauti arī studenti, saistīti ar reģionālo problēmu risināšanu Studiju programmās tika ieviesta problēmiskās mācīšanās metode, kā arī darba vidē balstītās metodes. Tās ļauj attīstīt ciešu sadarbību ar darba devējiem un ieinteresētām pusēm. Angļu valodā īstenotās studiju programmas stiprina ne tikai studiju virziena starptautisko konkurētspēju, bet arī BSA konkurētspēju kopumā.

1.3. Studiju virziena SVID analīze attiecībā uz izvirzītajiem mērķiem, ietverot skaidrojumus, kā augstskola/ koledža plāno novērst/ uzlabot vājās puses, izvairīties no draudiem, izmantot iespējas u.c. Vērtējums par studiju virziena attīstības plānu nākamajiem sešiem gadiem un attīstības plāna izstrādes procesu. Ja attīstības plāns nav izstrādāts vai mērķi/ uzdevumi noteikti īsākam laika periodam, sniegt informāciju par studiju virziena attīstības plāna izstrādi nākamajam periodam.

Lai noskaidrotu studiju virziena tālākās attīstības iespējas programmu direktori kopā ar administrāciju, Fakultātes padomi, studentu pašpārvaldi, darba devējiem un absolventiem veica SVID analīzi. Studiju virziena stipro un vājo pušu, iespēju un draudu analīze tika atspoguļota tabulā:

BSA studiju virziena "Ekonomika" SVID analīze

Baltijas Starptautiskās akadēmijas studiju virziena „Ekonomika” SVID analīze

Stiprās puses	Vājās puses
<ul style="list-style-type: none"> • plašs piedāvāto studiju programmu spektrs; • BSA filiāles Latvijas reģionos; • programmu studiju kursu sabalansētība, kas nodrošina jaunajiem speciālistiem nepieciešamo zināšanu un iemaņu iegūšanu; • labs programmu mācību metodiskais nodrošinājums BSA MOODLE sistēmā; • dinamiska izmaiņu ieviešana studiju programmās saskaņā ar mūsdienu uzņēmējdarbības sfēras prasībām; • iespēja realizēt mācību disciplīnas multilingvali; • nepārtraukta iekšējās kvalitātes nodrošināšanas sistēmas darbība; • mācībspēki ar lielu praktiskā, pedagoģiskā un akadēmiskā darba pieredzi un augstu profesionālais sagatavotības līmeni; • aktīva akadēmiskā personāla līdzdalība metodiskajā un zinātniskajā darbā; • pasniedzēju sastāva papildināšana ar jauniem zinātnu doktoriem • labi attīstīts ārpus studiju darbs ar studentiem – notiek studentu konferences, vieslekcijas, radošās darbnīcas u.tml. • uz attīstību vērsta starptautiskā sadarbība; • dalība Erasmus+ apmaiņas programmā; • regulāri lietīšķie kontakti ar darba devējiem, kas ļauj nodrošināt apmēram 70% absolventus ar darbu; • labas lietīšķās savstarpējās attiecības starp pasniedzējiem un studentiem; • atvērtības, atklātuma un demokrātijas principu ievērošana augstskolā • regulāra jauno datortehnoloģiju izmantošana mācību procesā; • studiju procesa informatīvais, materiālais, tehniskais nodrošinājums un laba studiju materiāli tehniskā bāze. 	<ul style="list-style-type: none"> § nepietiekama BSA un studiju virziena atpazīstamība starptautiskajā mērogā; § akadēmiskā personāla novecošana; § daļas studentu pasīva attieksme pret zinātniski pētniecisku darbu; § nepietiekama aktivitāte līdzekļu piesaistīšanā no ārpuses; § nepietiekama sadarbība ar darba devējiem; § neliela patstāvība programmas budžeta plānošanā, kas neļauj realizēt vadības motivācijas funkciju; § nav valsts finansējuma mācībām.
Iespējas	Draudi

- bilingvālās un polilingvālās apmācības lomas paaugstināšana, iespēja realizēt mācību disciplīnas angļu valodā;
- izmantot pasniedzēju zinātniskā kolektīva potenciālās iespējas veikt zinātniskos pētījumus pēc pasūtījuma;
- docētāju motivēšana sagatavot zinātniskos rakstus publikācijām starptautiski citējamās krājumos;
- docētāju tālākizglītība un profesionālā pilnveide, motivēšana studēt doktorantūrā
- ārvalstu vieslektoru un docētāju piesaiste studiju procesā;
- ES finansējuma piesaistišana;
- uzlabojas tehniskais nodrošinājums, kas ļaus izmantot studiju procesā mūsdienīgas metodes;
- sadarbības partneru tīkla paplašināšana;
- E-studiju turpmākā attīstība;
- bibliotēkas krājumu ar nozares literatūru svešvalodās papildināšana.

§ iespējama studentu skaita samazināšanās, sakarā ar demogrāfisko situāciju un emigrāciju no valsts;

§ vidusskolu beidzēju vēlme studēt ārvalstu augstskolās;

§ pieprasījuma samazināšanās pēc privātās augstākās izglītības sakarā ar zemo iedzīvotāju ienākumu līmeni;

§ konkurences saasināšanās studiju programmu spektrā;

§ izmaiņas normatīvajos aktos, kas regulē augstākās izglītības jomu.

Lai mazinātu virziena vājo pušu ietekmi un izvairīties no draudiem izmantojot akadēmijas stipras puses un ārējās iespējas, ir izstrādāts virziena attīstības plāns no 2016. līdz 2021. gadam. Plānā ir izskatīti mācību procesa uzlabojumi, metodiska nodrošinājuma jautājumi, materiāli-tehniskas bāzes nodrošināšana, zinātniskās darbības aktivizēšanas iespējas un pasniedzēju kvalifikācijas paaugstināšanas iespējas.

Ņemot vērā BSA stratēģisko mērķi, virziena stratēģisko mērķi un SVID analīzi, kā arī iepriekšējos studiju gados sasniegtos rezultātus, lai uzlabotu vājās puses, izvairīties no draudiem un izmantot esošās iespējas, jāpievērš uzmanība šādām attīstības prioritātēm:

1. prioritāte: apmierināts students (un studentu atbiruma samazināšana);
  - 1.1. Akadēmiskā personāla kvalitāte
  - 1.2. Administrācijas un studiju programmu direktoru/ virzienu vadītāju darba kvalitāte
  - 1.3. Draudzīgas komunikācijas attīstība;
2. prioritāte: studējošo skaita palielināšana;
3. prioritāte: iekšējo normatīvo dokumentu pilnveide;
4. prioritāte: zinātniskās darbības attīstība;
5. prioritāte: starptautiskās sadarbības attīstība.

Apkopjot iepriekšminēto, var secināt, ka, studiju virziena realizācija pilnībā atbilst valsts un Eiropas pamatnostādņem augstākās izglītības jomā. Studiju virzienā ir daudz priekšrocību, kuru nav citām augstskolām. Piem., e-studiju attīstības iespējas ir praktiski neierobežotas. Nav teritoriālu robežu, nav klausītāju skaitliskā ierobežojuma, nav vajadzīga telpa, kas samazina virziena realizācijas izmaksas. Iegūstot bakalaura grādu, studentiem ir iespēja turpināt studijas maģistra grāda iegūšanai. Studiju virziena „Ekonomika” programmās tiek iekļauti visi valstij nozīmīgie stratēģiskie jautājumi, studējošo pētnieciskajos darbos tiek risināti gan konkrētiem uzņēmumiem, gan valsts attīstībai un kopumā būtiski jautājumi, studējošajiem ir pieejamas kvalitatīvas prakses vietas. Saskaņā ar EM izstrādāto dokumentu “Informatīvais ziņojums par darba tirgus vidēja un ilgtermiņa prognozēm” https://www.em.gov.lv/sites/em/files/emzino_03062020-ar-pielikumiem1.pdf, augstākās kvalifikācijas profesijas komerczinības un administrēšanas jomā pieprasījuma palielinājums pret 2019.gadu ir plānots par 14,3% 2027.gadā un par 39,9 % 2040.gadā, tādēļ studiju virziena programmas ir vērtējamās kā perspektīvas. Studiju virziena programmu ietvaros

tiek veikts nozīmīgs zinātniski pētnieciskais darbs, notiek mērķtiecīga starptautiskā sadarbība, programmas var realizēt arī e - studiju formā, Moodle vide tiek izmantota visās programmās, regulāri tiek veicināta docētāju profesionālā pilnveide (stažēšanās, studijas doktorantūrā, zinātniskie pētījumi utt.), kas apliecina, ka studiju virziens pilnībā iekļaujas Akadēmijas kopējā Stratēģijā.

1.4. Studiju virziena un tam atbilstošo studiju programmu vadības (pārvaldības) struktūra, tās efektivitātes analīze un novērtējums, tajā skaitā studiju virziena vadītāja un studiju programmu vadītāju loma, atbildības un sadarbības ar citiem studiju programmu vadītājiem, augstskolas/ koledžas administratīvā un tehniskā personāla studiju virziena ietvaros sniegtā atbalsta novērtējums.

Studiju virziens “Ekonomika” ir BSA Ekonomikas, finanšu un vadības fakultātes sastāvdaļa un to darbu koordinē Fakultātes Padome, kas veido virziena attīstības stratēģiju, misiju, vīziju, mērķus un uzdevumus, kontrolē to izpildi, plāno studiju un metodisko darbu. Fakultātes Padomes sastāvu ievēlē BSA Senāts uz trim gadiem. Fakultātes Padomes skaitliskais sastāvs ir atkarīgs no fakultātes studiju programmu skaita. Padomes sastāvā ietilpst studiju virziena vai programmu direktori, vadošais akadēmiskais personāls, studējošo pārstāvji un darba devēju vai profesionālo asociāciju pārstāvji. Fakultātes Padomes darbā var iesaistīt ekspertus, tajā skaitā atbilstošās zinātnes nozares Promocijas padomes locekļus, praktiskās darbības jomas speciālistus u.c. Fakultātes Padome ir koleģiāla vadības institūcija, kas pārrauga virziena un programmu īstenošanu un kuras darbības mērķis ir sekmēt studiju programmu realizēšanu, formulēto mērķus un uzdevumus kā arī sekot to izpildei, kā arī veicināt virziena studiju programmu darbības kvalitātes paaugstināšanu.

Studiju programmu panākumi ir atkarīgi no dažādu akadēmijas struktūru ciešas sadarbības.

Informācija par studiju programmas īstenošanā iesaistītajām struktūrvienībām un nepieciešamo palīgpersonālu

Nr.p.k.	Amats	Uzdevumi
1.	Studiju daļas vadītājs	Docētāju plānotās un faktiskās slodzes uzskaite. Dokumentu apstrāde, apkopošana un uzskaite atbilstoši BSA iekšējās kārtības un lietvedības prasībām
2.	Studiju metodikis	Studiju procesa plānošana, koordinēšana, izbraukumu saskaņošana
3.	Studiju informācijas centra operatore	Komunikācija ar studējošiem un akadēmisko personālu, informācijas sniegšana par studiju procesa norisi, iesniegumu pieņemšana

3.	Dekanāta sekretāre	Studentu dokumentācijas un studiju rezultātu uzskaitījums, informatīvo dokumentu sagatavošana, komunikācijas ar grupu vecākajiem, programmas dokumentācijas organizēšana
5.	Bibliotekārs	Darbs ar bibliotēkas fonda resursiem (grāmatas, periodika, datu bāzes) un to pieejamību studentiem
6.	IT speciālists	Datorlietotāju atbalsts

Katra struktūra ir ļoti svarīga kvalitatīvai programmu īstenošanai. Palīgpersonālu studiju programmas īstenošanā var iedalīt trīs grupās:

1. **grupa** - struktūras, kas nodrošina mācību procesu. Tās ir tādas struktūras kā: uzņemšanas komisija, kas nodrošina studentu uzņemšanu, dokumentu noformēšanu, sadarbību ar skolām, atvērto durvju dienu organizēšanu; mācību daļa, kas nodrošina mācību procesu īstenošanu; grāmatvedība, kas ir atbildīga par finanšu jautājumiem; bibliotēka, kurā studenti tiek nodrošināti ar mācību un periodisko literatūru un pieeju datu bāzēm; analītiskā nodaļa - nodrošina datu bāzes uzturēšanu un pilnveidošanu, kā arī apstrādā pētījumu rezultātus; IT nodaļa, kas nodrošina mājaslapas un datoru sistēmu uzturēšanu; grāmatu kioska darbinieki nodrošina studentus ar iespēju iegādāties mācību literatūru un kancelejas piederumus.
2. **grupa** - struktūras, kas nodrošina mijiedarbību starp studentiem un pasniedzējiem, veicina starptautisko sakaru attīstību, nodrošina studentiem papildu iespējas studijām ārpus studiju programmas. Tas ir Studentu parlaments, Erasmus programmas nodaļa un svešvalodu centri.
3. **grupa** - saistīta ar virziena "Ekonomika" studiju programmu īstenošanu. Šī grupa iekļauj: programmu direktora palīdzi; Fakultātes Padomi, kas iekļauj pasniedzējus, darba devējus, studentus un maģistrantus.

Studiju procesa operatīvas vadības un mācību procesa kontroles, studentu un pasniedzēju zinātniskās darbības kontroles funkciju veic programmas vadītājs. Programmas direktors sastāda semestra darba plānus, koordinē darbu ar citām struktūrvienībām: BSA filiālēm, grāmatvedību, studiju daļu, informācijas, tehnoloģisko un analītisko vienību, BSA rektoru un prorektoriem, sagatavo gada pārskatus. Programmas direktoru kontrolē BSA rektors un prorektori.

Dekanāta sekretāre: sagatavo dokumentāciju, kontrolē studiju saraksta sastādīšanu un tā izpildi, noformē arhīva materiālus, nodrošina informācijas apriti starp BSA struktūrvienībām, nodod studentiem informāciju personiski, caur e-pastu vai grupas kopējo e-pastu, ka arīsaiziņai izmanto mājas lapu un Facebook.

Programmas direktora pieņemšanas laiku un programmas direktora darba laiku nosaka ar rektora rīkojumu. Dekanāta sekretāres darbību kontrolē programmas direktors. Studentu līdzdalību programmas pārvaldē nodrošina dalība Fakultātes Padomē, studiju kursa vecāko sapulcēs, Studentu Parlamentā, BSA lēmēj institūcijās - Satversmē, Senātā, kas nodrošina efektīvu studiju virziena un studiju programmu mērķu sasniegšanu, ievērojot demokrātijas un savstarpējas uzticēšanās principus. Studentu ieteikumi un rekomendācijas, lai uzlabotu studiju procesu, tiek iegūti anketēšanas veidā (2 reizes gadā). Anketēšanas rezultātus izsniedz analītiskā nodaļa, tie tiek apspriesti Fakultātes Padomē un BSA Senātā.

Studiju kvalitāti kontrolē ar atklātām lekcijām, studentu anketēšanas palīdzību, docētāju reitinga sastādīšanu un pasniedzēju ievēlēšanu amatā konkursa kārtībā.

Studentu zināšanu kontrole: 2 reizes gadā tiek veikti analītiskie pārskati par eksāmenu, ieskaīšu, kursa darbu aizstāvēšanu un prakses atskaišu rezultātiem.

Studentu līdzdalību programmas pārvaldē nodrošina dalība Fakultātes Padomē, kursa vecāko sapulcēs, Studentu Parlamentā, BSA Senātā.

Metodisko darbu kontrolē un koriģē BSA Studiju-metodiskā Padome. Darba rezultātus (pašnovērtējumus) apspriež Fakultātes padome un apstiprina BSA Senāts.

Studiju virziena "Ekonomika" pārvaldības procesu struktūrā kopumā tika definēti procesi, kas ir nepieciešami kvalitātes pārvaldības sistēmas izmantošanai.

Pielikumā Studiju virziena pārvaldības struktūra ir attēlota studiju virziena "Ekonomika" pārvaldības procesu struktūra, kurā ir atspoguļota procesu un atbilstošo izpildītāju savstarpējā saistība.

Studiju virziena pārvaldības sistēmas procesi iedalās trīs grupās:

1) Vispārējās vadības procesi (V1 līdz V7):

Pārvaldības pārskats (V1),

Attīstības plānošana (V2),

Iekšējie kvalitātes auditi (V3),

Koriģējošās un preventīvās darbības (V4),

Fakultātes padomes darbība (V5),

Studiju virzenu un studiju programmu pašnovērtējums (V6),

Sadarbība ar nozari, EM, FM un IZM (V7).

2) Studiju procesi (no S1 līdz S7),

Studējošo, absolventu, darba devēju prasību un apmierinātības izpēte (S1);

Studiju programmu un to metodisko kompleksu izstrāde un aktualizācija (S2);

Studējošo uzņemšana un reģistrācija (S3);

Studiju procesa un slodzes plānošana (S4);

Studiju nodrošinājums studijuursos (S5);

Studiju programmas realizācija un kontrole (S6);

Studējošo absolvēšana (S7).

3) Cilvēku, materiālo un informatīvo resursu vadīšanas procesi (R1 līdz R7):

Personāla vadīšana (R1),

Mācību līdzekļu izstrāde (R2),

Mācību un metodiskās literatūras fonda vadīšana (R3),

Infrastrukturā vadīšana (R4),

Dokumentācijas pārvaldība (R6),

Pierakstu un IT resursu vadīšana (R7).

1.5. Studējošo uzņemšanas prasību un sistēmas raksturojums un novērtējums, citastarp norādot, kas nosaka studējošo uzņemšanas kārtību un prasības. Novērtēt studiju perioda, profesionālās pieredzes, iepriekš iegūtās formālās un neformālās izglītības atzīšanas iespējas studiju virziena ietvaros, sniegt konkrētus procedūru piemērošanas piemērus.

Uzsākot studijas, studējošajiem ir atbilstošas zināšanas, prasmes un kompetences, lai sasniegtu plānotos studiju rezultātus. Abiturientu uzņemšana Akadēmijā notiek saskaņā ar BSA Senātā apstiprināto Nolikumu – “Uzņemšanas noteikumi un imatrikulācijas kārtība Baltijas Starptautiskajā Akadēmijā”

https://bsa.edu.lv/wp-content/docs/admission/uznemsanas_noteikumi_BSA_2020_21.pdf . Lai organizētu studentu uzņemšanu akadēmijā, ar BSA rektora vai filiāļu vadītāju rīkojumu kārtējam studiju gadam tiek izveidota uzņemšanas komisija. Studējošo uzņemšanas sākuma termiņus pilna laika studiju programmās pirmajā gadā pēc vidusskolas beigšanas nosaka Latvijas Republikas Ministru Kabinets. Ņemot vērā Latvijas Republikas Ministru Kabineta noteikumus, rektors izdod rīkojumu par abiturientu uzņemšanas akadēmijā konkrētiem sākuma un beigu termiņiem pilna un nepilna laika programmās pirmajam studiju semestrim. Informācija par uzņemšanas komisijā noslēgtajiem līgumiem elektroniskā veidā tiek nodota Akadēmijas grāmatvedībai un studiju daļai. Pēc tam, kad ir pārbaudīta katrā līgumā apmaksas noteikumu izpildīšana, grāmatvedība nodod katras nokomplektētās lietas datus studiju daļai. Studiju daļa uz šīs informācijas pamata noformē rīkojumu par imatrikulāciju un nodod to parakstīšanai akadēmijas rektoram.

Studējošo, kas vēlas turpināt studijas Akadēmijā vēlākos studiju posmos, profesionālās pieredzes, iepriekš iegūtās formālās un neformālās izglītības atzīšana notiek saskaņā ar 2004.gada 16.novembra Ministru kabineta noteikumiem Nr.932 “Studiju uzsākšanas kārtība vēlākos studiju posmos”, 2018.gada 14. augusta Ministru kabineta noteikumiem Nr.505 “Ārpus formālās izglītības apgūto vai profesionālajā pieredzē iegūto kompetenču un iepriekšējā izglītībā sasniegtu studiju rezultātu atzīšanas noteikumi” un BSA Senātā apstiprināto Nolikumu – “Uzņemšanas noteikumi un imatrikulācijas kārtība Baltijas Starptautiskajā Akadēmijā”
https://bsa.edu.lv/wp-content/docs/admission/uznemsanas_noteikumi_BSA_2020_21.pdf

Persona, kura vēlas, lai tiktu atzīti tās iepriekšējā izglītībā vai profesionālajā pieredzē sasniegtie studiju rezultāti, iesniedz BSA iesniegumu par sasniegto studiju rezultātu atzīšanu. Persona iesniegumam pievieno dokumentus, kas apliecina iepriekšējā izglītībā vai profesionālajā pieredzē sasniegtos studiju rezultātus. Lēmumu par iepriekšējā izglītībā vai profesionālajā pieredzē sasniegtu studiju rezultātu atzīšanu pieņem komisija. Komisija mēneša laikā pēc iesnieguma saņemšanas izskata to un pieņem lēmumu par iepriekšējā izglītībā vai profesionālajā pieredzē sasniegto studiju rezultātu atzīšanu vai par atteikumu atzīt sasniegtos studiju rezultātus. Lēmumu nosūta iesniedzējam. Komisija ir tiesīga pārbaudīt sniegtās informācijas un ziņu atbilstību faktiskajiem apstākļiem. Ja nepieciešams, komisija var noteikt pārbaudījumus iepriekšējā izglītībā vai profesionālajā pieredzē sasniegto studiju rezultātu novērtēšanai.

2019./2020. st.gadā, vasaras uzņemšanas periodā reflektante I.S. vērsās BSA Uzņemšanas komisijā, lai iestātos II līmeņa profesionālās augstākās izglītības studiju programmā. Iestājoties, reflektante aizpildīja noteikta parauga iesniegumu, kurā norāda izvēlēto studiju programmu un ziņas par sevi, kā arī iesniedza BSA Uzņemšanas komisijai visus dokumentus, kas minēti šo Noteikumu 46. punktā.

Reflektantu uzņemšana pamatstudiju pilna un nepilna laika programmās notiek atklātā un vienlīdzīgā konkursa kārtībā, pamatojoties uz *centralizēto eksāmenu rezultātiem*. Reflektante I.S. ir ieguvusi vidējo izglītību Latvijas Republikā, viņa iesniedza vidusskolas atestātu un Centralizēto eksāmenu sertifikātu trīs priekšmetos. Saskaņā ar BSA Uzņemšanas Noteikumiem Centralizēto

eksāmenu līmeņiem (vismaz 2 priekšmetos) ir jābūt no A līdz E (ieskaitot), vai sākot ar 2013.gadu, procentuālajam vērtējumam, kas atbilst esošajām līmeņu robežām katram konkrētajām mācību priekšmetam. Reflektantei I.S. Centralizēto eksāmenu līmenis bija pietiekams: latviešu valodā – 59% (atbilst C līmenim), angļu valodā – 33% (atbilst E līmenim), matemātikā – 28% (atbilst D līmenim).

Uzņemšanas komisija, iepazīstinoties ar iesniegtiem dokumentiem, pieņēma lēmumu par reflektantes uzņemšanu II līmeņa profesionālās augstākās izglītības studiju programmas 1.kursa 1.semestrī, par ko bija paziņots reflektantei. Uz komisijas lēmuma pamatā ar I.S. bija noslēgts studiju līgums.

2017./2018. st. gadā studējošais E.G. vērsās BSA Uzņemšanas komisijā, lai iestātos 2.līmeņa profesionālās augstākās izglītības studiju programmas vēlākā studiju posmā. Tā kā kandidāts iesniedza akadēmisku izziņu no iepriekšējās studiju vietas, tās kopija bija sniegta studiju programmas direktorei, kura, izpētot iegūto akadēmisko izziņu un salīdzinot tajā norādītos priekšmetus ar studiju programmas studiju plāna priekšmetiem pēc nosaukumiem un kredītpunktiem, sagatavoja pārskaitīšanas veidlapas projektu un ziņoja studiju rezultātu atzīšanas komisijai par salīdzināšanas rezultātiem. Komisija noklausoties programmas direktori un iepazīstinoties ar iesniegtiem dokumentiem, pieņēma lēmumu par iepriekšējā izglītībā sasniegto studiju rezultātu atzīšanu un kandidāta uzņemšanu studiju programmas 2. kursa 3. semestrī, par ko bija paziņots kandidātam. Uz komisijas lēmuma pamatā tika sagatavota pārskaitīšanas veidlapa, kuru parakstīja studiju programmas direktore, un uz kuras pamatā ar E.G. bija noslēgts studiju līgums.

Angļu valodā BSA pārsvarā mācās ārzemnieki, kuru uzņemšana BSA notiek saskaņā ar Augstskolu likuma 83. pantu. Ārzemnieku uzņemšanu organizē BSA Ārējo sakaru daļa un BSA Uzņemšanas komisija. Ārzemnieki tiek uzņemti, pamatojoties uz šādiem kritērijiem:

- Izpildītas visas Latvijas Ārlietu ministrijas, Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldes un citu Latvijas Republikas institūciju prasības, kuras ir saistītas ar ārvalstu studentu iebraukšanu un uzturēšanos Latvijā.
- Ārējo sakaru daļā ir saņemts Akadēmiskās informācijas centra ekspertīzes slēdziens saskaņā ar Augstskolu likuma 85.pantu un ir izpildītas attiecīgajai studiju programmai atbilstošo BSA Uzņemšanas noteikumu prasības.
- Ārzemniekiem, kuri vēlas studēt angļu valodā, Ārējo sakaru daļā ir jāiesniedz starptautiskās testēšanas institūcijas pēdējo piecu gadu laikā izsniegts angļu valodas prasmes apliecināošs dokuments. Valodas prasmei ir jāatbilst vismaz EKP B2 pakāpei. Minēto dokumentu neiesniedz tie ārzemnieki, kuri vidējo izglītību ieguvuši attiecīgās studiju programmas īstenošanas valodā.
- Ārzemniekiem, kuri vēlas studēt latviešu valodā, Ārējo sakaru daļā ir jāiesniedz valsts valodas prasmes apliecība, kuru izsniegusi valsts valodas prasmes pārbaudes komisija. Valodas prasmei ir jāatbilst vismaz B2 pakāpei.
- Reģistrējoties studijām pretendents aizpilda un nosūta Ārējo sakaru daļai pieteikuma anketu ārzemju studentiem, pases kopiju, izglītības dokumentu kopijas, kas apliecina studiju uzsākšanai nepieciešamo iepriekšējo izglītību. Dokumentu oriģinālus iesniedz pēc ierašanās BSA vai nosūta BSA pa pastu, lai veiktu to legalizāciju. Precīzāka informācija par ārzemnieku uzņemšanas procesu atrodas BSA tīmekļa vietnē:
https://bsa.edu.lv/wp-content/docs/admission/uznemsanas_noteikumi_BSA_2020_21.pdf
- Nobeidzot uzņemšanas procesu, Ārējo sakaru daļa ārzemnieka uzņemšanas dokumentāciju nodod BSA Uzņemšanas komisijā, lai veiktu imatrikulāciju.
- Uzņemšanas komisijas lēmumus var apstrīdēt rakstiski viena mēneša laikā no lēmuma

pieņemšanas brīža, iesniedzot motivētu iesniegumu BSA Valdei. Pieņemto lēmumu var pārsūdzēt tiesā Administratīvā procesa likumā noteiktajā kārtībā.

- BSA ir tiesības pārtraukt personas piedalīšanos uzņemšanas procesā, ja tā nav ievērojusi uzņemšanu regulējošo normatīvo aktu prasības.

Tālmācības studijas Baltijas Starptautiskajā akadēmijā organizē Tālmācības studiju centrs, ciešā sadarbībā ar studiju programmu direktoriem un/vai studiju virzienu vadītājiem. Tālmācības centra darbība tiek organizēta saskaņā ar Latvijas Republikas normatīvajiem aktiem, t.sk. Augstskolu likumu, kā arī BSA studiju procesu reglamentējošiem noteikumiem, tai skaitā Uzņemšanas noteikumiem, Studiju nolikumu, studiju darbu izstrādes metodiskiem norādījumiem u.c. Tas nozīmē, ka specifisko prasību studijām tālmācībā nav.

1.6. Studējošo sasniegumu vērtēšanā izmantoto metožu un procedūru novērtējums, principi, kā tās tiek izvēlētas, kā tiek analizēta novērtēšanas metožu un procedūru atbilstība studiju programmu mērķu sasniegšanai un studējošo vajadzībām.

Kvalificētu speciālistu sagatavošanas process ekonomikas un uzņēmējdarbības jomā nav iespējams bez izvērsta un stingras studentu iegūto zināšanu un iemaņu kontroles. Kontroles objekts ir ne tikai bloku disciplīnās iegūtās zināšanas. Tiek vērtēta arī prasme un iemaņas loģiski pamatot savus uzskatus, publiski uzstājoties, spējas patstāvīgi atrast nepieciešamo informāciju un to analizēt.

Kontroles procesa gaitā tiek vērtēta prasme strādāt ar bibliotēkas katalogiem, atrast nepieciešamo informāciju Internetā.

Studentu iegūto zināšanu kontroles galvenie elementi ir ieskaites un eksāmeni. Eksāmeni un ieskaites tiks kārtoti mutvārdu un rakstveida formā, iespējama arī šo formu kombinācija. Studiju kursa darbus, projektu darbu, kā arī bakalaura un maģistra darbu rezultātus novērtē komisija.

Studiju kursa apguve tā noslēgumā tiek vērtēta 10 ballu skalā saskaņā ar Latvijas Republikas Ministru kabineta noteikumiem Nr.141, Nr.512, Nr.240 un BSA Senāta apstiprināto "Nolikumu par studiju kursu eksāmeniem un ieskaitēm Baltijas Starptautiskajā akadēmijā". (lēmums Nr. 211), „Baltijas Starptautiskās akadēmijā studiju rezultātu vērtēšanas nolikums” https://bsa.edu.lv/wp-content/docs/2020/BSA_stud_rezultatu_nolikums2019.pdf

vadoties pēc šādiem kritērijiem: iegūto zināšanu apjoms un kvalitāte; iegūtās prasmes; iegūtā kompetence atbilstīgi plānotajiem studiju rezultātiem.

Studiju kursu pārbaudījumu organizēšanas un studējošo kompetences vērtēšanas kārtība piemērojama visu līmeņu studiju programmās reģistrētajiem pilna laika studējošajiem. Studiju kursa apguvi vērtē atbilstoši studiju kursa aprakstā norādītajam saturam, vērtēšanas kritērijiem un prasībām. Vērtējot studiju programmu satura apguvi, ievēro šādus *pamatprincipus*:

- zināšanu un prasmju vērtēšanas atklātība – atbilstoši izvirzītajiem programmas mērķiem un uzdevumiem, kā arī studiju kursu mērķiem un uzdevumiem ir noteikts prasību kopums pozitīvai izglītības sasniegumu vērtēšanai;

- vērtējuma obligātuma princips – nepieciešams iegūt pozitīvu vērtējumu studiju plāna A daļas, B daļas, prakses un valsts pārbaudījumos studiju plānā noteiktajos studijuursos.

Savdabīga topošo speciālistu prasmes pārbaudes forma ir prakse. Prakses atskaite tiks rūpīgi

analizētas un novērtētas atbilstoši BSA "Nolikumam par praksēm Baltijas Starptautiskajā akadēmijā". https://bsa.edu.lv/wp-content/docs/2020/BSA_Prakses_nolikums_lv.pdf

Svarīgs studentu pārbaudes elements ir noslēguma darba priekšizstāvēšana un aizstāvēšana. Noslēguma darbu vērtēšanas kārtība tika apstiprināta BSA "Nolikumā par noslēguma darbu izstrādāšanu un aizstāvēšanu Baltijas Starptautiskajā akadēmijā". https://bsa.edu.lv/wp-content/docs/2020/BSA_diplomdarbu_nolikums_LV.pdf

Pārbaudījuma saturu, pārbaudījuma prasības, vērtēšanas kritērijus un metodes nosaka studiju kursa apraksts, bet katra pārbaudījuma norises kārtību nosaka studiju kursa docētājs vai pārbaudījuma komisijas priekšsēdētājs.

Ņemot vērā augstāk minēto, jāsecina, ka BSA darbojās studiju programmu realizācijas stingra kontrole. Pielietojamā kontroles sistēma ļauj nodrošināt kvalificētu speciālistu sagatavošanu ekonomikas un uzņēmējdarbības jomā. Studenti ne tikai apgūst nepieciešamās zināšanas, bet arī iemācās patstāvīgi paplašināt savas zināšanas.

Ņemot vērā atšķirības starp pilna laika studijām un tālmācību, BSA ir izstrādāts „Nolikums par tālmācības studijām Baltijas Starptautiskajā akadēmijā”

https://bsa.edu.lv/wp-content/docs/2020/BSA_talmacibas_nolikums.pdf, kurā tika aprakstīta studējošo zināšanu pārbaudījumu (kārtējo pārbaudījumu, noslēguma pārbaudījumu, semestra pārbaudījumu un valsts pārbaudījumu) kārtība attālināti, izmantojot elektroniskās komunikācijas līdzekļus (Skype, Skype for Business vai Big BlueButton).

Pēc studējoša pieprasījuma, noslēguma pārbaudījums var notikt arī klātienē, studējošam ierodoties ar kursa docētāju saskaņotā laikā BSA telpās. Valsts pārbaudījums ir diplomdarba aizstāvēšana, ar ko noslēdzas studiju programmas apguve. Valsts pārbaudījums – diplomdarba aizstāvēšana notiek attālināti, izmantojot elektroniskās komunikācijas līdzekļus (Skype, Skype for Business vai Big BlueButton), bet, pēc studējoša vēlēšanās, ir iespējams piedalīties aizstāvēšanā arī klātienē.

1.7. Akadēmiskā godīguma principu un to ievērošanas mehānismu, kā arī iesaistīto pušu informēšanas veidu raksturojums un novērtējums. Norādīt izmantotos pretplaģiāta rīkus, sniedzot rīku un mehānismu piemērošanas piemērus.

2016.gadā Eiropas Savienība ieviesa Vispārējo datu aizsardzības regulu, un no 2018. gada 25. maija tai piekrita visas dalībvalstis. Šis tiesību akts nosaka privātpersonu, uzņēmumu, institūciju pienākumus un tiesības attiecībā uz privāto datu glabāšanu, uzturēšanu, izmantošanu un aizsardzību, piemēram, saistībā ar izglītību un pētniecību to piemēro personas "datiem, kas attiecas uz cilvēkiem, rakstiem vai pētniecības pieteikumiem, kas iesniegti zinātniskajai recenzēšanai, ierakstiem personāla lietās, tiesvedību saistībā ar izmeklēšanu, kā arī uz īpašumdatiem".

Baltijas Starptautiskās akadēmijas Privātuma politika (Apstiprināts BSA Senāta sēde 14.02.2019, protokols 137); Iekšējie datu apstrādes aizsardzības noteikumi Baltijas Starptautiskajā akadēmijā.

Izstrādājot BSA Akadēmiskā godīguma un ētikas kodeksa principus un prasības, balstījāmies uz Latvijas Republikas likumus: "Augstskolu likums", un likums "Par zinātnisko darbību" un "Autortiesību likums", BSA darba grupa izmantoja J.Buholca pētījumu *Plaģiāts akadēmiskā vidē, kā arī Erasmus+ projekta Eiropas līmeņa tīkls akadēmiskā godīguma veicināšanai izveidotās "Akadēmiskā godīguma vispārējās vadlīnijas"*.

BSA izstrādāts "Akadēmiskā godīguma un ētikas kodekss" (Apstiprināts BSA Senāta sēdē

Akadēmiskā godīguma un ētikas kodeksam Baltijas Starptautiskajā akadēmijā ir mērķis stiprināt akadēmisko kultūru un godīgumu BSA akadēmiskajā vidē, skaidrot akadēmiskā godīguma jēdzienu un ar to saistīto rīcību, definēt galvenās procedūras akadēmiskā godīguma pārkāpumu izskatīšanā. Akadēmiskā godīguma principi ir objektivitāte, atbildība, savstarpēja cieņa un uzticēšanās, tie izslēdz maldināšanu un krāpšanos.

Akadēmiskā godīguma un ētikas kodekss atbalsta BSA studējošo, akadēmiskā personāla un darbinieku ētikas kodeksā paustos principus un BSA vērtības. Negodīga akadēmiskā rīcība ceļ neslavu BSA vārdam un reputācijai, grauj vērtības un mazina konkurētspēju. Skaidrojot akadēmisko godīgumu un ar to saistīto rīcību, uzskaitīti biežāk sastopamie akadēmiskā godīguma principu pārkāpumi akadēmiskajā vidē un BSA personāla pienākumi akadēmiskā negodīguma novēršanai.

Ar akadēmiskā godīguma principiem, to ievērošanu studiju laikā, kā arī neievērošanas gadījumā sankcijām, BSA studējošos iepazīstina jau studiju procesa sākumā. Šos principus studentiem, uzsākot studiju kursa apguvi, skaidro arī mācībspēki.

Par akadēmisko godīgumu, par pārkāpumu atklāšanas metodēm tiek izglītoti arī mācībspēki, zinātnieki un vispārējais personāls.

Darbības, kuras vērstas uz studiju procesa sasaisti ar akadēmiskā godīguma principiem:

- studenti katra studiju kursa beigās aizpilda docētāju darba un studiju kursu satura novērtējuma anketas, kuras tiek analizētas un ņemtas vērā, plānojot studiju darbu nākotnē, lai uzlabotu docētāju darba kvalitāti;
- plūsmas lekcijās. kurās ir grūti organizēt frontālus pārbaudes darbus, un tas dod iespēju negodprātīgiem studentiem "špikot", tiek optimizēts vai arī samazināts studentu skaitu auditorijās;
- studiju kursa gala vērtējums sastāv no vairākām daļām – apmeklējuma, aktivitātes nodarbībās, patstāvīgajiem darbiem, starppārbaudījumiem; eksāmena atzīme veido tikai 70 - 80 % no gala atzīmes;
- stingri tiek ievēroti rakstisko darbu noteiktie iesniegšanas laiki un netiek pieņemti darbi pēc norādītā termiņa;
- ir izstrādāts nolikums par studiju rezultātu vērtēšanas, kārtību, rezultātu atspoguļošanu, apelācijas iespējām;

Nodrošināta akadēmiskā integritāte, BSA Studiju metodiskā padomei sadarbībā ar studējošo pašpārvaldi vairākkārt diskutējot un izvērtējot plaģiātisma jautājumus studiju procesā t.sk., pētniecībā, kas rezultējies normatīvo aktu uzlabošanā, veicot grozījumus BSA metodiskajos norādījumos akadēmisko darbu izstrādei.

Norādījumi par akadēmiskā godīguma pārkāpumu izskatīšanu un plaģiāta veidiem veidoti saskaņā ar BSA apstiprināto Akadēmiskā godīguma un ētikas kodeksu. Tie paredzēti studentu, zinātnieku, mācībspēku un vispārējā personāla lietošanai.

Ja kāda studenta darbā tiek konstatētas plaģiātisma pazīmes, mācībspēks raksta iesniegumu studiju programmas vadītājam. Tiek uzklauts paša studenta viedoklis – viņš tiek aicināts uz studiju virziena padomes sēdi, kurā viņam jāsniedz paskaidrojums. Rezultātā studentam tiek izteikts aizrādījums, un konkrētais rakstu darbs ir jāpārstrādā, turklāt par jauno variantu tiek samazināts vērtējums. Smagāki un atkārtoti plaģiātisma gadījumi tiek izskatīti prorektora un pat rektora līmenī, kad studentam jau draud izslēgšana no akadēmijas. Taču BSA ļoti reti ir gadījumi, kad kāds students atkārtoti veidotu plaģiātu – ar skaidrojošo darbu un pirmo aizrādījumu studiju virziena

padomes sēdē parasti ir pietiekoši.

Vairumā gadījumu studenti pieļauj plaģiātu savos darbos nevis ļaunprātīgi, bet tādēļ, ka viņiem nav pietiekamas izpratnes par atsauču lietošanu vai intelektuālā īpašuma nozīmi – jo īpaši aktuāli tas ir pirmā kursa studentiem, kas mēdz izmantot internetā jau pieejamos referātus vai pārrakstīt jau publicētus darbus, nenorādot atsaucē. Tieši tādēļ BSA palīdz apgūt pētnieciskā darba pamatus, tostarp pareizu atsauču lietošanu. Tomēr neatsveramu artavu var sniegt iepriekšējās izglītības iestādes, stingrāk kontrolējot skolēnu rakstu darbus, skaidrojot, kas ir plaģiāts un kā no tā izvairīties, pareizi atsaucoties uz citu idejām.

Studējošajiem, iesniedzot pētnieciskos darbus (bakalaura, maģistra) ar savu parakstu ir jāapliecina, ka darbs nav viltojums vai plaģiāts. Ar savu parakstu to apliecina arī darba zinātniskais vadītājs.

Ar akadēmisko personālu attiecīgie jautājumi tiek risināti koleģiālo institūciju apspriedēs. Tehnisku līdzekļu un procedūru, kas novērš studējošo un personāla plaģiātisma gadījumus, ieviešana diskusiju un padziļinātas izvērtēšanas rezultātā tika atzīta par mazefektīvu un ekonomiski nelietderīgu ierobežotā speciālistu un studentu skaita dēļ, kā arī pētījumu specifikas un augstā ekspertīzes līmeņa dēļ, ko var nodrošināt BSA eksperti sadarbībā ar saviem kolēģiem citās augstskolās un citās valstīs.

2019./2020. akadēmiskajā gada rudens semestrī BSA parakstīja ar Latvijas Universitāti sadarbības līgumu par Vienotajā datorizētajā plaģiātisma kontroles sistēmas izmantošanu BSA studiju darbu plaģiātisma kontrolei, tas tika ieviesta no 2019./2020.pavasara semestrī. BSA izglīto studentus, zinātniekus, vispārīgo un akadēmisko personālu par plaģiāta veidiem un ieviestu jauno kārtību veicinot akadēmisko godīgumu akadēmijā.

2020./2021.rudens semestrī visi BSA noslēguma darbiem tika veikta divu līmeņu pārbaude (pirms priekšizstāvēšanas un pirms noslēgumu darbu aizstāvēšanas) izmantojot Vienoto datorizēto plaģiātisma kontroles sistēmu, nevienā no studiju virzieniem “Ekonomika” noslēguma darbiem plaģiāts netika fiksēts.

1.8. Norādīt tīmekļa vietnes (piemēram, mājaslapa), kurās tiek publicēta informācija par studiju virzienu un atbilstošajām studiju programmām (visās valodās, kādās studiju programmas tiek īstenotas), norādīt atbildīgos par tīmekļvietnē pieejamās informācijas atbilstību oficiālajos reģistros pieejamajai informācijai.

Visa informācija par studiju virzienu un atbilstošajām studiju programmām (ieskaitot pašnovērtējumus) tiek publicēta BSA mājas lapā (<https://bsa.edu.lv/>).

Par BSA mājas lapā pieejamās informācijas atbilstību oficiālajos reģistros pieejamajai informācijai atbild BSA rektors p.i. S.Smane un atbildīga par BSA kvalitātes vadības sistēmu A.Mite.

II - Studiju virziena raksturojums (2. Iekšējās kvalitātes nodrošināšanas sistēmas efektivitāte)

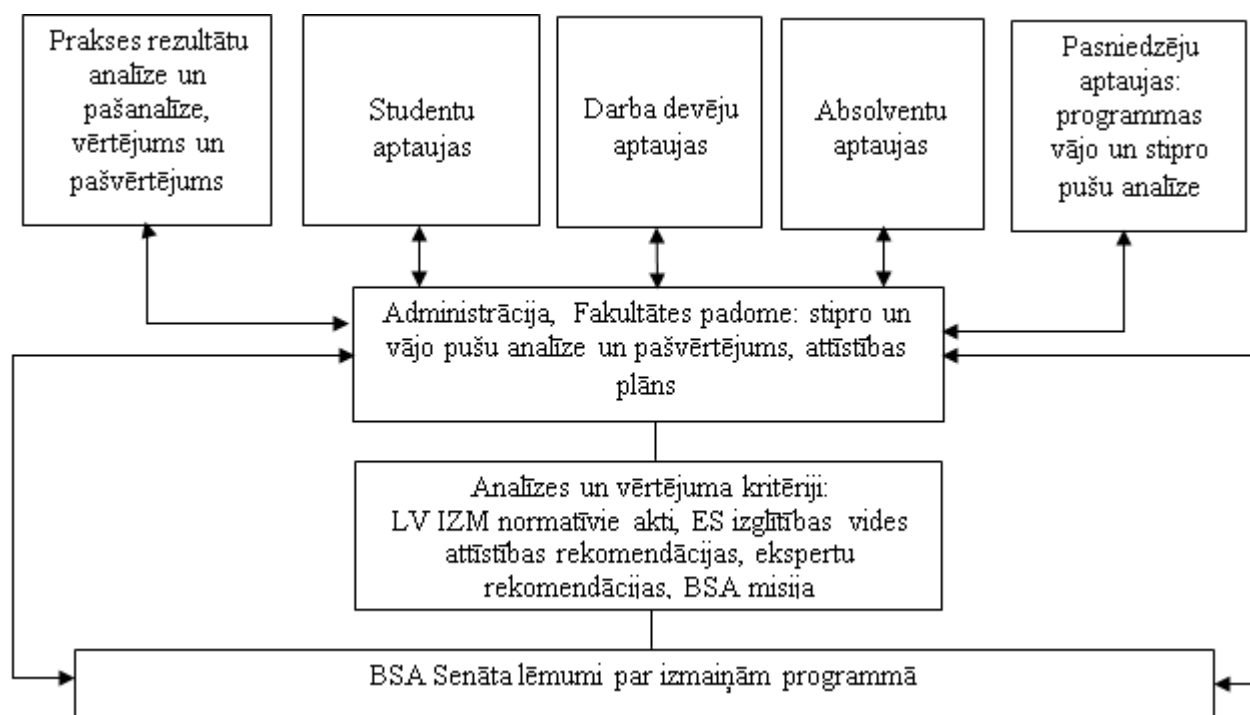
2.1. Iekšējās kvalitātes nodrošināšanas sistēmas efektivitātes novērtējums studiju virziena ietvaros, sniegt piemērus konkrētām darbībām, kas nodrošina studiju programmu mērķu

un rezultātu sasniegšanu, nepārtrauktu studiju virziena un tam atbilstošo studiju programmu pilnveidi, attīstību un darbības efektivitāti.

Lai nodrošinātu Akadēmijas darbības kvalitāti, vadība ir veikusi virkni pasākumus, sekmējusi Akadēmijas kopīgas kvalitātes politikas izstrādi, kā arī būtiskāku atsevišķu procesu politikas un mērķu izstrādi. Ir izstrādāta un atbilstoši apstiprināta BSA Kvalitātes politika, kurā ir formulēti gan politikas mērķi, gan kvalitātes nodrošināšanas principi, gan iekšējās kvalitātes nodrošināšanas pasākumi un to apraksts. Kvalitātes vadību nodrošina BSA rektors. Rektors apstiprina kvalitātes vadītāju, kurš ir atbildīgs par kvalitātes īstenošanu. Kvalitātes vadītājs sadarbībā ar struktūrvienību vadītājiem identificē un dokumentē procesus.

Iekšējā izglītības kvalitātes pārvaldības sistēma studiju virziena studiju programmu ietvaros tika atspoguļota shēmā.

Iekšējā izglītības kvalitātes pārvaldības sistēma

Īstenojamo studiju programmu aktualitātes nodrošināšana un nepārtraukta pilnveidošana, kā arī jaunu studiju programmu izstrādāšana notiek ievērojot visu ieinteresēto pušu intereses, sistemātiski izzinot un novērtējot šādus aspektus:

- topošo studējošo un absolventu vajadzības;
- esošo studējošo vēlmes un to apmierinātības līmeni;
- darba devēju prasības;
- ekonomikas attīstības tendences Latvijā, Eiropā un pasaulē;
- labas prakses piemērus augsti kvalificētu speciālistu sagatavošanai.

Lai nodrošinātu kvalitātes politiku BSA:

- nodrošina studiju procesu ar augsti kvalificētiem Latvijas un ārvalstu docētājiem;
- pilnveido vadības sistēmas procesus, veicinot augstskolas personāla iesaistīšanos studiju un administratīvo procesu nepārtrauktā pilnveidošanā;
- veicina akadēmiskā un vispārējā personāla nepārtrauktu izglītošanos un profesionālās meistarības pilnveidi;

- regulāri novērtē augstskolas stratēģisko mērķu sasniegšanas progresu;
- plāno un nodrošina studiju un augstskolas darbībai nepieciešamos finanšu, personāla un materiālos resursus;
- mērķtiecīgi sadarbojas ar studējošajiem, absolventiem, darba devējiem, izglītības iestādēm, valsts un profesionālajām nevalstiskajām organizācijām, ārvalstu augstskolām un citām institūcijām;
- sekmē studējošo un docētāju apmaiņas un sadarbības programmu īstenošanu ar ārvalstu augstskolām.

Kvalitātes vadības sistēma ietver kvalitātes nodrošināšanas nepieciešamo posmu īstenošanu:

- Akadēmijas darbības plānošanu, aptverot kā akadēmisko, tā zinātnisko, administratīvo un saimniecisko darbību;
- darbības plānu īstenošanu: lai sasniegtu vēlamos rezultātus, tiek izmantoti pieejamie resursi un piesaistīti jauni, veidotas aizvien jaunas sadarbības formas ar citām akadēmiskajām institūcijām, valsts pārvaldes iestādēm, privātām institūcijām un citiem sadarbības partneriem;
- iegūto rezultātu novērtējumu, kas pamatots uz pastāvīgas saiknes nodrošinājumu starp Akadēmijas vadību un konkrētu vēlamu rezultātu sasniegšanas procesā iesaistīto Akadēmijas personālu;
- vadoties no veiktā novērtējuma, tiek pieņemti lēmumi par nepieciešamajām izmaiņām Akadēmijas darbības procesā ar mērķi nodrošināt pastāvīgu kvalitāti, kas atbilstu augstām akadēmiskajām, zinātniskajām un iestādes administratīvās un saimnieciskās vadības prasībām.

Iekšējās kvalitātes nodrošināšanas sistēmas efektivitātes novērtējumsietver šādas nodrošināšanas un kontroles metodes un procedūras:

Ekspertu vērtējums: ekspertīze notiek, izmantojot BSA (iekšējie eksperti) vai citu organizāciju (ārējie eksperti) speciālistus. Ekspertīzes metodes tiek pielietotas, lai nodrošinātu kvalitātes kontroli:

1. Studiju, metodiskajā un zinātniskajā darbā;
2. BSA Senāts veic akadēmiskā personāla vēlēšanu (pārvēlēšanu) procedūru amatos;
3. Studējošo valsts pārbaudījums - bakalaura, maģistrantūras un doktora programmās diplomdarbu priekšizstāvēšanas un aizstāvēšanas laikā;

Zinātnisko un metodisko publikāciju sagatavošanā un izdošanā – tiek piesaistīti gan iekšēji, gan ārēji recenzenti;

Profesionālu programmu un studiju kursu sagatavošanā atbilstoši studiju virzienam – tiek vērtēta to atbilstība profesionālu un izglītības standartu prasībām.

Aptaujas metode: tiek izmantota lai iegūtu informāciju sekojošo parametru novērtēšanai:

1. Mārketinga kampaņu kvalitāte;
2. Uzņemšanas komisiju darba efektivitāte;
3. Akadēmiskā personāla darba efektivitāte.

Reģistrācijas metode: konkrētu notikumu, objektu, izdevumu u.c. aprēķins. Tiek izmantota sekojošo parametru novērtēšanai:

Plānoto studiju darba nodarbību kvalitāte;

1. Lekciju un nodarbību pārceļšanas daudzuma noteikšanai;
2. Nodarbību apmeklējumam;

3. Studējošo finanšu disciplīnas noteikšanai.

Aprēķina metode: konkrētu parametru cēloņsakarību un empīrisku atkarību noteikšanas un izmantošanas metode. Tiek izmantota kvalitātes nodrošināšanai un kontrolei:

1. Plānojot studiju procesu;
2. Kontrolējot studējošo apmeklētības līmeni;
3. Pārbaudot darbinieku darba disciplīnu;
4. Aprēķinot pasniedzēju un darbinieku darba algas.

BSA augstākās izglītības kvalitātes ārējais (sociālais) audits tiek veikts valsts un sabiedrisko vērtējumu veidā. Valsts audits – tā ir studiju virzienu licencēšana un studiju virzienu, akadēmijas cikliskā akreditācija. Cikliskā ārējā novērtēšana notiek reizi sešos gados atbilstoši normatīvo aktu prasībām. Sabiedriskais vērtējums – dažādu valsts struktūru un masu informācijas līdzekļu reitingu veidā.

Atgriezeniskā saikne ar studentiem. Studējošo viedoklis ir svarīgs izglītības kvalitātes nodrošināšanā. Informācija par kvalitāti un studējošo vērtējums tiek iegūts:

1. tiešā kontaktā ar studējošajiem nodarbībās un ārpus nodarbību saskarsmē;
2. katru semestri notiekošajās studējošo aptaujās, pēc kurām tiek noteikti docētāju reitingi un kurās studējošajiem ir iespēja brīvi izteikt savu viedokli par akadēmiju kopumā, studiju programmu, studiju infrastruktūru un katru docētāju, kas strādājis ar viņiem konkrētajā semestrī;
3. no studējošo pārstāvjiem akadēmijas lēmēj institūcijās;
4. ar Studentu parlamenta starpniecību.

Doktora studiju programmas studējošie aktīvi piedalās studiju procesa organizēšanā un pilnveidošanā. Ikgadēja doktorantu aptauja palīdz uzlabot programmas kvalitāti un attīstību, kā arī veicina konstruktīvu dialogu starp doktorantiem, akadēmisko personālu un programmas administrāciju.

- nepastarpināti (tieši) - studējošajiem ir iespēja novērtēt studiju programmu un studiju kursus pēc noteiktiem kritērijiem (studiju kursa saturs, norise, prasības, akadēmiskā personāla attieksme utt.); šajā gadījumā studējošie ar noteiktiem priekšlikumiem un iebildumiem, kas radušies saistībā ar jautājumiem, kas skar studiju procesu utml., var vērsties pie programmas direktora, kā arī tiekoties ar Doktorantūras padomi, bez tam viens no doktorantiem ir Doktorantūras padomes loceklis;
- pastarpināti studiju procesa pilnveidošanā studējošie iesaistās, sniedzot ikgadējās aptaujās savus ieteikumus vai izsakot kritiskas piezīmes par studiju procesu.

Studējošo rekomendācijas vienmēr tiek apsvērtas un pēc iespējas respektētas (kā tas, piem., tika darīts, plānojot nodarbību sarakstu un sesijas grafiku). Lekciju saraksta sagatavošana notiek ņemot vērā doktorantu vēlmes, saraksts tiek ievietots BSA mājas lapā un izsūtīts doktorantiem pa e-pastu, kā arī tiek izsūtītas lekciju saraksta izmaiņas, uzaicinājumi uz konferencēm, utt.

BSA aktīvi sadarbojas ar vairākiem uzņēmumiem, īpaša nozīme ir regulārai **sadarbībai dažādos līmeņos ar darba devējiem:**

- jaunas programmas izveidošanā, darba tirgus prasību noskaidrošanā un pieprasījuma izvērtēšanā;
- dalība studiju virzienu un studiju programmu pilnveidē;
- prakšu vietu nodrošināšana;
- dalība pasūtīto projektu un kopējo projektu īstenošanā, pētniecības aktivitātēs un citos pasākumos;

- vieslekciju un radošo darbnīcu organizēšana;
- līdzdalība kvalifikācijas darbu, bakalaura un maģistra darbu aizstāvēšanas komisijās.

BSA iepriekšējā pieredzē ar prakses vietām tiek nodrošināta reāla atgriezeniskā saite, kas sniedz informāciju par trūkumiem praktikanta teorētiskajā sagatavotībā, ja tādi pastāv, kā arī ļauj kontrolēt programmas docētāju praktisko kompetenču līmeni un docējamo priekšmetu saturu, nepieciešamības gadījumā tos koriģējot, lai tajos tiktu iekļauti praksei svarīgi jautājumi.

Izšķirošā nozīme studiju programmas kvalitātes nodrošināšanā ir Fakultātes padomei, kas izvērtē iepriekšējā studiju gada pieredzi, plāno darbu nākošajam studiju gadam, seko studiju procesa un pētnieciskā darba integrācijai, kā arī veic stratēģisko studiju procesa plānošanu.

Iekšējās kontroles kvalitātes sistēma atbilst “Eiropas augstākās izglītības kvalitātes nodrošināšanas standartiem”. Tā nodrošina atbilstību demokrātiskas pārvaldības principiem, nodrošina absolventu apmācības atbilstoši valsts augstākās izglītības un profesiju standartiem, direktīvām un Eiropas Savienības starptautiskajiem līgumiem.

Studiju virziena īstenošanā kvalitāte ir noteikta kā galvenā pamatvērtība.

Kvalitātes īstenošana lielā mērā ir atkarīga no tā, kā visos mūsu augstskolas līmeņos tiek veikts darbs, kura mērķis ir panākt, lai studiju programmu apguvei ir skaidrs un nepārprotams rezultāts, ka docētāji ir gatavi un spēj nodrošināt studiju kursa apguvei izvirzītos mērķus, ka studējošie ir motivēti studiju sasniegumos, ka pastāv pilnīga, savlaicīga un reāla atzinība tiem personāla pārstāvjiem, kuri izrāda īpašu izcilību, prasmi un aizraušanos.

BSA izveidotā sistēma nodrošina nepārtrauktu studiju virziena pilnveidošanu un attīstību, kurā ir iekļauti studenti, absolventi, akadēmiskais un vispārīgais personāls, kā arī darba devēji. Regulāri tiek organizētas aptaujas, diskusijas un tikšanās, kuru rezultāti tiek izvērtēti un īstenoti studiju programmu attīstībā un pilnveidē. Studiju virziena “Ekonomika” tika izveidota darba grupa, kurā piedalījās visas pārstāvētās grupas: studenti, absolventi, akadēmiskais personāls un darba devēji.

2.2. Studiju programmu izstrādes un pārskatīšanas sistēmas un procesu analīze un novērtējums, sniedzot piemērus jaunu studiju programmu izveides procesam studiju virzienā (t.sk. studiju programmu apstiprināšanai), studiju programmu pārskatīšanas procesam, mērķiem, regularitātei un iesaistītajām pusēm, to atbildībai. Norādīt atgriezeniskās saites iegūšanas un sniegšanas mehānismu, tajā skaitā darbā ar studējošajiem, absolventiem un darba devējiem.

Jaunās studiju programmas projektu sagatavo BSA Senāta noteikta persona, pēc lēmuma par programmas izveidi pieņemšanas, saskaņā ar normatīvajos aktos noteikto. Atbilstoši tiek sagatavots programmas projekts, kurš apspriests Fakultātes Padomē un apstiprināts Senātā. Saskaņā ar Senātā apstiprināto, vadošie speciālisti sagatavo kursu aprakstus, kurus apstiprina Fakultātes Padomē.

Studiju programmas Akadēmijā tiek izstrādātas atbilstoši izglītības un profesiju standartiem, sniedzot studentiem gan profesionālās zināšanas, gan prasmes, gan kompetences, lai pilnvērtīgi spētu sagatavot studentus darba tirgum atbilstoši aktuālajām nozares tendencēm.

Studiju programmas tiek veidotas atbilstoši ievērojot standartu prasības – ievērojot obligāto un izvēles studiju kursu proporciju un to apjomu kredītpunktos. Studiju programmas līmeņos tiek veidotas tā, lai veidotu pēctecību.

Studiju programmas tiek izstrādātas ņemot vērā arī BSA Satversmē noteikto.
(<https://bsa.edu.lv/dokumenti/>)

Lai process būtu pārskatāms, regulēts un lemttiesīgs, BSA Ekonomikas, finanšu un vadības fakultātē ir izveidota Fakultātes Padome. Padomes funkcijas ir koordinēt un pārraudzīt attiecīgās studiju programmas pilnveidi atbilstoši konkrētās zinātnes nozares mūsdienu prasībām, programmas noformēšanu un sagatavošanu licencēšanai, akreditācijai un pārakreditācijai atbilstoši likumdošanā noteiktajām prasībām. Gan jaunas studiju programmas, gan arī to grozījumi tiek apstiprināti BSA Senātā. BSA Ekonomikas, finanšu un vadības fakultātes Nolikums tika apstiprināts BSA Senātā 2018.gada 23.maijā (protokols Nr. 134). Fakultātes Padomes sastāvā ir vismaz 12 locekļi, tajā skaitā studiju virziena vai programmudirektori, vadošais akadēmiskais personāls, studējošo pārstāvji (20%) un darba devēju vai profesionālo asociāciju pārstāvji. Studējošo pārstāvjus delegē Studentuparlaments. Fakultātes Padomes sastāvu apstiprina BSA Senats. Fakultātes Padomes darba formas ir sēdes, kurās notiek darba kārtības jautājumu izskatīšana, viedokļu apmaiņa, balsojums. Fakultātes Padomes sēdes vada fakultātes dekāns. Fakultātes Padomes sēdes notiek ne retāk kā divas reizes semestrī. Fakultātes Padome lemj par izmaiņām studiju programmas īstenošana splānā (piem., kontaktstundu skaitā, studiju priekšmetu proporcionālajā sadalījumā studiju kursa ietvaros, par izmaiņām studijuprogrammā A daļas studiju priekšmetu nomaiņu ar jauniemstudiju priekšmetiem, kā arī jaunu studiju priekšmetu piedāvājumu C daļā).

Nesen pieņemtā Profesiju Standarta formulēto nosacījumu rezultātā, BSA Ekonomikas, finanšu un vadības fakultātes, izveidota Fakultātes Padomē tika pieņemts lēmums saturiski un organizatoriski pārveidot profesionālo maģistra studiju programmu atbilstoši aktuālajam normatīvajam regulējumam un MK 2014. gada 26. augusta noteikumiem Nr. 512 "Noteikumi par otrā līmeņa profesionālās augstākās izglītības valsts standartu", darba tirgus prasībām un zinātnes tendencēm. Lai to varētu paveikt, Fakultātes padome izstrādāja projektu par nepieciešamību veikt izmaiņas studiju virziena studiju programmās - bakalaura un maģistra. BSA fakultātes padome izstrādāja studiju virziena mācību programmās izmaiņu projektu. Projekts tika iesniegts BSA senātam apspriešanai un 23.10.2019. apstiprināts senāta sēdē (protokols Nr.140).

Studiju programmu saturs, satura apguves vērtējuma kritēriji, pārbaudes formas un veidi tiek pārskatīti, aktualizēti un ieviesti sistemātiski, bet izmaiņas attiecinātas pamatā tikai uz jaunuzņemtajiem, pārējie studējošie studiju programmas apgūst atbilstoši tām prasībām, kuras darbojās, uzsākot studiju programmu apguvi.

Studiju programmu pārskatīšanas mērķi:

1. Nodrošināt kvalitatīvu un LR normatīvajiem aktiem atbilstošu augstākās izglītības studiju satura apguvi;
2. Nodrošināt studējošajiem un mācībspēkiem ērtu, saprotamu un pieejamu mācību procesu;
3. Pilnveidot mācībspēku pedagoģiskās kompetences sekmīgam darbam, tajā skaitā e-vidē;
4. Veicināt programmas finansiālo stabilitāti ilgtermiņā.

Tabulā atspoguļots, kā tiek nodrošināta atgriezeniskā saite no programmas pārskatīšanā un pilnveidē iesaistītajām pusēm un mehānisms t.i. metodes un instrumenti, kā arī biežums, kā šī atgriezeniskā saite tiek nodrošināta:

Atgriezeniskās saites iegūšanas un sniegšanas mehānisms

Iesaistītā puse	Metodes un instrumenti atgriezeniskās saites īstenošanai	Atgriezeniskās saites īstenošanas biežums
------------------------	---	--

Darbs ar studējošiem	<ul style="list-style-type: none"> ● Studentu pašpārvaldes sapulces /protokoli ● Studējošo pārstāvji akadēmijas lēmēj institūcijās ● Studējošo aptauju rezultāti - aptauja ● Studējošo novērtējums studiju kursa realizācijai Moodle vidē - aptauja ● Vērtējums pēc kvalifikācijas darbu un prakšu aizstāvēšanas - pārrunas ● Ikdienu e-komunikācijas ar studiju programmas koordinātoru - sarakste ● Mācību snieguma vērtējums nodarbībās un ārpus nodarbību saskarsmē ● Pētnieciskās darbības vērtējums 	<ul style="list-style-type: none"> ● Vismaz divas reizes gadā · Atbilstoši BSA ikgadējiem darba plāniem ● Reizi semestrī ● Pēc katra studiju kursa realizācijas ● Reizi semestrī ● Ik dienu ● Atbilstoši mācību procesam
Darbs ar darba devējiem	<ul style="list-style-type: none"> ●Sadarbība ar darba devējiem par studējošo prakses īstenošanu, ieteikumi par prakšu nolikumu pilnveidi, apgūstamo kompetenču nepieciešamību, kvalifikācijas darbu temati – līgumi un darbs prakses īstenošanās; ● Darba devēju aptauja - rezultāti; ● Darba devēju pārstāvju darbs Fakultātes Padomē studiju virzienu un studiju programmu ekspertēšanā un pilnveidē, jaunas programmas izveidošanā, ieteikumi par jaunu mācībspēku piesaisti – sēžu protokoli; ● Darba devēju pārstāvniecība noslēguma darbu aizstāvēšanas komisijās - jauni temati; ●Vieslekciju un radošo darbnīcu organizēšana. 	<ul style="list-style-type: none"> ● Reizi semestrī ● Reizi gadā ● Vismaz divas reizes gadā ● Reizi gadā ● Atbilstoši mācību procesam
Darbs ar absolventiem	<ul style="list-style-type: none"> ●Sadarbība ar absolventiem par studējošo prakses īstenošanu – līgumi un darbs prakses īstenošanās; ● Absolventu aptauja - rezultāti; ● Labāko absolventu pārstāvniecība noslēguma darbu aizstāvēšanas komisijās - jauni temati; ●Studiju turpinājums augstākā studiju posmā; ●Vieslekciju un radošo darbnīcu organizēšana. 	<ul style="list-style-type: none"> ● Reizi semestrī ●Reizi gadā ● Reizi gadā ●Pēc nepieciešamības ● Atbilstoši mācību procesam

- Studentu parlaments- studējošo pašpārvaldes sēdes notiek vismaz divas reizes studiju gadā, taču studiju programmu direktoru un studiju prorektora sadarbība studiju darbā ir nepārtraukta un programmas satura pārrunāšana notiek ne tikai formālās sēdēs un tikšanās, bet arī ikdienā, neformālā vidē un sarunās. Studējošo pašpārvalde konsultējas un sniedz priekšlikumus akadēmijas vadībai un citām BSA institūcijām jautājumos, kas skar BSA studējošo intereses.
- Darba devēji - noslēguma darbu komisiju sastāvā tiek uzaicināti darba devēji, kas pārstāv nozari. Pēc katras komisijas darbības komisijas uzdevums ir sniegt priekšlikumus par

noslēguma darba izstrādes gaitas pilnveidi, tāpat darba devēji iesaka jaunus un aktuālus noslēguma darbu tematus.

- Absolventi – bieži turpinā studijas akadēmijā augstākā studiju posmā (bakalauriātā, maģistrantūrā, doktorantūrā, augsti vērtējot iegūto izglītību Baltijas Starptautiskajā akadēmijā, rekomendē BSA saviem radniekiem, draugiem, darba biedriem. Bieži piedāvā prakses vietas BSA studējošiem, pēc ielūguma labprāt piedalās noslēguma darbu komisiju sastāvā, dažreiz iesakot jaunus un aktuālus noslēguma darbu tematus, kā arī piedalās absolventu aptaujā, sniedzot priekšlikumus studiju procesa pilnveidei.

2.3. Studējošo sūdzību un priekšlikumu iesniegšanas procedūras un/ vai sistēmas (izņemot studējošo aptauju veikšanu) raksturojums. Norādīt, vai un kādā veidā studējošajiem ir pieejama informācija par iespējām iesniegt sūdzības un priekšlikumus, kādā veidā tiek paziņots par sūdzību un priekšlikumu izskatīšanas rezultātiem un veiktajiem uzlabojumiem studiju virzienā vai atbilstošajās studiju programmās, sniegt piemērus.

Priekšlikumu un sūdzību izskatīšanas procedūras nepieciešamību nosaka BSA Studiju kvalitātes vadības sistēma, kas ir balstīta uz Eiropas Kvalitātes vadības fonda izcilības modelis (EFQM), kas palīdz akadēmijai nepārtraukti pilnveidot visas galvenās darbības jomas.

BSA kvalitātes politika nosaka, ka BSA attīsta un realizē studiju programmas un pētniecības darbu, aktīvi sadarbojoties ar ieinteresētajām un ņemot vērā šo pušu vēlmes un vajadzības. Lai realizētu kvalitātes politiku, BSA nepārtraukti strādā pie studiju kvalitātes vadības sistēmas, studiju procesa un pētniecības darba pilnveidošanas.

BSA Studiju kvalitātes vadības pamatprincipiem ir:

- - ieinteresēto pušu iesaiste universitātes produktu, pakalpojumu un procesu pilnveidē;
- - uz pozitīvu sadarbību vērsta pieeja.

Priekšlikumu un sūdzību izskatīšanas procedūras ieviešanas nepieciešamību nosaka arī Eiropas Kvalitātes vadības fonda izcilības modelis:

- - Uzturēt kvalitātes vadības sistēmu un tās atbilstību starptautiskā standarta prasībām, nodrošinot nepārtrauktu pilnveidošanās procesu;
- - Nodrošināt visu ieinteresēto pušu apmierinātības līmeņa nepārtrauktu paaugstināšanu. Katrai BSA struktūrvienībai jādod ieguldījums BSA Studiju kvalitātes vadības sistēmas mērķu sasniegšanā.

Par priekšlikumu tiek uzskatīts viena vai vairāku BSA studējošo vai darbinieku izteikts priekšlikums, kādas BSA darbības, procesa vai kārtības pilnveidošanai.

Par sūdzību tiek uzskatīta viena vai vairāku BSA studējošo vai darbinieku izteikta neapmierinātība vai pretenzija, par kādu BSA rīcību vai bezdarbību, novirzi no BSA noteiktās kārtības.

Priekšlikumu un sūdzību izskatīšanas procedūra attiecas uz:

- – studiju procesa kvalitāti;
- – infrastruktūras un materiāltehnisko nodrošinājumu kvalitāti;
- – metodiskā un informatīvā nodrošinājuma kvalitāti;
- – apkalpošanas (funkcionālo) kvalitāti.

Sūdzību izskatīšanas procedūra neattiecas uz studējošā sūdzību par:

- – pārbaudījuma/ studiju noslēguma darba vērtējumu,
- – studiju procesa organizāciju un norisi,
- – studiju maksu,
- – eksmatrikulāciju.

Priekšlikumu un sūdzību procedūra neparedz ierosinājumu un sūdzību izskatīšanu, kas:

- jau ir skatīta un lēmums jau ir pieņemts;
- ir anonīma;
- ir bez pamatojuma un maldinoša;
- nav skaidri izteikta;
- ir vērstas uz kompensācijas pieprasījumu;
- ir attiecināma uz kopējo BSA darbību, bezdarbību, procesu vai kārtību.

Priekšlikumu un sūdzību var iesniegt BSA:

- studējošais,
- studējošo grupa,
- akadēmiskais un administratīvais personāls,
- kā arī personāla grupa vai struktūrvienība.

Priekšlikumu un sūdzību var iesniegt papīra formātā, aizpildot iesnieguma veidlapu, kas pieejama BSA Studiju informācijas centrā, BSA filiālēs un BSA mājaslapā.

Prasības priekšlikuma un sūdzības veidlapas aizpildīšanai:

- Veidlapa jāaizpilda salasāmi.
- Doma jāizsaka skaidri, pilnos teikumos.
- Jāaizpilda visas veidlapas sadaļas, pretējā gadījumā priekšlikums vai sūdzība netiks ņemta vērā.
- Anonīms ierosinājums un sūdzība netiek izskatīta.
- Veidlapa paredzēta viena ierosinājuma vai sūdzības iesniegšanai.

Priekšlikuma un sūdzības iesniegšanas veidi:

– ierosinājumu vai sūdzību papīra formātā var iesniegt personiski ierosinājuma/sūdzības saņēmējam – BSA Studiju informācijas centrā, BSA filiālēs vai aizpildīto veidlapu ieskanētā veidā sūtot uz e-pastu: info@bsa.edu.lv

Visi saņemtie priekšlikumi un sūdzības tiek reģistrētas BSA priekšlikumu un sūdzību reģistrā, priekšlikumu/ sūdzības saņēmējs nozīmē atbildīgo personu par saņemto priekšlikumu vai sūdzību, balstoties uz ierosinājuma vai sūdzības saturu. BSA ierosinājumu un sūdzību reģistrs tiek kārtots elektroniskā veidā.

Atbildīgā persona pēc priekšlikuma saņemšanas izskata to 10 darba dienu laikā un sniedz informāciju priekšlikuma saņēmējam par priekšlikuma iespējamo realizācijas plānu vai par pamatotu atteikumu priekšlikumu īstenot. Priekšlikuma saņēmējs pieņemto lēmumu reģistrē BSA priekšlikumu un sūdzību reģistrā, informē priekšlikuma iesniedzēju par pieņemto lēmumu un izdara atbilstošo atzīmi priekšlikuma veidlapā.

Par saņemto sūdzību sūdzības saņēmējs ziņo BSA darbiniekam, kurš ir atbildīgs par attiecīgā procesa norisi vai par radušās situācijas risinājumu, kā arī sūdzībā minētām personām.

Ja sūdzību iespējams atrisināt nekavējoties, bet ne ilgāk kā piecu darba dienu laikā, bez dziļākas izpēti, ar vai bez BSA personāla iesaistes, tad par sūdzības risinājumu var uzskatīt:

- mutisku vienošanos,

- atvainošanos,
- problēmsituācijas izskaidrošanu sūdzības ierosinātajam klātienē vai attālināti (elektroniski vai telefonsarunā).

Sūdzības saņēmējs pieņemto risinājumu reģistrē „BSA priekšlikumu un sūdzību reģistrā” un izdara attiecīgo atzīmi Priekšlikuma veidlapā.

Ja sūdzības izskatīšanai ir nepieciešams laiks un padziļināta izpēte, sūdzības saņēmējs trīs darba dienu laikā par to informē sūdzības iesniedzēju un sūdzību iesniedz BSA darbiniekam, kurš ir atbildīgs par attiecīgā procesa norisi vai par radušās situācijas risinājumu. Pēc sūdzības saņemšanas atbildīgais BSA darbinieks kopā ar citām iesaistītajām pusēm (ja tādas ir) meklē risinājumus un apspriež sūdzības risināšanas plānu. Izvērtējot sūdzības raksturu un seku nozīmīgumu, atbildīgais par sūdzības risinājumu var pieprasīt rakstiskus paskaidrojumus no sūdzībā minētajām personām, pilnīgai situācijas noskaidrošanai.

Sūdzības saņēmējs vai atbildīgais par sūdzības risinājumu, pieņemto lēmumu elektroniski nosūta sūdzības iesniedzējam 30 dienu laikā no sūdzības reģistrācijas dienas BSA ierosinājumu un sūdzību reģistrā.

Sūdzības saņēmējs risinājumu reģistrē BSA ierosinājumu un sūdzību reģistrā, izdara attiecīgo atzīmi Priekšlikuma un sūdzības veidlapā, analizē procesu (-us), kuru nepieciešams uzlabot un injicē nepieciešamo izmaiņu izskatīšanu un pieņemšanu attiecīgā BSA institūcijā (Studiju virziena padomē, Studiju metodiskajā padomē u.c.).

Aizliegts bez priekšlikuma un sūdzības iesniedzēja piekrišanas izpaust informāciju, kas atklāj viņa identitāti, izņemot gadījumu, kad akadēmija saskaņā ar likumu šāda informācija ir jāizpauž.

Ja priekšlikuma un sūdzības iesniedzējs nevēlas, lai priekšlikuma un sūdzības minētie fakti tiktu izpausti, viņš to norāda iesniegumā. Ja iesniegumā nav ietverta norāde par aizliegumu izpaust tajā minētos faktus, akadēmija tos ir tiesīga izpaust, ievērojot normatīvo aktu prasības.

Tēma	Atbildīgā struktūrvienība	e-pasta adrese
Studiju process Rīgā	Studiju darba prorektors	bsaprorektor@inbox.lv
Zinātnes process	Zinātniskā darba prorektors	Inna.stecenکو@bsa.edu.lv
Ārzemju studentu jautājumi	Starptautisko sakaru prorektors	Ina.buka@bsa.edu.lv
Studiju maksa, kredīti, stipendijas	BSA grāmatvedība	kreditu.dala@bsa.edu.lv
Bibliotēka	Zinātniskā bibliotēka	biblio@bsa.edu.lv
Saimnieciskie jautājumi	Saimniecības daļa	irinakuzenko@inbox.lv
IT jautājumi	Datorcentrs	it@bsa.edu.lv

21.11.2019. gadā BSA Studiju informācijas centrā saņemta studiju programmas studējošās A.C. sūdzība uz programmas direktora vārda sakarā ar to, kā maģistrante atkārtoti nevar nokārtot eksāmenu pasniedzēja subjektivitātes dēļ. Izskatot sūdzību, programmas direktore nolēma apmierināt studējošās lūgumu kārtot eksāmenu komisijas priekšā un vērsās pie BSA studiju prorektora ar iesniegumu apstiprināt komisijas sastāvu. Maģistrante nokārtoja eksāmenu komisijai,

bet šī problēmas situācija bija izskatīta Fakultātes padomes sēdē. Lai uzlabotu studiju procesa kvalitāti, bija pieņemts lēmums visiem mācībspēkiem pārskatīt studiju kursu aprakstus, pievēršot uzmanību studiju kursa apgūšanas prasībām un studējošo zināšanu vērtēšanas kritēriju stingrai noteikšanai, lai pēc iespējas samazināt vērtēšanas subjektivitāti. Lēmums tika paziņots pasniedzējiem.

2.4. Informācija par augstskolas/ koledžas izveidoto statistikas datu apkopošanas mehānismu, norādīt, kādi dati un cik regulāri tiek apkopoti, kā iegūtā informācija tiek izmantota studiju virziena pilnveidei.

BSA izveidoto statistikas datu apkopšana notiek regulāri atbilstoši gan studiju procesa vajadzībām (studiju virzienu un studiju programmu pašnovērtējuma sagatavošana un izstrādāšana, rektora atskaites sagatavošana, finanšu dokumentu sagatavošana u.c.), gan statistisko datu sagatavošana ārējām institūcijām un iekšējiem dienestiem.

Dažādām institūcijām ikgadēji tiek sniegta šāda informācija.

BSA statistikas datu veidi, sniegšanas termiņi un institūcijas

Informācijas veids	Institūcija	Termiņi
Uzņemto studējošo skaits	Izglītības un zinātnes ministrija Centrālās Statistikas Pārvalde	Katru gadu uz 05.09. datumu
Informācija par BSA studējoša statusu	Valsts Izglītības Informācijas Sistēma	Katru mēnesi
Augstskolas, koledžas pārskats	Izglītības un zinātnes ministrija Centrālās Statistikas Pārvalde	Katra akadēmiskā gada sākumā - 15.10.
Pārskats par diplomu un diplomu veidlapu apriti	Izglītības un zinātnes ministrija	Katru gadu uz 01.01.
Informācija par BSA starptautiskajiem sakariem	Izglītības un zinātnes ministrija	Līdz kārtējā akadēmiskā gada 15.oktobrim
CSP statistikas pārskats un informācija par Baltijas Starptautiskās akadēmijas starptautiskajiem sakariem kārtējā akadēmiskajā gadā	Izglītības un zinātnes ministrija Centrālā statistikas pārvalde	Līdz kārtējā akadēmiskā gada 15. oktobrim

Informācija par ārzemju studējošiem studentiem BSA	Valsts drošības dienests	Katru gadu oktobra mēnesī
Ārvalstu studējošu skaits BSA kārtējā akadēmiskajā gadā, iesk. (Augstskolas, koledžas pārskats)	Izglītības un zinātnes ministrija Centrālā statistikas pārvalde	Līdz kārtējā akadēmiskā gada 15. oktobrim
Akadēmijas studenti, kas apmaiņas veidā kārtējā akadēmiskajā gadā studē ārvalstu augstskolās (Augstskolas, koledžas pārskats)	Izglītības un zinātnes ministrija Centrālā statistikas pārvalde	Līdz kārtējā akadēmiskā gada 15. oktobrim
Mobilo studentu skaits Akadēmijā kārtējā akadēmiskajā gadā (Augstskolas, koledžas pārskats)	Izglītības un zinātnes ministrija Centrālā statistikas pārvalde	Līdz kārtējā akadēmiskā gada 15. oktobrim
Dati par kārtējo akadēmisko gadu absolventu studiju mobilitāti	Izglītības un zinātnes ministrija	Līdz kārtējā akadēmiskā gada 31.augustam
Informācija par personām un aģentūrām kuras piesaista ārvalstu studentus studijām Baltijas Starptautiskajā akadēmijā	Valsts drošības dienests	Līdz kārtējā akadēmiskā gada 1. novembrim
Informācija par "trešo" valstu pilsoņiem, kuri studē Baltijas Starptautiskajā akadēmijā	Valsts robežsardze	Pēc pieprasījuma
Informācija par starptautisko sadarbību ar dažādām valstīm (iesk. studējošu skaitu, mobilo studentu skaitu, partneriem un projektiem)	Latvijas Republikas Ārlietu Ministrija Izglītības un zinātnes Ministrija	Pēc pieprasījuma
Paziņojums par sadarbību (Ilgtspējīgas attīstības mērķi) - Communication On Engagement (Sustainable Development Goals)	United Nations Global Compact	Katru otro gadu, no 2013. gada
Progresā ziņojums (Sharing Information on Progress (SIP))	Principles for Responsible Management Education	Katru otro gadu, no 2018. gada

Kārtējā akadēmiskā gada gala atskaite par Baltijas Starptautiskās akadēmijas partneriem, projekta ilgumu, projekta dalībniekiem (tai skaitā projekta dalībnieku atskaite) un izlietoto budžetu	Mobility tool Mūžizglītības projekta Erasmus+ informācijas sistēma	Līdz kārtējā akadēmiskā gada 30. oktobrim
Starpatskaite par Baltijas Starptautiskās akadēmijas partneriem, projekta ilgumu, projekta dalībniekiem (tai skaitā projekta dalībnieku atskaite) un izlietoto budžetu	Mobility tool Mūžizglītības projekta Erasmus+ informācijas sistēma	Līdz kārtējā akadēmiskā gada 10. janvārim
Kārtējā gadā atskaite un datu atjaunošana par Baltijas Starptautiskās akadēmijas darbību	The European Parliament's Transparency Register	Katru gadu 30. martā, no 2017. gada
Informācija par internacionalizāciju, internacionalizācijas pārraudzību un attīstību Baltijas Starptautiskajā akadēmijā	Eiropas Starptautiskās izglītības asociācija - European Association for International Education (The EAIE Barometer survey)	Katru ceturto gadu, no 2017.gada
Ziņas, kas apliecina, ka zinātniskajam institūtam ir starptautiska sadarbība zinātnes jomā	Centrālās Statistikas Pārvalde	Katru gadu uz 30.03.
Ziņas, kas apliecina, ka zinātniskā institūta zinātnieki publicē zinātniskus rakstus vai patentē izgudrojumus, vai izstrādā tehnoloģijas	Centrālās Statistikas Pārvalde	Katru gadu uz 30.03.
Augstākās mācību iestādes, tās pārraudzība esošās zinātniskās iestādēs pārskats par zinātnisko darbu izpildi (1-Pētniecība)	Centrālās Statistikas Pārvalde	Katru gadu uz 30.03.
Promocijas darbu aizstāvēšanas skaits	Izglītības un zinātnes ministrija	Katru gadu
Informācija par iestādes iepriekšējā gada ieņēmumiem un izdevumiem saskaņā ar 2006. gada 2. maija Ministru kabineta noteikumiem Nr. 348 "Kārtība, kādā augstskola un koledža iesniedz Izglītības un zinātnes ministrijā informāciju par savu darbību"	Izglītības un zinātnes ministrija	Līdz kārtējā gada 1. aprīlim

BSA studentu skaita dinamika, t.sk. studējošie, akadēmiskā atvaļinājumā, pienākušie un izstājušies par periodu, atskaitītie no akadēmiskā atvaļinājuma	Iekšējie pārskati - Baltijas Starptautiskās akadēmijas Valde, rektors	Katru mēnesi
Studējošo ikgadējas aptaujas	Baltijas Starptautiskās akadēmijas Valde, Analītiskais centrs	Divreiz gadā (rudenī un pavasarī)
Absolventu aptauja	Baltijas Starptautiskās akadēmijas Valde, Analītiskais centrs	

Informāciju apkopo šādas BSA struktūras:

- Studiju daļa
- Analītiskais centrs
- Uzņemšanas komisija
- Zinātņu prorektore
- Starptautisko sakaru prorektore
- Grāmatvedība
- BSA filiāles

Iesniedzot statistikas datus par BSA darbību ārējām institūcijām (IZM, CSP, VIIS, VDD u.c.), akadēmijai ir iespēja pēc šo datu apkopošanās un analīzes minētajās ārējās institūcijās, un pirmkārt IZM un CSP, iegūt statistikas datus par augstākās izglītības sistēmu kopumā un tās attīstības tendencēm dinamikā.

Savukārt runājot par iekšējās informācijas un statistikas datu analīzi, jāsecina, ka šo informāciju, ieskaitot studējošo, absolventu, darba dēvēju anketes apstrādā BSA datoru centrs un pēc tam analizē BSA analītiskais centrs, kurš pēc tam ar saviem analīzes rezultātiem iepazīstina gan BSA Valdi, gan BSA vadību, gan studiju programmu vadītājus operatīvās sēdēs vai aizsūtīt tos ieinteresētām personām (BSA nodaļu vadītājiem). Studiju virziena pilnveidei galvenokārt tiek izmantoti studējošo skaita statistiskie dati, t.i. uzņemtie studenti, atskaitītie no studijām, analizējot atsevišķi katru atskaitīšanas pozīciju, piemēram, studiju maksas parāds, studiju programmas neizpildīšana, pēc paša vēlēšanās u.c.

Saņēmot informāciju par virziena studējošo skaitu studiju programmās, uzņemšanas dinamiku, virziena materiāli tehnisko bāzi un bibliotēkas krājumiem, studējošo, absolventu un darba devēju aptaujas rezultātiem, virziena un programmu vadītāji analizējot sniegto informāciju, gatavo studiju gada pašnovērtējumus, veic citus pasākumus studiju kvalitātes uzlabošanai.

2.5. ESG 1. daļā iekļauto standartu integrēšanas raksturojums un novērtējums. Norādīt, kurš/-i no ESG 1. daļas standartiem tiek uzskatīti kā izaicinājums un, kuriem tiek pievērsta pastiprināta vērība.

Kvalitātes nodrošināšana un pilnveidošana kopumā ir viena no BSA stratēģiskajām prioritātēm, Akadēmijas kvalitātes nodrošināšanas sistēma veidota balstoties uz Eiropas uzticamo kvalitātes nodrošināšanas aģentūru reģistra (ENQA) standartiem un vadlīnijām kvalitātes nodrošināšanai

Eiropas augstākās izglītības telpā, Eiropas Kvalitātes vadības fonda izcilības modeli (EFQM izcilības modeli), kā arī uz EFMD (Eu-ropean Foundation for Management Development) studiju programmu akreditācijas sistēmas kritērijiem.

BSA kvalitātes vadības mērķis ir nodrošināt iekšējo procesu caurskatāmību un darbību veikšanu atbilstoši LR un ES normatīvajām prasībām. Kvalitātes vadības sistēmas ieviešanas mērķis BSA ir izpildīt kvalitātes kritēriju prasības, nodrošināt šo kritēriju uzraudzību, un ieviest nepārtrauktas pilnveides procesu, lai pakalpojumi pilnībā atbilstu klientu, likumdevēju un uzraudzības iestāžu prasībām. Kvalitātes vadības sistēma nodrošina starptautiskajā darba tirgū nepieciešamo speciālistu sagatavošanu studiju procesā, kas ne tikai ir zinoši un prasmīgi katrs savā jomā, bet ir sagatavoti profesionālajai dzīvei arī vērtību un attieksmes ziņā.

BSA Studiju kvalitātes vadības sistēmas aprakstītie procesi aptver gan pamatdarbības, gan vadības, gan arī atbalsta jeb resursu vadības procesus, kā arī nosaka kvalitātes indikatorus un kritērijus. BSA kvalitātes politika ir izstrādāta, izplatīta, izskaidrota un saistoša visam akadēmijas personālam. BSA personālam savā darbā ir jāievēro noteiktā politika un jāizpilda saviem pienākumiem noteiktās prasības. Kvalitātes politika publicēta BSA tīmekļa vietnē un ir viegli pieejama personālam, klientiem un citām ieinteresētajām pusēm. BSA kvalitātes politika detalizēti aprakstīta BSA Studiju kvalitātes vadības sistēmā, kas pieejama visam personālam. Kvalitātes vadības sistēma definē un nosaka organizācijas struktūru, darbinieku pienākumus un pilnvaras, kvalitātes politikas mērķus, formulējumu un darbības sfēru, kā arī BSA kvalitātes pamatdarbības procesu struktūru un aprakstu un ar to saistītās dokumentācijas struktūru un aprakstu.

Kvalitātes nodrošināšanas sistēmas īstenošanai noteikti šādi mehānismi:

- studējošo apmierinātības noteikšana (anketēšana) un analīze;
- darbinieku darbības kvalitātes noteikšana un uzraudzība (ikgadējais novērtējums, studentu aptauju rezultāti, hospitēšana);
- iekšējie kvalitātes auditi (procedūru un dokumentācijas);
- studiju programmu/virzienu ikgadējais pašnovērtējums;
- mācībspēku un darbinieku ikgadējā snieguma izvērtēšana;
- studējošo snieguma novērtēšana un analīze.

Par būtiskākajiem darbības novērtēšanas kritērijiem tiek pieņemti tādi rādītāji kā studējošo apmierinātības līmenis, darba devēju atsauksmes, absolventa profils –konkurētspēja darba tirgū (zināšanu un prasmju pielietošana profesionālajā darbībā), akreditācijas –nacionālās un starptautiskās, uzņemšanas/absolvēšanas rādītāji un finanšu rādītāji. Studējošie kvalitātes nodrošināšanas procesā tiek iesaistīti ar atgriezeniskās saites palīdzību (anketēšana, tikšanās u.tml.), piedaloties studiju programmu padomēs, ar pārstāvniecību Senātā, kā arī ar studējošo pašpārvaldes starpniecību. BSA studiju procesā tiek regulāri veikta studentu aptauja gan par studiju saturu, gan mācībspēkiem. Aptauja tiek veikta katra studiju kursa noslēgumā. Respondenti ir visi virziena studiju programmu studējošie. Aptauju rezultātā tiek iegūta tieša atgriezeniskā informācija par studiju kursa kvalitāti, konkrētā mācībspēka vērtējumu, studējošo attieksmi, apmierinātību, izdales materiālu pietiekamību un atbilstību tēmas izklāstam, kā arī studentu ieteikumi brīvā formā, par to, kā uzlabot konkrētā studiju kursa apmācību procesu. Studējošo rekomendācijas saistībā ar programmas izmaiņām, ieteikumi jaunu kursu pievienošanai, sūdzības par studiju kursu saturu, ja tādas ir, tiek apspriestas arī studiju virziena vai studiju programmas padomes sēdēs, kas notiek vismaz reizi semestrī, bet nepieciešamības gadījumā tās var tikt organizētas arī biežāk. Līdz ar BSA skaidri definētajiem kvalitātes nodrošināšanas principiem, arī studiju virziena iekšējā kvalitāte tiek īstenota pēc šīs kvalitātes nodrošināšanas sistēmas. Atbilstoši akadēmijas Iekšējās kvalitātes procesu vadības sistēmai, biznesa virziena struktūrvienības sistemātiski plāno, vada, novērtē un attīsta darbinieku un struktūrvienību darba izpildi, tā sekmējot darba kvalitātes uzlabošanu, un

nodrošinot BSA darbības efektivitātes palielināšanos.

Profesionālās augstākās izglītības iekšējas kvalitātes nodrošināšanas sistēma BSA ir veidota un studiju procesā tiek pilnveidota atbilstoši Standartiem un vadlīnijām kvalitātes nodrošināšanai kopējā Eiropas augstākās izglītības telpā (ESG 2015). Svarīgākie faktori, kas nodrošina tās kvalitāti, ir:

- izglītības standartu kvalitāte;
- abiturientu kvalitāte;
- studiju programmu un plānu kvalitāte;
- akadēmiskā personāla kvalitāte;
- studiju procesa informatīvi metodiskā nodrošinājuma kvalitāte;
- studiju procesa materiāli tehniskās bāzes kvalitāte;
- speciālistu sagatavošanas vadības procesa kvalitāte.

Pielikumā Studiju virziena atbilstība Standartu un vadlīniju kvalitātes nodrošināšanai Eiropas augstākās izglītības telpā (ESG) 1. Daļai

Iekšējas kvalitātes nodrošināšanas sistēma BSA ir veidota un studiju procesā tiek pilnveidota atbilstoši Standartiem un vadlīnijām kvalitātes nodrošināšanai kopējā Eiropas augstākās izglītības telpā (ESG 2015)

BSA pastiprinātu uzmanību pievērš studiju procesa kvalitātei. Viens no tuvāko gadu izaicinājumiem ir pilnveidotas Kvalitātes nodrošināšanas politikas ieviešana un visu iesaistīto pušu, īpaši studējošo un akadēmiskā personāla aktīvāka iesaiste, t.sk. dažādu dokumentu izstrādē, studiju programmas satura un realizācijas izvērtēšanā, kā arī lēmumu pieņemamo institūciju darbā un lēmumu pieņemšanā visos līmeņos.

Par lielāko BSA izaicinājumu var uzskatīt atbilstoša finansējuma nodrošināšanu, lai nodrošinātu nepārtrauktu attīstību un modernu studiju resursu pieejamību un finansējumu pētnieciskajai darbībai, jo BSA budžets veidojas tikai no studējošo studiju maksas un dibinātāju ieguldījuma, bez valsts finansiāla atbalsta. Tādejā BSA lielu uzmanību pievērš resursu efektīvai izmantošanai, koplietošanai ar sadarbības partneriem, pakalpojumu klāsta pilnveidei, papildus finansējuma piesaistei (piemēram, Erasmus+, struktūrfondi, sponsori, valsts iepirkumi un tml.).

II - Studiju virziena raksturojums (3. Studiju virziena resursi un nodrošinājums)

3.1. Sniegt informāciju par augstskolas/ koledžas sistēmu studiju virziena un atbilstošo studiju programmu īstenošanai nepieciešamā finanšu nodrošinājuma noteikšanai. Norādīt datus par pieejamo finansējumu atbilstošajām studiju programmām, kā arī pētniecības un/ vai mākslinieciskās jaunrades finansēšanas avotiem un to izmantošanu studiju virziena attīstībai. Sniegt informāciju par izmaksām uz vienu studējošo (katrai nostudiju virziena studiju programmām), norādot izmaksu aprēķinā iekļautās pozīcijas un finansējuma procentuālo sadalījumu starp noteiktajām pozīcijām.

BSA studiju virziena "Ekonomika" budžets tiek veidots dialogā starp dibinātājiem, BSA vadību un studiju virzienu. Par budžeta un tajā plānoto uzdevumu izpildi attiecīgie administrācijas pārstāvji ir personiski atbildīgi.

BSA studiju virziena "Ekonomika" ieņēmumus veido sekojošie galvenie finansējuma avoti:

- **ieņēmumi studijām** (studējošo mācību maksa un citi pakalpojumi, saistītie ar mācību procesu);
- **ieņēmumi zinātniskai darbībai** (projektu finansēšana no valsts budžeta, ienākumi no zinātniskajiem darbiem, ES struktūrfondu līdzekļi un pārējie ieņēmumi);
- **pārējie ieņēmumi** (Latvijas un starptautisko projektu līdzekļi, ieņēmumi no izīrēšanas, grāmatu pārdošanas, dažādus kursus organizēšanas, u.c.).

Finanšu resursus, ko fiziskās un juridiskās personas piešķir atsevišķu mērķprogrammu un pasākumu finansēšanai, akadēmija nodod tieši tai struktūrvienībai, fiziskajai vai juridiskajai personai, kas īsteno šo programmu vai pasākumu.

Analīze rāda, ka BSA studiju procesa finansēšanas avotu veido galvenokārt ieņēmumi no studiju maksas (85,17 % - 90,57 %). Kopš BSA dibināšanas brīža studiju maksa ir galvenais studiju procesa nodrošināšanas finansējuma avots. Studiju maksa tiek segta no fizisko un/vai juridisko personu līdzekļiem, un proti:

- studējošā personīgie līdzekļi;
- studējošā vecāku un citu radnieku personīgie līdzekļi;
- studējošā darba devēja līdzekļi;
- studiju kredīts ar valsts vārdā sniegtu galvojumu;
- komerc kredīts;
- citi līdzekļi.

Studiju maksas apmēru un samaksas kārtību katram studiju gadam nosaka un apstiprina BSA Senāts. BSA noteikusi šādas studiju maksas apmaksas iespējas studējošiem:

- par visu studiju programmu kopumā;
- par vienu studiju gadu;
- par vienu semestri;
- par vienu mēnesi.

Akadēmijas ieņēmumi ir cieši saistīti ar studējošajiem (skat. **Studiju virziena "Ekonomika" ieņēmumi no studiju maksas**). Neskatoties uz studentu skaita samazināšanu pēdējos gados, studiju virzienā "Ekonomika" ir izdevas saglabāt pozitīvu bilanci starp ieņēmumiem un izdevumiem. Kā svarīgs pozitīvs moments jāatzīmē, ka BSA nepalielināja studiju maksas tarifus un saglabāja sociālā atbalsta politiku studentiem, izmantojot atlaižu sistēmu. Atlaižu veidi un kārtības sistēma ir noteikti „Nolikums par studijām Baltijas Starptautiskajā akadēmijā”. (<https://bsa.edu.lv/dokumenti/>). Galvenais mērķis ir izveidot studentu atbalsta un motivācijas sistēmu BSA ir iespēja pieteikties studiju un studējošo kredītam.

Analizējot BSA finanšu pārskatu rezultātus ir noteikta pārskata perioda pozitīva finansiāla tendence, kas liecina par BSA stabīlo finansiālo stāvokli. BSA finanšu līdzekļu izmantošana notiek sekojošos virzienos:

- Akadēmiskā personālā algas fonds;
- Akadēmiskā personāla pētniecības darbības nodrošinājums;
- Pieaicināto mācībspēku algas fonds;
- Vispārīgā personālā algu fonds;
- Nodokļu nomaksa;
- Studentu pašpārvaldei;
- Materiāli tehniskās bāzes attīstība;
- Bibliotēkas fonda paplašināšana;

- Ēku komunālie maksājumi;
- Apsaimniekošana;
- Reklāma;
- Citi izdevumi.

Analīze rāda, ka finanšu resursi studiju virzienam atbilstošo studiju programmu īstenošanas nodrošināšanai ir pietiekami un nodrošinā studiju virziena un studiju programmu ilgtspēju. Studiju virziena finanšu stāvoklis ir stabils un ar pārpalikumu, kas kalpo kā drošības spilvens gadījumos, ja piepeši strauji samazinātos studentu skaits. BSA Ekonomikas, finanšu un vadības fakultāte ļoti konservatīvi pieiet pie izdevumiem, rūpīgi pārdomājot tērīšus. Tiek sekots līdzi studentu maksājumiem, un ar parādniekiem notiek komunikācija.

Pielikumā Studiju virziena “Ekonomika” ieņēmumi no studiju maksas un atlaides studiju maksai

Studējošo pašpārvalde tiek finansēta no centralizētajiem līdzekļiem atbilstoši Augstskolu likuma 53. pantam un iekļauj gan 1/200 daļu.

Finansējums zinātnei veido galvenokārt pašu līdzekļi un no ES struktūrfondiem. Izdevumos ietilpst atalgojums zinātniskiem darbiniekiem, profesoriem un asociētājiem profesoriem, izdevumi, kas saistīti ar konferenču organizēšanas, komandējumu izmaksas un dalības maksas par piedalīšanos starptautiskajos konferencēs, žurnālu „Administratīvā un kriminālā justīcija” un „Juridiskais” izdevniecības un redkolēģijas izdevumi un citi.

Izdevumi zinātniskā darbu veikšanai, tūkst. EUR

	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Ieņēmumi no valsts budžeta un ES struktūrfondu finansējums	9,4	24,6	32,7	26,2	24,4	30,6
Pašu finansējums	538,1	564,7	496,2	487,0	437,5	394,7
Kopā BSA	547,5	589,3	528,9	513,2	461,9	425,3
t.sk. virziens “Ekonomika”	39,3	45,3	38,8	38,0	32,8	31,9

BSA budžeta prioritātes ārpus akadēmiskās pamatdarbības ir:

- līdzfinansējums ES atbalstītos projektos, jo šie projekti dod ievērojamu ieguldījumu BSA kopējo mērķu īstenošanai;
- drošības paaugstināšana (personāla veselības apdrošināšana, darba un vides drošība);
- mijiedarbības nostiprināšana ar sociālajiem partneriem un sabiedrību;
- BSA personāla sociālā atbalsta tīkla veidošana;
- BSA tēla veidošana.

Studiju virziena “Ekonomika” izdevumi EUR / 1 stud.

Izdevumu veids	2014. gads	2015. gads	2016. gads	2017. gads	2018. gads	2019. gads
	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR
Iestādes izdevumi	1,196	1,344	1,246	1,453	1,428	1,443

Darba samaksa	666	675	700	719	771	760
Akadēmiskajam personālam	396	427	423	430	455	456
Administratīvajam personālam	134	113	143	155	168	157
Vispārējam personālam	136	135	134	135	148	147
Darba devēja valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas, sociāla rakstura pabalsti un kompensācijas	140	157	154	155	169	164
Preces un pakalpojumi	212	269	187	235	269	250
Komandējumi un dienestabraucieni	12	9	9	8	9	9
Pakalpojumi	167	166	150	173	220	207
no tiem komunālie pakalpojumi	70	55	69	65	106	69
Krājumi, materiāli, energoresursi, preces, biroja preces un inventārs	32	32	25	50	34	26
Izdevumi periodikas iegādei	1	6	3	4	6	5
Budžeta iestāžu nodokļu maksājumi		3				2
Pamatkapitāla veidošana	104	109	95	98	113	105
pamatlīdzekļi	104	109	95	98	113	105
Pārējie izdevumi (norādiet būtiskākos)	73	133	110	245	105	164
Mazumtirdzniecība	7	12	5	9	6	5
Granti un mērķfinansējums	67	121	105	236	99	159

Studiju virziena un studiju programmas izmaksas ir atbilstošas studiju programmas vajadzībām un īstenošanas nosacījumiem, studiju programmas finansēšanas avoti ir apzināti un finanšu resursi nodrošina studiju programmas īstenošanu studiju rezultātu sasniegšanai.

3.2. Sniegt informāciju par studiju virziena un tam atbilstošo studiju programmu īstenošanai nepieciešamo infrastruktūras un materiāltehnisko nodrošinājumu, norādot, vai nepieciešamais nodrošinājums ir augstskolas/ koledžas rīcībā, tā pieejamību studējošajiem un mācībspēkiem (specifisku aprīkojumu, kas paredzēts konkrētai studiju programmai, norādot III. daļas 3. nodaļā pie atbilstošās studiju programmas).

BSA ik gadu turpina attīstīt studijām nepieciešamo materiāli tehnisko nodrošinājumu.

Baltijas Starptautiskās akadēmijas telpu nodrošinājums

Adrese	Pamatojums	Kopējā platība BSA (m ²)
Studiju un zinātniskā darba telpu platība – kopā		7135
Lomonosova iela 4, Rīga	SIA BSA īpašums	3408
Lomonosova iela 1/4, Rīga	SIA BSA īpašums	3727
Dienesta viesnīcu platība	SIA BSA īpašums	70.4

Rīgā un filiālēs ir pietiekoši daudz dažādas platības telpu gan studiju procesa veikšanai (auditorijas, datoru klāses, zāles un kultūras centri, kur arī notiek nodarbības), gan studiju procesa kvalitātes nodrošināšanai (bibliotēkas un lasītavas, pasniedzēju telpa un citas administratīvās telpas):

Telpu veidi un vietu (darba vietu) skaits Rīgā un filiālēs

Telpu veids	Telpu platība (kv.m.)			Vietu (darba vietu) skaits	Kopā
	Līdz 30	No 30 līdz 60	Virš 60		
Rīgā, Lomonosova iela 4					
Auditorijas	3	9	3	370	15
Datorklases		5		95	5
Zāles (konferenču, apspriežu)	1		2	332	3
Laboratorija, resursu centrs	1	1		20	2
Administratīvās telpas	24	7		42	31
Kopā	29	22	5	859	56
Rīgā, Lomonosova iela 1/4					
Auditorijas	1	12	1		14
Datorklases		1		24	1
Zāles (konferenču, apspriežu, aktu)			3	320	3

Kultūras centri			7	190	7
Bibliotēka un lasītava, Seno grāmatu krātuve, Grāmatu kiosks	1	1	1	42	3
Studentu parlaments, Halle	1		1		2
Administratīvās telpas	6			8	6
Kopā	9	14	13	584	36

Studiju virziena materiālās bāzes attīstībā tika izdalīti sekojoši pamatvirzieni:

- mācību un zinātniskās literatūras un periodisko izdevumu iegāde;
- datortehnikas iegāde un modernizācija, jaunas datorklases izveide;
- studējošo iespēju izmantot Internet paplašināšana;
- mācību telpu remonts un aprīkošana.

Jaunas iekārtas un aparātūra programmas vajadzībām tiek iegādāta BSA tehniskās attīstības plāna ietvaros. Uz doto brīdi studiju process programmās tiek nodrošināts labiekārtotās un tehniski nodrošinātās auditorijās. Studiju process pietiekamā daudzumā ir nodrošināts ar:

- kserokopēšanas tehniku;
- vizuālās prezentācijas tehniku (multimediju videoprojektori; DVD/VHS tehnika);
- datortehniku;
- TV aprīkojumu, kas nodrošina telekonferences.

Studējošiem un BSA akadēmiskajam personālam ir pastāvīga iespēja strādāt Interneta tīklā, izmantot elektronisko pastu.

Virziena „Ekonomika” materiālās bāzes attīstības pamatvirzieni:

- Mācību un zinātniskās literatūras un periodisko izdevumu iegāde.
- Datortehnikas iegāde un modernizācija, jaunas datorklases izveide.
- Studējošo iespēju izmantot Internet paplašināšana.
- Mācību telpu remonts un aprīkošana.

BSA datorsistēmu apraksts uz 01.09.2019 g.

Nosaukums	Kopā:	Tajā skaitā Rīgā
Datori (kopā)	531	217
- studentu	376	163
- administrācija	155	54
Printeri, kopēšanas aparāti, skeneri	104	36
Multimediju projektori, televizori	69	49

Studiju virziena dažādu programmu **ietvaros aktīvi tiek izmantota Baltijas Starptautiskajā akadēmijās TV- tilts sistēma**. Media Tilts ir papildus aprīkota ar multimediju tehniskiem

līdzekļiem (projektori, videokameras u. c.) un ir liela apjoma auditorijas Rīgā (200 vietas). Dota sistēma ļauj lasāmās lekcijas Rīgā translēt reālā laika režīmā uz BSA filiālēm Daugavpilī un Liepājā. Kas ļauj studentiem no šīm filiālēm pieslēgties pie studiju virziena priekšmētiem un klausīties interesējošās lekcijas kā izvēles priekšmetus.

Sistēma ir izveidota ar mērķi paplašināt labāko docētāju iespējas kontaktēties ar pēc iespējas lielāku auditoriju un dot iespēju komunicēties nodarbību laikā ar distancētos auditoriju divos virzienos: docētājs – auditorija; auditorija – docētājs. Ir iespēja rīkot seminārus, zinātniskās konferences, konsilijus utt. ar video un audiosignāla translāciju «reālā laikā». **TV- tilts bieži izmanto arī ārzemju viesprofesori, sabiedriskie un politiskie darboņi lekcijās. Individuālās konsultācijas pie pasniedzējiem no Rīgas filiāļu studenti saņem ar interneta palīdzību (Skype vai BigBlueButton).**

BigBlueButton kompleksa iespējas:

- neierobežota videokameru pieslēgšanas (vienā punktā – līdz 256 kamerām) ar salīdzinoši augstu izšķirtspēju 768x576 (PAL);
- vairāku videosignālu konvertācija – PAL, NTSC, SECAM;
- audio un videosignāla ierakstu iespēja, t. sk. ar augstu precizitāti: pēc taimera signāla;
- augsts ierakstu ātrums (līdz 400fps);
- komunikāciju protokolu uzturēšana TCP/IP, ISDN, X-25;
- paškontroles divlīmeņu sistēma;
- noskaņošanas daudzfunkcionālā sistēma;
- dažādi attēla režīmi, t. sk. Lietotāj definētie

Jaunas iekārtas un aparatūra programmas vajadzībām tiek iegādāta BSA tehniskās attīstības plāna ietvaros. Uz doto brīdi studiju process programmās tiek nodrošināts labiekārtotās un tehniski nodrošinātās auditorijās. Studiju process pietiekamā daudzumā ir nodrošināts ar:

1. kopēšanas tehniku;
2. vizuālās prezentācijas tehniku (multimediju videoprojektori; DVD/VHS tehnika);
3. datortehniku;
4. TV aprīkojumu, kas nodrošina telekonferences.

BSA studējošajiem un akadēmiskajam personālam ir pastāvīga iespēja strādāt Interneta tīklā, izmantot elektronisko pastu.

WEB Meetings vai telekonferences ir svarīgākais elements „jauktajā” pasniegšanas sistēmā (Blended system). TV tiltu sistēma sastāv no audio un video signālus pieņemošas un nododošas aparatūras, kurai ir pieslēgtas vairākas videokameras, multimediju projektori, kas ļauj reālā laika režīmā pa Interneta tīklu novadīt (lekcijas), kurās piedalās viens pasniedzējs un auditorijas, kas izvietotas tālu viena no otras. Sistēma ļauj ierakstīt vadītos TV tiltus un pārveidojot, ierakstīt kompaktdiskos. Interneta savienojuma darbības ātrums TV tiltus pieslēgtajās filiālēs apmierina prasības un nerada traucējumus TV tiltu darbībā. Eksploatācijas rezultātā sistēmā ir sasniegta augsta attēla izšķirtspēja un skaņas sinhronizācija.

Telekonferenču sistēma ir nodrošināta ar speciāli izstrādātiem mācību metodiskajiem kompleksiem, kas iekļauj mācību palīgmateriālus un testus (gan papīra, gan elektroniskā veidā), kā arī prezentācijas materiālus Power Point formātā, izmantojot BSA mājas lapu. Pirmā TV tiltu pieredze pierāda multimediju laboratorijas, kas nodrošina centralizētu diapozitīvu un mācību materiālu elektronisko versiju sagatavošanu, nepieciešamību un efektivitāti.

Izmantojamo programmu nodrošinājums:

Operacionālas sistēmas: Microsoft Windows 2000/XP.

Ofisa programmas: Microsoft Office 2000/XP/2003/2007, Microsoft Office Viewers with Compatibility Pack, OpenOffice 3.0-3.3, Proofing Tools, Adobe Acrobat Reader 9/10, DJView, Cognitive Technologies Cunei Form 12, CD Burner XP Pro 4, 7zip 9, Mozilla Thunderbird 3.1, Microsoft Outlook Express, Skype 3.5-5.1.

Brouzeri: Mozilla FireFox 3.6, Opera 10, Google Chrome, Microsoft Internet Explorer.

Multimediju pielikumi: VLC, WinAMP, Windows MediaPlayer, Ffdshow, Qtime, Macromedia Flash Player, Macromedia ShockWave player.

Grafiskie pielikumi: Microsoft Paint.NET, Gimp, Inkscape.

Citas programmas: KAV 6, RealVNC, Java REu.c.

Papildus izmantojamais programmas nodrošinājums Rīgā:

Operētājsistēmas: Windows Vista/7/Server 2003/Server2008, Unix FreeBSD, CentOS, MacOS

Ofisa programmas: Abby FineReader, Nero.

Pārlūki: Safari.

Grafiskie pielikumi: Adobe Creative Suite, Corel DRAW, Macromedia Studio, Final Cut, Adobe Premiere.

Pielikumi projektēšanai: Autodesk 3DMAX, Autodesk AutoCAD, BCAD, ArhiCAD.

Citas programmas: Audacity, NVU, Tilde Jumis, Trados, Amadeus, iScala, Parallel Desktop, FoxPro, Virtual PC, GNU C++ compiler, Lazarus, Polinom, Octave, MASM, Xilinx WebPack.

3.3. Sniegt informāciju par sistēmu un procedūrām, kuras tiek piemērotas metodiskā un informatīvā nodrošinājuma pilnveidei un iegādei. Raksturojums un novērtējums par bibliotēkas un datubāzu pieejamību studējošajiem (t.sk. digitālajā vidē) un atbilstību studiju virziena vajadzībām, ietverot informāciju par bibliotēkas darba laika piemērotību studējošo vajadzībām, telpu skaitu/platību, piemērotību pastāvīgam studiju un pētniecības darbam, bibliotēkas piedāvātajiem pakalpojumiem, pieejamo literatūru studiju virziena īstenošanai, studējošajiem pieejamajām datu bāzēm atbilstošajā jomā, to lietošanas statistiku, bibliotēkas krājumu papildināšanas procedūru un datu bāzu abonēšanas procedūru un iespējām.

Baltijas Starptautiskā akadēmijā ir Centralā bibliotēka un 2 bibliotēkas filiālēs. Katrā bibliotēkā ir pieejama literatūra, periodika, elektroniskās datu bāzes, ka arī citi resursi, kas nepieciešami studējošajiem un akadēmiskajam personālam. Filiāļu bibliotēkam ir Informācijas Centri (IC) lai atvieglotu pieeju informācijai tālu dzīvojošiem studentiem.

BSA Centrālā bibliotēka atrodas Rīgā, Lomonosova ielā 1/4, Filiāļu bibliotēkas atrodas atbilstoši filiāles adresiem.

Informatīvo resursu (bibliotēka un pieejamās datubāzes) novērtējums

Baltijas Starptautiskās akadēmijas zinātniskā bibliotēka (no 2004. gada 15. janvāra LR Kultūras ministrijas bibliotēku reģistrā Nr. BLB0530) ir **Latvijas Akadēmisko bibliotēku asociācijas (LATABA)** biedre, kas dod iespējās izmantot visu LATABA asociācijas biedru bibliotēku fondus: Banku augstskolas bibliotēka, Biznesa augstskolas Turības bibliotēka, Daugavpils Universitātes

bibliotēka, Liepājas Universitātes bibliotēka, Latvijas Universitātes bibliotēka, Latvijas Universitātes Akadēmiskā bibliotēka, Jāzepa Mediņa Latvijas Mūzikas akadēmijas bibliotēka, Latvijas Kultūras akadēmijas bibliotēka, Latvijas Lauksaimniecības universitātes bibliotēka, Latvijas Nacionālā bibliotēka, Latvijas Nacionālās aizsardzības akadēmijas bibliotēka, Latvijas Sporta Pedagoģijas akadēmijas bibliotēka, Patentu tehniskā bibliotēka, Rīgas Juridiskās augstskolas bibliotēka, Rēzeknes Tehnoloģijas akadēmija bibliotēka, Rīgas Ekonomikas augstskolas bibliotēka, Rīgas Pedagoģijas un izglītības vadības akadēmijas bibliotēka, Rīgas Stradiņa universitātes bibliotēka, BSA zinātniskā bibliotēka LU Zinātniskā bibliotēka, Eiropas Savienības informācijas aģentūras bibliotēka (ESIA). Bibliotēkas darbību regulē Bibliotēku likums [1].

Baltijas Starptautiskās akadēmijas Zinātniskā bibliotēka 2011.gadā ir reģistrēta LR Kultūras ministrijas reģistrā. BSA Zinātniskā bibliotēka veido vienu kopīgu tīklu, kurā studentiem un akadēmiskajam personālām ir iespējas pasūtīt sev nepieciešamo grāmatu.

Bibliotēkas resursi tiek sistemātiski un regulāri papildināti ar jaunāko zinātnisko literatūru (latviešu, angļu, u.c.) pamatojoties uz akadēmijā īstenotajiem studiju virzieniem.

BSA mājas lapas sadaļā “**Bibliotēka**” ir pieejamas [BSA bibliotēkas datubāzes](#), t. sk. saite uz [Latvijas Nacionālo Digitālo bibliotēku](#) attālināti pieejami (grāmatas, periodika, u.c. e-resursi), ir sadaļa “**Interneta resursi**”. BSA Zinātniskā bibliotēka veido vienu kopīgu tīklu, kurā studentiem un akadēmiskajam personālām ir iespējas pasūtīt sev nepieciešamo grāmatu, kas ir pieejamas BSA [elektroniskajā grāmatu katalogā](#) dažādās meklēšanas sadaļas, jo “**Ētika**”, “**Sociālā zinātne: teorija un metodes**” un “**Ekonomikas zinātne**”.

Akadēmiskajam personālām un studējošie, ir iespēja bibliotēkā saņemt paroles EBSCO, ScienceDirect un Scopus datu bāzu lietošanai, tās var izmantot attālināti.

Akadēmiskais personāls 2020./2021.akadēmiskajā gadā ir BSA e-studiju vidē [Moodle](#) ir katram docētajam studiju kursam ir izveidojuši resursu sadaļas, kas studentiem dod iespēju attālināti izmantot resursus (angļu, latviešu u.c. valodās).

Informatīvo resursu (bibliotēka un pieejamās datubāzes) novērtējums

Bibliotēkas darbības **mērķis** ir nodrošināt ar nepieciešamajiem informācijas resursiem BSA studiju un pētniecības procesu, pilnveidojot un uzlabojot bibliotēkas pakalpojumu pieejamību un izmantojot mērķa sasniegšanai informācijas tehnoloģijas.

Baltijas Starptautiskajai akadēmijai ir laba materiālā bāze, mūsdienīga bibliotēka, kurā ir pieejama literatūra, periodika, elektroniskās datu bāzes, ka arī citi resursi, kas nepieciešami studējošajiem un akadēmiskajam personālam. BSA ir augusi līdzī straujiem informāciju tehnoloģiju attīstības tempiem modernizējot datorklases (Rīgā – 6, filiālēs – 8), bibliotēkas, auditorijas, kā arī izveidojusi TV tiltu sistēmu starp Rīgu un 7 BSA filiālēm.

Bibliotēka nodrošina studiju procesā nepieciešamo mācību un uzziņu literatūru, pieeju datu bāzēm un preses izdevumiem, sniedz pakalpojumus akadēmijas studentiem un akadēmiskajam personālam – datorizētas darba vietas ikdienas studiju procesā, kopēšanas, drukāšanas u.c. pakalpojumus. Bibliotēka piedāvā studentiem, pasniedzējiem, akadēmijas darbiniekiem konsultācijas par e-pakalpojumu izmantošanu, apmācības informācijas meklēšanas prasmju pilnveidošanai, sniedz bibliogrāfiskās uzziņas, veido diplomdarbu un maģistra darbu sarakstus un labākos uzglabā.

2018. gada bibliotēku bija apmeklējuši 9 202 lietotāji (Rīgā), 3 946 (Daugavpilī), 1 215 (Liepājā); 2019.gadā I. pusgadā – 3 844 (Rīgā).

BSA mājas lapā ir pieejama informācija par bibliotēku, saite uz tās katalogu un izmantošanas

noteikumiem, kā arī informācija par bibliotēkas jaunieguvumiem - <https://bsa.edu.lv/biblioteka/> .

Metodiskais un informatīvais nodrošinājums

Bibliotēkas fondu veido atbilstoši akadēmijā esošajām studiju programmām. Sekmīgu studiju procesa gaitu veicina plašs metodisko un zinātniskoinformācijas avotu krājums, kurš regulāri tiek papildināts ar jaunāko literatūru. Ievērojami tika papildināts grāmatu skaits angļu valodā, īpaši sociālā darba, projektu vadībā, socioloģijā un sociālajā psiholoģijā, Eiropas Savienības politikā, menedžmentā un mārketingā.

Internetā BSA mājas lapā un studentu informatīvajā sistēmā MOODLE tiek publiskota studējošiem nepieciešamā informācija par studiju procesa metodisko un informatīvo nodrošinājumu.

Informācija studentiem ir izvietota BSA mājaslapas sadaļās:

- Reflektantiem
- Studentiem
- Normatīvie dokumenti
- Bibliotēka

Studējošajiem ir iespēja komunicēt ar docētājiem gan klātienē, izmantojot paredzētās konsultācijas, gan skyp konsultācijās, gan e-vidē. Studējošajiem tiek nodrošinātas docētāju konsultācijas. Studējošais ar sev interesējošajiem jautājumiem par studiju procesu var vērsties gan Studiju informācijas centrā, gan mācību daļā, gan pie studiju programmas direktora vai par starptautiskās mobilitātes jautājumiem – ERASMUS nodaļā.

BSA bibliotēkas telpu kapacitāte un fonda novērtējums

Filiāle	Plātība	Darba vietu skaits	Datori	Darbinieku skaits
Rīga	Lāsītavas – 5 (3+2) 207 +172 kv.m Kultūras centri – 6 - 358,3 kv.m	Studentiem -65+32 Darbiniekiem -4+2 Kultūras centros - 152	Studentiem -13+8 Darbiniekiem -3+2	4+2
Kopā BSA	Lāsītavas – 10 616 kv.m Kultūras centri – 6 - 358,3 kv.m	165 + 152	50	11
Bibliotēkas fonda novērtējums, EUR (Rīgā un filiālēs)				
2014	2015	2016	2017	2018
336 826	386 591	388 286	389 455	390 549

BSA bibliotēkas resursi

Vispārēja informācija

- BSA bibliotēka ir LATABA un Juridisko bibliotēku Konsorcijs locekle;
- BSA bibliotēka ir organizēta un strādā saskaņā ar LR likumdošanu par zinātnisko bibliotēku darbību.
- BSA visām programmām ir kopīga bibliotēka, bet tās fonda komplektēšanā tiek ievērotas programmu pētnieciskās un profesionālās intereses.
- BSA ir zinātniskā bibliotēka, kas apkalpo visus lietotājus un koncentrē informācijas resursus, kas nepieciešami studiju procesam un mācībspēku darbam, nodrošina to pieejamību, sadarbojas ar programmu direktoriem un nozaru speciālistiem informācijas nodrošinājuma un pakalpojumu sniegšanas jautājumos, kā arī piedalās lietotāju apmācībā.
- Bibliotēka atvērta 50 stundas nedēļā, arī sestdienās, sesijas laikā pagarinot darba laiku sestdienās.
- Lietotājiem ir iespēja sazināties ar bibliotēku telefoniski un pa e-pastu, pasūtīt grāmatas uz filiāliem, izmantot jebkuru no 10 lasītavām.
- Bibliotēkā ir 153 lasītāju vietas(97 Rīga).
- Lietotājiem pieejami 41 (21 Rīgā) datori ar interneta pieslēgumu ar iespēju ierakstīt informāciju USB informācijas nesējos vai izprintēt.
- Bibliotēkas telpās studentiem pieejams bezmaksas bezvadu internets.
- Bibliotēkā ir 1 kopēšanas ierīces, 2 drukas ierīces (izdruka BMA studentiem ir bezmaksas) un 5 skeneri. (Rīga)
- Lietotājiem internetā pieejams elektroniskais kopkatalogs, kurā iespējams sameklēt informācijas resursus un tos pasūtīt.
- Viss BSA bibliotēkas krājums ir iekļauts elektroniskajā katalogā.
- Bibliotēkā lietotājiem iespējams iepazīties ar iepriekšējo gadu studentu bakalaura, maģistra un promocijas darbiem, kā arī ar pasniedzēju publikācijām.
- Bibliotēkai ir sava mājas lapa, kurā regulāri tiek ievietota informācija par bibliotēkas jaunieguvumiem.
- grāmatu saraksts angļu valodas: Eiropas Savienība: politika, tiesību zinātne, ekonomika; psiholoģija; tiesību zinātne; interjers, dizains (sk. mājas lapa).
- Katra mācību gada sākumā 1. kursa studenti tiek iepazīstināti ar bibliotēku, tajā pieejamajiem informācijas resursiem un to izmantošanu.
- Bibliotēkas darbinieki strādā ar KATRU studentu individuāli, palīdz atrast nepieciešamo informācijas avotu gan katalogā, gan uz plaukta, gan datu bazēs
- Bibliotēkā ir iespēja pēc pieprasījuma sagatavot literatūru atbilstoši kursa, bakalaura vai maģistra darba tēmai

Grāmatu fonds (Rīga + filiāles)	Kopējais grāmatu, brošūru un žurnālu skaits (datēts 30.06.2019.g)			
	Eksemplāru skaits		Eksemplāru skaits	
	latviešu valodā:		31611	
	angļu valodā:		4082	
	krievu valodā:		86 485	
	Kopā:		122 178	
Grāmatu fonda sadalījums pa valodām	Grāmatas +BSA izd. /eks./ kopa:	latviešu valodā:	angļu valodā:	krievu valodā:
Grāmatu fonda sadalījums Rīgā	66 343	14 972	3085	48 286
Žurnālu un laikrakstu abonēšana	1. Bilance 2. iFinances 3. Вопросы государственного и муниципального управления 4. Деньги и кредит 5. Экономика образования 6. Экономический журнал ВШЭ			

BSA bibliotēkas donda komplektēšana notiek sadarbībā ar studiju programmu direktoriem un docētājiem, pētot pasniedzēju obligatas literatūras sarakstus un grāmatu piedāvājumu un pieprasījumu tirgū. Iegādāto grāmatu skaits ir proporcionāls studentu skaitam. No 2014. gadā ir iepirkti 727 grāmatu eksemplāri kopējā summā EUR 7 706.10, no tām 117 latviešu un 120 angļu valodā.

BSA elektroniskās datu bāzes

Datu bāze	Apraksts	Finansēšanas avots
EBSCO http://search.ebscohost.com	daudznozaru datu bāze, vairākas pilntekstu un apskatu datu bāzes humanitārajās, sociālajās un eksaktajās zinātnēs.	<i>BSA finansējums</i>
LNB Digitālā bibliotēka http://gramatas.lndb.lv/	digitālajā bibliotēkā atrodamas digitalizētu laikrakstu, karšu, grāmatu, nošu un skaņu ierakstu kolekcijas.	<i>Sadarbības līgums</i>
HeinOnline + FILR http://www.heinonline.org	plašs žurnālu resursu tīkls tiesību zinātnē.	<i>BSA finansējums</i>
Financial Times www.ft.com	elektroniskā versija Avīzes "Financial Times" elektroniskā versija (ar arhīvu).	<i>Dāvinājums</i>

SCOPUS http://www.scopus.com	daudznozaru zinātnisko publikāciju bibliogrāfiskās un citēšanas informācijas datu bāze, kas satur gandrīz 20 000 žurnālu no aptuveni 5000 izdevējiem un 4,6 miljonus konferenču materiālus.	<i>ERAF projekta "Vienota nacionālas nozīmes Latvijas akadēmiskā pamattīkla izveide zinātniskās darbības nodrošināšanai" finansējums</i>
ScienceDirect www.sciencedirect.com	izdevniecības Elsevier datu bāze dabas un tehniskajās zinātnēs, medicīnā, humanitārajās un sociālajās zinātnēs.	<i>ERAF projekta "Vienota nacionālas nozīmes Latvijas akadēmiskā pamattīkla izveide zinātniskās darbības nodrošināšanai" finansējums</i>
Latvijas Vēstnesis http://www.lv.lv	LR oficiālā laikraksta "Latvijas Vēstnesis" elektroniskā versija (arhīvs no 1993. gada.).	<i>BSA finansējums</i>
Letonika www.letonika.lv	serviss un enciklopēdiskie resursi par Latviju. Vienuviet apkopoti nozīmīgākie uzziņu dati latviešu valodā.	<i>BSA finansējums</i>
LURSOFT www.lursoft.lv	apjomīgs Latvijas laikrakstu, publikāciju un ziņu aģentūras BNS krājums Internetā.	<i>BSA finansējums</i>
RUBRICON http://www.rubricom.com	universāla uzziņu izdevumu pilntekstu datu bāze, kurā veiksmīgi apvienota meklēšana vairāk nekā 60 nozīmīgākajās Krievijas enciklopēdijās, vārdnīcās, rokasgrāmatās un saistītajos Interneta resursos (krievu valodā).	<i>Dāvinājums</i>
УИС РОССИЯ http://uisrussia.msu.ru	datu bāze pētījumiem humanitāro zinātņu jomā (krievu valodā).	<i>Dāvinājums</i>
Интегрум http://www.integrum.ru	Krievijas informatīvi-analītiskā aģentūra.	<i>Dāvinājums</i>

No visām BSA elektroniskām datu bāzēm pašlaik EBSCO ir populārākā un visvairāk izmantotā ārzemju datu bāze. 2018. gadā bija ap 3 500 sesijas, 2019. I. pusgadā – 9 173 sesijas, otrā vietā ir HeinOnline - 2018. gadā bija 956 sesijas, 2019. I. pusgadā – 1286.

Datu Bazes abonēšana notiek Kultūras Informācijas Sistēmu Centrā, Juridisko augstskolu bibliotēku

Konsorciijā, Biznesa informācijas birojā un tiek nodrošināta ar dalību ES Projektos, kuri piedāvā DB SCOPUS un ScienceDirect abonēšanu. Savukārt Latvijas Nacionālās bibliotēkas abonētās datubāzes un elektroniskās platformas ir pieejamas visiem LATABA locekļiem izmantošanai darbā un mājās*

* Nepieciešams aizpildīt anketu un saņemt individuālu lietotālvārdu un paroli LNB

<https://www.lnb.lv/lv/tiessaistes-abonetas-datubazes/datubazu-izmantosana-arpus-lnb-telpam>

BSA vadība seko jauno informācijas tehnoloģiju attīstībai, inovatīviem procesiem augstākajā izglītībā, finansē pēc iespējas to ieviešanu Akadēmijā. Bibliotēkas darbinieki regulāri apmeklē kvalifikācijas celšanas kursus, seko izmaiņām bibliotēkas nozarē, seko jauno grāmatu izdošanai, par ko informē gan studentus, gan mācībspēkus.

[1] Bibliotēku likums. (Pieņemts: 21.05.1998., Stājas spēkā: 23.06.1998.)

<https://likumi.lv/doc.php?id=48567>

3.4. Sniegt informāciju par mācībspēku piesaistes un/ vai nodarbinātības procesiem (t.sk. vakanču izsludināšana, darbā pieņemšana, ievēlēšanas procedūra u.c.), novērtēt to atklātību.

BSA misijas izpildi nodrošina augstākās kvalifikācijas akadēmiskais personāls, kuru veido kodols – profesori un asociētie profesori, kā arī citi kvalificēti mācībspēki un zinātnieki (docenti, lektori). Administratīvais personāls, kā arī tehniskais un servisa personāls kalpo akadēmisko mērķu sasniegšanai.

Optimālā BSA personāla struktūra izriet no Akadēmijas darbības uzdevumiem un var būt atšķirīga pa studiju virzieniem. Darbojoties brīvas konkurences izglītības pakalpojumu tirgū, BSA sekmē elastīgu un atraktīvu personāla piesaistes politiku. Tiek izmantots arī pieredzējušu, bet zinātnisko grādu neieguvušu praktiķu darbs. Studiju procesa pilnveidošanai un dažādošanai, vispirms lietišķo zināšanu pasniegšanai, atbalstāma stundu mācībspēku un uz īslaicīgiem līgumiem piesaistītu vieslektoru izmantošana. Piesaistītais akadēmiskais personāls var darboties BSA uz līguma pamata kā sabiedrības pārstāvji vai sociālie partneri. BSA izmanto iespējas ārzemju speciālistu piesaistei.

Akadēmiskā personāla vēlēšanām izvirzīti vienoti, īpašas pieejas kritēriji, kas atspoguļoti „Nolikumā par Baltijas Starptautiskās akadēmijas akadēmiskajiem amatiem”. Ievēlēšana akadēmiskajos amatos notiek uz atklāta konkursa pamata, ņemot vērā prasības personas akadēmiskai kvalifikācijai un profesionālai kompetencei. Akadēmiskā personāla vēlēšanās izvirzāmi vienoti kritēriji, no kuriem nozīmīgākie ir zinātniskās un pedagoģiskās darbības sasniegumi, kā arī atbilstošā virziena saskaņotība ar BSA misiju. Ar ievēlēto personu BSA rektors slēdz darba līgumu ar tādu darba samaksu, kas atbilst personas akadēmiskajam amatam.

Uz vakantajām vietām tiek izsludināts atklāts konkurss, atbilstoši normatīvajiem aktiem. Pretendentu iesniegtie dokumenti tiek vērtēti saskaņā ar Nolikumu “Par akadēmiskajiem amatiem”.

Studiju programmas īstenošanā iesaistīto mācībspēku izvēles kvalitatīvie un kvantitatīvie kritēriji izvirzīti atlases procesā saskaņā ar Nolikumu “Par akadēmiskajiem amatiem”. Personāla atlases procesā piedalās Senāts (akadēmiskais personāls, administratīvais personāls, studējošie) Profesoru padome, Fakultātes padome un studējošie.

Izvērtējot akadēmiskā personāla zinātniskās biogrāfijas, Ekonomikas, finanšu un vadības fakultātes

Padome sēžu protokolus, akadēmiskā personāla pašnovērtēšanas ziņojumus, studējošo darba rezultātus un studējošo atsauksmes, Senāts atzīst, ka akadēmiskā personāla kvalifikācija atbilst studiju virziena un studiju programmas mērķu un uzdevumu īstenošanai.

Kopumā akadēmiskā personāla iesaiste vērtējama ļoti pozitīvi. Virziena ietvaros izmaiņas amatu struktūrā tiek kontrolētas un notiek sistemātiska personāla pilnveide.

3.5. Norādīt, vai ir izveidota vienota kārtība akadēmiskā personāla kvalifikācijas un darba kvalitātes nodrošināšanai un sniegt tās novērtējumu. Norādīt kvalifikācijas paaugstināšanas piedāvātās iespējas visiem mācībspēkiem (tajā skaitā informāciju par mācībspēku iesaisti aktivitātēs, mācībspēku iesaistes motivāciju, u.c.), sniegt piemērus un norādīt, kā tiek novērtēta izmantoto iespēju pievienotā vērtība studiju procesa īstenošanai un studiju kvalitātei.

BSA akadēmiskā personāla kvalifikācija vistiešākā veidā ietekmē studiju un zinātniskā darba kvalitāti un tā aptver visas Akadēmijas darbību kopumā: nepieciešamās infrastruktūras nodrošināšanu, starptautiskās sadarbības attīstību, studiju virzienu un studiju programmu, zinātniskās darbības attīstības redzējumu, utt. Akadēmiskā personāla kvalifikācijas paaugstināšana ir gan līdzeklis studiju un pētnieciskās darbības kvalitātes paaugstināšanai, gan process, kas aptver gan nepieciešamo akadēmiskā personāla kompetenču noteikšanu, gan kvalifikācijas paaugstināšanas organizēšanu, akadēmiskā personāla motivēšanu un darbības novērtēšanu.

BSA akadēmiskā personāla politika ietver sevī kvalifikācijas paaugstināšanas pasākumus vismaz vienu reizi gadā, tas ir:

- piedalīšanās zinātniskās konferencēs, zinātniskos pētījumos, metodiskos semināros;
- metodisko materiālu izstrādē,
- pieredzes apmaiņas pasākumos Latvijā un ārvalstīs.

BSA akadēmiskā personāla kvalifikācija tiek pārraudzīta, balstoties uz augstskolā izstrādātu akadēmiskā personāla politiku. Tā paredz rūpīgu personāla atlasīšanu, regulāras apmācības un kvalifikācijas paaugstināšanu. BSA ir izstrādāta un īstenota šāda akadēmiskā personāla sastāva veidošanas politika:

- nodrošināt, lai visus studiju kursus pasniegtu kvalificēti, zinātniski un metodiski sagatavoti docētāji ar labi attīstītām pedagoga un organizatora prasēm, kuri darbā izmanto mūsdienīgas apmācības metodes;
- akadēmisko personālu veido zinātnisko un profesionālo kompetenču ziņā augsti kvalificēti mācībspēki lielākā daļā mācībspēku ieguvuši doktora grādu (BSA stratēģiskais mērķis ir sasniegt 65%);
- piesaistīt studijām ārvalstu speciālistus un citu augstskolu pasniedzējus atbilstoši programmas/virziena specifikai;
- piesaistīt studijām nozares pārstāvjus, ekspertus speciālistus (konkrētajā studiju programmā) atbilstoši programmu/virzienu specifikai;
- mācībspēki var strādāt starptautiskā vidē, komunicējot un pasniedzot lekcijas vismaz dažādās valodās;
- mācībspēki ir nozares eksperti Latvijā un arī starptautiskā vidē;
- Akadēmijā ir labvēlīga un radoša atmosfēra docētāju profesionālai izaugsmei.

Lai studiju darbā nodrošinātu mūsdienīgu, interaktīvu mācību metožu lietojumu, akadēmija regulāri rīko seminārus, mācības, kā arī reizi mēnesī notiek metodiskais seminārs, kurā visvairāk uzmanības tiek veltīts inovatīvām mācību metodēm. Akadēmiskā personāla politikas ietvaros BSA mudina mācībspēkus padziļināt zināšanas dažādās apmācībās vai paaugstināt kvalifikāciju, studējot doktorantūrā. Augstskola sniedz finansiālu atbalstu doktorantiem, sedzot dalības maksas izdevumus zinātniskajās konferencēs, kā arī, atbalstot zinātnisko darbu iekļaušanu starptautiski atzītās un citētās publikācijās.

Lai veicinātu mācībspēku kvalifikācijas paaugstināšanu, BSA notiek arī mācībspēku akadēmisko amatu vēlēšanas, atbilstoši normatīvo aktu prasībām vērtējot mācībspēku zinātniski pētnieciskā darba rezultātus, pedagoģiskos un organizatoriskos sasniegumus. Mācībspēki akadēmiskajā amatā tiek ievēlēti uz sešiem gadiem. Vēlēšanas ievērojami motivē akadēmisko personālu uzturēt augstus darbības rezultātus. Savukārt augstskolas vadībai tā ir iespēja veikt akadēmiskā personāla kvalitātes novērtēšanu, uzlabošanu un atjaunošanu, paverot jaunas attīstības perspektīvas.

Sākot ar 2018./2019. akadēmisko gadu BSA notiek katru gadu regulāri angļu valodas kursi BSA akadēmiskajam un vispārīgajam personālam, kas rezultējās ar angļu valodas zināšanas pilnveidi un uzlabošanu.

Docētāju darbs tiek vērtēts atbilstoši studentu iegūto zināšanu un prasmju līmenim. Studentu aptaujās tiek noskaidrots studentu viedoklis par pasniedzēja darbu, studiju kursa saturu un īstenošanu.

3.6. Sniegt informāciju par studiju virzienam atbilstošo studiju programmu īstenošanā iesaistīto mācībspēku skaitu, mācībspēku akadēmiskās un pētnieciskās slodzes analīzi un novērtējumu. Ienākošās un izejošās mācībspēku mobilitātes novērtējums pārskata periodā, mobilitātes dinamika, grūtības, ar kurām augstskola/ koledža saskaras mācībspēku mobilitātē.

Studiju virzienā "Ekonomika" studijas nodrošina 60 pasniedzēji, no kuriem 25 (41.7%) cilvēki nav ievēlēti BSA, un 4 no tiem (6.7%) ir ārvalstu pasniedzēji. Akadēmiskajam personālam ir akadēmiskie grādi un amati, kuri atbilst virziena studiju programmu mērķu un uzdevumu realizēšanai:

Studiju virzienā "Ekonomika" atbilstošo studiju programmu docētāju skaits un zinātniskie grādi

Studiju virzienā "Ekonomika" studiju programmas	Doktori	Maģistri
Doktora studiju programma "Reģionālā ekonomika un ekonomiskā politika"	11 (10+1)	-
Maģistra studiju programma "Starptautiskās finanses un ekonomika"	6	-
Bakalaura studiju programma "Finanšu vadība"	40	17
Bakalaura studiju programma "Eiropas ekonomika un bizness"	47 (44+3)	14

Ievēlēti BSA	29	6
Neievēlēti BSA	13 (9+4)	12

Studiju virzienā iesaistītais akadēmiskais personāls ir augsti kvalificēts un kompetents, un nodrošina studējošajiem nepieciešamo pētniecības iemaņu, teorētisko zināšanu, prasmju un kompetenču apguvi. Akadēmiskā personāla kvalifikācijas atbilstības analīze liecina par to, ka visās programmas realizācijas vietās tiek īstenots nosacījums, ka ne mazāk kā 50% no programmas realizācijā nodarbinātajiem pasniedzējiem jābūt ar doktora grādu. Kā arī visās programmas realizācijas vietās tiek izpildīts nosacījums par pasniedzēju pamatdarbu - visās programmas realizācijas vietās darbs Baltijas Starptautiskās akadēmijas vairāk kā 50% pasniedzējiem ir pamatdarbs. Dotajai prasībai arī atbilst visas filiāles.

Studiju virziena „Ekonomika” studiju programmu īstenošanā iesaistīto mācībspēku sarakststika norādīts III. daļas 4. nodaļā pie atbilstošās studiju programmas.

BSA mācībspēku akadēmiskās un pētnieciskās slodzes analīzenotiek gan studiju procesa plānošanā, gan izstrādājot studiju virzienu un studiju programmupāšnovērtējumus, gan novērtējot docētāja pašnovērtējuma anketu pirms ievēlēšanai akadēmiskajā amatā. BSA akadēmiskā personāla darba samaksas noteikšanas kārtību, darba samaksas apmēru un darba slodzes lielumu nosaka 25.08.2016. BSA Senāta apstiprināts „Darba samaksas nolikums”. Akadēmiskā personāla darba apmaksa tiek veikta ar darba algu €/mēnesī vai stundas tarifa likmi €/akad.stunda.

BSA akadēmiskā personāla darba samaksa ir atkarīga no pedagoģiskās slodzes veidiem: auditoriju slodze (lekcijas, semināri, konsultācijas, semestra un gala pārbaudījumi.) un ārpus auditoriju slodze (līdzdalība dažādos pasākumos, konferenču organizēšanā un vadībā; publikācijas; zinātnisko, mācību un metodiskā rakstura materiālu rakstīšana, rediģēšana un recenzēšana). Akadēmiskā personāla darba slodzē ietveramie pienākumi noteikti NOLIKUMĀ. Slodzes lielums (stundas gadā) atkarīgs no amata: profesors 900; asoc.profesors 900; docents 1000, lektors 1000, asistents 1000. BSA akadēmiskajam personālam (asistentiem, lektoriem, docentiem, asoc.profesoriem, profesoriem) metodiskais un zinātniskais darbs līdz 75 akad. stundām mācību gadā tiek iekļauts gada slodzē.

Stundas atalgojuma likmi aprēķina dalot ikmēneša darba algu ar noteikto darba slodzi, kas atbilst vienai mēneša darba algas likmei, izteiktu darba stundās mēnesī.

BSA akadēmiskā personāla atalgojuma tabula

1	2	3	4	5
Nr. p.k.	Pedagoga amata (profesijas) nosaukums	Mēneša darba algas likme (€/mēn)	Baltijas Starptautiskajā akadēmijā	MK 05.07.2016. Noteikumu Nr.445 1.pielikums 1.tabula
1	Profesors	1423	1530	atbilst

2	Asociētais profesors	1125	1225	atbilst
3	Docents	980	980	atbilst
4	Lektors	785	785	atbilst
5	Asistents	626	625	atbilst

BSA akadēmiskā personāla atalgojums atbilst MK 05.07.2016. Noteikumiem Nr.445 „Pedagogu darba samaksas noteikumi”. Slodzes lielums (stundas gadā) atkārtots no amata (profesors 900...; asistents 1000) un atbilst MK 05.07.2016. Noteikumu Nr.445 „Pedagogu darba samaksas noteikumi” slodzes ierobežojumiem – 600-1000 stundas gadā (Noteikumu 3.pielikuma 9. un 10.pozīcijas)

Virziena “Ekonomika” studiju programmu realizācija notiek latviešu, angļu un krievu (lūdz 2022. gada beigām) valodās. Programmā iesaistīto mācību spēku svešvalodu zināšanu apliecina augstākās izglītības dokuments ar iegūto specialitāti un piešķirto kvalifikāciju, kā arī pasniedzēju pašnovērtējums Eiropas līmeņa dokumentā EUROPASS Valodu pasē neatkarīgi no tā, vai valoda apgūta formālajā izglītībā vai ārpus tās, nosakot prasmes līmeni atbilstoši Eiropas kopīgajām pamatnostādņēm valodas apgūvei un MK Noteikumiem Nr.407 1.pielikuma 3.sadalās 4.punktu.

Svešvalodu zināšanas sertifikāciju veic BSA Svešvalodu apguves un ECL sertifikācijas centrs kurš ietilpst Eiropas moderno valodu prasmju līmeņa sertifikācijas konsorciā (ECL...). Centrs īsteno angļu, vacu, spāņu un krievu valodas sertificēšanu saskaņā ar 09.06.2009. Senāta apstiprināto Nolikumu (Senāta sēdes protokols Nr.83). MK 29.09.2015. Noteikumos Nr.543 noteica starptautiskās svešvalodu testēšanas institūcijas, to starpā ECL (angļu, vacu, spāņu un krievu valodas).

Katram docētājam, kurš strādā studiju virzienā, ir iespēja veicināt savu starptautiski organizatorisku kompetenci, netikai aktīvi piedaloties starptautiskajās konferencēs ar referātiem, bet arī piedalīties starptautiskajā mobilitātē, lasot lekcijas ārvalstīs, tajā skaitā starptautiskās mobilitātes programmas Erasmus ietvaros.

Erasmus+ programmas mobilitāte saistībā ar mācībspēkiem BSA tiek īstenota šādos virzienos:

- izejošā docēšanas un personāla pilnveides mobilitāte starp ES programmas valstīm, kā arī starpprogrammas valstīm un partnervalstīm;
- ienākošā docēšanas un personāla pilnveides mobilitāte starp ES programmas valstīm, kā arī starp programmas valstīm un partnervalstīm.

Erasmus+ mobilitātes programma:

- Nodrošina kvalitatīvas izglītības iespējas un palīdz labāk sagatavot topošos speciālistus ekonomikas, finanšu un uzņēmējdarbības jomās;
- Nodrošina augsti kvalificēto speciālistu sagatavošanas prasību izpildi, piesaistot akadēmisko personālu no partneraugstskolām un personālu no nozares uzņēmumiem ārvalstīs;
- Veicina zināšanu un pedagoģisko metožu pieredzes apmaiņu.

BSA studiju virziena “Ekonomika” pasniedzēju izejošā mobilitāte ārvalstīs

	2013/2014	2014/2015	2015/2016	2016/2017	2017/2018	2018/2019	Kopā
Baltkrievija	7	2	3			1	13

ASV				1			1
Austrija		2		2	2		6
Portugāle	2		1			1	4
Igaunija		2			2		4
Rumānija						1	1
Itālija		1					1
Čehija		2				2	4
Kazahstāna		2	1			3	6
Kipra						1	1
Grieķija	1		1				2
Gruzija				4			4
Krievija		7	4	6	5	6	28
Lietuva	6	4	2	1	3	5	21
Polija	3	3	6	1		1	14
Spānija		2	2				4
Turcija		2				6	8
Ukraina		6	4	4	4		18
Uzbekistāna						2	2
UNESCO		3					3
Kopā	12	43	23	22	16	29	145

Izvērtējot tabulu, tiek secināts, ka laika periodā no 2013/2014. līdz 2018/2019. akadēmiskajam gadam, notika 145 mobilitātes vizītes ārvalstu partneraugstskolās. Tas parāda, ka katru gadu mobilitātes vizītēs vairāki docētāji ir bijuši vairākas reizes, t.sk. apmeklējot konferences, piedalījušies simpozijos, lasījuši lekcijas. Šeit var atzīmēt, ka mobilitātes vizītēs BSA mācībspēki biežāk ir devušies uz tādām valstīm, kā Krievija, Lietuva, Ukraina, Polija, Baltkrievija. Tāpat mācībspēki ir bijuši vairākas reizes mobilitātes vizītēs Turcijā, Austrijā, Kazahstānā, Čehijā, Spānijā, Igaunijā, Portugālē, Gruzijā.

Erasmus mobilitātes programmas ietvaros mobilitātes vizītēs ārvalstu partneraugstskolās ik gadu dodas vidēji 6-8 docētāji. Tas atbilst 12-16% no BSA personāla kopējā skaita. Apkopojot BSA Erasmus+ mobilitātes dalībnieku atskaites, kā arī veicot pārrunas ar BSA docētājiem, darbs ar BSA viesstudentiem visbiežāk tiek atzīmēts kā motivācija BSA docētāju svešvalodas pilnveidei. Rezultātā varam secināt, ka dalība Erasmus+ personu mobilitātes programmā ir motivējoša docētāju svešvalodu kompetenču attīstīšanai. Docētāju svešvalodas prasmes ir arī viens no docētāju atlases kritērijiem dalībai Erasmus+ programmā.

Studiju virziena īstenošanā iesaistīto mācībspēku mobilitātes raksturojums pārskata periodā ir atspoguļots ***Pielikumā Statistikas datu apkopojums par mācībspēku ienākošo un izejošo mobilitāti pārskata periodā.***

Savukārt, viesdocētāju un viespersonāla pilnveides mobilitātē BSA ik gadu ierodas vidēji 35 mobilitātes dalībnieki no partneraugstskolām. Tabulas rezultāti parāda, ka dotā pārskata periodā, viesdocētāju un viespersonāla pilnveides mobilitātē BSA ir ieradušies 213 mobilitātes dalībnieki no partneraugstskolām. Viesdocētāju un viespersonāla pilnveides mobilitāte BSA ir saistīta ar viņu piedalīšanos konferencēs, simpozijos, leksiju lasīšanā, semināru novadīšanā, radošo darbnīcu organizēšanā un novadīšanā, kā arī sadarbības veicināšanai zinātnisko pētījumu izstrādē. Šeit var atzīmēt, ka biežāk mobilitātes vizītēsuz Baltijas Starptautisko akadēmiju ir ieradušies viesdocētāji un viespersonāls no tādām valstīm, kā Krievija, Polija, Baltkrievija, Lietuva, Rumānija, Uzbekistāna, Ukraina, Čehija, u.c.

Studiju virziena “Ekonomika” ārvalstu pasniedzēju ienākošā mobilitāte BSA

	2013/2014	2014/2015	2015/2016	2016/2017	2017/2018	2018/2019	Kopā
Austrija		2				1	3
Rumānija				2		13	15
Baltkrievija		9	3	2		5	19
Čehija		2	5		2	2	11
Slovenija				2			2
Malta						1	1
Somija		1					1
Spānija					1		1
Itālija		2				2	4
Igaunija				1	1	2	4
Krievija		9	13	4	7	14	47
Grieķija			1			2	3
Kīna						2	2
Lietuva		2	3	4	6	1	16
Polija		4	2	8	8	13	35
Turcija	1		3		1	2	7
Ukraina		5			2	5	12
Uzbekistāna			13			2	15
Kazahstāna		4	4		1	1	10

Kirgizstāna		4					4
UNESCO			1				1
Kopā	1	44	48	23	29	68	213

Grūtības, ar kurām Akadēmija saskaras mācībspēku mobilitātē, ir saistītas ar pasniedzēju lielu nosogotību studiju procesā, kas nevienmēr rāda iespēju izbraukt studiju periodā, kā arī ar subjektīviem iemesliem (vēselības stāvoklis, vāja svešvalodu zināšanas, ģimenes apstākļi u.c.).

Pārskatā periodā BSA studiju procesā aktīvi piedalījās ārzemju mācībspēki, kuru mobilitātes raksturojums ir atspoguļots ***Pielikumā Statistikas datu apkopojums par mācībspēku ienākošo un izejošo mobilitāti pārskata periodā.***

3.7. Studējošajiem pieejamā atbalsta, tajā skaitā atbalsta studiju procesā, karjeras un psiholoģiskā atbalsta, īpaši norādot atbalstu, kas paredzēts konkrētām studējošo grupām (piemēram, studējošajiem no ārvalstīm, nepilna laika studējošajiem, tālmācības studiju formā studējošajiem, studējošajiem ar īpašām vajadzībām u.c.) novērtējums.

Ikviens BSA studējošais ir personība, par kuras attīstību un izaugsmi rūpējas viss Akadēmijas personāls, t.sk., mācībspēki, tehniskie darbinieki un administrācija. Akadēmijas darbinieki ikdienas darbā ņem vērā studējošo individuālās iezīmes, īpašības, prasmes un dotības, kā arī rūpējas par studējošo daudzveidīgu attīstību, veicina personības izaugsmes un tolerances veidošanos.

Studējošajiem pieejamā atbalsta sistēma BSA tiek attīstīta vairākos virzienos.

BSA sāk darboties ar reflektantiem pirms programmas izvēles studiju uzsākšanai, organizējot Akadēmijā Atverto durvju dienas vai sniedzot dažāda veida individuālas konsultācijas reflektantiem.

Liela uzmanība no BSA administrācijas un docētāju puses tiek pievērsta studējošiem ar dažādām problēmām studijās un komunikācijā. Studējošo kontingents ir ļoti dažāds. BSA iestājas un mācās studējošie ar dažādu zināšanu līmeni no dažādiem Latvijas reģioniem kā arī no ārzemes, dažādām tautībām un latviešu valodas zināšanām, kā arī dažādām veselības, sociālajām un materiālajām problēmām.

Pirma kursa studējošiem septembrī iepazīšanas ar studiju procesu BSA sākas Pirmkursnieka nedēļā, kur paredzētas tikšanās ar BSA un studiju programmu administrāciju, testēšanas latviešu valodā, svešvalodās un informātikā ar nolūku uzzināt studējošo zināšanu līmeni, piedāvājot pēc tam studijas dažādās grupās, iepazīšanas ar BSA bibliotēkas resursiem un kultūras cenriem utt. Par vienu no svarīgākajiem uzdevumiem studiju virzienu un programmu vadītāji uzskata studējošo vienotas izpratnes veidošanu par karjeras attīstības jautājumiem, tādēļ Pirmkursnieka nedēļā jaunie studenti tiek iepazīstināti ar savas karjeras izaugsmes iespējām un aktualitātēm. Līdzīgā veidā tiek organizētas lekcijas skolēniem BSA Māzas akadēmijas studiju formātā par turpmāko studiju un piemērotākās nodarbinātības jomas izvēli. Pirma kursa studējošiem ir paredzēta komunikācija ar BSA Uzņemšanas komisijas darbiniekiem visos jautājumos, kas ir saistīti ar studiju procesa uzsākšanu Akadēmijā. Šajā gadījumā BSA Uzņemšanas komisijas darbinieki pilda 1. Kursa studējošo kuratoru funkcijas.

Taja pat laikā katrā studiju kursā ir apzinātas to studējošo vajadzības, kuriem ir grūtības studijās

vai kuri ilgstoši nav apmeklējuši izglītības iestādi. Docētāji individuāli strādā ar šiem studējošiem un savu iespēju robežās sniedz konsultācijas tie mar nolūku palīdzēt viņiem mācīšanās procesā. Pasniedzēji, nepieciešamības gadījumā piedāvā individuālas konsultācijas, uzdevumus izpildei mājās, papildus literatūras un mācību materiālu izmantošanu, pāru darbu piesaistot citu studējošo, kurš palīdz tikt galā ar noteiktu tēmu vai uzdevumu. Tā kā pēdējos gados būtiski ir pieaudzis nesekmības dēļ atskaitīto studējošo skaits, BSA ir izstrādāts pasākumu kopums, kas ietver studentcentrētu individuālu pieeju, izzinot konkrēta studējošā zināšanu deficītus un sniedzot individuālu atbalstu šo deficītu mazināšanai. BSA tiek nodrošinātas studijas pēc individuālajiem grafikiem, lai sekmētu studējošo līdzdalību akadēmijas pētnieciskajā darbā; dotu iespēju studējošajiem turpināt studijas tajos gadījumos, kad studijas normālajā režīmā nav iespējamas ģimenes apstākļu dēļ; dotu iespēju studējošajiem turpināt studijas, ja viņu akadēmiskā grupa ir kļuvusi par mazu, lai organizētu studijas normālajā režīmā.

BSA strādā Studiju informācijas centrs, kura mērķis ir sniegt konsultatīvu palīdzību studējošiem visos jautājumos, kas ir saistīti ar studiju procesa organizēšanu, komunikācijas ar administrāciju un docētāju veidošanu.

Karjeras atbalsta sistēma ir viens no instrumentiem ar kura palīdzību var sekmēt personu prasmju pilnveidošanu, atbalstot pāreju no vienas izglītības pakāpes uz nākamo, profesionālās darbības uzsākšanu, pieaugušos lēmuma pieņemšanai par savu nodarbinātību, kā arī risināt sociālās iekļaušanas jautājumus. Izvirzīto mērķu sasniegšanai ir jānodrošina sistēmiska pieeja pakalpojumu īstenošanai atbilstoši mērķa grupas vajadzībām, jānodrošina pieejamība un atbilstoša pakalpojumu kvalitāte. Akadēmija pirmkārt identificē to pakalpojumu loku, kurus nodrošina studējošajiem un citām mērķa grupām. Vairums no pakalpojumu sniedzējiem par prioritārajiem virzieniem nosaka dažāda veida prakšu organizēšanu un palīdzību prakšu vietu nodrošināšanā. Šīs aktivitātes īsteno, integrējot atbalstus studējošajiem, ko koordinē studiju virzienu un studiju programmu vadītāji. Informācijas pieejamība ir atkarīga tikai no absolventu aktivitātes un ieinteresētības sniegt informāciju, augstskolai organizējot interneta aptaujas.

Nozīmīga sadaļa ir sadarbība ar darba devējiem, kā rezultātā tiek organizētas dažādas aktivitātes, kurās studējošie var apmeklēt darba devēju lekcijas, apliecināt savas zināšanas un prasmes, piemēram, sagatavojot referātus un ziņojumus BSA ikgadējās studējošo zinātniski praktiskās konferencēs.

BSA vienmēr cenšas rūpēties ne tikai par studējošo labām izglītības iespējām, bet arī sociālajām vajadzībām un psiholoģisko atbalstu, iespēju robežās atbalsta studējošos dažādās dzīves situācijās, īpaši problēmu situācijās. Primārais studējošo atbalsts ir programmas vadītāji, pie kuriem var vērsties jebkurā dzīves situācijā un risināt aktuālos jautājumus.

BSA darbojas studējošo pašpārvalde, kuru veido grupu aktīvi. Viņus vada studentu parlamenta prezidents. Studējoso pašpārvalde lēmj un palīdz organizēt studējošo pasākumus, izstrādā priekšlikumus mācību darba un vides uzlabošanai, palīdz īstenot dažādus pasākumus, veic citas aktivitātes saistībā ar BSA darba un vides uzlabošanu vai dažādu aktivitāšu veikšanu Akadēmijā.

Regulāri tiek organizēti ārpus studiju pasākumi, stiprinot studējošā valstiskuma apziņu, veicinot pilsonisko līdzdalību un iniciatīvu, lojalitāti un patriotismu.

Visi gan BSA studējošie, gan viesstudējošie Erasmus+ programmas studiju mobilitātes laikā tiek nodrošināti ar dzīvesvietu, jo BSA ir sadarbības līgumi ar Valsts tehnikumu, RTU un TSI par dienesta viesnīcu pakapojumu izmantošanu BSA studejošiem. Sadarbībā ar BSA Studentu pašpārvaldi viesstudējošie tiek iesaistīti arī BSA studējošo ārpusstudiju pasākumos (piem., Erasmus+ dalībvalstu augstskolu prezentāciju vakariņās, ekskursijās, Studentu pašpārvaldes organizētajos ziemassvētku un citos pasākumos, utml).

Viena no BSA prioritātēm ir Erasmus+ projektu īstenošana. Erasmus+ programmas ir laba iespēja kā atbalstīt studējošos, rast viņiem iespēju iegūt jaunu profesionālo un dzīves pieredzi caur mobilitātēm ārzemēs. Parasti student grupās tiek iesaistīti dažādi studējošie, gan labākie, gan problemātiskie, kā arī studējošie ar dažādām sociālajām problēmām, lai komunicētos un socializētos viņiem ir iespēja justies un kļūt pilnvērtīgākiem.

BSA nav atsevišķa izglītības programma, kas pieejama izglītojamajiem ar speciālām vajadzībām. Visi uzņemtie izglītojamie tiek integrēti augstākās profesionālās izglītības programmās. Akadēmija ir atbilstoši aprīkota un piemērota šādu studējošo uzņemšanai. Lai studējošie ar kustību traucējumiem varētu pārvietoties pa akadēmijas telpām ir pieejami un ērti lietojami lifti. Telpas visas ir piemērotas un ērti pieejamas cilvēkiem ar speciālām vajadzībām. BSA ir nepieciešamais nodrošinājums studējošo speciālo vajadzību kvalitatīvai nodrošināšanai.

II - Studiju virziena raksturojums (4. Zinātniskā pētniecība un mākslinieciskā jaunrade)

4.1. Studiju virziena zinātniskās pētniecības un/vai mākslinieciskās jaunrades virzienu raksturojums un novērtējums, atbilstība augstskolas/ koledžas un studiju virziena mērķiem un zinātnes un mākslinieciskās jaunrades attīstības līmenim (atsevišķi raksturot doktora studiju programmu nozīmi, ja piemērojams).

Zinātniskā darbība ir neatņemama BSA darbības sastāvdaļa, tajā piedalās akadēmiskais personāls un studējošie. Akadēmiskā personāla pētnieciskā darbība ir viens no BSA darbības pamatvirzieniem. Sekmīga pētniecības procesa nodrošināšanai BSA darbojas Zinātniski metodiskā padome, Sociālo un humanitāro problēmu zinātniski pētnieciskais institūts, Akadēmijas Zinātnes padome, Promocijas padome.

Pētniecības procesu BSA koordinē Zinātņu prorektore, kura vada BSA Zinātnisko padomi un ir atbildīga par akadēmijas zinātniskās pētniecības darba stratēģiju, izvirzīto mērķu īstenošanu un sasniegto rezultātu kvalitāti. Studiju virziena "Ekonomika" akadēmiskajam personālam ir iespēja veikt pētījumus BSA Sociālo un humanitāro problēmu zinātniski pētnieciskajā institūtā, kur ir pārstāvētas tādas OECD zinātņu nozares kā Sociālo zinātņu un Humanitāro zinātņu nozares. Zinātniskās darbības uzdevumi BSA ir

- nodrošināt zinātni, pētniecību un inovācijas atbilstoši BSA darbības un attīstības stratēģijā definētajiem pētniecības virzieniem;
- attīstīt zinātniski pētniecisko kapacitāti;
- palielināt nodarbināto skaitu zinātnē, atjaunojot un attīstot zinātnes, tehnoloģijas un inovāciju cilvēkresursus, sekmējot starptautisko izcilību un kvalitāti;
- uzturēt un pilnveidot zinātnisko infrastruktūru. par galvenajiem BSA zinātniskās darbības pamatprincipiem ir definēti pētnieciskā darba ētika;
- pedagoģiskā un pētnieciskā darba nedalāmība;
- zināšanu pārnese;
- sadarbība, starpdisciplināritāte, integritāte.

Studiju virziena īstenošanā tika iesaistīti kopumā 35 mācībspēki, kuriem BSA ir ievēlēšanas akadēmiskā amatā vieta un, kuru skaitā ir 8 profesori, 5 asociētie profesori, 3 vadošie pētnieki, 18 docenti un 1 lektors. Tā kā kopumā studiju procesa īstenošanā iesaistīti 60 mācībspēki, tas nozīmē,

ka 65% no mācībspēkiem ir BSA ievēlētie, kas liecinā par BSA akadēmiska personāla augstu akadēmisko kapacitāti. Vēl jāatzīmē, ka pārskata periodā virziena studiju programmās bija piesaistīti 4 ārzemju mācībspēki – no Igaunijas, Lietuvas, Polijas un Vācijas.

Studiju virziena “Ekonomika” profesoru un asociēto profesoru saraksts

BSA profesoru un asociēto profesoru saraksts					01.10.2020.
Nr.p/k	Uzvārds	Vārds	Amats	Nozare	Apakšnozare
1	Blūmenaua	Ņina	asoc.prof.	Psiholoģija	Sociālā psiholoģija
2	Buka	Stanislavs	asoc.prof.	Ekonomika un uzņēmējdarbība	Sociālā ekonomika
3	Morohins	Viktors	asoc.prof.	Ekonomika un uzņēmējdarbība	Latvijas tautsaimniecība
4	Novožilova	Nadežda	asoc.prof.	Ekonomika un uzņēmējdarbība	Latvijas tautsaimniecība
5	Pavuka	Olga	asoc.prof.	Ekonomika un uzņēmējdarbība	Latvijas tautsaimniecība
6	Caurkubule	Žanna	profesors	Ekonomika un uzņēmējdarbība	Sociālā ekonomika
7	Filjina	Oksana	profesors	Pedagoģija	Augstskolas pedagoģija
8	Kočetkovs (Liep)	Jurijs	profesors	Ekonomika un uzņēmējdarbība	Ekonometrija
9	Mašarskis	Aleksandrs	profesors	Ekonomika un uzņēmējdarbība	Finanses un kredīts
10	Plotka	Irīna	profesors	Psiholoģija	Sociālā psiholoģija

11	Stecencko	Inna	profesors	Ekonomika un uzņēmējdarbība	Reģionālā ekonomika
12	Verovska	Ludmila	profesors	Ekonomika un uzņēmējdarbība	Grāmatvedības un uzskaites teorija
13	Vocišs	Arkādijs	profesors	Ekonomika un uzņēmējdarbība	Tirgzinības

Studiju virziena “Ekonomika” vadošo pētnieku un pētnieku saraksts

Nr.p/k	Uzvārds	Vārds	amats	zin.nozare
1.	Kačans	Vsevolods	Vad.pētn.	filozofija
2.	Nikiforovs	Oļegs	Vad.pētn.	psiholoģija
3.	Sannikova	Aija	Vad.pētn.	ekonomika un uzņēmējdarbība

Studiju virziena “Ekonomika” LZP ekspertu saraksts

Nr.p/k	Vārds, uzvārds	Zinātnes nozare(s)	LZP eksperta tiesību beigu termiņš
1.	Nina Blūmenaua	Psiholoģija	07.10.2023.
2.	ŽannaCaurkubule	Ekonomika un uzņēmējdarbība	21.03.2021.
3.	Aija Sannikova	Ekonomika un uzņēmējdarbība	03.09.2023.
4.	Irina Plotka	Psiholoģija	19.05.2022.
5.	Inna Stecencko	Ekonomika	18.09.2022.

Atbilstoši BSA darbības un attīstības ilgtermiņa stratēģijai 2016.-2021. gadam (https://bsa.edu.lv/wp-content/docs/2020/BSA_strategija_LV.pdf) galvenie BSA zinātniski pētnieciskās darbības virzieni ir šādi:

- sekmēt pasniedzēju un studējošo pētniecisko darbību, it īpaši tajos virzienos, kuri ir svarīgi Latvijas tautsaimniecības un kultūras tālākai izaugsmei;
- sadarboties ar uzņēmējdarbības struktūrām, izstrādājot lietišķas ievirzes pētījumus;
- attīstīt un paplašināt zinātnisko un metodisko sadarbību ar Latvijas un ārvalstu augstskolām kopējo zinātnisko pētījumu veikšanai;
- sekmēt kopēji izmantojamās zinātniskās infrastruktūras attīstību (zinātniski-pētniecisko laboratoriju attīstība, analītiskā un kompetences centra veidošana, psiholoģiskās palīdzības centra veidošana u.c.);

- piesaistīt ES struktūrfondu un sociālo finansējumu, BSA akadēmiskā personāla zinātniskiem pētījumiem;
- iesaistīt studējošos ES struktūrfondu un sociālo projektu izstrādē.

BSA prioritārie pētījumu virzieni tiek precizēti un pārskatīti reizi trijos gados ievērojot:

- atbilstību Latvijas Republikas noteiktajām prioritārajām pētījumu jomām;
- Eiropas Savienības programmu atbalstītos pētniecības virzienus;
- nepieciešamību nodrošināt augstāko līmeņu studijas.

Atbilstoši saviem prioritārajiem pētījumu virzieniem un to komercializācijas iespējām BSA:

- veicina lietišķo tirgus orientēto un uzņēmumu pasūtīto pētījumu attīstību, piesaistot investīcijas šiem pētījumiem.
- veicina maģistra studiju attīstību atbilstošajās zinātnes nozarēs;
- veido efektīvu intelektuālā īpašuma un infrastruktūras resursu izmantošanas sistēmu;
- nodrošina sava personāla vai ar tā līdzdalību veidoto jauno pētījumu attīstību;
- popularizē savu darbību un zinātnes sasniegumu praktisko izmantošanu;
- sagatavo starptautiski atzītā zinātnisko darbu krājuma un žurnālu izdošanu.

Zinātniskās tēmas ir pamatā saistītas ar reģionālo attīstību, ekonomikas un finanšu nozares pētījumiem un atbilst Akadēmijas un studiju virziena mērķiem. Pētnieciskā darba bāze ir primāri saistīta ar Latvijas ekonomisko attīstību. Personālam, kurš pārstāv citu studiju virzienu un vada attiecīgās zinātnes jomas studiju kursus, tēmas atbilst attiecīgāvirziena darbības mērķiem un uzdevumiem.

Pielikumā BSA studiju virzienu 2013. - 2019. gada zinātnisko pētījumu virzieni

Studiju ietvaros veiktie docētāju pētnieciskie darbi atbilst studiju virziena mērķiem. Ievērojot ekonomikas nozares specifiku, akadēmiskā personāla iesaiste lielākoties notiek ar ekonomiku, finansēm un uzņēmējdarbību saistītos projektos, kuru īstenošanā tiek iesaistīti arī studenti.

4.2. Zinātniskās pētniecības un/vai mākslinieciskās jaunrades sasaiste ar studiju procesu, tajā skaitā rezultātu izmantošanas studiju procesā raksturojums un novērtējums.

Pārskata periodā zinātniskās pētniecības sasaistei ar studiju procesu BSA Zinātnes padomei bija noteikti šādi vispārējie mērķi un detalizētie mērķi:

Vispārējie **mērķi**:

- Koordinēt zinātniski pētniecisku darbu BSA un tā integrāciju studiju procesā un programmu apgūvē (atb. BSA zinātnes prorektore, studiju virzienu un studiju programmu vadītāji);
- Attīstīt un koordinēt BSA studējošo pētniecisko darbību (atb. studiju virzienu un studiju programmu vadītāji).

Detalizētie **mērķi**:

- Regulāri piedalīties maģistra un bakalauru studiju programmu maģistrantu un bakalauru darbu tēmu un vadītāju apstiprināšanā. (Fakultātes padome). (izpildīts).
- Piedalīties nosēguma darbu izstrādes procesa izvērtēšanā, maģistra un bakalaura darbu priekšizstrādēšanā, nosēguma darbu virzīšanā uz aizstāvēšanu, to recenzēšanā. (studiju programmu vadītāji, fakultātes docētāji). (izpildīts).

- Piedalīties BSA pētniecisko virzienu un akadēmijas attīstības stratēģijas izstrādāšanā. (Fakultātes vadība). (izpildīts).
- Piedalīties BSA Studentu zinātniskās konferences organizēšanā un norises nodrošināšanā, piedalīties konferencē kā ekspertiem. (studiju programmu vadītāji, fakultātes docētāji). (izpildīts).
- Noskaidrot ārējo un iekšējo stakeholderu viedokli par BSA ZP darbību, veicot aptaujas (mutiskas vai rakstiskas) (BSA analītiskā daļa). (izpildīts).

Akadēmiskā personāla veiktais pētniecības darbs tiek izmantots studiju kursu programmu sagatavošanā un studējošo apmācībā, un tam ir tieša ietekme uz studiju darbu. Akadēmiskā personāla pētnieciskā darbība tieši un pozitīvi ietekmē studiju darbu. Piedalīšanās konferencēs un projektu izstrādē dod iespēju studiju darbā sniegt ieskatu jaunākajos pētniecības virzienos, aktuālajās zinātniskā un praktiskā darba problēmās un to risinājumā. Studiju kursu satura pilnveidošana ir arī tieši saistīta ar pasniedzēja pētnieciskā darba un zinātniskajām aktivitātēm. Studējošie tiek aktīvi iesaistīti dažādos pētniecības aktivitātēs, iegūstot pētnieciskā darba veikšanai nepieciešamās prasmes, iemaņas un kompetences. Visu līmeņu studenti ar ziņojumiem aktīvi piedalās gan Latvijas, gan starptautiskajās konferencēs. Maģistrantūras un doktorantūras studējošiem piedalīšanās konferencēs ir obligāts nosacījums.

Katrā studiju programmā studējošajiem tiek piedāvāti aktuāli pētījumu virzieni, no kuriem studējošie var smelties iedvesmu saviem pētījumiem. Sadarbībā ar darba devējiem studējošajiem ir iespēja pētīt un izstrādāt nozarei svarīgus un noderīgus pētījumus. Noslēguma darbu paraugtēmas izstrādā attiecīgās studiju programmas docētāji, un līdz 1.oktobrim tās apstiprina Fakultātes padome. Apstiprinātās paraugtēmas publisko BSA mājas lapā. Studiju programmu direktori izskata un apstiprina vai lūdz precizēt katru noslēguma darba tēmu pieteikumu.

Pasniedzēji aktīvi publicē savos rakstus zinātniskajos izdevumos divu zinātnisko virzienu ietvaros, kas apstiprināti Baltijas Starptautiskās Akadēmijas Senātā (Ekonomika, finanses, grāmatvedība un vadība: mūsdienu attīstības tendenču un perspektīvu analīze un Pētījumi par informācijas biznesa tehnoloģiju problēmu ieviešanu mazos un vidējos uzņēmumos). Viņu zinātniskās publikācijas veicina studiju disciplīnu satura pilnveidošanu. Šeit ir docētāju zinātnisko publikāciju divi īsi saraksti, kuri ir saistīti gan ar Akadēmijas zinātniskā darba virzieniem un ar studiju kursu saturu.

Pielikumā

Baltijas Starptautiskās Akadēmijas akadēmiskā personāla zinātniskā darbības virzieni un zinātniskās publikācijas

(tabulā parādīti autori, publicēšanas gads, publikācijas nosaukums; avots, kurā darbs tika publicēts, ir norādīts docētāja CV un Programmas pašnovērtējumā)

Baltijas Starptautiskās Akadēmijas akadēmiskā personāla zinātniskās publikācijas un studiju kursu saturs

(tabulā parādīti autori, publicēšanas gads, publikācijas nosaukums; avots, kurā darbs tika publicēts, ir norādīts docētāja CV un Programmas pašnovērtējumā)

4.3. Starptautiskās sadarbības zinātniskajā pētniecībā un/ vai mākslinieciskajā jaunradē raksturojums un novērtējums, norādot arī kopīgos projektus, pētījumus u.c. Norādīt studiju programmas, kuras iegūst no šīs sadarbības. Norādīt turpmākos plānus starptautiskās sadarbības zinātniskajā pētniecībā un/ vai mākslinieciskajā jaunradē attīstībai

Virziena docētāji regulāri līdzdarbojas dažādos starptautiska mēroga projektos. Apzinoties šādu projektu gaitā gūtas prakses nozīmību, docētāji iesaista akadēmijas studentus no dažādām programmām projektu realizācijā. BSA ir sekmīgi realizējusi ES fondu projektus, kas ir veidojis fondu apgūšanas pieredzi, kā arī prasmes konsultēt apmācāmos un sniegt informāciju plašākai sabiedrībai.

Starptautiskie pētniecības un attīstības līgumdarbi

Programme	Year	Project Identification or Contact Number	Applicant/Beneficiary Name
Erasmus	2012-2013	Charter 2007-2013: 227161-IC-1-2009-1-LV-ERASMUS-EUCX-1 Agreement 2013-1-LV1-ERA02-05466	Baltic International Academy
ERASMUS	2013-2014	Programme agr.Nr 2013-1LVL-ERA02-05466 - Students and teaching staff mobility, Organisation of Mobility - State Education Development Agency	Baltic International Academy
Malopolska Regional Operational Programme European Regional Development Fund	2013-2015	Title: "Business In Małopolska - Partnership Network" European Regional Development Fund. In framework of activity 8.2: Building of the Malopolska position in European Networks: MRPO.08.02.00-12-093/13	Malopolska Agency of Regional Development, Poland, Krakow
Erasmus+	2014-2015	Learning mobility. Charter 2014: 227161-EPP-1-2014-1-LV-EPPKA3-ECHE Programme agr.Nr 2014-1-LV01-KA103-000040 -students and teaching staff mobility, Organisation of Mobility - State Education Development Agency	Baltic International Academy
Erasmus +	2014-2015	Learning mobility. Charter 2014: 227161-EPP-1-2014-1-LV-EPPKA3-ECHE Agreement 2014-1-LV01-KA103-000042 - Students and teaching staff mobility, Organisation of Mobility - State Education Development Agency	Baltijas psiholoģijas un menedžmenta augstskola – Baltijas Starptautiskā akadēmija
Katowice School of Economics	2015	Problematic Usage of the new Digital Technologies by Students	Baltijas psiholoģijas un menedžmenta augstskola – Baltijas Starptautiskā akadēmija
Erasmus +	2015-2016	Programme agr.Nr 2015-1-LV01-KA103-013175-LV - Students and teaching staff mobility, Organisation of Mobility - State Education Development Agency	Baltic International Academy
Erasmus +	2015-2016	Programme agr. Nr. STA-OUT-13- Staff Mobility for teaching between programme and partner countries Eastern Partnership programme	Baltic International Academy

Erasmus +	2015-2017	Programme agr.Nr 2015-1-LV01-KA107-013261- Students and teaching staff mobility, Organisation of Mobility - State Education Development Agency	Baltic International Academy
Erasmus +	2015-2018	Programme agr.Nr 2015-1-LV01-KA107-013261- Higher Education - International Capacity Building Project Nr.561832-EPP-1-2015-1-LV-EPPKA2-CBHE-SP (2015-3285/001-001) - European Dimension in Qualifications for the Tourist Sector - The Education, Audio-visual and Culture Executive Agency, European Commission	Baltic International Academy
Erasmus +	2019-2022	Enhancing Green Economy in 3 countries of Asia“ (EGEA) Project number:598470-EPP-1-2018-1-DE-EPPK2-CBHE-JP	Baltic International Academy

Izvērstāks starptautiskās pētnieciskās un mākslinieciskās darbības raksturojums skatāms K6 sadaļā.

Akadēmijā jau 8 gadus tiek organizēta ikgadējā jauno pētnieku un studentu starptautiskā zinātniski praktiskā konference “Izaicinājumu un iespēju laiks: problēmas, risinājumi, perspektīvas” kuras viens no uzdevumiem ir pievērst studējošos zinātniskām aktivitātēm. Konferences līdzorganizatori ir Akademie STING (Czech Republic), Šiauliai State College (Lietuva), SHEI “Banking University” (Ukraina), **International University «MITSO»** (Baltkrievija), St Petersburg State University of Economics (Krievija), Grāmatvedības un Finanšu koledža (Latvija), un konferencē piedalās arī studenti no citām Latvijas augstskolām un citām valstīm. Konferences parasti tiek organizētas maijā, t.i., studiju gada beigās, līdz ar to tajās ir iespēja prezentēt visa studiju gada laikā tapušos pētījumus.

Jau astoto gadu tiek organizēta ikgadējā starptautiskā zinātniski praktiska konference “Transformācijas process tiesībās, reģionālajā ekonomikā un ekonomiskajā politikā: ekonomiski - politisko un tiesisko attiecību aktuālās problēmas”.Konferences līdzorganizatori ir Daugavpils Universitāte, Rīgas Stradiņa universitāte un Uniwersytet Przyrodniczo-Humanistyczny w Siedlcach (Polija).

Jau ceturto gadu notiek studentustarptautiskā zinātniski-praktiskā konference "Studentu prakse - ceļš uz profesionālismu". Savās prezentācijās studenti analizē prakšu rezultātus, tajā skaitā arī ārvalstu prakses, dalās pieredzē, stāsta par rezultātiem. Šajā konferencē vienmēr piedalās pasniedzēji un aktīvā biznesa pārstāvji. Katru gadu šīs konferences ietvaros, lai risinātu problēmas, kuras ir saistītas ar konkurētspējīgu speciālistu sagatavošanu, notiek darba sesija (stratēģiskās plānošanas sesijas), kurās piedalās uzņēmēji, valsts iestāžu pārstāvji, pasniedzēji un studenti.

Sadarbībā ar Zinātnisko padomi virziena „Baltijas jūras reģiona ekonomikas attīstība” ietvaros un sadarbībā ar BSA doktorantūru, docētāji un maģistranti piedalās zinātniskajās konferencēs. Zinātnisko pētījumu programmas „Baltijas jūras reģiona ekonomikas attīstība” sadarbības līgums ir noslēgts ar Akademia Podlaska, Siedlce (Polija).

Sadarbība ERASMUS programmas ietvaros: studiju virziena akadēmiskais personāls stažējas ārvalstu augstskolās un citu institūcijās, lai objektīvi izprastu studējošo apmaiņu braucienu un studiju iespējas, docētāju apmaiņas iespējas un jaunu sadarbības formu, ka arī jaunu sadarbības līgumu parakstīšana.

Sakarā ar jauno plānošanas periodu (2021.-2027.) visi Erasmus divpusējie līgumi pilnībā tiks atjaunoti 2021. gadā, kad stāsies spēkā jaunā Erasmus + programma (2021. – 2027) īpašā Erasmus +Dashboard platformā.

Visi līdz šim parakstītie Erasmus + divpusējie līgumi ir uzskaitīti Erasmus + partneru sarakstā un ir pieejami BSA tīmekļa vietnē (<https://bsa.edu.lv/erasmus/>). BSA katru gadu notiek īpaši pasākumi studentu piesaistei piedalīties ERASMUS+ programmās: reizi gadā (septembrī) tiek organizēta tikšanās ar visiem BSA pirmā kursa studentiem, kur Erasmus koordinators izskaidro visas Erasmus + iespējas.

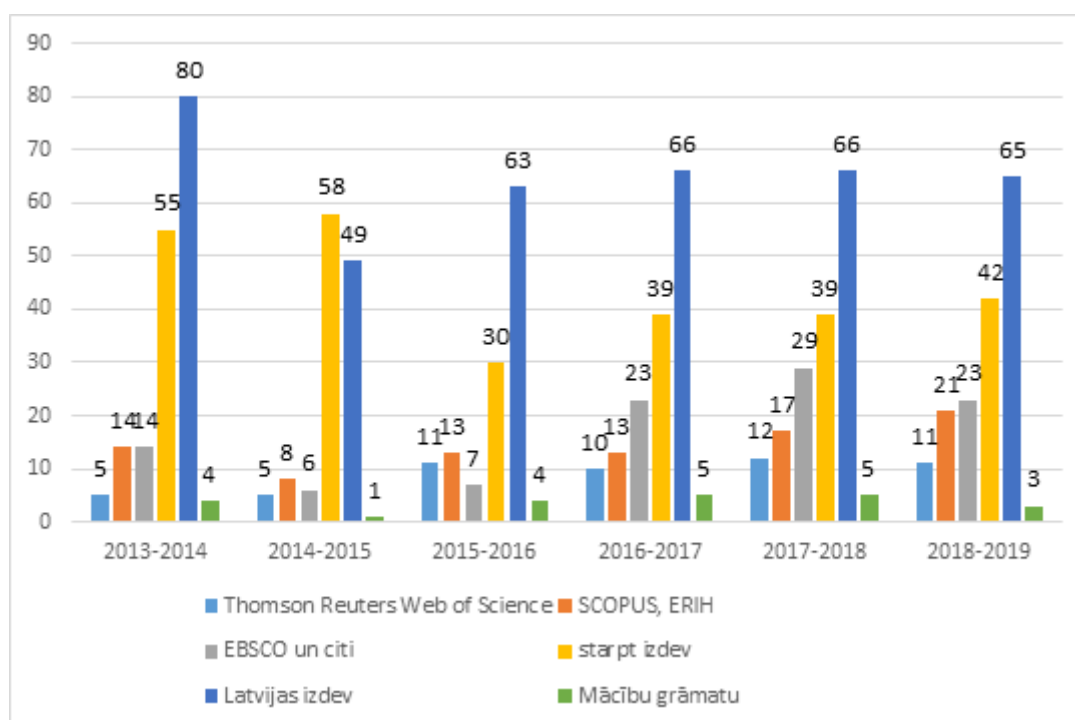
Visa nepieciešamā informācija par Erasmus + programmu ir ievietota BSA tīmekļa vietnē (<https://bsa.edu.lv/erasmus/>). Akadēmiskajam personālam sistemātiski tiek organizētas sanāksmes, kur Erasmus koordinators viņiem izskaidro par iespējām piedalīties Erasmus + mobilitātē.

4.4. Norādīt, kā tiek veicināta mācībspēku iesaiste zinātniskajā pētniecībā un/vai mākslinieciskajā jaunradē. Akadēmiskā personāla zinātniskās pētniecības un/vai mākslinieciskās jaunrades studiju virzienam atbilstošajā nozarē raksturojums un novērtējums, sniedzot piemērus un kvantitatīvo datu apkopojumu par studiju virzienam atbilstošām zinātniskāspētniecības un/vai mākslinieciskās jaunrades aktivitātēm pārskata periodā -akadēmiskā personāla publikācijām, dalību konferencēs, mākslinieciskās jaunrades aktivitātēm, dalību projektos u.c., sakārtojot pēc nozīmīguma.

BSA studiju virziena „Ekonomika” realizācijā iesaistītais personāls nodrošina pietiekamu zinātnisko kapacitāti zinātniskās darbības veikšanai ekonomikas zinātnē, virzienā iesaistītie docētāji ir sarakstījuši grāmatas un publicējuši savu pētījumu rezultātus dažādos žurnālos un krājumos. Akadēmija katru gadu organizē starptautiskas zinātniski pētnieciskās konferences, kurās aktīvi piedalās akadēmiskais personāls.

Ar plānoto BSA konferenču pilnu sarakstu var iepazīties BSA mājas lapā, sadaļā “Konferences” <https://bsa.edu.lv/konferencu-un-seminaru-plans-2019-2020-m-g/>

BSA akadēmiskais personāls pētījumu rezultātus publicē Latvijas un ārvalstu augstskolu zinātniskajos izdevumos un zinātniskajos žurnālos, kas iekļauti WEB OF SCIENCE, SCOPUS, EBSCO u.c. datu bāzēs:

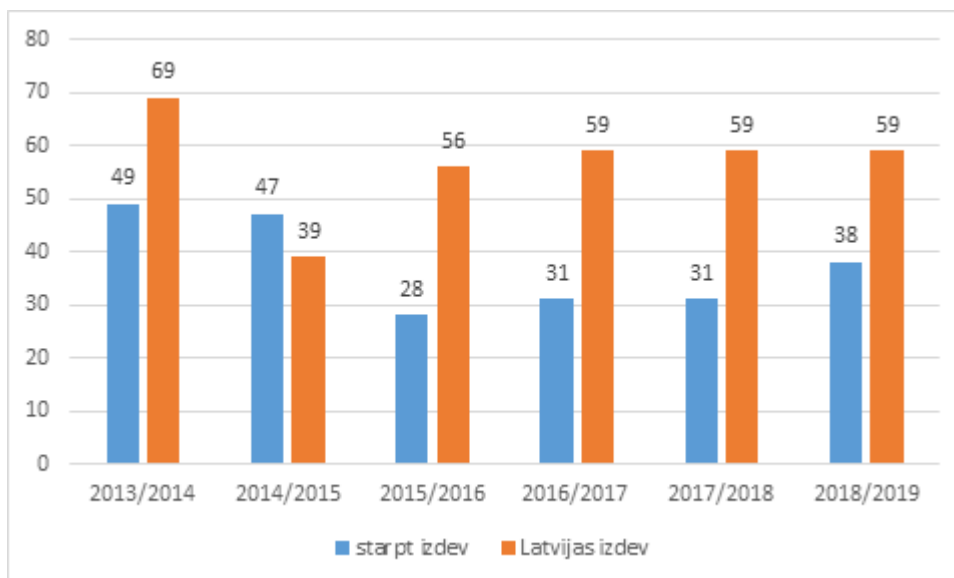

BSA akadēmiskā personāla publikāciju dināmika

Fakultātes docētāji publicējas un piedalās starptautiskās zinātniski praktiskās konferences "Transformācijas process tiesībās, reģionālajā ekonomikā un ekonomiskajā politikā: ekonomiski - politisko un tiesisko attiecību aktuālās problēmas" organizācijā. Tiek plānots turpināt "apaļā galda" tradīciju kopā ar interneta žurnālu "The Baltic Course", Latvijas Darba devēju konfederāciju, Diplomātisko ekonomisko klubu.

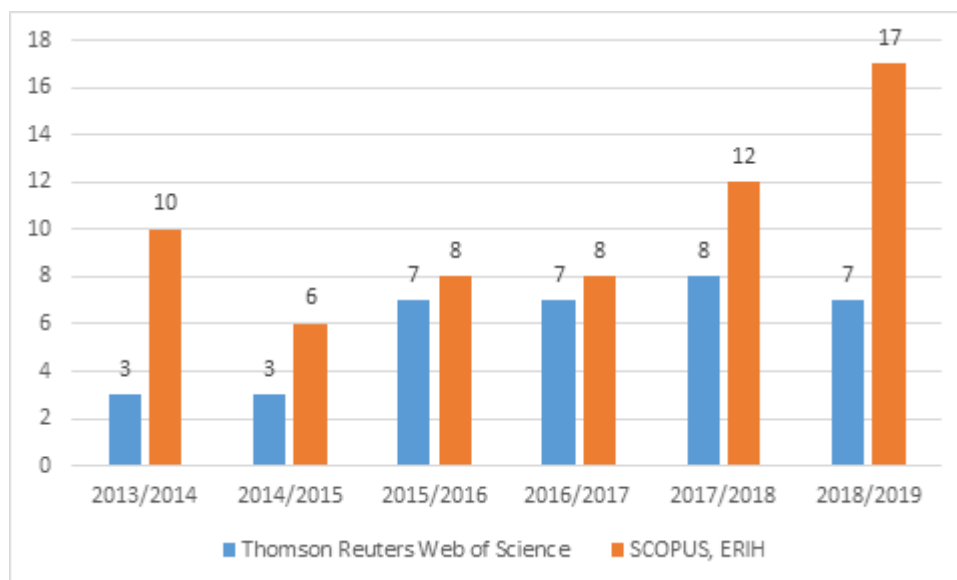
Virziena "Ekonomika" akadēmiskā personāla publikāciju skaits 2013.-2019. studiju gados

	Thomson Reuters Web of Science	SCOPUS, ERIH	EBSCO un citi	Starpt izdev	Latvijas izdev	Mācību grāmatu
2013/2014	3	10	10	49	69	2
2014/2015	3	6	4	47	39	1
2015/2016	7	8	5	28	56	2
2016/2017	7	8	19	31	59	3
2017/2018	8	12	21	31	59	3
2018/2019	7	17	19	38	59	1

Virziena „Ekonomika” docētāju zinātniskās publikācijas starptautiskos un Latvijas izdevumos

Studiju virziena īstenošanā iesaistītā akadēmiskā personāla galveno zinātnisko publikāciju un sagatavotās mācību literatūras saraksts pārskata periodā ir atspoguļots ***Pielikumā Mācībspēku publikāciju saraksts par pārskata periodu.***

Virziena “Ekonomika” docētāju zinātniskās publikācijas, kas iekļautas Thomson Reuters Web of Science, SCOPUS, ERIH+ datu bāzē

Studiju virzienā iesaistītais akadēmiskais personāls regulāri iepazīstina zinātnieku aprindas ar savu pētījumu rezultātiem, piedaloties zinātniskajās konferencēs, simpozijos, kongresos Latvijā un ārvalstīs, kā arī publicējot savus pētījumus, izdodot monogrāfijas un piedaloties projektos. Studiju virziena īstenošanā iesaistītā akadēmiskā personāla dalību konferencēs un projektos saraksts pārskata periodā ir atspoguļots ***Pielikumā Konferenču saraksts par pārskata periodu.***

Lai paaugstinātu akadēmiskā personāla dalību pētījuma projektos, kā arī aktīvi publicēties starptautiskos žurnālos un piedalīties starptautiskās konferencēs, BSA ir apstiprināta un pastāv jau vairākus gadus speciāla motivēšanas sistēma un finansiālais atbalsts akadēmiskajam personālam. No 2020. gada tiek finansiāli atbalstīta publikāciju iesniegšana ERIH +. Sešu gadu periodā zinātnisko rakstu skaits (kas ir indeksēti SCOPUS) ir palielinājies dubultā, kas norāda, ka akadēmiskā personāla atbalsts ir efektīvs. BSA Valde uzskata, ka no 2021./2022. akadēmiskā gada šis atbalsts tiks palielināts, t.i., pilnībā tiks kompensēti izdevumi par zinātnisko publikāciju iesniegšanu starptautiskos žurnālos, kas indeksēti SCOPUS, WOS, ERIH + datubāzēs.

4.5. Norādīt, kā tiek veicināta studējošo iesaiste zinātniskajā pētniecībā un/ vai mākslinieciskajā jaunradē. Novērtēt un raksturot katra studiju programmas līmeņa, kurš tiek īstenots studiju virzienā, studējošo iesaisti zinātniskajā pētniecībā un/vai mākslinieciskajā jaunradē, sniedzot piemērus studējošajiem piedāvātajām un izmantotajām iespējām.

Studiju pētnieciskais darbs gan saturiski, gan organizatoriski tiek plānots atbilstoši studiju programmas prasībām un mērķtiecīgi virzīts tā, lai topošie speciālisti pakāpeniski apgūtu nepieciešamās zināšanas un prasmes. Bakalaura studiju programmās ir paredzētas 3 studiju darbu un diplomdarba izstrāde un aizstāvēšana, maģistrantiem – pētniecisko projektu izstrāde un maģistra darba izstrāde un aizstāvēšana, doktorantiem – savas promocijas darba ietvaros pētniecības veikšana un promocijas darba izstrāde un aizstāvēšana.

Studējošo pētnieciskā darbība saistīta ar dažādu projektu īstenošanu gan BSA aktivitāšu ietvaros, gan ārpus tās. Dažādu studiju kursu gaitā tiek īstenoti pētījumi vai radoši projekti, kas veicina

studentu konkurētspējas stiprināšanu. Studentiem patstāvīgi jāveic mikropētījumi saistībā ar kursā apgūstamo problemātiku, attīstot gan empīriskā, gan teorētiskā darba prasmes. Vācot, apkopojot un analizējot visu apgūstamo informāciju par kādu konkrētu jautājumu, studenti veido empīriskā darba pieredzi, savukārt interpretējot materiālu saskaņā ar nozares speciālistu teorētiskajām atziņām un uzsakot savus secinājumus referātā, ziņojumā, rakstā viņi attīsta zinātniskā darba iemaņas.

Studiju ietvaros veiktie studējošo pētnieciskie darbi atbilst studiju virziena mērķiem. Noslēguma (bakalaura, maģistra) darbs virziena „Ekonomika” studiju programmās ir studējošā patstāvīgi izstrādāts un realizēts projekts ar praktisko realizācijas daļu studējošā izvēlētajā specializācijā. Projekts tiek patstāvīgi īstenots un realizēts un prezentēts. Lai sekmīgi kvalificētos, nepieciešams iegūt kompetences savā profesionālajā un pētnieciskajā darbā, jāspēj pamatot un realizēt radošā iecere, jāizprot un jāprot pielietot dažādi, ar topošo profesiju saistītas zināšanas, prasmes un kompetences. Visa studiju procesa garumā šīs kompetences tiek integratīvi veidotas un sekmētas, sākot ar nelieliem radošiem uzdevumiem, vēlāk – praktiskiem projektiem un zinātniski pamatotiem pētījumiem. Studējošie pamatzināšanas par pētniecību iegūst studiju kursā “Zinātniskā un studiju darba teorija un metodikas” un viņu iesaistīšana zinātniskajā darbībā pamatā notiek studiju procesa ietvaros, teorētiskās zināšanas tiek pārbaudītas praktiskajos darbos un radošajos projektos, izstrādājot kursa darbus un noslēguma (bakalaura, maģistra) darbus.

Kursa un noslēguma (bakalaura, maģistra) darbu rakstīšana uzskatāma par nozīmīgāko ieguldījumu studējošo pētnieciski radošās darbības pilnveidošanā. Noslēguma darba izstrādāšana un aizstāvēšana ir studenta profesionālās kompetences apliecinājums, lai varētu iegūt atbilstošu kvalifikāciju. Citas studējošo pētnieciskā darba formas ir referāti, pētījumi konkrētu studiju kursu ietvaros. Savu pētījumu rezultātus studenti prezentē konferencēs un ar ziņojumiem aktīvi piedalās gan Latvijas, gan starptautiskajās konferencēs. Arī maģistranti aktīvi piedalās zinātniskajās konferencēs, jo dalība konferencēs un zinātnisko rakstu publikācijas ir daļa no praktiskās sagatavotības, kas ir ietverta maģistra studiju programmā.

Doktorantu līdzdalība izpaužas arī pedagoģiskā prakses realizācijā, kuras laikā tiek vadītas nodarbības 2. līmeņa augstākās izglītības programmā. Lai doktorantiem nodrošinātu praksi, notiek dialogs starp 2. līmeņa programmas direktoru un doktoranta zinātnisko vadītāju par lekciju lasīšanu, semināru vadīšanu un 2. līmeņa maģistrantu darbu recenzēšanu.

Studējošo piesaiste zinātniskajā pētniecībā salīdzinoši pret iepriekšējo pārskata periodu ir uzlabojusies un iesaistās vairāk studentu, bet neskatoties uz šo pieaugumu, vairākums studējošo nav motivēti piedalīties zinātniskajā pētniecībā. Studējošajiem tiek sniegta iespēja izstrādāt zinātniskos darbus, ir nodrošināti gan kompetenti darbu vadītāji, gan daļēji pietiekams aprīkojums.

4.6. Augstskolas/ koledžas darbībā, galvenokārt novērtējamā studiju virzienā, piemēroto inovāciju formu (piemēram, produktu inovācijas, procesa inovācijas, mārketinga inovācijas, organizatoriskās inovācijas) īss raksturojums un novērtējums, sniedzot piemērus un novērtējot to ietekmi uz studiju procesu.

BSA ir izstrādājusi un ievedusi studiju procesā akadēmijas e-studiju platformu un Big Blu Button platformu, kas deva iespēju pilnveidot studiju programmu satura kvalitāti, nodrošinot studējosiem labāku iespēju kompetenču un prasmju paaugstināšanai. Turpinājas darbs BSA datu bāzes pilnveidošanā, ieviešot programmu NEXUS, kas deva iespēju savstarpēji saistīt integrētu e-risinājumu platformu ar studiju programmu satura, personāla un studējošo lietu pārvaldības,

finanšu resursu un dokumentu plūsmu procesiem. Pilnveidojot BSA organizātorisko struktūru un veicot studējosiem pieejamo atbalstu studiju procesā, tika izveidots Studiju informācijas centrs, kur studejošie un akadēmiskais personāls var saņemt jēbkuru informatīvo atbalstu. BSA turpinā optimizēt savu pārvaldību, organizējot Kvalitātes vadības nodaļu, lai uzlabotu studiju kvalitāti un nodrošinātu Latvijas tautsaimniecību ar konkurētspējīgu darbaspēku, tuvinoties aktuālajam darba tirgus pieprasījumam.

BSA izveidotā neirokognitīvo implicīto procesu laboratorijā dod iespēju piesaistīt studentus un pasniedzējus dažādu programmu apguvei – psihologus, juristus, ekonomistus, mārketinga speciālistus, uzņēmējus, perspektīviem un aktuāliem pētījumu virzieniem. Būtiski palielinās Akadēmijas iespējas sadarboties ar Latvijas un Eiropas pētniekiem un piedalīties kopīgās starptautiskās, zinātniski- pētnieciskās programmās. Ir radusies reāla iespēja veikt implicītās sociālās izziņas kognitīvo mehānismu fundamentālus pētījumus, kā arī mūsdienu lietišķos pētījumus, kas vērsti uz implicīto attieksmju izpēti dažādās profesionālās darbības jomās.

Laboratorijas izveides mērķis – nodrošināt zinātniski – tehnisko bāzi zinātnisko pētījumu veikšanai maģistra, bakalaura, doktora studiju programmu studējosiem.

Laboratorija veic sekojošas funkcijas:

1. Zinātniski – metodiskais un aparatūras nodrošinājums praktikumu, bakalaura, maģistra darbu izstrādei;
2. Zinātniski – metodiskais un aparatūras nodrošinājums pasniedzējiem, kas nodarbojas ar zinātniski – pētnieciskā darba veikšanu implicītā sociālā izziņā.
3. Lietišķo pētījumu (tirgus jomā) veikšana pēc uzņēmumu un organizāciju pasūtījumiem (transports, sakari, rūpniecība, tirdzniecība, reklāma, mārketinga utt.);
4. Maģistratūras studiju kursu saturiskā attīstība un pilnveidošana.

Lai izpildītu augstākminētās funkcijas, laboratorija ir aprīkota ar datortehniku un programmatūras nodrošinājumu, kas nodrošina vadīt grupu nodarbības; praktikumus psiholoģijā un dod iespējas risināt visas četras laboratorijas funkcijas.

Laboratorijas aprīkojums:

Laboratorija ir aprīkota ar datortehniku un programmatūras nodrošinājumu, kas ietver elektroencefalogrāfu NVX-52 (EEG NVX-52) (48 kanāli) un aparatūras metodiku E-Prime 2, kas kalpo kā pamatbāze implicīto mērījumu veikšanai. Daudzu gadu garumā tiek veikti darbi izmantojot aparatūras metodiku E-Prime-2 kopā ar EEG, kas nodrošina kvalitatīvi jaunu līmeni zinātnisko pētījumu veikšanai.

1. Encefalogrāfa NVX-52 aparatūra ar 48 kanāliem, lai veiktu EEG ierakstu. Encefalogrāfs NVX-52 ar augstu diskretizācijas frekvenci (2000 Hz, ADC - 24 bit), kas nepieciešams, lai veiktu augstfrekvenču svārstību ierakstus, savukārt, 48 kanālu samība dod iespēju pielietot mūsdienu matemātisku aparātu, lai aprēķinātu izsauktos potenciālus un noteiktu struktūras, kas atbilstīgas par viļņu ģenerāciju (galvas smadzeņu struktūras).
2. Divi datori, kur viens no datoriem tiek izmantots, lai noteiktu ārējos audio un vizuālos stimulus; otrs dators tiek izmantots EEG signāla ierakstam eksperimenta laikā. Abi datori ir aprīkoti ar portiem (serial COM un parallel LPT) stimula - trigeru signāla konjugācijai EEG ieraksta laikā.
3. Stimula materiāla ģenerācijai tiek pielietotas programmas E-PRIME un atvērta koda programma PSYCHOTOOLBOX, kas strādā MATLAB vidē;
4. Lai izskatītu eksperimenta laikā iegūtos datus tiek pielietota jaudīga darba stacija ar diviem monitoriem un atvērta koda programmas EEGLAB un BRAINSTORM, kas strādā MATLAB vidē. Doto programmu izmantošana dod iespēju veikt EEG signāla spektrālās jaudas aprēķinus uz

dažādiem EEG viļņiem; aprēķināt izsaukto potenciālu parametrus, kā arī veikt tekošo procesu vizualizāciju galvas smadzeņu garozā.

Elektroencefalogrāfija – viena no plašāk pielietotām metodēm cilvēka galvas smadzeņu elektriskās aktivitātes izpētei. Dotā metode īpaši tiek izmantota medicīnā un neirokognitīvos pētījumos. Pie tam, elektroencefalogrāfija tiek veiksmīgi pielietota arī lietišķo pētījumu jomā, kā piemēram, inženieru psiholoģijā, darba psiholoģijā, ergonomikā, kā arī citās psiholoģijas zinātnes nozarēs.

Elektroencefalogrāfija arvien plašāk tiek pielietota ne tikai medicīnā, bet arī neirokognitīvā zinātnē, kas ietver mūsdienu psiholoģiju un tās jaunākās zinātnes jomas, piemēram, neirokognitīvā ekonomika. Šajā jomā īpaša uzmanība tiek vērsta uz neiomārketinga pētījumiem, patērētāju ekonomisko lēmumu pieņemšanas izpēti, kā arī citiem perspektīviem virzieniem, kas pēta cilvēka uzvedību ekonomiskā aspektā.

II - Studiju virziena raksturojums (5. Sadarbība un internacionalizācija)

5.1. Novērtēt, kā studiju virziena ietvaros īstenotā sadarbība ar dažādām Latvijas un ārvalstu institūcijām (augstskolām/ koledžām, darba devējiem, darba devēju organizācijām, pašvaldībām, nevalstiskajām organizācijām, zinātnes institūtiem u.c.) nodrošina virziena mērķu un studiju rezultātu sasniegšanu. Norādīt, pēc kādiem kritērijiem tiek izvēlēti studiju virzienam un studiju programmām atbilstošie sadarbības partneri un kā sadarbība tiek organizēta, raksturojot sadarbību ar darba devējiem, papildus norādīt mehānismu darba devēju piesaistei.

Lai nodrošinātu izglītības kvalitāti, BSA sadarbības un internacionalizācijas mērķis primāri ietver studiju virzienu ilgtspējas veicināšanu. Virziena mērķu un studiju rezultātu sasniegšanai BSA sadarbojas ar vairākām organizācijām Latvijā: uzņēmumiem, valsts un nevalstiskajām organizācijām, profesionālajām asociācijām, augstskolām, koledžām, vidusskolām u. c.

Saskarsme ar citu augstskolu programmām notiek pateicoties pasniedzējiem (akadēmiskais personāls), jo Baltijas Starptautiskā akadēmijā pasniedz speciālisti no Rīgas Tehniskās Universitātes, Latvijas Universitātes, Transporta un Sakaru institūta un citām augstskolām. Akadēmijas pasniedzēji tāpat pasniedz arī šajās augstskolās.

Tiek uzturētas partnerattiecības arī ar koledžām. Koledžu absolventi tiek aicināti turpināt studijas BSA un izmanto šo iespēju. Sadarbība Latvijā šobrīd attīstās un tiek turpināta tādu koledžu un universitāšu līmenī, kas sagatavo speciālistus līdzīgā vai saistītā virzienā. Ar koledžām ir saskaņoti mācību plāni (studiju kursu sastāvs un kredītpunkti), lai atļautu turpināt studentiem savu izglītību studiju virziena "Ekonomika" bakalaura programmās.

Tiek uzturēta sadarbība ar skolām, tiek apmeklētas vidusskolas, kur tiek prezentētas studiju iespējas BSA programmās. Skolēni tiek aicināti apmeklēt Akadēmiju karjeras dienās un atvērto durvju dienās, kā arī uzņemtas studijām BSA Mazā Akadēmijā.

BSA lielākā daļa īstenoto programmu ir profesionālās augstākās izglītības studiju programmas, tādēļ īpaša nozīme ir regulārai sadarbībai dažādos līmeņos ar darba devējiem.

Sadarbība ar darba devējiem un profesionālajām organizācijām veidojās šādos virzienos:

- dalība studiju virzienu un studiju programmu pilnveidē - profesionāļu uzaicināšana darbam

fakultātes, virziena vai programmas padomē;

- dalība studiju programmu īstenošanā kā viedocētāji, docējot vienu vai vairākus studiju kursus vai to daļu;
- dalība zinātnes, pētniecības un radošajās aktivitātēs;
- prakšu vietu nodrošināšana un vadīšana;
- vieslekciju un radošo darbnīcu organizēšana;
- kursa darbu un noslēguma darbu tēmu izstrade, apspriešana un apstiprināšana;
- noslēguma darbu vadība un recencēšana;
- dalībanoslēguma darbu un prakšu pārskatu aizstāvēšanas komisijās.

BSA tiek veiktas darba devēju aptaujas, kas ļauj saņemt informāciju par BSA absolventu profesionālo darbību. Darba devēji var novērtēt studiju programmu, pamatojoties uz tās rezultātu – absolvējušo un strādājošo speciālistu darba kvalitātes analīzi. Tādēļ darba devēji tika lūgti novērtēt studiju programmas praktikantu, kā arī attiecīgajās organizācijās, iestādēs strādājošo absolventu kvalifikācijas, zināšanas, prasmes un iemaņas, kā arī prognozēt, kādas kvalifikācijas speciālisti, ar kādām prasmēm un iemaņām attiecīgajai organizācijai, iestādei būs nepieciešami tuvākā un tālākā nākotnē. Jautājumu loks, kas tika uzdots darba devējiem, aptvēra šādus tematus:

1. Ekonomikas virziena studiju programmu absolventu teorētisko zināšanu apjoms un kvalitāte un to atbilstība organizācijas, iestādes prasībām, to nepieciešamība praktiskajā darbā;
2. Ekonomikas virziena studiju programmu absolventu praktisko iemaņu un prasmju atbilstība darba devēju prasībām.

Apkopojot darba devēju viedokļus, var secināt:

1) Ekonomikas virziena studiju programmu absolventu teorētisko zināšanu apjoms un kvalitāte pilnībā apmierina darba devējus. Absolventiem, kuri sāk strādāt uzņēmumos un organizācijās, ir labas zināšanas ekonomikā, vadībā, tirgzinībās, kā arī speciālajos priekšmetos – finansēs un grāmatvedībā, uzņēmējdarbības tiesībās, komercpakalpojumu vadībā. Darba devēji atzīmē, ka studentiem/ absolventiem ir “labā teorētiskā bāze” praktiskas darbības uzsākšanai, turklāt studenti/ absolventi māc un spēj veiksmīgi pielietot teorētiskās zināšanas praksē

2) Ekonomikas virziena studiju programmu absolventu praktiskās iemaņas un prasmes atbilst darba devēju prasībām. Kā pozitīvs aspekts tiek minētas studentu prakses. Darba devēji atzīmē, ka prakšu laikā studenti iepazīst organizācijas, un darba devēji bieži vien ievēro sekmīgākos studējošos, kurus perspektīvā varētu arī pieņemt darbā. Bieži vien tā arī notiek, un pēc ražošanas praksēm daudzi studenti saglabā sadarbības iespēju, uztur kontaktus ar darba devējiem un pēc studiju programmas beigšanas iestājas darbā. Darba devēji, vērtējot studentu prasmes un iemaņas, norāda uz nepieciešamību attīstīt un pilnveidot studentu komunikatīvās prasmes un iemaņas, tādas kā komandas darbs, attīstīt kreativitāti, iniciatīvu.

Darba devēji uzskata, ka tuvākajā laikā pieprasījums pēc Ekonomikas speciālistiem nemazināsies. Turklāt augstākā profesionālā ekonomiskā izglītība ir nepieciešama daudziem speciālistiem, kuri strādā valsts iestādēs un organizācijās, kā arī uzņēmumos un kuriem nepieciešama papildus specialitāte vai kvalifikācija. Uz to norāda arī lielais nepilna laika studentu skaits Ekonomikasvirziena studiju programmās.

Darba devēji pozitīvi vērtē Ekonomikas virziena studiju programmas un prognozē, ka perspektīvā, attīstot un pilnveidojot studiju programmas, pievēršot vēl lielāku vērību studentu praksēm, svešvalodu zināšanām, datorprogrammu apguvei, teorētisko zināšanu praktiskās pielietojamības apgūšanai, Ekonomikas virziena studiju programmu absolventiem ir visas iespējas aktīvi iesaistīties darba tirgū.

Baltijas Starptautiskā akadēmija ir atvērta sadarbībai un tiek pārstāvēta:

- **Rektoru padomē** (piedalās visas Latvijā akreditētās augstskolas),
- **Privāto augstskolu asociācijā** (piedalās visas juridisko personu dibinātās augstskolas),
- **Koledžu asociācijā** (piedalās valsts un juridisko personu dibinātās augstskolas),

kā arī BSA uztur partnerattiecības ar asociācijām, savienībām un konfederācijām.

Doktora studiju programmai ir izvēsta ļoti plaša sadarbība ar dažādāmakadēmiskām, profesionālām, zinātniskām u.c. institūcijām gan Latvijā, gan ārvalstīs, kā arī tiek meklēti jauni sadarbības partneri un veidotas jaunas sadarbības formas. Šī sadarbība notiek tādos līmeņos: programmas akadēmiskā personāla sadarbība ar Latvijas un ārvalstu izglītības iestāžu kolēģiem izpaužas gan kopīgu starptautisko zinātniski praktisko konferenču rīkošanā, gan kvalifikācijas paaugstināšanu regulāri iesaistoties lekcijuursos citās augstskolās, gan organizējot kopīgus doktorantu seminārus. Programma sadarbojas ar daudzām Latvijas augstskolām: Latvijas universitāti, Daugavpils universitāti, Rīgas Stradiņa universitāti, Transporta un sakaru institūtu, Grāmatvedības un finanšu koledžu, Latvijas biznesa koledžu, Informācijas sistēmu menedžmenta augstskolu u.c. Cieši sakari pastāv arī ar virkni Polijas universitātēm, tāpat ar kolēģiem no Maskavas Valsts un Sanktpēterburgas Valsts universitātēm Krievijā, Taivānas Kultūras Universitātes (Chinese Culture University) u.c.

Starptautiskajai sadarbībai ir jābūt vienam no pamatelementiem institucionālajā stratēģijā. BSA starptautiskās sadarbības aktivitātes galvenokārt vērstas uz ES, Baltijas jūras reģiona un Austrumeiropas valstīm.

BSA sekmē:

- studējošo un mācībspēku mobilitāti ar mērķi uzlabot studiju kvalitāti un celt personāla kvalifikāciju;
- līdzdalību starptautiskās akadēmiskās un profesionālās organizācijās (t.sk. asociācijās);
- ārvalstu studējošo piesaisti, palielinot svešvalodās pasniedzamo kursu īpatsvaru;
- aktīvu dalību starptautiskajās zinātniskajās un izglītības izstādēs, konferencēs, semināros, kvalifikācijas paaugstināšanasursos u.c. pasākumos;
- vasaras skolas un International Week programmas ar starptautisku studiju kursu piedāvājumu izveidi un īstenošanu;
- starpvalstu augstākās izglītības studiju programmu izstrādi;
- piedalīšanos starptautiskās izglītības un pētniecības programmās un projektos.
- BSA cenšas paplašināt mācībspēku un studējošo apmaiņu un attīstīt apmaiņas procesu starp BSA un ārvalstu augstākās izglītības iestādēm (izmantojot ES programmu un divpusējo līgumu iespējas).

BSA galvenais mērķis internacionalizācijā ir paaugstināt Akadēmijas starptautisko konkurētspēju, veicinot studējošo un docētāju starptautisko mobilitāti, stiprinot starptautisko sadarbību un nodrošinot tās ilgtspēju, piesaistot ārvalstu mācībspēkus un atbalstot ārvalstu studējošo integrēšanos augstskolā, tādējādi sekmējot BSA starptautisko atpazīstamību un veidojot augstas kvalitātes multikulturālo izglītības vidi.

Sadarbība tiek nodrošināta, balstoties uz savstarpēji noslēgtiem sadarbības līgumiem, kā arī balstoties uz ilgtermiņā nodibinātām koleģiālām un draudzīgām attiecībām. BSA pēdējos 6 gados aktīvi attīstījusi sadarbību ar ārvalstu augstākās izglītības iestādēm. Tā sadarbība ar ārzemes un ES augstskolām pēc ERASMUS programmas ļauj ne tikai realizēt studentu apmaiņas programmu, bet arī apmaiņu ar docētājiem. Lekcijas, atklātie semināri, starptautiskās konferences ir tas, kas nostiprināja BSA vietu Eiropas augstākās izglītības telpā. Augstskola ir sekmīgi iekļāvusies Erasmus programmā, ko apliecina vairāk par 100 sadarbības līgumiem. Sadarbību izmanto studenti, akadēmiskais personāls un augstskolas administrācija. Ar katru gadu augstskolas starptautiskā

sadarbība paplašinās, šajās jomā ir jau izveidojušās atzīstamas tradīcijas. Tiek realizēta plaša sadarbība ar esošajiem sadarbības partneriem, kā arī tiek meklēti jauni sadarbības partneri un veidotas jaunas sadarbības formas. Starptautiskās sadarbības ietvaros augstskolu regulāri apmeklē ārvalstu radniecīgo augstskolu un citu institūciju delegācijas, kuras dalās savā darba pieredzē un ir ieinteresētas iepazīties ar augstskolas paveikto. Diskusijās tiek gūtas atziņas, kas ļauj pilnveidot augstskolas darbu.

BSA starptautiskās sadarbības veidi ir personāla un studējošo apmaiņa mobilitātes programmu un projektu ietvaros, starptautiskie projekti, starptautiskās zinātniskās konferences un semināri, starptautiskās akadēmiskās nedēļas, dalība starptautiskajās asociācijās.

Nākamajā stratēģiskajā periodā BSA turpinās attīstīt starptautisko sadarbību šādos virzienos: ārvalstu mācībspēku piesaiste studiju kursu docēšanai un zinātnisko pētījumu veikšanai, starptautisko projektu īstenošana, kopīgu studiju programmu izveide, vasaras skolu organizēšana.

5.2. Norādīt, kāda sistēma vai mehānismi tiek izmantoti ārvalstu studējošo un mācībspēku piesaistei, raksturot piesaistīto ārvalstu studējošo un mācībspēku skaita dinamiku.

Regulāri tiek meklētas jaunas sadarbības iespējas, turklāt tiek uzrunāti vieslektori ne tikai no augstskolām, bet arī no ārzemju uzņēmumiem, kas nodrošina BSA studentiem iespēju papildus iegūt ne tikai akadēmiskās zināšanas, bet arī praktiskas zināšanas, labās prakses piemērus, ieskatu nozares darba specifiskā ārvalstīs, tādējādi nodrošinot būtiskas zināšanas un pieredzi profesionālās augstākās izglītības kontekstā.

No 2006.g. Eiropas Komisija ir piešķīrusi Baltijas Starptautiskās akadēmijai Erasmus Universitātes hartu un Erasmus kodu LVRIGA28. (Akadēmija ir saņēmusi **ERASMUS universitātes hartu**, kas tai ļauj piedalīties **Erasmus mobilitātes programmā**, kuras ietvaros ir parakstīti gandrīz 100 sadarbības līgumi starp ES augstskolām (https://bsa.edu.lv/wp-content/docs/Partner_organizations.pdf), kas ļauj īstenot studentu mācību un prakses apmaiņas organizēšanu, kā arī sekmē pasniedzēju mobilitātes pasākumu organizēšanu. Studenti aktīvi izmanto iespēju piedalīties *“ERASMUS” programmā*, kas ir populārākā studentu apmaiņas programma Eiropā. Vairākums studentu, kas izmanto šo programmu ir dienas nodaļas studenti, jo šī programma nav tik populāra starp vakara un neklātienes nodaļas studentiem, sakara ar viņu slodzēm darbā. Dalība Eiropas mūžizglītības LLP (Lifelong Learning Programme) programmas ERASMUS apakšprogrammā dod Akadēmijai iespēju attīstīties vienotā Eiropas kontekstā, t.sk. nodrošina mācībspēku un studējošo apmaiņu starp Eiropas valstīm, kā arī dod mācībspēkiem lielākas mobilitātes iespējas kopējā Eiropas Savienības augstskolu telpā.

Studiju virzienā pašlaik studē vairāki ārvalstu studenti, kuru dzīves vieta ir ārpus Latvijas, taču pieejamā studiju atbalsta specifika (virtuālā vide, mācību materiāli, akadēmiskā un administratīvā personāla tiešsaiste, kontaktstundas, konsultācijas) nodrošina pilnvērtīgu iespēju iegūt izglītību, atrodoties ārpus Latvijas un studējot e-studijās.

Katru gadu vadības līmenī tiek noteiktas īstermiņa prioritātes mobilitāšu īstenošanai – tajā skaitā plānotais ārzemju vieslektoru skaits, pārstāvētās nozares, valstis u.tml. Akadēmijā ir izveidots stabils sadarbības augstskolu tīkls, kuru profesionāli tiek regulāri uzrunāti vieslekciju lasīšanai Akadēmijas studentiem.

BSA pozicionē sevi kā sadarbībai atvērta augstākās izglītības iestāde, kas ne tikai aktīvi aicina ārzemju vieslektorus, bet arī izvērtē sadarbības un potenciālo sadarbības augstskolu lektoru

piedāvājumu lasīt lekcijas Akadēmijas studentiem. Šādā veidā jau ir īstenotas vairākas kvalitatīvas, Akadēmijas studiju saturam atbilstīgas mobilitātes, tāpēc arī turpmāk plānots izvērtēt ienākošos sadarbības piedāvājumus.

Starptautiskās sadarbības ietvaros akadēmiju regulāri apmeklē ārvalstu radniecīgo augstskolu un citu institūciju delegācijas, kuras dalās savā darba pieredzē un ir ieinteresētas iepazīties ar akadēmijas paveikto. Diskusijās tiek gūtas atziņas, kas ļauj pilnveidot akadēmijas darbu. Ir palielinājies viespasniedzēju skaits, tas veicina starptautisku sadarbību studiju un pētniecības darbā, profesionālo prasmju attīstību un personīgo izaugsmi, saskaroties ar ārvalstu pieredzi, kas vēlāk atspoguļojas gan studentu motivācijā, gan akadēmiskā darba kvalitātē.

Akadēmiskais personāls, kas ir iesaistīts studiju programmu īstenošanā, paaugstina savu kvalifikāciju piedaloties starptautiskās zinātniskās konferencēs un semināros Vācijā, Krievijā, Igaunijā, Polijā, Kazahstanā u.c., kā arī lasot lekcijas ārvalstu augstskolās, tādās valstīs kā Lietuva, Polija, Igaunija, Ukraina, Krievija u.c.

Plānots ārzemju akadēmiskā personāla piesaistē aktīvāk iesaistīt BSA akadēmisko personālu, studiju programmu vadītājus, izmantojot viņu kontaktus Eiropā un ārpus Eiropas robežām. Kā nozaru speciālisti, kas aktīvi iesaistās arī projektos un radošās aktivitātēs ārpus Latvijas robežām, viņi spēj ieteikt kandidātus mobilitātēm, turklāt viņi pārzina studiju kursu saturu, kas ļauj vieglāk salāgot ārzemju vieslektora lekcijas ar Akadēmijas studentu zināšanām, apgūstamajiem studiju kursiem.

5.3. Ja studiju programmā ir paredzēta prakse, raksturot studējošajiem piedāvātās prakses iespējas, nodrošinājumu un darba organizāciju. Norādīt, vai augstskola/ koledža palīdz studējošajiem atrast prakses vietu.

Mērķtiecīgi organizēts teorētisko zināšanu praktiskās pielietošanas process, kas tiek realizēts studējošā darbavietā vai citā prakses vietā, izvirzot noteiktus, ar studējošā profesionālo pilnveidi saistītus uzdevumus, kuru mērķis ir nostiprināt un papildināt studiju laikā iegūtās kompetences, kas saistītas ar profesionālo pilnveidi, pētniecisko darbību, kā arī ar personības attīstību. BSA studējošo prakšu organizēšana notiek atbilstoši „Nolikumam par praksēm Baltijas Starptautiskajā Akadēmijā” (<https://bsa.edu.lv/dokumenti/>)

Svarīga studiju programmas sastāvdaļa ir studentu prakses, kuru mērķis ir nostiprināt un papildināt studiju laikā iegūtās kompetences, kas saistītas ar profesionālo pilnveidi, pētniecisko darbību, kā arī ar personības attīstību. Studiju virziena studiju programmu apguves laikā paredzētas dažāda veida prakses atbilstoši studiju programmas prakses norādījumiem.

Sadarbībā ar prakšu vadītājiem – darba devējiem prakšu saturs regulāri tiek pilnveidots atbilstoši darba tirgus prasībām.

Prakses vietu/-as students izvēlas patstāvīgi, vairumā gadījumu tā ir iestāde vai uzņēmums, kurā studējošais strādā. Ja prakses vietas izvēle studējošajam sagādā grūtības, BSA piedāvā prakses iespējas noslēgto prakses līgumu ietvaros (skat. **Pielikumu Prakses līgumu saraksts**). Studiju virziena studiju programmās ir izveidota mērķim atbilstoša prakses organizēšana un vadīšana, kurā iekļauti skaidri formulēti prakses uzdevumi, ar mērķi, uzlabot studējošo kompetences darbā ar ekonomisko un vadības dokumentu analīzi, kā arī veicinātu studējošo iemaņas biznesa projektu izstrādē un īstenošanā. Tajos semestros, kad ir paredzētas prakses, studējošie savlaicīgi saņem prakses dokumentus (līgumus, prakses programmas), un prakses vadītāji iepazīstina ar prakses

norisi, prakses atskaites sagatavošanas prasībām. Nepieciešamās prasmes, iemaņas un teorētiskās atziņas par noslēguma darba izstrādi un aizstāvēšanu studējošie apgūst praktiskajās nodarbībās, kas veltītas noslēguma darba izstrādes metodikai un metodoloģijai, bet datus noslēguma darbiem iegūst tieši prakses laikā. Noteiktas pētnieciskā darba prasmes arī tiek izkoptas studiju praksēs, iegūtie rezultāti atspoguļoti prakses atskaitēs, analizējot un aprakstot veiktos uzdevumus, ko izvērtē prakšu vadītāji.

Studiju virziena „Ekonomika” studiju programmu konkrētie prakses metodiskie norādījumi un prakses programmas tiek norādīti III. daļas 2. nodaļā pie atbilstošās studiju programmas.

Kā parāda darba devēju aptaujas rezultāti un atsauksmes no studentu prakšu vietām, un tikšanās ar nozares profesionāļiem, studējošie var veiksmīgi strādāt apgūtajā specialitātē, jo studiju process tiek nodrošināts ar nepieciešamajām teorētiskajām un praktiskajām zināšanām, kuras atbilst iegūstamajai kvalifikācijai.

Lai nodrošinātu angļu valodas studējošajiem prakses apgūšanu, “Nolikums par praksēm Baltijas Starptautiskajā akadēmijā”, „Prakses metodiskie norādījumi” un „Prakses programma” tika pārtulkoti angļu valodā, un tiek izskaidroti studējošajiem mācību nodarbībās par praksēm. BSA neuzņemas saistības prakses vietas nodrošināšanai studējošiem, jo meklējot prakses vietas studējošie attīsta savas komunikatīvas prasmes un kompetences. Dažreiz BSA palīdz studējošiem prakses vietas meklēšanā, nodrošinot tiem prakses vietas pie saviem absolventiem. Tā kā Latvijā pašlaik strādā daudz ārzemju uzņēmumu filiāļu un pārstāvniecību, angļu valodas studējošajiem ir iespēja atrast prakses vietas gan Latvijā, gan savas valsts uzņēmumā, gan pieteikties praksei studējošo apmaiņas programmas ERASMUS ietvaros.

5.4. Ja studiju virzienā tiek īstenotas kopīgās studiju programmas, kopīgo studiju programmu izveides pamatojums un partneraugstskolu izvēles raksturojums un novērtējums, iekļaujot informāciju par kopīgo studiju programmu veidošanas un īstenošanas principiem un procesu. Ja studiju virzienā netiek īstenotas kopīgās studiju programmas, raksturot un novērtēt augstskolas/ koledžas plānus šādu studiju programmu izveidei studiju virziena ietvaros.

(Nav attiecināms:)

II - Studiju virziena raksturojums (6. Iepriekšējās novērtēšanas procedūrās saņemto rekomendāciju ieviešana)

6.1. Iepriekšējā studiju virziena akreditācijā ekspertu sniegto rekomendāciju ieviešanas plāna izpildes un sniegto rekomendāciju ietekmes uz studiju kvalitāti vai procesu pilnveidi studiju virzienā un tam atbilstošajās studiju programmās novērtējums.

Apkopojot iepriekšējā studiju virziena akreditācijā ekspertu sniegtas rekomendācijas bija izstrādāts ekspertu rekomendāciju ieviešanas plāns, kura izpilde bija uzsākta jau 2014./2015. studiju gadā. Galvenās Akadēmijas aktivitātes plāna izpildei bija saistītas gan ar studiju programmu un studiju procesa pilnveidošanu, gan ar materiāli tehniskās bāzes pilnveidošanu studiju procesā.

Pielikumā Virziena akreditācijā ekspertu sniegto rekomendāciju izpilde

Lai izpildītu rekomendāciju „izstrādāt attīstības plānu programmas finansiālajai ilgtspējai” , bija

izstrādāta sabalansēto rādītāju sistēma, kas ļauj sasniegt BSA finanšu stratēģisko mērķi. Kā rezultātā tika nodrošināta BSA finansiālā stabilitāte, un Akadēmija kā sociāli atbildīga organizācija, nodrošina saviem strādājošiem visas sociālās garantijas, ieskaitot medicīnisko apdrošināšanu, premijas un citu finansiālu atbalstu. Finanšu līdzekļi izmantojami BSA darbības nodrošināšanai un attīstībai. Finanšu resursu struktūru nosaka BSA Valde. Struktūrvienību finanšu resursi ietilpst BSA budžetā. Visi ieņēmumi un izdevumi par visām BSA struktūrvienībām ir atspoguļoti BSA finanšu pārskatos.

Studiju programmu un virzienu organizācijas ekonomiskās efektivitātes nodrošināšanas ietvaros fakultātes un studiju programmas kooperējas daļas studiju kursu norises nodrošināšanā. Vispārīgie priekšmeti, piemēram, Loģika un retorika, Filozofija, Socioloģija, Psiholoģija, Darba un civilā aizsardzība BSA tiek plānoti vairākām studiju programmām un fakultātēm vienā laikā, lai ekonomētu finanšu līdzekļus.

BSA studentu un akadēmiskā personāla angļu valodas prasmju pilnveidei ir paredzēti šādi pasākumi:

- Ievadtestēšana 1. kursa studējošiem ar mērķi sadalīt studentus mazās grupās atbilstoši angļu valodas zināšanu līmenim, lai piemērotu kursa “Biznesa angļu valoda” prasības atbilstoši angļu valodas zināšanu līmenim studiju kursa mērķa sasniegšanai;
- Studējošiem ar zemu angļu valodas zināšanu līmeni tiek piedāvātas iespējas papildināt savas zināšanas, organizējot papildus angļu valodas kursus;
- Labākai angļu valodas apgūšanas praksei jau no 1. semestra vismaz viens studiju kurss (piem. Biznesa komunikācijas un profesionālā ētika) tiek piedāvāts angļu valodā ar iespēju saņemt konsultāciju no pasniedzēja latviešu valodā arpus stundu laika;
- Tiek pastiprināta akadēmiskā personāla ienākošās mobilitātes kapacitāte, un studējošiem katru studiju semestri tiek piedāvātas ārzemju pasniedzēju lekcijas angļu valodā ar mērķi palīdzēt studējošiem pinveidot angļu valodas prasmes;
- Akadēmiskām personālam ar nepietiekošu angļu valodas zināšanu līmeni tiek piedāvātas iespējas papildināt savas zināšanas, organizējot papildus angļu valodas kursus BSA telpās;

Pirms pasniedzējam atļaut pasniegt savu studiju kursu angļu valodā BSA svešvalodu katedra veic iekšēju angļu valodas testēšanu, tādējādi apliecinot pasniedzēja angļu valodas zināšanas ne zemāk kā B2 līmenī.

6.2. Pārskata periodā licencēto studiju programmu vai studiju virzienam atbilstošu studiju programmu izmaiņu novērtēšanas, vai procedūras par studiju programmas iekļaušanu studiju virziena akreditācijas lapā, ietvaros ekspertu sniegto rekomendāciju izpilde (ja piemērojams).

Apkopojot iepriekšējā studiju virziena akreditācijā ekspertu sniegtas rekomendācijas studiju programmu pilveidošanai bija konstatēts, ka no visām virziena „Ekonomika” studiju programmām rekomendācijas pārsvarā bija sniegtas doktora studiju programmai “Reģionālā ekonomika un ekonomiska politika” un bakalaura studiju programmai “Eiropas ekonomika un business”. Ekspertu rekomendāciju izpilde bija uzsākta jau no 2014./2015. studiju gada.

Lai izpildītu rekomendāciju “ieteicams pārskatīt vispusīgi formulēto studiju mērķi, uzdevumus un studiju rezultātus”, kā arī „skaidri definēt programmas nišu Latvijas izglītības tirgū” tika pārstrādāti un aktualizēti virziena stratēģiskais mērķis, bakalaura un doktora studiju programmu mērķi,

uzdevumi un studiju rezultāti, kā arī salīdzinājumā ar līdzīgām studiju programmām citās Latvijas augstskolas tika noteiktas bakaura un doktora studiju programmu nišas Latvijas izglītības tirgū un programmu unikalitāte.

Lai izpildītu rekomendāciju „stiprināt sadarbību ar citām studiju programmām Latvijā un ārzemēs (programmas internalizācija)”, bija izstrādāts virziena attīstības plāns, un pārskata periodā krietni palielinājās sadarbības līgumu skaits ar Latvijas un ārzemju augstskolām, kā arī akadēmiskā personāla aktivitāšu daudzums, ņemot vērā zinātnisko publikāciju skaits recenzējamās rakstu krājumos, piedalīšanās starptautiskās zinātniski praktiskās konferencēs Latvijās un Rietumu Eiropas augstskolās, izejošā un ienākošā akadēmiskā personāla mobilitāte, taja skaitā programmas Erasmus ietvaros.

Sakara ar to, ka 2015. gadā BPMA bakaura studiju programmas “Eiropas ekonomika un bizness” bija pievienota BSA virzienam “Ekonomika”, un tapāt kā pārējiem BSA studentiem un akadēmiskām personālam angļu valodas prasmju pilnveidei ir paredzēti šādi pasākumi:

- Ievadtestēšana 1. kursa studējošiem ar mērķi sadalīt studentus mazās grupās atbilstoši angļu valodas zināšanu līmenim, lai piemērotu kursa “Biznesa angļu valoda” prasības atbilstoši angļu valodas zināšanu līmenim studiju kursa mērķa sasniegšanai;
- Studējošiem ar zemu angļu valodas zināšanu līmeni tiek piedāvātas iespējas papildināt savas zināšanas, organizējot papildus angļu valodas kursus;
- Labākai angļu valodas apgūšanas praksei jau no 1. semestra vismaz viens studiju kurss (piem. Biznesa komunikācijas un profesionālā ētika) tiek piedāvāts angļu valodā ar iespēju saņemt konsultāciju no pasniedzēja latviešu valodā arpus stundu laika;
- Tiek pastiprināta akadēmiskā personāla ienākošās mobilitātes kapacitāte, un studējošiem katru studiju semestri tiek piedāvātas ārzemju pasniedzēju lekcijas angļu valodā ar mērķi palīdzēt studējošiem pinveidot angļu valodas prasmes;
- Akadēmiskām personālam ar nepietiekošu angļu valodas zināšanu līmeni tiek piedāvātas iespējas papildināt savas zināšanas, organizējot papildus angļu valodas kursus BSA telpās;
- Pirms pasniedzējam atļaut pasniegt savu studiju kursu angļu valodā BSA svešvalodu katedra veic iekšēju angļu valodas testēšanu, tādējādi apliecinot pasniedzēja angļu valodas zināšanas ne zemāk kā B2 līmenī.

Tika izpildīta ekspertu rekomendācija par ievērojamu akadēmiskā personāla publikāciju – kvantitatīvi un kvalitatīvi – uzlabošanu („ievērojami jāuzlabo zinātnisko pētījumu darbība – nacionālajā un starptautiskajā līmenī”), par ko liecina BSA akadēmiskā personāla publikāciju skaits un kvalitatīvais raksturojums (pasniedzēju publikācijas Latvijas un ārvalstu augstskolu zinātniskajos izdevumos un zinātniskajos žurnālos, kas iekļauti WEB OF SCIENCE, SCOPUS, EBSCO u.c. datu bāzēs).

Pielikumi

I. Informācija par augstskolu/ koledžu		
Saraksts ar galvenajiem augstskolas/ koledžas iekšējiem normatīvajiem aktiem un regulējumiem	BSA_dokumenti_2020_LV_1.pdf	List_regul.document 2020_EN_1.pdf
Informācija par studiju virziena īstenošanu filiālēs (ja piemērojams)		
Augstskolas/ koledžas pārvaldības struktūra	BSAStruktura_2020_2.pdf	BSA_organizational chart2020_1.pdf
II. Studiju virziena raksturojums - 1. Studiju virziena pārvaldība		
Studiju virziena attīstības plāns (ja piemērojams)	Studiju virziena Ekonomika attīstības plāns.docx	Development plan of the study direction Economics.docx
Studiju virziena pārvaldības struktūra	Studiju virziena "Ekonomika"pārvaldības struktūra.docx	Management structure of the study field_1.pdf
II. Studiju virziena raksturojums - 3. Studiju virziena resursi un nodrošinājums		
Pamatinformācija par studiju virziena īstenošanā iesaistītajiem mācībspēkiem	Macibspeki_Ekonomika_last.xlsx	Macibspeki_Ekonomika_eng.xlsx
Mācībspēku biogrāfijas (Curriculum Vitae Europass formātā)	CV_LV.7z	CV_Eng.7z
Statistikas datu apkopojums par mācībspēku ienākošo un izejošo mobilitāti pārskata periodā	Mācībspēku ienākošā un izejošā mobilitāte.docx	Information on the exchange of academic staff.docx
II. Studiju virziena raksturojums - 4.Zinātniskā pētniecība un mākslinieciskā jaunrade		
Mācībspēku publikāciju, patentu, mākslinieciskās jaunrades darbu saraksts par pārskata periodu	Studiju virziena Publikācijas.docx	List of scientific publications.docx
II. Studiju virziena raksturojums - 5.Sadarbība un internacionalizācija		
Sadarbības līgumu saraksts	Sadarbības līgumi.docx	List of cooperation agreements.docx
Statistikas dati par ārvalstu studējošajiem un mācībspēkiem	Statistikas dati par ārvalstu studējošajiem un mācībspēkiem.docx	Statistical data on foreign students and teaching staff.docx
Statistikas dati par studējošo mobilitāti (norādot studiju programmas)	Statistikas dati par studējošo mobilitāti.docx	Statistics on student mobility.docx
Studējošo prakses organizācijas apraksts	BSA_Prakses NOLIKUMS.pdf	Regulations on Internships at the Baltic International Academy.pdf
Informācija par līgumiem u.c. apliecinājumi par studējošo prakses nodrošinājumu uzņēmumos	Prakses līgumi.doc	Registration of internship cooperation agreements.docx
II. Studiju virziena raksturojums - 6.Iepriekšējās novērtēšanas procedūrās saņemto rekomendāciju ieviešana		
Rekomendāciju izpildes pārskats	Studiju programmu akreditācijā ekspertu sniegto rekomendāciju izpilde.docx	Expert recommendations for the study programmes.docx
Studiju virziena raksturojums - Citi obligātie pielikumi		
Augstskolas/ koledžas rektora, direktora, studiju programmas vai virziena vadītāja parakstīts apliecinājums, ka studiju virzienam atbilstošo studiju programmu īstenošanā iesaistīto mācībspēku valsts valodas zināšanas atbilst noteikumiem par valsts valodas zināšanu apjomu un valsts valodas prasmes pārbaudes kārtību profesionālo un amata pienākumu veikšanai.	Latviešu.pdf	Latvian.pdf
III. Studiju programmas raksturojums - 1.Studiju programmas raksturojošie parametri		
Kopīgās studiju programmas atbilstība Augstskolu likuma prasībām (tabula)		
Statistika par studējošajiem pārskata periodā	SF_pasnov studentu_statistika RIGA&Daugavpils_2021.doc	
III. Studiju programmas raksturojums - 2. Studiju saturs un īstenošana		
Studiju programmas atbilstība valsts izglītības standartam		SF_pasnov studentu_statistika RIGA&Daugavpils_2021.doc
Studiju programmā iegūstamās kvalifikācijas atbilstību profesijas standartam (ja piemērojams)		
Studiju programmas atbilstību atbilstošās nozares specifiskajam normatīvajam regulējumam (ja piemērojams)		
Studiju kursu/ moduļu kartējums studiju programmas studiju rezultātu sasniegšanai		
Studiju programmas plāns (katram studiju programmas īstenošanas veidam un formai)		
Studiju kursu/ moduļu apraksti		Kartejs REEP_18.02.2021..xlsx
Studiju programmas raksturojums - Citi obligātie pielikumi		
Par studiju programmas apgušanu izsniedzamā diploma paraugs		
Dokuments, kas apliecina, ka augstskola vai koledža studējošajiem nodrošinās iespējas turpināt izglītības ieguvu citā studiju programmā vai citā augstskolā/ koledžā (līgums ar citu akreditētu augstskolu vai koledžu), ja studiju programmas īstenošana tiks pārtraukta		
Dokuments, kas apliecina, ka augstskola vai koledža studējošajiem garantē zaudējumu kompensāciju, ja studiju programma augstskolas vai koledžas rīcības (darbības vai bezdarbības) dēļ netiek akreditēta vai tiek atņemta studiju programmas licence un studējošais nevēlās turpināt studijas citā studiju programmā.		
Augstskolas/ koledžas apliecinājums par studiju programmas īstenošanā iesaistāmo mācībspēku attiecīgo svešvalodu prasmi vismaz B2 līmenī atbilstoši Eiropas Valodas prasmes novērtējuma līmeņiem (līmeņu sadalījums pieejams tīmekļvietnē www.europass.lv, ja studiju programmu vai tās daļu īsteno svešvalodā.		
Ja studiju virziena ietvaros tiek īstenotas doktora studiju programmas, apliecinājums, ka doktora studiju programmas akadēmiskā personāla sastāvā ir ne mazāk kā pieci doktori, no kuriem vismaz trīs ir Latvijas Zinātnes padomes apstiprināti eksperti tajā zinātnu nozarē vai apakšnozarē, kurā studiju programma plāno piešķirt zinātnisko grādu.		
Ja studiju virziena ietvaros tiek īstenotas akadēmiskās studiju programmas, apliecinājums, ka akadēmisko studiju programmu akadēmiskais personāls atbilst Augstskolu likuma 55. panta pirmās daļas trešajā punktā noteiktajām prasībām.		
Studiju līguma paraugs/-i		

Ja studiju virziena ietvaros tiek īstenotas akadēmiskās studiju programmas, kurās paredzēts, ka studēs mazāk nekā 250 pilna laika studējošie, attiecīgs Augstākās izglītības padomes atzinums atbilstoši Augstskolu likuma 55. panta otrajai daļai.		
Ar drošu elektronisko parakstu parakstīts iesniegums studiju virziena novērtēšanai	BSA_iesniegums_Ekonomika_2021_LV.edoc	BIA_APPLICATION_Ekonomy-2021.edoc

Citi pielikumi

Dokumenta nosaukums	Dokuments
Studiju virziena "Ekonomika" ieņēmumi no studiju maksas un atlaides studiju maksai.docx	Studiju virziena "Ekonomika" ieņēmumi no studiju maksas un atlaides studiju maksai.docx
BSA studiju virzienu 2013. – 2019. gada zinātnisko pētījumu virzieni.docx	BSA studiju virzienu 2013. – 2019. gada zinātnisko pētījumu virzieni.docx
Studiju virziena „Ekonomika” attīstības stratēģijas galveno virzienu salīdzinājums ar BSA stratēģiskiem mērķiem un uzdevumiem.docx	Studiju virziena „Ekonomika” attīstības stratēģijas galveno virzienu salīdzinājums ar BSA stratēģiskiem mērķiem un uzdevumiem.docx
BSA statistikas datu veidi, to iesniegšanas termiņi un institūcijas.docx	BSA statistikas datu veidi, to iesniegšanas termiņi un institūcijas.docx
Studiju virziena atbilstība Standartu un vadlīniju kvalitātes nodrošināšanai Eiropas augstākās izglītības telpā.docx	Studiju virziena atbilstība Standartu un vadlīniju kvalitātes nodrošināšanai Eiropas augstākās izglītības telpā.docx
Comparison of the main tendencies of the study direction.docx	Comparison of the main tendencies of the study direction.docx
Types of BIA statistics, their submission deadlines and institutions.docx	Types of BIA statistics, their submission deadlines and institutions.docx
Compliance of the study direction to the Standards and Guidelines for Quality Assurance in the Common European Higher Education Area.docx	Compliance of the study direction to the Standards and Guidelines for Quality Assurance in the Common European Higher Education Area.docx
Revenue from the tuition fee for the study direction.docx	Revenue from the tuition fee for the study direction.docx
Scientific Research Study directions 2013–2019 of the BIA’s Study Courses.docx	Scientific Research Study directions 2013–2019 of the BIA’s Study Courses.docx

Fulfilment of recommendations of experts in accreditation of study directions.docx	Fulfilment of recommendations of experts in accreditation of study directions.docx
Virziena akreditācijā ekspertu sniegto rekomendāciju izpilde	Virziena akreditācijā ekspertu sniegto rekomendāciju izpilde2020.docx
Pielikums Nr. 1 Komersanata apliecība (1).pdf	Pielikums Nr. 1 Komersanata apliecība (1).pdf
Pielikums Nr.2izglitības iestades_bsa_reg.jpg	Pielikums Nr.2izglitības iestades_bsa_reg.jpg
Pielikums Nr.3_BSA zin.institucija apliecība.jpg	Pielikums Nr.3_BSA zin.institucija apliecība.jpg
Pielikums Nr.4 BSA_akkred.lapa (1).jpg	Pielikums Nr.4 BSA_akkred.lapa (1).jpg
Pielikums Nr.5 BSA_akreditētie studiju virzieni 07.12.2020..docx	Pielikums Nr.5 BSA_akreditētie studiju virzieni 07.12.2020..docx
Pielikums Nr.6 BSA ieņēmumi 07.12.2020._1.docx	Pielikums Nr.6 BSA ieņēmumi 07.12.2020._1.docx
Pielikums Nr.7 BSA izdevumi 07.12.2020._1.docx	Pielikums Nr.7 BSA izdevumi 07.12.2020._1.docx
Pielikums Nr.8 finanšu stabilitātes rādītāji 07.12.2020._1.docx	Pielikums Nr.8 finanšu stabilitātes rādītāji 07.12.2020._1.docx
Konferences.pdf	Konferences.pdf
Conference.pdf	Conference.pdf
Directions of scientific work and scientific publications of the academic staff.docx	Directions of scientific work and scientific publications of the academic staff.docx
Darba samaksas nolikums	darba sam.01.01.2021.doc
Additional Information.docx	Additional Information.docx
Self evaluation report	Ekonomika_virziens_lab.docx
Self evaluation report 2	pash_EEB_2017_18_lab.docx
BSA 2013 accreditation.pdf	BSA 2013 accreditation.pdf

Starptautiskās finanses un ekonomika

Augstākās izglītības iestāde	<i>Ekonomika</i>
Studiju programmas nosaukums	<i>Starptautiskās finanses un ekonomika</i>
Izglītības klasifikācijas kods (IKK)	<i>45343</i>
Studiju programmas veids	<i>Akadēmiskā maģistra studiju programma</i>
Studiju programmas direktora vārds	<i>Žanna</i>
Studiju programmas direktora uzvārds	<i>Černoštana</i>
Studiju programmas direktora e-pasts	<i>zanna.bki@inbox.lv</i>
Studiju programmas vadītāja/ direktora akadēmiskais/ zinātniskais grāds	<i>Mg. oec., docents</i>
Studiju programmas direktora telefona numurs	<i>+37129228827</i>
Studiju programmas mērķis	<i>Sagatavot kvalificētus speciālistus ar padziļinātām teorētiskajām zināšanām, analītiskā prasmēm un pētnieciskā darba iemaņām starptautisko finanšu un ekonomikas jomā, kuri pielieto inovatīvās tehnoloģijas un analītiskās prasmes mūsdienu finanšu speciālista darbā.</i>
Studiju programmas uzdevumi	<p><i>-Pilnveidot padziļinātas teorētiskās zināšanas, pamatojoties uz monetāra un finanšu vadības teorijas mūsdienīgajām koncepcijām, kas veido mūsdienīgas finanšu speciālista pamatu;</i></p> <p><i>-Veicināt studentu izpratni par finanšu procesiem mūsdienu mainīgā sociālekonomiskā vidē, to daudzveidīgās norises kopsakarībām un attīstības tendencēm globalizācijas kontekstā;</i></p> <p><i>-Attīstīt studējošo inovatīvo domāšanu un jaunrades prasmes; sniegt teorētiskas un praktiski pielietojamas zināšanas un izpratni par inovatīvas politikas īstenošanu nacionālā un globālā kontekstā;</i></p> <p><i>-Attīstīt studējošo spējas analītiski formulēt un pieņemt objektīvus lēmumus paaugstināta riska apstākļos un krīzes situācijās;</i></p> <p><i>-Pilnveidot pētniecības kompetences, attīstīt patstāvīgu ekonomisko domāšanu un profesionālo pilnveidi, izmantojot zinātnisku pieeju;</i></p> <p><i>-Stimulēt studentu attīstību par kritiski un stratēģiski domājošus, emocionāli inteligentus un digitāli prasīgus speciālistus, sekmējot personības izaugsmi un iesaistot mūžizglītības procesā.</i></p>

Sasniedzamie studiju rezultāti	<p>Mācīšanās rezultāti:</p> <ul style="list-style-type: none"> - izprast aktuālās ekonomikas un finanšu attīstības likumsakarības un principus, apgūt pētnieciskās darba iemaņas, veicot pētniecisko darbību nozarē; - spēt pielietot finanšu analīzes un finanšu inženierijas modernās kvantitatīvās metodes uzņēmuma vai iestādes efektīvas darbības nodrošināšanai; - prognozēt un analizēt uzņēmuma vai iestādes finansiālo darbību ietekmējošos faktorus; - īstenot finanšu analīzi efektivitātes uzņēmuma tirgu stratēģiju, izmantojot modernās analītisko instrumentu; - spēt pārvaldīt firmas vērtējumu, pamatojoties uz finanšu modeļiem; - spēt piesaistīt kapitālu, veidot un plānot to struktūru; - izstrādāt firmas stratēģiju izaugsmes un restrukturizācijas finansiālo pamatojumu; - pārvaldīt firmas riskus; - pārvaldīt moderno informācijas tehnoloģiju; prast strādāt ar cilvēkiem konsultāciju procesā, strādāt komandā, sniegt un aizstāvēt savu viedokli formālā un neformālā saskarsmē, rakstiski un mutiski; - veikt patstāvīgus pētījumus par konkrētas firmas darbību, iegūtos rezultātus parādīt maģistra darbā (ne mazāk kā 20 nedēļas pilna slodze vai 20 kredītpunkti); - apgūt praktiskās iemaņas, kas nepieciešamas uzņēmējdarbības vadītājam – iziet profesionālo praksi konkrētā firmā, apjoms – ne mazāk kā 6 nedēļas.
Studiju programmas noslēgumā paredzētais noslēguma pārbaudījums	Maģistra darbs

Studiju programmas varianti

Pilna laika klātiešana - 1 gadi - angļu

Studiju veids un forma	Pilna laika klātiešana
Īstenošanas ilgums (gados)	1
Īstenošanas ilgums (mēnešos)	0
Īstenošanas valoda	angļu
Studiju programmas apjoms (KP)	40
Uzņemšanas prasības (latviešu valodā)	<p>iestāties BSA akadēmiskās maģistratūras programmā “Starptautiskās finanses un ekonomika” ir tiesības personām, kuras ieguvušas augstāko izglītību sociālajās zinātnēs (ekonomikas un uzņēmējdarbības nozares), ar nosacījumu ja kopējais pilna laika studiju ilgums ir vismaz 5 gadi. Iestājoties profesionālās maģistratūras studiju programmā “Starptautiskās finanses un ekonomika” (angļu valodas plūsmā), reflektantiem ir jāiesniedz starptautiskās testēšanas institūcijas pēdējo piecu gadu laikā izsniegts angļu valodas prasmes apliecināošs dokuments. Valodas prasmei ir jāatbilst vismaz EKP B2 pakāpei. Minēto dokumentu neiesniedz tie reflektanti, kuri vidējo izglītību ieguvuši attiecīgās studiju programmas īstenošanas valodā. BSA uzņemšanas noteikumi un imatrikulācijas kārtība 2020./2021.m.g.</p> <p>https://bsa.edu.lv/wp-content/docs/admission/uznemsanas_noteikumi_BSA_2020_21.pdf</p>

legūstamais grāds (latviešu valodā)	<i>Sociālo zinātņu maģistra grāds finansēs, banku lietās un apdrošināšanā</i>
legūstamā kvalifikācija (latviešu valodā)	---

Īstenošanas vietas

Īstenošanas vietas nosaukums	Pilsēta	Adrese
Sabiedrība ar ierobežotu atbildību "BALTIJAS STARPTAUTISKĀ AKADEMIJA"	RĪGA	LOMONOSOVA IELA 4, LATGALES PRIEKŠPILSĒTA, RĪGA, LV-1003

Pilna laika klātie - 1 gadi, 5 mēneši - latviešu

Studiju veids un forma	<i>Pilna laika klātie</i>
Īstenošanas ilgums (gados)	1
Īstenošanas ilgums (mēnešos)	5
Īstenošanas valoda	<i>latviešu</i>
Studiju programmas apjoms (KP)	60
Uzņemšanas prasības (latviešu valodā)	<i>Iestāties BSA akadēmiskās maģistratūras programmā "Starptautiskās finanses un ekonomika" ir tiesības personām, kuras ieguvušas augstāko izglītību sociālajās zinātnēs (ekonomikas un uzņēmējdarbības nozares), ar nosacījumu ja kopējais pilna laika studiju ilgums ir vismaz 5 gadi. Personas, kuras ieguvušas augstāko izglītību citās nozarēs var tikt ieskaitītas akadēmiskās maģistratūras programmā "Starptautiskās finanses un ekonomika" pēc sagatavošanas semestra pabeigšanas.</i>
legūstamais grāds (latviešu valodā)	<i>Sociālo zinātņu maģistra grāds finansēs, banku lietās un apdrošināšanā</i>
legūstamā kvalifikācija (latviešu valodā)	---

Īstenošanas vietas

Īstenošanas vietas nosaukums	Pilsēta	Adrese
Sabiedrība ar ierobežotu atbildību "BALTIJAS STARPTAUTISKĀ AKADEMIJA"	RĪGA	LOMONOSOVA IELA 4, LATGALES PRIEKŠPILSĒTA, RĪGA, LV-1003

Pilna laika klātie - 1 gadi, 5 mēneši - angļu

Studiju veids un forma	<i>Pilna laika klātie</i>
Īstenošanas ilgums (gados)	1
Īstenošanas ilgums (mēnešos)	5
Īstenošanas valoda	<i>angļu</i>
Studiju programmas apjoms (KP)	60

Uzņemšanas prasības (latviešu valodā)	<i>Iestāties BSA akadēmiskās maģistratūras programmā "Starptautiskās finanses un ekonomika" ir tiesības personām, kuras ieguvušas augstāko izglītību sociālajās zinātnēs (ekonomikas un uzņēmējdarbības nozares), ar nosacījumu ja kopējais pilna laika studiju ilgums ir vismaz 5 gadi. Personas, kuras ieguvušas augstāko izglītību citās nozarēs var tikt ieskaitītas akadēmiskās maģistratūras programmā "Starptautiskās finanses un ekonomika" pēc sagatavošanas semestra pabeigšanas. Iestājoties profesionālās maģistratūras studiju programmā "Starptautiskās finanses un ekonomika" (angļu valodas plūsmā), reflektantiem ir jāiesniedz starptautiskās testēšanas institūcijas pēdējo piecu gadu laikā izsniegts angļu valodas prasmes apliecināošs dokuments. Valodas prasmei ir jāatbilst vismaz EKP B2 pakāpei. Minēto dokumentu neiesniedz tie reflektanti, kuri vidējo izglītību ieguvuši attiecīgās studiju programmas īstenošanas valodā. BSA uzņemšanas noteikumi un imatrikulācijas kārtība 2020./2021.m.g. https://bsa.edu.lv/wp-content/docs/admission/uznemsanas_noteikumi_BSA_2020_21.pdf</i>
Iegūstamais grāds (latviešu valodā)	<i>Sociālo zinātņu maģistra grāds finansēs, banku lietās un apdrošināšanā</i>
Iegūstamā kvalifikācija (latviešu valodā)	---

Īstenošanas vietas

Īstenošanas vietas nosaukums	Pilsēta	Adrese
Sabiedrība ar ierobežotu atbildību "BALTIJAS STARPTAUTISKĀ AKADEMIJA"	RĪGA	LOMONOSOVA IELA 4, LATGALES PRIEKŠPILSĒTA, RĪGA, LV-1003

Pilna laika klātiešana - 1 gadi - latviešu

Studiju veids un forma	<i>Pilna laika klātiešana</i>
Īstenošanas ilgums (gados)	<i>1</i>
Īstenošanas ilgums (mēnešos)	<i>0</i>
Īstenošanas valoda	<i>latviešu</i>
Studiju programmas apjoms (KP)	<i>40</i>
Uzņemšanas prasības (latviešu valodā)	<i>Iestāties BSA akadēmiskās maģistratūras programmā "Starptautiskās finanses un ekonomika" ir tiesības personām, kuras ieguvušas augstāko izglītību sociālajās zinātnēs (ekonomikas un uzņēmējdarbības nozares), ar nosacījumu ja kopējais pilna laika studiju ilgums ir vismaz 5 gadi.</i>
Iegūstamais grāds (latviešu valodā)	<i>Sociālo zinātņu maģistra grāds finansēs, banku lietās un apdrošināšanā</i>
Iegūstamā kvalifikācija (latviešu valodā)	---

Īstenošanas vietas

Īstenošanas vietas nosaukums	Pilsēta	Adrese
Sabiedrība ar ierobežotu atbildību "BALTIJAS STARPTAUTISKĀ AKADEMIJA"	RĪGA	LOMONOSOVA IELA 4, LATGALES PRIEKŠPILSĒTA, RĪGA, LV-1003

III - STUDIJU PROGRAMMAS RAKSTUROJUMS (1. Studiju programmas raksturojošie parametri)

1.1. Izmaiņu studiju programmas parametros, kas notikušas kopš iepriekšējās studiju virziena akreditācijas lapas izsniegšanas vai studiju programmas licences izsniegšanas, ja studiju programma nav iekļauta studiju virziena akreditācijas lapā, apraksts un analīze.

Tabula 1.1.1.

Studiju programmas “Starptautiskās finanses un ekonomika” parametri

Studiju programmas nosaukums	Starptautiskās finanses un ekonomika	
Studiju programmas nosaukums angļu valodā	International finance and economics	
Studiju programmas kods saskaņā ar Latvijas izglītības klasifikāciju	45 343	
Studiju programmas veids un līmenis	Akadēmiskā maģistra studiju programma	
Iegūstamais kvalifikācijas līmenis (EKI)	7.līmenis	
Profesijas kods profesiju klasifikatorā	-	
Studiju programmas apjoms (KP, rekomendējoši arī ECTS)	40 KP; 60 ECTS.	
	*60 KP; 80 ECTS	
Īstenošanas forma, veids, ilgums (ja nepilni gadi, norādīt mēnešos) un īstenošanas valoda		
pilna laika klātie	1 gads	latviešu un angļu
	*1 gads 5 mēneši	latviešu un angļu
Īstenošanas vieta	Rīga, Lomonosova iela 4, LV 1019, tālr.: (+371) 67100610 http://www.bsa.edu.lv	
Studiju programmas direktors/-e	Žanna Černoštana, Mg.oec.	
Uzņemšanas prasības	Iestāties BSA akadēmiskās maģistratūras programmā “Starptautiskās finanses un ekonomika” ir tiesības personām, kuras ieguvušas augstāko izglītību sociālajās zinātnēs (ekonomikas un uzņēmējdarbības nozares), ar nosacījumu ja kopējais pilna laika studiju ilgums ir vismaz 5 gadi.	

	<p>*Iestāties BSA akadēmiskās maģistratūras programmā “Starptautiskās finanses un ekonomika” ir tiesības personām, kuras ieguvušas augstāko izglītību sociālajās zinātnēs (ekonomikas un uzņēmējdarbības nozares), ar nosacījumu ja kopējais pilna laika studiju ilgums ir vismaz 5 gadi. Personas, kuras ieguvušas augstāko izglītību citās nozarēs var tikt ieskaitītas akadēmiskās maģistratūras programmā “Starptautiskās finanses un ekonomika” pēc sagatavošanas semestra pabeigšanas.</p>
<p>Piešķiramais grāds, profesionālā kvalifikācija vai grāds un profesionālā kvalifikācija</p>	<p><i>sociālo zinātņu maģistra grāda finansēs, banku lietās un apdrošināšanā</i></p> <p><i>*sociālo zinātņu maģistra grāda finansēs, banku lietās un apdrošināšanā</i></p>

Baltijas Starptautiskā akadēmija profesionālā maģistra studiju programmu “Starptautiskās finanses” īsteno kopš 2004.gada, kad, Latvijas tautsaimniecības integrācijas ES, tika izvirzītas kvalitatīvi jaunas prasības speciālistu sagatavošanai starptautisko finanšu jomā. Līdz šim brīdim programma bija akreditēta ar pozitīvu ekspertu ziņojumu uz maksimālo termiņu, 6 gadiem, divas reizes, 2007. gadā un 2013. gadā. Pamatojoties uz Augstskolu likuma 48. pantu profesionālā maģistra studiju programmai “Starptautiskās finanses” akreditācija ir pagarināta līdz 2021. gada 30. jūnijam.

Ekonomikas, finanšu un vadības fakultātes padomē tika pieņemts lēmums saturiski un organizatoriski pārveidot profesionālo maģistra studiju programmu “Starptautiskās finanses” atbilstoši aktuālajiem normatīvajiem regulējumiem un ņemot vērā darba tirgus situāciju valstī kopumā. Ekonomikas, finanšu un vadības fakultātes padome izstrādāja studiju virziena „Ekonomika” studiju programmās izmaiņu projektu pārejot uz jaunu studiju modeli (4+1) (2019.gada 08.oktobra fakultātes padomes protokols). Projekts tika iesniegts BSA senātam apspriešanai un 17.12.2019. apstiprināts senāta sēdē (protokols Nr.141).

No 2020./2021. gada tiks realizēts 4+1 gadu modelis (iepriekšējā 4+1,5 modeļa vietā), jo šāds kopējs studiju laiks absolventam ļaus ātrāk iekļauties darba tirgū, sākot profesionālo karjeru pārrauga vadībā. Akadēmiskā maģistra studiju programma „Starptautiskās finanses un ekonomika” ir Baltijas Starptautiskajā akadēmijā realizējamās profesionālās bakalaura programmas „Finanšu vadība” un „Eiropas ekonomika un bizness” loģisks turpinājums. Akadēmiskā maģistra studiju programma “Starptautiskās finanses un ekonomika” ietver bakalaura kompetences un nodrošinās kvalificētus speciālistus ar analītiskām prasmēm, pētnieciskā darba iemaņām, rādīs motivāciju tālākizglītibai un sniegs iespēju sagatavoties, lai turpinātu studijas Baltijas Starptautiskā akadēmijas doktorantūras studiju programmā „Reģionālā ekonomika un ekonomiskā politika”.

Kopumā, iepriekš minētais, nosaka nepieciešamību veikt strukturālās un organizatoriskās izmaiņas profesionālajā maģistra studiju programmā “Starptautiskās finanses” (sk. 1.1.1. tabulu).

Tabula 1.1.2.

Akadēmiskā maģistra studiju programmas „Starptautiskās finanses un ekonomika” parametru izmaiņas, precizējumi un aktualizācija

Studiju programmas mērķis, uzdevumi un paredzētie studiju rezultāti nākamajam akreditācijas periodam	Iepriekšējā akreditācijas perioda studiju programmas mērķis, uzdevumi un paredzētie studiju rezultāti
Studiju programmas nosaukums	
Starptautiskās finanses un ekonomika	Starptautiskās finanses
Studiju programmas kods saskaņā ar Latvijas izglītības klasifikāciju	
45 343	47 343
Studiju programmas veids un līmenis	
Akadēmiskā maģistra studiju programma	Profesionālā maģistra studiju programma
Iegūstamais kvalifikācijas līmenis (NKI/EKI)	
7.līmenis	7.līmenis
Studiju programmas apjoms	
40 KP; 60 ECTS.	60 KP; 90 ECTS.
*60 KP; 80 ECTS	
Īstenošanas forma, veids, ilgums	
pilna laika klātie	pilna laika klātie
1 gads	1,5 gadi
*1 gads un 5 mēneši	
latviešu, angļu	Bilingvāli
*latviešu, angļu	
Uzņemšanas prasības	
Iestāties BSA akadēmiskās maģistratūras programmā "Starptautiskās finanses un ekonomika" ir tiesības personām, kuras ieguvušas augstāko izglītību sociālajās zinātnēs, ar nosacījumu ja kopējais pilna laika studiju ilgums ir vismaz 5 gadi.	Profesionālo bakalaura grādu ekonomikas zinātņu jomā

*Iestāties BSA akadēmiskās maģistratūras programmā “Starptautiskās finanses un ekonomika” ir tiesības personām, kuras ieguvušas augstāko izglītību sociālajās zinātnēs, ar nosacījumu ja kopējais pilna laika studiju ilgums ir vismaz 5 gadi. Personas, kuras ieguvušas augstāko izglītību citās nozarēs var tikt ieskaitītas akadēmiskās maģistratūras programmā “Starptautiskās finanses un ekonomika” pēc sagatavošanas semestra pabeigšanas.

Piešķiramais grāds, profesionālā kvalifikācija vai grāds un profesionālā kvalifikācija

Sociālo zinātņu maģistra grāda finansēs, banku lietās un apdrošināšanā

Finanšu analītiķis

Mērķis

Sagatavot kvalificētus speciālistus ar padziļinātām teorētiskajām zināšanām, analītiskā prasmēm un pētnieciskā darba iemaņām starptautisko finanšu un ekonomikas jomā, kuri pielieto inovatīvās tehnoloģijas un analītiskās prasmes mūsdienu finanšu speciālista darbā

Augstas kvalifikācijas konkurētspējīgu profesionāļu sagatavošana ekonomikas un finanšu jomā, kuriem zināšanas finanšu teorijā un tās izmantošanas iemaņas mūsdienīgu starptautisko prasību līmenī, kuri pārvalda lietišķo korporāciju finanšu metodoloģiju un instrumentālo analīzi, lai izstrādātu un realizētu kompāniju finanšu stratēģijas finanšu tirgu globalizācijas un pārejas uz inovatīvo ekonomiku apstākļos.

Studiju programmas uzdevumi - SPU

Pilnveidot padziļinātas teorētiskās zināšanas, pamatojoties uz monetāra un finanšu vadības teorijas mūsdienīgajām koncepcijām, kas veido mūsdienīgas finanšu speciālista pamatu [SPU1];

Zināšanu veidošanu, pamatojoties uz korporāciju finanšu teorijas mūsdienīgajām koncepcijām un firmas vērtības noteikšanu, kas veido mūsdienīgas starptautiskās finanšu analītikas pamatu;

Veicināt studentu izpratni par finanšu procesiem mūsdienu mainīgā sociālekonomiskā vidē, to daudzveidīgās norises kopsakarībām un attīstības tendencēm globalizācijas kontekstā [SPU2];

Korporāciju finanšu koncepciju aprobācijas rezultātu apgūšana Latvijas un starptautiskajā kapitāla tirgū;

Attīstīt studējošo inovatīvo domāšanu un jaunrades prasmes; sniegt teorētiskas un praktiski pielietojamas zināšanas un izpratni par inovatīvas politikas īstenošanu nacionālā un globālā kontekstā [SPU3];	mūsdienu korporāciju finanšu lēmumu analīzes instrumentālā aparāta apgūšana finansēšanas, investīciju, stratēģisko pirkšanas darījumu, izmaksu investoriem jomā;
Attīstīt studējošo spējas analītiski formulēt un pieņemt objektīvus lēmumus paaugstināta riska apstākļos un krīzes situācijās [SPU4];	firmas vērtības vadības modeļu un metožu padziļināta studēšana un to izstrāde, ņemot vērā nacionālos apstākļus un kompānijas īpatnības;
Pilnveidot pētniecības kompetences, attīstīt patstāvīgu ekonomisko domāšanu un profesionālo pilnveidi, izmantojot zinātnisku pieeju [SPU5];	firmas transformācijas finanšu mehānismu un tās efektivitātes padziļināta studēšana, firmas apvienojot, pārņemot, kā arī stratēģiskās un finanšu restrukturizācijas ceļā;
Stimulēt studentu attīstību par kritiski un stratēģiski domājošus, emocionāli inteliģentus un digitāli prasmīgus speciālistus, sekmējot personības izaugsmi un iesaistot mūžizglītības procesā [SPU6].	inovāciju kapitāla vadībā apgūšana un vispārināšana dažādos tautsaimniecības sektoros;
	kompāniju finanšu stratēģiju plānošanas kompetenču veidošana, ņemot vērā pāreju uz inovatīvo ekonomiku.

Tabula 1.1.2.

Sasniedzamie studiju rezultāti

Sasniedzamie studiju rezultāti - SR

Zināšanas

<p>1 SR. Sniegt izpratni par mūsdienu globālās ekonomikas izaicinājumu un to ietekmi uz sociālo, ekonomikas un finanšu vidi, attīstīt izpratni par ilgtspējīgam finansēm kā jauno finanšu tirgus attīstības paradigmu;</p>	<p>-izprast aktuālās ekonomikas un finanšu attīstības likumsakarības un principus, apgūt pētnieciskās darba iemaņas, veicot pētniecisko darbību nozarē; – spēt pielietot finanšu analīzes un finanšu inženierijas modernās kvantitatīvās metodes uzņēmuma vai iestādes efektīvas darbības nodrošināšanai; – prognozēt un analizēt uzņēmuma vai iestādes finansiālo darbību ietekmējošos faktorus; – īstenot finanšu analīzi efektivitātes uzņēmuma tirgu stratēģiju, izmantojot modernās analītisko instrumentu; – spēt pārvaldīt firmas vērtējumu, pamatojoties uz finanšu modeļiem; – spēt piesaistīt kapitālu, veidot un plānot to struktūru; – izstrādāt firmas stratēģiju izaugsmes un restruktūrizācijas finansiālo pamatojumu; – pārvaldīt firmas riskus; – pārvaldīt moderno informācijas tehnoloģiju; prast strādāt ar cilvēkiem konsultāciju procesā, strādāt komandā, sniegt un aizstāvēt savu viedokli formālā un neformālā saskarsmē, rakstiski un mutiski; – veikt patstāvīgus pētījumus par konkrētas firmas darbību, iegūtos rezultātus parādīt maģistra darbā (ne mazāk kā 20 nedēļas pilna slodze vai 20 kredītpunkti); – apgūt praktiskās iemaņas, kas nepieciešamas uzņēmējdarbības vadītājam – iziet profesionālo praksi konkrētā firmā, apjoms – ne mazāk kā 6 nedēļas.</p>
<p>2 SR. Parādīt padziļinātu izpratni par korporāciju finanšu piesaistīšanu, plānošanu un pārvaldīšanu jomā; izprast risku būtību un to novēršanas pieejas; ievērot ilgtspējīgus un ētiskus principus finanšu lēmumu pieņemšanā;</p>	
<p>3 SR. Sniegt teorētiskas un praktiski pielietojamās zināšanas un izpratni par inovatīvas politikas īstenošanu nacionālajā un globālajā kontekstā, inovācijas ilgtspējīgu finansēšanas un atbalsta programmas piesaistes iespējām Latvijā un Eiropā;</p>	
<p>4 SR. Zināšanas par pētījuma metodēm finansēs un ekonomikā, pētījuma ietvarstruktūru, tās elementiem un to savstarpējās sakarības nepieciešamību;</p>	
<p>5 SR. Zināšanas par ekonomikas/finanšu datu modelēšanas un prognozēšanas metodēm, izmantojot mūsdienu informācijas tehnoloģijas;</p>	
<p>Prasmes</p>	
<p>6 SR. Spēj izprast, analizēt un prognozēt ekonomikas un finanšu tirgus attīstību, kritiski izvērtēt teoriju un praksi;</p>	
<p>7 SR. Spēj veikt organizācijas finanšu plānošanu, pārvaldīt kapitāla struktūru un risināt organizācijas finansiālās problēmas mainīgajā ekonomiskajā vidē, identificēt finanšu riskus un sniegt priekšlikumus finansiālo darbības uzlabošanai;</p>	

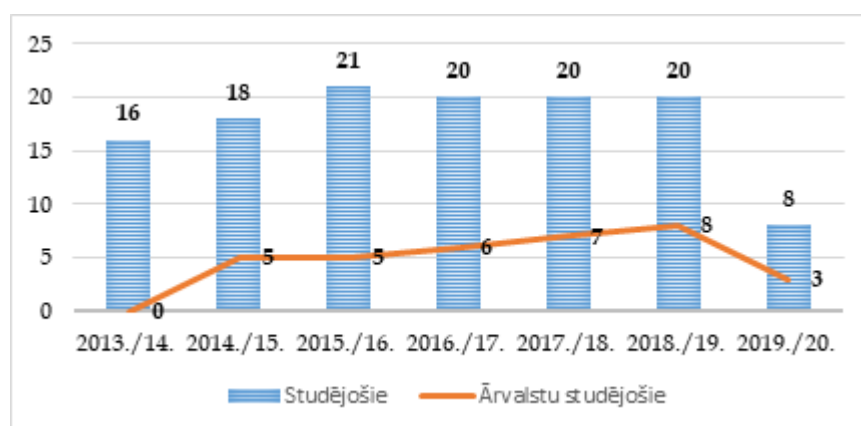
8 SR. Pilnveidot prasmes izstrādāt, analizēt, izvērtēt finanšu resursu piesaistes inovāciju projektus;	
9 SR. Spēj kritiski vērtēt gan iekšējās, gan ārējās vides faktoru ietekmi uz organizācijas finanšu stāvokli; spēj izmantot kvantitatīvās un kvalitatīvās analīzes metodes, datu modelēšanas un prognozēšanas metodes;	
10 SR. Spēj pielietot zinātniski pētnieciskās metodes un veikt lietišķajos pētījumus, sagatavot publikācijas un prezentēt tās;	
Kompetences	
11 SR. Spēja patstāvīgi integrēt, sintezēt un kritiski vērtēt informāciju no dažādiem avotiem, risināt problēmu, izmantojot loģisku un sistemātisku pieeju;	
12 SR. Spēja prognozēt, definēt un pārvērst darbībā iestādes vai nozares attīstības stratēģisko vīziju, pieņemt pamatotos lēmumus, izmantojot dažādas pieejas un ievērojot profesionālās un vispārējās ētikas principus;	
13 SR. Spēj novadīt pētījumu finanšu un ekonomikas jomā, pētīt alternatīvas un atsaucas radošu un inovatīvu risinājumu, izmantojot intuīciju, eksperimentus un jaunus skatījumus;	
14 SR. Spēj lietot inovatīvās informācijas tehnoloģijas un apstrādes metodes savā profesionālajā darbībā un zinātniskās darbības veikšanās;	
15 SR. Spēja patstāvīgi virzīt savu kompetenču pilnveidi, turpināt mācīties, pastāvīgi izprast būtiskākas tendences tehniskajā, profesionālajā un uzņēmējdarbības jomā-	

1.2. Statistikas dati par studējošajiem studiju programmā, studējošo skaita dinamika,

skaita izmaiņu ietekmes faktoru analīze un novērtējums. Analizējot, atsevišķi izdalīt dažādas studiju formas, veidus, valodas.

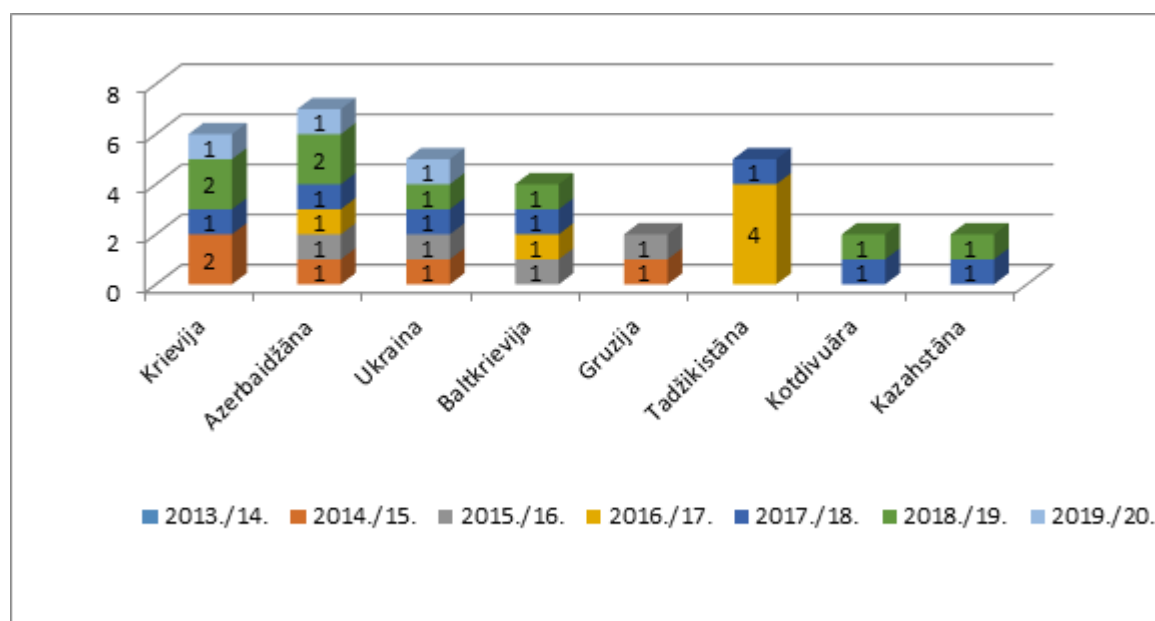
Profesionālā maģistra studiju programma “Starptautiskā finanses” tiek īstenota jau 16 gadus pilna laika klātienē. Jaunā maģistra studiju programma „Starptautiskās finanses un ekonomika” tiks īstenota latviešu un angļu valodās un pilna laika klātienē. Studijas tiek finansētas no privātiem līdzekļiem vai cits finansējuma veids, ka arī BSA ir savas ik gadu piešķirtās budžeta vietas un studentiem ir pieejamas dažādas atlaides studiju maksai <https://bsa.edu.lv/studiju-maksas-atlaides/>.

Pārskata periodā no 2013./2014. līdz 2019./2020. akadēmiskā gada sākumam studentu skaits maģistra studiju programmā “Starptautiskās finanses” kopā būtiski nav mainījies, izņemot 2019./2020. mācību gadā. Studentu skaits ir samazinājies par 8 studentiem. Mūsuprāt, to ietekmēja iekšējās organizācijas izmaiņas, kā arī kopējā studentu skaita samazinājums kopumā valstī.

Attēls 1.2.1. Profesionālā maģistra studiju programmas “Starptautiskā finanses” studējošo skaits uz akadēmiskā gada 01.10., pavisam

Ņemot vērā Latvijas demogrāfisko situāciju un lielu konkurenci, kopējais vietējo studentu skaits turpinās mazināties, tāpēc nepieciešams meklēt iespējas piesaistīt studiju programmai vairāk ārvalstu studentus, ka arī ārvalstu pasniedzējus, docētājus, akadēmisko personālu.

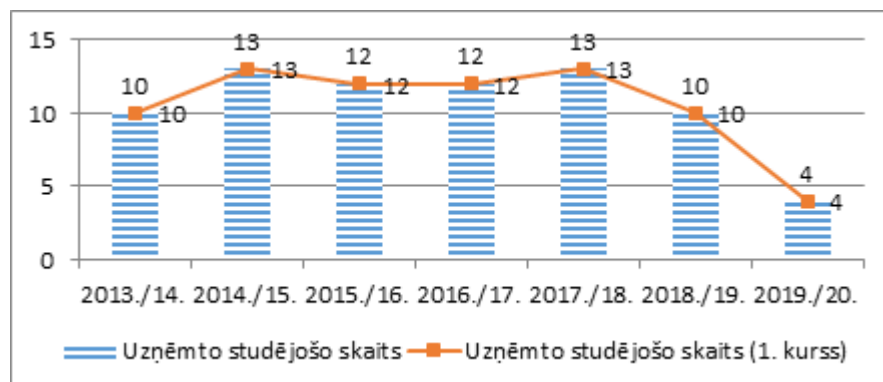

Attēls 1.2.2. Ārzemju studējošo skaits profesionālā maģistra studiju programmā “Starptautiskā finanses” sadalījums pa valstīm, pavisam

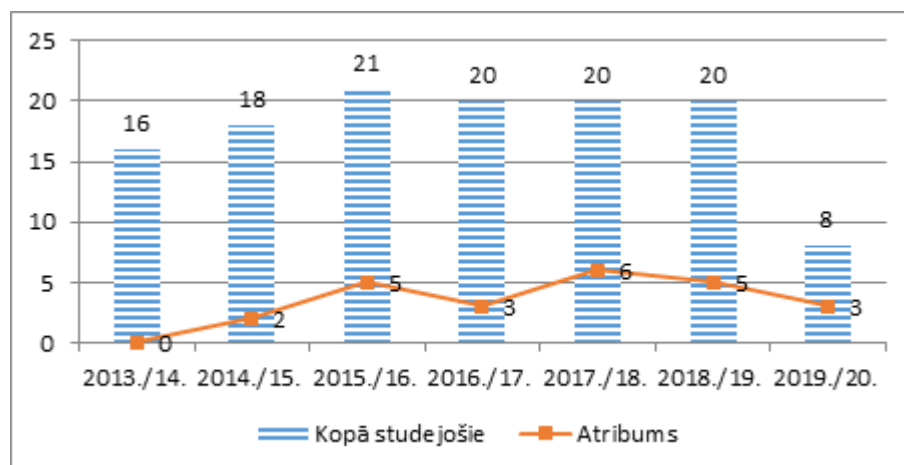
Laika periodā no 2013./2014. akadēmiskā gada līdz 2018./2019. akadēmiskā gada rudenim pilna laika klātienē studentu no ārvalstīm (ārpus apmaiņas programmu ietvara) daļa sastāda aptuveni 27 % – 40 %. Analizējot statistikas rādītājus, tie demonstrē, ka lielākā daļa no ārzemju studējošiem atbrauca studēt uz BSA no Azerbaidžāna, Tadžikistāna un Krievijas.

Pārskata periodā studējošo uzņemšana 1. kursā notika pilna laika klātienē un kopējo uzņemto studējošo skaits - relatīvi izlīdzināts, svārstība - ne vairāk kā 10%, izņemot 2019./2020. akadēmisko gadā. Lielākā daļa ir studenti, kuri turpina studijas maģistrantūrā ir BSA absolventi.

Attēls 1.2.3. Uzņemto studējošo skaits profesionālā maģistra studiju programmā „Starptautiskās finanses”, pavisam

Analizējot studējošo atskaitīšanas tendences, redzams, kā ikgadēji studējošo atbirums ir nevienmērīgs un sastādīt vidēji no 11% līdz 30%, tiek analizēti arī šie rādītāji, lai mazinātu atbirumu.

Attēls 1.2.4. Studējošo atbirums pa gadiem profesionālā maģistra studiju programmā „Starptautiskās finanses”, pavisam

Katram studentam, kurš ir nolēmis pārtraukt studijas, tiek lūgts aizpildīt aptauju par studiju pārtraukšanas iemesliem, kas palīdz BSA noskaidrot atskaitīto studentu iemeslus. Visbiežāk tiek norādīti personiski iemesli. Ņemot vērā Baltijas Starptautiskās akadēmijas statistikas datus, iemesli tām par pārskata periodu sekojošie: (i) pēc paša vēlēšanas – 5 studējošie pirmajā un 1 otrajā studiju gadā; (ii) akadēmisko parādu dēļ – 7 studējošie un 3; (iii) finanšu parādu dēļ – 4 studējošie un 1; (iv) studiju līguma izbeigšana - 1 studējošie un 2.

Studiju programmā nav valsts budžeta vietu, bet ir BSA valdes finansētās budžeta vietas, ko reglamentē “Nolikums par konkursu uz budžeta vietām, ko nodrošina Baltijas Starptautiskā akadēmija” https://bsa.edu.lv/wp-content/docs/admission/nolikums_konkurss_2020_lv.pdf.

1.3. Analīze un novērtējums par studiju programmas nosaukuma, iegūstamā grāda, profesionālās kvalifikācijas vai grāda un profesionālās kvalifikācijas mērķu un uzdevumu, studiju rezultātu, kā arī uzņemšanas prasību savstarpējo sasaisti.

Akadēmiska maģistra studiju programma „Starptautiskās finanses un ekonomika” novērtēšanai ir izstrādāta pamatojoties uz sekojošiem normatīvajiem dokumentiem:

1. LR Ministru kabineta noteikumu Nr. 240 „Noteikumi par valsts akadēmiskās izglītības standartu” (13.05.2014.);
2. LR Ministru kabineta noteikumi Nr. 322 „Noteikumi par Latvijas izglītības klasifikāciju” (13.06.2017.);
3. Eiropas kvalifikāciju ietvarstruktūra;
4. Studiju virziena pašnovērtējuma ziņojuma izstrādes vadlīnijām (16.01.2020.);
5. Standarti un vadlīnijas kvalitātes nodrošināšanai Eiropas augstākās izglītības telpā (ESG) (15.05.2019).

Atbilstoši Baltijas Starptautiskās akadēmijas misijai un stratēģiskajam plānam, akadēmiskā maģistra studiju programmas “ Starptautiskās finanses un ekonomika” mērķis ir sagatavot kvalificētus speciālistus ar padziļinātām teorētiskajām zināšanām, analītiskā prasmēm un pētnieciskā darba iemaņām starptautisko finanšu un ekonomikas jomā, kuri pielieto inovatīvās tehnoloģijas un analītiskās prasmes mūsdienu finanšu speciālista darbā.

Sekmīgi pabeidzot akadēmiskā maģistra studiju programmu „Starptautiskās finanses un ekonomika”, tiek iegūts sociālo zinātņu maģistra grāds starptautiskajās finansēs un ekonomikā (45 343), kas ļauj absolventam uzsākt specializēties vai turpināt profesionālo darbību starptautisko finanšu un biznesa jomās, jo studiju procesā viņš būs ieguvis gan teorētiskās zināšanas, gan praktiskās un analītiskās prasmes finanšu pārvaldībā, kas balstīta uz pētniecisko un jaunrades darbu.

Akadēmiska maģistra studiju programmas nosaukums, iegūstamais grāds, mērķi un uzdevumi, kā arī uzņemšanas prasības ir savstarpēji saistīti un atbilstīgi.

Tabula.1.3.1.

Akadēmiska maģistra studiju programmas „Starptautiskās finanses un ekonomika” mērķu (PM), uzdevumu (PU) un studiju rezultātu (SR) savstarpēja sasaiste.

PM					
PU1	PU2	PU3	PU4	PU5	PU6

Pilnveidot padziļinātas teorētiskās zināšanas, pamatojoties uz monetāra un finanšu vadības teorijas mūsdienīgajām koncepcijām, kas veido mūsdienīgas finanšu speciālista pamatu	Veicināt studentu izpratni par finanšu procesiem mūsdienu mainīgā sociālekonomiskā vidē, to daudzveidīgās norises kopsakarībām un attīstības tendencēm globalizācijas kontekstā	Attīstīt studējošo inovatīvo domāšanu un jaunrades prasmes; sniegt teorētiskas un praktiski pielietojamas zināšanas un izpratni par inovatīvas politikas īstenošanu nacionālā un globālā kontekstā	Attīstīt studējošo spējas analītiski formulēt un pieņemt objektīvus lēmumus paaugstināta riska apstākļos un krīzes situācijās	Pilnveidot pētniecības kompetences, attīstīt patstāvīgu ekonomisko domāšanu un profesionālo pilnveidi, izmantojot zinātnisku pieeju	Stimulēt studentu attīstību par kritiski un stratēģiski domājošus, emocionāli intelligentus un digitāli prasmīgus speciālistus, sekmējot personības izaugsmi un iesaistot mūžizglītības procesā
2 SR	1 SR	3 SR.	6 SR	4 SR	5 SR
3 SR	6 SR	7 SR	7 SR	9 SR	7 SR
7 SR	12 SR	8 SR	9 SR	10 SR	9 SR
14 SR	14 SR	11SR	11 SR	13 SR	11 SR
		14 SR	12 SR	14 SR	12 SR
					15 SR

Akadēmiska maģistra studiju programmas „Starptautiskās finanses un ekonomika” saturs nodrošina zināšanu, prasmju un kompetences apguvi, kas nepieciešama profesionālās darbības veikšanai atbilstoši Latvijas izglītības klasifikācijā noteiktajām ietvarstruktūras 7. līmeņa zināšanām, prasmēm un kompetencēm.

Tabula 1.3.2.

Latvijas kvalifikāciju ietvarstruktūras (LKI) 7.līmenim atbilstošo zināšanu, prasmju un kompetenču un maģistra studiju programmas studiju rezultātu savstarpēja saistība.

LKI 7.	<p>Spēj parādīt padziļinātas vai paplašinātas zināšanas un izpratni, no kurām daļa atbilst attiecīgās zinātnes nozares vai profesionālās jomas jaunākajiem atklājumiem un kuras nodrošina pamatu radošai domāšanai vai pētniecībai, tajā skaitā darbojoties dažādu jomu saskarē</p>	<p>Spēj patstāvīgi izmantot teoriju, metodes un problēmu risināšanas prasmes, lai veiktu pētniecisku vai māksliniecisku darbību, vai augsti kvalificētas profesionālas funkcijas. Spēj argumentēti izskaidrot un diskutēt par sarežģītiem vai sistēmiskiem attiecīgās zinātnes nozares vai profesionālās jomas aspektiem gan ar speciālistiem, gan ar nespeciālistiem. Spēj patstāvīgi virzīt savu kompetenču pilnveidi un specializāciju, uzņemties atbildību par personāla grupu darba rezultātiem un to analīzi, veikt uzņēmējdarbību, inovācijas attiecīgajā zinātnes nozarē vai profesijā, veikt darbu, pētniecību</p>	<p>Spēj patstāvīgi formulēt un kritiski analizēt sarežģītas zinātniskas un profesionālas problēmas, pamatot lēmumus, un, ja nepieciešams, veikt papildu analīzi. Spēj integrēt dažādu jomu zināšanas, dot ieguldījumu jaunu zināšanu radīšanā, pētniecības vai profesionālās darbības metožu attīstībā, parādīt izpratni un ētisko atbildību par zinātnes rezultātu vai profesionālās darbības iespējamo ietekmi uz vidi un sabiedrību</p>
SR	<u>Zināšanas</u>	<u>Prasmes</u>	<u>Kompetences</u>

Maģistra studiju programmas studiju rezultātu	1 SR. Sniegt izpratni par mūsdienu globālās ekonomikas izaicinājumu un to ietekmi uz sociālo, ekonomikas un finanšu vidi, attīstīt izpratni par ilgtspējīgam finansēm kā jauno finanšu tirgus attīstības paradigmu;	6 SR. Spēj izprast, analizēt un prognozēt ekonomikas un finanšu tirgus attīstību, kritiski izvērtēt teoriju un praksi;	11 SR. Spēja patstāvīgi integrēt, sintezēt un kritiski vērtēt informāciju no dažādiem avotiem, risināt problēmu, izmantojot loģisku un sistemātisku pieeju;
	2 SR. Parādīt padziļinātu izpratni par korporāciju finanšu piesaistīšanu, plānošanu un pārvaldīšanu jomā; izprast risku būtību un to novēršanas pieejas; ievērot ilgtspējīgus un ētiskus principus finanšu lēmumu pieņemšanā;	7 SR. Spēj veikt organizācijas finanšu plānošanu, pārvaldīt kapitāla struktūru un risināt organizācijas finansiālās problēmas mainīgajā ekonomiskajā vidē, identificēt finanšu riskus un sniegt priekšlikumus finansiālo darbības uzlabošanai;	12 SR. Spēja prognozēt, definēt un pārvērst darbībā iestādes vai nozares attīstības stratēģisko vīziju, pieņemt pamatotos lēmumus, izmantojot dažādas pieejas un ievērojot profesionālās un vispārējās ētikas principus;
	3 SR. Sniegt teorētiskas un praktiski pielietojamās zināšanas un izpratni par inovatīvas politikas īstenošanu nacionālajā un globālajā kontekstā, inovācijas ilgtspējīgu finansēšanas un atbalsta programmas piesaistes iespējām Latvijā un Eiropā;	8 SR. Pilnveidot prasmes izstrādāt, analizēt, izvērtēt finanšu resursu piesaistes inovāciju projektus;	13 SR. Spēj novadīt pētījumu finanšu un ekonomikas jomā, pētīt alternatīvas un atsaucas radošu un inovatīvu risinājumu, izmantojot intuīciju, eksperimentus un jaunus skatījumus;
	4 SR. Zināšanas par pētījuma metodēm finansēs un ekonomikā, pētījuma ietvarstruktūru, tās elementiem un to savstarpējās sakarības nepieciešamību;	9 SR. Spēj kritiski vērtēt gan iekšējās, gan ārējās vides faktoru ietekmi uz organizācijas finanšu stāvokli; spēj izmantot kvantitatīvās un kvalitatīvās analīzes metodes, datu modelēšanas un prognozēšanas metodes;	14 SR. Spēj lietot inovatīvās informācijas tehnoloģijas un apstrādes metodes savā profesionālajā darbībā un zinātniskās darbības veikšanās;
	5 SR. Zināšanas par ekonomikas/finanšu datu modelēšanas un prognozēšanas metodēm, izmantojot mūsdienu informācijas tehnoloģijas.	10 SR. Spēj pielietot zinātniski pētnieciskās metodes un veikt lietišķajos pētījumus, sagatavot publikācijas un prezentēt tās;	15 SR. Spēja patstāvīgi virzīt savu kompetenču pilnveidi, turpināt mācīties, pastāvīgi izprast būtiskākas tendences tehniskajā, profesionālajā un uzņēmējdarbības jomā.

Uzņemšanas prasības akadēmiskā maģistra studiju programmā „Starptautiskās finanses un ekonomikā”:

Iestāties BSA akadēmiskās maģistratūras programmā “Starptautiskās finanses un ekonomika” ir tiesības personām, kuras ieguvušas augstāko izglītību sociālajās zinātnēs (ekonomikas un uzņēmējdarbības nozare), ar nosacījumu ja kopējais pilna laika studiju ilgums ir vismaz 5 gadi. Personas, kuras ieguvušas augstāko izglītību citās nozarēs var tikt ieskaitītas akadēmiskās maģistratūras programmā “Starptautiskās finanses un ekonomika” pēc sagatavošanas semestra pabeigšanas. Iestājoties augstskolas maģistratūras studiju programmā “Starptautiskās finanses un ekonomika” (angļu valodas plūsmā), reflektantiem ir jāiesniedz starptautiskās testēšanas institūcijas pēdējo piecu gadu laikā izsniegts angļu valodas prasmes apliecinošs dokuments. Valodas prasmei ir jāatbilst vismaz EKP B2 pakāpei. Minēto dokumentu neiesniedz tie reflektanti, kuri vidējo izglītību ieguvuši attiecīgās studiju programmas īstenošanas valodā. Reflektantiem, kuriem nav starptautisko angļu valodas prasmes sertifikātu, jānokārto BSA veikto iekšējo angļu valodas iestājtestu. (<https://bsa.edu.lv/noteikumi-un-pazinojumi/>)

III - STUDIJU PROGRAMMAS RAKSTUROJUMS (2. Studiju saturs un īstenošana)

2.1. Studiju kursu/ moduļu satura aktualitātes un atbilstības nozares, darba tirgus vajadzībām un zinātnes tendencēm novērtējums. Sniegt informāciju, vai, un kā studiju kursu/ moduļu saturs tiek aktualizēts atbilstoši nozares, darba tirgus un zinātnes attīstības tendencēm. Maģistra vai doktora studiju programmu gadījumā norādīt un sniegt pamatojumu, vai grādu piešķiršana balstīta attiecīgās zinātnes nozares vai mākslinieciskās jaunrades jomas sasniegumos un atziņās.

Baltijas Starptautiskās akadēmijas akadēmiskā maģistra studiju programma „Starptautiskās finanses un ekonomika” dod iespēju iegūt padziļinātas teorētisko zināšanas, pētniecības iemaņu un prasmes attīstīšanu starptautiskās finanšu un ekonomikas jomā. Šīs programmas ietvaros tiek realizēti studiju kursi, kas sniedz atbilstošas finanšu un ekonomikas nozares darba tirgum nepieciešamas zināšanas, prasmes un kompetences. Studiju programmas saturs tika novērtēts un aktualizēts atbilstoši nozares, darba tirgus vajadzībām un pētniecības tendencēm.

Pamatojoties uz studiju virzienā “Ekonomika” iekļauto studiju programmu atbilstību darba tirgus prasībām un pēdējos gados saskaņotajiem jaunajiem profesijas standartiem “Finansists^[1]”, “Ekonomists^[2]” un “Finanšu analītiķis” (7.LKI), studiju virzienā ir veiktas izmaiņas pārveidojot profesionālā maģistra studiju programmu “Starptautiskās finanses” un izveidojot jaunu akadēmisko maģistra studiju programmu “Starptautiskās finanses un ekonomika”. Pilnveidojot studiju virzienā “Ekonomika” apmācības modeli no 4+2 uz 4+1, kas dos iespēju studentiem īsāka laika posmā apgūt maģistra izglītību.

Studiju programmas un studiju kursu atbilstība darba tirgus vajadzībām

Akadēmiskā maģistra studiju programma “ Starptautiskās finanses un ekonomika” ir izstrādāta saskaņā ar:

- „Latvijas Augstākās izglītības un augstskolu attīstības koncepcija 2013. - 2020. gadam^[3]”,

kurā ir norādīts, ka viena no Latvijas AI izaicinājumu jomas ir nepieciešamība stiprināt saikni starp izglītību, pētniecību un uzņēmējdarbību, lai sekmētu izcilību un inovāciju;

- „Latvijas ilgtspējīgas attīstības stratēģijas līdz 2030.gadam^[4]”, kurā starp attīstības virzienām izglītībā atzīmē, ka lielāku nozīmi iegūst tehnoloģiskā kompetence, spēja integrēt dažādu jomu prasmes un kompetences, radošas iemaņas, cilvēku un risku vadības prasmes, kā arī atvērtība starptautiskai un starpkultūru sadarbībai;
- „Latvijas Nacionālais attīstības plāns 2021. - 2027. gadam (NAP2027)^[5]”, kurā ir norādīts, ka turpmākā tautsaimniecības izaugsme un augstāka dzīves līmeņa nodrošināšana Latvijas iedzīvotājiem ir atkarīga no spējas strauji mainīgajā vidē veidot jaunas, zināšanās balstītas konkurētspējas priekšrocības, proti, kāpināt produktivitāti caur ieguldījumiem cilvēkkapitālā, pētniecībā un inovācijā, kā arī jaunu, digitālu tehnoloģiju ieviešanā. Jaunu konkurētspējas priekšrocību veidošanā izšķirīga būs uzņēmumu biznesa modeļa maiņa no īstermiņa rentabilitātes uz ilgtermiņa produktivitāti un secīgi ilgtspējīgu rentabilitāti, kā arī starpnozaru partnerība, veidojot zināšanu un tehnoloģiju ietilpīgu ekonomiku.

Globālajā ekonomikā patlaban notiek nopietnas, sistēmiskas izmaiņas. Globālās piegādes ķēdes, automatizācija, e-komercijas attīstība, procesu efektivizācija, spēja ātri pieņemt lēmumus, jauno tehnoloģiju ienākšana tirgū ir mūsdienu realitāte, kas ietekmē gan lielās korporācijas, gan arī mazos biznesus. Kopumā ekonomikā, līdzīgi kā dabā, darbojas gravitācijas likumi – notiek konsolidācijas un apvienošanās procesi. Šādas pārmaiņas un nosliece uz gigantismu un apvienošanās ir vērojama visās nozarēs.

To apliecina darba tirgus analīzes dati. Analizējot sludinājumus par darba piedāvājumiem ir secināts, vajadzība pēc finanšu speciālistiem ir pietiekami augsta.

Tabula 2.1.1.

Darba tirgus pieprasījuma novērtējums finanšu speciālistiem (notika 07/11/2020)

	www.ss.com	www.cv.lv	www.workingday.lv	www.nva.gov.lv
Bankas/apdrošināšana	-	130		
Finanses	1	166	3	2
Grāmatvedība	20		5	15

Pēc www.cv.lv datiem no 166 vakancēm „Finanses/grāmatvedība” 46 gadījumos tiek piedāvāts darba speciālistiem finanšu vadības, risku vadības, analītiķu jomā. Gandrīz puse no viņiem – starptautiskās kompānijās.

Tabula 2.2.2.

Darba sludinājuma analīze pēc amatiem (notika 07/11/2020)

Amata nosaukums	Kompāniju skaits , kuras meklē darbiniekus	Starptautiskās kompāniju skaits , kuras meklē darbiniekus
Finanšu vadība		
FINANŠU VADĪTĀJU	5	

FINANŠU ANALĪTIĶIS/-E	8	1
FINANŠU UN DARBĪBAS NODROŠINĀJUMA DEPARTAMENTA DIREKTORA VIETNIEKS	1	
FINANCE DATA ANALYSTS		1
BALTIC SENIOR FINANCIAL MANAGER		1
FINANCE CONTROLLER	1	2
FINANCE ASSISTANT		1
EKONOMISTU, VECĀKO EKONOMISTU	2	
Risku vadība		
RISK MANAGER		1
QUANTITATIVE RISK ANALYST		1
KREDĪTRISKA VADĪTĀJS/-A RETAIL RISKU VADĪBAS PĀRVALDĒ		2
KONCERNA BIZNESA KONTROLIERIS/ RISKU VADĪTĀJS (A)	1	
SENIOR CREDIT RISK ANALYST, SPECIAL EXPOSURE MANAGEMENT TEAM	1	1
RISKU UN KVALITĀTES VADĪBAS DAĻAS VADĪTĀJS/A	2	
HUB CHIEF RISK OFFICER		1
BIZNESA FINANSĒŠANAS MENEDŽERIS/-E	1	
Analītiķi		
DATA ANALYST	3	3
REPORTING ANALYST		2
OFFER DEVELOPER / ANALYST		1
NODARBINĀTĪBAS ANALĪTIĶIS/-E	1	
SALES ANALYST		1
ANALYST IN DEAL ADVISORY		1

Biznesa procesi, tehnoloģijas, paņēmieni - tas viss mūsdienu dinamiskajā pasaulē mainās tik ātri, ka veiksmīgam speciālistam nav pietiekami daudz pamatzināšanu, lai paceltos pa karjeras kāpnēm un nopelnītu stabilus ienākumus. Darba devēju aptaujas rāda, ka kļūt par veiksmīgu finansistu ir visas iespējas cilvēkiem, kuriem ir labas zināšanas matemātikas disciplīnās. Šiem cilvēkiem vajadzētu būt analītiskam domāšanas veidam, labai atmiņai, spējai analizēt saņemto informāciju. Labi finansisti spēj koncentrēties uz uzdevumiem. Šajā darbības jomā svarīga ir neatlaidība un izturība pret stresu. Turklāt ir svarīgi, lai būtu augsta efektivitāte, vēlme sasniegt mērķi. Mūsdienu mainīgā sociālekonomiskā vide un darba tirgus rada nepieciešamību regulāri apgūt jaunas zināšanas un prasmes, kā arī uzlabot jau esošās.

Balstoties uz nozīmīgām pārmaiņām sociālekonomiskā vide un finanšu jomā, kā arī analizējot profesionālo ekspertu ieteikumus un darba tirgus datus, studiju programmas saturā tika veikti sekojoši izmaiņas:

Tabula 2.1.3.

Akadēmiskā maģistra studiju programmā

„Starptautiskās finanses un ekonomika” paredzētās izmaiņas

Nākamajā akreditācijas perioda studiju kursa nosaukums un apjoms		Iepriekšējā akreditācijas perioda studiju kursa nosaukums un apjoms	
A daļa (obligātie kursi)		A daļa (obligātie kursi)	
Studiju kursa nosaukums	KP	Studiju kursa nosaukums	KP
A1 daļa Studiju kursi, kas nodrošina attiecīgās zinātņu nozares vai apakšnozares izvēlētās jomas teorētisko atziņu izpēti un teorētisko atziņu aprobāciju zinātņu nozares vai apakšnozares izvēlētās jomas aktuālo problēmu aspektā	12	A1 daļa Studiju kursi, kas nodrošina jaunāko sasniegumu apguvi nozares teorijā un praksē	15
Naudas teorija un politika	3	Naudas teorija un politika	3
Globālā ekonomika un starptautiskās finanses	3	Starptautiskās finanšu institūcijas un tirgi	4
Korporatīvas finanšu vadība un risku analīze	4	Korporāciju finanšu vadība	5
Inovāciju finanses	2	Korporāciju riska vadība	3

All daļa Pētnieciskā darba, jaunrades darba, projektēšanas darba	4	All daļa Pētnieciskā darba, jaunrades darba, projektēšanas darba un vadībzinības studiju kursi	14
Ekonometrija	2	Stratēģiskais un operatīvais kontrolings	3
Datu analīze un biznesa modelēšana	2	Ekonometrija	4
		Informācijas tehnoloģijas finanšu vadībā	3
		Problēmsituāciju analīze un vadības lēmumu pieņemšanas metodes	2
		Organizācijas un vadības psiholoģija	2
		Kredītpunkti kopā:	29
AIII daļa Prakse		AIII daļa Prakse	6
	-	Prakse	6
AIV daļa Valsts pārbaudījums, kura sastāvdaļa ir Maģistra darba izstrāde un aizstāvēšana	20	AIV daļa Valsts pārbaudījums, kura sastāvdaļa ir Maģistra darba izstrāde un aizstāvēšana	20
Maģistra darba metodika un praktiskā pētniecība	4	Maģistra darbs	20
Maģistra darba izstrāde	16		
Izvēles daļas kursi	4	Izvēles daļas kursi	5
Biznesa psiholoģija un komunikācijas	2	Eiropas savienības budžets	2
Līderība: koncepcijas un stratēģijas	2	Finanšu pārskatu un audita starptautiskie standarti	3
Sociālā atbildība un biznesa ētika	2	Korporāciju iekšēja kontrole	3

Akadēmiskā maģistra studiju programma „Starptautiskās finanses un ekonomika” izstrādāta, lai aktualizētu kompetences starptautisko finanšu un ekonomikas jomā un attīstītu analītiskās, pētniecības un tehniskās kompetences. Programmas ietvaros īpaša uzmanība tiek pievērsta finanšu procesiem starptautiskā finanšu vidē, to daudzveidīgās norises kopsakarībām un attīstības tendencēm globalizācijas kontekstā; mūsdienīgām finanšu vadības teorētiskām koncepcijām un

modeļiem; ilgtspējīga finansēm kā jaunai finanšu sektora attīstības paradigmai. Šie jautājumi tika pētīti programmas obligātajā daļā tādās kursos kā „Naudas teorija un politika”, „Globālā ekonomika un starptautiskās finanses”, „Korporatīvas finanšu vadība un risku analīze”. Maģistra studiju programmas ietvaros īpašu uzmanību pievērš finanšu sektora attīstības prioritātēm - Latvijas inovāciju ekosistēmas attīstībai, inovāciju tendencēm un finansējuma pieejamībai. Izstrādāts jauns kurs „Inovāciju finanses”. Lai pilnveidotu studentu pētniecības prasmes, tika izstrādāti jaunie kursi „Ekonometrija”, „Datu analīze un biznesa modelēšana”, „Maģistra darba metodika un praktiskā pētniecība”. Lai pilnveidotu analītiskās, stratēģiskas un radošās kompetences, studentiem tiek piedāvāti brīvas izvēles kursi.

Studiju programmas un studiju kursu atbilstība nozarei

Salīdzinot profesionālā maģistra studiju programmu „Starptautiskās finanses” ar akadēmiskā maģistra studiju programmu „Starptautiskās finanses un ekonomika” var secināt, kā programmas izstrādāti saskaņā ar dažādiem normatīviem dokumentiem. Akadēmiskā maģistra studiju programma „Starptautiskās finanses un ekonomika” ir izstrādāta saskaņā ar MK noteikumiem Nr. 240 „Noteikumi par valsts akadēmiskās izglītības standartu” un maģistra studiju programmas apjoms ir vismaz 40 kredītpunktu, tajā skaitā maģistra studiju programmas obligātajā daļā ietver ne mazāk kā 12 kredītpunktu apjomā un ne mazāk kā 20 kredītpunktu no maģistra studiju programmas apjoma ir maģistra darba izstrāde. Kā redzams **pielikumā**, programmas kopējais apjoms ir 40 kredītpunkti (60 ECTS).

Savukārt, profesionālā maģistra studiju programma „Starptautiskās finanses” ir izstrādāta saskaņā ar MK noteikumiem Nr. 512 „Noteikumi par otrā līmeņa profesionālās augstākās izglītības valsts standartu” un maģistra studiju programmas apjoms ir vismaz 40 kredītpunktu. Maģistra programmas obligāto saturu veido:

- studiju kursi, kas nodrošina jaunāko sasniegumu padziļinātu apguvi nozares (profesionālās darbības jomas) teorijā un praksē vismaz **piecu** kredītpunktu apjomā;
- pētnieciskā darba, jaunrades darba, projektēšanas darba un vadībzinību studiju kursi vismaz **triju** kredītpunktu apjomā;
- prakse vismaz 26 kredītpunktu apjomā, ja tā ir paredzēta akadēmiskās bakalaura studiju programmas beidzējiem, vai vismaz sešu kredītpunktu apjomā, ja tā ir paredzēta bakalaura programmas beidzējiem;
- valsts pārbaudījums, kura sastāvdaļa ir maģistra darba vai diplomdarba (diplomprojekta) izstrādāšana un aizstāvēšana, vismaz 20 kredītpunktu apjomā.

Ņemot vērā augstākminēto, akadēmiskā maģistra studiju programmā izmaiņas veikti, galvenokārt, ar prakses (-6 KP), teorētisko kursus (-3 KP), izvēles daļas kursus (-1 KP), pētnieciskā un projektēšanas darba (-3 KP), vadībzinības kursus (-7 KP) samazināšanu. Tas tiek paskaidrots ar to, ka akadēmiskajā maģistratūrā stājās studenti paaugstināt akadēmisko kompetenci, nevis profesionāli.

BSA Akadēmiskā maģistra studiju programmas „Starptautiskās finanses un ekonomika” salīdzinājums ar līdzīgām studiju programmām Latvijā un ES

Lai izanalizētu BSA akadēmiskā maģistra studiju programmas „Starptautiskās finanses un ekonomika” konkurētspēju un atbilstību darba tirgus prasībām, tika veikts salīdzinājums ar citām šāda veida programmām Latvijā un Eiropā. Salīdzināmie faktori, ar kuru palīdzību var noteikt programmas atbilstību, izvēlēti šādi: uzņemšanas nosacījumi, piešķirtais grāds, piešķiramā kvalifikācija, studiju ilgums, programmas apjoms kredītpunktos, programmas struktūra, prakse, valsts pārbaudījums un studiju mērķis.

Akadēmiskā maģistra studiju programma „Starptautiskās finanses un ekonomika” tika salīdzināta

ar divām Latvijas augstskolu – Banku augstskolas (BA) un Latvijas Universitātes (LU) līdzīgām studiju programmām. Salīdzinājums redzams 2.1.4.. tabulā.

Tabula 2.1.4.

Studiju programmas salīdzinājums Baltijas Starptautiskās akadēmijas (BSA) ar Banku augstskolas (BA) un Latvijas Universitātes (LU) līdzīgajam studiju programmām

<i>Augstākās mācību iestādes nosaukums</i>	BSA	BA^[6]	LU^[7]
<i>Studiju programmas nosaukums</i>	Starptautiskās finanses un ekonomika	Finanšu vadība	Finanšu ekonomika
<i>Studiju programmas kods:</i>	45 343	47 343	47 310
<i>Iegūstamais grāds:</i>	Sociālo zinātņu maģistrs starptautiskās finansēs un ekonomika	Profesionālā maģistra grāds finansēs	Profesionālā maģistra grāds finanšu ekonomikā
<i>Piešķiramā kvalifikācija:</i>	-	Finanšu analītiķis	-
<i>Studiju ilgums</i>	1 gads	1 gads	1 gads
<i>Studiju apjoms</i>	40 KP vai 60 ECTS	40 KP vai 60 ECTS	40 KP vai 60 ECTS
<i>Studiju programmas obligātais saturs</i>	Obligāta daļā 12 KP	Obligāta daļā 12 KP	Obligāta daļā 4 KP
	Ierobežotās izvēles kursi 8 KP	Ierobežotās izvēles kursi 2 KP	Ierobežotās izvēles kursi 10 KP
<i>Prakse</i>	-	Prakse 6 KP	Prakse 6 KP
<i>Valsts pārbaudījums</i>	Maģistra darbs 20 KP	Maģistra darbs 20 KP	Maģistra darbs 20 KP

<i>Studiju mērķis</i>	<p>Sagatavot kvalificētus speciālistus ar padziļinātām teorētiskajām zināšanām, analītiskā prasmēm un pētnieciskā darba iemaņām starptautisko finanšu un ekonomikas jomā, kuri pielieto inovatīvās tehnoloģijas un analītiskās prasmes mūsdienu finanšu speciālista darbā</p>	<p>Studējošos, ar iepriekš iegūtu profesionālo bakalaura grādu finansēs vai ekonomikā, sagatavot atbilstoši profesionālā standarta „Finanšu analītiķis” prasībām kā augsti kvalificētus speciālistus finanšu līdzekļu prognozēšanā un modelēšanā, kas balstīta uz pētniecisko un jaunrades darbu, kā arī investīciju projektu vadīšanai kredītiestādēs, ieguldījumu kompānijās, apdrošināšanas sabiedrībās un korporācijās; attīstīt prasmi izzināt un izprast likumsakarības finanšu procesu un attiecību jomā, kā arī apgūt to metodes un paņēmienus kā tos analizēt un izvērtēt.</p>	<p>Sagatavot darbam Latvijas un starptautiskajos uzņēmumos, finanšu institūcijās speciālistus ar padziļinātām zināšanām finanšu ekonomikā un nepieciešamām akadēmiskām un profesionālām kompetencēm, nodrošinot iespēju iegūt profesionāla maģistra grādu ar tiesībām turpināt studijas doktorantūrā.</p>
-----------------------	---	---	---

<i>Uzņemšanas nosacījumi</i>	Ir tiesības personām, kuras ieguvušas augstāko izglītību sociālajās zinātnēs, ar nosacījumu ja kopējais pilna laika studiju ilgums ir vismaz 5 gadi. Personas, kuras ieguvušas augstāko izglītību citās nozarēs var tikt ieskaitītas akadēmiskās maģistratūras programmā "Starptautiskās finanses un ekonomika" pēc sagatavošanas semestra pabeigšanas.	Bakalaura profesionālais grāds ekonomikā vai finansēs un/vai 2. līmeņa (4-gadīga) augstākā profesionālā kvalifikācija ekonomikā vai finansēs vai sociālajās / dabas zinātnēs ar nosacījumu, ja ir vismaz 3 gadu darba pieredze finanšu vai ekonomikas jomā.	Otrā līmeņa profesionālā augstākā izglītība (vai tai pielīdzināma augstākā izglītība) ekonomikā vai vadībizinātnē
------------------------------	---	---	---

Salīdzinot dotās programmas, tiek secināts, ka programmu struktūra ir ļoti līdzīga (skat. tabula).

Visām studiju programmām ir kopīgs:

- vienāds studiju apjoms 40 KP vai 60 ECTS;
- visas programmas studiju ilgums ir 1 gads (2 semestri) pilna laika studijas;
- visām programmām ir kopīgs mērķis - sagatavot augsti kvalificētus speciālistus.

Atšķirības:

- iegūstamais grāds:
- - BSA piešķir sociālo zinātņu maģistra grāds,
- - BA un LU - profesionālā maģistra grāds;
- prakse – BSA nav prakses.

Tabula 2.1.5.

Studiju programmas salīdzinājums ar Banku augstskolas un Latvijas Universitātes programmām (turpinājums)

Baltijas Starptautiskā akadēmija	Banku augstskola	Latvijas Universitāte
Starptautiskās Finanses un Ekonomika	Finanšu vadība	Finanšu ekonomika

Studiju disciplīnu nosaukums	Kredīt punktu skaits (ECTS)	Studiju disciplīnu nosaukums	Kredīt punktu skaits (ECTS)	Studiju disciplīnu nosaukums	Kredīt punktu skaits (ECTS)
Naudas Teorija un Politika	4,5 ECTS	Finanšu vadība un starptautiskās finanses	3 ECTS	Finanšu risku analīze	3 ECTS
Globālā ekonomika un starptautiskās finanses	4,5 ECTS	Investīciju un finanšu vadība uzņēmumā	6 ECTS	Monetārā politika un ekonomika	3 ECTS
Korporatīvas finanšu vadība un risku analīze	6 ECTS	Pētniecības metodes finanšu vadībā	3 ECTS	Finanšu vadība	4,5 ECTS
Inovāciju finanses	3 ECTS	Finanšu modelēšana un prognozēšana	6 ECTS		
Ekonometrija	3 ECTS	Brīvas izvēlēs kursi: Ilgtspējīgā līderība vai Radošā domāšana	3 ECTS	Finanšu inženierija	4,5 ECTS
Datu analīze un biznesa modelēšana	3 ECTS			Lielo datu analīze un prognozējošā modelēšana	3 ECTS
Brīvas izvēlēs kursi: Biznesa psiholoģija un komunikācijas; Līderība: konceptijas un stratēģijas; Sociālā atbildība un biznesa ētika	6 ECTS			Finanšu analīzes kvantitatīvas metodes	3 ECTS
Prakse	-	Prakse	9 ECTS	Prakse (obligātā daļa)	9 ECTS

Maģistra darbs	30 ECTS	Maģistra darbs	30 ECTS	Maģistra darbs	30 ECTS
Kopā	60 ECTS	Kopā	60 ECTS	Kopā	60 ECTS

Neskatoties uz kopīgiem programmu rādītājiem, katrai studiju programmai ir savas specifika un atšķirības, ar ko studiju programma ir konkurētspējīga. BSA maģistra studiju programma nodrošina studentiem akadēmisko izglītību, attīstot analītiskās prasmēs un pētnieciskā darba iemaņās. BA un LU maģistra studiju programmas nodrošina studentiem profesionālo izglītību, nodrošinot zināšanu, prasmju un kompetences apguvi, kas nepieciešami profesionālās darbības veikšanai. Neskatoties uz to, ka salīdzināmajās maģistra studiju programmās tiek paredzēti vairāki līdzīgi studiju kursi finanšu vadības, risku analīzes, datu analīzes un finanšu modelēšanas jomās, studiju kursi būtiski atšķiras pēc satura.

Akadēmiskā maģistra studiju programma „Starptautiskās finanses un ekonomika” tika salīdzināta ar divām ārvalstu - Lielbritānijas (University of Sussex) un Cyprus (University of Cyprus) studiju programmām. Salīdzinājums redzams 2.1.6.. tabulā.

Tabula 2.1.6.

Akadēmiskā maģistra studiju programmas „Starptautiskās finanses un ekonomika” salīdzinājums ar ārzemju augstskolu līdzīgām programmām

Augstākās mācību iestādes nosaukums	BSA	University of Sussex (UK)	University of Cyprus (Cyprus)
Studiju programmas nosaukums	Maģistra studiju programma “Starptautiskās Finanses un Ekonomika”	Master programme „International Finance and Economics”[8]	Joint Master Program “Financial Economics”[9]
Iegūstamais grāds:	Sociālo zinātņu maģistra grāds starptautiskās finansēs un ekonomikā	MSc International Finance and Economics	Msc in Financial Economics
Studiju ilgums	1 gads	1 Year	1,5 Year
Studiju apjoms	60 ECTS	90 ECTS	90 ECTS
Prakse	-	-	-

Valsts pārbaudījums	Maģistra darbs 30 ECTS	Applied International Finance Project 15 ECTS	Master`s Thesis 15,5 ECTS
Studiju mērķis	Sagatavot kvalificētus speciālistus ar padziļinātām teorētiskajām zināšanām, analītiskā prasmēm un pētnieciskā darba iemaņām starptautisko finanšu un ekonomikas jomā, kuri pielieto inovatīvās tehnoloģijas un analītiskās prasmes mūsdienu finanšu speciālista darbā	The aim of the program is to study students: To understand the impact of finance and financial markets on the wider global economy; how to apply economic theory to the latest technological challenges with an emphasis on development and application rather than formulae. To study financial and monetary economics as well as technical aspects, such as corporate finance and financial econometrics. Without needing extensive prior knowledge, to gain the technical and analytical skills for a career in international finance.	The aim of the program is to produce strong graduates able to apply advanced analytical techniques of modern finance and economics in industry and to conduct quality research.

Salīdzinot dotās programmas, tiek secināts, ka programmu struktūra ir ļoti līdzīga (skat. tabula).

Visām studiju programmām ir kopīgs:

- vienāds iegūstamais grāds - Msc;
- nav paredzēta prakse;
- visas programmas studiju ilgums ir 1 gads pilna laika studijas;
- visām programmām ir kopīgs starpdisciplinārā pētniecības virziens – globālā ekonomika un finanses.

Atšķirības:

- studiju apjoms 60 ECTS vai 90 ECTS;

- maģistra darba apjoms (30/15,5/15).

Tabula 2.1.7.

***Akadēmiskā maģistra studiju programmas „Starptautiskās finanses un ekonomika”
salīdzinājums ar ārzemju augstskolu līdzīgām programmām (turpinājums)***

Baltijas Starptautiskā akadēmija		University of Sussex		University of Cyprus	
Starptautiskās Finanses un Ekonomika		International Finance and Economics		Financial Economics	
Studiju disciplīnu nosaukums	Kredīt punktu skaits (ECTS)	Studiju disciplīnu nosaukums	Kredīt punktu skaits (ECTS)	Studiju disciplīnu nosaukums	Kredīt punktu skaits (ECTS)
Naudas Teorija un Politika	4,5 ECTS	Money, Macro and Banking	15 ECTS	Financial Theory	7.0 ECTS
Globālā ekonomika un starptautiskās Finanses	4,5 ECTS	Financial Markets and Institutions	7,5 ECTS	Investments	7.0 ECTS
Korporatīvas finanšu vadība un risku analīze	6,0 ECTS	Corporate Finance	7,5 ECTS	Advanced Capital Budgeting	6.0 ECTS
Inovāciju finanses	3 ECTS	Finance for Development	15 ECTS	Options&Futures	7.0 ECTS
Ekonometrija	3 ECTS	Research Methods for International Finance and Business	7,5 ECTS	Applied Financial Econometrics	7.5 ECTS
Datu analīze un biznesa modelēšana	3 ECTS	Analytical Methods for Finance & Business Economics	7,5 ECTS	Financial Analysis&Capital Market Research	7.0 ECTS

Brīvas izvēlēs kursi: Biznesa psiholoģija un komunikācijas; Līderība: konceptijas un stratēģijas; Sociālā atbildība un biznesa etika	6 ECTS	Financial and Time Series Econometrics	7,5 ECTS	Macroeconomic Analysis	7.5 ECTS
		Quantitative Methods for Finance & Business	7,5 ECTS	Seminar Series	3.0 ECTS
				Statistics&Econometries	15 ECTS
				Microeconomic analysis	7.5 ECTS
Maģistra darbs	30 ECTS	Applied International Finance Project	15 ECTS	Master`s Thesis	15,5 ECTS
Total	60 ECTS	Total	90 ECTS	Total	90 ECTS

Programmu salīdzinājums pēc studiju kursu satura un sastāva parāda, ka svarīgākajos parametros tās ir līdzīgas. Īpaši tādu profesionālo studiju kursu sastāvā, kas veido absolventa nepieciešamas teorētisko zināšanas, t.sk., naudas teorija, starptautiskās finanses, korporatīvas finanšu vadība. Liela uzmanība visās programmās tiek pievērsta pētījumu un finanšu analīzes metodēm makro un mikro līmenī. Atšķirības, galvenokārt, attiecas uz kursu apjomu kredītpunktos.

Secinājums: Baltijas Starptautiskās Akadēmijas akadēmiskā maģistra studiju programma „Starptautiskās finanses un ekonomika ” tiek īstenota, ņemot vērā Eiropas pieredzi un esošos Latvijas augstākās profesionālās izglītības standartus. BSA programmas “Starptautiskās finanses un ekonomika” un ārvalstu analoģo studiju programmu analīze liecina, ka studiju kursu struktūra un raksturs atbilst valsts un starptautiskajiem izglītības standartiem.

Studiju programmas un studiju kursu atbilstība zinātnes tendencēm

Saskaņā ar „Baltijas Starptautiskās akadēmijas darbības un attīstības ilgtermiņa stratēģija 2016. – 2021.gadam” https://bsa.edu.lv/wp-content/docs/2020/BSA_strategija_LV.pdf), viena no galvenajām Baltijas Starptautiskās akadēmijas stratēģiskiem mērķiem ir zinātnes un pētniecības integrācija visos studiju virzienos un zinātnes izcilības un starptautiskās konkurētspējas nodrošināšana prioritārajās pētniecības jomās: iesaistīšanās starptautiskos projektos, studējošo un docētāju mobilitātes, zinātniskās darbības veicināšanai, doktorantūras tālāka attīstība.

Pamatojoties uz Baltijas Starptautiskās akadēmijas darbības un attīstības ilgtermiņa stratēģiju 2016. – 2020.gadam, studiju virzienā „Ekonomika” izstrādāti attīstības stratēģijas galvenie virzieni zinātnes un pētniecības jomā:

- BSA dalība Eiropas Savienības un citās starptautiskās programmās un projektos. BSA dalība Latvijas projektos un valsts pētījumu programmās.
- Akadēmiskā personāla motivēšana zinātnisko publikāciju sagatavošanā un iesniegšanā sevišķi izdevumiem, kas iekļauti starptautiski atzītās datu bāzēs (Thomson Reuters Web of Science, Scopus, u.c.).
- Regulāru starptautisku zinātnisko konferenču un semināru organizēšana BSA pētniecības virzienos. Ikgadējās jauno pētnieku zinātniskās konferences organizēšana.
- Studējošo iesaiste pētījumu veikšanā un publikāciju sagatavošanā, nodrošinot pēctecības principu visās BSA realizējamajās studiju jomās;
- Doktorantu piesaiste studiju kursu īstenošanai.

Akadēmiskā maģistra studiju programmas „Starptautiskās finanses un ekonomika” atbilstību zinātnes prasībām nodrošina: 1) studiju kursus aktualizēšana, iekļaujot tajos jaunāko literatūru; 2) lai nodrošināt pētniecības orientāciju uz tirgus pieprasījumu, lekciju lasīšanai un studiju darba vadīšanai piesaista ne tikai akadēmisko personālu, bet arī finanšu un ekonomikas jomas praktiķus-speciālistus; 3) studiju programmas „Starptautiskās finanses un ekonomika” docētāju piedalīšanās starptautiskās grantos un projektos; 4) docētāju piedalīšanās starptautiskās zinātniskās konferencēs un pētījumu publicēšana zinātniskos izdevumos. Zinātnisko darbu veikšanā tiek iesaistīti arī programmas studenti. Piemēram, maģistra darbu ietvaros veiktie pētījumi tiek prezentēti gan zinātniskajās, gan nozares profesionālajās konferencēs; 5) BSA doktorantūras studiju programmas “Reģionālā ekonomika un ekonomiskā politika” studējošos piesaiste studiju kursu īstenošanai.

Secinājums: Apkopojot minēto informāciju par studiju procesu maģistra studiju programmā, tiek secināts, ka programmas uzbūve ir loģiska, veicina patstāvīgu pētniecisko darbību un praktisko iemaņu mērķtiecīgu attīstīšanu, kas atbilst ekonomikas zinātnes nozares principiem. Programmā veiktās izmaiņas atbilst mūsdienu aktuālajām finanšu darba tirgus vajadzībām. Studiju programma un tajā ietvertie studiju kursi atbilst zinātnes mūsdienu attīstības tendencēm un piedāvā konkurētspējīgu izglītību.

[1] Profesionālās izglītības un nodarbinātības trīspusējās sadarbības apakšpadomes. Profesijas standarts

“Finansists” (16.10.2019.) <https://visc.gov.lv/profizglitiba/dokumenti/standarti/2017/PS-117.pdf>

[2] Profesionālās izglītības un nodarbinātības trīspusējās sadarbības apakšpadomes. Profesijas standarts “Ekonomists” (18.09.2019.0)

<https://visc.gov.lv/profizglitiba/dokumenti/standarti/2017/PS-113.pdf>

[3] http://www.aip.lv/informativie_zinojumi_5.htm

[4] <https://www.pkc.gov.lv/lv/valsts-attistibas-planosana/latvijas-ilgtspejigas-attistibas-strategija>

[5] <https://www.pkc.gov.lv/lv/nap2027>

[6] <https://www.ba.lv/studijas/programma/finansu-vadiba/>

[7]

<https://www.lu.lv/studijas/fakultates/biznesa-vadibas-un-ekonomikas-fakultate/magistra-limena-studijas/finansu-ekonomika-2-sem/>

[8] <https://www.sussex.ac.uk/study/masters/courses/international-finance-and-economics-msc>

[9] <http://www.ucy.ac.cy/afn/en/postgraduate/m-sc-in-financial-economics>

2.2. Studiju kursos/ moduļos iekļautās informācijas, sasniedzamo rezultātu, izvirzīto mērķu u.c. rādītāju savstarpējās sasaistes, studiju kursu/ moduļu mērķu sasaistes ar studiju programmas mērķiem un sasniedzamajiem rezultātiem novērtējums. Doktora studiju programmas gadījumā, galveno pētniecības virzienu apraksts, programmas ietekme uz pētniecību un citiem izglītības līmeņiem.

Tika veikts akadēmiskā maģistra studiju programmā “Starptautiskās finanses un ekonomika” iekļauto studiju kursu kartējums, analizējot studiju kursu plānoto rezultātu sasaisti ar studiju programmā sasniedzamajiem rezultātiem. Aplūkojot kartēšanas rezultātus (skat. pielikumā), tiek secināts, ka studiju programmā iekļauto kursu plānotie rezultāti pilnībā atbilst visiem studiju programmas sasniedzamajiem rezultātiem gan attiecībā uz zināšanām, gan prasmēm un kompetencei.

Vairākums studiju kursu paredz spēju parādīt padziļinātas vai paplašinātas zināšanas un izpratni par starptautiskām finansēm un ekonomiku, kā zinātni profesionālās darbības jomā; spēju kritiski izvērtēt, izanalizēt un savstarpēji salīdzināt dažādas mūsdienās monetārās un finanšu teorijas, izprast starptautiskās finanšu un globālās ekonomikas zinātnes likumsakarības, kā arī izprast zinātnes problēmas dažādu nozaru mijiedarbībā; spēju parādīt specifiskas zināšanas korporatīvas finanšu vadībā; spēju argumentēti izskaidrot un diskutēt par inovatīvas politikas īstenošanu nacionālā un globālā kontekstā; spēju patstāvīgi formulēt un kritiski analizēt sarežģītas zinātniskas un profesionālas problēmas, pamatot lēmumus, un, ja nepieciešams, veikt papildu analīzi; spēju integrēt dažādu jomu zināšanas, sniegt ieguldījumu jaunu zināšanu radīšanā un profesionālās darbības metožu attīstībā, kā arī spēju izprast un pielietot profesionālās ētikas principus, kā arī pieņemt patstāvīgi lēmumus un risināt problēmas

Studiju programmā vairāki kursi ir orientēti uz ar pētniecību saistītām prasmēm veikt analītiskās pētījumus finanšu un ekonomikas jomā ar atbilstošām metodēm, veikt nepieciešamo datu analīzi ar atbilstošām datu apstrādes programmām, kā arī interpretēt rezultātus un rakstīt pārskatu par pētījuma rezultātiem zinātniskā raksta formā, kā arī prezentēt sava pētījuma rezultātus; spēju patstāvīgi iegūt, atlasīt un analizēt informāciju gan no tradicionāliem, gan no mūsdienīgiem literatūras avotiem un to izmantot, veicot zinātniskus pētījumus.

Līdz ar to var secināt, ka, beidzot akadēmiskā maģistra studiju programmu, students būs sasniedzis visus studiju programmā paredzētos studiju rezultātus.

2.3. Studiju īstenošanas metožu (tajā skaitā vērtēšanas) novērtējums, iekļaujot analīzi par to, kā tiek izvēlētas studiju kursos/ moduļos izmantotās studiju īstenošanas (tajā skaitā vērtēšanas) metodes, kādas tās ir un kā tās veicina studiju kursu rezultātu un studiju programmas mērķu sasniegšanu. Iekļaut skaidrojumu, kā studiju procesa īstenošanā ņemti vērā studentcentrētas izglītības principi.

BSA akadēmiskā maģistra studiju programma „Starptautiskās finanses un ekonomika” ir izveidota tā, lai varētu sasniegt izvirzītos studiju programmas mērķus, kas tiek panākts ar atsevišķu kursu rezultātu sasniegšanu, ievērojot studentcentrētas izglītības principus. Studiju programma tiek realizēta latviešu un angļu valodās, atsevišķu kursu docēšanai iespēju robežās var tikt piesaistīti ārzemju vieslektori. Studijas tiek veidotas, ievērojot studentcentrētas mācīšanās un mācīšanas

principus. Katram studiju kursam ir noteikts vadošais docētājs, kurš izstrādā un pilnveido docējamo studiju priekšmetu. Studiju programmu apraksti tiek izskatīti Ekonomikas, finanšu un vadības fakultātes padomes sēdēs un apstiprināti ar BSA senāta rīkojumu.

Ņemot vērā studentu vajadzību daudzveidību, katrs pasniedzējs studiju kursa ietvaros izmanto piemērotus mācīšanās ceļus un izmanto dažādus programmu īstenošanas veidus, atbilstoši apstākļiem izmanto daudzveidīgas pedagoģiskās metodes: *Lekcijas* – teorētiska rakstura ar aktīvo mācību metožu elementiem. Lekcijās docētāji integrē tādas aktīvās mācību metodes, kā diskusijas, grupu darbu, problēmsituāciju analīzi, tādējādi radot demokrātisku un brīvu gaisotni mācību procesā un veicinot kritiskās domāšanas prasmju attīstību. *Semināru* nodarbības ar diskusijām par aktualitātēm finanšu un ekonomikas jomā (teorijā un pētnieciskajā darbībā). Semināri ļauj padziļināti izprast kursa saturu, iepazīstoties ar zinātniskām monogrāfijām un/vai pētnieciskiem rakstiem, tie notiek diskusiju, un studentu gatavotu prezentāciju veidā, kā arī izmantojot grupu darba, gadījumu analīzes vai lomu spēļu metodes, tādējādi pilnveidojot problēmu risināšanas prasmes, kā arī veicinot kritiskās domāšanas prasmju attīstību. *Patstāvīgie darbi* — referāti, esejas, projektu izstrādāšana, zinātnisko rakstu analīze, prezentāciju gatavošana. Praktiskajās nodarbībās fokuss ir gan uz studējošā praktisko un analītisko iemaņu, gan personīgām, sociālām, starppersonu un starpkultūru prasmēm veicināšanu. Lai pārbaudītu lekcijās un semināros iegūtās zināšanas un to pielietojumu, tiek izmantoti kontroldarbi, testi, praktiskie darbi, patstāvīgie darbi, ziņojumi un referāti, kas ļauj novērtēt iegūtas zināšanas mācību procesā.

Mācībspēku spēja radīt radošu atmosfēru, modināt studentos interesi un zinātkāri mācību procesā, attīsta maģistrantiem iemaņas un spējas atrast dažādus risinājumus nestandarta situācijās.

Pasniedzēji, izmantojot interaktīvas mācību metodes, maģistrantiem attīsta komunikatīvas iemaņas, prasmes strādāt komandā un individuāli, mijiedarboties ar citiem speciālistiem, kā arī iemaņas sniegt atgriezenisko saiti par iegūtajiem pētījuma rezultātiem.

Līdz ar to, ņemot vērā studentu vajadzību daudzveidību, katrs pasniedzējs studiju kursa ietvaros izmanto piemērotus mācīšanās ceļus un izmanto dažādus programmu īstenošanas veidus, atbilstoši apstākļiem izmanto daudzveidīgas pedagoģiskās metodes. Bez tam, lai sistemātiski uzlabotu mācību procesa kvalitāti, akadēmiskā maģistra studiju programmas “Starptautiskās finanses un ekonomika” docētāji aktīvi ir iesaistījušies Moodle vidē. Moodle vidē docētāji ievieto mācību metodiskos materiālus, prezentācijas, kontroldarbus, kurus maģistranti var izmantot mācību procesā.

Maģistrantiem ir iespēja Moodle sistēmā iesniegt mājas darbus, referātus, kurus docētāji izlabo un informē viņus par darba novērtējumu. Tāpat, maģistrantiem ir iespējas saņemt individuālās konsultācijas no pasniedzējiem Moodle sistēmā, BigBlueButton režīmā. Tas norāda uz to, ka pasniedzēju konsultācijas faktiski ir pieejamas ikvienam maģistrantam.

Pasniedzēji darbojas kā mentori, kuri māca maģistrātiem patstāvīgi saņemt, atlasīt, analizēt un kritiski novērtēt zinātnisko informāciju no dažādiem avotiem, to izmantot; patstāvīgi veikt pētījumu, izstrādāt un izmantot inovatīvas metodes finanšu vadībā un analīzē, apstrādat iegūtos datus, tos interpretēt un novērtēt to praktisko nozīmīgumu.

Lai radītu pamatu vispārējās zinātniskās, radošās, inovatīvas un profesionālās kompetences veidošanai, studiju laikā maģistranti tiek iesaistīti studiju virziena “Ekonomika” mācībspēku īstētajos zinātniskajos projektos, kas balstās uz komandas darbu un ir vērsts uz lietišķiem pētījumiem dažādās profesionālās darbības jomās. Zinātniskie pētījuma virzieni, ko realizē pasniedzēji, tiek atspoguļoti studentu izstrādātajos maģistra darbos. Tāpat, studenti, sadarbībā ar

pasniedzējiem (darba vadītājiem), tiek iesaistīti zinātnisko rakstu sagatavošanā, kā rezultātā studenti attīsta zinātniskā darba kultūru. Katru gadu studenti tiek aicināti piedalīties dažādās zinātniskās konferencēs.

Vērtēšanas sistēma. Svarīga ir skaidrība sasniedzamajos studiju rezultātos un vērtēšanas kritērijos. Uzsākot studiju kursa apguvi, tie tiek izskaidroti, lai maģistrantiem būtu izpratne par izvirzītajiem uzdevumiem un prasībām. Izstrādājot kritērijus, docētāji liek uzsvaru ne tikai uz zināšanu vērtēšanu, bet arī ietverot iemaņas, prasmes un kompetences. Izstrādājot vērtēšanas kritērijus, tiek iekļauts plašs uzdevumu spektrs, ko vēlas studentos attīstīt, kā arī veicināt studentus darboties dažādās situācijās. Katra studiju kursa programmas aprakstā ir norādīti sagaidāmie studiju rezultāti.

Programmas ietvaros izmantotā vērtēšanas sistēma atbilst Baltijas Starptautiskās akadēmijas studiju rezultātu vērtēšanas nolikumam (Apstiprināts BSA senāta sēdē 30.03.2016, protokols Nr. 125). Studiju kursu novērtēšanā notiek 10 baļļu sistēmā. Kā starprezultātu pārbaudes metodes, lekcijās un semināros tiek izmantoti pārbaudes darbi un testi, kas motivē studējošos patstāvīgi mācīties visa semestra laikā, kā arī ļauj pārbaudīt iegūtās zināšanas un novērtēt studentu prasmes, analizēt apgūstamo materiālu. Katra kursa noslēgumā ir studiju kursa noslēguma pārbaudījums, rakstisks un/vai mutvārdu pārbaudījums, tiek izmantoti zināšanu novērtēšanas testi, referāti, esejas, kā arī praktisko zināšanu apguves kursus studenti patstāvīgi izstrādā studiju darbus, apliecinot noteiktu profesionālo prasmju apguves līmeni. Vienlaikus tiek izmantotas arī tādas pārbaudes formas, kā konsultēšanas procesa ieraksti, izpētes atzinumu izstrāde, uzstāšanās ar prezentācijām semināros, esejas, u.c.

Maģistra darba izstrāde un vērtēšana sastāv no vairākām pakāpēm - pētījuma projekta izstrāde, teorētiskās un praktiskās daļas priekšizstrādēšana, un noslēgumā, maģistra darba galīgā aizstāvēšana. Šāda daudzpakāpju novērtēšanas sistēma ļauj sekot līdzi maģistrantu pētniecības projekta izstrādei un realizācijai, uzturēt studējošo motivāciju un sniegt nepieciešamo atbalstu, kā arī nodrošināt, lai darbs tiktu veikts kvalitatīvi. Prakses vērtējumu veido studenta izstrādātā prakses atskaite un tās aizstāvēšana, prakses vadītāja (iestādē) vērtējums un psihologa - pārrauga atzinums par pārraudzību apmeklējumu un darbu pārraudzības laikā.

Kopumā docētāji ir izstrādājuši un attīstījuši atbilstošu un daudzveidīgu vērtēšanas sistēmu, par ko liecina arī studentu aptaujās apkopotā informācija. Kopumā, vērtēšanas sistēma ietver sekojošus pamatprincipus: vērtēšanas obligātums - izglītības kā mācīšanas un mācīšanās neatņemama sastāvdaļa, kurā studenti saņem vērtējumu par izglītībasprogrammu obligātā satura apguvi; vērtēšanas satura un kritēriju atklātība, skaidrība un pieejamība atbilstoši izvirzītajiem izglītības programmas mērķiem un uzdevumiem, kā arī studiju priekšmeta mērķiem un uzdevumiem; sasniegumu summēšana - studentu un pedagogu uzticamas un noderīgas informācijas nodrošinājums par studenta veikumu/darba izpildi; vērtēšanas objektivitāte - saskaņā ar konkrētas izglītības programmas vai studiju priekšmeta programmas prasībām, vērtēšanas saturs, norises apstākļi, vērtēšanas kritēriji ir visiem studentiem vienādi.

Apkopojot informāciju, kā studiju procesa īstenošana atbilst studentcentrētas izglītības principiem, var secināt:

- 1) studiju procesā tiek ņemta vērā un respektēta studentu vajadzību daudzveidība (rūpes par adaptāciju studiju sākumā, individuāla pieeja studiju procesā, akadēmiskā un atbalsta personāla iesaistīšanās studentu problēmu risināšanā, iespējas studēt pēc individuālā plāna);
- 2) atbilstīgi iespējām tiek realizēti dažādi studiju programmas realizēšanas veidi (piedāvājot studijas gan pilna, gan nepilna laika klātienē);
- 3) atbilstīgi apstākļiem tiek izmantotas daudzveidīgas pedagoģiskās metodes;

- 4) balstoties uz studējošo aptaujas paustajiem viedokļiem, regulāri tiek veikts pedagoģisko metožu novērtējums, lai atrastu optimālāko veidu studiju kursu un studiju programmas mērķu sasniegšanai;
- 5) tiek veicināta studentu tieksme būt patstāvīgiem, vienlaikus nodrošinot mācībspēku un atbalsta personāla vadību un atbalstu;
- 6) tiek veicināta abpusēja cieņa studentu un mācībspēku attiecībās, problēmsituāciju un konfliktsituāciju gadījumā iesaistoties studiju programmas direktoram.

Secinājumi par vērtēšanas sistēmu:

- 1) mācībspēki pārzina pārbaudes un eksaminācijas metodes, fokusējas ne tikai uz zināšanu atreferēšanu, bet izmanto dažādas problēmsituāciju analīzes metodes, kas ļauj novērtēt prasmi iegūtās zināšanas izmantot praksē;
- 2) visos studijuursos iesniegtajos patstāvīgajos, mājas darbos un kontroldarbos studenti saņem individuālu atgriezenisko saiti, ja nepieciešams, sniedzot padomus saistībā ar mācīšanās procesu;
- 3) studiju programmas mācībspēki tiecas uz to, lai vērtēšana būtu konsekventa, taisnīgi piemērota visiem studentiem un tiktu īstenota saskaņā ar apstiprinātām procedūrām.

2.4. Ja studiju programmā ir paredzēta prakse, sniegt studiju programmā iekļauto studējošo prakšu uzdevumu sasaistes ar studiju programmā sasniedzamajiem studiju rezultātiem analīzi un novērtējumu. Norādīt, kā augstskola/ koledža studiju programmas ietvaros atbalsta studējošos studiju prakses ietvaros izvirzīto uzdevumu sasniegšanai.

2.5. Analīze un novērtējums par studējošo noslēguma darbu tēmām, to aktualitāti nozarē, tajā skaitā darba tirgū, un noslēguma darbu vērtējumiem.

Laika posmā no 2013./2014. akadēmiskā gada līdz 2019./2020. akadēmiskā gada pavasarim profesionālā maģistra studiju programmā "Starptautiskās finanses" ir aizstāvēti 53 maģistra darbi.

Maģistra darba izstrāde un aizstāvēšana notiek saskaņā ar stingri reglamentētu procedūru, kas detalizēti izklāstīta Nolikumā par noslēguma darbu izstrādāšanu un aizstāvēšanu Baltijas Starptautiskā akadēmijā"

https://bsa.edu.lv/wp-content/docs/2020/BSA_diplomdarbu_nolikums_LV.pdf

Maģistra darba tēmu sadalījumu pa nozarēm skat. 2.5.1. tabulā.

Tabula 2.5.1.

Maģistra darba tēmu sadalījums pa zinātnes nozarēm

Nr.	<i>Ekonomika un uzņēmējdarbība</i> ^[1]	<i>Pētījuma virzieni</i>	<i>Darbi, skaits</i>	<i>Darbi, %</i>
-----	---	------------------------------	--------------------------	---------------------

1.	Uzņēmējdarbības vadība	Korporatīvas finanšu vadība	27	50
		Risku vadība	6	11
2.	Grāmatvedības un uzskaites teorija	Grāmatvedības organizācija	2	4
		Nodokļu politika	2	4
3.	Finanses un kredīts	Bankas, starptautiskās finanses	4	8
		Naudas-kredīta politika	12	23
Pavisam			53	100

Maģistranti lielākoties izvēlas rakstīt zinātniskos darbus par finanšu vadības aspektiem dažādas nozāres uzņēmumu piemērā, lielās kompānijās un banku risk-menedžmenta sistēmas pilnveidošanas tēmām, kas pasvītro, ka studentu darba tēmas ir cieši saistītas ar viņu tālāko profesionālo un zinātnisko darbību. Piemēram, maģistranti ir izstrādājuši tādas tēmas, kā „Finanšu analīzes uzlabošana saistībā ar uzņēmuma diversifikāciju kura ražo biodegvielu”, „Kapitāla struktūras optimizācija ēdināšanas uzņēmumā”, „Latvijas būvniecības ražošanas problēmas un to ietekme uz kompānijas "AURA" finanšu stāvokli”, „Loģistikas kompāniju finanšu stāvokļa uzlabošanas pasākumi nestabilās ekonomikas apstākļos”, „Reģionālu īpatnību iespaidošana uz tirdzniecības uzņēmumu finansiālu noturību”, „Risk-menedžmenta sistēmas pilnveidošana”, „Firmas "X" riska menedžmenta izstrāde”, „Intraloģistikas uzņēmuma finanšu analīzes metodoloģijas uzlabošana, izmantojot tā automatizāciju”.

Maģistrantus arī interesē tēmas, kas saistītas ar naudas-kredīta attīstības problēmām un perspektīvām nacionālajā un starptautiskā līmenī. Šajā jomā tika izstrādātas tādas tēmas, kā „Ārpus bankas mikrokreditēšanas uzlabošana Latvijā”, „Banku kreditsistēmas attīstība Baltkrievijā”, „Kriptoalūtas attīstības problēmas un perspektīvas”, „Vekseļu apgrozības pārvaldīšana Ukrainā: stāvoklis un attīstības perspektīvas”, „Zelts kā banku biznesa finanšu instruments Latvijā”, „Pētījumi ES strukturālo fondu budžeta izmantošanas iespējas LR uzņēmējdarbībā”.

Vērtējot studentu diplomdarbu vērtējumu sadalījumu, var secināt, ka vairāk kā pusei absolventu biežāk saņemtie vērtējumi ir 8-„ļ. labi”, 9-„Teicami”. Diplomdarbu vērtējumos vērojama tendence, ka pēdējos gados studentu vērtējumos ir plašāks atzīmju spektrs, piemēram, zemākos vērtējumus pēdējos gados ir saņēmuši vairāk absolventu nekā pārskata perioda sākumā, kas skaidrojams ar izstrādātiem detalizētiem vērtēšanas kritērijiem.

[1] Noteikumi par Latvijas zinātnes nozarēm un apakšnozarēm
<https://likumi.lv/ta/id/296661-noteikumi-par-latvijas-zinatnes-nozare-un-apaksnozarem>

2.6. Analīze un novērtējums par studējošo, absolventu un darba devēju aptauju rezultātiem, to izmantošanu studiju satura un kvalitātes pilnveidē, sniedzot piemērus.

Katra semestra beigās Baltijas Starptautiskā Akadēmija organizē aptauju, lai sekmētu studiju procesa pilnveidi. Studējošo aptaujai ir izstrādāta aptaujas anketa, kas ir pieejama BSA mājas lapā.

Lai noskaidrotu studējošo viedokli par studiju programmas vai atsevišķa studiju kursa īstenošanas kvalitāti, ņemot vērā aptaujā formulēto mērķi, aptauju var ierosināt studējošie, akadēmijas vadība, studiju kursa docētāji vai programmas vadītājs. Aptauju rezultātus apkopo BSA Datoru centrs un BSA Analītiskais centrs un kopsavilkumu, ņemot vērā aptaujas mērķi, nodod atbilstoši programmai vai rektorātam, vai docētāju amatā ievēlēšanas nolūkos iesniedz Senāta sekretārei. Studējošo aptaujā pamatoti izteiktais viedoklis tiek ņemts vērā docētāju amatā ievēlēšanas procesā, kā arī docētāju izvēlē pieaicināšanai studiju kursa īstenošanai. Aptauju rezultāti tiek fiksēti un ņemti vērā nākamā studiju gada organizācijā. Tas attiecas galvenokārt uz docētāju personālijām, kā arī uz studiju procesa realizācijas gaitu. Daudzi no priekšlikumiem ir tikuši realizēti, kā piemēram, savlaicīga studentu informēšana, priekšlikumi telpu lietderīgas izmantošanas organizēšanai utt.

Studējošo un absolventu aptauju rezultātu skat. pielikumā

2.7. Sniegt novērtējumu par studējošo ienākošās un izejošās mobilitātes iespējām, izmantoto iespēju skaita dinamiku un mobilitātes laikā apgūto studiju kursu atzišanu.

Profesionālās maģistra studiju programmas “Starptautiskās finanses” ietvaros laika periodā no 2013/2014. akadēmiskā gada līdz 2018/2019. akadēmiskā gada pavasarim netika organizētas ienākošās un izejošās mobilitātes iespējas, kas izskaidrojams ar to, ka pamatā maģistratūrā studē cilvēki, kas lielāko laiku ir noslogoti algotā darbā un pamata studijām maģistratūrā.

III - STUDIJU PROGRAMMAS RAKSTUROJUMS (3. Studiju programmas resursi un nodrošinājums)

3.1. Novērtēt resursu un nodrošinājuma (studiju bāzes, zinātnes bāzes (ja attiecināms), informatīvās bāzes (tai skaitā bibliotēkas), materiāli tehniskās bāzes un finansiāli bāzes) atbilstību studiju programmas īstenošanas nosacījumiem un studiju rezultātu sasniegšanai, sniegt piemērus. Veicot novērtējumu iespējams norādīt atsauci uz II. daļas 3. nodaļas 3.1.- 3.3. kritērijos sniegto informāciju.

Sikāka informācija par informatīvās bāzes (tai skaitā bibliotēkas), materiāli tehniskās bāzes un finansiālas bāzes atbilstību studiju programmas īstenošanas nosacījumiem un studiju rezultātu sasniegšanai ir sniegta II. daļas 3. nodaļas 3.1.- 3.3. punktos.

3.2. Studiju un zinātnes bāzes, tajā skaitā resursu, kuri tiek nodrošināti sadarbības ietvaros ar citām zinātniskajām institūcijām un augstākās izglītības iestādēm, novērtējums (attiecināms uz doktora studiju programmām).

III - STUDIJU PROGRAMMAS RAKSTUROJUMS (4. Mācībspēki)

4.1. Mācībspēku sastāva izmaiņu analīze un novērtējums par pārskata periodu, to ietekme uz studiju kvalitāti.

Akadēmiskā maģistra studiju programmā „Starptautiskās finanses un ekonomika” nodarbināto docētāju kvalifikācija un skaits atbilst Augstskolu likuma prasībām un BSA stratēģisko prioritāšu mērķu un uzdevumu īstenošanai. Studiju programmas realizēšanā iesaistīti profesionāli docētāji: visi ir doktora grāds vai maģistra grāds, specializēto kursu docētāju iegūtā izglītība atbilst studiju kursa jomai. Lielāka daļa docētāju ir praktizējoši speciālisti. Daži no studiju programmā nodarbinātajiem docētājiem vienlaikus ir nodarbināti zinātniskās pētniecības darbā, kas nodrošina studiju un pētnieciskā darba sinerģiju. Galvenie kritēriji docētāju atlasei ir: izglītība (grāds), profesionālā pieredze un pētnieciskā un jaunrades darbība, komunikācijas prasmes.

Laika periodā no 2013./2014. akadēmiskā gada līdz 2019./2020. akadēmiskā gada pavasarim akadēmiskā maģistra studiju programmas „Starptautiskās finanses un ekonomika” ir mainījies ne tikai docētāju kvantitatīvais sastāvs, bet arī tika veiktas tā kvalitatīvas izmaiņas.

Tabula 4.1.1.

Akadēmiskā maģistra studiju programmas „Starptautiskās finanses un ekonomika” mācībspēku zinātniskais grāds

	Doktori		Maģistri		Kopā	
	Skaits	%	Skaits	%	Skaits	%
Ievēlēti BSA	8	57.1	3	21.4	11	78.6
Neievēlēti BSA	1	7.1	2	14.3	3	21.4
Kopā -13	9	64.3	5	35.7	14	100.0

Kā redzams no tabulas, uz šo brīdī profesionālā maģistra studiju programmas “Finanšu vadība” realizācijai ir iesaistīti 14 docētāji. 78,6 % no docētājiem pamatdarbs ir Baltijas Starptautiskā akadēmija. No kopēja docētāju skaita 64,3 % akadēmiskā personāla nodrošina 9 docētāji ar doktora grādu. 5 (3 ievēlēti BSA, 2 neievēlēti) docētājiem ir maģistra grāds (35,7 %), trīs no tiem studē doktorantūrā.

Pēc akadēmiskiem amatiem (skat. 4.1.2. tabulu) studiju programmu realizē pieci profesori (35,8 %), 1 asociētais profesors (7,1%), 6 docenti (42,9 %) ; 1 lektors (7,1 %); 1 vadošais pētnieks (7,1 %).

Tabula 4.1.2.

Akadēmiskā maģistra studiju programmas „Starptautiskās finanses un ekonomika” mācībspēku akadēmiskais amats

	Asocieti profesori		Profesori		Docenti		Lektori		Vadošais pētnieks		Kopā	
	Skaitis	%	Skaitis	%	Skaitis	%	Skaitis	%	Skaitis	%	Skaitis	%
Ievēlēti BSA	1	7.1	5	35.8	4	28.6		0.0	1	7.1	11	78.6
Neievēlēti BSA		0.0		0.0	2	14.3	1	7.1		0.0	3	21.4
Kopā -13	1	7.1	5	35.8	6	42.9	1	7.1	1	7.1	14	100.0

Ir novērojamas arī pozitīvas tendences, kas saistās ar docentu, asociēto profesoru un profesoru skaita izmaiņām studiju programmās. Laika periodā no 2013. gada septembra līdz 31.01.2020. gadam, par asociētiem profesoriem un profesoriem ir kļuvuši I.Plotka (profesore), L.Verovska (līdz 06.06.2016. asoc.profesore, no 04.07.16. profesore), A.Mašarskis (no 05.03.19. profesore), Ņ.Blūmenau (asoc.profesore).

Kopumā, docētāju kvalifikācija ir vērtējama kā atbilstīga. Akadēmiskā maģistra studiju programmas "Starptautiskās finanses un ekonomika" īstenošanā, docētāju zinātniskā un pedagoģiskā pieredze nodrošina izglītības programmas mērķu sasniegšanu, kā arī studentiem izveidot atbilstīgas zināšanas, prasmes un kompetences, sasniedzot izvirzītos studiju rezultātus.

4.2. Studiju programmas īstenošanā iesaistīto mācībspēku (akadēmiskā personāla, viesprofesoru, asociēto viesprofesoru, viesdocentu, vieslektoru un viesasistentu) kvalifikācijas atbilstības studiju programmas īstenošanas nosacījumiem un normatīvo aktu prasībām novērtējums. Sniegt informāciju par to, kā mācībspēku kvalifikācija palīdz sasniegt studiju rezultātus.

Mācībspēku kvalifikācija ir ļoti svarīga, par cik tā ir saistīta ar izglītības procesa rezultāta kvalitāti. Mācībspēku kvalifikācija ir tiešā saikne ar studentu zināšanu, prasmju un kompetenču formēšanu. Parasti tas izpaužas mācībspēku zinātniskās, studiju un organizatoriskās darbības vienotā kopumā, kur mācību procesā tiek pielietota studentcentrēta pieeja. Baltijas Starptautiskā akadēmija rada iespējas mācībspēkiem pilnveidot savu profesionalitāti, sniedzot atbalstu veikt zinātniski pētniecisko darbību, apgūt inovatīvas metodes un jaunas apmācību tehnoloģijas, kuras var izmantot mācību procesā.

Kvalificētu zinātnieku un praktiķu domāšanas sistēmiskais veids nodrošina un veicina maģistrantiem apgūt padziļinātas un paplašinātas zināšanas un sasniegumus starptautiskās finansēs un ekonomikā. Tāpat, veicina spēju kristiski novērtēt, analizēt un salīdzināt dažādas finanšu teorijas, kā arī izprast finanšu un ekonomikas zinātnes likumsakarības starpdisciplinārā aspektā.

Mācībspēku spēja radīt radošu atmosfēru, modināt studentos interesi un zinātkāri mācību procesā, attīsta maģistrantiem iemaņas un spējas atrast dažādus risinājumus nestandarta situācijās. Pasniedzēji, izmantojot interaktīvas mācību metodes, attīsta magistrantiem komunikatīvas iemaņas, prasmes strādāt komandā un individuāli, kā arī mijiedarboties ar citiem speciālistiem, kā arī iemaņas sniegt atgriezenisko saiti par iegūtajiem pētījuma rezultātiem.

Izvērtējot akadēmiskā personāla zinātniskās biogrāfijas, Senāta sēžu protokolus, kuri atspoguļo

akadēmiskajā amatā ievēlēšanai personas iesniegtos dokumentus, vēlēšanu procesu un rezultātus, akadēmiskā personāla pašnovērtēšanas ziņojumus, studējošo darba rezultātus un studējošo atsauksmes, Fakultātes Padome atzīst, ka akadēmiskā personāla kvalifikācija atbilst struktūrvienības mērķu un uzdevumu īstenošanai.

4.3. Informācija par doktora studiju programmas īstenošanā iesaistītā akadēmiskā personāla zinātnisko publikāciju skaitu pārskata periodā, pievienojot svarīgāko publikāciju sarakstu, kas publicētas žurnālos, kuri tiek indeksēti datubāzēs Scopus vai WoS CC. Sociālajās zinātnēs un humanitārajās un mākslas zinātnēs var papildus skaitīt zinātniskās publikācijas žurnālos, kas tiek indeksēti ERIH+ (ja piemērojams).

4.4. Informācija par doktora studiju programmas īstenojošā iesaistītā akadēmiskā personāla iesaisti pētniecības projektos kā projekta vadītājiem vai galvenajiem izpildītājiem/ apakšprojektu vadītājiem/ vadošajiem pētniekiem, norādot attiecīgā projekta nosaukumu, finansējuma avotu, finansējuma apmēru. Informāciju sniegt par pārskata periodu (ja attiecināms).

4.5. Sniegt piemērus akadēmiskā personāla iesaistei zinātniskajā pētniecībā un/vai mākslinieciskajā jaunradē gan nacionālā, gan starptautiskā līmenī (studiju programmas saturam atbilstošajās jomās) un iegūtās informācijas pielietojumam studiju procesā.

Akadēmiskā personāla pētnieciskā darbība noris atbilstoši fakultātes zinātnisko pētījumu virzieniem un ir viens no BSA darbības pamatvirzieniem. Sekmīga pētniecības procesa nodrošināšanai BSA darbojas Zinātniski metodiskā padome, BSA Zinātnes padome, Doktorantūras padome.

Studiju programmas „Starptautiskā Finanses un Ekonomika” akadēmiskā personāla pētījumu tematika ir cieši saistīta ar studiju programmas saturu un katra docētāja akadēmiskajiem kursiem. Studiju programmas mācībspēki attīsta savas zinātniskās darbības virzienus. Kā daļu no šiem virzieniem viņi veic pētījumus, raksta zinātniskos rakstus, piedalās konferencēs, vada studentu un maģistrantu zinātniskos darbus. Studiju programmas docētāju veiktais pētniecības darbs tiek izmantots studiju kursu programmu sagatavošanā un studējošo apmācībā, un tam ir tieša ietekme uz studiju darbu. Dotā informācija ir atspoguļota studiju programmas “ Starptautiskā Finanses un Ekonomika” 4. sadaļas 4.1.; 4.2. punktu sniegtā pārskatā.

Studiju programmas mācībspēki regulāri iepazīstina zinātnieku aprindas ar savu pētījumu rezultātiem, piedaloties BSA organizētajās konferencēs un zinātniskajos semināros, kā arī citu Latvijas un ārvalstu augstskolu organizētajās konferencēs, simpozijos un kongresos, kas gan paplašina profesionālo redzesloku, gan ļauj veikt zinātnisko darbību izvēlētajā jomā. Studiju programmas akadēmiskā personāla piedalīšanās starptautiskajās zinātniskajās konferencēs atspoguļota **pielikumā: Studiju virziena publikācijas.**

Studiju programmas īstenošanā iesaistītā akadēmiskā personāla galveno zinātnisko publikāciju un sagatavotās mācību literatūras saraksts pārskata periodā ir atspoguļots **pielikumā: Studiju virziena publikācijas**. Pētījumu rezultāti atspoguļojas izdotajās monogrāfijās, zinātniskajos rakstos un publicētajos konferenču materiālos, projektos un citās zinātniskās aktivitātēs.

4.6. Mācībspēku sadarbības novērtējums, norādot mehānismus sadarbības veicināšanai, studiju kursu/ moduļu savstarpējās sasaistes nodrošināšanā. Norādīt arī studējošo un mācībspēku skaita attiecību studiju programmas ietvaros (pašnovērtējuma ziņojuma iesniegšanas brīdī).

Mācībspēku sadarbības mehānismi studiju kursu savstarpējās sasaistes nodrošināšanai, nepieciešami starpnozaru studiju kursu plānošanai, izveidei un realizēšanai.

BSA pastāv vairāki starpdisciplināru studiju kursu apmācības mehānismi / modeļi.

Semināri;

Kopīgi vadītas lekcijas ar uzaicinātiem viesiem;

Organizētās konferences ļauj ātri reaģēt uz jaunām tendencēm starpdisciplināro studiju kursu jomā.

Mācībspēku sadarbības novērtējums

Ar BSA Senāta lēmumu, tika izveidota Metodiskā Padome un viena no tas funkcijām – plānot un realizēt pasākumus – seminārus mācību spēkiem un ne tikai tiem, jo semināri ir publiski atvērti.

Lai attīstīt akadēmiskā personālā starpnozaru/starpdisciplināro sadarbību un studiju kursu izveides un īstenošanas kompetences tika organizēti dažnedažādi semināri, kur uzstājās gan akadēmijas labākie docētāji, gan nozaru eksperti un valsts un nevalstisko institūciju pārstāvji.

Studiju programmas īstenošanas akadēmiskās un zinātniskās darbības kvalitātes noteikšanai piemēro šādas mācībspēku sadarbības formas:

- Akadēmijas docētāju savstarpējs lekciju/nodarbību, meistarklašu/ pārbaudījumu apmeklējums, kas ļauj izvērtēt darba stiprās un vājās puses;
- Akadēmijas docētāju ikgadēju pārskatu sagatavošana par akadēmisko un zinātnisko darbību, publikācijām, dalību zinātniskos pētījumos un zinātniskās konferencēs;
- Akadēmijas docētāju starptautiskas apmaiņas veicināšana, piesaistot starptautisku fondu finansējumu un radot iespēju Akadēmijas docētājiem gūt pieredzi ārvalstu augstskolās;
- augsti kvalificētu vieslektoru un docētāju aicināšana studiju kursu docēšanai, meistarklašu vadīšanai, tai skaitā no ārvalstu augstskolām;
- studiju programmas satura analīze un izvērtējums, sagatavojot pašnovērtējuma ziņojumus par aizvadīto akadēmisko gadu. Iegūtie dati un secinājumi tiek izskatīti Fakultātes Padomes un Senāta sēdēs,
- studiju procesa un pasniegšanas kvalitātes kontrole un analīze, ko regulāri veic atbildīgās programmas un Fakultātes Padome,
- absolventu darba iemaņu un piemērotības darba tirgum aptaujas un analīze,
- studentu aptaujas, iegūstot viedokli par studiju programmu konkrētu kursu īstenošanu, satura un pasniegšanas formas atbilstību studiju kvalitātes prasībām,
- ārējo ekspertu izmantošana studiju procesa un studējošo zināšanu novērtēšanai, studiju procesa stratēģiskā plānošana, analizējot studiju programmas vājos punktus, to novēršanu

un programmas attīstības iespējas.

Pielikumi

III. Studiju programmas raksturojums - 1. Studiju programmas raksturojošie parametri		
Kopīgās studiju programmas atbilstība Augstskolu likuma prasībām (tabula)		
Statistika par studējošajiem pārskata periodā	SF_pasnov studentu_statistika RIGA&Daugavpils_2021.doc	SF_pasnov studentu_statistika RIGADaugavpils_2021 ENG.doc
III. Studiju programmas raksturojums - 2. Studiju saturs un īstenošana		
Studiju programmas atbilstība valsts izglītības standartam	Atbilstība Valsts standartam.docx	Compliance of education standart_EN.docx
Studiju programmā iegūstamās kvalifikācijas atbilstību profesijas standartam (ja piemērojams)		
Studiju programmas atbilstību atbilstošās nozares specifiskajam normatīvajam regulējumam (ja piemērojams)		
Studiju kursu/ moduļu kartējums studiju programmas studiju rezultātu sasniegšanai	SFE Studiju kursu_ kartējums LV.docx	Mapping of study courses Ma International Finance and Economics.docx
Studiju programmas plāns (katram studiju programmas īstenošanas veidam un formai)	Studiju_plans_Ma_SFE_LV_final.docx	Study_plan_Ma_IFE_EN_final.docx
Studiju kursu/ moduļu apraksti	SFE kursu apraksts_Total LV FIN.docx	SFE kursu apraksts_Total ENG FIN.docx
Studiju programmas raksturojums - Citi obligātie pielikumi		
Par studiju programmas apgūšanu izsniedzamā diploma paraugs	Diploms_Ma_1gads15 gadi_LV (1).pdf	Diploms_Ma_1gads15 gadi_EN.pdf
Dokuments, kas apliecina, ka augstskola vai koledža studējošajiem nodrošinās iespējas turpināt izglītības iegūvi citā studiju programmā vai citā augstskolā/ koledžā (līgums ar citu akreditētu augstskolu vai koledžu), ja studiju programmas īstenošana tiks pārtraukta	Sadarbibas_ligumsEKApapildinats_2021.pdf	Work translateCOOPERATION AGREEMENT_EN.docx
Dokuments, kas apliecina, ka augstskola vai koledža studējošajiem garantē zaudējumu kompensāciju, ja studiju programma augstskolas vai koledžas rīcības (darbības vai bezdarbības) dēļ netiek akreditēta vai tiek atņemta studiju programmas licence un studējošais nevēlas turpināt studijas citā studiju programmā.	Par saistību izpildes nodrošināšanu.pdf	The Performance of Obligations.pdf
Augstskolas/ koledžas apliecinājums par studiju programmas īstenošanā iesaistāmo mācībspēku attiecīgo svešvalodu prasmi vismaz B2 līmenī atbilstoši Eiropas Valodas prasmes novērtējuma līmeņiem (līmeņu sadalījums pieejams tīmekļvietnē www.europass.lv, ja studiju programmu vai tās daļu īsteno svešvalodā.	FV+SF_angļu_LV.docx	FV+SF_angļu_ENG.docx
Ja studiju virziena ietvaros tiek īstenotas doktora studiju programmas, apliecinājums, ka doktora studiju programmas akadēmiskā personāla sastāvā ir ne mazāk kā pieci doktori, no kuriem vismaz trīs ir Latvijas Zinātnes padomes apstiprināti eksperti tajā zinātnu nozarē vai apakšnozarē, kurā studiju programma plāno piešķirt zinātnisko grādu.		
Ja studiju virziena ietvaros tiek īstenotas akadēmiskās studiju programmas, apliecinājums, ka akadēmisko studiju programmu akadēmiskais personāls atbilst Augstskolu likuma 55. panta pirmās daļas trešajā punktā noteiktajām prasībām.	SFE apliecinajums.pdf	SFE apliecinajums.docx
Studiju līguma paraugs/-i	Starp_Ek_Fin_Ak_Mag_LV.docx	Starp_Ek_Fin_Ak_Mag_ENG.docx
Ja studiju virziena ietvaros tiek īstenotas akadēmiskās studiju programmas, kurās paredzēts, ka studēs mazāk nekā 250 pilna laika studējošie, attiecīgs Augstākās izglītības padomes atzinums atbilstoši Augstskolu likuma 55. panta otrajai daļai.	Nr_14_BSA_Mag SF_par 250 stud.docx	Translated copy of Nr_14_BSA_Mag SF_par 250 stud translated.docx

Finanšu vadība

Augstākās izglītības iestāde	<i>Ekonomika</i>
Studiju programmas nosaukums	<i>Finanšu vadība</i>
Izglītības klasifikācijas kods (IKK)	<i>42343</i>
Studiju programmas veids	<i>Profesionālā bakalaura studiju programma</i>
Studiju programmas direktora vārds	<i>Žanna</i>
Studiju programmas direktora uzvārds	<i>Černoštana</i>
Studiju programmas direktora e-pasts	<i>zanna.bki@inbox.lv</i>
Studiju programmas vadītāja/ direktora akadēmiskais/ zinātniskais grāds	<i>Mg. oec., docents</i>
Studiju programmas direktora telefona numurs	<i>29228827</i>
Studiju programmas mērķis	<i>Sagatavot augsti kvalificētus speciālistus ar nepieciešamajām profesionālajām kompetencēm finanšu jomā un kuri spēj realizēt savu profesionālo darbību inovatīvas ekonomikas apstākļos, strādājot biznesā, finanšu sektora institūcijās, Latvijas un starptautisko komercorganizācijās, ārpakalpojumu un konsaltinga kompānijās</i>
Studiju programmas uzdevumi	<p><i>-nodrošināt vispārizglītojošo studiju kursu apgūšanu, attīstīt sociālās, komunikatīvas un organizatoriskās pamatiemaņas;</i></p> <p><i>-nodrošināt teorētisko pamatzināšanu apgūšanu grāmatvedības un finanšu jomā, veidot izpratni par makroekonomisko procesu likumsakarībām, organizācijas mērķiem un to ietekmi uz finanšu vidi un sabiedrības interesēm;</i></p> <p><i>-nodrošināt nozares profesionālās specializācijas studiju kursu apgūšanu, veidot nepieciešamo finansista profesijai specifisko zināšanu un prasmju kopumu, ka arī iegūtās prasmes izmantot profesionālajā darbā;</i></p> <p><i>-veidot izpratni par finanšu analīzes kvantitatīvās un kvalitatīvās metodēm, kā arī mūsdienu inovatīvas informācijas un komunikāciju tehnoloģiju izmantošanas iespējām;</i></p> <p><i>-attīstīt patstāvīgu analītisko un kritisko domāšanu, nodrošināt pētnieciskā darba iemaņu apgūšanu;</i></p> <p><i>-veicināt studentu personisko un profesionālo izaugsmi, motivējot tos tālākizglītībai un profesionālo pilnveidei, nodrošināt iespēju turpināt izglītību augstākā līmeņa izglītības programmās.</i></p>

Sasniedzamie studiju rezultāti	<p>Sasniedzamie studiju rezultāti:</p> <p>Zināšanas:</p> <ul style="list-style-type: none"> -zina ekonomikas un finanšu teorijas svarīgāko jēdzienu, izprot finanšu tirgu attīstības likumsakarības; -spēj parādīt zināšanas grāmatvedības, nodokļu sistēmas, likumdošanas, organizācijas drošības un iekšējās kontroles nodrošināšanas jautājumos; -izprot finanšu analīzi, organizācijas finanšu stāvokļa novērtēšanu, finansiālo rezultātus prognozēšanu, finanšu plānus un budžetu sastādīšanu, investīciju projektus sagatavošanu, finanšu riskus pārvaldību; -izprot finanšu analīzes kvantitatīvās metodes, inovatīvus tehnoloģijas uzņēmuma efektīvas darbības nodrošināšanai; <p>Prasmes:</p> <ul style="list-style-type: none"> -spēj analizēt un prognozēt ekonomikas un finanšu attīstības likumsakarības un tendencias; -spēj sastādīt finanšu pārskatus, sistematizēt iegūto informāciju, analizēt darbības rezultātus, novērtēt organizācijas finanšu stāvokli, izstrādāt priekšlikumus finanšu stāvokļa uzlabošanai; -spēj veikt organizācijas finanšu plānošanu, analizēt un kontrolēt finanšu plāna izpildi un sagatavot priekšlikumus efektīvai organizācijas finanšu pārvaldības īstenošanai; -spēj izvērtēt organizācijas finansēšanas avotus, identificēt un novērtēt darījumu finanšu riskus, izstrādāt finanšu risku pārvaldīšanas pasākumus; -spēj lietot informācijas un komunikāciju tehnoloģijas, īstenot lietišķos pētījumus finanšu un ekonomikas jomā. <p>Kompetences:</p> <ul style="list-style-type: none"> -spēj analizēt, novērtēt un prognozēt finanšu darbību; argumentēti pamatot priekšlikumus efektīvai finanšu darbības īstenošanai, ievērot korporatīvās atbildības principus; -spēj ievērot jomai saistošo normatīvo aktu un standartu pielietošanu; veikt darba uzdevumus, ievērojot darba tiesiskās attiecības un darba aizsardzības prasības, kā arī civilās aizsardzības un vides aizsardzības normatīvo aktu prasības; -spēj lietot inovatīvās informācijas tehnoloģijas un apstrādes metodes savā profesionālajā darbībā un zinātniskās darbības veikšanās; -spēj strādāt komandā un individuāli, ievērojot profesionālās ētikas un vispārējās saskarsmes principus, brīvi sazināties, rakstīt, lasīt svešvalodās, saprotot un lietojot profesionālo terminoloģiju un jēdzienus; -spēj demonstrēt zinātnisku pieeju problēmu risināšanai; spēj domāt vispārinājumos un radoši; spēj virzīt savu tālāku mācīšanos un profesionālo pilnveidi.
Studiju programmas noslēgumā paredzētais noslēguma pārbaudījums	Diplomdarbs

Studiju programmas varianti

Pilna laika klātie - 4 gadi - latviešu

Studiju veids un forma	Pilna laika klātie
Īstenošanas ilgums (gados)	4
Īstenošanas ilgums (mēnešos)	0
Īstenošanas valoda	latviešu
Studiju programmas apjoms (KP)	160

Uzņemšanas prasības (latviešu valodā)	<i>Iestāties BSA profesionālajā studiju programmā var reflektanti ar vidējo vispārējo vai vidējo profesionālo izglītību, vai Latvijā atzītu studiju programmas prasībām atbilstošu iepriekšējo izglītību.</i>
legūstamais grāds (latviešu valodā)	<i>Profesionālā bakalaura grāds finanšu vadībā</i>
legūstamā kvalifikācija (latviešu valodā)	<i>Finansists</i>

Īstenošanas vietas

Īstenošanas vietas nosaukums	Pilsēta	Adrese
Sabiedrība ar ierobežotu atbildību "BALTIJAS STARPTAUTISKĀ AKADĒMIJA"	RĪGA	LOMONOSOVA IELA 4, LATGALES PRIEKŠPILSĒTA, RĪGA, LV-1003

Pilna laika klātie - 4 gadi - angļu

Studiju veids un forma	<i>Pilna laika klātie</i>
Īstenošanas ilgums (gados)	<i>4</i>
Īstenošanas ilgums (mēnešos)	<i>0</i>
Īstenošanas valoda	<i>angļu</i>
Studiju programmas apjoms (KP)	<i>160</i>
Uzņemšanas prasības (latviešu valodā)	<i>Iestāties BSA profesionālajā studiju programmā var reflektanti ar vidējo vispārējo vai vidējo profesionālo izglītību, vai Latvijā atzītu studiju programmas prasībām atbilstošu iepriekšējo izglītību.</i>
legūstamais grāds (latviešu valodā)	<i>Profesionālā bakalaura grāds finanšu vadībā</i>
legūstamā kvalifikācija (latviešu valodā)	<i>Finansists</i>

Īstenošanas vietas

Īstenošanas vietas nosaukums	Pilsēta	Adrese
Sabiedrība ar ierobežotu atbildību "BALTIJAS STARPTAUTISKĀ AKADĒMIJA"	RĪGA	LOMONOSOVA IELA 4, LATGALES PRIEKŠPILSĒTA, RĪGA, LV-1003

Nepilna laika klātie - 4 gadi, 5 mēneši - latviešu

Studiju veids un forma	<i>Nepilna laika klātie</i>
Īstenošanas ilgums (gados)	<i>4</i>
Īstenošanas ilgums (mēnešos)	<i>5</i>
Īstenošanas valoda	<i>latviešu</i>
Studiju programmas apjoms (KP)	<i>160</i>
Uzņemšanas prasības (latviešu valodā)	<i>Iestāties BSA profesionālajā studiju programmā var reflektanti ar vidējo vispārējo vai vidējo profesionālo izglītību, vai Latvijā atzītu studiju programmas prasībām atbilstošu iepriekšējo izglītību.</i>
legūstamais grāds (latviešu valodā)	<i>Profesionālā bakalaura grāds finanšu vadībā</i>
legūstamā kvalifikācija (latviešu valodā)	<i>Finansists</i>

Īstenošanas vietas

Īstenošanas vietas nosaukums	Pilsēta	Adrese
Sabiedrība ar ierobežotu atbildību "BALTIJAS STARPTAUTISKĀ AKADĒMIJA"	RĪGA	LOMONOSOVA IELA 4, LATGALES PRIEKŠPILSĒTA, RĪGA, LV-1003

Nepilna laika klātie - 4 gadi, 5 mēneši - angļu

Studiju veids un forma	<i>Nepilna laika klātie</i>
------------------------	-----------------------------

Īstenošanas ilgums (gados)	4
Īstenošanas ilgums (mēnešos)	5
Īstenošanas valoda	angļu
Studiju programmas apjoms (KP)	160
Uzņemšanas prasības (latviešu valodā)	<i>Iestāties BSA profesionālajā studiju programmā var reflektanti ar vidējo vispārējo vai vidējo profesionālo izglītību, vai Latvijā atzītu studiju programmas prasībām atbilstošu iepriekšējo izglītību.</i>
legūstamais grāds (latviešu valodā)	<i>Profesionālā bakalaura grāds finanšu vadībā</i>
legūstamā kvalifikācija (latviešu valodā)	<i>Finansists</i>

Īstenošanas vietas

Īstenošanas vietas nosaukums	Pilsēta	Adrese
Sabiedrība ar ierobežotu atbildību "BALTIJAS STARPTAUTISKĀ AKADEMIJA"	RĪGA	LOMONOSOVA IELA 4, LATGALES PRIEKŠPILSĒTA, RĪGA, LV-1003

III - STUDIJU PROGRAMMAS RAKSTUROJUMS (1. Studiju programmas raksturojošie parametri)

1.1. Izmaiņu studiju programmas parametros, kas notikušas kopš iepriekšējās studiju virziena akreditācijas lapas izsniegšanas vai studiju programmas licences izsniegšanas, ja studiju programma nav iekļauta studiju virziena akreditācijas lapā, apraksts un analīze.

Tabula 1.1.1.

Profesionālā bakalaura studiju programmas “Finanšu vadība” raksturojošie parametri

Studiju programmas nosaukums	Finanšu vadība	
Studiju programmas nosaukums angļu valodā	Financial management	
Studiju programmas kods saskaņā ar Latvijas izglītības klasifikāciju	42343	
Studiju programmas veids un līmenis	profesionālā bakalaura studiju programma	
Iegūstamais kvalifikācijas līmenis (NKI/EKI)	6. līmenis	
Profesijas kods profesiju klasifikatorā	2412 01	
Studiju programmas apjoms (KP, rekomendējoši arī ECTS)	160 KP(240 ECTS)	
Īstenošanas forma, veids, ilgums (ja nepilni gadi, norādīt mēnešos) un īstenošanas valoda		
pilna laika klātiešana	4 gadi	latviešu, angļu, krievu krievu
nepilna laika klātiešana	4 gadi un 5 mēneši	latviešu, angļu, krievu
Īstenošanas vieta	Rīgā	
Studiju programmas direktors/-e	Žanna Černoštana, Mg.oec.	
Uzņemšanas prasības	vidējā vispārējā, vidējā profesionālā vai augstākā izglītība	
Piešķiramais grāds un profesionālā kvalifikācija	Profesionālais bakalaurs finanšu vadībā 5.līmeņa profesionālā kvalifikācija Finansists	

Studiju turpināšanas iespējas	<i>Profesionālā bakalaura grāds dod tiesības turpināt izglītību akadēmiskajā maģistra studiju programmā vai profesionālajā maģistra programmā, ja ir izpildītas attiecīgās maģistra studiju programmas uzņemšanas prasības, kuras ietver atbilstošas priekšzināšanas sekmīgai šīs studiju programmas apguvei (Noteikumi par otrā līmeņa profesionālās augstākās izglītības valsts standartu Nr.512).</i>
Citas augstskolas studiju programma kurā studiju programmas slēgšanas gadījumā nodrošina studējošajiem iespēju turpināt izglītības ieguvu	<i>Ekonomikas un Kultūras augstskolas Profesionālā bakalaura studiju programma Grāmatvedība un audits, 42344</i>

Baltijas Starptautiskā akadēmija studiju programmu "Finanšu vadība" īsteno no 2005.gada, kad saņēma licenci (licence Nr.04029-15 no 07.03.2005., pašreizējā licence Nr.04030-32 ir mainīta saskaņā ar augstskolas nosaukuma maiņu) par 2.līmeņa profesionālās augstākās izglītības studiju programmas realizācijas uzsākšanu. Līdz šim brīdim programma bija akreditēta ar pozitīvu ekspertu ziņojumu uz maksimālo termiņu, 6 gadiem, divas reizes, 2007.gadā un 2013.gadā. Pamatojoties uz Augstskolu likuma 48.pantu studiju programmai "Finanšu vadība" akreditācija ir pagarināta līdz 2020.gada 31.decembrim.

Kopš iepriekšējās studiju programmas akreditācijas lapas izsniegšanas, profesionālajā bakalaura studiju programmā „Finanšu vadība” programmu raksturojošos parametrus, tādus kā izmaiņas studiju programmas nosaukumā, piešķiramajā kvalifikācijā, studiju programmu apjoms kredītpunktos, izmaiņu nenotika.

Savukārt, tika veikti studiju programmas pilnveides pasākumi, kā arī veiktas izmaiņas, kas saistītas ar jauno profesijas standarta „Finansists” spēkā stāšanās 2019.gada gada 16.oktobrī, attīstības tendencēm nozarē un augstākās izglītības jomā ir veikta detalizēta studiju programmas analizē, studijas programmas rezultātu audits un apkopoti studentu, pasniedzēju/mācībspēku un darba devēju viedokļi par studiju programmas pilnveidi.

Studiju programmas mērķis un uzdevumi ir formulēti, ņemot vērā izmaiņas makroekonomiskajā vidē un ievērojot stratēģijas „Europe 2020”, „Latvijas augstākās izglītības un augstskolu attīstības nacionālā koncepcija 2013.-2020.gadam”, „Latvijas Nacionālais attīstības plāns 2021. - 2027. gadam (NAP2027)”, „Latvijas ilgtspējīgas attīstības stratēģija līdz 2030. gadam” prasības, tajā skaitā balstīt uz zināšanu nostiprināšanu, inovāciju, pilnībā izmantojot informācijas un komunikāciju tehnoloģijas[1], nodrošināt studiju programmu sasaisti ar indivīda, darba tirgus un nākotnes darba tirgus prasībām, kvalitātes uzlabošana ar mobilitātes un pārrobežu sadarbības starpniecību, attīstīt mūžizglītības iespējas[2]. Saskaņā ar jauna profesijas standarta „Finansists” prasībām tika pilnveidoti studiju programmas rezultātu apraksti, izveidots studiju programmas kartējums.(tab. *Profesionālā bakalaura studiju programmas „Finanšu vadība” parametru izmaiņas, precizējumi un aktualizācija*).

Kopš iepriekšējās studiju virziena akreditācijas, profesionālās bakalaura studiju programmā „Finanšu vadība” programmu raksturojošos parametrus tika veiktas sekojošas izmaiņas un precizējumi:

Tabula 1.1.2.

Profesionālā bakalaura studiju programmas „Finanšu vadība”

parametru izmaiņas, precizējumi un aktualizācija

	Studiju programmas parametru izmaiņas, precizējumi un aktualizācija	Iepriekšējā akreditācijas perioda studiju programmas parametri
Programmas mērķis (PM)	Sagatavot augsti kvalificētus speciālistus ar nepieciešamajām profesionālajām kompetencēm finanšu jomā un kuri spēj realizēt savu profesionālo darbību inovatīvas ekonomikas apstākļos, strādājot biznesā, finanšu sektora institūcijās, Latvijas un starptautisko komercorganizācijās, ārpakalpojumu un konsaltinga kompānijās	Ar finanšu dienestu speciālistu sagatavošanas starpniecību veicināt efektīvu kompāniju finanšu pārvaldes sistēmas attīstību, kā svarīgu konkurētspējas uzlabošanas faktoru Latvijas un starptautiskās tirgos
Programmas uzdevumi (PU)	nodrošināt vispārīzglītojošo studiju kursus apgūšanu, attīstīt sociālās, komunikatīvas un organizatoriskās pamatiemaņas (PU1);	sagatavošana augsti kvalificētus speciālistus, apvienojot fundamentālas zināšanas mūsdienu ekonomikā ar spēju izprast finanšu politiku un tās īstenošanu praksē;
	nodrošināt teorētisko pamatzināšanu apgūšanu grāmatvedības un finanšu jomā, veidot izpratni par makroekonomisko procesu likumsakarībām, organizācijas mērķiem un to ietekmi uz finanšu vidi un sabiedrības interesēm (PU2);	intelektuālo iemaņu veidošana studentiem, kas ļauj noteikt problēmas, izdarīt secinājumus un atrast labākus risinājumus;

	<p>nodrošināt nozares profesionālās specializācijas studiju kursu apgūšanu, veidot nepieciešamo finansista profesijai specifisko zināšanu un prasmju kopumu, ka arī iegūtās prasmes izmantot profesionālajā darbā (PU3);</p>	<p>tehnisko un funkcionālo iemaņu veidošana: kvantitatīvas domāšanas spējas, informācijas tehnoloģiju zināšanas, aprēķinu veikšana, lēmumu pieņemšana un risku analīze, normatīvu aktu un noteikumu prasību;</p>
	<p>veidot izpratni par finanšu analīzes kvantitatīvās un kvalitatīvās metodēm, kā arī mūsdienu inovatīvas informācijas un komunikāciju tehnoloģiju izmantošanas iespējām (PU4);</p>	<p>organizāciju un biznesa-pārvaldes iemaņu veidošana: stratēģiskas plānošanas, projektu vadības, cilvēku un resursu pārvalde; prasme prognozēt, motivēt cilvēkus;</p>
	<p>attīstīt patstāvīgu analītisko un kritisko domāšanu, nodrošināt pētnieciskā darba iemaņu apgūšanu (PU5);</p>	<p>personīgu un saskarsmes iemaņu veidošana: prasme pārvaldīt sevi, iniciatīva, prasme noteikt prioritātes, novērtēt savu profesionālu spriedumu sekas, ievērot ētiskās normas, prasme strādāt komandā, risināt konfliktus, efektīvi strādāt dažādu kultūru pārstāvju grupā.</p>
	<p>veicināt studentu personisko un profesionālo izaugsmi, motivējot tos tālākizglītībai un profesionālo pilnveidei, nodrošināt iespēju turpināt izglītību augstākā līmeņa izglītības programmās (PU6);</p>	

Sasniedzamie studiju rezultāti (SR)		Students, kurš sekmīgi apguvis programmu, ir kvalificēts finansists, kurš var pārvaldīt stratēģiskas izmaiņas biznesa attīstībā, pārvaldīt ar cilvēkiem un resursiem, pieņemt lēmumus, orientēties politikā, viņam ir plašs redzes loks.
Zināšanas	zina ekonomikas un finanšu teorijas svarīgāko jēdzienu, izprot finanšu tirgu attīstības likumsakarības (SR1);	
	spēj parādīt zināšanas grāmatvedības, nodokļu sistēmas, likumdošanas, organizācijas drošības un iekšējās kontroles nodrošināšanas jautājumos; (SR2);	
	izprot finanšu analīzi, organizācijas finanšu stāvokļa novērtēšanu, finansiālo rezultātus prognozēšanu, finanšu plānus un budžetu sastādīšanu, investīciju projektus sagatavošanu, finanšu riskus pārvaldību (SR3);	
	izprot finanšu analīzes kvantitatīvās metodes, inovatīvus tehnoloģijas uzņēmuma efektīvas darbības nodrošināšanai (SR4).	

Prasmes	spēj analizēt un prognozēt ekonomikas un finanšu attīstības likumsakarības un tendences (SR5);	
	spēj sastādīt finanšu pārskatus, sistematizēt iegūto informāciju, analizēt darbības rezultātus, novērtēt organizācijas finanšu stāvokli, izstrādāt priekšlikumus finanšu stāvokļa uzlabošanai (SR6);	
	spēj veikt organizācijas finanšu plānošanu, analizēt un kontrolēt finanšu plāna izpildi un sagatavot priekšlikumus efektīvai organizācijas finanšu pārvaldības īstenošanai (SR7);	
	spēj izvērtēt organizācijas finansēšanas avotus, identificēt un novērtēt darījumu finanšu riskus, izstrādāt finanšu risku pārvaldīšanas pasākumus (SR8);	
	spēj lietot informācijas un komunikāciju tehnoloģijas, īstenot lietišķos pētījumus finanšu un ekonomikas jomā (SR9);	

Kompetences	spēj analizēt, novērtēt un prognozēt finanšu darbību; argumentēti pamatot priekšlikumus efektīvai finanšu darbības īstenošanai, ievērot korporatīvās atbildības principus (SR10)	
	spēj ievērot jomai saistošo normatīvo aktu un standartu pielietošanu; veikt darba uzdevumus, ievērojot darba tiesiskās attiecības un darba aizsardzības prasības, kā arī civilās aizsardzības un vides aizsardzības normatīvo aktu prasības (SR11);	
	spēj lietot inovatīvās informācijas tehnoloģijas un apstrādes metodes savā profesionālajā darbībā un zinātniskās darbības veikšanās (SR12);	
	spēj strādāt komandā un individuāli, ievērojot profesionālās ētikas un vispārējas saskarsmes principus, brīvi sazināties, rakstīt, lasīt svešvalodās, saprotot un lietojot profesionālo terminoloģiju un jēdzienus (SR13);	

Spēj demonstrēt zinātnisku pieeju problēmu risināšanai; spēj domāt vispārinājumos un radoši; spēj virzīt savu tālāku mācīšanos un profesionālo pilnveidi (SR14).

Īstenošanas valoda

latviešu, angļu

latviešu, angļu, krievu

Studiju programmas saturu veidojot atbilstīgi mūsdienīgas kompetenču pieejas prasībām un uz studiju rezultātiem orientēta pieeja (atbilstoši zināšanām, prasmēm un kompetencēm Eiropas un Latvijas kvalifikāciju ietvarstruktūras 6. līmenim.

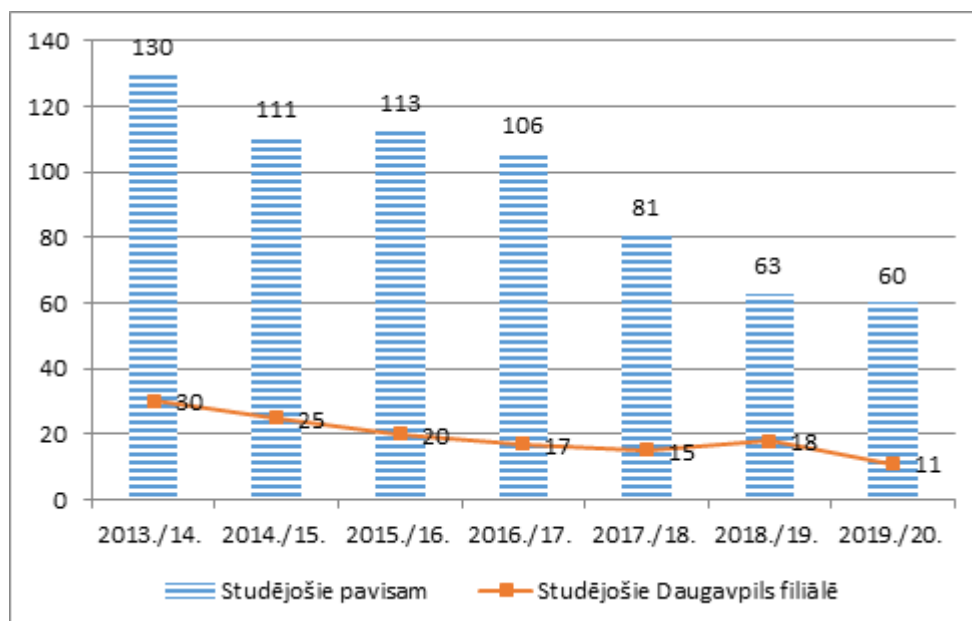
[1] Eiropa 2020 Stratēģija gudrai, ilgtspējīgai un integrējošai izaugsmei
https://ec.europa.eu/eu2020/pdf/1_LV_ACT_part1_v1.pdf

[2] Latvijas augstākās izglītības un augstskolu attīstības nacionālā koncepcija 2013. - 2020. gadam
http://www.aip.lv/files/AIP_vestules_nr11231_pielik_LAIAANK_Koncepcija.doc&embedded=true&chrome=true

1.2. Statistikas dati par studējošajiem studiju programmā, studējošo skaita dinamika, skaita izmaiņu ietekmes faktoru analīze un novērtējums. Analizējot, atsevišķi izdalīt dažādas studiju formas, veidus, valodas.

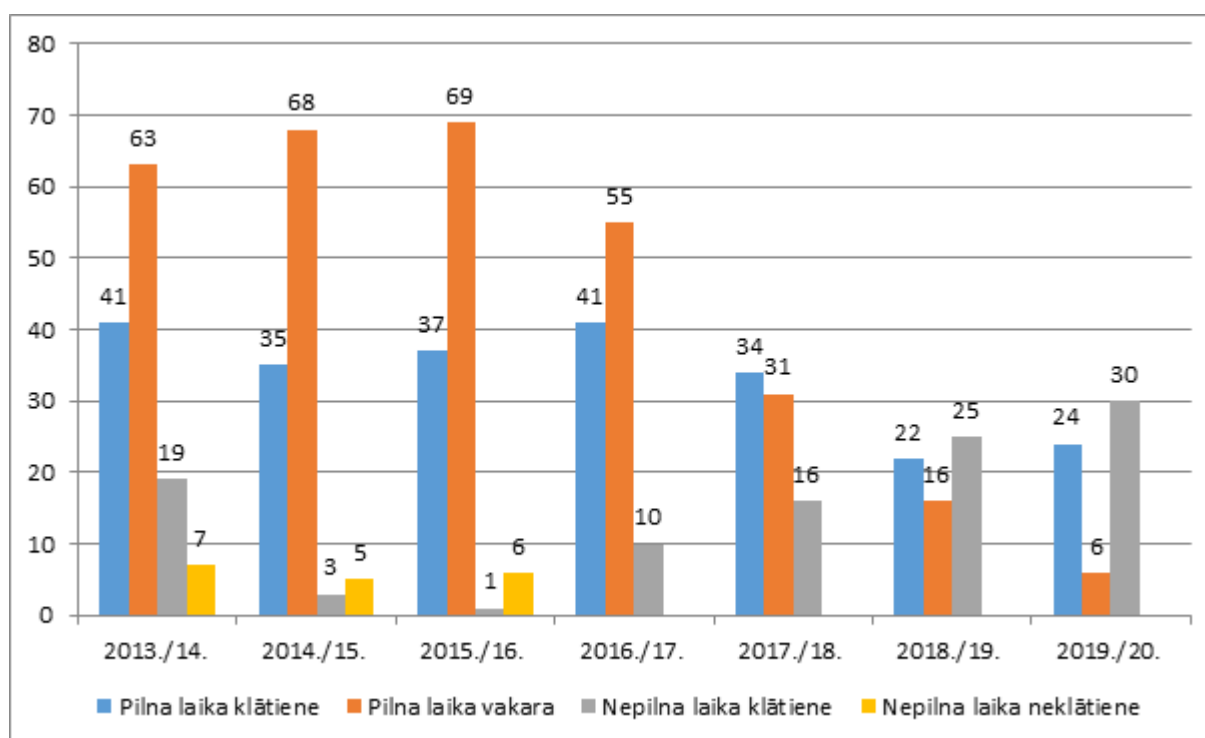
Pārskata periodā no 2013./2014. līdz 2019./2020. akadēmiskā gada sākumam (uz 01.10) studentu skaits profesionālā bakalaura studiju programmā „Finanšu vadība” samazinājās par 54%, kas sakrīt gan ar pēdējos gados novērojamo demogrāfisko situāciju valstī, gan ar augstskolu studējošo kopskaita samazināšanu valsts kopumā, gan ar attīstības tendencēm finanšu jomā. Profesijas izvēli studenti saista ar darbiekārtības un darba samaksu iespējām. Uzņēmumus, kas sniedz finanšu pakalpojumus, uzskata par labākajām darbavietām un arī algas šajā nozarē ir augstākas nekā citās tautsaimniecības nozarēs. Pēdējos gados nestabilitāte banku sektorā, bankas sektoru darbinieku skaita samazināšana ietekmēja finanšu speciālista profesiju izvēli.

Analīze pa BSA filiālēm parāda, ka programmas studējošo skaita samazinājums analizējamā periodā Daugavpils filiālē sasniegt kritiskā līmeņa un kļuvis ekonomiski neizdevīgiem. Sakarā ar to, tika pieņemts lēmums slēgt profesionālā bakalaura studiju programmas „Finanšu vadība” studentu uzņemšanu Daugavpils filiālē no 2020. gada.

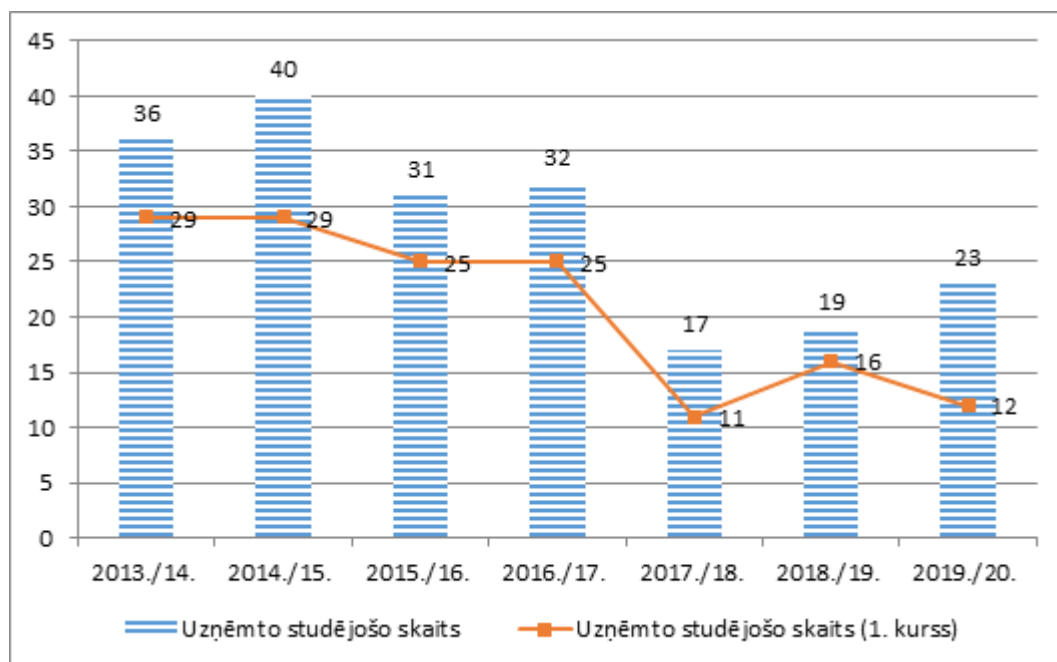
Attēls.1.2.1. Profesionālā bakalaura studiju programmas „Finanšu vadība” studējošo skaits uz akadēmiskā gada 01.10., pavisam

Analizējamā periodā studējošie tika uzņemti un studē profesionālā bakalaura studiju programmā „Finanšu vadība” gan pilna laika, gan nepilna laika studiju formās klātienēs studijās, vakarā un neklātienēs studijās.

Attēls.1.2.2. Profesionālā bakalaura studiju programmas „Finanšu vadība” studējošo skaits pēc plūsmām uz akadēmiskā gada 01.10., pavisam

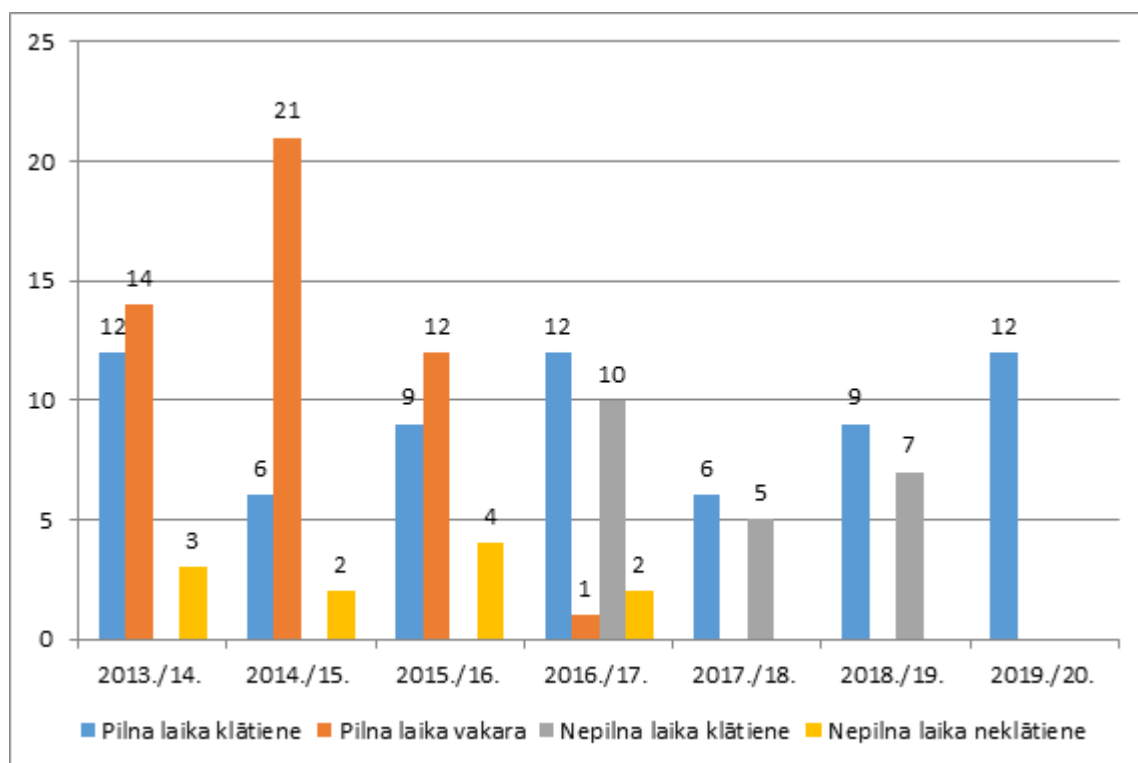
Periodā no 2013./2014. līdz 2019./2020. akadēmiskā gada rudenim imatrikulēto studējošo skaits profesionālā bakalaura studiju programmā „Finanšu vadība” ir 198 studenti:

Attēls 1.2.3. **Uzņemto studējošo skaits profesionālā bakalaura studiju programmā „Finanšu vadība”, pavisam**

Vislielākais imatrikulēto studējošo skaits no 2013./2014. līdz 2019/2020. akadēmiskā gada rudenim bija 2014./2015. akadēmiskā gadā. Pārskata periodā studējošo uzņemšana notika gan 1. kursā, gan studijām vēlākajosursos 3. kursā, galvenokārt pēc “Grāmatvedības un finanšu koledža” absolvēšanas. Pēdējos gados augsts pieprasījums ir pēc grāmatvežiem ar finanšu izglītību.

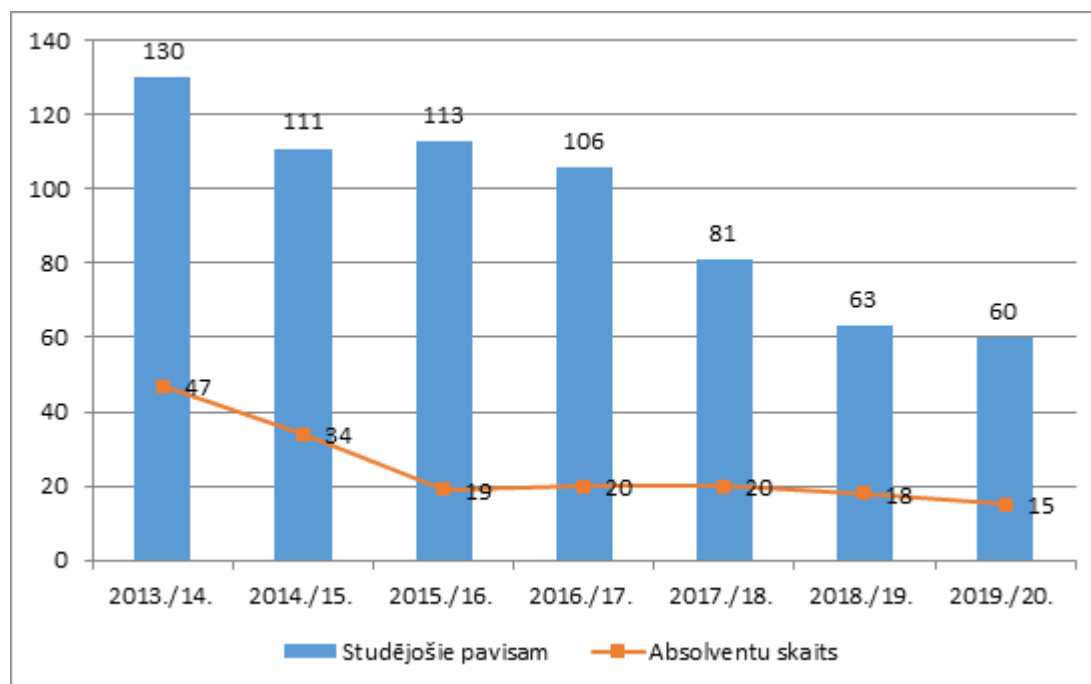
Pārskata periodā studējošo uzņemšana 1. kursā notika gan pilna laika klātienēs, gan nepilna laika klātienēs:

Attēls 1.2.4. **Profesionālā bakalaura studiju programmas “Finanšu vadība” uzņemto studējošo skaits 1.kursā pēc plūsmām, pavisam**

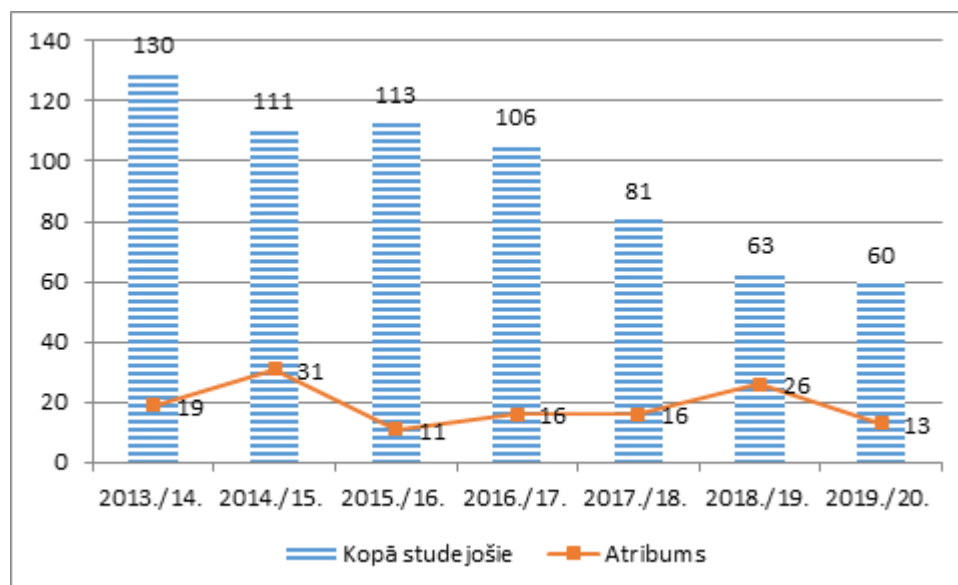
Pārskata periodā no 2013./2014. līdz 2019/2020. akadēmiskā gada sākumam studijas sekmīgi

pabeiguši 173 absolventi:

Attēls 1.2.5. **Profesionālā bakalaura studiju programmas “Finanšu vadība” absolventu skaita dinamika, pavisam**

Analizējot studējošo atskaitīšanas tendences, redzams, kā ikgadēji studējošo atbīrums ir nevienmērīgs un sastādīt vidēji no 10% līdz 20%:

Attēls 1.2.6. **Profesionālā bakalaura studiju programmas “Finanšu vadība” studējošo atbīrums, pavisam**

Katram studentam, kurš ir nolēmis pārtraukt studijas, tiek lūgts aizpildīt aptauju par studiju pārtraukšanas iemesliem, kas palīdz studiju programmas vadībai noskaidrot atskaitīto studentu iemeslus. Visbiežāk tiek norādīti personiski iemesli (pēc paša vēlēšanās, finansiālie parādi, akadēmiskie parādi u.c.). Studiju programmā nav valsts budžeta vietu, bet ir BSA valdes finansētās budžeta vietas, ko reglamentē **“Nolikums par konkursu uz budžeta vietām, ko nodrošina Baltijas Starptautiskā akadēmija”**

https://bsa.edu.lv/wp-content/docs/admission/nolikums_konkurss_2020_lv.pdf

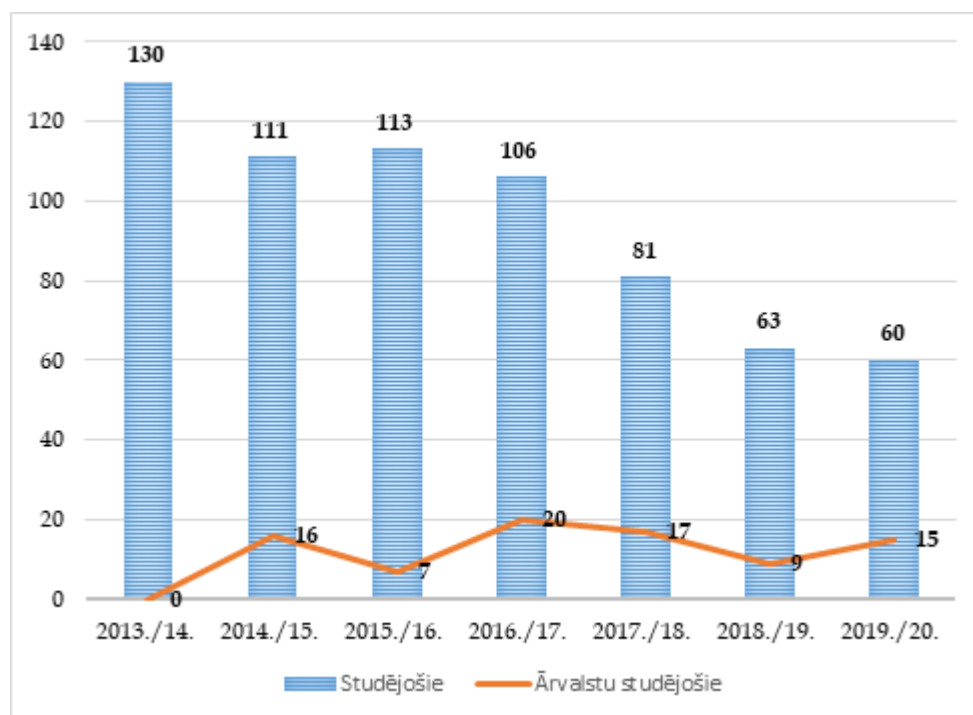
Lielākais studentu īpatsvars pilna laika un nepilna laika klātienē studējošie studē par privātajiem

līdzekļiem.

Līdz 2019./2020. akadēmiskajam gadam studiju programma tika īstenota bilingvāli (latviešu un krievu valodās) no 2020./2021. akadēmiskā gada studiju programma tiek īstenota latviešu valodā un angļu valodā.

Līdz 2019./2020. akadēmiskajam gadam studiju programma tika īstenota Rīgā un Daugavpilī 2020./2021. akadēmiskā gada studiju programma tiek īstenota tikai Rīgā.

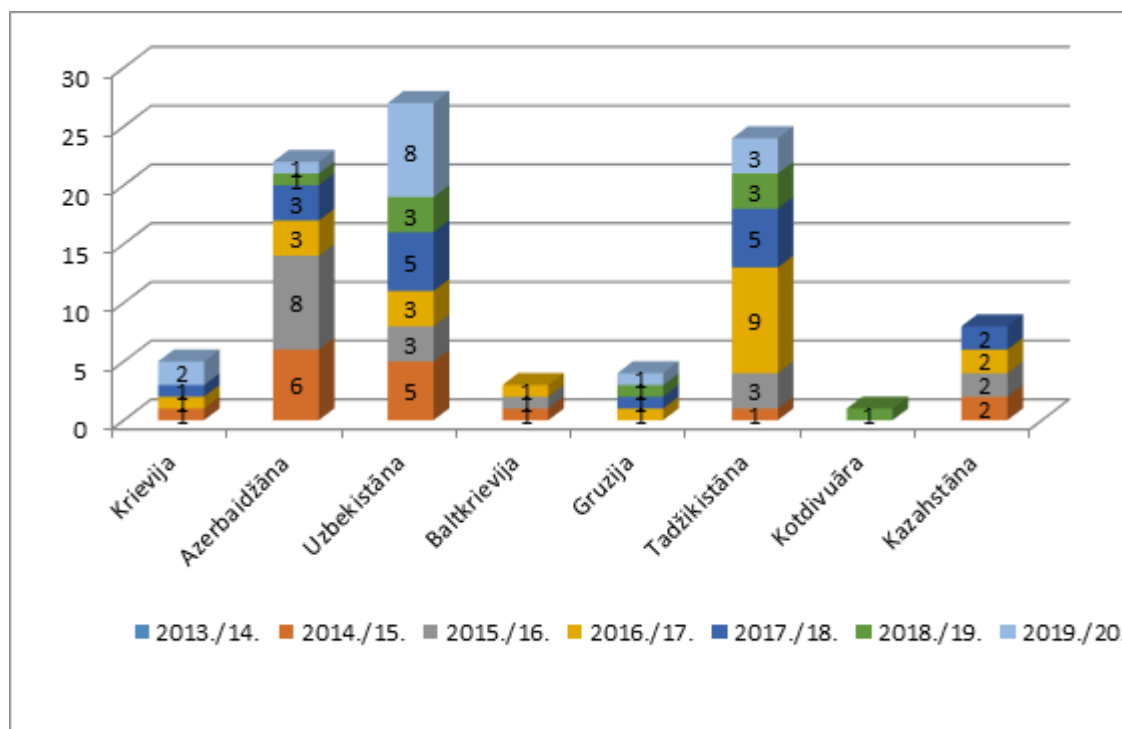
Laika periodā no 2013./2014. akadēmiskā gada līdz 2018./2019. akadēmiskā gada rudenim pilna laika klātienē bija studenti arī no ārvalstīm (ārpus apmaiņas programmu ietvara).

Attēls 1.2.7. Ārzemju studējošo skaits profesionālā bakalaura studiju programmā "Finanšu vadība", pavisam

Analīze rāda, ka lielāka daļa no ārzemju studējošiem atbrauca studēt no Azerbaidžāna, Tadžikistāna, Uzbekistāna un Kazahstāns.

Attēls 1.2.8. Ārzemju studējošo skaits profesionālā bakalaura studiju programmā „Finanšu vadība” pa valstīm, pavisam

1.3. Analīze un novērtējums par studiju programmas nosaukuma, iegūstamā grāda, profesionālās kvalifikācijas vai grāda un profesionālās kvalifikācijas mērķu un uzdevumu, studiju rezultātu, kā arī uzņemšanas prasību savstarpējo sasaisti.

Profesionālā bakalaura studiju programma „Finanšu vadība” novērtēšanai ir izstrādāta pamatojoties uz sekojošiem normatīvajiem dokumentiem:

1. LR Ministru kabineta noteikumu Nr. 512 „Noteikumi par otrā līmeņa profesionālās augstākās izglītības valsts standartu” (26.08.2014.);
2. LR Ministru kabineta noteikumi Nr. 322 „[Noteikumi par Latvijas izglītības klasifikāciju](#)” (13.06.2017.);
3. [Eiropas kvalifikāciju ietvarstruktūra](#);
4. [Studiju virziena pašnovērtējuma ziņojuma izstrādes vadlīnijām](#) (16.01.2020.);
5. [Standarti un vadlīnijas kvalitātes nodrošināšanai Eiropas augstākās izglītības telpā \(ESG\)](#) (15.05.2019.);
6. Finansista profesijas standarts (16.10.2019).

Profesionālā bakalaura studiju programmas nosaukums, iegūstamais grāds, mērķi un uzdevumi, kā arī uzņemšanas prasības ir savstarpēji saistīti un atbilstīgi, jo tā ir profesionālā bakalaura programma, kas tiek realizēta 4 gadu laikā pilna laika studiju formā, un 4,5 gadu laikā nepilna laika studiju formā, iegūstot profesionālā bakalaura grādu finanšu vadībā un finansista kvalifikāciju, kas paver iespējas studijas turpināt gan akadēmiskā, gan profesionālā maģistra studiju programmās.

Ņemot vērā finanšu tirgu un ekonomikas globālos izaicinājumus un dinamiski mainīgās zināšanu un darba tirgus prasības, studiju rezultāti definēti, lai nodrošinātu Latvijas kvalifikāciju ietvarstruktūru (LKI) un studiju rezultātu prasības un veidoti ņemot vērā sadarbības partneru rekomendācijas.

Profesionāla bakalaura studiju programmas „Finanšu vadība” mērķis un uzdevumi**Profesionālā bakalaura studiju programmas „Finanšu vadība” mērķis
programmas mērķis (PM)**

Sagatavot augsti kvalificētus speciālistus ar nepieciešamajām profesionālajām kompetencēm finanšujomā un kuri spēj realizēt savu profesionālo darbību inovatīvas ekonomikas apstākļos, strādājot biznesā, finanšu sektora institūcijās, Latvijas un starptautisko komercorganizācijās, ārpakalpojumu un konsaltinga kompānijās (PM)

**Profesionālā bakalaura studiju programmas „Finanšu vadība” uzdevumi
Programmas uzdevumi (PU)**

-nodrošināt vispārizglītojošo studiju kursus apgūšanu, attīstīt sociālās, komunikatīvas un organizatoriskās pamatiemaņas (PU1);

-nodrošināt teorētisko pamatzināšanu apgūšanu grāmatvedības un finanšu jomā, veidot izpratni par makroekonomisko procesu likumsakarībām, organizācijas mērķiem un to ietekmi uz finanšu vidi un sabiedrības interesēm (PU2);

-nodrošināt nozares profesionālās specializācijas studiju kursu apgūšanu, veidot nepieciešamo finansista profesijai specifisko zināšanu un prasmju kopumu, ka arī iegūtās prasmes izmantot profesionālajā darbā (PU3);

-veidot izpratni par finanšu analīzes kvantitatīvās un kvalitatīvās metodēm, kā arī mūsdienu inovatīvas informācijas un komunikāciju tehnoloģiju izmantošanas iespējām (PU4);

-attīstīt patstāvīgu analītisko un kritisko domāšanu, nodrošināt pētnieciskā darba iemaņu apgūšanu (PU5);

-veicināt studentu personisko un profesionālo izaugsmi, motivējot tos tālākizglītībai un profesionālo pilnveidei, nodrošināt iespēju turpināt izglītību augstākā līmeņa izglītības programmās (PU6);

Tabula 1.3.2.

Profesionāla bakalaura studiju programmas „Finanšu vadība” mērķu (PM), uzdevumu (PU) un studiju rezultātu (SR) savstarpēja sasaiste

programmas mērķis (PM)

Programmas uzdevumi (PU)
studiju rezultātu (SR)

PU2 PU3 PU4 PU5 PU6

SR9, SR11, SR12, SR13, SR14	SR1, SR5, SR9, SR10, SR7, SR8, SR10	SR2, SR3, SR6, SR7, SR8, SR10	SR4, SR9, SR12	SR9, SR13, SR14	SR10 SR14
---	---	--	----------------------	-----------------------	--------------

Profesionāla bakalaura studiju programmas „Finanšu vadība” mērķis un uzdevumi, kā arī studiju laikā iegūtās zināšanas, prasmes un kompetence atbilst sestajam LKI līmenim, kas ir bakalaura studiju līmenim:

Tabula 1.3.3.

Latvijas kvalifikāciju ietvarstruktūras (LKI) 6.līmenim atbilstošo zināšanu, prasmju un kompetenču un bakalaura studiju programmas studiju rezultātu savstarpēja saistība

LKI 6.	Spēj parādīt attiecīgajai zinātnes nozarei vai profesijai raksturīgās pamata un specializētas zināšanas un šo zināšanu kritisku izpratni, turklāt daļa zināšanu atbilst attiecīgās zinātnes nozares vai profesijas augstāko sasniegumu līmenim. Spēj parādīt attiecīgās zinātnes nozares vai profesionālās jomas svarīgāko jēdzienu un likumsakarību izpratni	Spēj, izmantojot apgūtos teorētiskos pamatus un prasmes, veikt profesionālu, māksliniecisku, inovatīvu vai pētniecisku darbību, formulēt un analītiski aprakstīt informāciju, problēmas un risinājumus savā zinātnes nozarē vai profesijā, tos izskaidrot un argumentēti diskutēt par tiem gan ar speciālistiem, gan ar nespeciālistiem. Spēj patstāvīgi strukturēt savu mācīšanos, virzīt savu un padoto tālāku mācīšanos un profesionālo pilnveidi, parādīt zinātnisku pieeju problēmu risināšanā, uzņemties atbildību un iniciatīvu, veicot darbu individuāli, komandā vai vadot citu cilvēku darbu, pieņemt lēmumus un rast radošus risinājumus mainīgos vai neskaidros apstākļos	Spēj patstāvīgi iegūt, atlasīt un analizēt informāciju un to izmantot, pieņemt lēmumus un risināt problēmas attiecīgajā zinātnes nozarē vai profesijā, parādīt, ka izprot profesionālo ētiku, izvērtēt savas profesionālās darbības ietekmi uz vidi un sabiedrību un piedalīties attiecīgās profesionālās jomas attīstībā
Studiju rezultāti (SR)	<u>Zināšanas</u>	<u>Prasmes</u>	<u>Kompetences</u>

Profesionālā bakalaurs studiju programmas „Finanšu vadība” studiju rezultātu	Zina ekonomikas un finanšu teorijas svarīgāko jēdzienu, izprot finanšu tirgu attīstības likumsakarības (SR1);	Spēj analizēt un prognozēt ekonomikas un finanšu attīstības likumsakarības un tendences (SR5);	Spēj analizēt, novērtēt un prognozēt finanšu darbību; argumentēti pamatot priekšlikumus efektīvai finanšu darbības īstenošanai, ievērot korporatīvās atbildības principus (SR10)
	Spēj parādīt zināšanas grāmatvedības, nodokļu sistēmas, likumdošanas, organizācijas drošības un iekšējās kontroles nodrošināšanas jautājumos; (SR2);	Spēj sastādīt finanšu pārskatus, sistematizēt iegūto informāciju, analizēt darbības rezultātus, novērtēt organizācijas finanšu stāvokli, izstrādāt priekšlikumus finanšu stāvokļa uzlabošanai (SR6);	Spēj ievērot jomai saistošo normatīvo aktu un standartu pielietošanu; veikt darba uzdevumus, ievērojot darba tiesiskās attiecības un darba aizsardzības prasības, kā arī civilās aizsardzības un vides aizsardzības normatīvo aktu prasības (SR11);
	Izprot finanšu analīzi, organizācijas finanšu stāvokļa novērtēšanu, finansiālo rezultātus prognozēšanu, finanšu plānus un budžetu sastādīšanu, investīciju projektus sagatavošanu, finanšu riskus pārvaldību (SR3);	Spēj veikt organizācijas finanšu plānošanu, analizēt un kontrolēt finanšu plāna izpildi un sagatavot priekšlikumus efektīvai organizācijas finanšu pārvaldības īstenošanai (SR7);	Spēj lietot inovatīvās informācijas tehnoloģijas un apstrādes metodes savā profesionālajā darbībā un zinātniskās darbības veikšanās (SR12)
	Izprot finanšu analīzes kvantitatīvās metodes, inovatīvus tehnoloģijas uzņēmuma efektīvas darbības nodrošināšanai (SR4).	Spēj izvērtēt organizācijas finansēšanas avotus, identificēt un novērtēt darījumu finanšu riskus, izstrādāt finanšu risku pārvaldīšanas pasākumus (SR8);	Spēj strādāt komandā un individuāli, ievērojot profesionālās ētikas un vispārējās saskarsmes principus, brīvi sazināties, rakstīt, lasīt svešvalodās, saprotot un lietojot profesionālo terminoloģiju un jēdzienus (SR13)
		Spēj lietot informācijas un komunikāciju tehnoloģijas, īstenot lietišķos pētījumus finanšu un ekonomikas jomā (SR9).	Spēj demonstrēt zinātnisku pieeju problēmu risināšanai; spēj domāt vispārinājumos un radoši; spēj virzīt savu tālāku mācīšanos un profesionālo pilnveidi (SR14).

Uzņemšanas prasības studiju programmā „Finanšu vadība”:[1]

Iestāties studiju programmā var reflektanti ar vidējo vispārējo vai vidējo profesionālo izglītību.

- Iestāties BSA pamatstudiju pilna un nepilna laika programmās ir tiesības personām, kuras ir ieguvušas atbilstošu pilnu vidējo izglītību vai Latvijā atzītu studiju programmas prasībām atbilstošu iepriekšējo izglītību. Izglītību apliecina vidējās izglītības dokuments – atestāts par vispārējo vidējo izglītību vai diploms par profesionālo vidējo izglītību.
- Reflektantu uzņemšana pamatstudiju pilna un nepilna laika programmās notiek atklātā un vienlīdzīgā konkursa kārtībā, pamatojoties uz centralizēto eksāmenu rezultātiem. Izņēmums ir tām personām, kuras ieguvušas pilnu vidējo izglītību līdz 2004. gadam, kā arī personas, kuras ieguvušas pilnu vidējo izglītību ārvalstīs vai personas ar īpašām vajadzībām, un personas, kurām ir atbrīvojums no valsts noteiktajiem pārbaudījumiem, ja vien šīs personas

LR normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā bijušas atbrīvotas no vidējās izglītības valsts pārbaudījumiem.

- Imatrikulācijai BSA pamatstudiju pilna un nepilna laika programmās 2021./2022. studiju gadā personām, kuras pilnu vidējo izglītību ieguvušas Latvijas Republikā sākot ar 2004. gadu, jāiesniedz centralizēto eksāmenu sertifikātus vismaz divos priekšmetos, atbilstoši izvēlētajai studiju programmai vai pēc reflektantu izvēles. Centralizēto eksāmenu līmeņiem (vismaz 2 priekšmetos) ir jābūt no A līdz E (ieskaitot), vai sākot ar 2013. gadu, procentuālajam vērtējumam, kas atbilst esošajām līmeņu robežām katram konkrētajām mācību priekšmetam.
- Ārzemniekiem, kuri vēlas studēt profesionālās augstākās izglītības bakalaura studiju programmā "Finanšu vadība" (angļu valodas plūsmā), ir jāiesniedz starptautiskās testēšanas institūcijas pēdējo piecu gadu laikā izsniegts angļu valodas prasmes apliecināošs dokuments. Valodas prasmei ir jāatbilst vismaz EKP B2 pakāpei. Minēto dokumentu neiesniedz tie reflektanti, kuri vidējo izglītību ieguvuši attiecīgās studiju programmas īstenošanas valodā. Reflektantiem, kuriem nav starptautisko angļu valodas prasmes sertifikātu, nokārto BSA veikt iekšējo angļu valodas iestājtestu. Tests ir izstrādāts, balstoties uz Latvijas MK apstiprināto angļu valodas prasmes pārbaudes metodiku ārvalstu reflektantiem.
- Personas, kuras nav kārtojušas centralizētos eksāmenus, ja tās ieguvušas pilnu vidējo izglītību līdz 2004. gadam, ieguvušas pilnu vidējo izglītību ārvalstīs, personas ar īpašām vajadzībām, vai personas, kuras LR normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā bija atbrīvotas no vidējās izglītības valsts pārbaudījumiem, iestājoties BSA, kārto iestājpārbaudījumus (loģisko spēju pārbaudījums), kura rezultāts nedrīkst būt 50% (rakstiskais tests).
- Priekšrocība ir reflektantiem, kuri centralizētajos eksāmenos un/vai BSA iestājtestos ir ieguvuši augstāko vērtējumu.
- Iestājtestu formu un saturu apstiprina BSA rektors.
- Iestājpārbaudījumu un uzņemšanas papildprasību rezultāti tiek paziņoti reflektantam rakstiskā veidā ne vēlāk kā trīs darba dienu laikā pēc iestājpārbaudījumu kārtošanas dienas.
- Testēšana un dokumentu noformēšana ir maksas pakalpojumi, kuru apmaksas apmēru nosaka BSA Senāts.
- Iestājoties reflektanti aizpilda noteikta parauga iesniegumu, kurā norāda izvēlēto studiju programmu un ziņas par sevi, kā arī iesniedz BSA Uzņemšanas komisijai visus dokumentus, kas minēti šī Noteikumu 46. punktā.
- Terminus reflektantu reģistrācijai un uzņemšanai pilna/nepilna laika studiju programmās, pirmajā gadā pēc pilnas vidējās izglītības iegūšanas, nosaka LR Ministru Kabinets.

Reflektantu, kuri vidējo vai augstāko izglītību ieguvuši iepriekšējos gados, reģistrācija un uzņemšana notiek visu 2021./2022. studiju gadā.

[1] UZŅĒMŠANAS NOTEIKUMI UN IMATRIKULĀCIJAS KĀRTĪBA Baltijas Starptautiskajā akadēmijā <https://bsa.edu.lv/uznemsanas-kartiba/>

III - STUDIJU PROGRAMMAS RAKSTUROJUMS (2. Studiju saturs un īstenošana)

2.1. Studiju kursu/ moduļu satura aktualitātes un atbilstības nozares, darba tirgus vajadzībām un zinātnes tendencēm novērtējums. Sniegt informāciju, vai, un kā studiju kursu/ moduļu saturs tiek aktualizēts atbilstoši nozares, darba tirgus un zinātnes attīstības tendencēm. Maģistra vai doktora studiju programmu gadījumā norādīt un sniegt

pamatojumu, vai grādu piešķiršana balstīta attiecīgās zinātnes nozares vai mākslinieciskās jaunrades jomas sasniegumos un atziņās.

Baltijas Starptautiskās Akadēmijas profesionālā bakalaura studiju programma „Finanšu vadība” dod iespēju iegūt pamatzglītību finanšu vadībā. Šīs programmas ietvaros tiek realizēti kursi, kas veidotas un īstenotas atbilstoši finanšu un grāmatvedības nozaru darba tirgū nepieciešamajām zināšanām, prasmēm un kompetencēm. Studiju kursu saturs regulāri tiek novērtēts un vajadzības gadījumā aktualizēts atbilstoši nozares, darba tirgus vajadzībām un zinātnes tendencēm.

Studiju programmas un studiju kursu atbilstība darba tirgus vajadzībām

Uzņēmējdarbības vides analīze rada, ka mūsdienu biznesa vide kļūst arvien sarežģītāka un raksturojas ar arvien lielāku internacionalizācijas pakāpi. Uzņēmumi arvien aktīvāk darbojas pāri nacionālajām robežām, integrējoties starptautiskajā vidē, un šeit lielas daudznacionālās finanšu, grāmatvežu un konsultantu kompānijas iegūst noteiktas priekšrocības. Lai izdzīvotu šajā pārmaiņu laikā, nepieciešams būt informētam par jaunākajām attīstības tendencēm finanšu un grāmatvedības nozarē. Mainoties valsts un pasaules uzņēmējdarbības un tiesiskajai videi un ņemot vērā nepārtrauktos tehnoloģiju sasniegumus, finanšu speciālistu un grāmatvežu nozīme un loma jau tuvākajā nākotnē ievērojami mainīsies.

Finanšu nozares globālās prognozes liecina, ka nākamajos gados banku sektors piedzīvos straujāku attīstību nekā pēdējos 30 gados. Latvijas Finanšu nozares asociācija starp citiem prioritātēm nosaka digitalizāciju, digitālā drošību, atbilstību, finanšu pratību. Finanšu nozares darbinieku apmācībā un kvalifikācijas paaugstināšanā prioritārās jomas ir banku darbības un attīstības jautājumi, tehnoloģijas, ieguldījumu pakalpojumu sniegšana, darbības atbilstība un finanšu noziegumu novēršana, kā arī iekšējā audita apmācības^[1].

Pēc Eiropas Grāmatvežu federācijas (FEE) piedāvātajai koncepcijai un Latvijas Republikas Grāmatvežu Asociācijas (LRGA)^[2] izstrādātajam plānam, lai nodrošinātu galvenos elementus, risinot jautājumus, kuri ir saistīti ar profesionālo pakalpojumu sniegšanu, jānodrošina nosacījumu:

- pakalpojumu diversifikācija;
- inovācijas, datu uzglabāšana un digitalizācija;
- pievienotā vērtība pakalpojumiem;
- mūsdienu zināšanas un progresīvā domāšana.

Faktiski grāmatvežiem mūsdienu apstākļos ir jāizglīto sevi finanšu pārvaldībā, jaunāko mobilo aplikāciju izpētē un izvēlē, padziļinātu valsts un starptautisku nodokļu zināšanu pilnveidē.

Analizējot sludinājumus par darba piedāvājumiem ir secināts, ka neskatoties uz augsto bezdarba līmeni, vajadzība pēc finanšu speciālistiem ir pietiekami augsta. Analīze rāda, ka finanšu jomā ir pieprasījums pēc jaunām specialitātēm tā, kā datu pārvaldības speciālists, AML speciālists, datu analītiķis.

Darba tirgus pieprasījuma novērtējums finanšu speciālistiem (notika 07/11/2020)

	www.ss.com	www.cv.lv	www.workingday.lv	www.nva.gov.lv
Bankas/apdrošināšana	-	130		

Finances	1	166	3	2
Grāmatvedība	20		5	15

Pēc atlases datiem

(<https://vegestore.ru/lv/chto-delaet-finansist-chto-dolzhen-umet-finansist-komu-podhodit.html>)

prasības mūsdienu darba devēju finansistam ir:

- Kompetenta uzņēmuma finanšu plūsmu vadība;
- Uzņēmuma ienākumu / izdevumu kontrole, nodrošinot efektīvu resursu izmantošanu;
- Uzņēmējdarbības nodokļu plānošana;
- Uzņēmuma finanšu politikas stratēģiskā plānošana;
- Iespējamo komerciālo risku analīze un samazināšana;
- Uzņēmuma darbības uzraudzība saskaņā ar piemērojamajiem likumiem;
- Finanšu pārskatu (ieskaitot SFPS) sagatavošana;
- Uzņēmuma darījumu finanšu un ekonomiskā analīze;
- Finanšu un grāmatvedības pakalpojumu darbības uzraudzība.

Balstoties uz nozīmīgām pārmaiņām finanšu jomā, kā arī analizējot profesionālo ekspertu ieteikumus finanšu un grāmatvežu darbinieku apmācībā un kvalifikācijas paaugstināšanā, studiju programmas saturā tika veikti sekojoši papildinājumi:

Tabula.

Profesionālā bakalaura studiju programmā “Finanšu vadība” paredzētās izmaiņas

Nākamajā akreditācijas perioda studiju kursa nosaukums un apjoms		Iepriekšējā akreditācijas perioda studiju kursa nosaukums un apjoms	
Vispārizglītojošie studiju kursi (vismaz 20 kredītpunktu apjomā)		Vispārizglītojošie studiju kursi (vismaz 20 kredītpunktu apjomā)	
Studiju kursa nosaukums	KP	Studiju kursa nosaukums	KP
Zinātniskā darba teorija un metodika	1	Zinātniskā un studiju darba teorija un metodika	0
Profesionālā latviešu valoda	3	Profesionālā latviešu valoda	4
Biznesa komunikācijas un profesionālā ētika	2		
Tiesību zinātnes pamati	1		
Civilā aizsardzība un vides aizsardzība	1	Darba drošība un ugunsdrošība	0
Profesionālā angļu/ vācu valoda	4	Profesionālā angļu/ vācu valoda	8
Loģika un retorika	2	Loģika	2
Psiholoģija	2	Sociālā psiholoģija	2

Socioloģija	2	Socioloģija	2
Filozofija	2	Filozofija	2
Kredītpunkti kopā:	20	Kredītpunkti kopā:	20
Nozares (profesionālās darbības jomas) teorētiskie pamatkursi un informācijas tehnoloģiju kursi (vismaz 36 kredītpunktu apjomā)		Nozares (profesionālās darbības jomas) teorētiskie pamatkursi un informācijas tehnoloģiju kursi (vismaz 36 kredītpunktu apjomā)	
<i>Nav iekļauts</i>		Pedagoģijas pamati	1
<i>Nav iekļauts</i>		Politoloģija	2
<i>Pārvietots</i>		Tiesību zinātnes pamati	2
Ievads studijās un profesijā	1		
Augstākā matemātika ekonomistiem	3	Matemātika ekonomistiem	6
Varbūtību teorija un matemātiskā statistika	2		
Mikroekonomika	3	Mikroekonomika	3
Grāmatvedības pamati	3	Grāmatvedības teorija	3
Makroekonomika	3	Makroekonomika	3
Menedžments	3	Menedžments	2
Komerccarbības ekonomika un vadība	2	Uzņēmējdarbības ekonomika	2
Komerctiesības	2		
Lietišķā informātika	2	Informātika	6
Informācijas tehnoloģijas	3		
Darba tiesības	2		
Ekonomiskā statistika	3	Vispārējā statistika un firmas statistika	3
Mārketingš	2	Mārketingš	2
Projektu vadība	2	Projektu vadība	1

Kredītpunkti kopā:	36	Kredītpunkti kopā:	36
Nozares (profesionālās darbības jomas) profesionālās specializācijas kursi (vismaz 60 kredītpunktu apjomā)		Nozares (profesionālās darbības jomas) profesionālās specializācijas kursi (vismaz 60 kredītpunktu apjomā)	
Finanšu grāmatvedība un pārskati	6	Finanšu grāmatvedība	6
		Finanšu (grāmatvedības) pārskati	2
<i>Pārvietots</i>		Eiropas darba tiesības	2
<i>Pārvietots</i>		Uzņēmējdarbības tiesības	2
Finanšu sistēma	3	Finanses un kredīts	3
Eiropas nodokļu sistēmas un nodokļu politika	2	Ārvalstu nodokļu sistēma	2
Digitālā grāmatvedība	2	Grāmatvedības organizācija	2
Korporatīvas finanses	3	Uzņēmumu un korporāciju finanses	3
Bankas un naudas sistēma	3	Bankas un naudas apgrozījums	2
Starptautiskie finanšu pārskata standarti	3	Starptautiskie finanšu pārskata standarti	2
Nodokļi un nodevas	3	Nodokļi un aplikšana ar nodokļiem	2
Vadības grāmatvedība	3	Vadības uzskaitē	3
Audits un iekšējā kontrole	3	Audits	3
Finanšu analīze	3	Finanšu analīze	3
Organizācijas finanšu plānošana	3	Operatīvā un stratēģiskā finanšu plānošana	3
Informācijas un komunikāciju tehnoloģijas finansēs	2		
Finanšu instrumentu tirgus	3	Vērtspapīru tirgus	2
Finanšu menedžments	3	Finanšu menedžments	3
Datu analīze un biznesa modelēšana	2	Uzskaites un analītisko uzdevumu automatizācija	2
Finanšu risku vadība	3	Finanšu riski	3

Biznesa novērtēšana	2	Cenas un cenu veidošan	1
Investīciju vadība	3	Investīciju vadība	3
Starptautiskās finanses un finanšu institūcijas	2	Starptautiskās finanses	2
Nav iekļauts		Referāts	1
Studiju darbs I	1	Studiju darbs I	1
Studiju darbs II	1	Studiju darbs II	1
Studiju darbs III	1	Studiju darbs III	1
Kredītpunkti kopā:	60	Kredītpunkti kopā:	60
Prakse (vismaz 26 kredītpunktu apjomā)		Prakse (vismaz 26 kredītpunktu apjomā)	
Prakse I	6	Prakse I	2
Prakse II	6	Prakse II	2
Prakse III	6	Prakse III	3
		Prakse IV	3
		Prakse V	3
		Prakse VI	3
Pirmsdiploma prakse	8	Pirmsdiploma prakse	10
Kredītpunkti kopā:	26	Kredītpunkti kopā:	26
Valsts pārbaudījums, kura sastāvdaļa ir bakalaura darba vai diplomdarba (diplomprojekta) izstrāde un aizstāvēšana, (vismaz 12 kredītpunktu apjomā)		Valsts pārbaudījums, kura sastāvdaļa ir bakalaura darba vai diplomdarba (diplomprojekta) izstrāde un aizstāvēšana, (vismaz 12 kredītpunktu apjomā)	
Diplomdarbsdarbs - aizstāvēšana	12	Bakalaura darbs - aizstāvēšana	12
Izvēles daļas kursi vismaz sešu kredītpunktu apjomā		Izvēles daļas kursi vismaz sešu kredītpunktu apjomā	
Eiropas ekonomiskā integrācija	2	Ekonomisko mācību vēsture	2
Elektronisko dokumentu pārvaldība	2	Lietišķā korespondence	2
Inovācijas uzņēmējdarbība	2	Biznesa ētika	2

Risku vadība un apdrošināšana	2	Ekonomiskās koncepcijas un sabiedriskās problēmas	2
Starptautiskās ekonomiskās attiecības	2	Firmas vērtējums	1
		Iekšējā kontrole	1
Kredītpunkti kopā:	6	Kredītpunkti kopā:	6
Kredītpunkti studiju programmā kopā:	160	Kredītpunkti studiju programmā kopā:	160

No tabulas redzams, ka atbilstoši mūsdienu darba tirgus prasībām ir veiktas izmaiņas īstenotajā bakalaura studiju programmā „Finanšu vadība”. Lai paaugstinātu studentu digitālās kompetences, tika izstrādāti tādi jaunie studiju kursi, kā „Informācijas un komunikāciju tehnoloģijas finansēs”, „Digitālā grāmatvedība”, „Datu analīze un biznesa modelēšana”, „Elektronisko dokumentu pārvaldība”. Šajos studijuursos īpaša uzmanība ir pievērsta FinTech tehnoloģijām, uzskaites automatizācijai un pārejam uz elektroniskiem dokumentiem, “mākonī” bāzētas grāmatvedības sistēmām, kā arī saistītajām ar šo finanšu datu kiberdrošības, iekšējās kontroles, personu datu aizsardzības jautājumiem. Lai nodrošinātu studentu mūsdienu zināšanas finanšu jomā, studijuursos tiek ievesti jaunās tēmas, kas saistītas ar Lielo datu tehnoloģijām, „Noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas un terorisma un proliferācijas finansēšanas novēršanas likums” (NILLTFN) prasībām piemērošanu, AML iekšējās kontroles sistēmas izveidi, darba aizsardzības un vides aizsardzības prasībām ievērošanu. Precizēti nosaukumi dažiem studiju kursiem, kā arī kredītpunktu apjoms. Mainījās arī prakses koncepcija un prakšu veidi un daudzums.

2020.g.jūnijā Baltijas Starptautiskā akadēmija tika uzņemta par biedru Latvijas Republikas Grāmatvežu asociācijā (LRGA), lai sadarbotos grāmatvedības un finanšu speciālistu apmācībā. Sadarbība ar asociāciju pilnveidos programmu atbilstoši biznesa un profesionālās vides prasībām, aktualizēs lasāmo mācību kursu saturu, paplašinās prakses iespējas un pieaicināto vieslektoru skaitu. Piemēram, 2020.g. oktobrī sadarbības ietvaros tika organizēta Ilzes Palmbahas, Latvijas Republikas Grāmatvežu asociācijas valdes priekšsēdētājas vietniece, PricewaterhouseCoopers SIA Nodokļu pārvaldības un grāmatvedības nodaļas vadītāja, atklātā lekcija “Digitālās grāmatvedības horizonti”. Atklātā lekcija tika veltīta grāmatvedības profesijas attīstībai Latvijā un pasaulē, grāmatvedības tehnoloģiju nākotnei, kā arī jaunā Grāmatvedības likuma normām.

Studiju programmas un studiju kursu atbilstība nozarei

Baltijas Starptautiskās akadēmijas profesionālā bakalaura studiju programma „Finanšu vadība” atbilst Ministru Kabineta noteikumiem Nr. 512 „Noteikumi par otrā līmeņa profesionālās augstākās izglītības valsts standartu” un „Finansista profesijas standarts” nepieciešamajām prasībām.

Kā redzams 9.pielikumā, programmas kopējais apjoms ir 160 KP (240 ECTS). To veido:

- 1) vispārizglītojošie studiju kursi (AI daļa) - 20 KP apjomā;
- 2) nozares (profesionālās darbības jomas) teorētiskie pamatkursi un informācijas tehnoloģiju kursi (AII daļa) - 36 KP apjomā;
- 3) nozares (profesionālās darbības jomas) profesionālās specializācijas kursi (B daļa) - 60 KP;
- 4) izvēles daļas kursi (C daļa) vismaz 6 KP apjomā (9 ECTS) - 6 KP;

- 5) prakse - 26 KP apjomā;
- 6) valsts pārbaudījums, kura sastāvdaļa ir bakalaura darba izstrāde un aizstāvēšana, - 12 kredītpunktu apjomā.

Studiju plāns aptver 4 studiju gadus (astoņus semestrus), pilna laika klātienes studijās un 4,5 studiju gadus (jeb deviņus semestrus) nepilna laika klātienes studijās. Pirmajos divos studiju gados studenti galvenokārt apgūst obligātos studiju priekšmetus, tādējādi veidojot pēctecīgu finanšu vadības zinātnes pamatu, ekonomiskas pamatzināšanas, finanšu nozares attīstības likumsakarību un pētnieciskā darba metodoloģijas apguvi. Trešajā un ceturtajā studiju gadā studenti apgūst pārsvarā obligātās izvēles priekšmetus, kas dod iespēju iegūt padziļinātas zināšanas lietošanas līmenī un praktiskās iemaņas profesionālās darbības jomā. Studiju programmas specifika sastāv no tā, kā dod iespēju iegūt padziļinātas zināšanas ne tikai finanšu vadības, bet arī grāmatvedības jomā.

BSA profesionālā bakalaura studiju programmas „Finanšu vadība” salīdzinājums ar citām šāda veida programmām Latvijā.

Lai izanalizētu konkurētspēju un atbilstību darba tirgus prasībām, tika veikts salīdzinājums ar citām šāda veida programmām Latvijā un Eiropā. BSA studiju programma „Finanšu vadība” tika salīdzināta ar divām Latvijas augstskolu –Latvijas Universitāte (LU) un Banku Augstskola (BA). Salīdzinājums redzams tabulā.

BSA profesionālā bakalaura studiju programma „Finanšu vadība” tiks salīdzināta ar Latvijas Universitātes bakalaura studiju programmu „Finanšu menedžments” un Banku Augstskolas bakalaura studiju programmu „Finances”, kas ir veidotas pēc līdzīgiem principiem. BSA profesionālā bakalaura studiju programma „Finanšu vadība” balstās uz padziļinātu zināšanu nodrošināšanu finanšu vadības jomā, izmantojot starpdisciplināru pieeju un piesaistot studijas ekonomikā, vadībā, grāmatvedībā, tiesībās, kā arī nodrošinot humanitāro un sociālo zinātņu kursus, kas attīsta sociālās, komunikatīvās un organizatoriskās pamatiemaņas. Salīdzinot dotās programmas, tiek secināts, ka programmu struktūra ir ļoti līdzīga (skat. tabula).

Visām studiju programmām ir kopīgs:

- visas programmas ir profesionālā bakalaura studiju programmas;
- vienāds studiju apjoms 160 KP vai 240 ECTS;
- visas programmas īsteno pilnas un nepilnas laika studijas. Programmu studiju ilgums ir 4 gadi pilna laika studijas;
- visām programmām ir kopīgs mērķis - sagatavot augsti kvalificētus speciālistus.

Neskatoties uz kopīgiem programmu rādītājiem, katrai studiju programmai ir savas specifika un atšķirības ar ko studiju programma ir konkurētspējīga.

Salīdzinājums ar Latvijas Universitāte

Salīdzinot BSA profesionālā bakalaura studiju programmu „Finanšu vadība” ar Latvijas Universitātes bakalaura studiju programmu „Finanšu menedžments” tiek secināts, ka LU gatavo speciālistus darbam valsts institūcijās un iestādēs, pašvaldību institūcijās, komercsabiedrībās jebkurā tautsaimniecības nozarē, nevalstiskajās, starptautiskajās organizācijās. Savukārt, BSA piedāvā apgūst finansista specialitāti, galvenokārt, darbam vietējā tirgū, kur pamatdaļu sastāda vidējie un mazie uzņēmumi. BSA izglīto grāmatvežus un sagatavo finanšu speciālistus darbam biznesā, finanšu sektora institūcijās, Latvijas un starptautisko komercorganizācijās, ārpakalpojumu un konsaltinga kompānijās. Jāņem vērā, kā grāmatveža vai finanšu speciālista darbs lielos un mazos uzņēmumos ir ļoti atšķirīgs. Mazā uzņēmumā grāmatvedis vai finanšu speciālists pārvalda visas finanses un ir atbildīgs par uzņēmuma kopējo finanšu reģistrēšanu un dažādu nepieciešamo

aprēķinu veikšanu, bet lielās firmās grāmatvežu darbs ir konkrētāks, jo vienā uzņēmumā strādā vairāki grāmatveži, vairākos līmeņos. Parasti ir galvenais grāmatvedis, kas atbild par kopējo grāmatošanu un uzņēmuma vispārējām finansēm. Tāpēc BSA studiju programma „Finanšu vadība” dod iespēju iegūt padziļinātas zināšanas ne tikai finanšu vadības, bet arī grāmatvedības jomā.

BSA profesionālā bakalaura studiju programmas „Finanšu vadība” obligātajā daļā (A daļa) ir vairāk humanitāro un sociālo zinātņu studiju kursus (piem. Loģika un retorika, Filozofija, Socioloģija, Psiholoģija u.c.), kas veicinā indivīda attīstīšanu un veido radošās domāšanas.

BSA profesionālā bakalaura studiju programmas „Finanšu vadība” ierobežotas obligātas izvēles studiju kursus (B daļa) lielākajā daļā sakrīt ar Latvijas Universitātes obligātās izvēles studiju kursiem (B daļa). Latvijas Universitātes studentiem no ierobežotās izvēles daļas (B daļa) ir iespēja izvēlēties vairākus no piedāvātiem specializētiem kursiem, kas kopsummā sastāda 6 KP, tai pašā laikā BSA visi studiju kursi, kas attiecas uz B daļu ir obligāti. Atšķiras arī studiju programmu realizācijas valoda – LU realizē savu programmu tikai latviešu valodā, BSA – latviešu un angļu.

Salīdzinājums ar Banku Augstskolu

Salīdzinot BSA profesionālā bakalaura studiju programmu „Finanšu vadība” ar Banku Augstskolas bakalaura studiju programmu „Finances” tiek secināts, ka abām programmām ir līdzīga struktūra. BSA profesionālā bakalaura studiju programmas „Finanšu vadība” ierobežotas obligātas izvēles studiju kursus (B daļa) lielākā daļā sakrīt ar Banku Augstskolas obligātās izvēles studiju kursiem (B daļa), jo atbilst profesijas standarta izvirzītajām prasībām zināšanu un prasmju apguvē. Tomēr ir novērojamas nelielas atšķirības. Banku Augstskolas profesionālā bakalaura studiju programmas īstenošanas ilgums sastāda 4 gadi pilna laika klātienē, kas sakrīt ar apmācības ilgumu BSA, bet 5 gadi nepilna laika klātienē (BSA – 4,5 gadi). Banku Augstskolā studiju darbi sastāda 2 KP (1 kursa darbs), bet BSA – 6 KP (3 kursa darbi). Atšķiras arī studiju programmu realizācijas valoda – BA realizē savu programmu tikai latviešu valodā, BSA – latviešu un angļu.

Profesionālā bakalaura studiju programmas „Finanšu vadība” salīdzinājums ar citām bakalaura studiju programmām ārvalstīs

Finanšu vadības studijas tiek īstenotas arī ārvalstīs. Profesionālai bakalaura studiju programmai „Finanšu vadība” tika veikts salīdzinājums ar citām bakalaura studiju programmām ārvalstīs: „Vilnius College” (Lietuva), ISM University of Management and Economics” (Lietuva) no Eiropas Savienības valstīm, kā arī ar „University of Bradford” (Lielbritānija) līdzīgu programmu.

Salīdzinot profesionālā bakalaura studiju programmu „Finanšu vadība” ar izvēlētām studiju programmām ārvalstīs, var secināt sekojošo:

- augstākā izglītība finanšu jomā tiek īstenota gan profesionālās studiju programmās, gan akadēmiskās programmās;
- visu apskatāmo bakalaura programmu ilgums ir 3-3,5 gadi (180 – 210 ECTS). BSA programma tiek realizēta 4 vai 4,5 gadu laikā (180-210 ECTS). Tāda ir Latvijas valsts attiecīgā likuma prasība;
- liela uzmanība ir pievērsta praksēm. Saņemot profesionālo diplomu, prakses veido 38-39 ECTS, akadēmiskajā diplomā - 15 ECTS. Pēc 3 gadu studijām Bredfordas universitātē tiek izsniegts akadēmiskā bakalaura diploms, un pēc prakses iziešanas specialitātē (ilgums – 1 gads) tiek izsniegts profesionālais diploms.

Programmu salīdzinājums pēc studiju kursu satura un sastāva parāda, ka svarīgākajos parametros tās ir līdzīgas. Īpaši tādu profesionālo studiju kursu sastāvā, kas veido absolventa pamata kompetences, piemēram, grāmatvedība, korporāciju finanses, finanšu menedžments, finanšu analīze, finanšu tirgus un riski. Liela uzmanība tiek pievērsta pētījumu metodēm, biznesa ētikai un

sociālajai atbildībai, informācijas tehnoloģijām grāmatvedībā un finansēs. Atšķirības, galvenokārt, attiecas uz ekonomikas disciplīnām. BSA tās, visticamāk, tiks iekļautas izvēles priekšmetos. Turklāt lielākajā daļā universitāšu studiju kursiem ir lielāks kredītpunktu skaits, bet mazāk pēc skaita.

Baltijas Starptautiskās Akadēmijas profesionālā studiju programmas „Finanšu vadība” tiek īstenota, ņemot vērā Eiropas pieredzi un esošos Latvijas augstākās profesionālās izglītības standartus. Programmas saturs, struktūra un disciplīnas sastāvs atbilst nozares un darba tirgus vajadzībām.

Studiju programmas un studiju kursu atbilstība zinātnes tendencēm

Valsts ilgtermiņa prioritātes un mērķi ir definēti Latvijas ilgtspējīgas attīstības stratēģijā līdz 2030. gadam („Latvija 2030”). Zinātnes loma „Latvija 2030” mērķa sasniegšanā visplašāk ir ieskicēta inovatīvas un ecoefektīvas ekonomikas kontekstā. Īpaši tiek uzsvērtā pētniecības orientācija uz tirgus pieprasījumu, pētniecības un attīstības (P&A) internacionalizāciju, zināšanu pārnesei un uzņēmumu iesaisti zinātnes un pētniecības pārvaldībā, „lai kopīgi definētu pētniecības prioritātes, kā arī laikus apzinātu nākotnes tehnoloģiju attīstības tendences” (Latvijas ilgtspējīgas attīstības stratēģijā līdz 2030. gadam. 38. lpp. Pieejams: līdz 2030. gadam. 38. lpp. Pieejams: <http://polsis.mk.gov.lv/documents/3323>)

Profesionālā bakalaura studiju programmas „Finanšu vadība” atbilstību zinātnes prasībām nodrošina: 1) studiju kursus aktualizēšana, iekļaujot tajos jaunāko literatūru; 2) lai nodrošināt pētniecības orientāciju uz tirgus pieprasījumu, lekciju lasīšanai un studiju darba vadīšanai piesaista ne tikai akadēmisko personālu, bet arī finanšu un grāmatvedības jomas praxīkus-speciālistus; 3) studiju programmas „Finanšu vadība” docētāju piedalīšanās starptautiskās grantos un projektos; 4) docētāju piedalīšanās starptautiskās zinātniskās konferencēs un pētījumu publicēšana zinātniskos izdevumos. Zinātnisko darbu veikšanā tiek iesaistīti arī programmas studenti. Piemēram, bakalaura darbu ietvaros veiktie pētījumi tiek prezentēti gan zinātniskajās, gan nozares profesionālajās konferencēs; 5) studentu vasaras skolu organizēšana un norise. Organizējot šīs vasaras skolas, BSA docētāji kopā ar kolēģiem no ārzemju partneraugstskolām dod studentiem unikālas iespējas pieredzes apmaiņu finanšu jomā, stimulu finansista karjeras attīstīšanai, iegūt jaunus profesionālus kontaktus. Vasaras skolu zinātniskā satura nodrošināšanā iesaistīti pētnieki, kuri pārstāv dažādas finanšu un uzņēmējdarbības jomas, pārstāvētas ir dažādas valstis, veicinot zinātniska rakstura sadarbības iespējas starp studentiem un docētājiem.

Secinājums: Apkopojot minēto informāciju par studiju procesu profesionālā bakalaura studiju programmā „Finanšu vadība”, jāsecina, ka programmas uzbūve ir loģiska un uz studentu centrēta, veicinot patstāvīgu pētniecisko darbību un praktisko iemaņu mērķtiecīgu attīstīšanu, kas atbilst finanšu zinātnes nozares principiem. Programmā veiktās izmaiņas atbilst mūsdienu aktuālajām finansista darba tirgus vajadzībām. Studiju programmas un tajā izstrādātie studiju kursi atbilst finanšu zinātnes mūsdienu attīstības tendencēm un piedāvā konkurētspējīgu izglītību.

[1] Finanšu nozares asociācijas prioritātes.

https://www.financelatvia.eu/wp-content/uploads/2020/01/Asociacijas_prioritates_2019_dec.pdf

[2] Profesionālie grāmatveži un grāmatvedības ārpakalpojumu sniedzēji: atbalsts biznesam un valstij <http://www.lrga.lv/lrga-jaunumi/profesionalie-gramatvezi-un-gramatvedibas-arpakalpojumu-sniedzaji-atbalsts-biznesam-un-valstij.html>

2.2. Studijuursos/ modulos iekļautās informācijas, sasniedzamo rezultātu, izvirzīto mērķu u.c. rādītāju savstarpējās sasaistes, studiju kursu/ modulu mērķu sasaistes ar studiju

programmas mērķiem un sasniedzamajiem rezultātiem novērtējums. Doktora studiju programmas gadījumā, galveno pētniecības virzienu apraksts, programmas ietekme uz pētniecību un citiem izglītības līmeņiem.

Analizējot studiju kursu plānoto rezultātu sasaisti ar bakalaura studiju programmā “Finanšu vadība” sasniedzamajiem rezultātiem, tika veikts programmā iekļauto kursu kartējums. Iegūstot kartēšanas rezultātus, tika secināts, ka studiju programmā iekļauto studiju kursu plānotie rezultāti pilnībā atbilst visiem studiju programmas sasniedzamajiem rezultātiem.

Vairākums studiju kursu paredz spēju parādīt zināšanu kritisku izpratni zinātnes nozarē, svarīgāko jēdzienu un likumsakarību izpratni, gan finanšu zinātnes profesionālajām robežām, gan starpnozaru aspektos; spēju patstāvīgi iegūt, atlasīt, analizēt un kritiski izvērtēt informāciju no dažādiem avotiem, analītiski aprakstīt informāciju, problēmas un risinājumus.

Tabula 2.2.1.

Studiju programmas rezultāti

Programmas struktūra	Kreditpunkti	Studiju programmās sastāvdaļu rezultāts
Vispārizglītojošie studiju kursi	20	Vispārizglītojošie studiju kursi paredz humanitāro, dabas zinātņu un sociālo zināšanu iegūšanu, attīsta sociālās, komunikatīvas un organizatoriskās pamatiemaņas. Students:
		§ analizē makroekonomisko vidi un ekonomikas attīstības tendences;
		§ spēj strādāt komandā un individuāli, ievērojot profesionālās ētikas un vispārējās saskarsmes principus;
		§ prot brīvi sazināties, rakstīt, lasīt svešvalodās, saprotot un lietojot profesionālo terminoloģiju un jēdzienus;
		§ spēj argumentēti pamatot priekšlikumus efektīvai finanšu darbības īstenošanai, ievērot korporatīvās atbildības principus;
		§ spēj demonstrēt zinātnisku pieeju problēmu risināšanai;
		§ spēj domāt vispārinājumos un radoši;
		§ spēj virzīt savu tālāku mācīšanos un profesionālo pilnveidi.

Nozares teorētiskie pamatkursi	36	<p>Nozares teorētiskie pamatkursi nodrošina teorētisko pamatzināšanu apgūšanu ekonomikas, grāmatvedības un finanšu jomā, veidot izpratni par makroekonomisko procesu likumsakarībam, organizācijas mērķiem un to ietekmi uz finanšu vidi un sabiedrības interesēm. Pēc sekmīgas nozares teorētisko pamatkursus apguves students iegūst teorētiskās zināšanas un praktiskās iemaņas ekonomikā, biznesa vidē, menedžmentā, mārketingā, finanšu analīzes kvantitatīvās metodēs, informācijas tehnoloģiju pamatos.</p> <p>Students:</p> <hr/> <p>§ spēj analizēt un prognozēt ekonomikas un finanšu attīstības likumsakarības un tendences;</p> <hr/> <p>§ spēj parādīt zināšanas grāmatvedības, nodokļu sistēmas, likumdošanas, organizācijas drošības un iekšējās kontroles nodrošināšanas jautājumos;</p> <hr/> <p>§ spēj lietot inovatīvās informācijas un komunikāciju tehnoloģijas savā profesionālajā darbībā, īstenot lietišķos pētījumus finanšu un ekonomikas jomā;</p> <hr/> <p>§ spēj ievērot jomai saistošo normatīvo aktu un standartu pielietošanu; veikt darba uzdevumus, ievērojot darba tiesiskās attiecības un darba aizsardzības prasības, kā arī civilās aizsardzības un vides aizsardzības normatīvo aktu prasības.</p>
Nozares profesionālās specializācijas kursi	60	<p>Nozares profesionālās specializācijas studiju kursu apgūšana veido nepieciešamo finansista profesijai specifisko zināšanu un prasmju kopumu. Students:</p> <hr/> <p>§ izprot finanšu analīzi, organizācijas finanšu stāvokļa novērtēšanu, finansiālo rezultātus prognozēšanu, finanšu plānus un budžetu sastādīšanu, investīciju projektus sagatavošanu, finanšu riskus pārvaldību;</p> <hr/> <p>§ spēj sastādīt finanšu pārskatus, sistematizēt iegūto informāciju, analizēt darbības rezultātus, novērtēt organizācijas finanšu stāvokli, izstrādāt priekšlikumus finanšu stāvokļa uzlabošanai;</p> <hr/> <p>§ spēj veikt organizācijas finanšu plānošanu, analizēt un kontrolēt finanšu plāna izpildi un sagatavot priekšlikumus efektīvai organizācijas finanšu pārvaldības īstenošanai;</p> <hr/> <p>§ spēj izvērtēt organizācijas finansēšanas avotus, identificēt un novērtēt darījumu finanšu riskus, izstrādāt finanšu risku pārvaldīšanas pasākumus;</p> <hr/> <p>§ spēj izmantot informācijas apstrādes metodes.</p>

Brīvās izvēles kursi	6	Šī bloka mērķis ir: § rast iespēju studentiem iepazīties ar jauniem citiem zinātnes virzieniem; § dot iespēju studentiem papildināt zināšanas kādā specializētajos finanšu un ekonomiskajosursos; § piesaistīt studiju procesam jaunus potenciālos mācībspēkus.
Diplomdarbs	12	Students pēc sekmīgas diplomdarba aizstāvēšanas § prot noteikt un risināt profesionālas problēmas; § savākt empīrisko materiālu, sistematizēt, analizēt, interpretēt un atrast vislabāko risinājumu; § aprakstīt pētījuma sistēmu; § argumentēti izklāstīt pētījuma rezultātus.

Līdz ar to var secināt, ka, beidzot studiju programmu, students būs sasniedzis visus studiju programmā paredzētos studiju rezultātus. Studiju rezultāti definēti katram studiju kursam, kas veido vienotu studiju programmu un veido kopīgos studiju rezultātus.

2.3. Studiju īstenošanas metožu (tajā skaitā vērtēšanas) novērtējums, iekļaujot analīzi par to, kā tiek izvēlētas studijuursos/ moduļos izmantotās studiju īstenošanas (tajā skaitā vērtēšanas) metodes, kādas tās ir un kā tās veicina studiju kursu rezultātu un studiju programmas mērķu sasniegšanu. Iekļaut skaidrojumu, kā studiju procesa īstenošanā ņemti vērā studentcentrētas izglītības principi.

BSA profesionālā bakalaura studiju programma „Finanšu vadība” ir izveidota tā, lai varētu sasniegt izvirzītos studiju programmas mērķus, kas tiek panākti ar studiju kursu rezultātu sasniegšanu, ievērojot studentcentrētas izglītības principus. Realizējot studiju programmu, tiek izmantotas daudzveidīgas studiju metodes:

- informatīvās – lekcijas ar aktīvo mācību metožu elementiem (audio-vizuāli, demonstrācija, prezentācija);
- praktiskās darbības – semināri, testi, praktikumi, referāti, projekti, prezentāciju gatavošana, izmantojot datorprogrammas un citus tehniskos līdzekļus;
- radošās - prātavētra, spēles, lomu spēles, debates, diskusijas, situāciju analīze, grupu darbs, pētniecība.

Studiju metodes docētāji izvēlas atbilstoši docējamā studiju kursa izvirzītajiem mērķiem, specifikai un plānotajiem studiju rezultātiem. Studiju kursu docētāji izmanto lekciju ne tikai par priekšlasījumu, bet integrē tajā aktīvās studiju metodes, stimulējot diskusijas un organizējot darbu mazās grupās, prezentējot savus patstāvīgos darbus. Aktīvās studiju metodes plaši tiek izmantotas semināru nodarbības. Semināri ļauj studentiem patstāvīgi pētīt gan teorētiskas, gan praktiskas jautājumus, prezentēt tos un izteikt savu viedokli. Svarīgas darba formas ir praktiskas nodarbības un patstāvīgais darbs, kuros studenti analizē, interpretē, patstāvīgi risina problēmas, uzlabo profesionālas prāsmes, attīsta analīzes iemaņas. Līdz ar to studējošo noslodze atbilst 40 akadēmisko stundu darbam par vienu kredītpunktu (no kurām 16 akadēmiskās stundas (PLK) vai 12 akadēmiskās stundas (NLK) ir kontaktstundas, savukārt pārējās paredzētas patstāvīgam darbam).

Studiju procesā izmanto mūsdienīgu e-tehnoloģijas: audio-vizuālie, multimediju līdzekļi, e-studijas Moodle sistēmā, Skype, Zoom un tt. Mūsdienu tehnoloģijas nodrošina elastību studiju procesu,

palielina studentu izziņas interesi, radošo darbību un mūsdienīgu studentu līdzdalību. Praktiski visi profesionālā bakalaura studiju programmas realizācijā iesaistītie docētāji izmanto elektronisko BSA E-studiju vidi, kas sniedz plašas iespējas gan studiju materiālu ievietošanai, gan mājas darbu un patstāvīgo darbu iesniegšanas organizēšanai, to prezentēšanai un aizstāvēšanai. Studiju materiāli un līdzekļi tiek izstrādāti elektroniskā formā un ievietoti izglītojamiem pieejamā veidā BSA E-studiju vidē Moodle vidē. BSA nodrošina studentiem ir pieeja starptautiski citējamām datu bāzēm EBSCO, arī ārpus akadēmijas telpām un Scopus, SienceDirect piekļuvi BSA Zinātniskajā bibliotēkā Rīgā un BSA filiālēs.

Vērtēšanas sistēma (izglītības kritēriji) un vērtēšanas metodes studiju rezultātu sasniegšanai un novērtēšanai, pārbaudes formas un kārtība.

Profesionālā bakalaura studiju programmā „Finanšu vadība” izmantotā vērtēšanas sistēma notiek 10 baļļu sistēmā atbilst Baltijas Starptautiskās akadēmijā studiju rezultātu vērtēšanas nolikumam (Apstiprināts BSA senāta sēdē 30.03.2016, protokols Nr. 125). Kvalificētu speciālistu sagatavošanas process finanšu jomā nav iespējams bez izvērstas un stingras studentu iegūto zināšanu, prasmju un kompetenču novērtēšanas. Novērtēšana objekts ir ne tikai studiju kursu ietvaros iegūtās zināšanas un prasmes, bet arī kompetences un iemaņas loģiski pamatot savus viedokli, paust savu uzskatus, publiski uzstādoties, spēt patstāvīgi atrast nepieciešamo informāciju un to analizēt. Profesionālā bakalaura studiju programmas A, B, un C daļu studiju kursu aprakstā ir definēti vērtēšanas kritēriji un sasniedzamie rezultāti.

Lai novērtētu studējošo zināšanas, semestra laikā tiek izmantoti starppārbaudījumi: testi, kontroldarbu un studentu patstāvīgo darbu vērtējumi. Studiju kursa noslēgumā tiek izmantoti mutiski/rakstiski eksāmeni, kas veido ne mazāk par 30% no kopējā vērtējuma. Līdz ar to studējošo zināšanu novērtēšana un patstāvīgā darba kontrole tiek veikta semestra laikā paralēli studiju darbam.

Pirmkārt, tas nodrošina atgriezenisko saiti starp studējošo un docētāju noteiktā studiju kursā, ļaujot docētājam novērtēt jau realizēto studiju kursa sadaļu apguves līmeni, tātad arī pasniegšanas kvalitāti.

Otrkārt, tas nodrošina reāla, nepārtraukta studiju darba pilnveidi. Katra studiju kursa prasības kredītpunktu iegūšanai un to īpatsvars kopējā kursa novērtējumā ir skaidri norādīts studiju kursa aprakstā, kā arī tiek ziņots studentiem pirmo divu nodarbību laikā.

Beidzot studiju kursu, studenti kārto eksāmenu vai diferenciālu ieskaiti. Pašlaik 70% eksāmenu studenti kārto rakstiski - tiek izmantoti zināšanu pārbaudes testi, kā arī problēmsituāciju analīze, kas ļauj novērtēt iegūto zināšanu praktisko lietojumu. Mutiskie pārbaudījumi ir saglabājušies tikai atsevišķos studijuursos, piemēram, svešvalodā. Svarīgs studentu pārbaudes elements ir diplomdarba priekšizstāvēšana un aizstāvēšana. Studenti, kuri nav nokārtojuši priekšizstāvēšanu, netiek virzīti diplomdarba aizstāvēšanai. Diplomdarba priekšizstāvēšana nav tikai formāls raksturs, bet stappārbaudījums, lai vēl pilnveidotu noslēguma darbu, precizētu pētnieciskās kategorijas, papildinātu ar izmantotajiem avotiem, kā arī pilnveidotu savas prezentācijas un uzstāšanās prasmes. Šāda vērtēšanas sistēma ļauj sekot pakāpeniskam diplomdarba izstrādes procesam, lai panāktu studenta spēju patstāvīgi un korekti izstrādāt pētniecības pamatprincipiem un akadēmiskā godīguma principiem atbilstošu pētījumu finanšu vadībā. Ņemot vērā iepriekš minēto, uzskatam, ka BSA profesionālā bakalaura studiju programmā “Finanšu vadība” darbojas studiju programmas realizācijas kontrole.

Apkopojot informāciju, kā studiju procesa īstenošana atbilst studentcentrētas izglītības principiem, var secināt:

1) studiju procesā tiek ņemta vērā un respektēta studentu vajadzību daudzveidība (rūpes par

adaptāciju studiju sākumā, individuāla pieeja studiju procesā, akadēmiskā un atbalsta personāla iesaistīšanās studentu problēmu risināšanā, iespējas studēt pēc individuālā plāna);

2) atbilstīgi iespējām tiek realizēti dažādi studiju programmas realizēšanas veidi (piedāvājot studijas gan pilna, gan nepilna laika klātienē);

3) atbilstīgi apstākļiem tiek izmantotas daudzveidīgas studiju metodes;

4) balstoties uz studējošo aptaujas paustajiem viedokļiem, regulāri tiek veikts studiju metožu novērtējums, lai atrastu optimālāko veidu studiju kursu un studiju programmas mērķu sasniegšanai;

5) tiek veicināta studentu tieksme būt patstāvīgiem, vienlaikus nodrošinot docētāju un atbalsta personāla vadību un atbalstu;

6) tiek veicināta abpusēja cieņa studentu un docētāju attiecībās, problēmsituāciju un konfliktsituāciju gadījumā iesaistoties studiju programmas direktoru.

Secinājumi par vērtēšanas sistēmu:

1) docētāji pārzina pārbaudes un eksaminācijas metodes, fokusējas ne tikai uz zināšanu atreferēšanu, bet izmanto dažādas problēmsituāciju analīzes metodes, kas ļauj novērtēt prasmi iegūtās zināšanas izmantot;

2) visos studijuursos iesniegtajos patstāvīgajos, mājas darbos un kontroldarbos studenti saņem individuālu atgriezenisko saiti, ja nepieciešams, sniedzot padomus saistībā ar studiju procesu;

3) studiju programmas docētāji tiecās uz to, lai vērtēšana būtu konsekventa, taisnīgi piemērota visiem studentiem un tiktu īstenota saskaņā ar apstiprinātām BSA procedūrām.

2.4. Ja studiju programmā ir paredzēta prakse, sniegt studiju programmā iekļauto studējošo prakšu uzdevumu sasaistes ar studiju programmā sasniedzamajiem studiju rezultātiem analīzi un novērtējumu. Norādīt, kā augstskola/ koledža studiju programmas ietvaros atbalsta studējošos studiju prakses ietvaros izvirzīto uzdevumu sasniegšanai.

Prakse ir profesionālās studiju programmas obligāta sastāvdaļa un tās organizēšana notiek saskaņā ar "Nolikumu par praksēm Baltijas Starptautiskajā akadēmijā" (apstiprināts BSA Senātā 23.05.2018.). Atbilstoši Ministru kabineta 2014. gada 26. augusta noteikumiem Nr. 512 "Noteikumi par otrā līmeņa profesionālās augstākās izglītības valsts standartu", prakses apjomam jābūt vismaz 20 KP (BSA ir 26 KP).

Prakses kopējais mērķis ir nostiprināt, padziļināt un sistematizēt studiju procesā iegūtās teorētiskās un praktiskās zināšanas un patstāvīgā darba iemaņas, iegūt studiju programmai atbilstošās kompetences, kas nepieciešamas iegūstamas kvalifikācijas speciālistiem profesionālās sagatavošanas kvalitātes uzlabošanai.

Prakses kopējie **uzdevumi**:

1. topošo speciālistu efektīva adaptācija praktiskajā darbībā, augstskolas absolventu stāvokļa nostiprināšana darba tirgū;
2. teorētisko zināšanu sistematizācija, nostiprināšana un paplašināšana iegūstamajā specialitātē;
3. praktisko iemaņu iegūšana risinot konkrētus zinātniskos, komercdarbības, ekonomiskos uzdevumus;

4. informācijas vākšana, apstrāde, sistematizācija un analīze, izstrādājot kursa darbus un diplomdarbus;
5. topošā bakalaura darba pamatideju, slēdzienu un priekšlikumu izmēģināšana un pielietošana bāzes uzņēmumā (organizācijā).

Profesionālā bakalaura studiju programmā „Finanšu vadība” tiek realizētas četras prakses. Studējošo prakses ir cieši saistītas ar profesionālā bakalaura studiju programmas „Finanšu vadība” sasniedzamajiem studiju rezultātiem. Studiju prakse nostiprināt studiju programmā iegūtas teorētiskās zināšanas, kā arī pilnveido studenta profesionālo kompetenci atbilstoši finansista profesijas prasībām.

Prakse	Prakses ilgums Kredītpunktu apjoms	Prakses uzdevumi
Prakse – 1 Finanšu grāmatvedība un grāmatvedības organizācija (SR 2, SR 6, SR 9, SR 11, SR 13)	Pilna laika, nepilna laika: 4. semestris - 6 KP	<ul style="list-style-type: none"> · iepazīties ar uzņēmumu un tā finanšu darbības organizāciju; · izskatīt iekšējo dokumentāciju, kura nodrošina grāmatvedības darba organizāciju uzņēmumā; · iepazīties ar izmantojamās grāmatvedības datorprogrammu un citām tehniskām ierīcēm; · veidot priekšstatu par finanšu pārskatu un nodokļu deklarāciju izveidošanu; · sniegt praktiskās darba iemaņas ar grāmatvedības attaisnojuma dokumentiem un grāmatvedības reģistriem.
Prakse – 2 Vadības grāmatvedība un organizācijas finanšu plānošana (SR 1, SR 3, SR 5, SR 6, SR 7, SR 10, SR 12, SR 14)	Pilna laika, nepilna laika: 6. semestris - 6 KP	<ul style="list-style-type: none"> · iepazīties ar organizācijas vadības grāmatvedības dokumentāciju; · veikt organizācijas iekšējās un ārējās vides analīzi; · apgūt izmaksu analīzes metodes un lēmumu pamatošanu; · iepazīties ar izdevumu klasifikāciju, pašizmaksas kalkulācijas sistēmām un kalkulācijas metodēm; · apgūt uzņēmuma budžetu plānošanas sistēmu un izanalizēt galvenos budžeta rādītājus atbilstoši uzņēmuma pamatdarbībai; · sagatavot organizācijas finanšu plānošanas dokumentus (peļņas vai zaudējumu aprēķinu, bilanci, naudas plūsmu, pašizmaksas kalkulāciju u.c.) un argumentēti pamatot izstrādātos finanšu plānos.

Prakse – 3 Organizācijas finanšu vadība (SR 3, SR 4, SR 5, SR 6, SR 7, SR 8, SR 9, SR 10, SR 12, SR 13, SR 14)	Pilna laika: 7. semestris - 6 KP Nepilna laika: 8. semestris - 6 KP	<ul style="list-style-type: none"> · iepazīstināt ar uzņēmuma praksi un tā darbību (darbības veidu, piederību nozarei, vadības struktūru un organizāciju); · iepazīstināt ar uzņēmuma struktūras darbībām, kas saistītas ar finanšu pārvaldību; · iepazīstināt ar finanšu analīzē izmantojamiem informācijas avotiem, to struktūru un likumsakarībām; · pielietot dažādas analīzes metodes, kuras var izmantot finansiālā stāvokļa un saimnieciskās darbības rezultātu novērtēšanā; · analizēt un novērtēt uzņēmuma likviditāti, maksāspēju, līdzekļu izmantošanas efektivitāti, kapitāla izmantošanas un saimnieciskās darbības ienesīgumu; · apkopot finanšu analīzes rezultātus lēmumu pieņemšanā; · izvērtēt organizācijas iekšējos un ārējos finansēšanas avotus; · pamatot noteiktās organizācijas kapitāla struktūras veidošanu; · identificēt un novērtēt organizācijas darbības finanšu riskus
Prakse – 4 Pirmsdiploma prakse	Pilna laika 8. semestris - 10 KP Nepilna laika 9. semestris - 10 KP	<ul style="list-style-type: none"> · Strādāt ar informācijas avotiem; · papildināt pētījuma empīrisko daļu; · analizēt pētījuma rezultātus; · Noformēt pētījuma rezultātus.

Pirmās prakses noslēgumā, studenti spēj parādīt teorētiskās un praktiskās zināšanas grāmatvedības jomā; spēj veikt organizācijas saimniecisko darījumu uzskaiti; spēj noformēt grāmatvedības dokumentus un sistematizēt finanšu informāciju atbilstoši mērķauditorijas vajadzībām; spēj lietot mūsdienu informācijas tehnoloģijas un lietojumprogrammas darba uzdevumu veikšanai; spēj orientēties grāmatvedības jomu reglamentējošajos normatīvajos aktos; spēj ievērot profesionālās ētikas principus.

Otrās prakses noslēgumā, studenti spēj parādīt padziļinātas zināšanas par organizācijas izmaksu veidiem, pašizmaksas kalkulāciju, organizācijas finanšu plānošanas secību; spēj analizēt un interpretēt vadības grāmatvedības datus; spēj sagatavot organizācijas finanšu plānošanas dokumentus; spēj analizēt un kritiski novērtēt budžeta izpildi; spēj formulēt, analītiski aprakstīt vadības grāmatvedības informāciju un sniegt argumentētus priekšlikumus vadības lēmumu pieņemšanai.

Trešās prakses noslēgumā, studenti spēj parādīt padziļinātas zināšanas par finanšu analīzes metodēm, organizācijas investīciju izvērtēšanu, darbības finanšu risku novērtēšanu; spēj apkopot finanšu analīzes rezultātus lēmumu pieņemšanā; spēj novērtēt organizācijas finanšu stāvokli; spēj pamatot noteiktās organizācijas kapitāla struktūras veidošanu; spēj izvērtēt organizācijas iekšējos un ārējos finansēšanas avotus; spēj izstrādāt priekšlikumus organizācijas finanšu stāvokļa uzlabošanai; spēj izmantot kvantitatīvās un kvalitatīvās analīzes metodes; spēj ievērot korporatīvās

atbildības principus.

Pirmsdiploma prakses mērķis ir nostiprināt patstāvīga darba praktiskās iemaņas, sistematizēt un paplašināt bakalaura teorētiskās un praktiskās zināšanas atbilstoši finansista profesijas prasībām, nostiprināt prasmi atklāt un analizēt aktuālās problēmas, veikt pētījumus un pieņemt pamatotus lēmumus problēmu atrisināšanai. Izpētīt un analizēt uzņēmuma darbību, savākt nepieciešamo informāciju un materiālus, lai varētu veikt analītisko un pētniecisko darbu atbilstoši izvēlētajai bakalaura darba tēmai.

Prakse tiek organizēta ārpus akadēmijas ar studentu apgūstamo profesiju saistītā iestādē (uzņēmumā, organizācijā), kurā tiek garantēta prakses metodiskajos norādījumos noteikto uzdevumu izpilde. Starp akadēmiju un organizāciju (uzņēmumu), kur atrodas prakses vieta, tiek noslēgts sadarbības līgums, kur ietvertas triju pušu tiesības, pienākumi un atbildība, līguma darbības termiņš, savstarpējo norēķinu kārtības līguma izbeigšanas nosacījumi u.c. noteikumi (sk. virziena pielikumā).

Prakses noslēgumā jāuzraksta prakses atskaite, kurā jāietver atbildes uz prakses programmas jautājumiem, jāargumentē savas domas, jāizstrādā secinājumi un priekšlikumi. Mācību praksē studentam jāizpilda prakses uzdevumā paredzētie uzdevumi, un viņš, ja iespējams, var savākt bakalaura darba materiālus – tad ir iegūts optimāls mācību prakses rezultāts. Students raksta prakses atskaiti un to publiski aizstāv.

Studējošo prakses ir cieši saistītas ar profesionālā bakalaura studiju programmas sasniedzamajiem studiju rezultātiem, kas ir atspoguļoti atbilstošos studiju kursu aprakstos.

Lai nodrošinātu angļu valodas studējošajiem prakses apgūšanu, "Nolikums par praksēm Baltijas Starptautiskajā akadēmijā", „Prakses metodiskie norādījumi” un „Prakses programma” tika pārtulkoti angļu valodā, un tiek izskaidroti studējošajiem mācību nodarbībās par praksēm. BSA neuzņemas saistības prakses vietas nodrošināšanai studējošiem, jo meklējot prakses vietas studējošie attīsta savas komunikatīvas prasmes un kompetences. Dažreiz BSA palīdz studējošiem prakses vietas meklēšanā, nodrošinot tiem prakses vietas pie saviem absolventiem. Tā kā Latvijā pašlaik strādā daudz ārzemju uzņēmumu filiāļu un pārstāvniecību, angļu valodas studējošajiem ir iespēja atrast prakses vietas gan Latvijā, gan savas valsts uzņēmumā, gan pieteikties praksei studējošo apmaiņas programmas ERASMUS ietvaros.

Studējošo prakses ir cieši saistītas ar profesionālā bakalaura studiju programmas sasniedzamajiem studiju rezultātiem, kas ir atspoguļoti atbilstošos studiju kursu aprakstos.

2.5. Analīze un novērtējums par studējošo noslēguma darbu tēmām, to aktualitāti nozarē, tajā skaitā darba tirgū, un noslēguma darbu vērtējumiem.

Studiju programmas noslēgumā pēdējā semestrī studējošiem ir jāizstrādā un jāaizstāv noslēguma darbs. Noslēguma darba izstrādāšana un aizstāvēšana ir studenta profesionālās kompetences apliecinājums, lai varētu iegūt profesionālā bakalaura grādu finanšu vadībā un kvalifikāciju - finansists. Lai sekmīgi izpildītu visu studiju kursu apjomu un iegūtu profesionālo grādu un kvalifikāciju, studentiem diplomdarbā ir jādemonstrē gan studiju procesā iegūtās teorētiskās zināšanas, gan, atbilstoši savai kvalifikācijai iegūtās, praktiskā darba iemaņas un kompetences.

Diplomdarba izstrāde un aizstāvēšana notiek saskaņā ar reglamentētu procedūru, kas detalizēti izklāstīta „Nolikumā par noslēguma darbu izstrādāšanu un aizstāvēšanu Baltijas Starptautiskā akadēmijā” https://bsa.edu.lv/wp-content/docs/2020/BSA_diplomdarbu_nolikums_LV.pdf

Studenti noslēguma darbu drīkst kārtot, ja:

- pozitīvi ir novērtēta paredzētā studiju kursa apguve programmā;
- aizstāvētas un pozitīvi ir novērtētas prakses atskaides;
- aizstāvēti un pozitīvi novērtēti studiju darbi;
- izpildītas visas studiju līgumā noteiktās akadēmiskās un finansiālās saistības.

Studējošie izvēlas sava diplomdarba tēmu no studiju programmas vadošo docētāju piedāvātiem studiju tematiem. Atbilstoši studiju programmas prasībām studējošo noslēguma darbu tēmām ir jābūt saistībā ar finanšu vadību. Katru gadu fakultātes padome vērtē tēmu atbilstību studiju programmai un tēmas tiek novērtētas kā atbilstošas. Jāsecina, ka studenti izvēlas aktuālas un praktiski nozīmīgas finanšu nozares tēmas, kas paplašina jau pētniecībā zināmo un sniedz padziļinātu izpratni par specifiskiem jautājumiem Latvijā un Eiropā.

Laika posmā no 2013./2014. akadēmiskā gada līdz 2019./2020. akadēmiskā gada pavasarim profesionālā studiju programmā “Finanšu vadība” tika aizstāvēti 132 diplomdarbi. Aizstāvēto diplomdarbu temati tika atspoguļoti **Pielikumā**. Diplomdarba tēmu sadalījumu finanšu nozares pētniecības virzienos skat. 2.5.1. tabulā.

Tabula 2.5.1.

Diplomdarbu tēmu sadalījums pa pētījuma virzieniem

Nr.	<i>Ekonomika un uzņēmējdarbība</i> [1]	<i>Pētījuma virzieni</i>	<i>Darbi, skaits</i>	<i>Darbi, %</i>
1.	Uzņēmējdarbības vadība	Organizācijas finanšu vadība	105	80
2.		Investīciju vadība	9	7
3.		Grāmatvedības organizācija	1	<1
4.		Nodokļu sistēma un politika	7	5
5.		Vadības grāmatvedība	6	4
6.	Finanses un kredīts	Bankas, starptautiskās finanses	4	3
Pavisam			132	100

Analīze rāda, ka studējošie lielākoties izvēlas rakstīt diplomdarbu par organizācijas finanšu vadības pilnveidošanas, investīciju vadības novērtēšanas un nodokļu sistēmas tēmām, kas pasvīturo, ka studentu darba tēmas ir cieši saistītas ar viņu tālāko profesionālo un zinātnisko darbību. Savukārt,

no finanšu vadības tēmām visbiežāk tiek pētīti jautājumi, kas saistīti ar organizācijas finansiālo stāvokli novērtēšanu, organizācijas kredītpolitikas pilnveidošanas, maksātspējas analīzi un novērtēšanu, organizācijas darbības efektivitātes analīzi, investīciju projektu efektivitātes novērtējums un citi.

Vērtējot studentu diplomdarbu vērtējumu sadalījumu, var secināt, ka vairāk kā pusei absolventu biežāk saņemtie vērtējumi ir 6- "g. labi", 7-"labi" un 8-,,l. labi". Diplomdarbu vērtējumos vērojama tendence, ka pēdējos gados studentu vērtējumos ir plašāks atzīmju spektrs, piemēram, zemākos vērtējumus pēdējos gados ir saņēmuši vairāk absolventu nekā pārskata perioda sākumā, kas skaidrojams ar izstrādātiem detalizētiem vērtēšanas kritērijiem.

Ja studiju programma ir sekmīgi apgūta un noslēguma pārbaudījumos saņemts pozitīvs vērtējums (zemākais sekmīgais vērtējums 4 balles), studentiem tiks piešķirts profesionāla bakalaura grāds finanšu vadībā un piektā līmeņa profesionālā kvalifikācija – finansists.

[1] Noteikumi par Latvijas zinātnes nozarēm un apakšnozarēm

<https://likumi.lv/ta/id/296661-noteikumi-par-latvijas-zinatnes-nozare-un-apaksnozarem>

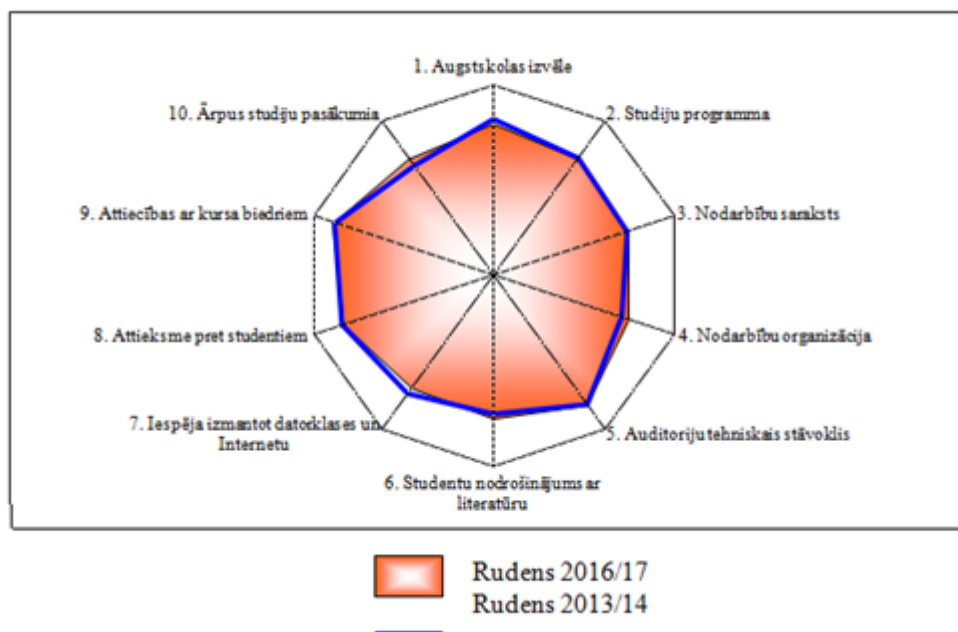
2.6. Analīze un novērtējums par studējošo, absolventu un darba devēju aptauju rezultātiem, to izmantošanu studiju satura un kvalitātes pilnveidē, sniedzot piemērus.

Katra semestra beigās Baltijas Starptautiskā Akadēmija organizē aptauju, lai sekmētu studiju procesa pilnveidi. Studējošo aptaujai ir izstrādāta aptaujas anketa, kas ir pieejama BSA mājas lapā.

Lai noskaidrotu studējošo viedokli par studiju programmas vai atsevišķa studiju kursa īstenošanas kvalitāti, ņemot vērā aptaujā formulēto mērķi, aptauju var ierosināt studējošie, akadēmijas vadība, studiju kursa docētāji vai programmas vadītājs. Aptauju rezultātus apkopo BSA Datoru centrs un BSA Analītiskais centrs un kopsavilkumu, ņemot vērā aptaujas mērķi, nodod atbilstoši programmai vai rektorātam, vai docētāju amatā ievēlēšanas nolūkos iesniedz Senāta sekretārei. Studējošo aptaujā pamatoti izteiktais viedoklis tiek ņemts vērā docētāju amatā ievēlēšanas procesā, kā arī docētāju izvēlē pieaicināšanai studiju kursa īstenošanai. Aptauju rezultāti tiek fiksēti un ņemti vērā nākamā studiju gada organizācijā. Tas attiecas galvenokārt uz docētāju personālijām, kā arī uz studiju procesa realizācijas gaitu. Daudzi no priekšlikumiem ir tikuši realizēti, kā piemēram, savlaicīga studentu informēšana, priekšlikumi telpu lietderīgas izmantošanas organizēšanai utt.

Studējošo aptaujas rezultāti ir aplūkojami divās posmos: no 2013./2014. akadēmiskā gada līdz 2016./2017. akadēmiskām gadam studenti vērtēja studijas augstskolā pēc 10 parametriem un 10 balļu sistēmā, kur 10 ir visaugstākais rādītājs (izcili):

Studentu apmierinātības līmenis ar mācībām BSA studijām programmā.

Katra semestra beigās Baltijas Starptautiskā Akadēmija organizē aptauju, lai sekmētu studiju procesa pilnveidi. Studējošo aptaujai ir izstrādāta aptaujas anketa, kas ir pieejama BSA mājas lapā.

Lai noskaidrotu studējošo viedokli par studiju programmas vai atsevišķa studiju kursa īstenošanas kvalitāti, ņemot vērā aptaujā formulēto mērķi, aptauju var ierosināt studējošie, akadēmijas vadība, studiju kursa docētāji vai programmas vadītājs. Aptauju rezultātus apkopo BSA Datoru centrs un BSA Analītiskais centrs un kopsavilkumu, ņemot vērā aptaujas mērķi, nodod atbilstoši programmai vai rektorātam, vai docētāju amatā ievēlēšanas nolūkos iesniedz Senāta sekretārei. Studējošo aptaujā pamatoti izteiktais viedoklis tiek ņemts vērā docētāju amatā ievēlēšanas procesā, kā arī docētāju izvēlē pieaicināšanai studiju kursa īstenošanai. Aptauju rezultāti tiek fiksēti un ņemti vērā nākamā studiju gada organizācijā. Tas attiecas galvenokārt uz docētāju personālijām, kā arī uz studiju procesa realizācijas gaitu. Daudzi no priekšlikumiem ir tikuši realizēti, kā piemēram, savlaicīga studentu informēšana, priekšlikumi telpu lietderīgas izmantošanas organizēšanai utt.

Studējošo aptauju rezultātu skat.pielikumā

Apkopojot studējošo aptaujas rezultātus no 2011./2012. akadēmiskā gada līdz 2016./2017. akadēmiskām gadam 10-balļu sistēmā var secināt, ka studējošo apmierinātības pakāpe ar studijām profesionālā bakalaura studiju programmā "Finanšu vadība" pārskatāmā laika periodā ir augsta. Tāpat, studējošie atzīst, ka studiju kursu pasniegšanas kvalitāte un nodarbību metodiskā nodrošinājuma līmenis ir salīdzinoši augsti visā pārskatāmā laika periodā. Studējošo aptaujas anketu rezultāti tiek analizēti Fakultātes Padomes sēdēs, administrācijas sēdēs, nepieciešamības gadījumā piesaistot studējošo pašpārvaldes pārstāvjus.

Absolventu aptauju rezultātu skat.pielikumā

Studiju programmas „Finanšu vadība” absolventiem nodarbinātības perspektīvas ir ļoti plašas. Aptauja rāda, ka absolventi strādā gan kā algoti darbinieki, gan kā pašnodarbinātās personas. Absolventi augsti (87,5 %) vērtē savas perspektīvas darba tirgū pēc BSA absolvēšanas, 75 % absolventu profesionālā darbība ir saistīta ar BSA iegūto izglītību. BSA absolventi strādā tādu nozaru uzņēmumu finanšu nodaļās kā mazumtirdzniecība (SIA Knyga.LV”, SIA „Apranga LV”, SIA „Maxima Latvija”, AS „Prizma Latvija”), bankas (Rietuma Banka, Privatbanka, Citadele Banka), nebanku kredītiestādes (SIA „IGK Credit Management”, „ORBI Group”, AS „4Finance”), viesnīcas

(SIA „Mogotel”, SIA "Polar Bek Daugava" viesnīcas " Radisson Blu Daugava"), ražošanas (SIA „Spilva”, SIA Kenner”, SIA "Jungheinrich Lift Truck") , ārstnieciskās klīnikas (SIA „Ava Clinic”, SIA " Valtera protēžu laboratorija"), loģistikas (SIA „AUTO Atradums”), VSIA "Mihaila Čehova Rīgas Krievu teātris", SIA "Maritime register of shipping" un citās.

Apkopojot absolventu sniegto novērtējumu par bakalaura studiju programmas “Finanšu vadība” stiprām pusēm, absolventi īpaši izceļ pasniedzēju atsaucību un atbalstu. Absolventi atzīst, ka studiju kursus pasniedza kvalificēti docētāji (75 % novērtē izcili). Pozitīvi tika novērtēta materiālu tehniskā bāze.

Aptaujas rezultāti parāda, ka apkopojot visu absolventu sniegto informāciju par gūto pieredzi studiju procesa laikā, lielākā absolventu daļa atzīst, ka guvuši labas pamata un specializētās teorētiskās zināšanas (63 % novērtē augstā līmenī). Absolventi atzīst, ka studiju procesa laikā ir ieguvuši labas prasmes strādājot ar informāciju (izvērtēt, analizēt, to sistematizēt), labas iemaņas atskaišu un pārskatu sastādīšanā (63 % novērtē augstā līmenī), plānot, organizēt un vadīt savu darbu, strādāt ar nozares specifiskajām datorprogrammām. Kopumā, izvērtējot aptaujas rezultātus, tiek secināts, ka lielākā daļa absolventu ir apmierināti ar studiju procesā iegūtām zināšanām.

2.7. Sniegt novērtējumu par studējošo ienākošās un izejošās mobilitātes iespējām, izmantoto iespēju skaita dinamiku un mobilitātes laikā apgūto studiju kursu atzišanu.

BSA galvenais mērķis internacionalizācijas procesā ir paaugstināt Akadēmijas starptautisko konkurētspēju, veicinot studējošo un docētāju starptautisko mobilitāti, stiprinot starptautisko sadarbību un nodrošinot tās ilgtspēju, piesaistot ārvalstu mācībspēkus un atbalstot ārvalstu studējošo integrēšanos augstskolā, tādējādi sekmējot BSA starptautisko atpazīstamību un veidojot augstas kvalitātes multikulturālo izglītības vidi.

Profesionālā bakalaura studiju programmas “Finanšu vadība” studējošie pārstāvīgi piedalās starptautiskajā darbībā un akadēmiskās mobilitātes programmās. Mobilitātes mērķis - dot iespēju studējošiem apgūt zināšanas un prasmes, kas balstītas uz ārvalstu partneru pieredzi un labo praksi; uzlabot praktiskās iemaņas, kas nepieciešamas ikdienas darbā un profesionālajā izaugsmē; attīstīt sadarbību starp BSA un ārvalstu augstskolām, uzņēmumiem.

Analizējot profesionālā bakalaura studiju programmas “ Finanšu vadība” studējošo ārējo mobilitāti, tika secināts, ka laika periodā no 2013/2014. akadēmiskā gada līdz 2019/2020. akadēmiskam gadam tā tika īstenota gan ERASMUS programmas, gan apmaiņas programmas starp partnervalstīm ietvaros. Vislielākais studentu skaits ieradās no Kazahstāna. Ārpus Latvijas bija izbraukuši studijām tikai 2studējošie.

Tabula 2.7.1.

Profesionālā bakalaura studiju programmas “Finanšu vadība” mobilitātes skaita dinamika

Valsts	Augstskola/koledža	Studējošo skaits	Mobilitātes laiks	Programmas veids
--------	--------------------	------------------	-------------------	------------------

Kazahstāna	S.Toraigirova Pavlodaras valsts universitāte	4	2013./2014.g.g.	Akadēmiskā apmaiņa programma
Kazahstāna	Almatu vadības universitāte	64	2014./2015.g.g.	Īstermiņa zinātniskās studiju programmas
Kazahstāna	K. Dosmuhamedova Atirau valsts universitāte	1	2014./2015.g.g.	Akadēmiskā apmaiņa programma
Kazahstāna	K.Žubanova Aktjubinskas reģionālā valsts universitāte	1	2014./2015.g.g.	Akadēmiskā apmaiņa programma
Spānija	De les Illes Balears Universitāte	(1)	01.02.2016. – 30.06.2016.	ERASMUS
Kazahstāna	K.Žubanova Aktjubinskas reģionālā valsts universitāte	1	2015./2016.g.g.	Akadēmiskā apmaiņa programma
Turcija	Stambulas Arel Universitāte	(1)	16.02.2017. – 26.06.2017.	ERASMUS
Kazahstāna	K. Dosmuhamedova Atirau valsts universitāte	1	2016./2017.g.g.	Akadēmiskā apmaiņa programma
Kazahstāna	K.Žubanova Aktjubinskas reģionālā valsts universitāte	1	2017./2018.g.g.	Akadēmiskā apmaiņa programma
Kazahstāna	Š. Ualihanova Kokšetau valsts universitāte	3	2019.g. rudens semestris	Akadēmiskā apmaiņa programma
Kazahstāna	Starptautiskā biznesa universitāte	1	2019.g. rudens semestris	Akadēmiskā apmaiņa programma

Analizētajā periodā tika organizēti starptautiskās vasaras skolas, uz kuriem atbrauca ārvalstu studenti un pasniedzēji. Vasaras skolas mērķis - studentu izglītības līmeņa paaugstināšana ekonomikas, finanšu vadības un banku darbības jomās; pētnieciskā darba attīstības sadarbība šajās jomās; jauno zinātnieku apvienības veidošana ar sadarbības tālākām perspektīvām. Vasaras skolas darba valodas ir krievu un angļu.

VI Starptautiskās vasaras finanšu skolas ietvaros 2014.gada 30.jūnijā - 06.jūlijā atbrauca ārvalstu studenti un pasniedzēji.

Vasaras skolas dalībnieki:

□ no Ukrainas, Harkovas Banku Institūts – 10 studenti un 1 pasniedzējs;

□ no Krievijas, Sankt - Pēterburgas Valsts Finansu un Ekonomikas Universitāte – 4 studenti un 1 pasniedzējs;

Vasaras skolā arī piedalījās Baltijas Starptautiskās Akadēmijas studenti un maģistranti – 13 studenti.

Vasaras skolas programmas ietvaros notika sekojošie pasākumi:

- lekcijas „Social Accounting: Sustainable Development and Corporate Social Balance” (Eurico de Lima Basto, Professor Coordinator, Coordinator of the Scientific Accounting Area, School of Accounting and Administration of the Polytechnic Institute of Porto, Portugal);
- meistarklase „Diversity and dialogue communication” under the guidance of senior researcher of the Russian Academy of Science after V.M. Nemtchinov and the candidate of science V.V.Amosova (Saint Petersburg State Economic University);
- apaļš galds “Common Educational and Scientific Space: Main Directions of International Cooperation”
- Latvijas Centrālās Bankas un AS Swedbank apmeklējums.

Pēc vasaras skolu rezultātiem studenti padara zinātnisko pētījumu prezentāciju.

VII Starptautiskās vasaras finanšu skolas ietvaros 2015.gada 06. - 12.jūlijā atbrauca ārvalstu studenti un pasniedzēji:

□ no Krievijas, Valsts Siktivkara Universite – 2 studenti

□ no Krievijas, Sankt - Pēterburgas Valsts Ekonomikas Universitāte – 10 studenti un 3 pasniedzēji;

□ Vasaras skolā arī piedalījās Baltijas Starptautiskās Akadēmijas studenti un maģistranti – 16 studenti.

Vasaras skolas programmas ietvaros notika sekojošie pasākumi:

- Interaktīvā datoru business spēle «Banku darbības simulācija» (M.Prusis, as.prof.L.Verovska)
- Meistarklase pēc tēmas “Izglītības internacionālizācija” (V.Amosova, Sankt - Pēterburgas Valsts Ekonomikas Universitāte)
- Latvijas Centrālās Bankas apmeklējums.

VIII Starptautiskās vasaras finanšu skolas ietvaros 2016.gada 04. - 10.jūlijā atbrauca ārvalstu studenti un pasniedzēji:

- no Krievijas, Sankt - Pēterburgas Valsts Ekonomikas Universitāte – 3 studenti un 2 pasniedzēji;
- no Turcijas – pasniedzēja Dr. Ph., Aylin Endoğdu. Department of Banking and Finance, School of Applied Sciences, Istanbul Arel University.
- Vasaras skola arī piedalījās Baltijas Starptautiskās Akadēmijas studenti- 21 students.

Vasaras skolas programmas ietvaros notika sekojošie pasākumi:

- Lekcija “Risku pārvalde”(Ph., Aylin Endoğdu. Department of Banking and Finance, School of Applied Sciences, Istanbul Arel University, Turkey)
- Meistarklase pēc tēmas “Investīcijas projekta analīze un vērtējums” (V.Amosova, J.Ivanova, Sankt - Pēterburgas Valsts Ekonomikas Universitāte)
- Lekcija “Investīciju biznesa būtība un investēšanas objekti” (Amosova, J.Ivanova, Sankt - Pēterburgas Valsts Ekonomikas Universitāte).

2020.g.jūlijā tika plānots kopīgi ar BSA profesionālā bakalaura studiju programmas „Tūrisma un

viesmīlības vadība” starpdisciplināra starptautiskā vasara skola „SUSTAINABLE FINANCE AND GREEN ECONOMY” eiropas projekta „Enhancing Green Economy in 3 countries of Asia (EGEA) ietvaros. Baltijas Starptautiskā akadēmija ir partneris šajā projektā. Koronavīrusa izplatības dēļ vasara skola tika pārnesta uz nākamo gadu.

Mobilitātes laikā studiju kursu atzīšana tiek veikta, pamatojoties uz BSA Nolikuma Par studentu un docētāju starptautiskās mobilitātes realizāciju pēc ERASMUS+ programmas starp programmas valstīm un partnervalstīm (<https://bsa.edu.lv/dokumenti/>). 10 dienu laikā pēc atgriešanās, studentiem jāiesniedz savas augstskolas ERASMUS+ programmas koordinātoram sekmju izraksts (Transcript of Records) un sertifikāts par studiju mobilitātes pabeigšanu, ko izsniedzis partneraugstskolas ERASMUS+ programmas koordinātors. Attiecīgās studiju programmas direktors un studiju daļas darbinieks, pamatojoties uz saņemtajām dokumentu kopijām un iesniegumu par studiju kursu pārskaitīšanu, veic apgūto studiju kursu un kredītpunktu pārskaitīšanu, noformējot attiecīgu rīkojumu. Atbilstoši Eiropas Savienības noteiktajai kredītpunktu pārneses un uzkrāšanas sistēmai (<http://ec.europa.eu>), studentam jābūt ieskaitītam visam studiju periodam pēc ERASMUS+ programmas - visi partneraugstskolā sekmīgi apgūtie studiju kursi. Gadījumā, ja partneraugstskolā ir veiksmīgi apgūti studiju mobilitātes laikā saskaņotie brīvās izvēles bloka studiju kursi, kuri nebija paredzēti atbilstošā Akadēmijas studijas programmā, dotās programmas direktors iesniedz atbilstošos dokumentus studiju programmas izmaiņu ieviešanai studentam, kurš atgriezies no ERASMUS+ programmas studijām, studiju daļas darbiniekam doto studiju kursu tālākai uzskaitē. Ja kopējais apgūto studiju kursu skaits vai kredītpunktu (ECTS) skaits pārsniedz parakstītajā studiju līgumā paredzēto skaitu, attiecīgās studiju programmas direktors pieņem lēmumu par doto pārsniegšanu atzīšanu un sniedz informāciju Akadēmijas/partneraugstskolas studiju daļas darbiniekam. Ja students nav apguvis visus studiju mobilitātes programmā un studiju līgumā paredzētos studiju kursus, viņam jānokārto atbilstoši studiju kursi termiņos, ko nosaka savas augstskolas attiecīgās studiju programmas direktors. Ja kopējais apgūto studiju kursu skaits vai kredītpunktu (ECTS) skaits ir mazāks nekā 30 ECTS semestrī vai 60 ECTS studiju gada laikā, attiecīgā studiju programmas direktors var pieņemt lēmumu par studenta pārcelšanu nākošajā semestrī, nosakot to studiju kursu sarakstu un to apjomu, kas studentam būs jāapgūst pēc individuālā plāna, un doto studiju kursu apgūšanas termiņiem.

III - STUDIJU PROGRAMMAS RAKSTUROJUMS (3. Studiju programmas resursi un nodrošinājums)

3.1. Novērtēt resursu un nodrošinājuma (studiju bāzes, zinātnes bāzes (ja attiecināms), informatīvās bāzes (tai skaitā bibliotēkas), materiāli tehniskās bāzes un finansiāli bāzes) atbilstību studiju programmas īstenošanas nosacījumiem un studiju rezultātu sasniegšanai, sniegt piemērus. Veicot novērtējumu iespējams norādīt atsauci uz II. daļas 3. nodaļas 3.1.- 3.3. kritērijos sniegto informāciju.

Studiju programmas studiju procesa nodrošināšanai galvenais finansējuma avots ir studiju maksa. Studiju maksas apmēru un samaksas kārtību katram studiju gadam nosaka un apstiprina BSA Senāts. BSA noteiktas šādas studiju maksas apmaksas iespējas studējošiem:

- par visu programmu kopumā;
- par visu studiju gadu;

- par vienu semestri;
- par mēnesi, saskaņā ar līgumā paredzēto maksājumu grafiku, precīzi ievērojot maksāšanas termiņus un maksājamās summas.

Studiju maksa var tikt segta no sekojoša finansējuma:

- studējošā personīgie līdzekļi;
- studējošā vecāku un citu radnieku personīgie līdzekļi;
- studējošā darba devēja finansējums;
- studiju kredīts ar valsts vārdā sniegtu galvojumu;
- komerc kredīts;
- sponsoru finansējums.

Katru studiju gadu ar rektora rīkojumu pamatstudijās tiek noteikts BSA finansēto budžeta vietu skaits; konkursu uz budžeta vietām reglamentē Nolikums par konkursu uz budžeta vietām, ko nodrošina Baltijas Starptautiskā akadēmija”

https://bsa.edu.lv/wp-content/docs/admission/nolikums_konkurss_2020_lv.pdf

BSA sniegtais metodiskais un informatīvais nodrošinājums ir pietiekams, lai nodrošinātu kvalitatīvu studiju procesu studiju programmā. Kopš 2015.gada tiek lietota Moodle studiju e-vidē. Visi studiju programmas docētāji Moodle ir izveidojuši studiju kursus, kuros studentiem ir pieejami studiju materiāli, studiju kursu apraksts un prasības studiju kursa apguvei. Vairākos studijuursos studenti kārto pārbaudījumus, iesniedz mājas darbus un komunicē ar docētāju Moodle vidē. Docētāji sniedz atgriezenisko saiti par studentu paveikto.

Būtiska nozīme studentu un docētāju informēšanai ir BSA informatīvajai sistēmai NEXUS. Studenti un docētāji NEXUSā var iepazīties ar nodarbību un telpu plānojumu., darba un prakses iespējām. NEXUSā tiek veidota sadaļa, kurā BSA studenti varēs iepazīties ar iekšējiem normatīvajiem aktiem, studiju programmām, prakses programmām, Akadēmijas jaunumiem Pilna informācija par studiju programmu, studiju kursiem, to apjomu un saturu pieejama BSA mājas lapās, kas ir nozīmīgs informācijas avots gan studējošajiem, gan potenciālajiem studentiem.

Bibliotēka

Bibliotēkas uzdevums ir nodrošināt studiju programmas studējošiem kvalitatīvu studiju procesu un zinātnisko darbību un sniegt studentiem, docētājiem un citiem apmeklētājiem bibliotēkās, bibliogrāfiskos, informatīvos pakalpojumus. Akadēmijā studējošajiem un arī citiem interesentiem ir iespēja izmantot BSA bibliotēkas resursus. Bibliotēka sastāv no divām daļām – no abonementa un lasītavas. Lasītavā studentu ērtībai ir novietots 11 dators ar pieeju internetam, nodrošinātas drukāšanas un kopēšanas iespējas. Ir iespējas strādāt arī ar portatīvajiem datoriem. Gandrīz visos studijuursos ir pieejama literatūra lietošanai un arvien lielāks īpatsvars ir literatūrai angļu valodā. Bibliotēka regulāri saņem gan Latvijā, gan ārvalstīs izdotus periodiskos izdevumus. Bibliotēkā studējošiem un akadēmiskajam personālam ir nodrošināta pieeja elektroniskajām datu bāzēm. Bibliotēka sniedz arī kopēšanas, printēšanas un skenēšanas pakalpojumus.

Infrastruktūra

Studiju programmas studējošiem studiju process noris divu ēku Rīgā, Lomonosova ielā 4 un Lomonosova ielā 1/4 telpās.. Minētajās ēkās ir auditorijas, kas ir aprīkotas ar mūsdienīgiem studiju tehniskajiem palīg līdzekļiem – baltajām tāfelēm, ir nodrošināta iespēja izmantot televizoru, videomagnetofonu, videokameru, multimediju projektoru. Daudzas auditorijas ir apgādātas ar stacionāru multimediju projektoru, ekrānu, datoru ar interneta pieslēgumu un citiem tehniskajiem līdzekļiem. Visās ēkās ir pieejams bezmaksas bezvadu internets (WiFi). Studentu un Akadēmijas darbinieku vajadzībām ēkās 1.stāvā ir izvietotas kafejnīcas, kā arī ir uzstādīti tirdzniecības automāti

dažādu dzērienu iegādei.

Informācijas tehnoloģijas

BSA studiju nodrošināšanai izmanto mūsdienu IT tehnoloģiju iespējas: datoru lietošanu studiju procesā un profesionālajā pilnveidē, iekšējo informatīvo sistēmu NEXUS, internetu, standarta un speciālās datorprogrammas, audio/video līdzekļus, biroja tehniku, auditoriju tehnisko aprīkojumu (stacionāros un pārnēsājamās multimēdiju projektorus). Notiek regulārs darbs iekšējās informatīvās sistēmas funkcionalitātes pilnveidošanā. Turpinās darbs pie datoru parka modernizācijas, nodrošinot ātrāku, pilnvērtīgāku un efektīvāku studiju procesu. Lai nodrošinātu kvalitatīvāku elektronisko saziņu, Akadēmijas darbinieki un studenti izmanto BSA piedāvāto e-pastu sistēmu.

Lai nodrošinātu akadēmisko godīgumu un nepieļautu plaģiāta gadījumus, ir plānots uzsākt studentu noslēgumu darbu pārbaudi ar starpaugstskolu vienoto datorizēto plaģiāta kontroles sistēmu.

Sīkāka informācija par informatīvās bāzes (tai skaitā bibliotēkas), materiāli tehniskās bāzes un finansiālas bāzes atbilstību studiju programmas īstenošanas nosacījumiem un studiju rezultātu sasniegšanai ir sniegta II. daļas 3. nodaļas 3.1.- 3.3. punktos.

3.2. Studiju un zinātnes bāzes, tajā skaitā resursu, kuri tiek nodrošināti sadarbības ietvaros ar citām zinātniskajām institūcijām un augstākās izglītības iestādēm, novērtējums (attiecināms uz doktora studiju programmām).

III - STUDIJU PROGRAMMAS RAKSTUROJUMS (4. Mācībspēki)

4.1. Mācībspēku sastāva izmaiņu analīze un novērtējums par pārskata periodu, to ietekme uz studiju kvalitāti.

Profesionāla bakalaura studiju programmā „Finanšu vadība” nodarbināto docētāju kvalifikācija un skaits atbilst Augstskolu likuma prasībām un BSA stratēģisko prioritāšu mērķu un uzdevumu īstenošanai. Studiju programmas realizēšanā iesaistīti profesionāli docētāji: visiem ir doktora grāds vai maģistra grāds, specializēto kursu docētāju iegūtā izglītība atbilst studiju kursa jomai. Lielāka daļa docētāju ir praktizējoši speciālisti. Daži no studiju programmā nodarbinātajiem docētājiem vienlaikus ir nodarbināti zinātniskās pētniecības darbā, kas nodrošina studiju un pētnieciskā darba sinerģiju. Galvenie kritēriji docētāju atlasei ir: izglītība (grāds), profesionālā pieredze un pētnieciskā un jaunrades darbība, komunikācijas prasmes.

Laika periodā no 2013./2014. akadēmiskā gada līdz 2019./2020. akadēmiskā gada pavasarim profesionāla bakalaura programmas „Finanšu vadība” ir mainīties ne tikai docētāju kvantitatīvais sastāvs, bet arī tika veiktas tā kvalitatīvas izmaiņas.

Tabula 4.1.1.

**Profesionālā bakalaura programmas „Finanšu vadība”
mācībspēku zinātniskais grāds**

	Doktori		Maģistri		Kopā	
	Skaits	%	Skaits	%	Skaits	%
Ievēlēti BSA	17	42.5	8	20.0	25	62.5
Neievēlēti BSA	6	15.0	9	22.5	15	37.5
Kopā	23	57.5	17	42.5	40	100.0

Kā redzams no tabulas, uz šo brīdī profesionālā bakalaura studiju programmas “Finanšu vadība” realizācijai ir iesaistīti 40 docētāji. 62,5 % no docētājiem pamatdarbs ir Baltijas Starptautiskā akadēmija. No kopēja docētāju skaita 57,5 % akadēmiskā personāla nodrošina 23 docētāji ar doktora grādu (17 ievēlēti BSA, 6 neievēlēti). 17 (8 ievēlēti BSA, 9 neievēlēti) docētājiem ir maģistra grāds (42,5 %), septiņi no tiem studē doktorantūrā.

Saskaņā ar BSA akadēmiskā personāla attīstības politikas, studiju procesā tika iesaistīti BSA absolventi, kuri ieguvuši maģistra grādu vai doktora grādu: piemēram, BSA 2000.gada absolventi juristi T.Jurkeviča un A.Gabrielyan kļuva par Dr.iur. (T.Jurkeviča 2015. gadā, A.Gabrielyan 2014 .gadā), BSA 2000. gada absolvents jurists A.Surmačs doktora grādu ekonomikā (dr.eoc). Studē doktorantūrā programmu docētāji Ž.Černoštana (BSA), A.Uzbekovs (BSA), I.Ratanova (Latvijas Universitātē), S.Polovko (Latvijas Lauksaimniecības Universitātē), Jūlija Popova (Latvijas Universitāte), A.Mite (Latvijas Universitātē), O.Garkājs (Turība).

Pēc akadēmiskiem amatiem (skat. ____ . tabulu) studiju programmu realizē seši profesori (15 %), trīs asociētie profesori (7.5%), 18 docenti (45 %) ; 10 lektori (25 %); 3 vadošais pētnieks (7,5 %).

Tabula 4.1.2.

**Profesionālā bakalaura programmas „Finanšu vadība”
mācībspēku akadēmiskais amats**

	Asociēti profesori		Profesori		Docenti		Lektori		Vadošais pētnieks		Kopā	
	Skaits	%	Skaits	%	Skaits	%	Skaits	%	Skaits	%	Skaits	%
Ievēlēti BSA	2	5.0	6	15.0	13	32.5	2	5.0	2	5.0	25	62.5
Neievēlēti BSA	1	2.5		0.0	5	12.5	8	20.0	1	2.5	15	37.5
Kopā	3	7.5	6	15.0	18	45.0	10	25.0	3	7.5	40	100.0

Ir novērojamas arī pozitīvas tendences, kas saistās ar docentu, asociēto profesoru un profesoru skaita izmaiņām studiju programmās:

2013/2014.akadēmiskajā gadā programmas īstenoja 4 profesori, 4 asoc.profesori, 11 docenti (ar doktora grādu 6);

2015/2016.gadā – 5 profesori, 3 asoc.profesori, 12 docenti (ar doktora grādu 7);

2019/2020.gadā – 6 profesori, 3 asoc.profesori, 18 docenti (ar doktora grādu 9).

Laika periodā no 2013. gada septembra līdz 31.01.2020. gadam, par asociētiem profesoriem un profesoriem ir kļuvuši I.Plotka (profesore), Ž. Caurkubule (līdz 11.04.2018. asoc.profesore, no 12.04.2018. profesore), T.Golubkova (līdz 08.12.2014. asoc.profesore, no 09.12.2014. profesore), L.Verovska (līdz 06.06.2016. asoc.profesore, no 04.07.16. profesore), A.Mašarskis (no 05.03.19. profesore).

Kopumā, docētāju kvalifikācija ir vērtējama kā atbilstīga. Profesionālā bakalaura studiju programmas “Finanšu vadība” īstenošanā, docētāju zinātniskā un pedagoģiskā pieredze nodrošina izglītības programmas mērķu sasniegšanu, kā arī studentiem izveidot atbilstīgas zināšanas, prasmes un kompetences, sasniedzot izvirzītos studiju rezultātus.

Studiju kvalitāte ir cieši saistīta ar akadēmiskā personāla kvalifikāciju un zinātnisko darbību, un lai paaugstinātu studiju kvalitāti, ir nepieciešams pastāvīgi sekot akadēmiskā personāla ar zinātnisko grādu īpatsvara palielināšanu, piesaistīt kvalificētu ārvalstu akadēmisko personālu, un ir nepieciešama pastāvīga mācībspēku sastāva atjaunošana, nomaīņa un iesaiste tālākizglītībā

Docētāju kvalifikācija un tās efektivitāte tiek regulāri novērtēta ikgadējās veiktās studentu aptaujās.

4.2. Studiju programmas īstenošanā iesaistīto mācībspēku (akadēmiskā personāla, viesprofesoru, asociēto viesprofesoru, viesdocentu, vieslektoru un viesasistentu) kvalifikācijas atbilstības studiju programmas īstenošanas nosacījumiem un normatīvo aktu prasībām novērtējums. Sniegt informāciju par to, kā mācībspēku kvalifikācija palīdz sasniegt studiju rezultātus.

Docētāju kvalifikācija ir ļoti svarīga, par cik tā ir saistīta ar izglītības procesa rezultāta kvalitāti. Docētāju kvalifikācija ir tiešā saiknē ar studentu zināšanu, prasmju un kompetenču formēšanu. Parasti tas izpaužas docētāju zinātniskās, studiju un organizatoriskās darbības vienotā kopumā, kur studiju procesā tiek pielietota studencentrēta pieeja. Baltijas Starptautiskā akadēmija rada iespējas docētājiem pilnveidot savu profesionalitāti, sniedzot atbalstu veikt zinātniski pētniecisko darbību, apgūt inovatīvas metodes un jaunas apmācību tehnoloģijas, kuras var izmantot studiju procesā.

Docētāju sistēmiskais domāšanas veids ietekmē studenta domāšanas veida attīstību, veicina apgūt psiholoģijas zinātnes galvenos pamatjēdzienus un likumsakarības, kā arī attīsta analītisku un kritisku domāšanu saistībā ar dažādām zinātniskām pieejām un problēmām. Docētāju spēja radīt radošu atmosfēru, modināt studentos interesi un zinātkāri studiju procesā, attīsta studentiem iemaņas un spējas atrast dažādus risinājumus nestandarta situācijās. Docētāji, izmantojot interaktīvas studiju metodes, attīsta studentiem komunikatīvas iemaņas, prasmes strādāt komandā, kas ir viena no svarīgākajām topošā finansista profesionālajām iezīmēm.

Katram docētājam, kurš strādā profesionālā bakalaura studiju programmā „Finanšu vadība”, ir sekojoši pienākumi:

Docētāju kvalifikācijas kompetencē:

- izstrādāt un publicēt mācību metodiskos materiālus kursiem, kurus viņš/ viņa vada, papildināt un atjaunot MOODLE platformu,
- sagatavot PowerPoint prezentācijas, izdales materiālus (konspektus, uzdevumus), autentisku ilustratīvo materiālu (video un audio) u. c. materiālus, kuri optimizē izglītošanas procesu,

- vadīt konsultācijas studentiem – 4 stundas semestrī un pirmseksaminācijas konsultācijas,
- hospitācijas ietvaros vienreiz gadā vadīt atklātas nodarbības un apmeklēt vismaz 2 savu kolēģu nodarbības un piedalīties to apspriešanā,
- paaugstināt kvalifikāciju, iesniedzot attiecīgu sertifikātu,
- programmas realizēšanas ietvaros organizēt vienu pasākumu gadā vai aktīvi piedalīties tajā: semināru, konferenci, apaļo galdu, diskusijas u. tml.,
- piedalīties pasākumos, kuri tiek organizēti programmas realizēšanas vai BSA izglītošanas darbības ietvaros,
- **Starptautiskajā darbībā:**
- aktīvi piedalīties starptautiskajās konferencēs ar referātiem;
- lasīt lekcijas ārzemju augstskolās, tajā skaitā starptautiskās mobilitātes programmas Erasmus ietvaros,
- **Zinātniski pētnieciskajā darbībā:**
- uzstāties zinātniskās konferencēs un semināros (vismaz 2 uzstāšanās gadā),
- publicēt rakstus (vismaz 1 publikācija gadā),
- sekot jaunākajām zinātniskās literatūras publikācijām, korigēt studentiem piedāvātos literatūras sarakstus, informēt bibliotēkas direktoru par nepieciešamību papildināt bibliotēkas fondus.

Docētāju kvalifikācija ir vērtējama kā atbilstīga, jo kopumā programmas īstenošanā ir iesaistīti gan docētājus, kuri aktīvi veic pētniecisko darbību, tātad spēj nodrošināt augstu kvalitāti zināšanu apguvē saistībā ar jaunākajām zinātniskām atziņām attiecīgajā jomā, gan psiholoģijas jomā atzīti profesionāļi, kuri gan tiešā, gan pastarpinātā veidā dalās ar savu praktiskā darba pieredzi, pilnveidojot studentu prasmes. Kopumā programmā iesaistītie docētāji spēj studentiem izveidot atbilstīgas kompetences, sasniedzot izvirzītos studiju rezultātus.

Tabula 4.2.1.

Profesionālā bakalaura studiju programmas „Finanšu vadība” vadošo docētājus zinātniskās pētniecības sasaiste ar studiju kursiem un diplomdarbu tēmām

Vārds, uzvārds	Amats, grāds	Pētījums	Lasāmās disciplīnas	Vadīto diplomdarbu tēmas
Aleksandrs Mašarskis	Prof., Dr.oec	Finanšu un banku tirgus regulēšana. Starptautisko finanšu sistēmas attīstība	Finanšu risku vadība; Investīciju vadība; Starptautiskās finanses un finanšu institūcijas	Organizācijas finanšu vadība; Investīciju vadība; Bankas, starptautiskās finanses
Ludmila Verovska	Prof., Dr.oec.	Audits un iekšējā kontrole	Finanšu grāmatvedība; Audits un iekšējā kontrole	Grāmatvedības organizācija; Nodokļu sistēma un politika; Vadības grāmatvedība; Organizācijas finanšu vadība

Gaļina Rešina	Prof., Dr.oec.	Finanšu un banku sistēmu pārvaldīšana (makro- un mikrolīmenī)	Finanšu sistēmas	Organizācijas finanšu vadība; Bankas, starptautiskās finanses
Žanna Černoštana	Doc., Mg.oec.	Augstskolas finanšu vadība	Grāmatvedības pamati; Grāmatvedības organizācija; Starptautiskie finanšu pārskatu standarti	Grāmatvedības organizācija; Nodokļu sistēma un politika; Vadības grāmatvedība; Organizācijas finanšu vadība
Barijs Mavļutovs	Doc., Dr.oec.	Uzņēmuma finanšu vadība	Korporatīvas finanses; Finanšu analīze; Finanšu menedžments; Organizācijas finanšu plānošana	Organizācijas finanšu vadība; Investīciju vadība
Inese Ratanova	Doc., Mg.oec.	Baltijas valstu mazā biznesa attīstības problēmu pētīšana	Vadības grāmatvedība; Projektu vadība	Vadības grāmatvedība; Organizācijas finanšu vadība
Andrejs Surmačš	Doc., Dr.oec.	Finanšu un banku sistēmu pārvaldīšana (makro- un mikrolīmenī)	Komercbanku menedžments	Bankas, starptautiskās finanses

Visiem docētājiem ir zināšanas un profesionāla saistība ar tēmu, kuru pasniedz ekonomikā un finansēs. Studiju programmā tiek nodrošināta profesionālās un akadēmiskās vides docētāju proporcionalitāte, tādējādi veidojot sabalansētu komandu, kurā ir pārstāvēta gan biznesa gan akadēmiskā vide, kas palīdz sasniegt studiju programmas izvirzītos mērķus un nodrošināt gan akadēmiskas, gan praktiskas zināšanas. Prakšu vadīšanai tiek piesaistīti vēl praktiķi no biznesa vides.

Izvērtējot akadēmiskā personāla zinātniskās biogrāfijas, Senāta sēžu protokolus, kuri atspoguļo akadēmiskajā amatā ievēlēšanai personas iesniegtos dokumentus, vēlēšanu procesu un rezultātus, akadēmiskā personāla pašnovērtēšanas ziņojumus, studējošo darba rezultātus un studējošo atsauksmes, Fakultātes Padome atzīst, ka akadēmiskā personāla kvalifikācija atbilst struktūrvienības mērķu un uzdevumu īstenošanai.

Kopumā akadēmiskā personāla iesaiste vērtējama ļoti pozitīvi. Programmas ietvaros izmaiņas amatu struktūrā tiek kontrolētas un notiek sistemātiska personāla pilnveide

4.3. Informācija par doktora studiju programmas īstenošanā iesaistītā akadēmiskā personāla zinātnisko publikāciju skaitu pārskata periodā, pievienojot svarīgāko publikāciju

sarakstu, kas publicētas žurnālos, kuri tiek indeksēti datubāzēs Scopus vai WoS CC. Sociālajās zinātnēs un humanitārajās un mākslas zinātnēs var papildus skaitīt zinātniskās publikācijas žurnālos, kas tiek indeksēti ERIH+ (ja piemērojams).

4.4. Informācija par doktora studiju programmas īstenojošā iesaistītā akadēmiskā personāla iesaisti pētniecības projektos kā projekta vadītājiem vai galvenajiem izpildītājiem/ apakšprojektu vadītājiem/ vadošajiem pētniekiem, norādot attiecīgā projekta nosaukumu, finansējuma avotu, finansējuma apmēru. Informāciju sniegt par pārskata periodu (ja attiecināms).

4.5. Sniegt piemērus akadēmiskā personāla iesaistei zinātniskajā pētniecībā un/vai mākslinieciskajā jaunradē gan nacionālā, gan starptautiskā līmenī (studiju programmas saturam atbilstošajās jomās) un iegūtās informācijas pielietojumam studiju procesā.

Akadēmiskā personāla pētnieciskā darbība noris atbilstoši fakultātes zinātnisko pētījumu virzieniem un ir viens no BSA darbības pamatvirzieniem. Sekmīga pētniecības procesa nodrošināšanai BSA darbojas Zinātniski metodiskā padome, BSA Zinātnes padome, Doktorantūras padome.

Studiju programmas „Finanšu vadība” akadēmiskā personāla pētījumu tematika ir cieši saistīta ar studiju programmas saturu un katra docētāja akadēmiskajiem kursiem. Studiju programmas mācībspēki attīsta savas zinātniskās darbības virzienus. Kā daļu no šiem virzieniem viņi veic pētījumus, raksta zinātniskos rakstus, piedalās konferencēs, vada studentu un maģistrantu zinātniskos darbus. Studiju programmas docētāju veiktais pētniecības darbs tiek izmantots studiju kursu programmu sagatavošanā un studējošo apmācībā, un tam ir tieša ietekme uz studiju darbu. Dotā informācija ir atspoguļota studiju programmas “Finanšu vadība” 4. sadaļas 4.1.; 4.2. punktu sniegtā pārskatā.

Studiju programmas mācībspēki regulāri iepazīstina zinātnieku aprindas ar savu pētījumu rezultātiem, piedaloties BSA organizētajās konferencēs un zinātniskajos semināros, kā arī citu Latvijas un ārvalstu augstskolu organizētajās konferencēs, simpozijos un kongresos, kas gan paplašina profesionālo redzesloku, gan ļauj veikt zinātnisko darbību izvēlētajā jomā. Studiju programmas akadēmiskā personāla piedalīšanās starptautiskajās zinātniskajās konferencēs atspoguļota **Pielikumā**.

Studiju programmas īstenošanā iesaistītā akadēmiskā personāla galveno zinātnisko publikāciju un sagatavotās mācību literatūras saraksts pārskata periodā ir atspoguļots **Pielikumā**. Pētījumu rezultāti atspoguļojas izdotajās monogrāfijās, zinātniskajos rakstos un publicētajos konferenču materiālos, projektos un citās zinātniskās aktivitātēs.

4.6. Mācībspēku sadarbības novērtējums, norādot mehānismus sadarbības veicināšanai, studiju kursu/ moduļu savstarpējās sasaistes nodrošināšanā. Norādīt arī studējošo un

mācībspēku skaita attiecību studiju programmas ietvaros (pašnovērtējuma ziņojuma iesniegšanas brīdī).

Studiju programmas īstenošanas akadēmiskās un zinātniskās darbības kvalitātes noteikšanai piemēro šādas mācībspēku sadarbības formas:

- Akadēmijas docētāju savstarpējs lekciju/nodarbību, meistarklašu/ pārbaudījumu

apmeklējums, kas ļauj izvērtēt darba stiprās un vājās puses;

- Akadēmijas docētāju ikgadēju pārskatu sagatavošana par akadēmisko un zinātnisko darbību, publikācijām, dalību zinātniskos pētījumos un zinātniskās konferencēs;
- Akadēmijas docētāju starptautiskas apmaiņas veicināšana, piesaistot starptautisku fondu finansējumu un radot iespēju Akadēmijas docētājiem gūt pieredzi ārvalstu augstskolās;
- Augsti kvalificētu vieslektoru un docētāju aicināšana studiju kursu docēšanai, meistarklašu vadīšanai, tai skaitā no ārvalstu augstskolām;
- Studiju programmas satura analīze un izvērtējums, sagatavojot pašnovērtējuma ziņojumus par aizvadīto akadēmisko gadu. Iegūtie dati un secinājumi tiek izskatīti studiju virziena "Ekonomika" Padomes un Senāta sēdēs;
- Studiju procesa un pasniegšanas kvalitātes kontrole un analīze, ko regulāri veic studiju virziena "Ekonomika" Padome;
- Absolventu darba iemaņu un piemērotības darba tirgum aptaujas un analīze;
- Studentu aptaujas, iegūstot viedokli par studiju programmu konkrētu kursu īstenošanu, satura un pasniegšanas formas atbilstību studiju kvalitātes prasībām;
- Ārējo ekspertu izmantošana studiju procesa un studējošo zināšanu novērtēšanai;
- Studiju procesa stratēģiskā plānošana, analizējot studiju programmas vājos punktus, to novēršanu un programmas attīstības iespējas.

Profesionālā bakalaura studiju programmas "Finanšu vadība" mērķa izpildi nodrošina augstākās kvalifikācijas akadēmiskais personāls, kuru veido kodols - profesori un asociētie profesori, kā arī kvalificēti mācībspēki (docenti, lektori). Studējošo un mācībspēku skaita attiecība profesionālās bakalaura studiju programmas "Finanšu vadība" ietvaros 2020.gadā, skatīt 4.6.1.tabulā.

4.6.1. tabula.

Studējošo un mācībspēku skaita attiecība profesionālās bakalaura studiju programmas "Finanšu vadība" ietvaros, 2019/2020. māc.gadā.

Studiju programma	Studējošo un mācībspēku skaita attiecība (studējošo skaits/mācībspēku skaits)
Finanšu vadība	1,5

Pielikumi

III. Studiju programmas raksturojums - 1. Studiju programmas raksturojošie parametri		
Kopīgās studiju programmas atbilstība Augstskolu likuma prasībām (tabula)		
Statistika par studējošajiem pārskata periodā	FV_pasnov studentu_statistika RIGA&DAUGAVPILS_2021.doc	FV_pasnov studentu_statistika RIGADAUGAVPILS_2021 ENG.doc
III. Studiju programmas raksturojums - 2. Studiju saturs un īstenošana		
Studiju programmas atbilstība valsts izglītības standartam	Bc.FV atbilstība valsts izglītības standartam.docx	Compliance FM BcSP with the state education standard.docx
Studiju programmā iegūstamās kvalifikācijas atbilstību profesijas standartam (ja piemērojams)	FV atbilstība profesijas standartam2021.docx	Compliance FM BcSP with the state profesional standard.docx
Studiju programmas atbilstību atbilstošās nozares specifiskajam normatīvajam regulējumam (ja piemērojams)		
Studiju kursu/ moduļu kartējums studiju programmas studiju rezultātu sasniegšanai	FV Studiju kursu_ kartējums 15.02.2021.docx	FV Studiju kursu_mapping ENG 14.02.2021.docx
Studiju programmas plāns (katram studiju programmas īstenošanas veidam un formai)	Prof.BC.FV_studiju plans_09.12.2020 (1).xlsx	Prof.BC.FV ENG 09.12.2020 (1).xlsx
Studiju kursu/ moduļu apraksti	FV - STUDIJU KURSU APRAKSTI 14.02.2021.docx	FV - STUDIJU KURSU APRAKSTI 14.02.2021 EN.docx
Studiju programmas raksturojums - Citi obligātie pielikumi		
Par studiju programmas apgūšanu izsniedzamā diploma paraugs	BC_FV_DIPLOMS_LV (1).docx	BC_FV_DIPLOMS_Eng.docx
Dokuments, kas apliecina, ka augstskola vai koledža studējošajiem nodrošinās iespējas turpināt izglītības ieguvī citā studiju programmā vai citā augstskolā/ koledžā (līgums ar citu akreditētu augstskolu vai koledžu), ja studiju programmas īstenošana tiks pārtraukta	Līgums ar EKA.pdf	Work translateCOOPERATION AGREEMENT_EN.docx
Dokuments, kas apliecina, ka augstskola vai koledža studējošajiem garantē zaudējumu kompensāciju, ja studiju programma augstskolas vai koledžas rīcības (darbības vai bezdarbības) dēļ netiek akreditēta vai tiek atņemta studiju programmas licence un studējošais nevēlas turpināt studijas citā studiju programmā.	Par saistību izpildes nodrošināšanu Bc FV.pdf	The Performance of Obligations Bc FM.pdf
Augstskolas/ koledžas apliecinājums par studiju programmas īstenošanā iesaistāmo mācībspēku attiecīgo svešvalodu prasmi vismaz B2 līmenī atbilstoši Eiropas Valodas prasmes novērtējuma līmeņiem (līmeņu sadalījums pieejams tīmekļvietnē www.europass.lv, ja studiju programmu vai tās daļu īsteno svešvalodā.	FV+SF_angļu_LV.docx	FV+SF_angļu_ENG.docx
Ja studiju virziena ietvaros tiek īstenotas doktora studiju programmas, apliecinājums, ka doktora studiju programmas akadēmiskā personāla sastāvā ir ne mazāk kā pieci doktori, no kuriem vismaz trīs ir Latvijas Zinātnes padomes apstiprināti eksperti tajā zinātnu nozarē vai apakšnozarē, kurā studiju programma plāno piešķirt zinātnisko grādu.		
Ja studiju virziena ietvaros tiek īstenotas akadēmiskās studiju programmas, apliecinājums, ka akadēmisko studiju programmu akadēmiskais personāls atbilst Augstskolu likuma 55. panta pirmās daļas trešajā punktā noteiktajām prasībām.		
Studiju līguma paraugs/-i	FV_bak_līgums_LV.docx	FV_bak_Agreement_ENG.docx
Ja studiju virziena ietvaros tiek īstenotas akadēmiskās studiju programmas, kurās paredzēts, ka studēs mazāk nekā 250 pilna laika studējošie, attiecīgs Augstākās izglītības padomes atzinums atbilstoši Augstskolu likuma 55. panta otrajai daļai.		

Eiropas ekonomika un bizness

Augstākās izglītības iestāde	<i>Ekonomika</i>
Studiju programmas nosaukums	<i>Eiropas ekonomika un bizness</i>
Izglītības klasifikācijas kods (IKK)	42311
Studiju programmas veids	<i>Profesionālā bakalaura studiju programma</i>
Studiju programmas direktora vārds	<i>Žanna</i>
Studiju programmas direktora uzvārds	<i>Caurkubule</i>
Studiju programmas direktora e-pasts	<i>bsaprorektor@inbox.lv</i>
Studiju programmas vadītāja/ direktora akadēmiskais/ zinātniskais grāds	<i>Dr.sc.ing., profesors</i>
Studiju programmas direktora telefona numurs	<i>+37167100230</i>
Studiju programmas mērķis	<i>Profesionālās augstākās izglītības studiju programmas „Eiropas ekonomika un bizness” mērķis - sagatavot kvalificētus, Latvijas tautsaimniecības un Eiropas ekonomikas prasībām atbilstošus, starptautiski konkurētspējīgus speciālistus, kas ir apguvuši ekonomista profesijai nepieciešamās kompetences darbam komercsektora un publiskā sektora institūcijās, un kuri spēj veikt dažādos pētījumus un pielietot tos savā profesionālajā darbībā, attīstīt savu personību un iespēju turpināt studijas maģistrantūrā.</i>
Studiju programmas uzdevumi	<p><i>Lai sasniegtu izvirzīto mērķi, ir izstrādāti šādi uzdevumi:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> <i>• Nodrošināt teorētisko pamatzināšanu apgūšanu ekonomikas un uzņēmējdarbības jomā, ieskaitot Eiropas un pasaules pieredzi (PU1);</i> <i>• Veidot studējošajos izpratni par uzņēmējdarbību, tās zinātnisku un praktisku vadību, kā arī attīstīt ekonomisko procesu analīzes iemaņas (PU2);</i> <i>• Iepazīstināt ar Eiropas valstu ekonomiskās attīstības problēmām un tendencēm; sniegt Eiropas integrācijas procesa analīzi, nosakot problēmas un attīstības perspektīvas (PU3);</i> <i>• Nodrošināt zināšanas par biznesa organizāciju, vadīšanu un specifiku Latvijā un Eiropā (PU4);</i> <i>• Veidot spēju pielietot iegūtās teorētiskās zināšanas zinātniski - pētnieciskā darbā (PU5);</i> <i>• Attīstīt analītiskās un kritiskās domāšanas, problēmu radošas analīzes un patstāvīgu lēmumu pieņemšanas spējas (PU6);</i> <i>• Veicināt studentu personisko un profesionālo izaugsmi, motivējot tos tālākizglībai (PU7).</i> <p><i>Programmas mērķi un uzdevumi atbilst Baltijas Starptautiskās akadēmijas darbības un attīstības ilgtermiņa stratēģijai 2016.-2021. gadam. (https://bsa.edu.lv/dokumenti/)</i></p>

Sasniedzamie studiju rezultāti	<p><i>Zināšanas un izpratne:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Spēj demonstrēt uzņemuma ekonomista profesijai raksturīgās vispārējās un specializētas zināšanas priekšstata, izpratnes un lietošanas līmenī (SR1); 2. Spēj parādīt ekonomikas un uzņēmējdarbības jomas svarīgāko jēdzienu, teoriju un sociāli ekonomisko procesu un likumsakarību kritisku izpratni.(SR2). <p><i>Prasmes:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Spēj izprast sociāli ekonomisko procesu aktualitātes un likumsakarības Latvijā un pasaulē, analizēt un izvērtēt ekonomiskās politikas attīstības tendences un procesus Latvijā un Eiropā, uzņēmējdarbības makro un mikro vidi vietējā un starptautiskajā tirgū, tos ietekmējošos faktoros un ekonomiskos riskus gan mikro, gan makro līmenī (SR3); 2. Spēj veikt ekonomista profesionālās darbības uzdevumus un rast inovatīvus risinājumus, izmantojot apgūtās zināšanas un prasmes; analizēt un interpretēt ekonomisku informāciju, izvērtēt un salīdzināt ekonomiskās darbības alternatīvas, novērtējot to iespējamās sēkas un izmantot to lēmumu pieņemšanā ekonomista profesionālās kompetences ietvaros (SR4); 3. Prot vākt, analizēt un interpretēt ekonomikas datus, izmantojot statistikas un citas zinātniski pētnieciskās metodes, formulēt un analītiski aprakstīt informāciju, problēmas un risinājumus ekonomikas nozarē, sniegt argumentētus priekšlikumus ekonomiskās darbības pilnveidošanai un problēmu risināšanai (SR5); 4. Seko ekonomikas teorijas un prakses sasniegumiem, izmanto tos savā profesionālajā darbībā, papildinā savas zināšanas ekonomikas jomā, izmantojot dažādus informācijas avotus (SR6); 5. Spēj veikt pētniecisku darbību un lietišķos pētījumus, interpretēt un analizēt to rezultātus; prezentēt savu pētījumu rezultātus, argumentēti izteikt savu viedokli un to aizstāvēt; patstāvīgi strukturēt savu mācīšanos, virzīt savu un padoto tālāku mācīšanos un profesionālo pilnveidi (SR7). <p><i>Kompetences:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Spēj pārvaldīt komercsektora un publiskā sektora institūciju finanšu, nodokļu un grāmatvedības jautājumus, plānot un sastādīt, analizēt un koriģēt budžetus, analizēt un prognozēt ieņēmumus un izdevumus, nodrošināt efektīvu finanšu izlietošanu (SR8); 2. Spēj izprast profesionālās ētikas pamatprincipus un izvērtēt savas profesionālās darbības ietekmi uz vidi un sabiedrību; uzņemties atbildību un iniciatīvu, veicot darbu individuāli, komandā vai vadot citu cilvēku darbu; ievērot ētikas principus dažādās saskarsmes situācijās un starpkultūru komunikācijā, nodrošināt aktīvu un efektīvu dalību sociālā dialoga veidošanā sabiedrībā (SR9); 3. Spēj izprast un pielietot savā darbā Latvijas un Eiropas likumu tiesiskās normas; orientēties normatīvo aktu prasībās savā profesionālajā jomā; veikt darba uzdevumus, ievērojot darba tiesiskās attiecības un darba aizsardzības prasības, kā arī civilās aizsardzības un vides aizsardzības normatīvo aktu prasības (SR10); 4. Spēj izmantot modernās informācijas tehnoloģijas savā profesionālajā darbībā; atrast, sistematizēt un analītiski aprakstīt informāciju, izmantot informācijas datu bāzes; prognozēt un plānot ekonomisko darbību ar informācijas tehnoloģiju izmantošanu (SR11); 5. Spēj brīvi lietot apgūstamās svešvalodas profesionālās darbības ietvaros; izmantot valodu zināšanas ekonomiskās informācijas vākšanā, pētīšanā, analizē, kā arī saskarsmē ar ārzemju partneriem; attīstīt valodas prasmes savā profesionālajā darbībā (SR12).
--------------------------------	---

Studiju programmas noslēgumā paredzētais noslēguma pārbaudījums	Diplomdarbs
---	-------------

Studiju programmas varianti

Pilna laika klātie - 4 gadi - latviešu

Studiju veids un forma	<i>Pilna laika klātie</i>
Īstenošanas ilgums (gados)	4
Īstenošanas ilgums (mēnešos)	0
Īstenošanas valoda	<i>latviešu</i>
Studiju programmas apjoms (KP)	160
Uzņemšanas prasības (latviešu valodā)	<i>Iestāties BSA profesionālajā studiju programmā var reflektanti ar vidējo vispārējo vai vidējo profesionālo izglītību, vai Latvijā atzītu studiju programmas prasībām atbilstošu iepriekšējo izglītību.</i>
Iegūstamais grāds (latviešu valodā)	<i>Profesionālā bakalaura grāds uzņēmējdarbībā</i>
Iegūstamā kvalifikācija (latviešu valodā)	<i>Ekonomists</i>

Īstenošanas vietas

Īstenošanas vietas nosaukums	Pilsēta	Adrese
Sabiedrība ar ierobežotu atbildību "BALTIJAS STARPTAUTISKĀ AKADĒMIJA"	RĪGA	LOMONOSOVA IELA 4, LATGALES PRIEKŠPILSĒTA, RĪGA, LV-1003

Pilna laika klātie - 4 gadi - angļu

Studiju veids un forma	<i>Pilna laika klātie</i>
Īstenošanas ilgums (gados)	4
Īstenošanas ilgums (mēnešos)	0
Īstenošanas valoda	<i>angļu</i>
Studiju programmas apjoms (KP)	160
Uzņemšanas prasības (latviešu valodā)	<i>Iestāties BSA profesionālajā studiju programmā var reflektanti ar vidējo vispārējo vai vidējo profesionālo izglītību, vai Latvijā atzītu studiju programmas prasībām atbilstošu iepriekšējo izglītību.</i>
Iegūstamais grāds (latviešu valodā)	<i>Profesionālā bakalaura grāds uzņēmējdarbībā</i>
Iegūstamā kvalifikācija (latviešu valodā)	<i>Ekonomists</i>

Īstenošanas vietas

Īstenošanas vietas nosaukums	Pilsēta	Adrese
Sabiedrība ar ierobežotu atbildību "BALTIJAS STARPTAUTISKĀ AKADĒMIJA"	RĪGA	LOMONOSOVA IELA 4, LATGALES PRIEKŠPILSĒTA, RĪGA, LV-1003

Nepilna laika klātie - 4 gadi, 5 mēneši - latviešu

Studiju veids un forma	<i>Nepilna laika klātie</i>
Īstenošanas ilgums (gados)	4
Īstenošanas ilgums (mēnešos)	5
Īstenošanas valoda	<i>latviešu</i>
Studiju programmas apjoms (KP)	160

Uzņemšanas prasības (latviešu valodā)	<i>Iestāties BSA profesionālajā studiju programmā var reflektanti ar vidējo vispārējo vai vidējo profesionālo izglītību, vai Latvijā atzītu studiju programmas prasībām atbilstošu iepriekšējo izglītību.</i>
legūstamais grāds (latviešu valodā)	<i>Profesionālā bakalaura grāds uzņēmējdarbībā</i>
legūstamā kvalifikācija (latviešu valodā)	<i>Ekonomists</i>

Īstenošanas vietas

Īstenošanas vietas nosaukums	Pilsēta	Adrese
Sabiedrība ar ierobežotu atbildību "BALTIJAS STARPTAUTISKĀ AKADĒMIJA"	RĪGA	LOMONOSOVA IELA 4, LATGALES PRIEKŠPILSĒTA, RĪGA, LV-1003

Nepilna laika klātie - 4 gadi, 5 mēneši - angļu

Studiju veids un forma	<i>Nepilna laika klātie</i>
Īstenošanas ilgums (gados)	<i>4</i>
Īstenošanas ilgums (mēnešos)	<i>5</i>
Īstenošanas valoda	<i>angļu</i>
Studiju programmas apjoms (KP)	<i>160</i>
Uzņemšanas prasības (latviešu valodā)	<i>Iestāties BSA profesionālajā studiju programmā var reflektanti ar vidējo vispārējo vai vidējo profesionālo izglītību, vai Latvijā atzītu studiju programmas prasībām atbilstošu iepriekšējo izglītību.</i>
legūstamais grāds (latviešu valodā)	<i>Profesionālā bakalaura grāds uzņēmējdarbībā</i>
legūstamā kvalifikācija (latviešu valodā)	<i>Ekonomists</i>

Īstenošanas vietas

Īstenošanas vietas nosaukums	Pilsēta	Adrese
Sabiedrība ar ierobežotu atbildību "BALTIJAS STARPTAUTISKĀ AKADĒMIJA"	RĪGA	LOMONOSOVA IELA 4, LATGALES PRIEKŠPILSĒTA, RĪGA, LV-1003

Nepilna laika neklātie - 4 gadi, 5 mēneši - latviešu

Studiju veids un forma	<i>Nepilna laika neklātie</i>
Īstenošanas ilgums (gados)	<i>4</i>
Īstenošanas ilgums (mēnešos)	<i>5</i>
Īstenošanas valoda	<i>latviešu</i>
Studiju programmas apjoms (KP)	<i>160</i>
Uzņemšanas prasības (latviešu valodā)	<i>Iestāties BSA profesionālajā studiju programmā var reflektanti ar vidējo vispārējo vai vidējo profesionālo izglītību, vai Latvijā atzītu studiju programmas prasībām atbilstošu iepriekšējo izglītību.</i>
legūstamais grāds (latviešu valodā)	<i>Profesionālā bakalaura grāds uzņēmējdarbībā</i>
legūstamā kvalifikācija (latviešu valodā)	<i>Ekonomists</i>

Īstenošanas vietas

Īstenošanas vietas nosaukums	Pilsēta	Adrese
Sabiedrība ar ierobežotu atbildību "BALTIJAS STARPTAUTISKĀ AKADĒMIJA"	RĪGA	LOMONOSOVA IELA 4, LATGALES PRIEKŠPILSĒTA, RĪGA, LV-1003

Nepilna laika neklātie - 4 gadi, 5 mēneši - angļu

Studiju veids un forma	<i>Nepilna laika neklātie</i>
------------------------	-------------------------------

Īstenošanas ilgums (gados)	4
Īstenošanas ilgums (mēnešos)	5
Īstenošanas valoda	angļu
Studiju programmas apjoms (KP)	160
Uzņemšanas prasības (latviešu valodā)	<i>Iestāties BSA profesionālajā studiju programmā var reflektanti ar vidējo vispārējo vai vidējo profesionālo izglītību, vai Latvijā atzītu studiju programmas prasībām atbilstošu iepriekšējo izglītību.</i>
legūstamais grāds (latviešu valodā)	<i>Profesionālā bakalaura grāds uzņēmējdarbībā</i>
legūstamā kvalifikācija (latviešu valodā)	<i>Ekonomists</i>

Īstenošanas vietas

Īstenošanas vietas nosaukums	Pilsēta	Adrese
Sabiedrība ar ierobežotu atbildību "BALTIJAS STARPTAUTISKĀ AKADEMIJA"	RĪGA	LOMONOSOVA IELA 4, LATGALES PRIEKŠPILSĒTA, RĪGA, LV-1003

III - STUDIJU PROGRAMMAS RAKSTUROJUMS (1. Studiju programmas raksturojošie parametri)

1.1. Izmaiņu studiju programmas parametros, kas notikušas kopš iepriekšējās studiju virziena akreditācijas lapas izsniegšanas vai studiju programmas licences izsniegšanas, ja studiju programma nav iekļauta studiju virziena akreditācijas lapā, apraksts un analīze.

Studiju programmas „Eiropas ekonomikas un bizness” raksturojošie parametri

Studiju programmas nosaukums	Eiropas ekonomikas un bizness	
Studiju programmas nosaukums angļu valodā	European Economy and Business	
Studiju programmas kods saskaņā ar Latvijas izglītības klasifikāciju	42311	
Studiju programmas veids un līmenis	Profesionālā bakalaura studiju programma	
Iegūstamais kvalifikācijas līmenis (NKI/EKI)	6.līmenis	
Studiju programmas apjoms (KP, rekomendējoši arī ECTS)	160 KP, 240 ECTS	
Īstenošanas forma, veids, ilgums (ja nepilni gadi, norādīt mēnešos) un īstenošanas valoda		
pilna laika klātie	4 gadi	Latviešu, angļu, krievu
nepilna laika klātie	4 gadi un 5 mēneši	Latviešu, angļu, krievu
nepilna laika neklātie (tālmācība)	4 gadi un 5 mēneši	Latviešu, angļu, krievu
Īstenošanas vieta	Lomonosova iela 4, Rīga, LV-1019	
Studiju programmas direktors/-e	prof., Dr.sc.ing., Žanna Caurkubule	
Piešķiramais grāds un profesionālā kvalifikācija	Profesionālā bakalaura grāds uzņēmējdarbībā Profesionālā kvalifikācija - ekonomists	

<i>Studiju turpināšanas iespējas</i>	Profesionālā bakalaura grāds dod tiesības turpināt izglītību akadēmiskajā maģistra studiju programmā vai maģistra programmā, ja ir izpildītas attiecīgās maģistra studiju programmas uzņemšanas prasības, kuras ietver atbilstošas priekšzināšanas sekmīgai šīs studiju programmas apguvei (Noteikumi par otrā līmeņa profesionālās augstākās izglītības valsts standartu Nr.512).
<i>Citas augstskolas studiju programma kurā studiju programmas slēgšanas gadījumā nodrošina studējošajiem iespēju turpināt izglītības ieguvu</i>	Ekonomikas un Kultūras augstskolas bakalaura studiju programma “Biznesa ekonomika”
<i>Studiju programmas noslēgumā paredzētais noslēguma pārbaudījums</i>	Diplomdarbs

Baltijas Starptautiskai akadēmijai ir bagāta pieredze profesionālā bakalaura programmas „Eiropas ekonomika un bizness” īstenošanā. Kopš 2006. gada studiju programma tika realizēta Baltijas Psiholoģijas un menedžmenta augstskolā (BPMA) (iepriekšējais augstskolas nosaukums - Psiholoģijas Augstskola). Pēc BPMA reorganizācijas 2015. gada janvārī studiju programma bija iekļauta Baltijas Starptautiskās akadēmijas studiju virzienā “Ekonomika”.

BPMA realizēta studiju programma pirmo reizi tika akreditēta 2006. gadā uz diviem gadiem. 2008. gadā profesionālā bakalaura studiju programma „Eiropas ekonomika un bizness” saņēma akreditāciju uz sešiem gadiem. 2013. gadā, valsts akreditācijas ietvaros, studiju virziena „Ekonomika” profesionālā bakalaura studiju programma „Eiropas ekonomika un bizness” bija atkārtoti akreditēta uz sešiem gadiem. Pamatojoties uz Augstskolu likuma 48. pantu studiju virzienam “Ekonomika” akreditācija ir pagarināta līdz 2020. gada 31. decembrim.

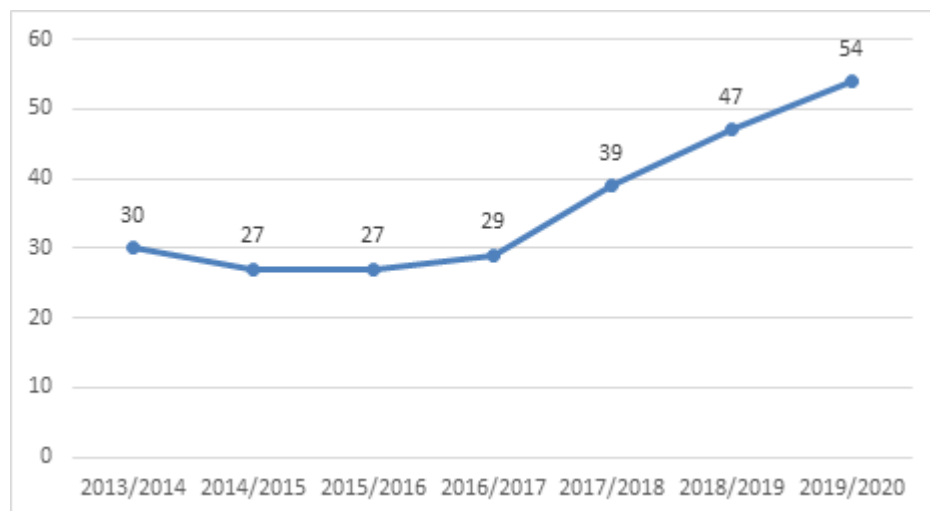
Kopš iepriekšējās studiju virziena akreditācijas otrā līmeņa profesionālās augstākās izglītības studiju programmā „Eiropas ekonomika un bizness” programmas raksturojošos parametrus (izmaiņas studiju programmas nosaukumā, iegūstamajā grādā, piešķiramajā kvalifikācijā, uzņemšanas prasībās, studiju programmu apjoms kredītpunktos utt.), izmaiņas nav veiktas.

Savukārt, tādi programmu parametri, kā programmas mērķis, uzdevumi un, atbilstoši, sasniedzamie studiju rezultāti (**pielikumā**) tika precizēti un aktualizēti darba tirgus prasībām, kā arī ņemot vērā studentu, absolventu, darba devēju un .akadēmiskā personālā aptauju rezultātus.

Programmu raksturojošos parametrus tika veiktas sekojošas izmaiņas un precizējumi: ***Pielikumā Profesionālās studiju programmas “Eiropas ekonomika un bizness” parametru izmaiņas, precizējumi un aktualizācija***

1.2. Statistikas dati par studējošajiem studiju programmā, studējošo skaita dinamika, skaita izmaiņu ietekmes faktoru analīze un novērtējums. Analizējot, atsevišķi izdalīt dažādas studiju formas, veidus, valodas.

Pārskata periodā no 2013./2014. līdz 2019/2020. akadēmiskā gada sākumam (uz 01.10) studentu skaits profesionālā bakalaura studiju programmā „Eiropas ekonomika un bizness” palielinājās par 80%, neskatoties uz to, ka divus gadus pēc kārtas – 2014./2015. un 2015./2016. studiju gados, kad notika BPMA reorganizācija pievienojoties pie BSA, studentu skaits ir nedaudz samazinājies – par 10%. Bet pēdējos gados ir novērojama pozitīva dinamika:

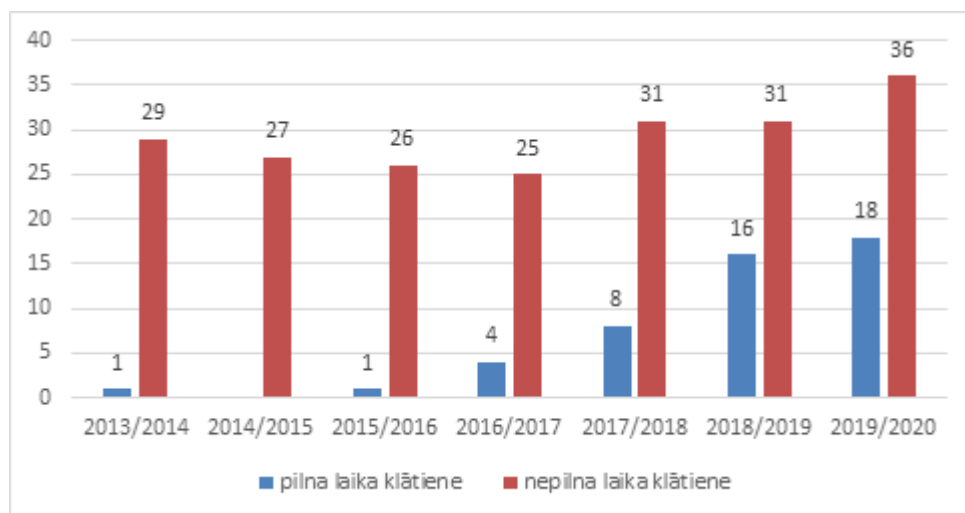

Studiju programmas „Eiropas ekonomika un bizness” studējošo skaits uz akadēmiskā gada 01.10.

Galvenie studējošo skaita pozitīvas dinamikas ietekmes faktori ir sekojoši:

- Pievienošana pie Baltijas Starptautiskās akadēmijas, kas ļāva pilnveidot un nostiprināt studiju programmu ar materiāliem, informatīviem un cilvēku resursiem;
- Studiju programmas akreditācija uz maksimālo termiņu – 6 gadiem;
- Studiju programmas satura unikalitāte salīdzinājumā ar citām līdzīgām Latvijas augstskolu programmām;
- Studiju programmas vadības kvalificēts menedžments;
- Studiju procesa organizēšanas grafiks studiju programmas nepilna laika studējošiem (nodarbības notiek piektdienās un sestdienās);
- Studiju programmas atpazīstamība starp Latvijas augstskolu absolventiem;
- Latvijas tautsaimniecības attīstības pozitīva dinamika pēckrīzes laikā, kas motivēja jauniešus iegūt augstāko izglītību.

Studējošie uzņemti un studē studiju programmā „Eiropas ekonomika un bizness” gan pilna laika klātienes studijās, gan nepilna laika klātienes studijās, tomēr nepilna laika klātienes studiju formā mācās divreiz vairāk studējošo nekā pilna laika klātienes studijās:

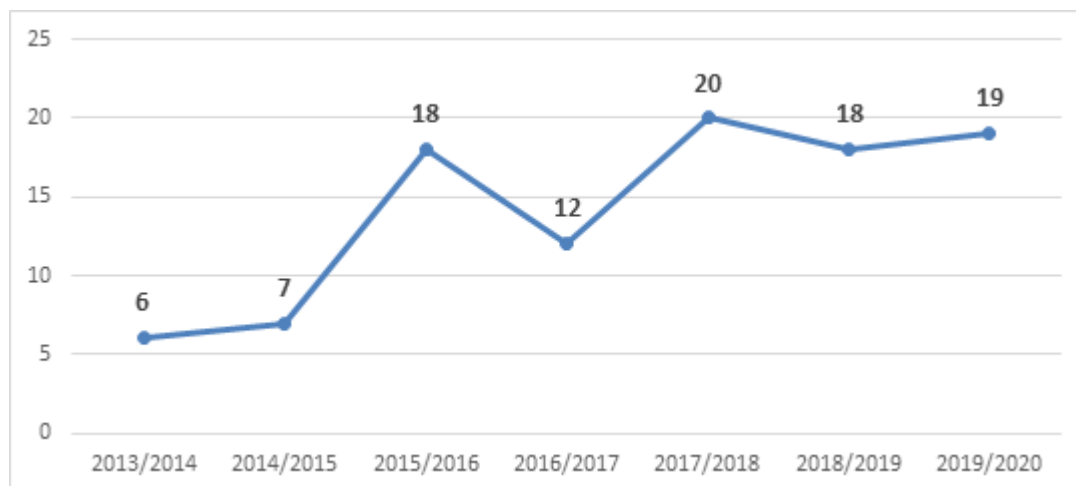

Studiju programmas „Eiropas ekonomika un bizness” studējošo skaits pēc plūsmām uz akadēmiskā gada 01.10.

Sākot no 2015./2016. studiju gada ir novērojama noturīga pozitīva dinamika studējošo uzņemšanā pilna laikklātienē studijās, un salīdzinājumā ar 2013./2014. studiju gadustudējošo skaits pilna laika klātienē studijās palielinājās 18 reizēs jeb par 80%.

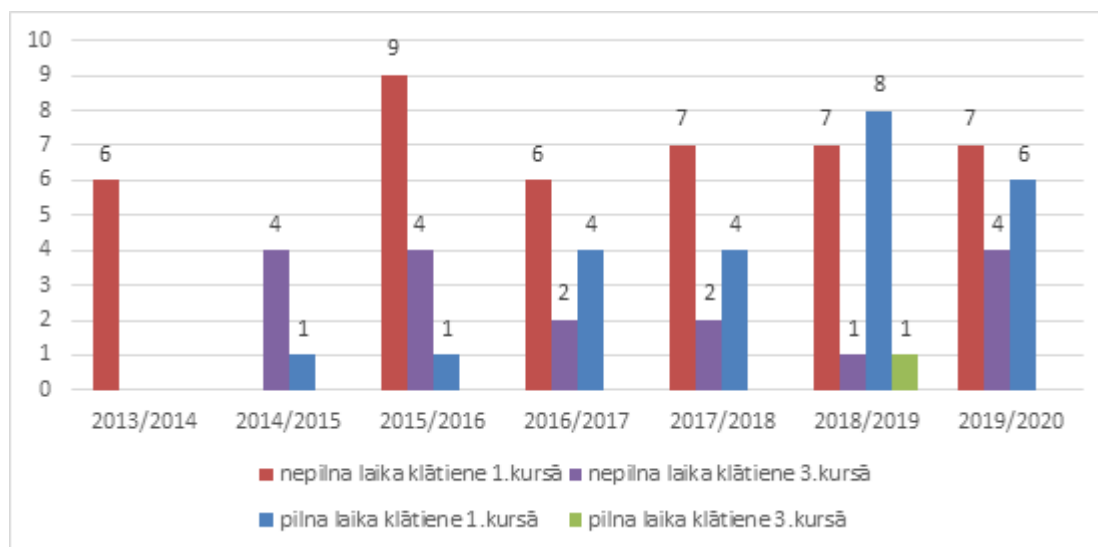
Studiju programmā nav budžeta vietu, un studējošie pilna laika un nepilna laika klātienē studē tikai par maksu. Līdz 2019./2020. akadēmiskajam gadam studiju programma tika īstenota bilingviāli (latviešu un krievu valodās). Sākot ar 2019./2020. akadēmisko gadu tiek īstenota latviešu un angļu valodā.

Periodā no 2013./2014. līdz 2019/2020. akadēmiskā gada rudenim *imatrikulēto studentu skaits* profesionālā bakalaura studiju programmā „Eiropas ekonomika un bizness” ir 100 studējošie:

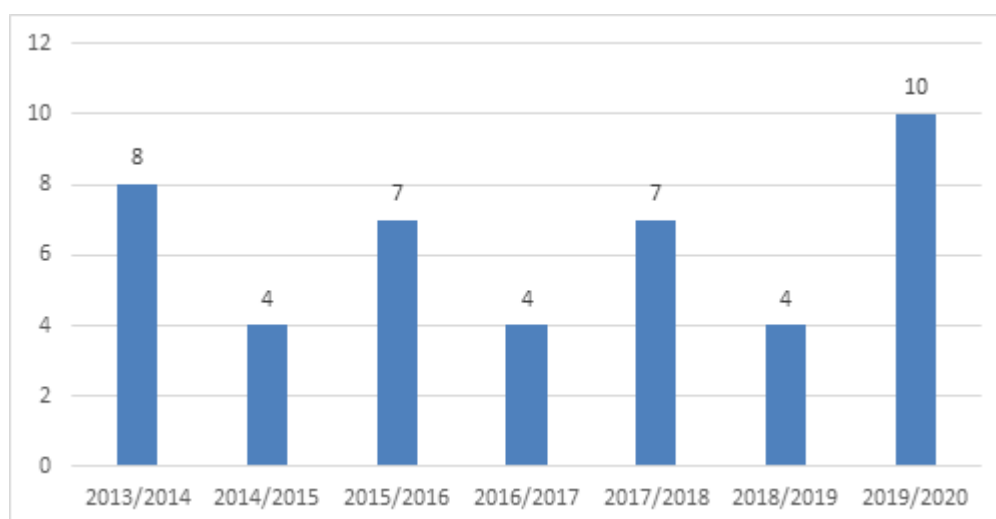
Uzņemto studējošo skaits studiju programmā „Eiropas ekonomika un bizness”

Pārskata periodā studējošo uzņemšana notika gan 1. kursā, gan 3. kursā pēc koledžas absolvēšanas pilna laika klātienē un nepilna laika klātienē studiju formās:

Uzņēmēto studējošo skaits studiju programmā „Eiropas ekonomika un bizness” 1.kursā un 3.kursā pilna laika klātienē un nepilna laika klātienē studiju formās

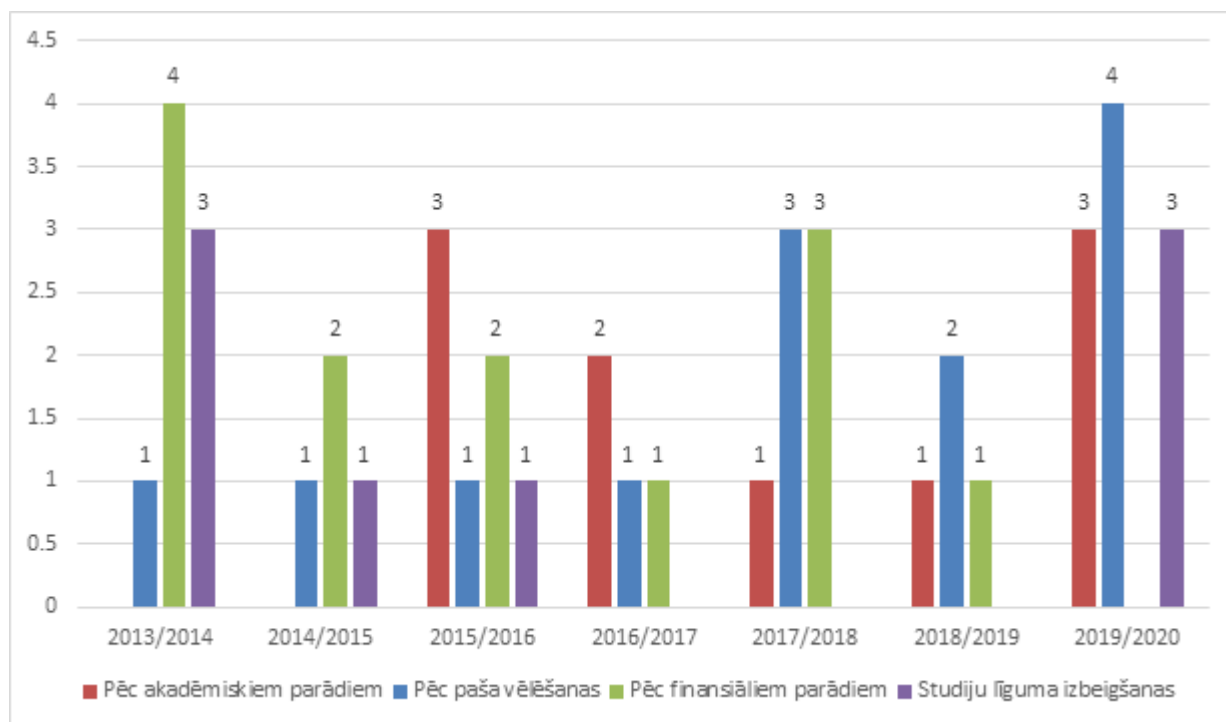
Analizējot studējošo atskaitīšanas tendences, redzams, kā ikgadēji studējošo atbirums ir nevienmērīgs:

Studiju programmas „Eiropas ekonomika un bizness” studējošo atbirums

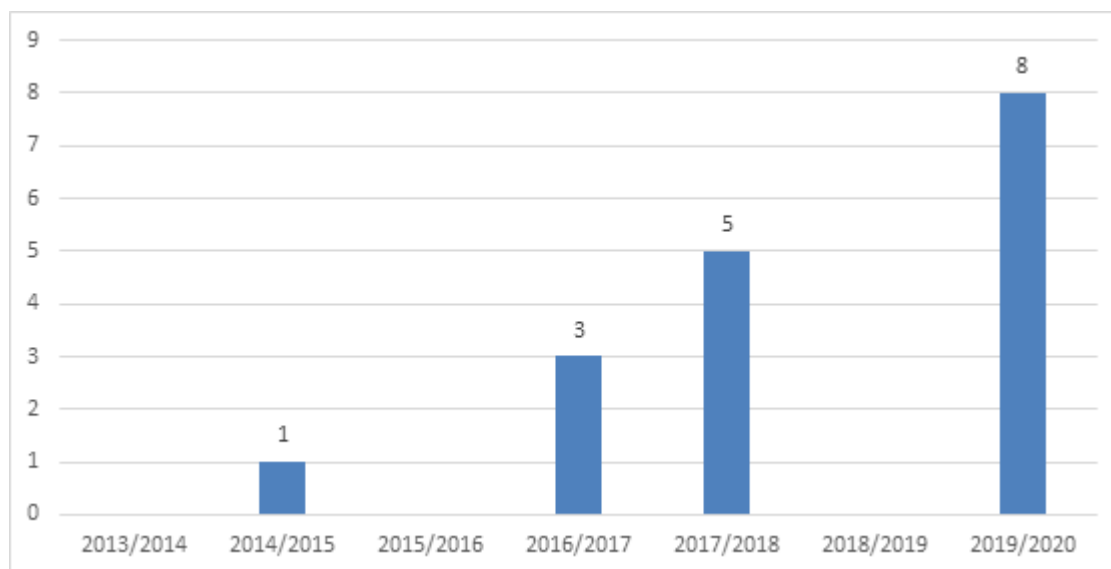
Katram studentam, kurš ir nolēmis pārtraukt studijas, tiek lūgts aizpildīt anketu par studiju pārtraukšanas iemesliem, kas palīdz Akadēmijai noskaidrot atskaitīto studentu iemeslus. Visbiežāk tiek norādīti personiski iemesli (pēc paša vēlēšanās, finansiālie parādi, akadēmiskie parādi u.c.):

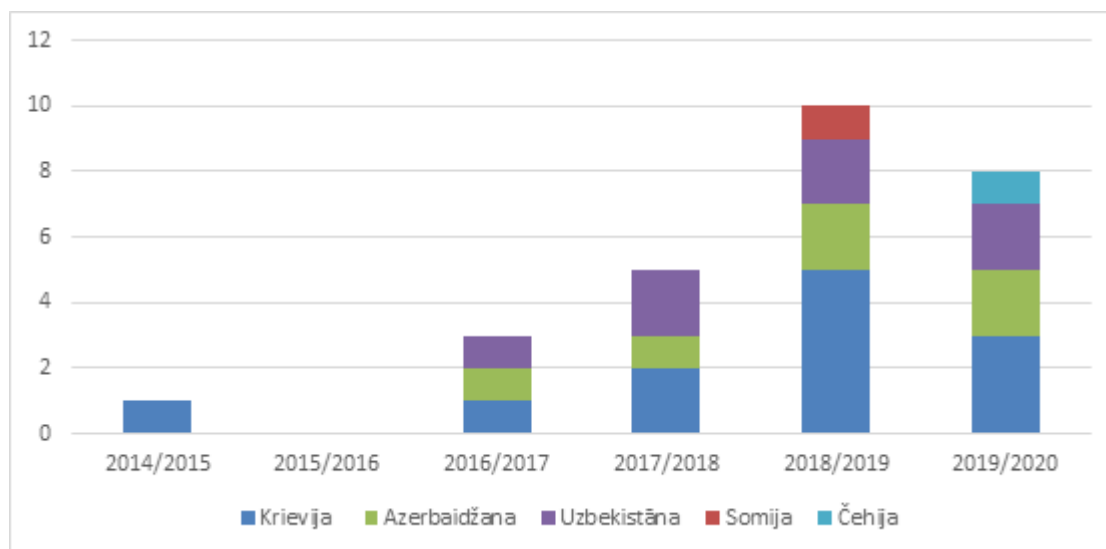
Studiju programmas „Eiropas ekonomika un bizness” studējošo atbirkums pēc iemesliem

Laika periodā no 2013./2014. akadēmiskā gada līdz 2019./2020. akadēmiskā gada rudenim pilna laika klātienē ir pakāpeniski pieaudzis studentu skaits no ārvalstīm (ārpus apmaiņas programmu ietvara):

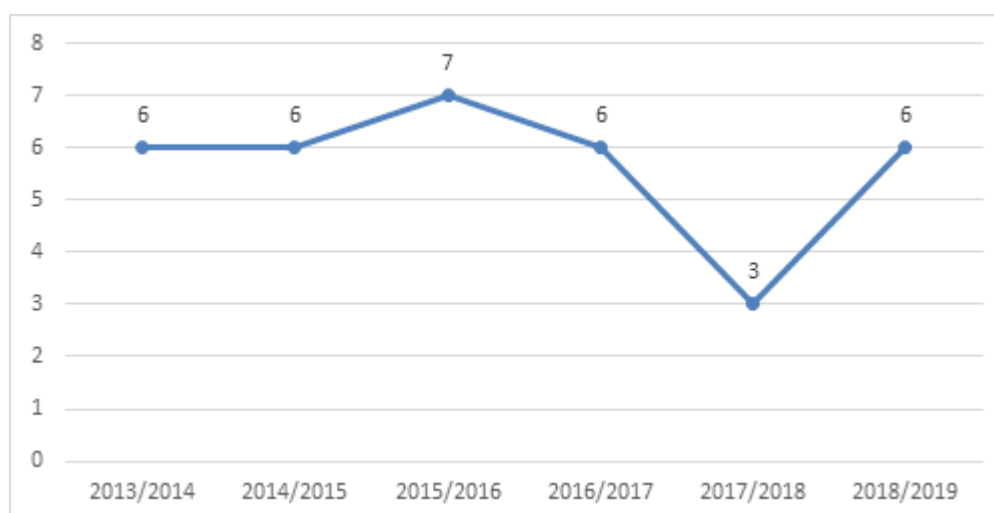
Ārzemju studējošo skaits studiju programmā „Eiropas ekonomika un bizness”, pavisam

Studējošie galvenokārt ir ieradušies no tādām valstīm, kā Krievija, Uzbekistāna, Čehijas, Somijas, un Azerbaidžāna:

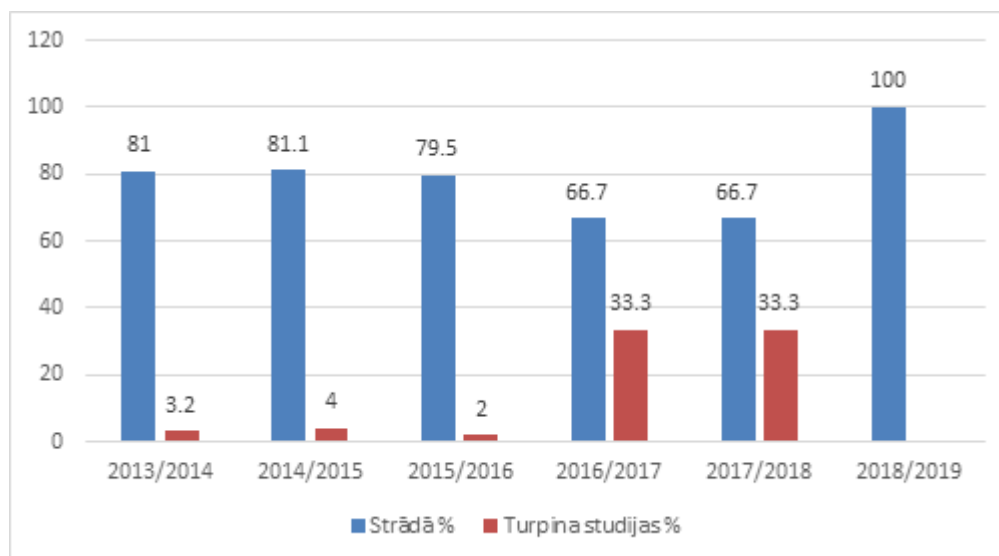
Ārzemju studējošo skaits programmā „Eiropas ekonomika un bizness” pēc valstīm

Parskata periodā no 2013./2014. līdz 2019/2020. akadēmiskā gada sākumam studijas sekmīgi pabeiguši 30 absolventi:

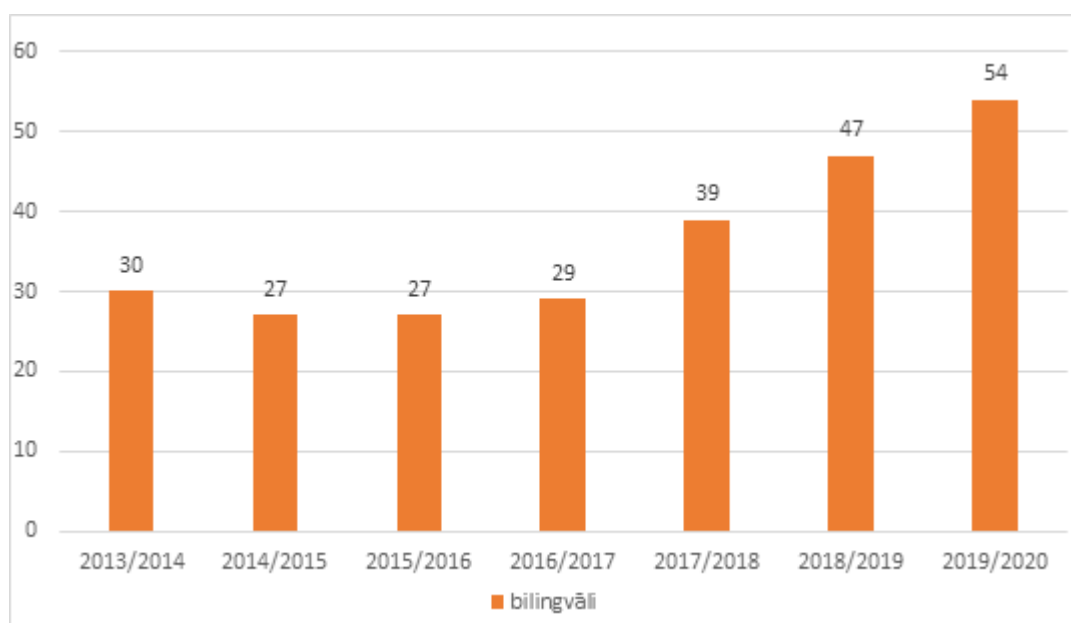
Absolventu skaits studiju programmā „Eiropas ekonomika un bizness”, pavisam

Lielāka daļa no absolventiem strādā, bet ir tie, kas turpina studijas maģistrantūrā un pat doktorantūrā:

Studiju programmas „Eiropas ekonomika un bizness”absolventutālākā perspektīva

Līdz 2019./2020.akadēmiskajam gadam studiju programma tika īstenota bilingviāli (latviešu un krievu valodās).

Studējošo skaits pa studiju programmas īstenošanas valodām

Sākot ar 2019./2020. akadēmisko gadu studējošo uzmēšana notiek bilingvālā (latviešu un angļu) valodā.

1.3. Analīze un novērtējums par studiju programmas nosaukuma, iegūstamā grāda, profesionālās kvalifikācijas vai grāda un profesionālās kvalifikācijas mērķu un uzdevumu, studiju rezultātu, kā arī uzņemšanas prasību savstarpējo sasaisti.

Profesionālā bakalaura studiju programma „Eiropas ekonomika un bizness” novērtēšana ir izstrādāta pamatojoties uz sekojošiem normatīvajiem dokumentiem:

1. Ministru kabineta noteikumu Nr. 512 „[Noteikumi par otrā līmeņa profesionālās augstākās](#)

izglītības valsts standartu.” (26.08.2014.);

2. Ministru kabineta noteikumi Nr. 322 „Noteikumi par Latvijas izglītības klasifikāciju” (13.06.2017.);
3. Eiropas kvalifikāciju ietvarstruktūra;
4. Studiju virziena pašnovērtējuma ziņojuma izstrādes vadlīnijām (04.03.2019.);
5. Standarti un vadlīnijas kvalitātes nodrošināšanai Eiropas augstākās izglītības telpā (ESG)(15.05.2019.);
6. 2019. gada 18. septembra Ekonomista profesijas standarts <https://registri.visc.gov.lv/profizglitiba/dokumenti/standarti/2017/PS-113.pdf>

Profesionālā bakalaura studiju programmas nosaukums, iegūstamais grāds, mērķi un uzdevumi, kā arī uzņemšanas nosacījumi ir savstarpēji saistīti un atbilstīgi, jo tā ir profesionālā bakalaura programma, kas tiek realizēta 4 gadu laikā pilna laika studiju formā, un 4,5 gadu laikā nepilna laika studiju formā, iegūstot profesionālā bakalaura grādu uzņemējdarbībā un ekonomista kvalifikāciju, kas paver iespējas tālākai izglītībai gan akadēmiskā, gan profesionālā maģistra studiju programmās.

Profesionāla bakalaura studiju programmas „Eiropas ekonomika un bizness” studiju laikā iegūtās zināšanas, prasmes un kompetence atbilst sestajam EKI līmenim, kas ir bakalaura studiju līmenis (**Pielikumā Latvijas kvalifikāciju ietvarstruktūras (LKI)**)

Analizējot tabulu „Profesionālās studiju programmas “Eiropas ekonomika un bizness” parametru izmaiņas, precizējumi un aktualizācija” var secināt, ka profesionāla bakalaura studiju programmas mērķis un uzdevumi, kā arī studiju laikā iegūtās zināšanas, prasmes un kompetences ir savstarpēji saistīti un ļauj sasniegt studiju programmas mērķi atbilstoši profesijas standartam Ekonomists:

Profesionāla bakalaura studiju programmas „Eiropas ekonomika un bizness” mērķu (PM), uzdevumu (PU) un studiju rezultātu (SR) savstarpēja sasaiste

Programma mērķis PM						
PU1	PU2	PU3	PU4	PU5	PU6	PU7
SR1 – - SR12	SR3, SR4, SR5, SR8	SR3, SR9, SR10, SR12	SR3, SR8, SR10, SR11, SR12	SR5, SR6, SR7, SR11, SR12	SR4, SR6, SR7, SR9	SR7, SR9

Uzņemšanas prasības studiju programmā „Eiropas ekonomika un bizness”:

Iestāties studiju programmā var reflektanti ar vidējo vispārējo vai vidējo profesionālo izglītību, vai Latvijā atzītu studiju programmas prasībām atbilstošu iepriekšējo izglītību.

- Iestāties BSA pamatstudiju pilna un nepilna laika programmās ir tiesības personām, kuras ir ieguvušas atbilstošu pilnu vidējo izglītību vai Latvijā atzītu studiju programmas prasībām atbilstošu iepriekšējo izglītību. Izglītību apliecina vidējās izglītības dokuments – atestāts par vispārējo vidējo izglītību vai diploms par profesionālo vidējo izglītību.
- Reflektantu uzņemšana pamatstudiju pilna un nepilna laika programmās notiek atklātā un vienlīdzīgā konkursa kārtībā, pamatojoties uz centralizēto eksāmenu rezultātiem. Izņēmums ir tām personām, kuras ieguvušas pilnu vidējo izglītību līdz 2004. gadam, kā arī personas, kuras ieguvušas pilnu vidējo izglītību ārvalstīs vai personas ar īpašām vajadzībām, un personas, kurām ir atbrīvojums no valsts noteiktajiem pārbaudījumiem, ja vien šīs personas LR normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā bijušas atbrīvotas no vidējās izglītības valsts pārbaudījumiem.

- Imatrikulācijai BSA pamatstudiju pilna un nepilna laika programmās personām, kuras pilnu vidējo izglītību ieguvušas Latvijas Republikā sākot ar 2004. gadu, jāiesniedz centralizēto eksāmenu sertifikātus vismaz divos priekšmetos, atbilstoši izvēlētajai studiju programmai vai pēc reflektantu izvēles. Centralizēto eksāmenu līmeņiem (vismaz 2 priekšmetos) ir jābūt no A līdz E (ieskaitot), vai sākot ar 2013. gadu, procentuālajam vērtējumam, kas atbilst esošajām līmeņu robežām katram konkrētajām mācību priekšmetam.
- Personas, kuras nav kārtojušas centralizētos eksāmenus, ja tās ieguvušas pilnu vidējo izglītību līdz 2004. gadam, ieguvušas pilnu vidējo izglītību ārvalstīs, personas ar īpašām vajadzībām, vai personas, kuras LR normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā bija atbrīvotas no vidējās izglītības valsts pārbaudījumiem, iestājoties BSA, kārto iestājpārbaudījumus, kura rezultāts nedrīkst būt:
  - svešvalodā - zemāks par 30% (Interneta tests) vai 50% (rakstiskais tests);
  - teorētisko zināšanu iestājpārbaudījumi vizuālās mākslas jomā un datortestu rezultāti - zemāki par 50%;
  - loģisko spēju pārbaudījums - zemāks par 30% (Interneta tests) vai 50% (rakstiskais tests).
- Priekšrocība ir reflektantiem, kuri centralizētajos eksāmenos un/vai BSA iestājtēstos ir ieguvuši augstāko vērtējumu.
- Iestājtēstus formu un saturu apstiprina BSA rektors.
- Iestājpārbaudījumu un uzņemšanas papildprasību rezultāti tiek paziņoti reflektantam rakstiskā veidā ne vēlāk kā trīs darba dienu laikā pēc iestājpārbaudījumu kārtošanas dienas.
- Testēšana un dokumentu noformēšana ir maksas pakalpojumi, kuru apmaksas apmēru nosaka BSA Senāts.
- Iestājoties reflektanti aizpilda noteikta parauga iesniegumu, kurā norāda izvēlēto studiju programmu un ziņas par sevi, kā arī iesniedz BSA Uzņemšanas komisijai visus dokumentus, kas minēti šī Nolikuma 40. punktā.
- Termiņus reflektantu reģistrācijai un uzņemšanai pilna/nepilna laika studiju programmās, pirmajā gadā pēc pilnas vidējās izglītības iegūšanas, nosaka LR Ministru Kabinets.
- Reflektantu, kuri vidējo vai augstāko izglītību ieguvuši iepriekšējos gados, reģistrācija un uzņemšana notiek visu studiju gada garumā.
Reflektantu uzņemšana Baltijas Starptautiskā akadēmijā bakalaura studiju programmā tiek veikta saskaņā ar Uzņemšanas noteikumiem un imatrikulācijas kārtību https://bsa.edu.lv/wp-content/docs/admission/uznemsanas_noteikumi_BSA_2021_22.pdf

III - STUDIJU PROGRAMMAS RAKSTUROJUMS (2. Studiju saturs un īstenošana)

2.1. Studiju kursu/ moduļu satura aktualitātes un atbilstības nozares, darba tirgus vajadzībām un zinātnes tendencēm novērtējums. Sniegt informāciju, vai, un kā studiju kursu/ moduļu saturs tiek aktualizēts atbilstoši nozares, darba tirgus un zinātnes attīstības tendencēm. Maģistra vai doktora studiju programmu gadījumā norādīt un sniegt pamatojumu, vai grādu piešķiršana balstīta attiecīgās zinātnes nozares vai mākslinieciskās jaunrades jomas sasniegumos un atziņās.

Studiju programmas un studiju kursu aktualitāte un atbilstība nozarei, darba tirgus vajadzībām un zinātnes tendencēm tiek analizēta no vairākiem aspektiem.

Studiju programmas un studiju kursu atbilstība nozarei

Baltijas Starptautiskās Akadēmijas profesionālā bakalaura studiju programma „Eiropas ekonomika un bizness” dod iespēju iegūt pamatizglītību ekonomikā un uzņēmējdarbībā. Šīs programmas ietvaros tiek realizēti kursi, kas dod iespēju studējošiem apgūt zināšanas par ekonomikas pamatnostādņēm, principiem, struktūru un metodoloģiju, ekonomikas attīstības vēsturi un mūsdienu aktuālām problēmām galveno ekonomikas apakšnozaru ietvaros, kā arī ļauj izprast ekonomikas zinātnes raksturojumu un problēmas starpnozaru aspektā (studiju programmas plānu pilna laika klātie un nepilna laika klātie studiju formām skatīt pielikumā **Studiju plāns**, studiju kursu aprakstus skatīt **pielikumā Studiju kursi**). Kā redzams pielikumā **Studiju kursi**, programmas kopējais apjoms ir 160 kredītpunkti (240 ECTS).

To veido:

- vispārizglītojošie studiju kursi (*AI daļa*) vismaz 20 kredītpunktu apjomā (30 ECTS) - studiju programmā tiek piedāvāti studiju kursi 20 k.p apjomā;
- nozares (profesionālās darbības jomas) teorētiskie pamatkursi un informācijas tehnoloģiju kursi (*All daļa*) vismaz 36 kredītpunktu apjomā (54 ECTS) - studiju programmā tiek piedāvāti studiju kursi 36 k.p apjomā;;
- nozares (profesionālās darbības jomas) profesionālās specializācijas kursi (*B daļa*) vismaz 60 kredītpunktu apjomā (90 ECTS) - studiju programmā tiek piedāvāti ierobežotas obligātas izvēles studiju kursi 75 k.p apjomā, no kuriem jāapgūt vismaz 60 k.p;
- izvēles daļas kursi (*C daļa*) vismaz 6 kredītpunktu apjomā (9 ECTS) - studiju programmā tiek piedāvāti studiju kursi 24 k.p apjomā, no kuriem jāapgūt vismaz 3 studiju kursi (6 p. , 9 ECTS).
- prakse vismaz 20 kredītpunktu apjomā (30 ECTS) - studiju programmā tiek piedāvāta prakse 26 k.p apjomā,;
- valsts pārbaudījums, kura sastāvdaļa ir bakalaura darba izstrāde un aizstāvēšana, vismaz 12 kredītpunktu apjomā (18 ECTS).

Studiju plāns aptver 4 studiju gadus (astoņus akadēmiskos semestrus), pilna laika klātie studijās un 4,5 studiju gadus (jeb deviņus akadēmiskos semestrus) nepilna laika klātie studijās. Pirmajos divos studiju gados studējošie galvenokārt apgūst obligātos studiju priekšmetus, tādējādi veidojot pēctecīgu ekonomikas zinātnes pamatu, zinātnes attīstības likumsakarību, dažādu nozaru teoriju un pētnieciskā darba pamatprincipu un metodoloģijas apguvi. Trešajā un ceturtajā studiju gadā studējošie apgūst pārsvarā obligātās izvēles priekšmetus, kas papildina priekšstatu par dažādam ekonomikas nozarēm un apakšnozarēm, bet noslēgumā aizstāv bakalaura darbu. Darbs pie bakalaura darba izstrādes sākas jau no trešā studiju gada. Visu studiju laiku studējošie veic dažāda līmeņa prakses uzdevumus (sīkāk par praksēm 2.4. sadaļā).

Studiju programmas un studiju kursu atbilstība darba tirgus vajadzībām

Latvijas Republikas ekonomiskā izaugsme nav iedomājama bez augsti kvalificētiem ekonomistiem, kas var novērtēt ekonomisko situāciju valstī, sniegt rekomendācijas valdībai un uzņēmumu vadītājiem problēmsituāciju risināšanai, kā arī prognozēt makroekonomisko rādītāju attīstības tendences. Studiju programma palīdz apgūt valsts iedarbības uz sociāli ekonomiskiem procesiem metožu, formu un instrumentu sistēmu, kas realizē Latvijas ekonomiskās stratēģijas vienu vai otru veidu līdz 2030. gadam, kā arī Eiropas Savienības attīstības programmas „Eiropa 2020”.

Vērtējot studiju programmas un studiju kursu atbilstību darba tirgus vajadzībām un absolventu nodarbinātības iespējas, ir ņemtas vērā darba tirgus prognozes. Darba tirgus prognozes Latvijā

kopš 2008. gada izstrādā Ekonomikas ministrija. Darba tirgus prognozes balstās uz Ekonomikas ministrijas izstrādātiem tautsaimniecības attīstības un demogrāfijas mērķa scenārijiem. Saskaņā ar LR Ekonomikas ministrijas izstrādāto darba tirgus prognozi līdz 2040. gadam sagaidāms, ka situācija darba tirgū nākamajos gados turpinās uzlaboties, vienlaikus uzlabojumi kļūs arvien mērenāki, ko ietekmēs augstāks bāzes efekts darba tirgū un lēnāki izaugsmes tempi. Mērķa scenārijs paredz nosacījumus, lai Latvijas tautsaimniecība vidējā termiņā savā attīstībā panāktu tādus izaugsmes tempus, kas nodrošinātu ikgadējo konvergenci uz ES vidējo līmeni vismaz par 2-3 procentpunktiem. Turklāt situāciju arvien vairāk ietekmēs negatīvās demogrāfijas tendences, kas iezīmēsies ne tikai darba tirgus rādītājos, bet arī darbaspēka pieejamībā. Sagaidāms, ka līdz 2025. gadam nodarbināto skaits palielināsies par gandrīz 4 tūkstošiem, salīdzinot ar 2019. gadu. Tādējādi 2025. gadā nodarbināto iedzīvotāju skaits varētu pārsniegt 913 tūkstošus, savukārt nodarbināto īpatsvars starp iedzīvotājiem vecumā no 15 - 74 gadiem pieaugs līdz 67 procentiem. Vidējā termiņā turpinās samazināties arī bezdarbs - kopumā līdz 2025. gadam bezdarba līmenis varētu samazināties līdz 5,3 procentiem. (https://www.em.gov.lv/sites/em/files/emzino_03062020-ar-pielikumiem1.pdf). Saskaņā ar Ekonomikas ministrijas darba tirgus vidējām un ilgtermiņa prognozēm, nākamajos gados, ņemot vērā arī Covid-19 pandēmijas ietekmi, sagaidāms, ka kopumā tautsaimniecībā pieprasījums pēc darbaspēka 2027. gadā būs 0,5% zemāks par 2019. gada līmeni. Savukārt 2040. gadā, salīdzinot ar 2019. gadu, darbaspēka pieprasījums samazināsies par 1,6%, kas skaidrojams ar nodarbināto skaita samazinājumu no 2031. līdz 2040. gadam. Straujākais nodarbināto skaita pieaugums paredzams komercpakalpojumu nozarēs. 2027. gadā pieprasījums pēc darbaspēka par 5% pārsniegs 2019. gada līmeni un veidos 1/5 no visā tautsaimniecībā nodarbināto skaita, savukārt ilgtermiņā pieprasījums pieaugs par 12% un veidos jau 22% no visā tautsaimniecībā nodarbināto skaita. Komercpakalpojumu nozares izaugsmi galvenokārt veicinās pārējo tautsaimniecības nozaru attīstība un aizvien augošais pieprasījums pēc ārpakalpojumiem. Gan vidējā termiņā, gan ilgtermiņā pieprasījums augs galvenokārt pēc augstas kvalifikācijas profesiju speciālistiem.[1]

Lai veiktu studiju programmu perspektīvo novērtējumu no Latvijas Republikas interešu viedokļa, par pamata dokumentu tiek izmantota Latvijas ilgtspējīgas attīstības stratēģija līdz 2030. gadam (Latvija 2030). Šis dokuments iezīmē galvenās problēmas, kas saistītas ar izglītības sistēmu valstī, kā arī nozīmīgākos izaicinājumus augstākās izglītības jomā. Lai studiju programma „Eiropas ekonomika un business” spētu attīstīties un būt ilgtspējīga, Fakultātes Padome ir veikusi studiju programmu mērķu un uzdevumu salāgošanu ar Latvijas ilgtspējīgas attīstības stratēģijā aprakstītajiem rīcības virzieniem. Studiju programmas attīstības plānā un realizācijā tiek izmantoti sekojoši Latvija 2030 stratēģijas virzieni:

- Latvijas augstākās izglītības sistēma nebūs spējīga pastāvēt, uzņemot tikai savas valsts studentus (64§; 16 lpp.);
- Labas kvalitatīvas izglītības pieejamība gan ienākumu nevienlīdzības, gan teritoriāli nevienmērīgās demogrāfiskās situācijas attīstības dēļ kļūst par nopietnu ilgtermiņa izaicinājumu (65§; 16 lpp.);
- Ilgtermiņā Latvijas konkurētspēja būs atkarīga no izglītības sistēmas saiknes ar darba tirgus izmaiņām un spējas sagatavot cilvēku darbam mainīgos apstākļos visa mūža garumā. (66§; 16 lpp.);
- 21. gadsimta izglītības sistēmas mērķis ir nostiprināt indivīda prasmes nepārtraukti mācīties un apgūt jaunievedumus. (67§; 17 lpp.);
- Izglītība ir ne tikai specifisku kompetenču un kvalifikāciju uzkrāšana, bet gan cilvēku talantu, emocionālās un sociālās inteliģences un personības attīstības process. (68§; 17 lpp.);
- Svarīga kļūst vispārējās izglītības iestāžu sistemātiska sadarbība ar augstskolām, gan veidojot mācību saturu, gan sekmējot skolotāju kompetences uzlabošanu. (72§; 18 lpp.);
- Īpašs uzsvars jāliek uz (...) pieaugušo tālākizglītību. (78§; 20 lpp.);

- Jau tagad liela studējošo grupa augstskolās un koledžās ir tā sauktās netradicionālās vecuma grupas cilvēki, kuri vecāki par 23 gadiem, tāpēc augstskolām jāpāriet uz pieaugušo apmācību kā stabilu un nepieciešamu savas darbības virzienu. (80š; 20 lpp.);
- Augstākās izglītības iestādēm jāseko vietējām un globālajām tendencēm tautsaimniecībā, lai spētu paredzēt un piedāvāt tādu studiju saturu un formātu, kas veicinātu indivīdu un organizāciju konkurētspēju rītdienas ekonomikā. (80š; 20 lpp.);
- Augstskolas var veidot programmas, kas pilnībā notiek e-vidē. (94š; 22 lpp.).

Lai izanalizētu BSA profesionālā bakalaura studiju programmas „Eiropas ekonomika un bizness” konkurētspēju un atbilstību darba tirgus prasībām, tika veikts salīdzinājums ar citām šāda veida programmām Latvijā un Eiropā.

BSA studiju programma „Eiropas ekonomika un bizness” tika salīdzināta ar divām ārvalstu - Bulgārijas (Varna Free University) un Turcijas (Istanbul Aydin University) studiju programmām. Salīdzinājums redzams pielikumā **BSA studiju programmas „Eiropas ekonomika un bizness” salīdzinājums ar ārzemju augstskolu līdzīgām programmām.**

Veidojot BSA piedāvātās programmas salīdzinājumu ar Eiropas augstskolu programmām jākonstatē:

- ka BSA programma “Eiropas ekonomika un bizness” tiek īstenota, ņemot vērā Eiropas pieredzi un esošos augstākās profesionālās izglītības standartus;
- BSA programma pēc satura pārsvarā ir līdzīga Eiropas augstskolu programmām. Programma atbilst ES bakalaura programmām ekonomikas un biznesa vadības jomā.
- BSA programma ir oriģinālā studiju programma, kura ir izstrādāta, ņemot vērā Eiropas un Latvijas intereses un tirgus situāciju;
- BSA piedāvātā programma nodrošina nepieciešamo teorētisko zināšanu un profesionālās sagatavošanas līmeni, kā arī sniedz studējošiem iespēju turpināt izglītību atbilstošajās maģistrantūras programmās, to skaitā arī Eiropas augstskolās;
- neskatoties uz atšķirībām, pastāv BSA un citu augstskolu programmu sadarbības iespējas dažādās jomās (studentu apmaiņa, vieslektoru apmaiņa, sadarbība pētnieciskajos un studiju projektos).

Secinājums: BSA programmas “Eiropas ekonomika un bizness” un ārvalstu analoģu studiju programmu analīze liecina, ka studiju kursu struktūra un raksturs atbilst valsts un starptautiskajiem izglītības standartiem.

Programmas saturs un organizācija minētajās augstskolās ir līdzīga BSA studiju programmas sadalījumam tematiskos jomās (ekonomika; finanses; vadīšana; mārketing; uzņēmējdarbība; matemātika un informātika; tiesības; sociālās zinātnes; valodas), bet galvenās atšķirības ir saistītas ar to, ka BSA studiju programmā ir vairāk vispārīglītojošo priekšmetu, un BSA programma ir vairāk orientēta uz praktiskās pieredzes iegūšanu. Kopumā BSA studiju programma ir līdzsvarota un sniedz nepieciešamās zināšanas un iemaņas ekonomikas un vadības jomā.

BSA studiju programma „Eiropas ekonomika un bizness” tika salīdzināta ar divām Latvijas augstskolu - Biznesa, mākslas un tehnoloģiju augstskolas (RISEBA) un Rēzeknes Tehnoloģiju akadēmijas (RTA) studiju programmām. Salīdzinājums redzams pielikumā **BSA studiju programmas „Eiropas ekonomika un bizness” salīdzinājums ar Latvijas augstskolu līdzīgām programmām**

Šajā pašvērtējumā tiek salīdzināta BSA profesionālā bakalaura studiju programma „Eiropas ekonomikas un bizness” ar Biznesa, mākslas un tehnoloģiju augstskolas RISEBA bakalaura studiju programmu „Eiropas biznesa studijas” un Rēzeknes Tehnoloģiju akadēmijas RTA profesionālās augstākās izglītības bakalaura studiju programmu „Ekonomika”, kas ir veidotas pēc līdzīgiem principiem. Salīdzinot dotās programmas, tiek secināts, ka programmu struktūra ir ļoti līdzīga. Visas

salīdzināmas programmas ir profesionālās programmas, kas ir izstrādātas atbilstoši 2014.gada 26.augusta MK noteikumiem Nr.512 „Noteikumi par otrā līmeņa profesionālās augstākās izglītības valsts standartu”, ar līdzīgu struktūru un studiju ilgumu. Visu salīdzināmo programmu studiju apjoms ir 160 KP.

Salīdzinājums ar Biznesa, mākslas un tehnoloģiju augstskolu RISEBA

Salīdzinot BSA profesionālā bakalaura studiju programmu „Eiropas ekonomikas un bizness” ar Biznesa, mākslas un tehnoloģiju augstskolas RISEBA bakalaura studiju programmu „Eiropas biznesa studijas” tiek secināts, ka BSA bakalaura studiju programmas īstenošanas ilgums un forma sastāda 4 gadi pilna laika klātienē un 4.5 gadi nepilna laika klātienē, bet Biznesa, mākslas un tehnoloģiju augstskolas RISEBA bakalaura studiju programmas „Eiropas biznesa studijas” īstenošanas ilgums un forma ir 4 gadi pilna laika klātienē. Atšķiras arī studiju programmu realizācijas valoda – RISEBA realizē savu programmu tikai angļu valodā, tāpēc ļoti liels uzsvars tiek likts uz svešvalodas padziļinātu apguvi. Savukārt galvena atšķirība starp analizējamām programmām ir tāda, ka neskatoties uz līdzīgu nosaukumu, BSA profesionālā bakalaura studiju programmā „Eiropas ekonomikas un bizness” liels uzsvars tiek likts uz Eiropas biznesa studiju kursu apgūšanu (Eiropas valstu ekonomika, ES:institūcijas, politika, ekonomika, Eiropas ekonomiskā integrācija, Bizness Eiropā, Eiropas nodokļu sistēmas un nodokļu politika, ES tirgus attiecību tiesiskā regulēšana u. c.), kā arī uz vispārējo studiju kursu apgūšanu tādu kā Logika un retorika, Filozofija, Sociologija, Psihologija u.c.. Atšķiras arī iegūstamā kvalifikācija – pēc BSA profesionālās bakalaura studiju programmas „Eiropas ekonomikas un bizness” apgūšanas studējošie saņem kvalifikācija „ekonomists”, bet pēc Biznesa, mākslas un tehnoloģiju augstskolas RISEBA bakalaura studiju programmas „Eiropas biznesa studijas” apgūšanas studējošie saņem kvalifikācija „uzņēmumu un iestāžu vadītājs”.

Salīdzinājums ar Rēzeknes Tehnoloģiju akadēmiju

Rēzeknes Tehnoloģiju akadēmijas profesionālās augstākās izglītības bakalaura studiju programmā dod iespēju studējošiem iegūt profesionālo izglītību ekonomikā četru vai piecu gadu laikā. Dotās programmas ietvaros tiek realizēti kursi, kas studējošiem dod iespēju apgūt zināšanas par ekonomikas pamatprincipiem, struktūru un metodoloģiju; ekonomikas attīstības vēsturi un mūsdienu aktuālākām problēmām galveno ekonomikas apakšnozaru ietvaros; izprast ekonomikas zinātnes aspektus un problēmas starpnozaru jomā. *Rēzeknes Tehnoloģiju akadēmijas* profesionālās augstākās izglītības bakalaura studiju programmas „Ekonomika” struktūra ir ļoti līdzīga BSA profesionālā bakalaura studiju programmas „Eiropas ekonomika un bizness” struktūrai, tomēr ir novērojamas nelielas atšķirības studiju kursu sadalījumā pa blokiem, kā arī prakses sadalījumā. Savukārt BSA profesionālā bakalaura studiju programmā „Eiropas ekonomikas un bizness” liels uzsvars tiek likts uz Eiropas biznesa studiju kursu apgūšanu (Eiropas valstu ekonomika, ES: institūcijas, politika, ekonomika, Eiropas ekonomiskā integrācija, Bizness Eiropā, Eiropas nodokļu sistēmas un nodokļu politika, ES tirgus attiecību tiesiskā regulēšana u. c.), kā arī uz vispārējo studiju kursu apgūšanu tādu kā Logika un retorika, Filozofija, Sociologija, Psihologija u.c.. Vēl viena atšķirība - *Rēzeknes Tehnoloģiju akadēmijā* blakus bakalaura darba aizstāvēšanai papildus vēl jākārtos valsts eksāmens.

2019. gada 18. septembra pieņemtā profesiju standarta formulēto nosacījumu rezultātā, BSA Ekonomikas, finanšu un vadības fakultātes, izveidota Fakultātes Padomē tika pieņemts lēmums saturiski un organizatoriski pārveidot profesionālo bakalaura studiju programmu atbilstoši aktuālajam normatīvajam regulējumam un MK 2014. gada 26. augusta noteikumiem Nr. 512 “Noteikumi par otrā līmeņa profesionālās augstākās izglītības valsts standartu”, darba tirgus prasībām un zinātnes tendencēm. Lai to varētu paveikt, Fakultātes padome izstrādāja projektu par nepieciešamību veikt izmaiņas studiju virziena studiju programmās - bakalaura un maģistra. BSA

Fakultātes padome izstrādāja studiju virziena mācību programmās izmaiņu projektu. Projekts tika apstiprināts BSA Senāta sēdē.

No pielikuma **Profesionālā bakalaura studiju programmā “Eiropas ekonomika un bizness” paredzētās izmaiņas** redzams, ka atbilstosi mūsdienu nacionālā un starptautiskā darba tirgus prasībām ir veiktas izmaiņas īstenotajā bakalaura studiju programmā „Eiropas ekonomika un bizness”. Šīs programmas izmaiņas atbilst aktuālajām Eiropas Savienības tendencēm un tās mērķis ir sagatavot mūsdienīgi izglītotus speciālistus, kuri būtu spējīgi risināt ar Eiropas integrācijas procesiem saistītas problēmas un profesionāli veikt savu darbu atbilstoši jaunam profesijas „Ekonomists” standartam. Studiju rezultātu novērtējums un to analīze, ir ļoti svarīgs iemesls studiju kursu satura aktualizēšanai un jaunu studiju kursu izstrādei un ieviešanai studiju programmā. Tā, tika izstrādāti tādi jaunie studiju kursi, kā Civilā aizsardzība un vides aizsardzība (1k.p.), Ekonomisko un biznesa procesu modelēšana (2k.p.), Publiskās finanses (2k.p.), Korporatīvas finanses (3k.p.), Finanšu instrumentu tirgus (2k.p.), Sociālais menedžments (2 k.p.), Sociālā uzņēmējdarbība (2k.p.), Biznesa komunikācijas un profesionālā ētika (2k.p.). Savukārt, studiju kursi: Ievads studijās un profesijā (0 k.p.), Bizness Eiropā (2k.p.), Vides ekonomika un aizsardzība (2 k.p.), Datorlietvedība (2k.p.) tika pārnesti uz citu bloku daļēji mainot k.p. apjomu vai precizējot nosaukumu. Precizēti nosaukumi arī citiem studiju kursiem, kā arī kredītpunktu apjoms. Mainījās arī prakses koncepcija un prakšu veidi un daudzums.

Studiju programmas un studiju kursu atbilstība zinātnes tendencēm

Katru gadu programmas “Eiropas ekonomika un bizness” studiju kursu saturs tiek aktualizēts atbilstoši nozares un darba tirgus prasībām, kā arī zinātnes attīstības tendencēm. Visi profesionālā bakalaura studiju programmas „Eiropas ekonomika un bizness” studiju kursi ir aktualizēti, iekļaujot tajos jaunāko literatūru, kā arī definējot skaidrus vērtēšanas kritērijus. Studiju kursus iekļautā informācija izriet no studiju kursa mērķiem un sasniedzamajiem rezultātiem, kuri savukārt izriet no programmas mērķa un sasniedzamajiem rezultātiem. Sasaiste ir labi redzama no studiju programmas studiju kursu kartējuma. Katrs studiju kurss ir nodrošina no 1 līdz 5 programmas sasniedzamo rezultātu apguvi. Katram programmas sasniedzamajam rezultātam atbilst vismaz 1 studiju kurss, bet vidēji tie ir 5 vai vairāk kursi. Atbilstību darba tirgus tendencēm un profesionālās vides prasībām nodrošina sadarbība ar Fakultātes padomi un profesionāļu piesaistīšana studiju kursu docēšanai. Atbilstību zinātnes prasībām nodrošina docētāju piedalīšanās starptautiskās zinātniskās konferencēs un pētījumu publicēšana zinātniskos izdevumos. Zinātnisko darbu veikšanā tiek iesaistīti arī programmas studējošie.

Apkopojot minēto informāciju par studiju procesu profesionālā bakalaura studiju programmā „Eiropas ekonomika un bizness”, jāsecina, ka programmas uzbūve ir loģiska un uz studentu centrēta, veicinot patstāvīgu pētniecisko darbību un praktisko iemaņu mērķtiecīgu attīstīšanu, kas atbilst ekonomikas zinātnes nozares principiem. Programmā veiktās izmaiņas atbilst mūsdienu aktuālajām ekonomista darba tirgus vajadzībām. Studiju programmas un tajā izstrādātie studiju kursi atbilst ekonomikas zinātnes mūsdienu attīstības tendencēm un piedāvā konkurētspējīgu izglītību.

[1] Par darba tirgus vidēja un ilgtermiņa prognozēm

https://www.em.gov.lv/sites/em/files/emzino_03062020-ar-pielikumiem1.pdf

2.2. Studiju cursos/ moduļos iekļautās informācijas, sasniedzamo rezultātu, izvirzīto mērķu u.c. rādītāju savstarpējās sasaistes, studiju kursu/ moduļu mērķu sasaistes ar studiju programmas mērķiem un sasniedzamajiem rezultātiem novērtējums. Doktora studiju

programmas gadījumā, galveno pētniecības virzienu apraksts, programmas ietekme uz pētniecību un citiem izglītības līmeņiem.

Studiju programma izstrādāta atbilstoši Ministru kabineta 2014. gada 26.augusta noteikumu Nr.512 *"Noteikumi par otrā līmeņa profesionālās augstākās izglītības valsts standartu"* prasībām un BSA Senāta lēmumiem.

Studiju programmas apguve paredzēta 8 semestru (pilna laika) un 9 semestru (nepilna laika) periodā 240 ECTS kredītpunktu apjomā. Kredītpunkti tiek uzskaitīti par katru apgūtu studiju kursu (arī par praksi), ja vērtējums pārbaudījumā ir pozitīvs. Studiju programmas apguve tiek plānota kontaktstundu un patstāvīgā darba formās. Ir palielināta studējošo patstāvīgā darba nozīme un atbildība studiju satura apguvē.

Analizējot studiju kursu plānoto rezultātu sasaisti ar profesionālā bakalaura studiju programmā "Eiropas ekonomika un bizness" sasniegtajiem rezultātiem, tika veikts programmā iekļauto studiju kursu kartējums. Iegūstot kartēšanas rezultātus, tika secināts, ka studiju programmā iekļauto kursu plānotie rezultāti pilnībā atbilst visiem studiju programmas sasniegtajiem rezultātiem.

Vairākums studiju kursu paredz spēju parādīt zināšanu kritisku izpratni zinātnes nozarēs, svarīgāko jēdzienu un likumsakarību izpratni, gan ekonomikas zinātnes robežās, gan starpnozaru aspektos, piem. uzņēmējdarbībā un vadīšanā; spēju patstāvīgi iegūt, atlasīt, analizēt un kritiski izvērtēt informāciju no dažādiem avotiem, analītiski aprakstīt informāciju, problēmas un risinājumus.

Tāpat lielākai daļai kursu galvenā uzmanība tiek vērsta uz spēju realizēt veiksmīgas kontakta veidošanas un efektīvas komunikācijas prasmes; spēju formulēt un analītiski aprakstīt ekonomikas zinātnei atbilstošu informāciju, kā arī ekonomikas zinātnes nozarei atbilstošas problēmas un to risinājumus, tos izskaidrot un prezentēt; spēju gan mutiski, gan rakstiski komunicēt un aizstāvēt savas idejas un pētījumus, diskutējot ar kolēģiem un pasniedzējiem. Salīdzinoši mazāk, bet visi specifiski uz pētījumu metodoloģiju orientēti kursi paredz spēju izprast un pielietot zinātniskos principus ekonomiskos pētījumos un spēju patstāvīgi un korekti izstrādāt ekonomikas un uzņēmējdarbības pētniecības pamatprincipiem un ētikas principiem atbilstošus pētījumus ekonomikā. Līdz ar to var secināt, ka, beidzot studiju programmu, students būs sasniegjis visus studiju programmā paredzētos studiju rezultātus. Studiju rezultāti definēti katram studiju kursam, kas veido vienotu studiju programmu un veido kopīgos studiju rezultātus.

Studiju procesa īstenošanas, docēšanas un studiju satura apguves kvalitātes kontroli un analīzi regulāri veica atbildīgās struktūrvienības.

Studiju programmas „Eiropas ekonomika un bizness” studējošiem ir iespēja izvēlēties studiju formas. Pilna laika klātienē studijas notiek darba dienās no 9.30 līdz 17.00 atkāribā no lekciju saraksta. Šo studiju formu pārsvārā izvēlas studējošie pēc skolas pabeigšanas. Nepilna laika klātienē studijas notiek piektdienās no 18.00 līdz 21.20 un sestdienās no 10.00 līdz 17.00. Šo studiju formu pārsārā izvēlas studējošie, kuri darba dienās strādā. Tā ir laba iespēja saņemt augstāko izglītību apvienojot to ar darbu. Kā arī studējošiem tiks piedāvāta iespēja pilnvērtīgi apgūt studiju procesu neklātienē (izvēloties formu Nepilna laika neklātienē) – gan lekcijas, gan konsultācijas ar pasniedzējiem, gan eksāmenu kārtošānu e-vidē

2.3. Studiju īstenošanas metožu (tajā skaitā vērtēšanas) novērtējums, iekļaujot analīzi par to, kā tiek izvēlētas studiju kursos/ moduļos izmantotās studiju īstenošanas (tajā skaitā vērtēšanas) metodes, kādas tās ir un kā tās veicina studiju kursu rezultātu un studiju

programmas mērķu sasniegšanu. Iekļaut skaidrojumu, kā studiju procesa īstenošanā ņemti vērā studentcentrētas izglītības principi.

BSA studiju un zināšanu novērtēšanas metodes ir objektīvas un tiek konsekventi ievērotas. Ikvienas pārbaudes apjoms atbilst attiecīgā studiju kursa programmas saturam un Profesijas standartā noteiktām prasmi un zināšanu prasībām. Studiju rezultātus BSA vērtē pēc diviem rādītājiem:

- kvalitatīvais vērtējums - atzīme 10 baļļu sistēmā;
- kvantitatīvais vērtējums - kredītpunktu skaits atbilstoši studiju kursa apjomam un nozīmīgumam.

Iegūstamo kredītpunktu summa ir norādīta studiju plānā. Lai novērtētu studentu izpildītā darba apjoma atbilstību plānam, katru semestri un studiju gadu tiek veikts tā kvantitatīvais vērtējums kredītpunktos - 1 kredītpunkts atbilst 40 stundām.

BSA profesionālā bakalaura studiju programma „Eiropas ekonomika un bizness” ir izveidota tā, lai varētu sasniegt izvirzītos studiju programmas mērķus, kas tiek panākts ar atsevišķu kursu rezultātu sasniegšanu, ievērojot studentcentrētas izglītības principus. Realizējot studiju programmu, tiek izmantotas daudzveidīgas mācīšanas metodes:

- lekcijas - teorētiska rakstura ar aktīvo mācību metožu elementiem;
- semināru nodarbības ar diskusijām par aktualitātēm ekonomikas un uzņēmējdarbības zinātnē (teorijā un pētnieciskajā darbībā).
- patstāvīgie darbi — referāti, esejas, zinātnisko rakstu analīze, prezentāciju gatavošana,
- novērojumu veikšana un analīze, interviju ievākšana un analīze, pašanalīze,
- praktikumi, kas ļauj aprobēt apgūtās zināšanas praktiskajā darbā. Praktikumi ir iekļauti studiju kursu ietvaros, īpašu studiju programmas dažādu prakšu studiju kursi,
- kontroldarbi un testi tiek izmantoti kā tekošā zināšanu pārbaude, ļauj pārbaudīt studentu prasmes analizēt apgūstamo materiālu, ļauj pārbaudīt iegūtās zināšanas,
- zinātniski pētniecisko darbu izstrādē un aizstāvēšana.

Mācību metodes tiek izvēlētas atbilstoši katra studiju kursa izvirzītajiem mērķiem, specifikai un plānotajiem studiju rezultātiem. Studiju kursu iesaistītie mācībspēki izmanto lekciju ne tikai par priekšlasījumu, bet integrē tajā aktīvās studijumetodes, stimulējot diskusijas un organizējot darbu mazās grupās, prezentējot savus patstāvīgos darbus. Aktīvās studiju metodes plaši tiek izmantotas semināru nodarbības. Ar šo metožu palīdzību ekonomikas iesaistītie mācībspēki rada demokrātisku un brīvu gaisotni studiju procesā, kas savukārt stimulē studentu personības un profesionālo izaugsmi. Turklāt šīs metodes ir iespējams izmantot arvien biežāk, jo studējošiem kļūst pieejamāks arvien plašāks studijuliteratūras klāsts, ko viņi paši var izlasīt. Līdz ar to studējošo noslodze atbilst 40 akadēmisko stundu darbam par vienu kredītpunktu (no kurām 16 akadēmiskās stundas (PLK) vai 12 akadēmiskās stundas (NLK) ir kontaktstundas, savukārt pārējās paredzētas patstāvīgajam darbam).

Praktiski visi profesionālās bakalaura studiju programmas realizācijā iesaistītie mācībspēki izmanto elektronisko mācību vidi - e-studijas, kas sniedz plašas iespējas gan studijumateriālu ievietošanai, gan patstāvīgo darbu iesniegšanas organizēšanai.

Baltijas Starptautiskā Akadēmijā tradicionāli ir pastāvējusi kuratoru kustība jau no 2014./2015. akadēmiskā gada. Visvairāk aktivitāšu tiks organizēts studiju gada sākumā - iepazīšanās, informatīvās lekcijas par studiju procesu BSA, tikšanās ar studiju programmas mācībspēkiem,

vecāko kursu studējošiem un studentu Parlamentu, informatīvās nodarbības BSA zinātniskajā bibliotēkā.

Vērtēšanas sistēma (izglītības kritēriji) un vērtēšanas metodes studiju rezultātu sasniegšanai un novērtēšanai, pārbaudes formas un kārtība.

Profesionālā bakalaura studiju programmā „Eiropas ekonomika un bizness” izmantotā vērtēšanas sistēma notiek 10 baļļu sistēmā un atbilst Baltijas Starptautiskās akadēmijā studiju rezultātu vērtēšanas Nolikumam. Kvalificētu speciālistu sagatavošanas process ekonomikas jomā nav iespējams bez izvērstas un stingras studentu iegūto zināšanu un iemaņu kontroles. Kontroles objekts ir ne tikai studiju kursu ietvaros iegūtās zināšanas. Tiek vērtēta arī prasme un iemaņas loģiski pamatot savus uzskatus, publiski uzstājoties, spējas patstāvīgi atrast nepieciešamo informāciju un to analizēt. Profesionālā bakalaura studiju programmas A, B, un C daļu studiju kursu aprakstā ir skaidri definēti vērtēšanas kritēriji un sasniegtie rezultāti katram vērtējumam.

Lai novērtētu studējošo zināšanas, semestra laikā tiek izmantoti kontroldarbu un patstāvīgo darbu vērtējums. Kursa noslēgumā tiek izmantoti mutiski/rakstiski eksāmeni, kas veido ne mazāk par 30% no kopējā vērtējuma. Līdz ar to studējošo zināšanu novērtēšana un patstāvīgā darba kontrole tiek veikta semestra laikā paralēli studiju darbam. Pirmkārt, tas nodrošina atgriezenisko saiti starp studējošo un mācībspēkunoteiktā studiju kursā, ļaujot mācībspēkam novērtēt jau realizēto kursa sadaļu apguves līmeni, tātad arī pasniegšanas kvalitāti. Otrkārt, tas nodrošina reāla, nepārtraukta studiju darba pilnveidi. Katra studiju kursa prasības kredītpunktu iegūšanai un to īpatsvars kopējā kursa novērtējumā ir skaidri norādīts studiju kursa aprakstā, kā arī tiek ziņots studējošiem pirmo divu nodarbību laikā.

Beidzot studiju kursu, studējošie kārto eksāmenu vai diferenciālu ieskaiti. Pašlaik 70%-80% eksāmenu studējošie kārto rakstiski - tiek izmantoti zināšanu pārbaudes testi, kā arī problēmsituāciju analīze, kas ļauj novērtēt iegūto zināšanu praktisko lietojumu. Mutiskie pārbaudījumi ir saglabājušies tikai atsevišķos studijkursos, piemēram, svešvalodā, psiholoģijā un retorikā. Svarīgs studentu pārbaudes elements ir bakalaura darba priekšizstāvēšana. Studējošie, kuri nav nokārtojuši priekšizstāvēšanu, netiek virzīti bakalaura darba aizstāvēšanai. Bakalaura darba aizstāvēšanai nav tikai formāls raksturs. Šāda vērtēšanas sistēma ļauj sekot pakāpeniskam bakalaura darba izstrādes procesam, lai panāktu studenta spēju patstāvīgi un korekti izstrādāt ekonomikas pētniecības pamatprincipiem atbilstīgu pētījumu ekonomikā un uzņēmējdarbībā. Ņemot vērā iepriekš minēto, uzskatam, ka BSA profesionālā bakalaura studiju programmā “Eiropas ekonomika un bizness” darbojas studiju programmas realizācijas kontrole. Analizējot minēto, varam secināt, ka programma saturiski un pēc apjoma pilnībā atbilst profesionālā bakalaura studiju prasībām.

Profesionālā bakalaura studiju programmas “Eiropas ekonomika un bizness” sasaiste starp studiju īstenošanas metodēm, vērtēšanas procesiem un programmas studiju rezultātiem tika atspoguļota pielikumā **Profesionālā bakalaura studiju programmas “Eiropas ekonomika un bizness” sasaiste starp studiju īstenošanas metodēm, vērtēšanas procesiem un programmas studiju rezultātiem**. Šajā tabulā pārstāvētās dažas studiju īstenošanas metodes, kas veicina studējošo sadarbību un aktīvu mācīšanos un atspoguļo nostāju, ka “mācīšanās ir uz studentu vērsta un sociāla koncepcija”.

Praktiski visi profesionālā bakalaura studiju programmas realizācijā iesaistītie mācībspēki izmanto elektronisko mācību vidi - e-studijas, MOODLE platformā, kas sniedz plašas iespējas gan studiju materiālu ievietošanai, gan patstāvīgo darbu iesniegšanas organizēšanai.

Apkopojot informāciju, kā studiju procesa īstenošana atbilst studentcentrētas izglītības principiem, var secināt:

- 1) studiju procesā tiek ņemta vērā un respektēta studentu vajadzību daudzveidība (rūpespar adaptāciju studiju sākumā, individuāla pieeja studiju procesā, akadēmiskā un atbalstapersonāla iesaistīšanās studentu problēmu risināšanā, iespējas studēt pēc individuālā plāna);
- 2) atbilstīgi iespējām tiek realizēti dažādi studiju programmas realizēšanas veidi (piedāvājot studijas gan pilna, gan nepilna laika klātienē);
- 3) atbilstīgi apstākļiem tiek izmantotas daudzveidīgas pedagoģiskās metodes;
- 4) balstoties uz studējošo aptaujas paustajiem viedokļiem, regulāri tiek veikts pedagoģisko metožu novērtējums, lai atrastu optimālāko veidu studiju kursu un studiju programmas mērķu sasniegšanai;
- 5) tiek veicināta studentu tieksme būt patstāvīgiem, vienlaikus nodrošinot mācībspēku un atbalsta personāla vadību un atbalstu;
- 6) tiek veicināta abpusēja cieņa studentu un mācībspēku attiecībās, problēmsituāciju unkonfliktsituāciju gadījumā iesaistoties studiju programmas direktoram.

Secinājumi par vērtēšanas sistēmu:

- 1) mācībspēki pārzina pārbaudes un eksaminācijas metodes, fokusējās ne tikai uz zināšanu atreferēšanu, bet izmanto dažādas problēmsituāciju analīzes metodes, kas ļauj novērtēt prasmi iegūtā zināšanas izmantot praksē;
- 2) visos studijuursos iesniegtajos patstāvīgos, mājas darbos un kontrol darbos studējošiem individuālu atgriezenisko saiti, ja nepieciešams, sniedzot padomus saistībā ar mācīšanās procesu;
- 3) studiju programmas mācībspēki tiecas uz to, lai vērtēšana būtu konsekventa, taisnīgi piemērota visiem studējošiem un tiktu īstenota saskaņā ar apstiprinātām procedūrām.

2.4. Ja studiju programmā ir paredzēta prakse, sniegt studiju programmā iekļauto studējošo praksi uzdevumu saskaņā ar studiju programmā sasniedzamajiem studiju rezultātiem analīzi un novērtējumu. Norādīt, kā augstskola/ koledža studiju programmas ietvaros atbalsta studējošo studiju prakses ietvaros izvirzīto uzdevumu sasniegšanai.

Studiju programmas satura kvalitatīvas apguves galvenais pamatprincips ir studiju un prakses vienotība.

Prakse ir profesionālās studiju programmas obligātā sastāvdaļa un tās organizēšana notiek saskaņā ar "Nolikumu par praksi Baltijas Starptautiskajā akadēmijā" (https://bsa.edu.lv/wp-content/docs/2020/BSA_Prakses_nolikums_lv.pdf).

Atbilstoši Ministru kabineta 2014.gada 26 augusta noteikumiem Nr.512 "Noteikumi par otrā līmeņa profesionālās augstākās izglītības valsts standartu", prakses apjomam jābūt vismaz 20 KP (BSA ir 26 KP).

Prakses kopējais mērķis ir nostiprināt, padziļināt un sistematizēt studiju procesā iegūtās teorētiskās un praktiskās zināšanas un patstāvīgā darba iemaņas, iegūt studiju programmai atbilstošas kompetences, kas nepieciešamas iegūstamas kvalifikācijas speciālistiem profesionālās sagatavošanas kvalitātes uzlabošanai.

Prakses kopējie **uzdevumi**:

1. topošo speciālistu efektīva adaptācija praktiskajā darbībā, augstskolas absolventu stāvokļa

nostiprināšana darba tirgū;

2. teorētisko zināšanu sistematizācija, nostiprināšana un paplašināšana iegūstamajā specialitātē;
3. praktisko iemaņu iegūšana risinot konkrētus zinātniskos, komercdarbības, ekonomiskos uzdevumus;
4. informācijas vākšana, apstrāde, sistematizācija un analīze, izstrādājot kursa darbus un diplomdarbus;
5. topošā bakalaura darba pamatideju, slēdzienu un priekšlikumu izmēģināšana un pielietošana bāzes uzņēmumā (organizācijā).

Profesionālā bakalaura studiju programmā „Eiropas ekonomika un bizness” tiek realizētas četras prakses.

Pirmās - Kvalifikācijas (tautsaimniecības) - prakses mērķis ir nostiprināt, padziļināt un sistematizēt studijās gūtās zināšanas un praktiskās iemaņas, iegūt studiju programmai atbilstošas kompetences, kas nepieciešamas attiecīgās jomas speciālistiem – iepazīties ar Latvijas tautsaimniecības nozaru struktūru un raksturojumu, un identificēt aktuālas problēmas tautsaimniecības un organizāciju līmenī.

Prakses *uzdevumi* nosaka spēju izanalizēt svarīgākās materiālu ražošanas nozares Latvijā, to stāvokli un attīstības dinamiku; izpētīt galvenās Latvijas infrastruktūras nozares; izpētīt vienā no materiālu ražošanas uzņēmumiem vai vienā no infrastruktūras nozares (transporta, komunikāciju, finanšu, apdrošināšanas, juridisko, konsultāciju, informācijas uc) uzņēmumiem tirgus situāciju un tā pozīcijas nozarē; iepazīties ar vispārējo uzņēmuma raksturojumu, izskatīt vadības organizatorisko struktūru, izpētīt uzņēmuma ražošanas procesa organizēšanu un tehnoloģijas, iepazīties ar personāla vadīšanas sistēmu; izpētīt uzņēmuma darbības nodrošināšanas tehnoloģiju.

Otrās - Kvalifikācijas (ekonomiskās)- prakses mērķis ir apgūt uzņēmuma ekonomisko dienestu darbību un finanšu vadīšanu.

Prakses *uzdevumi* nosaka apgūt galvenos ekonomiskos rādītājus, kuri raksturo uzņēmuma ražošanas un saimniecisko darbību; iepazīties un izanalizēt firmas grāmatvedības dokumentāciju; veikt firmas finanšu stāvokļa analīzi.

Trešās - Projektēšanas - prakses mērķis ir sekmēt teorētisko zināšanu, profesionālo prasmju un iemaņu nostiprināšanu un attīstību atbilstoši studiju programmai, strādājot pie reāliem projektiem biznesa vai citā jomā atbilstošo uzdevumu patstāvīgas risināšanas gaitā.

Prakses *uzdevumi* nosaka teorētisko zināšanu sistematizāciju, nostiprināšanu un paplašināšanu iegūstamajā ekonomista speciālitātē; praktisko iemaņu iegūšanu, izstrādājot konkrētu projektu ekonomikas jomā; topošā projekta pamatideju, slēdzienu un priekšlikumu izmēģināšanu un pielietošanu savā darba vietā.

Ceturtās - Pirmsdiploma - prakses mērķis ir nostiprināt, padziļināt un sistematizēt studijās gūtās zināšanas un praktiskās iemaņas, iegūt studiju programmai atbilstošas kompetences, kas nepieciešamas attiecīgās jomas speciālistiem - savākt nepieciešamo informāciju un materiālus, lai varētu veikt analītisko un pētniecisko darbu atbilstoši izvēlētajai bakalaura darba tēmai. Prakses *uzdevumi*:

- uzņēmuma struktūras, ražošanas organizācijas un tehnoloģijas apgūšana, kā arī apakšnodalītu ražošanas, ekonomisko, vadības pamatfunkciju apgūšana;
- ražošanas un produkcijas (pakalpojumu) noieta plānošanas apgūšana un analīze;
- tirgzinības vadīšanas analīze un uzņēmuma marketinga dienestu darbības efektivitātes novērtēšana;

- ražošanas zinātniski – pētnieciskās, konstruktoriskās un tehniskās sagatavošanas analīze;
- ražošanas procesa materiāli tehniskā un personāla nodrošinājuma analīze;
- izdevumu veidošanās mehānisma analīze, tā efektivitāte un cenu veidošanās;
- uzņēmuma (firmas) darbības finansu rezultātu noteikšana un analīze;
- uzņēmuma vadības informācijas nodrošinājuma analīze;
- variantu izstrāde, vadības lēmumu pieņemšanā ražošanas un personāla vadīšanas uzlabošanai;
- uzņēmuma vadīšanas analīze no ražošanas efektivitātes viedokļa.

Viens no svarīgākajiem uzdevumiem visās praksēs ir apgūt iemaņas noformēt prakses atskaiti atbilstoši metodiskajiem norādījumiem, spēja to aizstāvēt un patstāvīgi argumentēt savu viedokli. Studiju programmā ir izstrādāti „Prakses metodiskie norādījumi” un „Prakses programma”.

Lai studiju programmas ietvaros atbalstīt studējošos studiju prakses ietvaros izvirzīto uzdevumu sasniegšanai, studiju procesā paredzētas prakses ievadlekcijas. Lekcijas paredzētas semestra sākuma, kad studējošiem tiek izskaidroti prakses programma un prakses uzdevumi, pārādīti dokumenti un izskaidrota prakses dokumentu aizpildīšanas kārtība. Un semestra vidū, kad prakses vadītājs no BSA izskatā un novērtē prakses atskaiti. Visa semestra garumā studējošiem ir iespēja sazināties ar savu prakses vadītāju, lai saņemtu konsultācijas par prakses uzdevumu izpildi.

Prakse tiek organizēta ārpus akadēmijas ar studentu apgūstamo profesiju saistītā iestādē (uzņēmumā, organizācijā), kurā tiek garantēta prakses metodiskajos norādījumos noteikto uzdevumu izpilde. BSA neuzņemas saistības prakses vietas nodrošināšanai studējošiem, jo meklējot prakses vietas studējošie attīsta savas komunikatīvas prasmes un kompetences. Dažreiz BSA palīdz studējošiem prakses vietas meklēšanā, nodrošinot tiem prakses vietas pie saviem absolventiem. Starp akadēmiju un organizāciju (uzņēmumu), kur atrodas prakses vieta, tiek noslēgts sadarbības līgums, kur ietvertas triju pušu tiesības, pienākumi un atbildība, līguma darbības termiņš, savstarpējo norēķinu kārtības līguma izbeigšanas nosacījumi u.c. noteikumi.

Lai nodrošinātu angļu valodas studējošajiem prakses apgūšanu, “Nolikums par praksēm Baltijas Starptautiskajā akadēmijā”, „Prakses metodiskie norādījumi” un „Prakses programma” tika pārtulkoti angļu valodā, un tiek izskaidroti studējošajiem mācību nodarbībās par praksēm. BSA neuzņemas saistības prakses vietas nodrošināšanai studējošiem, jo meklējot prakses vietas studējošie attīsta savas komunikatīvas prasmes un kompetences. Dažreiz BSA palīdz studējošiem prakses vietas meklēšanā, nodrošinot tiem prakses vietas pie saviem absolventiem. Tā kā Latvijā pašlaik strādā daudz ārzemju uzņēmumu filiāļu un pārstāvniecību, angļu valodas studējošajiem ir iespēja atrast prakses vietas gan Latvijā, gan savas valsts uzņēmumā, gan pieteikties praksei studējošo apmaiņas programmas ERASMUS ietvaros.

Studējošo prakses ir cieši saistītas ar profesionālā bakalaura studiju programmas sasniedzamajiem studiju rezultātiem, kas ir atspoguļoti atbilstošos studiju kursu aprakstos.

2.5. Analīze un novērtējums par studējošo noslēguma darbu tēmām, to aktualitāti nozarē, tajā skaitā darba tirgū, un noslēguma darbu vērtējumiem.

Studiju programmas apguve noslēdzas ar valsts pārbaudījumu.

Studiju beigās programmas studējošiem ir jāizstrādā un jāaizstāv bakalaura darbs. Lai sekmīgi

izpildītu visu kursu apjomu un iegūtu profesionālo grādu un kvalifikāciju, studējošiem bakalaura darbā ir jādemonstrē gan studiju procesā iegūtās akadēmiskās zināšanas, gan, atbilstoši savai kvalifikācijai iegūtās, praktiskā darba iemaņas.

Diplomdarba izstrāde un aizstāvēšana notiek saskaņā ar stingri reglamentētu procedūru, kas detalizēti izklāstīta „Nolikumā par noslēguma darbu izstrādāšanu un aizstāvēšanu Baltijas Starptautiskā akadēmijā” (<https://bsa.edu.lv/dokumenti/>).

Studējošie gala pārbaudījumus drīkst kārtot, ja:

- pozitīvi ir novērtēta programmā paredzētā studiju kursa apguve;
- novērtētas prakses atskaites;
- novērtēti kursa darbi;
- izpildītas visas studiju līgumā noteiktās finansiālās saistības.

Studējošie izvēlas sava diplomdarba tēmu no studiju programmas vadošo mācībspēku piedāvātiem studiju temātiem, kas ir ievietoti BSA mājas lapā. Atbilstoši programmas prasībām studējošo noslēguma darbu tēmām ir jābūt saistībā ar ekonomiku un uzņēmējdarbību. Katru gadu Fakultātes padome vērtē tēmu atbilstību programmai un tēmas tiek novērtētas kā atbilstošas. Jāsecina, ka studējošie izvēlās asociāli aktuālas un praktiski nozīmīgas tēmas, kas paplašināja pētniecībā zināmo un sniedz padziļinātu izpratni par specifiskiem jautājumiem Latvijā un Eiropā.

Laika posmā no 2013/2014. akadēmiskā gada līdz 2018/2019. akadēmiskā gada pavasarim profesionālā bakalaura studiju programmā “Eiropas ekonomika un bizness” ir aizstāvēti 30 bakalaura darbi. Aizstāvēto bakalaura darbu temāti tika atspoguļoti **Pielikumā**. Bakalaura darba tēmu sadalījumu pa pētījuma virzieniem skat. tabulā.

Diplomdarbu tēmu sadalījums pētījuma virzieniem

Nr.	Pētījuma virzieni	Darbi, skaits	Darbi, %
1.	Nacionālā ekonomika un bizness	6	20
2.	Eiropas valstu ekonomika un bizness	5	17
3.	Uzņēmuma saimnieciskās darbības analīze	5	17
4.	Menedžments	4	13
5.	Nodokļi	3	10
6.	Mārketinga un reklāma	3	10
7.	Personāla vadība	2	7

8.	Inovāciju vadība	1	3
9.	Kvalitātes vadība	1	3
Pavisam		30	100

Analīze rāda, ka studējosie lielākoties izvēlas rakstīt diplomdarbus par Latvijas un Eiropas valstu tautsaimniecības attīstības problēmām (makroekonomiskais aspekts), kā arī par uzņēmuma vadības, mārketinga vadības, personāla vadības un kvalitātes vadībastēmām (mikroekonomiskais aspekts), kas pasvīturo, ka studentu darba tēmas ir cieši saistītas ar viņu tālāko profesionālo un zinātnisko darbību.

Vērtējot studentu diplomdarbu vērtējumu sadalījumu, var secināt, ka vairāk kā pusei absolventu biežāk saņemtie vērtējumi ir "g. labi", "labi" un „ļ. labi". Vērojama tendence, ka pēdējos gadosstudentu vērtējumos ir plašāks atzīmju spektrs, piemēram, zemākos vērtējumus pēdējos gadosir saņēmuši vairāk absolventu nekā pārskata perioda sākumā, kas skaidrojams ar stingrākiemvērtēšanas kritērijiem.

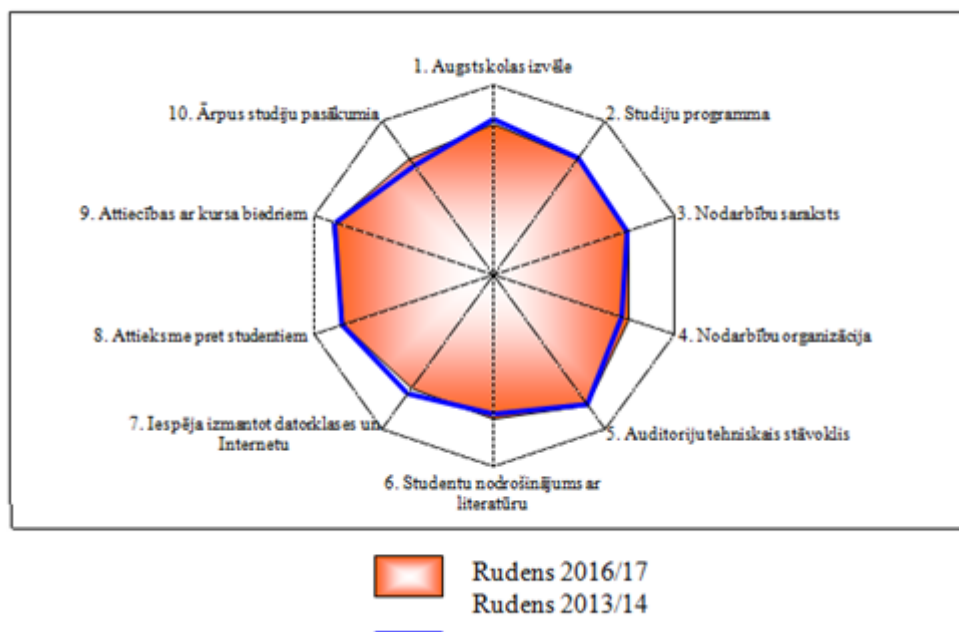
Ja studiju programma ir sekmīgi apgūta un gala pārbaudījumos saņemts pozitīvs vērtējums (zemākais sekmīgais vērtējums 4 balles), studējošiem tiek piešķirts profesionāla bakalaura grāds uzņēmējdarbībā un piektā līmeņa (LKI 6.-7.līmenis) profesionālā kvalifikācija – ekonomists.

2.6. Analīze un novērtējums par studējošo, absolventu un darba devēju aptauju rezultātiem, to izmantošanu studiju satura un kvalitātes pilnveidē, sniedzot piemērus.

Katra semestra beigās Baltijas Starptautiskā akadēmija organizē aptauju, lai sekmētu studiju procesa pilnveidi. Studējošo aptaujai ir izstrādāta aptaujas anketa, kas ir pieejama BSA mājas lapā.

Lai noskaidrotu studējošo viedokli par studiju programmas vai atsevišķa studiju kursa īstenošanas kvalitāti, ņemot vērā aptaujā formulēto mērķi, aptauju var ierosināt studējošie, akadēmijas vadība, studiju kursa iesaistītie mācībspēki vai programmas vadītājs. Aptauju rezultātus apkopo BSA Datoru centrs un BSA Analītiskais centrs un kopsavilkumu, ņemot vērā aptaujas mērķi, nodod atbilstošai programmai vai rektorātam, vai docētāju amatā ievēlēšanas nolūkos iesniedz Senāta sekretārei. Studējošo aptaujā pamatoti izteiktais viedoklis tiek ņemts vērā docētāju amatā ievēlēšanas procesā, kā arī docētāju izvēlē pieaicināšanai studiju kursa īstenošanai. Aptauju rezultāti tiek fiksēti un ņemti vērā nākamā studiju gada organizācijā. Tas attiecas galvenokārt uz docētāju personālijām, kā arī uz studiju procesa realizācijas gaitu. Daudzi no priekšlikumiem ir tikuši realizēti, kā piemēram, savlaicīga studentu informēšana, priekšlikumi telpu lietderīgas izmantošanas organizēšanai utt.

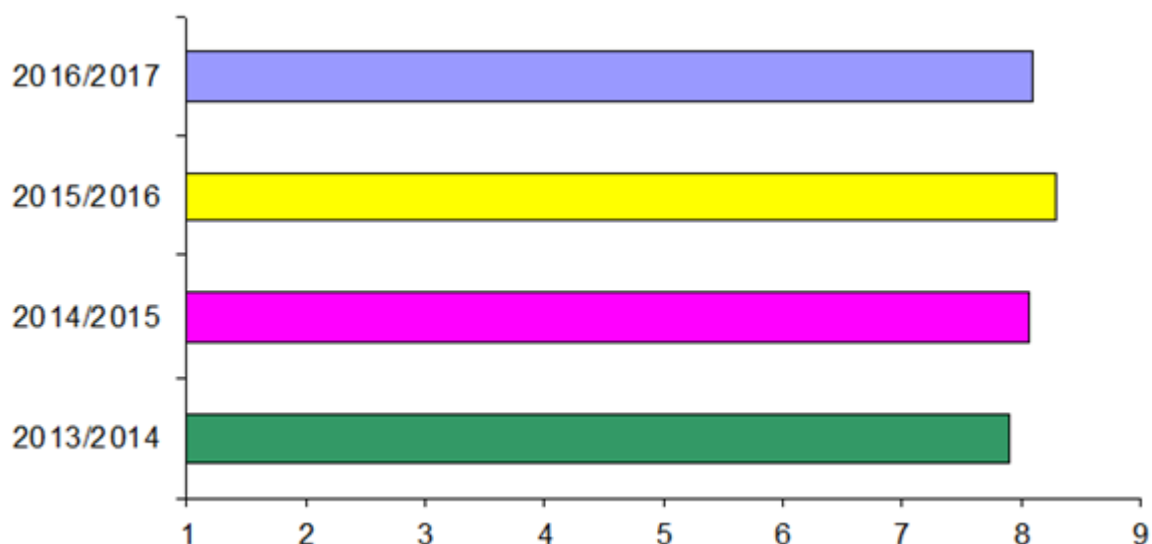
Studējošo aptaujas rezultāti ir aplūkojami divās posmos: no 2013./2014. akadēmiskā gada līdz 2016./2017. akadēmiskām gadam studējošie vērtēja studijas augstskolā pēc 10 parametriem un 10 baļļu sistēmā, kur 10 ir visaugstākais rādītājs (izcili):

Studentu apmierinātības līmenis ar mācībām BSA studiju programmā „Eiropas ekonomika un bizness”

Kā redzams attēlā, anketēšanas rezultāti ir stabili: studējošie novērtē studēšanu programmā kā ļoti labi organizētu mācību procesu, to pazemina trīs rādītāji: ārpus studiju pasākumi, nodarbību organizācija un kā arī datorklašu stāvoklis un iespējas izmantot WiFi. Reaģējot uz studējošo anketēšanas rezultātiem, BSA vadība būtiski uzlaboja studiju procesu organizāciju un komunikāciju ar studējošiem, mainot datorklašu aprīkojumu un uzlabojot pieeju WiFi sistēmai, kā arī organizējot BSA Studiju informācijas centru un pievēršot uzmanību BSA Studentu parlamenta darbībai ārpus studiju pasākumu pilnveidošanā.

Salīdzinot studiju programmas studējošo aptaujas kopējās atzīmes dinamiku pa gadiem var secināt, ka kopumā šis vērtējums ir ļoti augst un pārsniedz 8 balles 10-balļu sistēmā:

Studiju programmas „Eiropas ekonomika un bizness” studējošo aptaujas kopējās atzīmes dinamika

Ņemot vērā AIC rekomendācijas jauno Vadliniju izstrādē AI iestāžu studiju virzienu un studiju programmu akreditācijas sagatavošanai, BSA vadība pārstrādāja studējošo aptaujas anketu,

ieviešot elektronisku studentu aptauju tieši BSA mājas lapā. Bija palielināts jautājumu klasts par studējošo apmierinātību ar studijām BSA kopumā, kā arī docētāju darbu vērtēšanas kritēriju daudzums.

Profesionālā bakalaura studiju programmas “Eiropas ekonomika un bizness” studējošo aptaujas rezultāti (vidējie rādītāji) laika periodā no 2017/2018 akadēmisko gadu līdz 2018/2019. akadēmiskam gadam

	2017./2018.	2018./2019.	Vidējaisvērtējumskopā	
	n=23	n=31		
Akadēmijas un studiju procesa novērtējums:				
Akadēmijas materiāli tehniskais novērtējums (auditoriju tehniskais stāvoklis, iespēja izmantot datoru klases un tīkli, bibliotēkas fondi, t.sk. elektroniskās informācijas sistēmas, e-studijas utt):	4.2	4.3	Max5.0	
Akadēmijas pieejamā infrastruktūra (auditorijas, kabineti, laboratorijas, centri, datoru klases, bibliotēka, kafeinīca u.c.)	4.3	4.4		
Akadēmijas starptautiskā sadarbība	4.1	4.3	2017./2018.gads:	4.13
Studiju procesa materiālā nodrošinājuma novērtējums (mācību grāmatas un mācību līdzekļi, mācību metodiskie materiāli, profesionālo prakšu programmas un dokumentācija utt)	4.2	4.0	2018./2019.gads:	4.15
Studējošo iespēja piedalīties akadēmijas kvalitātes pilnveidošanas vērtējumā	3.5	3.4		
Izvēlētās akadēmijas atbilstība studējošā priekšstatam	4.5	4.5		
Mācībspēku novērtējums:				
Uzsākot studiju priekšmetu mācībspēks informēja par studiju kursa programmu, prasībām kursa apguvei un vērtējuma iegūšanas iespējamību	4.0	4.0		
Mācībspēks studiju saturu piedāvāja saprotami, sistemātiski, dinamiski, nodarbību laiku izmantoja lietderīgi	4.6	4.4		
Mācībspēki interesanti piedāvāja priekšmeta saturu, un radās interese par šo studiju kursu	4.3	4.2	2017./2018.gads:	4.2
Mācībspēka uzstāšanās bija fokusēta kā abpusēja pasniedzēja /auditorijassadarbība, un bija labs kontakts ar auditoriju	4.3	4.2	2018./2019.gads:	4.17

Ieteiktā mācību literatūra bija pieejama un palīdzēja apgūt studiju kursu	4.0	4.0
Iespējams saņemt mācībspēku konsultāciju nepieciešamības gadījumā	4.2	4.2
Studiju kursa izklāsts mijiedarbojās ar citiem studiju kursiem	4.3	4.2

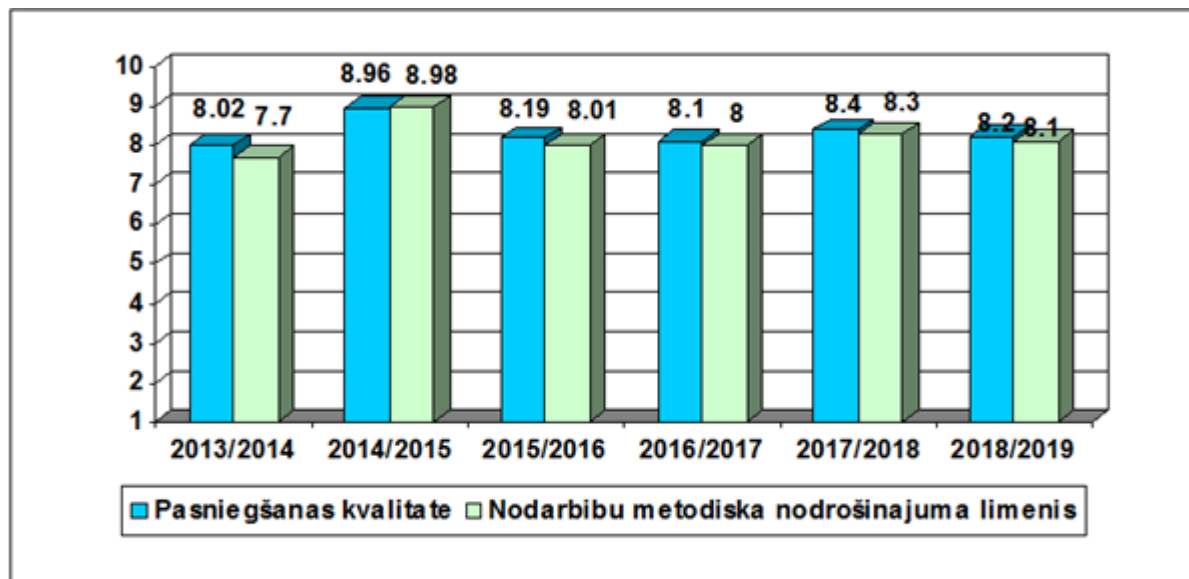
Pārskata periodā studējošie pozitīvi vērtēja gan studiju procesa organizāciju BSA, gan studiju programmas docētāju darbu. Ne mazāk svarīgi ir studentu novērtējums par profesionālās bakalaura studiju programmas kvalitāti. 51.4% studentu pilnībā piekrīt, ka studiju kursu izklāsts mijiedarbojas ar citiem studiju kursiem. 64.9% studējošo atzīst, ka nepieciešamības gadījumā, mācību procesa laikā ir iespējams saņemt mācībspēku konsultāciju. Vairāk nekā puse no aptaujātiem studējošiem (54.1%) pilnībā piekrīt, ka lekciju laikā, mācībspēkiem ar auditoriju vienmēr ir bijis labs kontakts un sadarbība. Studējošie atzinīgi novērtējuši pasniedzējus, kuri paši sagatavojuši mācību līdzekļus un/vai izdales materiālus studiju priekšmetu apgūšanai. Galvenie ieteikumi studiju programmas uzlabošanai no studentu puses saistīti ar nodarbību satura pietuvināšanu aktuālajām aktivitātēm tirgū, mācību literatūras vienību skaita palielināšanu. Atsevišķiem pasniedzējiem bija ieteikums vairāk izmantot audiovizuālos uzskates līdzekļus un datoru, projektoru.

Apkopojot studējošo aptauju rezultātus, pārlicinājāties, ka studējošie pamatā ir apmierināti ar mūsu docētāju darbu un uzskata, ka studiju procesā profesionālu docētāju vadībā viņi saņem zināšanas un prasmes, kuras ir nepieciešamas nākošajam speciālistam:

- piedāvātais kursu saturs atbilst attiecīgās profesionālās kvalifikācijas nepieciešamajām kompetencēm;
- uzsākot kursu, iesaistītie mācībspēki iepazīstina ar kursa apguves prasībām, vairums docētāju informē studējošos arī par kompetences pārbaudes prasībām un kritērijiem,
- iesaistītie mācībspēki kopumā labi sagatavojušies nodarbībām,
- iesaistīto mācībspēku attieksme pret studējošiem ir labvēlīga.

Galvenie trūkumi, kurus studējošie atzīmē ir:

- lekciju studiju kursu iesaistītie mācībspēki ne vienmēr izraisīja interesi par studiju kursu, ne vienmēr tika motivēta studiju kursa satura apguves nepieciešamība;
- ne visi iesaistītie mācībspēki nodarbībās aptvēra visu kursa programmā plānoto saturu, uzdevumi patstāvīgajam darbam tika uzdoti nesistemātiski.

Studentu salīdzinošais novērtējums pasniegšanas kvalitātei BSA studiju programmā „Eiropas ekonomika un bizness”

Apkopojot studējošo aptaujas rezultātus no 2013./2014. akadēmiskā gada līdz 2018./2019. akadēmiskām gadam 10-balļu sistēmā var secināt, ka studējošo apmierinātības pakāpe ar studijām profesionālā bakalaura studiju programmā „Eiropas ekonomika un bizness” pārskatamā laika periodā ir augsta. Tāpat, studējošie atzīst, ka studiju kursu pasniegšanas kvalitāte un nodarbību metodiskā nodrošinājuma līmenis ir salīdzinoši augsti visā pārskatamā laika periodā.

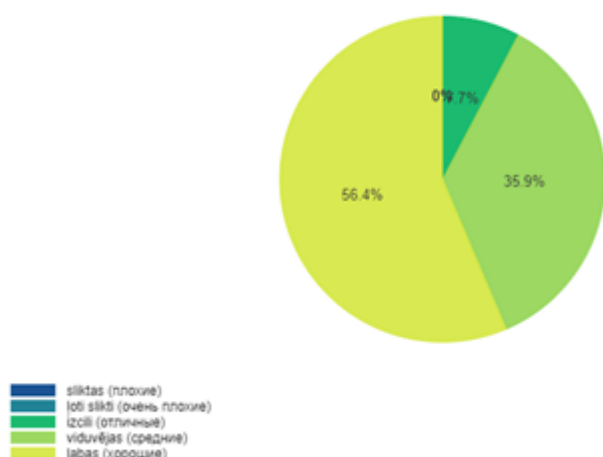
Studējošo aptaujas anketu rezultāti tiek analizēti Fakultātes Padomes sēdēs, administrācijas sēdēs, nepieciešamības gadījumā piesaistot studējošo pašpārvaldes pārstāvjus.

Absolventu un darba devēju aptauju rezultātu analīze

Studiju programmas „Eiropas ekonomika un bizness” absolventiem nodarbinātības perspektīvas ir ļoti plašas. Uzņēmējdarbības vadība ir svarīgas dažādās tautsaimniecības nozarēs, līdz ar to, analizējot nodarbinātības perspektīvas, nozīmīgi ir visu tautsaimniecības nozaru rādītāji.

Laikā posmā no 2013/2014. akadēmiskā gada līdz 2018/2019. akadēmiskā gada pavasarim tika veikta absolventu aptauja, lai gūtu priekšstatu par studiju procesa kvalitāti bakalaura studiju programmā. Absolventiem atbildot uz jautājumu “*Kā Jūs vērtētu savas perspektīvas darba tirgū pēc BSA absolvēšanas?*” rezultāti parādīja, ka vairāk par pusi absolventu vērtē savas perspektīvas darba tirgū kā izcilas un labas

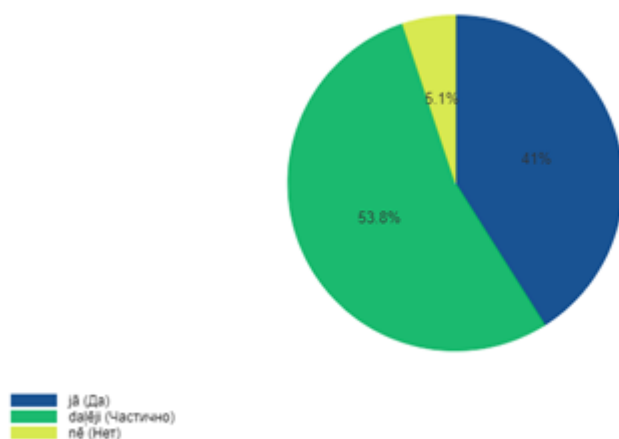
Kā Jūs vērtētu savas perspektīvas darba tirgū pēc BSA (BPMA) absolvēšanas (Как бы вы оценили свои перспективы на рынке труда после окончания БМА (БИПМ))

Atbildes uz jautājumu “Kā Jūs vērtētu savas perspektīvas darba tirgū pēc BSA absolvēšanas?”

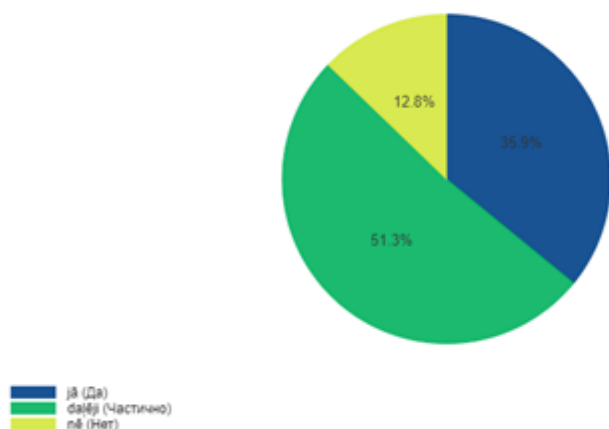
Tāpat, aptaujas rezultāti parāda, ka apkopojot visu absolventu sniegto informāciju par iegūtas izglītības nozīmi studiju procesa laikā, atbildējot uz jautājumu „Vai BSA iegūta izglītība Jums palīdz profesionālajā darbībā?” 94.9% absolventu atbildēja pozitīvi. Pie tam 87.2% absolventu atzīmēja, ka viņu profesionālais darbs ir saistīts ar BSA iegūto izglītību. Par to liecina absolventu ieņemamie amati, ko tie norādīja savās anketēs, piem. menedžeri, vadītāji, uzņēmumu direktori un valdes locekļi, grāmatveži un galvenie grāmatveži, administrātori un administratīvie darbinieki, vecākie speciālisti un speciālisti, konsultanti un pasniedzēji

Vai BSA (BPMA) iegūtā izglītība Jums palīdz profesionālajā darbībā? (Помогает ли образование полученное в БМА (БИПМ) в вашей профессиональной карьере?)

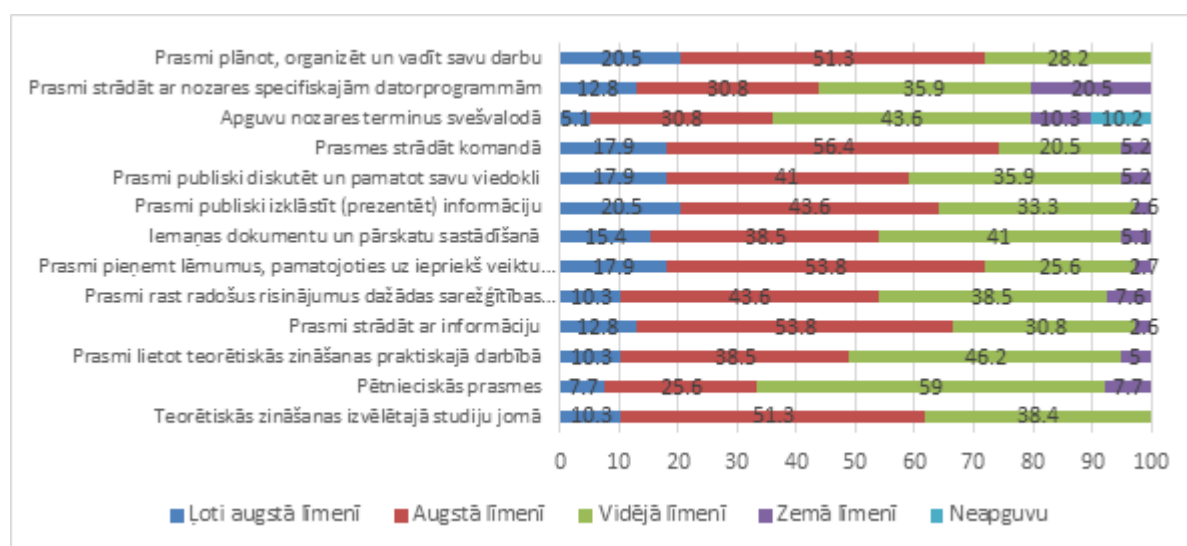
Atbildes uz jautājumu „Vai BSA iegūta izglītība Jums palīdz profesionālajā darbībā?”

Vai Jūsu profesionālā darbība ir saistīta ar BSA (BPMA) iegūto izglītību? (Ваша профессиональная деятельность связана с образованием полученным в БМА (БПМ)?)

Atbildes uz jautājumu „Vai Jūsu profesionālā darbība ir saistīta ar BSA iegūto izglītību?”

Absolventi atzīst, ka guvuši labas pamata un specializētās teorētiskās un praktiskās zināšanas, mācoties BSA studiju programmā „Eiropas ekonomika un bizness”. Vairāk nekā puse (51.3%) no tiem, kas piedalījās aptaujā, uzskata, ka viņu teorētisko zināšanu līmenis ir augsts, un 53.8 % absolventu augstā līmenī novērtēja savas prasmes strādāt ar informāciju, ka arī pieņemt lēmumus, pamatojoties uz iepriekš veiktu informācijas analīzi. 56.4% absolventu atzīmēja augstā līmenī savu prasmi strādāt komandā, 51.3% - prasmi plānot, organizēt un vadīt savu darbu. Augstā līmenī lielākā absolventu daļa novērtēja prasmi rast radošus risinājumus dažādas sarežģītības problēmām un prasmi publiski izklāstīt (prezentēt) informāciju (43.6%), kā arī Prasmi publiski diskutēt un pamatot savu viedokli (41%). Vidējā līmenī lielākā absolventu daļa novērtēja savas pētnieciskās prasmes (59%), prasmi lietot teorētiskās zināšanas praktiskajā darbībā (46,2%), iemaņas dokumentu un pārskatu sastādīšanā (41%), nozares terminu apgušanu svešvalodā (43,6%), prasmi strādāt ar nozares specifiskajām datorprogrammām (35.9%). Savos komentāros absolventi atzīst, ka iegūtā izglītība bakalaura studiju programmā “Eiropas ekonomika un bizness” ir uzlabojusi viņu konkurētspēju Latvijas darba tirgū.

Atbildes uz jautājumu „Runājot par studijām BSA, lūdzu, novērtējiet, kādā līmenī Jūs studiju procesā ieguvāt šādas zināšanas un prasmes”

Kā BSA stipras puses absolventi atzīmēja kvalificētos docētājus (atzīmes: 61.5% - izcili un 23.1% - labi) un atsaucīgo personālu (atzīmes: 59.0% - izcili un 28.2% - labi), kvalitatīvu studiju programmu

(atzīmes: 28.2% - izcili, 38.5% - labi, 28.2% - viduvēji) un labu prakšu saturu (atzīmes: 20.5% - izcili, 30.8% - labi, 35.9% - viduvēji), plašu izglītības piedāvājumu reģionos (atzīmes: 23.1% - izcili, 51.3% - labi, 23.1% - viduvēji) un plašu piedāvājumu studijām ārzemēs studentu apmaiņu programmās (atzīmes: 15.4% - izcili, 41.0% - labi, 33.3% - viduvēji), mērķtiecīgu zinātniski pētniecisko darbu (atzīmes: 10.3% - izcili, 51.3% - labi, 30.8% - viduvēji) un aktīvu studējošo pašpārvaldi (atzīmes: 12.8% - izcili, 33.3% - labi, 33.3% - viduvēji), labu materiāli tehnisko bāzi (atzīmes: 17.9% - izcili, 38.5% - labi, 35.9% - viduvēji) un labas Akadēmijas telpas (atzīmes: 30.8% - izcili un 51.3% - labi).

Kopumā, izvērtējot aptaujas rezultātus, tiek secināts, ka lielākā daļa absolventu ir apmierināti ar studiju procesā iegūtām zināšanām, ko apstiprina viņu atbildes un BSA studiju programmas „Eiropas ekonomika un bizness” novērtējums. Īpaši absolventi pasvīturo, ka iegūtā izglītība ir devusi viņiem iespēju pašattīstībai, veicinājusi karjeras (profesionālās) izaugsmi. Absolventi atzīst, ka iegūtā izglītība ir konkurētspējīga gan Latvijas, gan ES tirgū, un iegūtais izglītības līmenis un apjoms atbilst viņu finansiālajiem ieguldījumiem.

Savukārt lai uzlabotu studiju procesa kvalitāti, absolventi rekomendē studiju procesā vairāk iesaistīt darba devējus un speciālistus-praktiķus (22.1%) un ārzemju vieslektorus (16.8%), ka arī uzlabot prakses vietu nodrošinājumu (15.8%).

Secinājums: Absolventu aptaujas rezultāti liecina, ka BSA studiju programmu saturs nodrošina speciālistam nepieciešamo zināšanu un prasmju līmeni. Kopumā absolventi visnotaļ pozitīvi novērtē savu sagatavotību darbam. Tomēr daudzi absolventi (ap 30%) pēc uzņēmējdarbības vadītāja profesijas apgūšanas, plāno, izvēloties maģistrantūru, papildināt savas kompetences ar citām zināšanām un prasmēm.

Darba devēju aptaujas rezultātu analīze

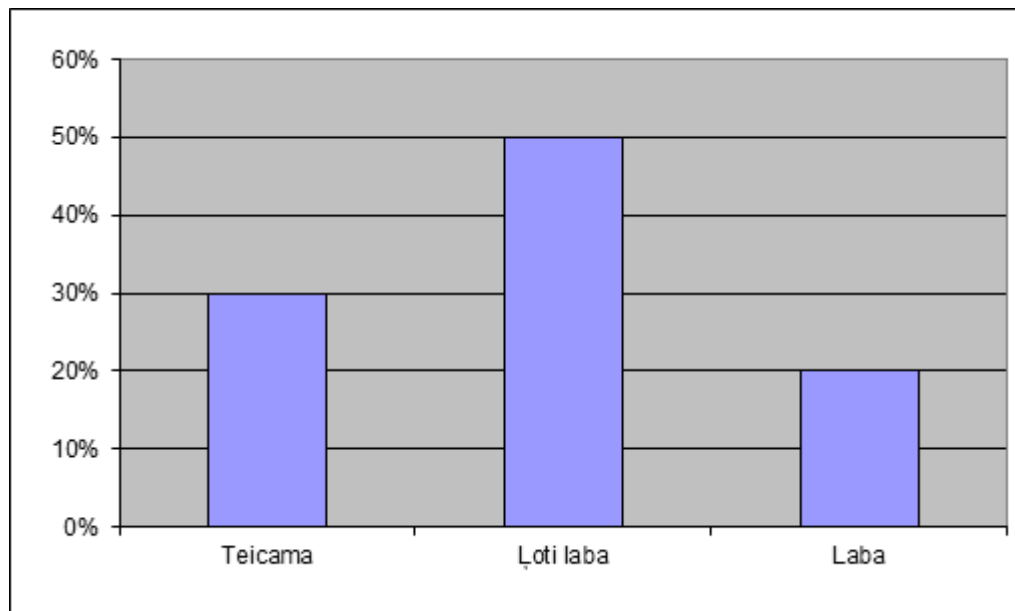
Viens no galvenajiem veidiem kā studiju virziena programmu vadība iegūst informāciju par studiju programmas kvalitāti un atbilstību darba tirgus prasībām ir sadarbība ar darba devējiem. Darba devēji var novērtēt studiju programmu, pamatojoties uz tās rezultātu – absolvējušo un strādājošo speciālistu darba kvalitātes analīzi. Pamatā informācija par studiju virzienā sagatavoto speciālistu nodarbinātības iespējām, tiek iegūta no uzņēmumiem kuros studējošie iziet prakses. Tādēļ darba devēji tika lūgti novērtēt studiju programmas praktikantu, kā arī attiecīgajās organizācijās, iestādēs strādājošo absolventu kvalifikācijas, zināšanas, prasmes un iemaņas, kā arī prognozēt, kādas kvalifikācijas speciālisti, ar kādām prasmēm un iemaņām attiecīgajai organizācijai, iestādei būs nepieciešami tuvākā un tālākā nākotnē. Darba devēju viedoklis par programmas absolventiem un studējošiem (kas strādā organizācijas prakšu laikā) tika noskaidrots aptaujas laikā. Anketēšanā iegūtie un apkopotie rezultāti ļauj secināt, ka studiju programmas absolventi būs pieprasīti darba tirgū.

Jautājumu loks, kas tika uzdots darba devējiem, aptvēra šādus tematus:

1. Eiropas ekonomika un bizness studiju programmas absolventu teorētisko zināšanu apjoms un kvalitāte un to atbilstība organizācijas, iestādes prasībām, to nepieciešamība praktiskajā darbā;
2. Eiropas ekonomika un bizness studiju programmas absolventu praktisko iemaņu un prasmju atbilstība darba devēju prasībām.

Uzdotie jautājumi un atbilžu rezultāti ir redzami zemāk:

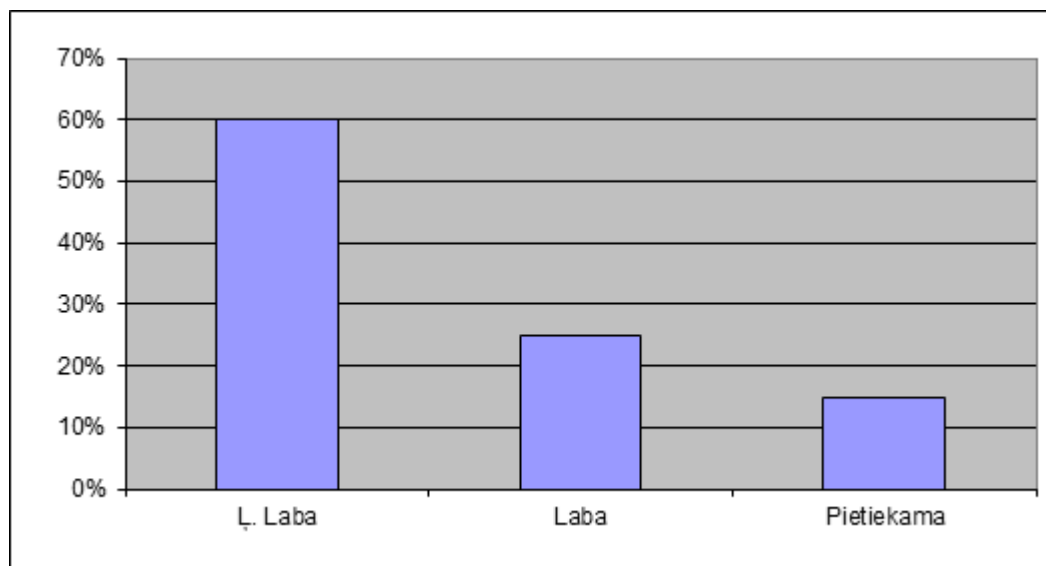
Kā Jūs vērtējat BSA studiju programmas „Eiropas ekonomika un bizness” absolventa profesionālo darbību?

Darba devēju atbildes uz jautājumu „Kā Jūs vērtējat BSA studiju programmas „Eiropas ekonomika un bizness”absolventa profesionālo darbību?”

30.0% darba devēju novērtē studiju programmas „Eiropas ekonomika un bizness”absolventu sagatavotību teicami un uzskata, ka studiju programmas absolventi ir spējīgi uzreiz patstāvīgi veikt savus profesionālos pienākumus, savukārt, 50.0% darba devēju uzskata, ka absolventi pēc neilgas apmācības spējīgi veikt savus profesionālos pienākumus. Vairāki darba devēji (20.0%) vērtē studiju programmas „Eiropas ekonomika un bizness”absolventu sagatavotību kā pietiekamu un atzīst, ka absolventiem ir laba teorētiskā sagatavotība, bet nepietiekami apgūtas praktiskās iemaņas.

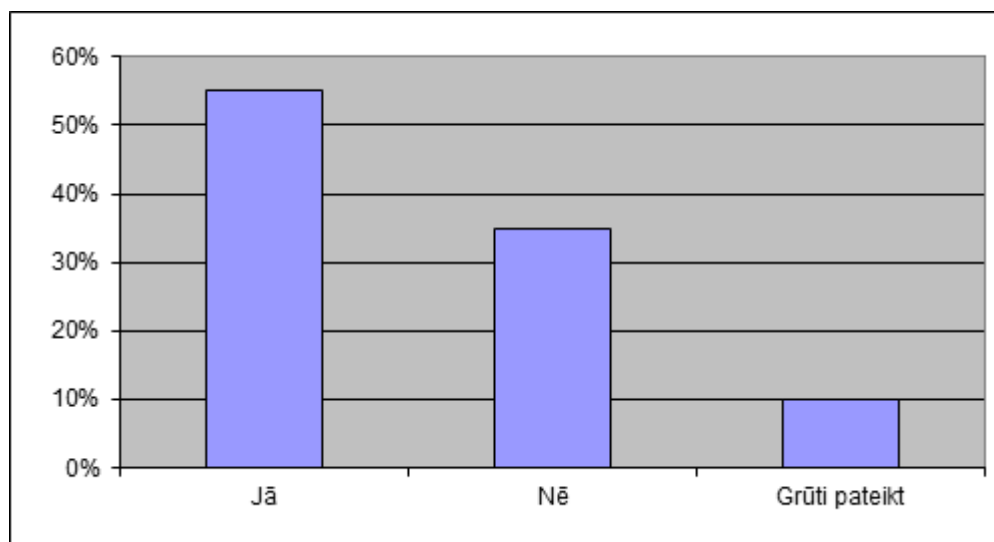
Kā jūs vērtējat absolventa nodarbinātības iespējasnozārē, kurā strādājat?

Darba devēju atbildes uz jautājumu „Kā jūs vērtējat absolventa nodarbinātības iespējas nozarē, kurā strādājat?”

Kopumā vairāk par 80% darba devēju augsti vērtē BSASTudiju programmas „Eiropas ekonomika un bizness”absolventu iespējas savā nozarē. Aptaujas rezultāti parāda, ka darba devēji pārsvarā ir apmierināti ar BSA absolventu un studējošo praktiskām iemaņām un prasmēm un uzskata, ka tās atbilst viņu firmas prasībām profesionālajā sfērā

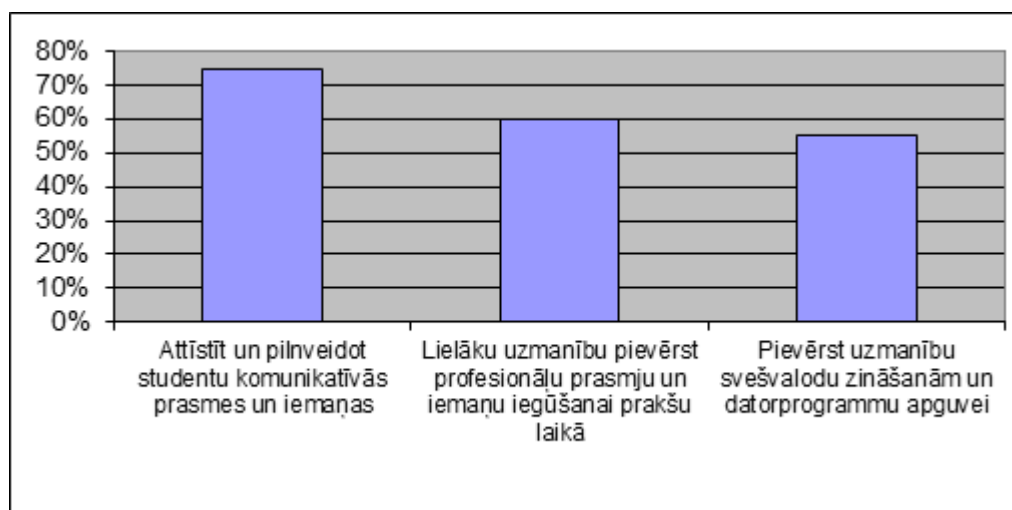
Vai Jūs ieteiktu studiju programmas „Eiropas ekonomika un bizness” abs solventus citiem darba devējiem?

Darba devēju atbildes uz jautājumu „Vai Jūs ieteiktu studiju programmas „Eiropas ekonomika un bizness” absolventus citiem darba devējiem?”

Aptaujas rezultāti parāda, ka darba devēji pārsvarā ir gatavi rekomendēt BSA absolventus citiem darba devējiem. Neviens no darba devējiem praktikanšu zināšanas nav novērtējis kā nepietiekamas. Aptaujātie darba devēji praktiski visus aptaujas anketā ietvertos absolventu raksturojošos kritērijus ir novērtējuši ar „ļoti labi” vai „labi”.

4. Jūsu ieteikumi un komentāri:

Darba devēju ieteikumi un komentāri

Darba devēju aptaujas rezultāti parāda, ka kopumā BSA profesionālā bakalaura studiju programmas „Eiropas ekonomika un bizness” absolventi atbilst *Eiropas kvalifikācijas ietvarstruktūras (EKI)* definētām prasībām. Darba devēji pilnībā piekrīt, ka absolventi spēj patstāvīgi iegūt, atlasīt un analizēt informāciju un izmantot to; pieņemt lēmumus un risināt problēmas atbilstošajā nozarē vai profesijā; novērtēt savu profesionālo darbību un tās ietekmi uz sabiedrību kā arī izmantojot apgūtos teorētiskos pamatus un prasmes, absolventi spēj veikt profesionālo, inovatīvo vai pētniecisko darbību; formulēt un analītiski aprakstīt informāciju, atklāt problēmas un atrast risinājumus; izskaidrot un argumentēti diskutēt kā ar speciālistiem, tā arī ar citām ieinteresētām personām, un spēj kritiski izvērtēt apgūtās zināšanas.

Apkopojot darba devēju viedokļus, var secināt:

- 1) studiju programmas „Eiropas ekonomika un bizness” absolventu teorētisko zināšanu apjoms un kvalitāte pilnībā apmierina darba devējus;

Absolventiem, kuri sāk strādāt uzņēmumos un organizācijās, ir labas zināšanas ekonomikā, uzņēmējdarbībā, vadībā, tirgzinībās, kā arī speciālajos priekšmetos – finansēs un grāmatvedībā, uzņēmējdarbības tiesībās, tūrisma un viesnīcu uzņēmējdarbībā, komercpakalpojumu vadībā;

Darba devēji atzīmē, ka studējošiem/ absolventiem ir “ laba teorētiskā bāze” praktiskas darbības uzsākšanai, turklāt studējošie/ absolventi māk un spēj veiksmīgi pielietot teorētiskās zināšanas praksē;

2) studiju programmas „Eiropas ekonomika un bizness” absolventu praktiskās iemaņas un prasmes atbilst darba devēju prasībām;

Kā pozitīvs aspekts tiek minētas studentu prakses. Darba devēji atzīmē, ka prakšu laikā studējošie iepazīst organizācijas, un darba devēji bieži vien ievēro sekmīgākos studentus, kurus perspektīvā varētu arī pieņemt darbā. Bieži vien tā arī notiek, un pēc ražošanas praksēm daudzi studējošie saglabā sadarbības iespēju, uztur kontaktus ar darba devējiem un pēc studiju programmas beigšanas iestājas darbā;

Darba devēji, vērtējot studentu prasmes un iemaņas, norāda uz nepieciešamību attīstīt un pilnveidot studentu komunikatīvās prasmes un iemaņas, tādas kā komandas darbs, attīstīt kreativitāti, iniciatīvu;

Darba devēji pozitīvi vērtē studiju programmu „Eiropas ekonomika un bizness” un prognozē, ka perspektīvā, attīstot un pilnveidojot studiju programmu, pievēršot vēl lielāku vērību studentu praksēm, svešvalodu zināšanām, datorprogrammu apguvei, teorētisko zināšanu praktiskās pielietojamības apgūšanai, studiju programmas „Eiropas ekonomika un bizness” absolventiem ir visas iespējas aktīvi iesaistīties darba tirgū.

Darba devēji uzskata, ka tuvākajā laikā pieprasījums pēc ekonomistiem nemazināsies. Turklāt augstākā profesionālā izglītība ir nepieciešama daudziem speciālistiem, kuri strādā komercsektora uzņēmumos, un kuriem nepieciešama papildus specialitāte vai kvalifikācija. Uz to norāda arī liels nepilna laika studentu skaits studiju programmā.

Visi aptaujas rezultāti tiek apspriesti BSA Ekonomikas, finanšu un vadības fakultātes padomes sēdē, kura laikā ir pievērsta uzmanība absolventu un darbadāvēju ieteikumiem, kā arī studējošo prāsībām. Tā, piemēram, pēc absolventu ieteikumiem studiju kursu pasniegšanai tika aicināti vieslektori no Vācijas, kā arī notiek pārrunās ar pasniedzējiem no Bulgārijas. Tika pārstrādāta studiju programma akreditācijai ar jaunu studiju kursu izstrādi un piedāvājumu (piem. Sociālā uzņēmējdarbība). Pēc darbadāvēju ieteikuma pilnveidot studentu komunikatīvās prasmes un iemaņas programmā tika ieviesti tādi studiju kursi kā Konfliktoloģija un Mārketinga komunikāciju tehnoloģijas. Tā kā darba devēji ir arī potenciālie prakses devēji, tad pamatojoties uz viņu ieteikumiem tika pārstrādātas un uzlabotas prakses programmas.

2.7. Sniegt novērtējumu par studējošo ienākošās un izejošās mobilitātes iespējām, izmantoto iespēju skaita dinamiku un mobilitātes laikā apgūto studiju kursu atzišanu.

Laika periodā no 2013/2014. akadēmiskā gada līdz 2018/2019. akadēmiskam gadam ERASMUS programmas ietvaros bakalaura studiju programmā “Eiropas ekonomika un bizness” mācījās 22 ārvalstu studējošie. Vislielākais studentu skaits ieradās no Lietuvas (13 studējošie).

Studiju programmas „Eiropas ekonomika un bizness” ārvalstu studējošo mobilitāte BSA

	2013/2014	2014/2015	2015/2016	2016/2017	2017/2018	2018/2019	Kopā
Rumānija					2		2
Spānija					1	1	2
Vācija						1	1
Lietuva	6	7					13
Polija				1		1	2
Kazahstana						2	2
Kopā	6	7		1	3	5	22

Analizējot studiju programmas “Eiropas ekonomika un bizness” studentu ārējo mobilitāti apmaiņas programmas ERASMUS ietvaros, tika secināts, ka laika periodā no 2013/2014. akadēmiskā gada līdz 2018/2019. akadēmiskam gadam ārpus Latvijas bija izbraukuši studijām un praksei 36 studējošie. Viņu galvenais mērķis bija netikai mācīties, bet arī apgūt profesionālās darbības principus, komunikācijas iemaņas, un starpkultūru saskarsmes aspektus.

Studiju programmas „Eiropas ekonomika un bizness” studējošo izejošā mobilitāte

	2013/2014	2014/2015	2015/2016	2016/2017	2017/2018	2018/2019	Kopā
Spānija						2	2
Lietuva	6	6		4	7	4	27
Igaunija	2				4		6
Kipra						1	1
Kopā	8	6		4	11	7	36

Prakses laikā studējošie apguva teorētiskās un praktiskās zināšanas savā topošā profesijā, kā arī iemaņas argumentēti diskutēt par problēmām un to risinājumiem, attīstīja iemaņas patstāvīgi iegūt, atlasīt, analizēt informāciju, to prezentēt, strādāt komandā. Prakses laikā studējošie attīstīja iemaņas izvēlēties zinātniskās pētījuma metodes un tās pamatot. Kopumā prakses laikā studējošie apguva profesionālās darbības principus, komunikācijas iemaņas, starpkultūru saskarsmes aspektus, kā arī iemaņas novērtēt savu kompetenci atbilstoši prakses mērķim. Visas prakses tiek veiktas prakses vadītāja uzraudzībā.

Mobilitātes laikā studiju kursu atzīšana tiek veikta, pamatojoties uz BSA Nolikuma Par studentu un docētāju starptautiskās mobilitātes realizāciju pēc ERASMUS+ programmas starp programmas valstīm un partnervalstīm. 10 dienu laikā pēc atgriešanās, studentiem jāiesniedz savas augstskolas ERASMUS+ programmas koordinatoram sekmju izraksts (Transcript of Records) un sertifikāts par studiju mobilitātes pabeigšanu, ko izsniedzis partneraugstskolas ERASMUS+ programmas koordinators. Attiecīgās studiju programmas direktors un studiju daļas darbinieks, pamatojoties uz saņemtajām dokumentu kopijām un iesniegumu par studiju kursu pārskaitīšanu, veic apgūto studiju kursu un kredītpunktu pārskaitīšanu, noformējot attiecīgu rīkojumu. Atbilstoši Eiropas Savienības noteiktajai kredītpunktu pārneses un uzkrāšanas sistēmai (<http://ec.europa.eu>), studentam jābūt ieskaitītam visam studiju periodam pēc ERASMUS+ programmas - visi partneraugstskolā sekmīgi apgūtie studiju kursi. Gadījumā, ja partneraugstskolā ir veiksmīgi apgūti studiju mobilitātes laikā

saskaņotie brīvās izvēles bloka studiju kursi, kuri nebija paredzēti atbilstošā Akadēmijas studijas programmā, dotās programmas direktors iesniedz atbilstošos dokumentus studiju programmas izmaiņu ieviešanai studentam, kurš atgriezies no ERASMUS+ programmas studijām, studiju daļas darbiniekam doto studiju kursu tālākai uzskaitēi. Ja kopējais apgūto studiju kursu skaits vai kredītpunktu (ECTS) skaits pārsniedz parakstītajā studiju līgumā paredzēto skaitu, attiecīgās studiju programmas direktors pieņem lēmumu par doto pārsniegšanu atzīšanu un sniedz informāciju Akadēmijas/partneraugstskolas studiju daļas darbiniekam. Ja students nav apguvis visus studiju mobilitātes programmā un studiju līgumā paredzētos studiju kursus, viņam jānokārto atbilstoši studiju kursi termiņos, ko nosaka savas augstskolas attiecīgās studiju programmas direktors. Ja kopējais apgūto studiju kursu skaits vai kredītpunktu (ECTS) skaits ir mazāks nekā 30 ECTS semestrī vai 60 ECTS studiju gada laikā, attiecīgā studiju programmas direktors var pieņemt lēmumu par studenta pārcelšanu nākošajā semestrī, nosakot to studiju kursu sarakstu un to apjomu, kas studentam būs jāapgūst pēc individuālā plāna, un doto studiju kursu apgūšanas termiņiem.

III - STUDIJU PROGRAMMAS RAKSTUROJUMS (3. Studiju programmas resursi un nodrošinājums)

3.1. Novērtēt resursu un nodrošinājuma (studiju bāzes, zinātnes bāzes (ja attiecināms), informatīvās bāzes (tai skaitā bibliotēkas), materiāli tehniskās bāzes un finansiāli bāzes) atbilstību studiju programmas īstenošanas nosacījumiem un studiju rezultātu sasniegšanai, sniegt piemērus. Veicot novērtējumu iespējams norādīt atsauci uz II. daļas 3. nodaļas 3.1.- 3.3. kritērijos sniegto informāciju.

Studiju programmas „Eiropas ekonomika un bizness” studiju procesa nodrošināšanai galvenais finansējuma avots ir studiju maksa. Studiju maksas apmēru un samaksas kārtību katram studiju gadam nosaka un apstiprina BSA Senāts. BSA noteiktas šādas studiju maksas apmaksas iespējas studējošiem:

- par visu programmu kopumā;
- par visu studiju gadu;
- par vienu semestri;
- par mēnesi, saskaņā ar līgumā paredzēto maksājumu grafiku, precīzi ievērojot maksāšanas termiņus un maksājamās summas.

Studiju maksa var tikt segta no sekojoša finansējuma:

- studējošā personīgie līdzekļi;
- studējošā vecāku un citu radnieku personīgie līdzekļi;
- studējošā darba devēja finansējums;
- studiju kredīts ar valsts vārdā sniegtu galvojumu;
- komerckredīts;

- sponsoru finansējums.

Katru studiju gadu ar rektora rīkojumu pamatstudijās tiek noteikts BSA finansēto budžeta vietu skaits; konkursu uz budžeta vietām reglamentē „**Nolikums par konkursu uz budžeta vietām, ko nodrošina Baltijas Starptautiskā akadēmija**” (https://bsa.edu.lv/wp-content/docs/admission/nolikums_konkurss_2020_lv.pdf).

BSA sniegtais metodiskais un informatīvais nodrošinājums ir pietiekams, lai nodrošinātu kvalitatīvu studiju procesu studiju programmā „Eiropas ekonomika un bizness”. Kopš 2015.gada tiek lietota Moodle studiju e-vide. Visi studiju programmas iesaistītie mācībspēki Moodle ir izveidojuši studiju kursus, kuros studējošiem ir pieejami studiju materiāli, studiju kursu apraksts un prasības studiju kursa apguvei. Vairākos studijuursos studējošie kārto pārbaudījumus, iesniedz mājas darbus un komunicē ar docētāju Moodle vidē. Mācībspēki sniedz atgriezenisko saiti par studentu paveikto.

Būtiska nozīme studentu un docētāju informēšanai ir BSA informatīvajai sistēmai NEXUS. Studējošie un mācībspēki NEXUSā var iepazīties ar nodarbību un telpu plānojumu, darba un prakses iespējām. Pilna informācija par studiju programmu, studiju kursiem, to apjomu un saturu pieejama BSA mājas lapās, kas ir nozīmīgs informācijas avots gan studējošiem, gan potenciālajiem studējošiem.

Bibliotēka

Bibliotēkas uzdevums ir nodrošināt studiju programmas „Eiropas ekonomika un bizness” studējošiem kvalitatīvu studiju procesu un zinātnisko darbību un sniegt studējošiem, mācībspēkiem un citiem apmeklētājiem bibliotekāros, bibliogrāfiskos, informatīvos pakalpojumus. Akadēmijā studējošajiem un arī citiem interesentiem ir iespēja izmantot BSA bibliotēkas resursus. Bibliotēka sastāv no divām daļām – no abonementa un lasītavas. Lasītavā studentu ērtībai ir novietots 11 dators ar pieeju internetam, nodrošinātas drukāšanas un kopēšanas iespējas. Ir iespējas strādāt arī ar portatīvajiem datoriem. Gandrīz visos studijuursos ir pieejama literatūra lietošanai un arvien lielāks īpatsvars ir literatūrai angļu valodā. Bibliotēka regulāri saņem gan Latvijā, gan ārvalstīs izdotus periodiskos izdevumus. Bibliotēkā studējošiem un akadēmiskajam personālam ir nodrošināta pieeja elektroniskajām datu bāzēm. Bibliotēka sniedz arī kopēšanas, printēšanas un skenēšanas pakalpojumus.

Infrastruktūra

Studiju programmas „Eiropas ekonomika un bizness” studējošiem studiju process noris divu ēku Rīgā, Lomonosova ielā 4 un Lomonosova ielā 1/4 telpās. Minētajās ēkās ir auditorijas, kas ir aprīkotas ar mūsdienīgiem studiju tehniskajiem palīg līdzekļiem – baltajām tāfelēm, ir nodrošināta iespēja izmantot televizoru, videomagnetofonu, videokameru, multimediju projektoru. Daudzas auditorijas ir apgādātas ar stacionāru multimediju projektoru, ekrānu, datoru ar interneta pieslēgumu un citiem tehniskajiem līdzekļiem. Visās ēkās ir pieejams bezmaksas bezvadu internets (WiFi). Studentu un Akadēmijas darbinieku vajadzībām ēkās 1.stāvā ir izvietotas kafejnīcas, kā arī ir uzstādīti tirdzniecības automāti dažādu dzērienu iegādei.

Informācijas tehnoloģijas

BSA studiju nodrošināšanai izmanto mūsdienu IT tehnoloģiju iespējas: datoru lietošanu studiju procesā un profesionālajā pilnveidē, iekšējo informatīvo sistēmu NEXUS, internetu, standarta un speciālās datorprogrammas, audio/video līdzekļus, biroja tehniku, auditoriju tehnisko aprīkojumu (stacionāros un pārnēsājamās multimediju projektorus). Notiek regulārs darbs iekšējās informatīvās sistēmas funkcionalitātes pilnveidošanā. Turpinās darbs pie datoru parka modernizācijas, nodrošinot ātrāku, pilnvērtīgāku un efektīvāku studiju procesu. Lai nodrošinātu kvalitatīvāku elektronisko saziņu, Akadēmijas darbinieki un studējošie izmanto BSA piedāvāto e-pastu sistēmu.

Lai nodrošinātu akadēmisko godīgumu un nepieļautu plaģiāta gadījumus, ir plānots uzsākt studentu

noslēgumu darbu pārbaudi ar starpaugstskolu vienoto datorizēto plaģiāta kontroles sistēmu.

Sikāka informācija par informatīvās bāzes (tai skaitā bibliotēkas), materiāli tehniskās bāzes un finansiālas bāzes atbilstību studiju programmas „Eiropas ekonomika un bizness” īstenošanas nosacījumiem un studiju rezultātu sasniegšanai ir sniegta II. daļas 3. nodaļas 3.1.- 3.3. punktos.

3.2. Studiju un zinātnes bāzes, tajā skaitā resursu, kuri tiek nodrošināti sadarbības ietvaros ar citām zinātniskajām institūcijām un augstākās izglītības iestādēm, novērtējums (attiecināms uz doktora studiju programmām).

III - STUDIJU PROGRAMMAS RAKSTUROJUMS (4. Mācībspēki)

4.1. Mācībspēku sastāva izmaiņu analīze un novērtējums par pārskata periodu, to ietekme uz studiju kvalitāti.

Studiju programmā nodarbinātā akadēmiskā personāla kvalifikācija un skaits atbilst BSA stratēģisko prioritāšu mērķu un uzdevumu īstenošanai. Pārskata periodā būtiski mainījās akadēmiskā personāla sastāvs, piesaitot docētājus ar praktisko un zinātnisko pieredzi ekonomikas jomā, kā arī personas ar doktora grādu. Studiju programmas realizēšanā iesaistīti profesionāli mācībspēki: visiem ir doktora grāds vai maģistra grāds, specializēto kursu docētāju iegūtā izglītība atbilst studiju kursa jomai. Lielāka daļa docētāju ir praktizējoši speciālisti. Daži no studiju programmā nodarbinātajiem mācībspēkiem vienlaikus ir nodarbināti zinātniskās pētniecības darbā, kas nodrošina studiju un pētnieciskā darba sinerģiju. Galvenie kritēriji docētāju atlasei ir: izglītība (grāds), profesionālā pieredze un pētnieciskā un jaunrades darbība, komunikācijas prasmes.

Laika periodā no 2013/2014. akadēmiskā gada līdz 2018/2019. akadēmiskā gada rudenim mācībspēku skaita dinamikas analīze parāda, ka mācību personāls ir palielinājies no 27 līdz 44 cilvēkiem (skat. Studiju virziens: Ekonomika, sadaļa 3.6). Ir mainījies ne tikai mācību personāla kvantitatīvais sastāvs, bet arī tika veiktas tā kvalitatīvas izmaiņas. Tas izriet no mācību personāla attīstības politikas – iesaistīt mācību procesā BSA jaunus zinātniekus, kā arī ārzemju profesuru.

Ir novērojamas arī pozitīvas tendences, kas saistās ar asociēto profesoru un profesoru skaita palielināšanos, kas strādā bakalaura studiju programmā „Eiropas ekonomika un bizness”. Laika periodā no 2014. gada līdz 2018. gadam, par asociētiem profesoriem un profesoriem bija ievēlēti Irina Plotka (psiholoģijas profesore, atkārtoti), Viktors Morohins atkārtoti kļuva par asociēto profesoru ekonomikā, Aleksandrs Mašarskis atkārtoti kļuva par profesoru ekonomikā, Žanna Caurkubule bija pirmoreiz ievēlēta par profesori ekonomikā (apakšnozare “Sociālā ekonomika”).

Studiju kvalitāte ir cieši saistīta ar akadēmiskā personāla kvalifikāciju un zinātnisko darbību, un lai paaugstinātu studiju kvalitāti, ir nepieciešams pastāvīgi sekot akadēmiskā personāla ar zinātnisko grādu īpatsvara palielināšanu, piesaistīt kvalificētu ārvalstu akadēmisko personālu, un ir nepieciešama pastāvīga mācībspēku sastāva atjaunošana, nomaīņa un iesaiste tālākizglītībā.

Periodā no iepriekšējās akreditācijas notika studiju programmas "Eiropas ekonomika un bizness" akadēmiskā personāla pozitīvas izmaiņas, kas izpaudās šādos rezultātos: palielinājās ievēlēto zinātņu doktoru skaits, palielinājās ievēlēto profesoru skaits.

Tas deva iespēju krietni palielināt studiju virziena un studiju programmas zinātnisko potenciālu, kas palīdzēja tajā skaitā paaugstināt studiju rezultātus, jo mācībspēku zinātniskā darbība ir tiešā saiknē ar studentu zinātniskās darbības iemaņu attīstību. Piesaistot studiju procesā vairāk zinātņu doktoru, tajā skaitā profesoru, tie cenšas pastāvīgi paaugstinot savu kvalifikāciju aprobēt jaunās izglītības inovācijas studiju procesā, tādējādi motivējot studējošos tālākizglītbai maģistrantūrā.

Profesionālā bakalaura studiju programmas "Eiropas ekonomika un bizness" īstenošanā, mācībspēku zinātniskā un pedagoģiskā pieredze nodrošina izglītības programmas mērķu sasniegšanu, kā arī studentiem izveidot atbilstīgas zināšanas, prasmes un kompetences, sasniedzot izvirzītos studiju rezultātus.

4.2. Studiju programmas īstenošanā iesaistīto mācībspēku (akadēmiskā personāla, viesprofesoru, asociēto viesprofesoru, viesdocentu, vieslektoru un viesasistentu) kvalifikācijas atbilstības studiju programmas īstenošanas nosacījumiem un normatīvo aktu prasībām novērtējums. Sniegt informāciju par to, kā mācībspēku kvalifikācija palīdz sasniegt studiju rezultātus.

Izvērtējot akadēmiskā personāla zinātniskās biogrāfijas, Senāta sēžu protokolus, kuri atspoguļo akadēmiskajā amatā ievēlēšanai personas iesniegtos dokumentus, vēlēšanu procesu un rezultātus, akadēmiskā personāla pašnovērtēšanas ziņojumus, studējošo darba rezultātus un studējošo atsauksmes, Fakultātes Padome atzīst, ka akadēmiskā personāla kvalifikācija atbilst struktūrvienības mērķu un uzdevumu īstenošanai.

Katram docētājam, kurš strādā studiju programmā, ir sekojoši pienākumi:

Pasniedzēju kvalifikācijas kompetencē:

- izstrādāt un publicēt mācību metodiskos materiālus kursiem, kurus viņš/viņa vada, papildināt un atjaunot MOODLE platformu,
- sagatavot PowerPoint prezentācijas, izdales materiālus (konspektus, uzdevumus), autentisku ilustratīvo materiālu (video un audio) u. c. materiālus, kuri optimizē izglītošanas procesu,
- vadīt konsultācijas studējošiem – 4 stundas semestrī un pirmseksaminācijas konsultācijas,
- hospitācijas ietvaros vienreiz gadā vadīt atklātas nodarbības un apmeklēt vismaz 2 savu kolēģu nodarbības un piedalīties to apspriešanā,
- paaugstināt kvalifikāciju, iesniedzot attiecīgu sertifikātu,
- programmas realizēšanas ietvaros organizēt vienu pasākumu gadā vai aktīvi piedalīties tajā: semināru, konferenci, apaļo galdu, diskusijas u. tml.,
- piedalīties pasākumos, kuri tiek organizēti programmas realizēšanas vai BSA izglītošanas darbības ietvaros,

Starptautiskajā darbībā:

- aktīvi piedalīties starptautiskajās konferencēs ar referātiem;
- lasīt lekcijas aržemju augstskolās, tajā skaitā starptautiskās mobilitātes programmas Erasmus ietvaros,

Zinātniski pētnieciskajā darbībā:

- uzstāties zinātniskās konferencēs un semināros (vismaz 2 uzstāšanās gadā),
- publicēt rakstus (vismaz 1 publikācija gadā),
- sekot jaunākajām zinātniskās literatūras publikācijām, korigēt studējošiem piedāvātos literatūras sarakstus, informēt bibliotēkas direktoru par nepieciešamību papildināt bibliotēkas fondus.

Profesionālā bakalaura studiju programmā “Eiropas ekonomika un bizness” iesaistīto mācībspēku kvalifikācija atbilst normatīvo aktu prasībām, jo profesionālā bakalaura studiju programmas “Eiropas ekonomika un bizness” realizācijai ir iesaistīti 47 mācībspēki. Pēc zinātniskiem grādiem (skat. tabulu) – 33 (23 ievēlēti BSA, 10 neievēlēti) mācībspēkiem ir doktora grāds (70%), 14 (7 ievēlēti BSA, 7 neievēlēti) mācībspēkiem ir maģistra grāds (30%), trīs no tiem studē doktorantūrā.

Profesionālā bakalaura studiju programmas “Eiropas ekonomika un bizness” mācībspēku zinātniskais grāds

	Doktori		Maģistri		Kopā	
	Skaits	%	Skaits	%	Skaits	%
Ievēlēti BSA	23	70	7	50	30	63.8
Neievēlēti BSA	10	30	7	50	17	36.2
Kopā:	33	100	14	100	47	100

Pēc akadēmiskiem amatiem – pieci profesori (10.6%), trīs viesprofesori (6.4%), viens asociētais profesors (2.1%), trīs asociētie viesprofesori (6.4%), trīs vadošie pētnieki (6.4%), 16 docenti (34.1%), desmit viesdocenti (21.3%), viens lektors (2.1%); pieci vieslektori (10.6%).

Kopumā akadēmiskā personāla iesaiste vērtējama ļoti pozitīvi. Programmas ietvaros izmaiņas amatu struktūrā tiek kontrolētas un notiek sistemātiska personāla pilnveide.

Mācībspēku kvalifikācija ir ļoti svarīga, par cik tā ir saistīta ar izglītības procesa rezultāta kvalitāti. Mācībspēku kvalifikācija ir tiešā saiknē ar studentu zināšanu, prasmju un kompetenču formēšanu. Parasti tas izpaužas mācībspēku zinātniskās, studiju un organizatoriskās darbības vienotā kopumā, kur mācību procesā tiek pielietota studentcentrēta pieeja. Baltijas Starptautiskā akadēmija rada iespējas mācībspēkiem pilnveidot savu profesionalitāti, sniedzot atbalstu veikt zinātniski pētniecisko darbību, apgūt inovatīvas metodes un jaunas apmācību tehnoloģijas, kuras var izmantot mācību procesā.

Mācībspēku sistēmiskais domāšanas veids ietekmē studenta domāšanas veida attīstību, veicina apgūt vadības zinātnes galvenos pamatjēdzienus un likumsakarības, kā arī attīsta analītisku un kritisku domāšanu saistībā ar dažādām zinātniskām pieejām un problēmām. Mācībspēku spēja radīt radošu atmosfēru, modināt studentos interesi un zinātkāri mācību procesā, attīsta studentiem iemaņas un spējas atrast dažādus risinājumus nestandarta situācijās. Pasniedzēji, izmantojot interaktīvas mācību metodes, attīsta studentiem komunikatīvas iemaņas, prasmes strādāt komandā, kas ir viena no svarīgākajām topošā uzņēmuma vadītāja profesionālajām iezīmēm.

Mācībspēku zinātniskā darbība ietekmē arī studentu zinātniskās darbības iemaņu attīstību. Profesionālā bakalaura studiju programmas "Eiropas ekonomika un bizness" pasniedzējiem ir augsts zinātniskais potenciāls, ko apstiprina esošās zinātniskās publikācijas, kas ir atrodamas starptautiskās datu bāzēs. Pasniedzēji darbojas kā mentori, kuri māca studentiem patstāvīgi

saņemt, atlasīt, analizēt un kritiski novērtēt zinātnisko informāciju no dažādiem avotiem, to izmantot; veikt pētījumu, apstrādat iegūtos datus, tos interpretēt un prezentēt. Mācību procesā studenti apgūst zinātniskā pētījuma veikšanas prasmes, iepazīstas ar mācībspēku zinātnisko pētījumu mūsdienīgiem virzieniem, kuri nav atspoguļoti mācību grāmatās. Tādējādi, zinātniskie pētījuma virzieni, ko realizē pasniedzēji, tiek atspoguļoti studentu izstrādātajos kursa darbos un bakalaura darbos. Tāpat, studenti, sadarbībā ar pasniedzējiem (darba vadītājiem), tiek iesaistīti zinātnisko rakstu izstrādes procesā, kā rezultātā studenti attīsta zinātniskā darba kultūru. Katru gadu studenti tiek aicināti piedalīties dažādās zinātniskās konferencēs.

Tāpat, mācībspēku kvalifikācija izriet no viņu spējām mācību procesā radīt un izmantot dažādas datortehnoloģijas; izstrādāt mācību – metodiskos materiālus, kas nodrošina studentiem patstāvīgi apgūt zināšanas, kā piemēram, elektroniskās grāmatas. Tas savukārt, tuvākā nākotnē dos iespēju paplašināt tālmācības vidi, piekļuvi Eiropas valstu un starptautiskajai integrētajai izglītības sistēmai.

Kopumā, mācībspēku kvalifikācija ir vērtējama kā atbilstīga, un tās efektivitāte tiek regulāri novērtēta ikgadējās veiktās studentu aptaujās.

4.3. Informācija par doktora studiju programmas īstenošanā iesaistītā akadēmiskā personāla zinātnisko publikāciju skaitu pārskata periodā, pievienojot svarīgāko publikāciju sarakstu, kas publicētas žurnālos, kuri tiek indeksēti datubāzēs Scopus vai WoS CC. Sociālajās zinātnēs un humanitārajās un mākslas zinātnēs var papildus skaitīt zinātniskās publikācijas žurnālos, kas tiek indeksēti ERIH+ (ja piemērojams).

4.4. Informācija par doktora studiju programmas īstenojošā iesaistītā akadēmiskā personāla iesaisti pētniecības projektos kā projekta vadītājiem vai galvenajiem izpildītājiem/ apakšprojektu vadītājiem/ vadošajiem pētniekiem, norādot attiecīgā projekta nosaukumu, finansējuma avotu, finansējuma apmēru. Informāciju sniegt par pārskata periodu (ja attiecināms).

4.5. Sniegt piemērus akadēmiskā personāla iesaistei zinātniskajā pētniecībā un/vai mākslinieciskajā jaunradē gan nacionālā, gan starptautiskā līmenī (studiju programmas saturam atbilstošajās jomās) un iegūtās informācijas pielietojumam studiju procesā.

Akadēmiskā personāla pētnieciskā darbība noris atbilstoši fakultātes zinātnisko pētījumu virzieniem un ir viens no BSA darbības pamatvirzieniem. Sekmīga pētniecības procesa nodrošināšanai BSA darbojas Zinātniski metodiskā padome, Sociālo un humanitāro problēmu zinātniski pētnieciskais institūts, akadēmijas Zinātnes padome, Doktorantūras padome.

Studiju programmas „Eiropas ekonomika un bizness” akadēmiskā personāla pētījumu tematika ir cieši saistīta ar studiju programmas saturu un katra docētāja akadēmiskajiem kursiem. Studiju programmas mācībspēki attīsta savas zinātniskās darbības virzienus. Kā daļu no šiem virzieniem

viņi veic pētījumus, raksta zinātniskos rakstus, piedalās konferencēs, vada studentu un maģistrantu zinātniskos darbus. Studiju programmas docētāju veiktais pētniecības darbs tiek izmantots studiju kursu programmu sagatavošanā un studējošo apmācībā, un tam ir tieša ietekme uz studiju darbu.

Studiju programmas mācībspēki regulāri iepazīstina zinātnieku aprindas ar savu pētījumu rezultātiem, piedaloties BSA organizētajās konferencēs un zinātniskajos semināros, kā arī citu Latvijas un ārvalstu augstskolu organizētajās konferencēs, simpozijos un kongresos, kas gan paplašina profesionālo redzesloku, gan ļauj veikt zinātnisko darbību izvēlētajā jomā. Studiju programmas akadēmiskā personāla piedalīšanās starptautiskajās zinātniskajās konferencēs atspoguļota **Studiju virziena Pielikumā Konferences**.

Studiju programmas „Eiropas ekonomika un bizness” akadēmiskā personālakopējais publikāciju skaits pārskata periodā:

Nr.	Docētāju zinātniskais un metodiskais darbs	Publikāciju skaits
1.	Zinātniskās publikācijas, kas iekļautas Thomson Reuters Web of Science datu bāzē	26
2.	Zinātniskās publikācijas, kas iekļautas Elsevier (SCOPUS un citi) datu bāzē	49
3.	Zinātniskās publikācijas, kas iekļautas citos EBSCO host starptautiskos izdevumos	62
4.	Zinātniskās publikācijas, kas iekļautas citos starptautiskos izdevumos	164
5.	Zinātniskās publikācijas, kas publicētas Latvijas izdevumos	329
6.	Mācību grāmatu un metodiskās literatūras izdošana	7

Studiju programmas īstenošanā iesaistītā akadēmiskā personāla galveno zinātnisko publikāciju un sagatavotās mācību literatūras saraksts pārskata periodā ir atspoguļots **Pielikumā Studiju virziena publikācijas**. Pētījumu rezultāti atspoguļojas izdotajās monogrāfijās, zinātniskajos rakstos un publicētajos konferenču materiālos, projektos un citās zinātniskās aktivitātēs.

Mācībspēku kvalifikācija ir vērtējama kā atbilstīga, jo kopumā programmas īstenošanā ir iesaistīti gan mācībspēki, kuri aktīvi veic pētniecisko darbību, tātad spēj nodrošināt augstu kvalitāti zināšanu apguvē saistībā ar jaunākajām zinātniskām atziņām attiecīgajā jomā, gan ekonomikas jomā atzīti profesionāļi, kuri gan tiešā, gan pastarpinātā veidā dalās ar savu praktiskā darba pieredzi, pilnveidojot studentu prasmes. Kopumā programmā iesaistītie mācībspēki spēj studējošiem izveidot atbilstīgas kompetences, sasniedzot izvirzītos studiju rezultātus.

4.6. Mācībspēku sadarbības novērtējums, norādot mehānismus sadarbības veicināšanai, studiju kursu/ moduļu savstarpējās sasaistes nodrošināšanā. Norādīt arī studējošo un mācībspēku skaita attiecību studiju programmas ietvaros (pašnovērtējuma ziņojuma iesniegšanas brīdī).

Studiju programmas īstenošanas akadēmiskās un zinātniskās darbības kvalitātes noteikšanai piemēro šādas mācībspēku sadarbības formas:

- Akadēmijas docētāju savstarpējs lekciju/nodarbību, meistarklašu/ pārbaudījumu apmeklējums, kas ļauj izvērtēt darba stiprās un vājās puses;
- Akadēmijas docētāju ikgadēju pārskatu sagatavošana par akadēmisko un zinātnisko darbību, publikācijām, dalību zinātniskos pētījumos un zinātniskās konferencēs;
- Akadēmijas docētāju starptautiskas apmaiņas veicināšana, piesaistot starptautisku fondu finansējumu un radot iespēju Akadēmijas mācībspēkiem gūt pieredzi ārvalstu augstskolās;
- augsti kvalificētu vieslektoru un docētāju aicināšana studiju kursu docēšanai, meistarklašu vadīšanai, tai skaitā no ārvalstu augstskolām;
- studiju programmas satura analīze un izvērtējums, sagatavojot pašnovērtējuma ziņojumus par aizvadīto akadēmisko gadu. Iegūtie dati un secinājumi tiek izskatīti Fakultātes Padomes un Senāta sēdēs,
- studiju procesa un pasniegšanas kvalitātes kontrole un analīze, ko regulāri veic atbildīgās programmas un Fakultātes Padome,
- absolventu darba iemaņu un piemērotības darba tirgum aptaujas un analīze,
- studentu aptaujas, iegūstot viedokli par studiju programmu konkrētu kursu īstenošanu, satura un pasniegšanas formas atbilstību studiju kvalitātes prasībām,
- ārējo ekspertu izmantošana studiju procesa un studējošo zināšanu novērtēšanai,
- studiju procesa stratēģiskā plānošana, analizējot studiju programmas vājos punktus, to novēršanu un programmas attīstības iespējas.

BSA misijas izpildi nodrošina augstākās kvalifikācijas mācībspēki, kuru veido kodols - profesori un asociētie profesori, kā arī kvalificēti mācībspēki (docenti) un akadēmiskās atjaunotnes rezerve pieaicinātie mācībspēki. BSA izmanto iespējas starptautiski atpazīstamu speciālistu piesaistei. Akadēmiskā personāla vēlēšanām izvirzīti vienoti, īpašas pieejas kritēriji. Optimālā BSA personāla struktūra izriet no BSA darbības uzdevumiem un var būt atšķirīga pa studiju programmām. Darbojoties brīvas konkurences izglītības un akadēmisko pakalpojumu tirgū, BSA sekmē elastīgu un atraktīvu personāla piesaistes politiku. Tiek izmantots arī pieredzējušu, bet zinātnisko grādu neieguvušu praktiķu darbs.

Studējošo un mācībspēku skaita attiecības studiju programmas „Eiropas ekonomika un bizness” ietvaros (pašnovērtējuma ziņojuma iesniegšanas brīdī).

Studiju programma	Studējošo skaits uz vienu akadēmisko likmi
Eiropas ekonomika un bizness	1,2

Veismīga profesionālā bakalaura studiju programmas “Eiropas ekonomika un bizness” realizācijas pieredze, kas iegūta 14 gadu garumā ir bijis pietiekams pamatojums, ka Baltijas Starptautiskās Akadēmijas profesionālā bakalaura studiju programma “Eiropas ekonomika un bizness” tālāk nodrošinās četrgadīgu pamatizglītību ekonomikā, sniedzot plašas zināšanas šajā zinātnē un dažādos starpnozaru aspektos, attīstot pētnieciskā darba iemaņas un prasmes, pilnveidojot vispārējo kompetenci kritiskajā domāšanā, lēmumu pieņemšanā, komunikācijā. Programmas uzbūve ir loģiska, kas nodrošinās patstāvīgu pētniecisko darbību un praktisko iemaņu mērķtiecīgu attīstīšanu, un atbilst ekonomikas zinātnes nozares principiem. Dotā programma atbilst mūsdienu aktuālajām ekonomistu darba tirgus vajadzībām. Tajā ir izstrādāti studiju kursi, kas atbilst ekonomikas un uzņēmējdarbības zinātnes mūsdienu attīstības tendencēm. Studiju procesā tiks ņemta vērā un respektēta studentu vajadzību daudzveidība (rūpes par adaptāciju studiju sākumā, individuāla pieeja studiju procesā, akadēmiskā un atbalsta personāla iesaistīšanās studentu

problēmu risināšanā, iespējas studēt pēc individuāla plāna); atbilstīgi iespējām tiks realizēti dažādi studiju programmas realizēšanas veidi (piedāvājot studijas gan pilna, gan nepilna laika klātienē); atbilstīgi apstākļiem tiks izmantotas daudzveidīgas pedagoģiskās metodes; tiks veicināta studentu tieksme būt patstāvīgiem. Absolventi varēsturpināt studijas profesionālā maģistra studiju programmā "Uzņēmējdarbības vadīšana un administrēšana" vai plaša spektra sociālo, humanitāro un izglītības zinātņu jomas augstākālīmeņa studiju programmās.

Kopumā var secināt, ka Baltijas Starptautiskās Akadēmijas profesionālā bakalaura studiju programmas "Eiropas ekonomika un bizness" ir vērtējama kā konkurētspējīga, un atbilst mūsdienīgām ekonomikas nozares prasībām.

Pielikumi

III. Studiju programmas raksturojums - 1. Studiju programmas raksturojošie parametri		
Kopīgās studiju programmas atbilstība Augstskolu likuma prasībām (tabula)		
Statistika par studējošajiem pārskata periodā	Statistikas dati par studējošajiem studiju programmā.docx	Statistical data on students in the study program "European Economy and Business".docx
III. Studiju programmas raksturojums - 2. Studiju saturs un īstenošana		
Studiju programmas atbilstība valsts izglītības standartam	Studiju programmas „Eiropas ekonomika un bizness” atbilstība valsts izglītības standartam.docx	Compliance of the study program "European Economy and Business" with the state education standard.docx
Studiju programmā iegūstamās kvalifikācijas atbilstību profesijas standartam (ja piemērojams)	Studiju programmas "Eiropas ekonomika un bizness" iegūstamās kvalifikācijas „Economists" atbilstība profesijas standartam.docx	Compliance of the obtained qualification.docx
Studiju programmas atbilstību atbilstošās nozares specifiskajam normatīvajam regulējumam (ja piemērojams)		
Studiju kursu/ moduļu kartējums studiju programmas studiju rezultātu sasniegšanai	Studiju kursu kartējums_EEB.docx	Course_mapping_EEB.docx
Studiju programmas plāns (katram studiju programmas īstenošanas veidam un formai)	EEB_Plans_lv.docx	EEB_Plans_ENG.docx
Studiju kursu/ moduļu apraksti	Kursu apraksti_LV.pdf	Kursa apraksti_ENG.pdf
Studiju programmas raksturojums - Citi obligātie pielikumi		
Par studiju programmas apgūšanu izsniedzamā diploma paraugs	Diplom_EEB_LV_1.pdf	Diplom_EEB_Eng_1.pdf
Dokuments, kas apliecina, ka augstskola vai koledža studējošajiem nodrošinās iespējas turpināt izglītības ieguvu citā studiju programmā vai citā augstskolā/ koledžā (līgums ar citu akreditētu augstskolu vai koledžu), ja studiju programmas īstenošana tiks pārtraukta	Līgums.pdf	COOPERATION AGREEMENT_Work translate_EN.docx
Dokuments, kas apliecina, ka augstskola vai koledža studējošajiem garantē zaudējumu kompensāciju, ja studiju programma augstskolas vai koledžas rīcības (darbības vai bezdarbības) dēļ netiek akreditēta vai tiek atņemta studiju programmas licence un studējošais nevēlas turpināt studijas citā studiju programmā.	Par saistību izpildes nodrošināšanu EE&B.pdf	The Performance of Obligations_EE&B.pdf
Augstskolas/ koledžas apliecinājums par studiju programmas īstenošanā iesaistāmo mācībspēku attiecīgo svešvalodu prasmi vismaz B2 līmenī atbilstoši Eiropas Valodas prasmes novērtējuma līmeņiem (līmeņu sadalījums pieejams tīmekļvietnē www.europass.lv, ja studiju programmu vai tās daļu īsteno svešvalodā.	Angļu.pdf	English.pdf
Ja studiju virziena ietvaros tiek īstenotas doktora studiju programmas, apliecinājums, ka doktora studiju programmas akadēmiskā personāla sastāvā ir ne mazāk kā pieci doktori, no kuriem vismaz trīs ir Latvijas Zinātnes padomes apstiprināti eksperti tajā zinātnu nozarē vai apakšnozarē, kurā studiju programma plāno piešķirt zinātnisko grādu.		
Ja studiju virziena ietvaros tiek īstenotas akadēmiskās studiju programmas, apliecinājums, ka akadēmisko studiju programmu akadēmiskais personāls atbilst Augstskolu likuma 55. panta pirmās daļas trešajā punktā noteiktajām prasībām.		
Studiju līguma paraugs/i	EEB_bak_līgums_LV.docx	EEB_bak_Agreement_ENG.docx
Ja studiju virziena ietvaros tiek īstenotas akadēmiskās studiju programmas, kurās paredzēts, ka studēs mazāk nekā 250 pilna laika studējošie, attiecīgs Augstākās izglītības padomes atzinums atbilstoši Augstskolu likuma 55. panta otrajai daļai.		

Reģionālā ekonomika un ekonomiskā politika

Augstākās izglītības iestāde	<i>Ekonomika</i>
Studiju programmas nosaukums	<i>Reģionālā ekonomika un ekonomiskā politika</i>
Izglītības klasifikācijas kods (IKK)	<i>51311</i>
Studiju programmas veids	<i>Doktora studiju programma</i>
Studiju programmas direktora vārds	<i>Inna</i>
Studiju programmas direktora uzvārds	<i>Stecenکو</i>
Studiju programmas direktora e-pasts	<i>inna.stecenکو@bsa.edu.lv</i>
Studiju programmas vadītāja/ direktora akadēmiskais/ zinātniskais grāds	<i>Dr.oec.</i>
Studiju programmas direktora telefona numurs	<i>+371 29130530</i>
Studiju programmas mērķis	<i>Programmas mērķis ir dot iespēju ekonomikas doktorantiem apgūt augstākā līmeņa studiju metodes un pētniecības darba organizācijas, vadības principus, sagatavot kvalificētus speciālistus patstāvīgam zinātniskajam un pedagoģiskam darbam, iegūt starptautiski salīdzināmu kompetenci ekonomikas zinātnē un starptautiski pielīdzināmu zinātņu doktora grādu ekonomikā un uzņēmējdarbībā.</i>
Studiju programmas uzdevumi	<ul style="list-style-type: none"> - patstāvīga zinātniski - pētnieciskā darba veikšana par izvēlēto tēmu un zinātniski - pētnieciskā darba iemaņu un principu apguve; - pētījumu jaunāko metožu apgūšana ekonomikā un vadības zinātnē, un to pielietošana zinātniskos pētījumos; - zinātnisko pētījumu rezultātu publicēšana vispāratzītos recenzējamajos zinātniskos žurnālos (izdevumos); - ekonomikas teorijas, uzņēmējdarbības ekonomikas un vadības teorijas padziļināta apguve; - piedalīšanās starptautiskās zinātniskās konferencēs un semināros; - pedagoģiskā darba prakses apgūšana; - jaunāko informācijas tehnoloģiju, datu apstrādes un prezentācijas paņēmienu apguve; - promocijas darba izstrādāšana un aizstāvēšana uz zinātnisko pētījumu rezultātu bāzes; - doktoranti tiek iegūtas nepieciešamās zināšanas, prasmes un iemaņas tālākam patstāvīgam zinātniski pētnieciskam darbam, izmantojot jaunākos akadēmiskās un praktiskās zinātnes sasniegumus pasaulē.

Sasniedzamie studiju rezultāti	<p><i>Zināšanas un izpratne:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>paplašinātas zināšanas par reģionālās ekonomikas, uzņēmējdarbības un politikas attīstības tendencēm Latvijā, Eiropā un pasaulē;</i> • <i>padziļinātas zināšanas un izpratība par reģionālās ekonomikas, uzņēmējdarbības un politikas pētnieka lomu sabiedrības attīstībā;</i> • <i>pārvalda pētniecības metodoloģijas un mūsdienu pētniecības metožu pārvaldība ekonomikas zinātnes nozarē;</i> • <i>izpratība par starpdisciplināru pieeju pētniecībā un visparīgajā pedagoģijā..</i> <p><i>Prasmes:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>spēj izprast sociāli ekonomiskas, uzņēmējdarbības procesu aktualitātes un likumsakarības Latvijā un pasaulē, analizēt un izvērtēt ekonomiskās un uzņēmējdarbības politikas attīstības tendences un procesus Latvijā un Eiropā;</i> • <i>argumentēti izskaidrot un starptautiski prezentēt savu pētījumu rezultātus;</i> • <i>diskutēt par ekonomikas un uzņēmējdarbības zinātnes aktualitātēm gan ar speciālistiem, gan plašāku sabiedrību;</i> • <i>vadīt un/vai koordinēt daudzdisciplināras studiju komandas un/vai strādāt un sadarboties starptautiskā kontekstā;</i> • <i>veidot izpratni par mijiedarbību starpdisciplinārā līmenī;</i> • <i>rosināt un īstenot pārmaiņas reģionālās ekonomikas, uzņēmējdarbības un politikas jomā un iespēju robežās sabiedrībā kopumā;</i> <p><i>Kompetences:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>spēj patstāvīgi izvirzīt pētījuma ideju reģionālās ekonomikas, uzņēmējdarbības un politikas nozarē, to plānot, strukturēt un vadīt liela apjoma zinātniskous projektus, tajā skaitā starptautiskos;</i> • <i>spēj patstāvīgi izvērtēt un kritiski analizēt reģionālās ekonomikas, uzņēmējdarbības un politikas nozīmīgus pētnieciskus vai inovāciju uzdevumus;</i> • <i>spēj demonstrēt kritisku analīzi un sintēzi pielietojot ekonomikas teorijas, pētniecības metodes un starpdisciplināru pieeju pētniecībā;</i> • <i>spēj patstāvīgi veidot mācību saturu, mācību metodiskos līdzekļus, pielietot dažādas mācību metodes un vadīt mācību procesu, pašorganizēties, pašpilnveidojoties.</i>
Studiju programmas noslēgumā paredzētais noslēguma pārbaudījums	<i>Promocijas darba aizstāvēšana</i>

Studiju programmas varianti

Pilna laika klātiene - 3 gadi - latviešu

Studiju veids un forma	<i>Pilna laika klātiene</i>
Īstenošanas ilgums (gados)	<i>3</i>
Īstenošanas ilgums (mēnešos)	<i>0</i>
Īstenošanas valoda	<i>latviešu</i>
Studiju programmas apjoms (KP)	<i>120</i>
Uzņemšanas prasības (latviešu valodā)	<i>Doktorantūrā uzņem personas, kurām ir sociālo zinātņu maģistra grāds ekonomikā vai vadībzinībās. Izņēmuma kārtā doktorantūrā var uzņemt ar maģistra diplomu sociālās zinātnēs un pieredzi promocijas darbam atbilstošā jomā vai zinātnisku publikāciju izvēlēta ekonomikas zinātnes apakšnozarē, un to izvērtē doktorantūras i imatrikulācijas komisija.</i>

legūstamais grāds (latviešu valodā)	<i>Zinātniskais doktora grāds zinātnes doktors(-e) (Ph.D.) ekonomikā un uzņēmējdarbībā</i>
legūstamā kvalifikācija (latviešu valodā)	—

Īstenošanas vietas

Īstenošanas vietas nosaukums	Pilsēta	Adrese
Sabiedrība ar ierobežotu atbildību "BALTIJAS STARPTAUTISKĀ AKADEMIJA"	RĪGA	LOMONOSOVA IELA 4, LATGALES PRIEKŠPILSĒTA, RĪGA, LV-1003

Pilna laika klātiene - 3 gadi - angļu

Studiju veids un forma	<i>Pilna laika klātiene</i>
Īstenošanas ilgums (gados)	3
Īstenošanas ilgums (mēnešos)	0
Īstenošanas valoda	<i>angļu</i>
Studiju programmas apjoms (KP)	120
Uzņemšanas prasības (latviešu valodā)	<i>Doktorantūrā uzņem personas, kurām ir sociālo zinātņu maģistra grāds ekonomikā vai vadībzinībās. Izņēmuma kārtā doktorantūrā var uzņemt ar maģistra diplomu sociālās zinātnēs un pieredzi promocijas darbam atbilstošā jomā vai zinātnisku publikāciju izvēlētajā ekonomikas zinātnes apakšnozarē, un to izvērtē doktorantūras i imatrikulācijas komisija. Iestājoties studiju programmā (angļu valodas plūsmā), reflektantiem ir jāiesniedz starptautiskās testēšanas institūcijas pēdējo piecu gadu laikā izsniegts angļu valodas prasmes apliecinošs dokuments. Valodas prasmei ir jāatbilst vismaz EKP B2 pakāpei. Minēto dokumentu neiesniedz tie reflektanti, kuri vidējo izglītību ieguvuši attiecīgās studiju programmas īstenošanas valodā. BSA uzņemšanas noteikumi un imatrikulācijas kārtība 2020./2021.m.g. https://bsa.edu.lv/wp-content/docs/admission/uznemsanas_noteikumi_BSA_2020_21.pdf</i>
legūstamais grāds (latviešu valodā)	<i>Zinātniskais doktora grāds zinātnes doktors(-e) (Ph.D.) ekonomikā un uzņēmējdarbībā</i>
legūstamā kvalifikācija (latviešu valodā)	—

Īstenošanas vietas

Īstenošanas vietas nosaukums	Pilsēta	Adrese
Sabiedrība ar ierobežotu atbildību "BALTIJAS STARPTAUTISKĀ AKADEMIJA"	RĪGA	LOMONOSOVA IELA 4, LATGALES PRIEKŠPILSĒTA, RĪGA, LV-1003

III - STUDIJU PROGRAMMAS RAKSTUROJUMS (1. Studiju programmas raksturojošie parametri)

1.1. Izmaiņu studiju programmas parametros, kas notikušas kopš iepriekšējās studiju virziena akreditācijas lapas izsniegšanas vai studiju programmas licences izsniegšanas, ja studiju programma nav iekļauta studiju virziena akreditācijas lapā, apraksts un analīze.

Tabula 1.1.1.

Studiju programmas nosaukums	Reģionālā ekonomika un ekonomiskā politika	
Studiju programmas nosaukums angļu valodā	Regional economy and economic policy	
Studiju programmas kods saskaņā ar Latvijas izglītības klasifikāciju	51310	
Studiju programmas veids un līmenis	Doktora studiju programma	
Iegūstamais kvalifikācijas līmenis (NKI/EKI)	8.līmenis	
Studiju programmas apjoms (KP, rekomendējoši arī ECTS)	120 KP, 180 ECTS	
Īstenošanas forma, veids, ilgums (ja nepilni gadi, norādīt mēnešos) un īstenošanas valoda		
pilna laika klātie	3 gadi	Latviešu, angļu, krievu
nepilna laika klātie	4 gadi	Latviešu, angļu, krievu
Īstenošanas vieta	Lomonosova iela 4, Rīga, LV-1019	
Studiju programmas direktors/-e	Dr.oec. prof. Inna Stecenko	
Piešķiramais grāds	zinātniskais doktora (Ph.D.) grāds Ekonomikā	

Citas augstskolas studiju programma kurā studiju programmas slēgšanas gadījumā nodrošina studējošajiem iespēju turpināt izglītības ieguvu

Daugavpils Universitāte, doktora studiju programma "Ekonomika"

Studiju programmas noslēgumā paredzētais noslēguma pārbaudījums

Promocijas darba aizstāvēšana

Baltijas Starptautiskā akadēmija kopš 2009. gada aprīļa īsteno doktora programmu "Reģionālā ekonomika un ekonomiskā politika" (licence Nr. 040030-44).

2011. gadā programma tika akreditēta uz 2 gadiem (līdz 2013. g.), un atkārtoti 2013. g. tika akreditēta uz 6 gadiem. Pamatojoties uz Augstskolu likuma 48. pantu studiju virzienam "Ekonomika" akreditācija ir pagarināta līdz 2020. gada 31. decembrim.

2015. gada 4. novembrī ar Latvijas MK lēmumu tika apstiprināta BSA Promocijas padome nozarē "Ekonomika". Padomē ir ne tikai REEP doktora programmas eksperti (prof. I. Stecenko, prof. T. Golubkova, prof. V. Roldugins, prof. Ž. Caurkubule), bet arī citu Latvijas augstskolu pārstāvji: prof. V. Praude (LU), prof. T. Muravska (LU, RSU), dr. oec. E. Jermolajeva (DU, LLU). Latvijas valsts universitāšu pārstāvju iekļaušana Padomē ļāva mums veiksmīgi uzsākt un turpināt Promocijas padomes darbu līdz pat šai dienai.

Savukārt, tādi programmu parametri kā programmas mērķis, uzdevumi un, atbilstoši, sasniežamie studiju rezultāti (1.1.2. tabula) tika precizēti un aktualizēti.

Kopš iepriekšējās studiju virziena akreditācijas lapas izsniegšanas, doktora studiju programmā „Reģionālā ekonomika un ekonomiskā politika” programma raksturojošos parametrus tika veiktas sekojošas izmaiņas un precizējumi:

Tabula 1.1.2.

Doktora studiju programmas

“Reģionālā ekonomika un ekonomiskā politika”

parametru izmaiņas, precizējumi un aktualizācija

Studiju programmas parametru izmaiņas, precizējumi un aktualizācija

Iepriekšējā akreditācijas perioda studiju programmas parametri

Programmas mērķis - PM

Programmas mērķis ir dot iespēju ekonomikas doktorantiem apgūt augstākā līmeņa studiju metodes un pētniecības darba organizācijas, vadības principus, sagatavot kvalificētus speciālistus patstāvīgam zinātniskajam un pedagoģiskam darbam, iegūt starptautiski salīdzināmu kompetenci ekonomikas zinātnē un starptautiski pielīdzināmu zinātņu doktora grādu ekonomikā. un uzņēmējdarbībā.

Doktora studiju programmas **mērķi:**

- dot iespēju ekonomikas doktorantiem apgūt augstākā līmeņa studiju metodes un pētniecības darba organizācijas, vadības principus;
- sagatavot doktorantus patstāvīgam zinātniskajam un pedagoģiskam darbam;
- sniegt iespēju doktorantiem iegūt starptautiski salīdzināmu kompetenci ekonomikas zinātnē un starptautiski pielīdzināmu zinātņu doktora grādu ekonomikā;
- pilnveidot programmas metodisko, zinātnisko un materiāli tehnisko nodrošinājumu, orientējoties uz Eiropas un citu pasaules ekonomiski attīstīto valstu izglītības kvalitāti;
- sadarboties ar citām mācību iestādēm, institūtiem un organizācijām gan Latvijā, gan ārzemēs.

Programmas uzdevumi- PU

Lai sasniegtu izvirzīto mērķi, ir izstrādāti šādi **uzdevumi:**

patstāvīga zinātniski - pētnieciskā darba veikšana par izvēlēto tēmu un zinātniski - pētnieciskā darba iemaņu un principu apguve;

- pētījumu jaunāko metožu apgūšana ekonomikā un vadības zinātnē, un to pielietošana zinātniskos pētījumos;
- zinātnisko pētījumu rezultātu publicēšana vispāratzītos recenzējamos zinātniskos žurnālos (izdevumos);
- ekonomikas teorijas, uzņēmējdarbības ekonomikas un vadības teorijas padziļināta apguve;
- piedalīšanās starptautiskās zinātniskās konferencēs un semināros;
- pedagoģiskā darba prakses apgūšana;
- jaunāko informācijas tehnoloģiju, datu apstrādes un prezentācijas paņēmieni apguve;
- promocijas darba izstrādāšana un aizstāvēšana uz zinātnisko pētījumu rezultātu bāzes;
- Doktoranti tiek iegūtas nepieciešamās zināšanas, prasmes un iemaņas *tālākam patstāvīgam* zinātniski pētnieciskam darbam, izmantojot jaunākos akadēmiskās un praktiskās zinātnes sasniegumus pasaulē.

Programmas mērķi un uzdevumi atbilst Baltijas Starptautiskās Akadēmijas darbības un attīstības ilgtermiņa stratēģijai 2016.-2021. gadam. Apstiprināts BSA Senātu sēdē 2019. gada 12. janvārī (protokols Nr. 124) (sk. www.bsa.edu.lv).

Mērķa sasniegšanai programmā izvirzīti sekojoši **uzdevumi:**

- patstāvīga zinātniski - pētnieciskā darba veikšana par izvēlēto tēmu un zinātniski - pētnieciskā darba iemaņu un principu apguve;
- pētījumu jaunāko metožu apgūšana ekonomikā un vadības zinātnē, un to pielietošana zinātniskos pētījumos;
- zinātnisko pētījumu rezultātu publicēšana vispāratzītos recenzējamos zinātniskos žurnālos (izdevumos);
- ekonomikas teorijas, uzņēmējdarbības ekonomikas un vadības teorijas padziļināta apguve;
- promocijas eksāmenu nokārtošana;
- piedalīšanās starptautiskās zinātniskās konferencēs un semināros;
- pedagoģiskā darba prakses apgūšana;
- jaunāko informācijas tehnoloģiju, datu apstrādes un prezentācijas paņēmieni apguve;
- promocijas darba izstrādāšana un aizstāvēšana uz zinātnisko pētījumu rezultātu bāzes.

Sasniedzamie studiju rezultāti- SR

Zināšanas un izpratne:

- paplašinātas zināšanas par reģionālās ekonomikas, uzņēmējdarbības un politikas attīstības tendencēm Latvijā, Eiropā un pasaulē; (SR1);
- padziļinātas zināšanas un izpratība par reģionālās ekonomikas, uzņēmējdarbības un politikas pētnieka lomu sabiedrības attīstībā (SR2);
- pārvalda pētniecības metodoloģijas un mūsdienu pētniecības metožu pārvaldība ekonomikas zinātnes nozarē (SR3);
- izpratība par starpdisciplināru pieeju pētniecībā un visparīgajā pedagoģijā (SR4).

Prasmes:

- patstāvīgi lietot ekonomikas un uzņēmējdarbības zinātņu teorijas, pētnieciskās metodes, lai veiktu pētniecisku darbību reģionālās ekonomikas un politikas jomā starptautiski salīdzinošā kontekstā; (SR5);
- argumentēti izskaidrot un starptautiski prezentēt savu pētījumu rezultātus; (SR6);
- diskutēt par ekonomikas un uzņēmējdarbības zinātnes aktualitātēm gan ar speciālistiem, gan plašāku sabiedrību (SR7);
- vadīt un/vai koordinēt daudzdisciplināras studiju komandas un/vai strādāt un sadarboties starptautiskā kontekstā (SR8);
- veidot izpratni par mijiedarbību starpdisciplinārā līmenī (SR9);
- rosināt un īstenot pārmaiņas reģionālās ekonomikas, uzņēmējdarbības un politikas jomā un iespēju robežās sabiedrībā kopumā; (SR10);

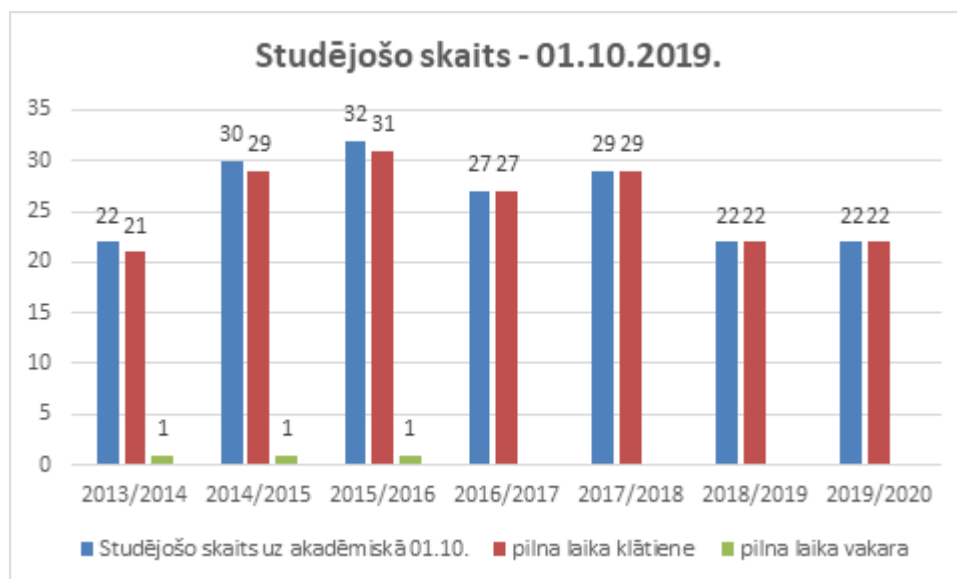
Kompetences:

- spēj patstāvīgi izvirzīt pētījuma ideju reģionālās ekonomikas, uzņēmējdarbības un politikas nozarē, to plānot, strukturēt un vadīt liela apjoma zinātniskos projektus, tajā skaitā starptautiskos (SR11);
- spēj patstāvīgi izvērtēt un kritiski analizēt reģionālās ekonomikas, uzņēmējdarbības un politikas nozīmīgus pētnieciskus vai inovāciju uzdevumus (SR12);
- spēj demonstrēt kritisku analīzi un sintēzi pielietojot ekonomikas un uzņēmējdarbības teorijas, pētniecības metodes un starpdisciplināru pieeju pētniecībā (SR13);
- spēj patstāvīgi veidot mācību saturu, mācību metodiskos līdzekļus, pielietot dažādas mācību metodes un vadīt mācību procesu, pašorganizēties, pašpilnveidojoties (SR14).

Lai sasniegtu programmas mērķi un uzdevumus, studiju programmai definēti šādi studiju rezultāti (zināšanas un prasmes):

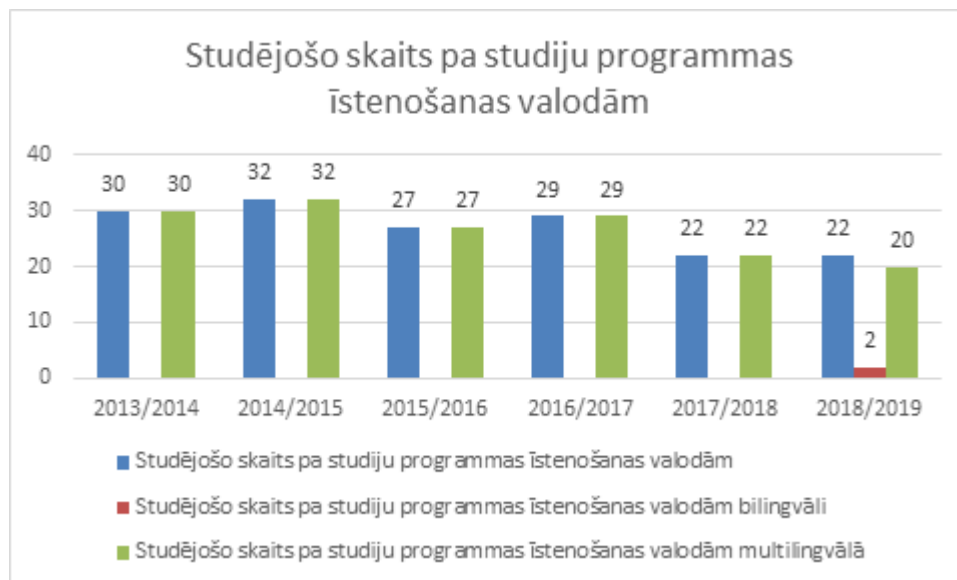
- Metodoloģiskā pamata izpēte prognozēšanas, plānošanas, darbības regulēšanas izveidei ekonomikas un sociālās jomās valsts;
- Metodoloģisku pieeju izpēte ES reģionu analīzei;
- Fundamentāli teorētiski un praktiski likumi reģionālās ekonomikas un ekonomiskās politikas jomā izmantošana;
- Dažādu zinātnisku metožu pielietošana pētāmo objektu analīzes laikā;
- Pētāmo objektu neatkarīgas zinātniskas analīzes veikšana, secinājumu un spriedumu veikšana utt., rekomendāciju sniegšana, reģionālās ekonomikas un tās sektoru attīstības tendenču prognozēšana;
- Sarežģītu uzdevumu risināšanā reģionālās ekonomikas un ekonomiskās politikas jomā; Saskarsmes iemaņu attīstība programmas doktorantu daudz nacionālā komandā.

1.2. Statistikas dati par studējošajiem studiju programmā, studējošo skaita dinamika, skaita izmaiņu ietekmes faktoru analīze un novērtējums. Analizējot, atsevišķi izdalīt dažādas studiju formas, veidus, valodas.

Att. 1.1. Studentu skaits REEP programmā pēc studiju veida: 2013-2019 / 2020 st.g.

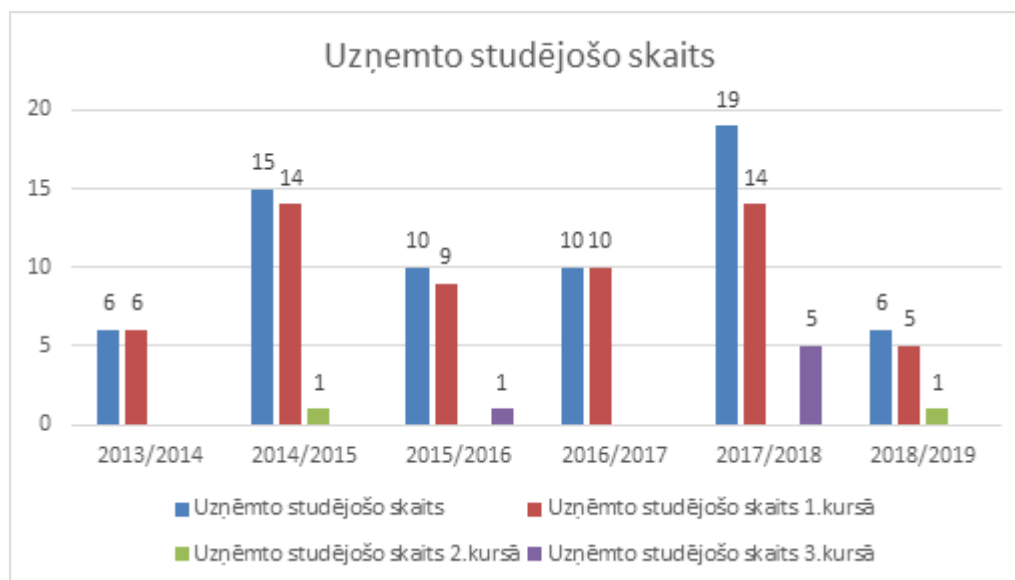
Kā redzams no parādītās diagrammas 1.1., lielākā daļa studentu ir pilna laika doktoranti, tikai 2013/14 – 2015/16 gadā bija 1 doktorants - pilna laika vakara studijas. Pārējie doktoranti izvēlas studiju formu - pilna laika.

Att. 1.2 Studējošo skaits pa studiju programmas REEP īstenošanas valodām - 2013/2014-2019/2020 st.g.

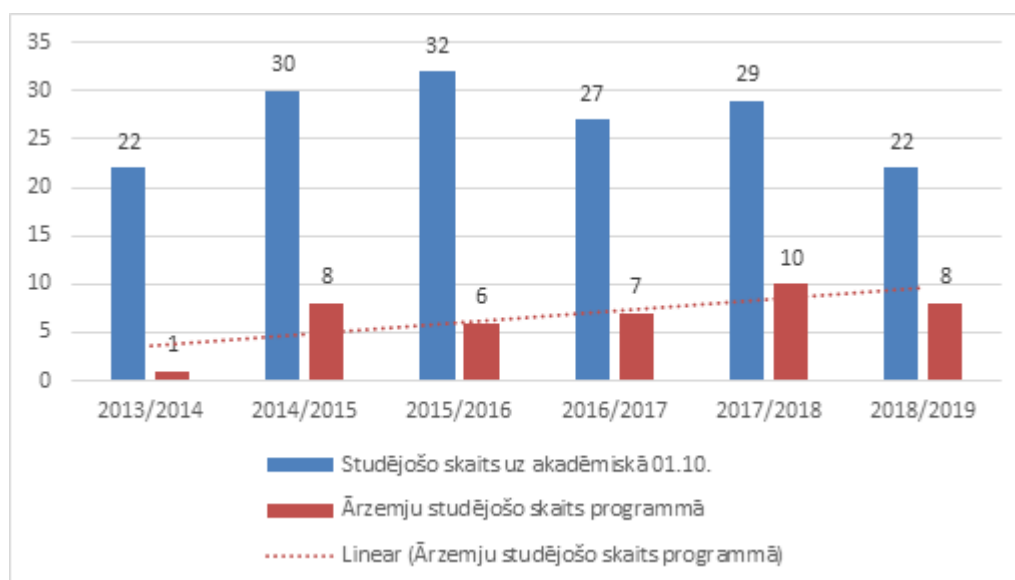
Analīze parāda, ka galvenā doktorantu daļa studē multilingvāli: angļu, latviešu un krievu valodās.

Att.1.3. Uzņemto studējošo skaits REEP programmā no 2013/14 līdz 2018/19 st.g.

Kā redzams no parādītās diagrammas, lielākā daļa doktorantu tika uzņemti pirmajā kursā, tikai 2014/15 st.g. 2 doktoranti tika uzņemti 2. kursā un 2018/19 st.g. 5 doktoranti tika pieņemti 3. kursā.

Att. 1.4. Ārzemju studējošo skaits programmā REEP c 2013/14 - 2018/19 st.g.

Kā redzams, ārvalstu doktorantu skaits REEP programmā ir: 2014/15 st.g. - 26.7%, 2015/16 st.g. - 19%, 2016/17 st.g.- 26%, 34.5%, 2018/19 st.g. - 36.3% (skat. 1.4. diagrammu)

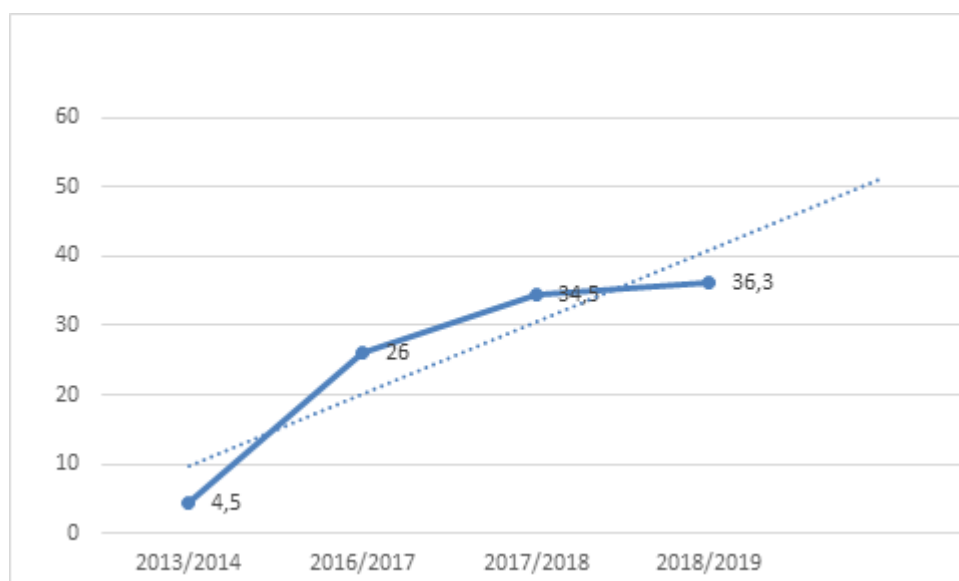
Tabula 1.2.1.

Ārvalstu studējošo skaits programmā

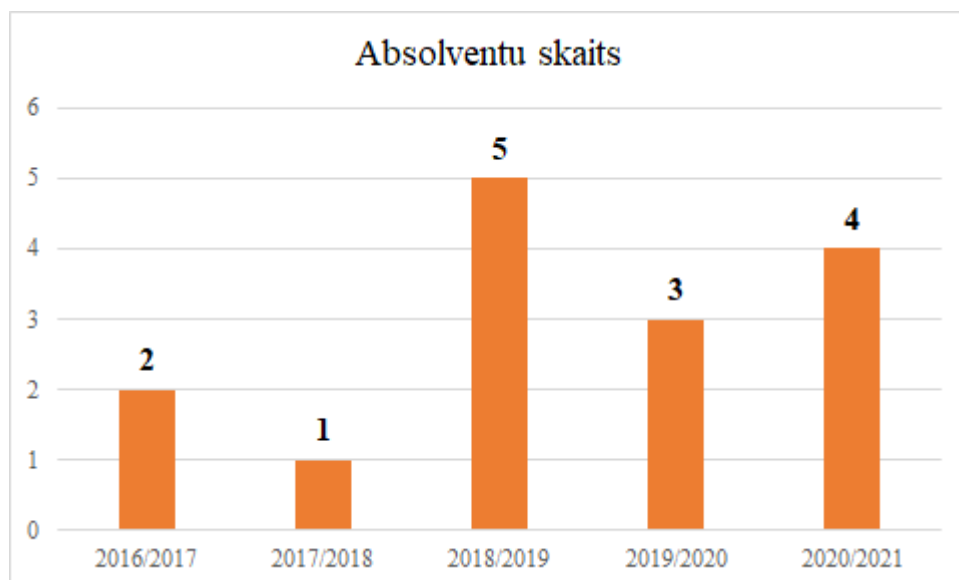
Ārvalstu studējošo skaits programmā	2013/14	2014/15	2015/16	2016/17	2017/18	2018/19
		8	6	7	10	8
Kazahstāna		1	1	3	1	1
Krievija					3	4

Lietuva					1	1
Ukraina		1	2	2	1	1
Uzbekistāna		4				1
Azerbaidžāna					2	
Ēģipte					1	1
Slovākija					1	
Ungārija			1	1	1	
Vācija		1	1	1		
Norvēģija						1
Taivāna	1	1	1			
Gruzija			1	1		

Tātad, programmā studē doktoranti no ES valstīm: Lietuvas, Igaunijas, Vācijas, Ungārijas, Slovākijas, no NVS valstīm: Azerbaidžānas, Gruzijas, Kazahstāna, Krievijas, Uzbekistānas, Ukrainas un citām valstīm: Ēģiptes, Taivānas.

Att. 1.5. REEP programmas ārvalstu doktorantu skaits procentos no 2013/ 14 st.g. līdz 2018/19 st.g.

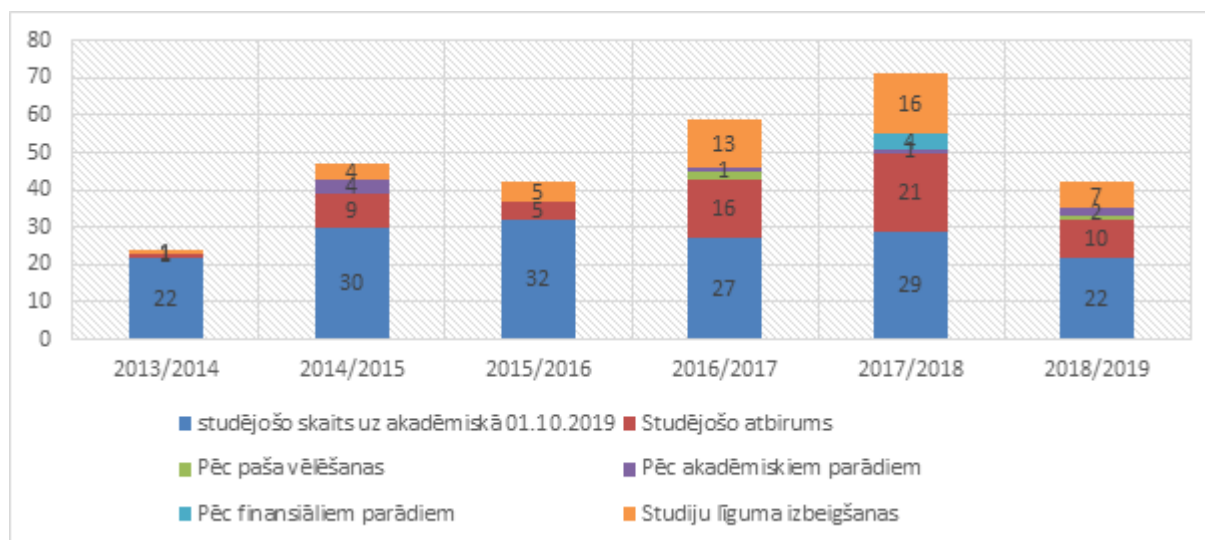
Dati norāda uz lielo pieprasījumu pēc programmas ne tikai Latvijā, bet arī starptautiskajā izglītības vidē.

Tab.1.2.2.

REPP doktorantūrā studējošo skaits un atbiruma skaits

	2013/14	2014/15	2015/16	2016/17	2017/18	2018/19
Studējošo skaits - 01.10.2019. st.g.	22	30	32	27	29	22
Studējošo atbirums	1	9	5	16	21	10
Pēc paša vēlēšanas				2		1
Pēc akadēmiskiem parādiem		4		1	1	2
Pēc finansiāliem parādiem					4	
Pēc studiju līguma izbeigšanas	1	4	5	13	16	7

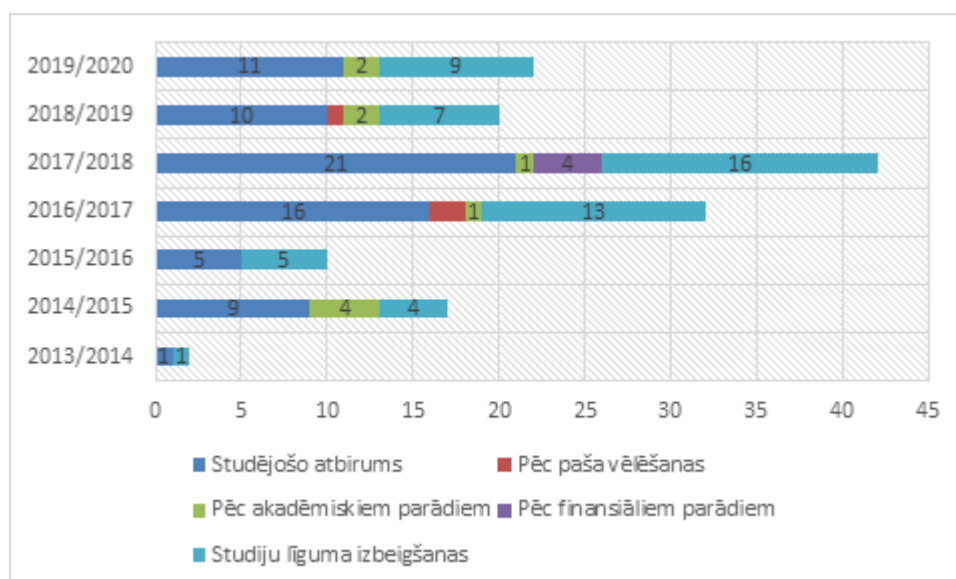
Att.1.6. redzami dati par studējošo skaitu un atbiruma skaitu

Att.1.6. Studējošo skaits un atbiruma skaits (attiecīgu iemeslu dēļ)

Tātad, kā mēs redzam no diagrammas, studējošo skaits un atbiruma skaits ir salīdzināmi: lielākā daļa studentu tikai 2017/18 st.g. tika atskaitīti – no 29 doktorantiem atskaitīti 21 doktorants.

Tālāk mēs aplūkosim doktorantu atbiruma iemeslus: tie ir - Pēc paša vēlēšanas, Pēc akadēmiskiem parādiem, Pēc finansiāliem parādiem, Studiju līguma izbeigšanās (att.1.7.)

Att.1.7. REEP programmas doktorantu atbiruma iemeslu analīze

Tātad, kā mēs redzam parādītajā attēlā, lielākās daļas atskaitīto doktorantu iemesli: līguma izbeigšanās (teorētiskā kursa beigas), tas nozīmē, ka uzņemto doktorantu lielākā daļa pabeidz teorētisko apmācību. Akadēmiskie parādi – šis iemesls 2014./2015. akad.g. ir 4 doktorantiem (39%). Tomēr turpmākajos gados šis rādītājs svārstījās: 2016./2017. akad.g.- no 16 atskaitītajiem studentiem tikai 1 doktorants tika atskaitīts (6%) akadēmisko parādu dēļ, 2017./2018. akad.g. . no 21 atskaitītā doktoranta tikai 1 tika atskaitīts akadēmisko parādu dēļ, 2018./2019. akad.g. no 10 atskaitītajiem tikai 2 doktorantiem ir akadēmiskais parāds.

Pozitīvs rādītājs ir fakts, ka finansiālais parāds kā iemesls doktorantu atskaitīšanai bija tikai 2017./2018. akad.g. - no 21 cilvēka atbiruma - 4 finansiālo parādu dēļ, pārējos gados nebija pamata atskaitījumiem saistībā ar finanšu parādiem.

Galvenais faktors, kas pozitīvi ietekmē studentu skaita dinamiku, ir Promocijas padomes atvēršana 2015. gadā, pirmās promocijas darbu aizstāvēšanas 2016. gadā palielināja studentu skaitu

programmā 2017./18. un 2018./19. akad.g.(1.7. attēls), ieskaitot ārvalstu doktorantus. Ārvalstu pasniedzēju dalība izglītības procesā, ikgadējā apaļā galda diskusiju organizēšana, starptautiskas konferences - ietekmē arī iestājošos doktorantu skaitu.

1.3. Analīze un novērtējums par studiju programmas nosaukuma, iegūstamā grāda, profesionālās kvalifikācijas vai grāda un profesionālās kvalifikācijas mērķu un uzdevumu, studiju rezultātu, kā arī uzņemšanas prasību savstarpējo sasaisti.

Ekonomikas zinātnes nozares reģionālās ekonomikas un ekonomikas politikas apakšnozares doktora studiju programma izstrādāta un tiek īstenota, pamatojoties uz LR Augstskolu likumu, LR Zinātniskās darbības likumu un LR MK 27.12.2005. noteikumiem Nr. 1001 „Doktora zinātniskā grāda piešķiršanas (promocijas) kārtība un kritēriji”.

Latvijas Republikas ekonomiskā izaugsme nav iedomājama bez augsti kvalificētiem ekonomistiem, kas var novērtēt ekonomisko situāciju valstī, sniegt rekomendācijas valdībai un uzņēmumu vadītājiem problēmsituāciju risināšanai, kā arī prognozēt makroekonomisko rādītāju attīstības tendences. Sevišķi aktuāls šis uzdevums kļūst pašreizējās globālās krīzes apstākļos, kad nepieciešama izsvērtā un zinātnē balstīta ekonomiskā un uzņēmējdarbības-politika.

Doktorantūras programmas “Reģionālā ekonomika un ekonomiskā politika” unikalitāte balstās uz starpdisciplināru pētījumu: apakšnozare “reģionālā ekonomika” un “makroekonomika”.

Mūsdienu ekonomikā zinātniskais virziens “reģionālā ekonomika” ir būtisks un nepieciešams. Pētot reģiona ekonomiskos parametrus gan valstī, gan valstī kā reģionālās asociācijas sastāvdaļu, doktoranti meklē līdzsvaru starp ražošanas spēkiem un ražošanas attiecībām noteiktā teritorijā. Reģionālās ekonomikas priekšmeta galvenās sastāvdaļas ir: konkrēta reģiona ekonomika; ekonomiskās saites starp reģioniem; reģionālās sistēmas (valsts ekonomika tiek uzskatīta par mijiedarbīgu reģionu sistēmu); produktīvo spēku sadale; ekonomiskās dzīves reģionālie aspekti, ieskaitot finanšu, investīciju procesa, darba, dzīves līmeņa utt. reģionālos aspektus.

Tomēr reģionālo ekonomisko jautājumu risinājums ir atkarīgs no īstenotās ekonomikas politikas, un valsts ekonomiskās politikas galvenais uzdevums postindustriālajās valstīs ir nodrošināt valsts ekonomikas konkurences priekšrocības pasaules tirgos. Tas, pirmkārt, tiek panākts, radot vislabvēlīgākos apstākļus uzņēmējdarbībai un attīstot konkurētspējīgu tirgus vidi. Otrkārt, saglabājot konkurētspēju tajās jomās, kur šīs priekšrocības viena vai otra iemesla dēļ nevar realizēt tikai ar brīvā tirgus mehānisma palīdzību. Lai veiktu šo uzdevumu, tiek izmantots ekonomikas politikas pasākumu kopums: fiskālie, monetārie, antimonopolu, zinātniskie, tehniskie, inovatīvie, ekoloģiskie utt.

Tādējādi doktora programma “Reģionālā ekonomika un ekonomiskā politika” tiek īstenota nozarē “Ekonomika un uzņēmējdarbība”. Reģionālās ekonomikas priekšmets tiek apgūts akadēmiskajās disciplīnās “Reģionālā ekonomika un pārvalde”, kā arī kursā “Reģionālās attīstības teorija”. Apakšnozare “Makroekonomika” ir atspoguļota apmācībasursos: “Ekonomiskā politika” un daļēji kursā “Ekonomikas integrācijas un globalizācijas problēmas”.

BSA atvērta Promocijas padome (Atbilstoši Latvijas zinātņu klasifikatoram un Grozījumi Ministru kabineta 2005. gada 27. decembra noteikumos Nr. 1000 "Noteikumi par doktora zinātniskā grāda piešķiršanas (promocijas) tiesību deleģēšanu augstskolām") ar sekojošam apakšnozarem:

- reģionālā ekonomika,

- tirgzinība.

Doktorantūras teorētiskā kursa īstenošana atbilst mērķiem un uzdevumiem, kā arī ļaus veikt vienu no doktorantūras galvenajiem uzdevumiem - doktoranti iegūst nepieciešamās zināšanas, prasmes un iemaņas *tālākam patstāvīgam* zinātniski pētnieciskam darbam, izmantojot jaunākos akadēmiskās un praktiskās zinātnes sasniegumus pasaulē.

Doktorantūrā uzņem personas, kurām ir sociālo zinātņu maģistra grāds ekonomikā vai vadībzinībās. Izņēmuma kārtā doktorantūrā var uzņemt ar maģistra diplomu sociālās zinātnēs un pieredzi promocijas darbam atbilstošā jomā vai zinātnisku publikāciju izvēlētā ekonomikas zinātnes apakšnozarē, un to izvērtē doktorantūras imatrikulācijas komisija.

Doktorantūras pretendenti tiek apspriesti BSA doktora programmas imatrikulācijas komisijā, kuras sastāvu apstiprina BSA rektors pēc programmas direktora ieteikuma. Komisijas sastāvā ir iekļauts doktora studiju programmas direktors un tās divi locekļi. Lēmums tiek pieņemts ar balsu vairākumu.

Ārvalstu diplomu atbilstību nosaka Latvijas Akadēmiskā informācijas centra ekspertīze.

Tiem doktorantiem, kuriem nav publikāciju, ir jāraksta referāts un jāpiedalās pārrunās ar komisiju,. Tiem studentiem, kuriem ir maģistra grāds sociālās zinātnēs, ir nepieciešamas publikācijas (ne mazāk kā viena publikācija pēdējo 6 gadu laikā), darba pieredze ne mazāka par vienu gadu ekonomikas vai vadības jomā, kā arī jāiesniedz referāts par planotā pētījuma tematiku un jāpiedalās pārrunās ar imatrikulācijas komisiju. Imatrikulētais doktorants kopā ar savu zinātnisko vadītāju mēneša laikā izstrādā tēmas izvēles pamatojumu un sava pētījumu programmu, ko apstiprina BSA doktora studiju programmas padome atklātā sēdē.

Uzņemot doktorantūrā, tiek ņemti vērā 1.3.1. tabulā atspoguļotie uzņemšanas kritēriji, kā arī profesionālo pārrunu rezultāti.

tabula 1.3.1.

BSA uzņemšanas kritēriji REEP doktorantūras studiju programmā

Kritēriji	Rādītāji	Punkti
Pretendenta maģistra grāda atbilstība ekonomikas vai uzņēmējdarbības vadībai	neatbilst	0
	radniecisks	1
	atbilst	2
Maģistra diploma vidējā atzīme	6,0 -7,0	0
	7,1- 8,0	1
	8,1 un vairāk	2
Maģistra darba gala atzīme	Līdz 7	0
	8	1
	9 un vairāk	2
Zinātnisko publikāciju skaits (pēdējo sešu gadu laikā)	0	0
	1	1
	2 un vairāk	2

Uzstāšanās ar referātu vietējās un starptautiskajās zinātniskajās konferencēs (pēdējo sešu gadu laikā)	0 1 2 un vairāk	0 1 2
Dalība starptautiskajos, LZP, BSA un citu augstskolu pētniecības projektos	0 1 2 un vairāk	0 1 2
Darba pieredze ekonomikas vai vadības jomā; gadi	0 1 2	0 1 2
Saistība ar darbu BSA	0 līdz 1 gadam vairāk par 1 gadu	0 1 2
Stažēšanās ārvalstu augstskolās un pētniecības institūtos (pēdējo sešu gadu laikā)	0 līdz 1 mēnesim 2 mēnešus un vairāk	0 1 2
Vai ir promocijas darba tēmas iestrāde	0 daļēji pilnībā	0 1 2
Doktorantiem, kuriem nav publikāciju, jāiesniedz referāts (5000 – 6 000 vārdu vai 20-30 lpp.) par zinātnisko darbu	neapmierinoši viduvēji labi	0 1 2

Pretendentiem uz studijām doktorantūrā minimālais nepieciešamais punktu skaits - 10

III - STUDIJU PROGRAMMAS RAKSTUROJUMS (2. Studiju saturs un īstenošana)

2.1. Studiju kursu/ moduļu satura aktualitātes un atbilstības nozares, darba tirgus vajadzībām un zinātnes tendencēm novērtējums. Sniegt informāciju, vai, un kā studiju kursu/ moduļu saturs tiek aktualizēts atbilstoši nozares, darba tirgus un zinātnes attīstības tendencēm. Maģistra vai doktora studiju programmu gadījumā norādīt un sniegt pamatojumu, vai grādu piešķiršana balstīta attiecīgās zinātnes nozares vai mākslinieciskās jaunrades jomas sasniegumos un atziņās.

Doktora studiju programma Reģionālās ekonomikas un ekonomikas politikas izstrādāta un tiek īstenota, pamatojoties uz LR Augstskolu likumu, LR Zinātniskās darbības likumu un LR MK

27.12.2005. Noteikumiem Nr. 1001 „Doktora zinātniskā grāda piešķiršanas (promocijas) kārtība un kritēriji”.

Sagaidāmie rezultāti atbilst programmas mērķiem un uzdevumiem (skat. sadaļu 1.2.). Doktora studijās tiek iegūtas nepieciešamās zināšanas, prasmes un iemaņas tālākam patstāvīgam zinātniski pētnieciskam darbam, izmantojot jaunākos akadēmiskās un praktiskās zinātnes sasniegumus pasaulē.

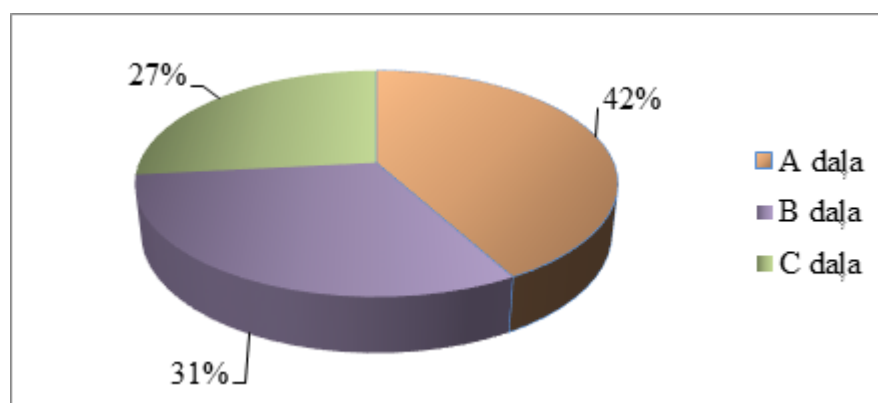
Programma paredzēta 3 studiju gadiem un paveiktajam doktoranta darba apjomam jāatbilst vismaz 120 KP (180 ECTS) - maksimālais termiņš 5 gadi, nepilna laika – 4 gadus (maksimālais termiņš 6 gadi).

Doktora studiju kopapjoms ir 120 kredītpunkti, no tiem teorētiskās studijas 33 kredītpunktu apjomā un pētnieciskais darbs 87 kredītpunktu apjomā. Studiju programmas apmācības valoda: latviešu, angļu. Programma apstiprināta BSA Senāta sēdē 2017. gada 14.02 ar lēmumu Nr. 137. Atbilstoši doktora studiju programmai, katrs doktorants kopā ar darba zinātnisko vadītāju (konsultantu) izstrādā individuālo darba plānu diviem gadiem, izmantojot BSA doktorantūras nolikumā noteikto (apstiprināts BSA Senāta 2011. gada 19. aprīļa sēdē) vienotu formu <https://bsa.edu.lv/dokumenti/>

Studiju programmas apguvi kontrolē doktorantūras Padome, doktorantūras programmas vadītājs un promocijas darba zinātniskais vadītājs. Doktorantūras programmas Padomes sēdē (vismaz 2 reizes gadā) notiek diskusijas par akadēmisko disciplīnu maiņu, papildināšanu, doktora darba tēmu apspriešanu atbilstoši nozares, darba tirgus un zinātnes attīstības tendencēm.

Teorētisko kursu un praktisko semināru apguve no kopējā doktora studiju kredītpunktu apjoma veido 27%, bet promocijas darba izstrādāšana – 73%. Savukārt, teorētisko kursu un praktisko iemaņu apguve 33 kredītpunktu ietvaros atsevišķās daļas procentuāli veido):

- A daļa - obligātā daļa visiem doktorantiem;
- B daļa - izvēles daļa atbilstoši izvēlētajām ekonomikas 3 apakšnozarēm;
- C daļa - brīvā izvēles daļa.

Attēls 2.1. Programmas teorētisko kursu un praktisko iemaņu apguves sadale

Programmas teorētisko kursu un praktisko iemaņu apguves sadale C bloka izvēles disciplīnu doktorants var realizēt pedagoģiskās un analītiskās vai konsultatīvās darbības laikā, izvēloties ne mazāk kā trīs dažādas pozīcijas no piedāvātā plāna. Var noklausīties kursu BSA maģistrantūras programmā, kā arī kādā citā augstākajā mācību iestādē Latvijā vai ārvalstīs. Lai to izdarītu, doktorantam ir jāievēro šādi noteikumi: Izvēloties kursu, nepieciešams savu lēmumu saskaņot ar programmas vadītāju un zinātnisko vadītāju. Noklausītie kursi tiek ieskaitīti, ja tie atbilst izvēlētajam novirzienam doktorantūras studiju programmā, vai arī tie ir nepieciešami promocijas darba uzrakstīšanai. Pēc kursa noklausīšanās, doktorants iesniedz referātu lektoram. Doktorants iesniedz

referātu ar lektora vērtējumu doktorantūras vadītājam. Lekciju, seminār nodarbību sagatavošana un realizācija, bakalaura darbu vadīšana nostiprina doktoranta pētnieciskās un pedagoģiskās īpašības, bet šai darbībai ir jāatbilst doktora darba tēmai. Šajā pozīcijā doktorants iegūst ne vairāk kā 2 KP.

Stažēšanās citos institūtos, pētniecisku projektu izstrāde un to vadība sniedz doktorantam iespēju papildus iegūt KP.

Lai veiktu kredītpunktu uzskaiti, katra semestra beigās doktorants iesniedz doktorantūras vadītājam dokumentu, kas apstiprina veikto darbu C bloka izpildē.

Studiju kursu un studiju moduļu apraksti Atbilstoši programmas iepriekšējo akreditāciju komisiju rekomendācijām studiju plānā ir izveidoti atsevišķi studiju kursi:

- Zinātniskās izziņas metodoloģiju un cilvēkrīcības zinātņu metodes (3,5 KP ECTS);
- Ekonometrika un statistika (3,5 KP ECTS);
- Ekonomikas integrācijas un globalizācijas problēmas (3,5 KP ECTS);
- Ekonomikas politika (4,5 KP ECTS);
- Reģionālā ekonomika un pārvalde (4,5 KP ECTS);
- Mikroekonomika (3,5 KP ECTS).

BSA programmas B daļā ir paredzēti semināri doktorantu izvēlētajās ekonomikas zinātnes apakšnozarēs (9 KP ECTS) kā reģionālā ekonomika – “Reģionu attīstības teorija”, tirgzinība – “Tirgzinības ekonomiskās problēmas”, finanses un kredīts – “Finanšu-kredītu teorija un politika” un Svešvaloda (6 KP ECTS).

Studiju programma “Reģionālā ekonomika un ekonomiskā politika (“REEP”)” atļauj doktorantiem ne tikai pētīt sociāli ekonomiskās sistēmas teritoriālā aspektā un šo sistēmu starpreģionālu iedarbību, sociāli ekonomiskās attīstības regulēšanas mehānismus nacionālā, megareģionālā, reģionālā un municipālā līmeņos, bet arī palīdz apgūt valsts iedarbības uz sociāli ekonomiskiem procesiem metožu, formu un instrumentu sistēmu, kas realizē Latvijas ekonomiskās stratēģijas vienu vai otru veidu līdz 2030. gadam, kā arī Eiropas Savienības attīstības programmas „Eiropa 2020”.

REEP doktora programmas studijas kursu īstenošana ir pieprasīta darba tirgū. Kursos Reģionālā ekonomikas un pārvaldes pārvalde, Ekonomiskā politika, Ekonomikas integrācijas un globalizācijas problēmas tiek apskatītas pasaules ekonomikas pašreizējās problēmas. Par to liecina doktorantu, kuri veic pētījuma objekta uzņēmējdarbības aktivitātes analīzi un prezentē pētījuma rezultātus ikgadējās konferencēs, publikācijās, t.sk. BSA

(<https://bsa.edu.lv/viii-starptautiska-zinatniska-un-praktiska-konference-2019-gada-13-decembri/>)

apaļā galda diskusijās http://www.baltic-course.com/lat/kruglij_stol/?doc=127807 un citās pasaules valstīs publicētās zinātniskās publikācijas.

Zināšanas, kuras ir iegūtas doktora studiju programmas laikā, var pielietot šādās jomās:

1. *Latvijas un ES valsts organizācijās, galvenokārt tādās, kur veido ekonomisko politiku un izstrādā reģionu attīstības programmas.* Doktora studiju programmas doktorantu darbības pamatvirzieni var būt:
  - esošās ekonomiskās situācijas vērtēšana Baltijas valstīs un nākotnes prognožu veidošana, reģionālo ekonomisko problēmu analīze un to risinājumu izstrādāšana,
  - ekonomiskās politikas scenāriju izstrādāšana,
  - valdības ekonomikas politikas dažādu izvēles iespēju efektīva vērtēšana un argumentēts pamatojums.
2. *Latvijas un citu ES un NVS valstu komercstruktūrās, kur doktora studiju programmas abiturientu zināšanu pielietojuma galvenās jomas ir:*

- esošās ekonomiskās situācijas un tās nākotnes attīstības iespēju analīze un vērtēšana,
- optimālas darbības stratēģijas izstrādāšana un vērtēšana. Tas ir svarīgi lieliem uzņēmumiem, kuri ir līderi savā nozarē un uzņēmumiem, kuriem ir sadarbība ar ārzemju investoriem.

3. *Ekonomiskās konjunktūras pētījumu centros, ekonomiskās analīzes birojos, ekspertu padomēs, biržās, konsaltinga centros, bankās un analītiskajās struktūrās.*

4. Starptautiskās organizācijās un asociācijās, kuras ir saistītas ar ekonomiskās politikas attīstību, reģionālo ekonomisko situāciju, kā arī nākotnes perspektīvu analīzi un vērtēšanu.

5. Augstākās izglītības iestādēs, kuras īsteno studijas ekonomikas un vadības zinātņu virzienos.

6. Zinātniskajās un zinātniski pētnieciskajās struktūrās, kuru pētnieciskie virzieni ir:

- reģionālās ekonomikas attīstības modeļu un teorijas izstrāde, ņemot vērā divpusējas vai daudzpusējas starpvalstu attiecības,

- ekonomiskās politikas pasākumu un to galveno mērķu izstrāde, pamatojoties uz izvēlētajā valsts ekonomisko specifiku, ņemot vērā Latvijas un ES citu reģionu ekonomikas specifiku un integrāciju ES,

- antīkrīzes ekonomikas apstākļos.

Kā redzams, pamatojoties uz doktorantūras programmas "Reģionālā ekonomika un ekonomiskā politika" teorētisko kursu, apmācības laikā iegūtās prasmes atbilst "ekonomikas un uzņēmējdarbību" virzienam, zinātnes un darba tirgus pašreizējām tendencēm gan Latvijā, gan ES, gan citās valstīs.

REEP doktora programmas teorētiskais kurss tiek uzskatīts par pabeigtu pēc visu disciplīnu, promocijas eksāmenu nokārtošanas specialitātē un svešvalodā apmācības perioda laikā: 6-8 semestri. Tāpat ir obligāta promocijas darba prezentācija paplašinātā programmas Padomes sēdē, kā arī jāiesniedz zinātnisko rakstu publikācijas (min 3) un materiāli par dalību starptautiskās konferencēs (min 2) atbilstoši Latvijas Zinātņu akadēmijas VZKK nolikumam.

Priekšizstāvēšanas laikā promocijas Padomē tiek iecelti recenzenti: viens no attiecīgās apakšnozares promocijas Padomes locekļiem, otrs recenzents no Latvijas augstākās izglītības iestādēm, un trešais recenzents ir no attiecīgās apakšnozares piesaistīts ārvalstu eksperts. Tas ļauj uzlabot veiktā pētījuma kvalitāti, veikt pētījuma rezultātu monitoringu atbilstoši Latvijas tirgus prasībām un kopumā gan zinātnes, gan darba tirgus prasībām, kā arī nodot BSA doktorantu pētījumu rezultātus gan Latvijā, gan ārvalstīs, lai pamatotu, vai grādu piešķiršana balstīta attiecīgās zinātnes nozarē.

Studiju programmā paredzētās izmaiņas

Studiju kursa nosaukums un apjoms nākamajam akreditācijas periodam	Iepriekšējā akreditācijas perioda studiju kursu nosaukums un apjoms
Mikroekonomika 3 ESTS KP - pievienots	

2.2. Studiju kursos/ moduļos iekļautās informācijas, sasniedzamo rezultātu, izvirzīto mērķu u.c. rādītāju savstarpējās sasaistes, studiju kursu/ moduļu mērķu sasaistes ar studiju programmas mērķiem un sasniedzamajiem rezultātiem novērtējums. Doktora studiju

programmas gadījumā, galveno pētniecības virzienu apraksts, programmas ietekme uz pētniecību un citiem izglītības līmeņiem.

Studiju programmā iekļautajām disciplīnām (sk. 2.1. p.) ir cieša saistība savā starpā ar REEP doktora programmas mērķiem un uzdevumiem. Tā, modulis "Zinātniskās izziņas metodoloģiju un cilvēkrīcības zinātņu metodes" (3,5 KP ECTS) veido disertācijas struktūru, mērķi, pētījuma mērķus utt. Studijkurss "Ekonomikas integrācijas un globalizācijas problēmas" (3,5 KP ECTS) pēta globalizācijas ietekmi uz ekonomikas politikas īstenošanu un attīstību ne tikai valstī, bet arī pasaules valstu reģionos. Studiju kursā "Mikroekonomika" aprakstīta mikroekonomisko procesu un globalizācijas procesu ietekme valsts līmenī, tālāk studiju kursā "Reģionālā ekonomika un pārvalde" (4,5 KP ECTS) apskatītas reģionālās ekonomikas problēmas un reģionu administratīvās darbības veidošanās. Studiju kursā "Ekonomikas politika" uzmanība tiek koncentrēta uz valsts mērķu un uzdevumu praktisku īstenošanu valsts ekonomiskās politikas jomā, tiek pētīti ieviešanas rīki un metodes, ņemot vērā globalizācijas un reģionalizācijas procesus pasaulē. Studiju kurss "Ekonometrika un statistika" pēta ekonomiskās un matemātiskās pētījumu metodes un pētījumā izmantoto statistisko datu apstrādi.

Studiju kursi ir jānokārto pirmajā studiju gadā. Otrajā studiju gadā doktoranti izvēlas specializācijas studiju kursu:

- "Reģionālās attīstības teorija" vai - "Tirgzinības ekonomiskās problēmas" vai - "Finanšu-kredītu teorija un politika" (9 KP ECTS); - svešvalodu (angļu vai vācu valoda - 6 KP ECTS).

Padziļināts specializācijas disciplīnu pētījums ļauj doktorantam koncentrēties uz pētījuma teorētisko daļu. Gatavošanās svešvalodas pārbaudei arī ir saistīta ar specializāciju - speciālās literatūras lasīšana svešvalodā, rakstu veidošana par pētījumu tēmu svešvalodā, kā arī pētījuma anotācijas sagatavošana par doktoranta promocijas darbu. Tas viss veido ciešas attiecības un teorētisko kursu mijiedarbību par disertācijas sagatavošanu aizstāvēšanai. Arī doktorantu pētījumu tēmas ir cieši saistītas ar REEP mācību programmu, tāpēc uzmanība tiek pievērsta ekonomikas un finanšu politikas īstenošanai reģionos un mārketinga aktivitāšu īstenošanai Latvijas reģionos. To var redzēt arī disertāciju tēmās, kuras aizstāvēja doktoranti no 2016. līdz 2019. gadam.

Iekļautie galvenajā blokā kursi atbilst doktora programmas mērķiem un uzdevumiem: piemēram, uzdevums "Pētījumu jaunāko metožu apgūšana ekonomikā un vadības zinātnē un to pielietošana zinātniskos pētījumos" tiek realizēts disciplīnās "Zinātniskās izziņas metodoloģija un cilvēkrīcības zinātņu metodes", "Ekonomikas integrācijas un globalizācijas problēmas", "Ekonomikas politika", "Ekonometrika un statistika". Visas programmā iekļautās disciplīnas veicina ekonomikas teorijas, uzņēmējdarbības ekonomikas un s un vadības teorijas padziļinātu apguvi.

Studiju kurss "Pedagoģija" tiek lasīts otrajā kursā un atļauj sasniegt sekojošu uzdevumu izpildi: pedagoģiskā darba prakses apgūšana; ekonomikas teorijas, uzņēmējdarbības ekonomikas un vadības teorijas padziļināta apguve; jaunāko informācijas tehnoloģiju, datu apstrādes un prezentācijas paņēmieni apguve un promocijas darba izstrādāšana un aizstāvēšana uz zinātnisko pētījumu rezultātu bāzes.

Doktorantu zinātniskās darbības rezultātā studiju laikā viņiem jāpublicē zinātniskie raksti un jāpiedalās starptautiskās konferencēs, tādējādi veicot šādus uzdevumus: zinātnisko pētījumu rezultātu publicēšana vispārārtzītos recenzējamajos zinātniskos žurnālos (izdevumos) un piedalīšanās starptautiskās zinātniskās konferencēs un semināros. Galvenais doktorantu apmācības teorētiskās daļas rezultāts ir promocijas eksāmena kārtošana. Tā kā eksāmenu veido ne tikai teorētiski jautājumi par kursu, bet arī doktoranta pētījumu teorētiskās daļas obligāts izklāsts attiecīgajā

apakšnozarē - tas veicina galvenā uzdevuma - patstāvīga zinātniski - pētnieciskā darba veikšanu par izvēlēto tēmu un zinātniski - pētnieciskā darba iemaņu un principu apguvi.

Doktorantūras teorētiskais studiju kurss ir cieši saistīts un ietekmē virziena citas programmas BSA maģistra programmām. Doktorantūrā - "Reģionālās ekonomikas un pārvalde", "Ekonomikas integrācijas un globalizācijas problēmas", "Ekonomikas politika". Bakalaura programma "Eiropas ekonomika un bizness" sniedz arī pamata zināšanas ekonomikas jomā: "Makro-mikroekonomika", "Eiropas valstu ekonomika", "ES: institūcijas, politika, ekonomika", "Eiropas ekonomiskā integrācija" utt., kas rada spēcīgu pētniecības vidi ekonomiskajā jomā un motivāciju pētījumu veikšanai, tai skaitā sagatavošanos studiju darbam doktorantūrā. Mēs uzskatām, ka viens no REEP programmas sasniegumiem ir spēcīga mijiedarbība programmu pedagoģiskajā darbībā: obligāta 2.kursa doktorantu semināru organizēšana maģistrantūras studiju programmās "Starptautiskās finanses", "MBA" un bakalaura darbu recenzēšana un līdzvadība studiju programmās "Eiropas ekonomika un bizness", "Uzņēmējdarbība". Šāda mijiedarbība ļauj ne tikai iepazīstināt bakalaurus vai maģistrantus ar svarīgākajām ekonomikas problēmām, bet arī motivēt maģistrus turpināt studijas doktorantūrā. Šeit jāpiebilst, ka pēdējā laikā no 2019. līdz 2020. gadam doktorantūrā iestājās 3 Akadēmijas maģistrantūras absolventi (tas ir 30% no kopējā reflektantu skaita, kuri iestājās doktora programmā 2019/20. akad.g.

Tomēr ne tikai izglītības moduļi tiek saskaņoti ar citām BSA izglītības programmām, bet arī zinātniskie pētījumu virzieni doktorantūrā ietekmē citus BSA izglītības līmeņus. Tā kā REEP doktora programmas apakšnozare ir reģionālā ekonomika un mārketinga, doktora programmas zinātniskais virziens ir reģionālās attīstības plaknē, reģionu sakārtošanā gan reģionālās ekonomikas politikas, gan valsts vispārējās ekonomiskās politikas īstenošanā ne tikai Latvijā, ES, NVS, bet arī pasaules mērogā. Šīs zinātniskās jomas ir atspoguļotas doktorantu pētījumos un viņu promocijas darbos: "Sociālo modeļu faktori, kas ietekmē reģiona cilvēku kapitāla attīstību" (Jeļena Popova, 2016.), "Finanšu politikas attīstība Rīgā un Pierīgas reģionā" (Andrejs Surmačs, 2018.), "Klāsteri kā reģionālo politiku un konkurētspēju ietekmējošos faktors" (Zane Zeibote, 2019), "Mārketinga un ārzemju studentu integrācijas savstarpēja mijiedarbība Latvijā" (Kristīne Kaļiņina, 2017) utt.

Tomēr, kā norādīts 2. punktā, doktorantiem ir svarīgi piedalīties arī augstskolas pedagoģiskajā praksē, kur viņi lekcijās un semināros iepazīstina studentus un bakalaurus ar pētījumu rezultātiem. J. Popova pasniedz kursus maģistra programmā, K. Kaļiņina pasniedz kursu "Starptautiskais mārketinga" MBA, A.Surmačs 2018. gadā bija maģistra darbu aizstāvēšanas komisijas loceklis. Pēc doktora disertācijas aizstāvēšanas 2017. gadā M. Rapoportas bija maģistra darbu aizstāvēšanas komisijas loceklis 2019. gadā. Profesore T. Golubkova kā K. Kaļiņinas, M. Rapoporta promocijas darbu zinātniskā vadītāja, izmanto pētījuma materiālus lasāmajā kursā "Mārketinga" (bakalaura programma). Profesore I.Stecenka kā Po Yuan Hsiao promocijas darba "Integrācija un brīvo ekonomisko zonu reģionālās ekonomikas attīstība Taivānā un Ķīnā", 2016, zinātniskā vadītāja, izmanto pētījuma materiālus lasāmajā kursā "Starptautiskais bizness" (bakalaura programma). Asoc.prof. S.Stradiņa, būdama Konstantīna Savenkova promocijas darba "Latvijas nacionālās inovācijas sistēmas sadarbīgā modeļa izveides un attīstības konceptuālās pieejas", 2019, zinātniskā vadītāja, pētījuma rezultātus izmanto lasāmajosursos "Menedžments", "Projektu vadība" (bakalaura programma).

Doktorantu studijas ietekmē BSA izglītības programmas, jo maģistra darba sagatavošanā un aizstāvēšanā tika veikts pētījums par līdzīgu tēmu: "Notikumu mārketinga kā produktu noietā veicināšanas pieeja (ZAO Bobrujskij brovar) - 2018, "Mārketinga stratēģijas izstrāde ģipšu 3D drukas Uzbekistānā", "Innovāciju-investīcijas darbība kā reģiona attīstības faktors (Namangan reģions)" - 2019, "Jaunā uzņēmuma mārketinga stratēģijas attīstība LR tirgū" - 2019 utt.

Doktorantu pētījumu rezultātu prezentācija REEP doktora studiju zinātniskā virziena ietvaros BSA

konferencēs, apaļajos galdos, semināros ar BSA mācībspēku piedalīšanos, kā arī BSA doktorantu un pasniedzēju kopīgās publikācijas ietekmē gan BSA bakalaura, gan maģistra programmu izglītības līmeni.

2.3. Studiju īstenošanas metožu (tajā skaitā vērtēšanas) novērtējums, iekļaujot analīzi par to, kā tiek izvēlētas studijuursos/ moduļos izmantotās studiju īstenošanas (tajā skaitā vērtēšanas) metodes, kādas tās ir un kā tās veicina studiju kursu rezultātu un studiju programmas mērķu sasniegšanu. Iekļaut skaidrojumu, kā studiju procesa īstenošanā ņemti vērā studentcentrētas izglītības principi.

Realizācijas metožu novērtēšana (ieskaitot vērtējumu), ieskaitot analīzi par to, kā tiek izvēlētas mācībuursos/moduļos izmantotās pētījumu metodes (ieskaitot vērtējumu), kādas tās ir un kā tās veicina studijas kursa rezultātu un studiju programmas mērķu sasniegšanu.

Piedāvātajā doktora studiju programmā tiek izmantotas dažādas *studiju metodes un formas*:

- Lekcijas un konsultācijas, doktorantu semināri, analīze, ekspertīze, pētniecība. Studiju metodes ir vērstas uz doktoranta patstāvīgas, kritiskas, radošas un zinātniskas domāšanas attīstīšanu, uz zinātniskās izziņas, analīzes un sintēzes metožu pilnveidošanu. Teorētisko kursu apgušana notiek atbilstoši katra studiju kursa programmai. Vienlaicīgi ar klasiskajām studiju metodēm - lekcijām un semināriem, tiek izmantots mācīšanās orientācijas princips. Šis princips veicina faktu, ka doktorants ne tikai kārtot eksāmenu attiecīgajā studiju kursā, bet arī atkarībā no kursa sagatavo vienu vai divas esejas. Teorētiskā kursa kopsavilkumu tēma tiek izvēlēta, vienojoties ar vadošo pasniedzēju, kā daļa no pētījuma. Tas veicina REEP doktora programmas galvenā uzdevuma - promocijas darba izstrādi un aizstāvēšanu uz zinātnisko pētījumu rezultātu bāzes, un tam ir būtiska nozīme doktorantu patstāvīgajam zinātniski pētnieciskajam darbam.
  - Svarīgs princips studijas programmas īstenošanā ir mainīguma princips - tiek ņemti vērā studentcentrētas izglītības principi - vairāku alternatīvu avotu izmantošana teorētisko kursu apguvei, kas, studējot šo disciplīnu, veicina visaptverošu problēmu analīzi. Galvenais ir tas, ka tiek padziļinātas zināšanas ekonomikā un uzņēmējdarbībā un tiek veidots paša pētnieka viedoklis.
  - Studijas programmas īstenošanai otrajā un trešajā studiju gadā tiek izmantota doktorantu semināru metode. Tiek izmantots mainīguma princips un teorētiskās attīstības maksimālas tuvināšanas praktiskajai jomai princips, t.i. teorētisko nosacījumu aprobācija ekonomikas praktiskajā jomā. Jāpiebilst, ka visā studiju procesā tiek vērtētas doktoranta pētījumu veikšanas metodes.
1. posms: studiju laikā tiek veikts kursa kopsavilkumu novērtējums: kopsavilkuma tēmai, pētniecības metodēm ir jābūt korelācijā ar doktoranta pētījuma tēmu. Viena no svarīgām studiju procesa īstenošanas metodēm ir konsultācijas. Interaktīvo metožu izmantošanā programmā ir plašas iespējas, piemēram, individuālās konsultācijas, izmantojot mūsdienu tehnoloģijas (e-pasts, Skype); e-kursu apguvi (Moodle).
  2. posms: doktorantūras semināra vadīšana otrajā gadā, nokārtojot promocijas eksāmenu. Trešajā gadā - doktorants pēc doktorantūras programmas pabeigšanas programmas Padomei sagatavo prezentāciju un strādā pie sava pētījuma rezultātiem. Šai prezentācijai tiek iecelts attiecīgās apakšnozares recenzents.

Doktorantūras termiņam beidzoties, doktorantūras Padomes organizētajā paplašinātajā sēdē tiek

izvērtēti un apspriesti studiju un pētnieciskā darba rezultāti, par ko tiek pieņemts lēmums ar ieteikumu virzīt darbu uz aizstāvēšanu vai turpināt tā pilnveidošanu. Pēc doktorantūras studiju pabeigšanas, BSA doktora studiju programma izsniedz doktorantūras beigšanas sertifikātu (Pielikums "REEP par studiju programmas apgūšanu izsniedzamā sertifikāta paraugs"; "REEP pielikums sertifikātam"). Obligāts priekšnoteikums sertifikāta izsniegšanai ir pozitīvs vērtējums par promocijas darba izstrādes pabeigšanu

3. posms: doktoranta ikgadēja atestācija pēc apmācības rezultātiem programmas Padomē ar obligātu supervīzora klātbūtni (sk. Tabulu).

4. posms: par pētniecības rezultātiem doktoranti ziņo konferencēs, izklāsta tos zinātniskos referātos un publikācijās. Šīs aktivitātes tiek ņemtas vērā pie plāna izpildes novērtējuma. Doktorantūrā pastāv arī individuālā patstāvīgā darba un grupas darba sintēze, kad katrs doktorants individuāli ārpus nodarbības veic problēmas analīzi, pēc tam to apspriež grupā un ziņo auditorijā.

Promocijas darba izstrāde un sagatavošana aizstāvēšanai: 87 KP

Publikācijas (minimums 3, katrai 1- 2 KP).

	KP
Promocijas darba plāna izstrāde	4
Teorētiskās daļas sagatavošana	14
Pētījumu datu bāzes izveidošana	18
Promocijas darba nodaļas sagatavošana un iesniegšana zinātniskajam vadītājam	16
Zinātniskā raksta sagatavošana recenzējamos zinātniskajos izdevumos (minimums 3)	6
Zinātniskā raksta sagatavošana citos izdevumos	6
Grāmatas (brošūras) sagatavošana	17
Pedalīšanās ar referātu starptautiskajās zinātniskajās konferencēs, semināros (minimums 3)	6
Kopā:	87

Ņemot vērā studētcentrētus principus, ievērojot studijas programmas īstenošanas principus, ir jāakcentē izglītības individualizācijas princips. Teorētiskāo studiju kursu, eksāmenus, eseju rakstīšanu - doktorants var nokārtot apmācības laikā. Galvenais, kas doktoranta atskaitē tiek vērtēts studiju gada beigās, ir tas, ka ir jāievēro noteiktu kredītpunktu skaits, kas jāizpilda akadēmiskā studiju gadā. Nenokārtots kādas disciplīnas eksāmens netiek uzskatīts par akadēmisko parādu, ja doktorants ir ieguvis kredītpunktus, veicot promocijas darbu (sk. Tabulu). Tādā veidā tiek īstenots doktoranta izglītības un zinātniskās darbības pašnovērtēšanas princips, kas motivē apgūt patstāvīga pētījuma prasmes.

Jānorāda, ka studiju process programmā, izveidotais nodarbību saraksts ir balstīts uz moduļu apguvi - tas ļauj studijas kursa ietvaros doktorantam pievērsties pētījuma tēmai.

Šo principu izmantošana apmācības moduļu ieviešanā un doktorantu pētniecībā ļauj sasniegt mērķi un atrisināt izvirzītās problēmas.

2.4. Ja studiju programmā ir paredzēta prakse, sniegt studiju programmā iekļauto studējošo prakšu uzdevumu sasaistes ar studiju programmā sasniedzamajiem studiju rezultātiem analīzi un novērtējumu. Norādīt, kā augstskola/ koledža studiju programmas ietvaros atbalsta studējošos studiju prakses ietvaros izvirzīto uzdevumu sasniegšanai.

Studiju prakses vieta doktora programmas struktūrā: C bloks, doktoranti klausās pedagoģijas kursu 3 semestrus (3 KP ECT). Mācību prakse tiek veikta 4. semestrī vai 5. semestrī. Doktoranti var iziet pedagoģisko praksi jebkurā Latvijas, kā arī ES, NVS un citās universitātēs.

Studiju kurss „Pedagoģija” (dr.paed, prof. O. Filina) nodrošina pedagoģisko atbalstu doktorantiem: kurss īsteno kompetentu pieeju izglītībai. Kompetence tiek uzskatīta kā mācību procesa rezultāts, kad subjekts ir gatavs efektīvi organizēt gan iekšējos, gan ārējos resursus, konkrētā mērķa sasniegšanai. No šīs pieejas skata punkta augstskolas docētāja pedagoģisko kompetenču sistēma ietilpst konceptuālais, tehnoloģiskais un proektīvais komponenti.

Līdz ar to studiju kursa „Pedagoģija” saturs reprezentēts trijos savstarpēji saistītos moduļos – konceptuālajā, tehnoloģiskajā un projektēšanas refleksīvajā modulī.

Konceptuālais modulis atklāj teorētiski metodoloģiskus augstskolas pedagoģijas pamatus. Tiek izskatīta mūsdienu augstskolu pedagoģijas būtība, mūsdienu izglītošanas procesa organizācija un īstenošana, tā norises un rezultātu diagnostika.

Tehnoloģiskais modulis ir virzīts uz personības profesionāli un personiskas attīstības tehnoloģiju apgūšanu. Doktoranti analizē un aprobē meistarības virsotnes sasniegšanas tehnoloģijas profesijā, speciālista maksimālajā radošajā pašrealizācijā un augstākās dzīvības pašrealizācijas sasniegšanas tehnoloģijas.

Projektēšanas refleksīvais modulis attīsta personības profesionālo un personisko refleksiju. Doktorantu uzmanības centrā nonāk profesionālās darbības modelēšanas un projektēšanas iespējas, tai skaitā personības pašprojektēšanas paņēmieni.

Studiju kursu darba formas paredz gan informatīvās nodarbības (lekcijas-vizualizācijas), gan praktisko darbu, gan praktiskās pieredzes un ideju apmaiņu (problēmu sarunas un diskusijas). Programma ietver kontaktstundas un patstāvīgu darbu. Patstāvīgais darbs paredz sagatavošanos nodarbībām, dažādu uzdevumu izpildi, darbu ar literatūru un citiem informācijas avotiem.

Studiju prakses struktūra un saturs: Mācību prakse: 2 KP - 80 stundas. (sk. Studiju kursu apraksts)

Doktoranta studiju prakses process ir vērsts uz šādu kompetenču veidošanu:

- gatavība studijām augstākās izglītības galvenajās izglītības programmās.

Pedagoģiskās prakses nodošanas rezultātā doktorants:

zina: likumu "Par augstāko izglītību Latvijā", augstākās izglītības pamatus; universitātes pasniedzēja profesionālās un pedagoģiskās darbības specifiku, valsts izglītības standarta veidošanas principus attiecīgajā virzienā;

spēj: izstrādāt izglītības disciplīnu programmas (moduļus); izmantot mūsdienīgus mācību līdzekļus augstākās izglītības organizācijā; projektēt tradicionālās (klasiskās) izglītības tehnoloģijas; organizē izglītojošas un patstāvīgas studentu aktivitātes; mācību procesā ņemt vērā studentu individuālās īpašības;

pārvalda: nodarbību vadīšanas metodes augstskolā; tradicionālās (klasiskās) izglītības tehnoloģijas; apmācības materiāla izvēles principus; studentu patstāvīgu izglītības aktivitāšu organizēšanas veidus; pedagoģiskās komunikācijas līdzekļus.

Tab. 2.1. Pedagoģiskās prakses struktūra un saturs

Prakses posmi	Prakses posmu saturs	Apjoms stundās
Patstāvīga mācību-metodiskās literatūras izpēte	- zinātniskās specialitātes (moduļa) disciplīnas darba programmas izpēte, - darbs ar bibliotēkas fondu un interneta resursiem zinātniskās literatūras meklēšanai un analīzei, kas nepieciešama patstāvīgai pedagoģiskai darbībai; - iepazīšanās ar galveno un papildliteratūru par zinātniskās specializācijas disciplīnu (sadaļa, tēma); - darba programmas projekta (darba programmas sadaļa) disciplīnas izstrāde; - apmācības sesiju grafika izstrāde prakses periodam.	24
Akadēmiskā personāla lekciju un praktisko nodarbību apmeklēšana	Lekciju un semināru veida nodarbību vadīšanas metodikas kopsavilkumu apkopošana.	20

Dalība zinātniskās specialitātes disciplīnu darba programmu izstrādē	<ul style="list-style-type: none"> - izglītības iestādes struktūras un iezīmju izpēte, zinātnisko un pedagoģisko darbinieku amatu apraksti, normatīvie dokumenti, kas regulē studiju programmas (institūta) izglītības un metodisko darbu; - studiju programmas (institūta) informatīvās un izglītības vides izpēte: datorizēta datu bāze, struktūrvienības personīgā lapa oficiālajā tīmekļa vietnē, mācību auditorijas, aprīkojums ar tehniskiem līdzekļiem un mācību līdzekļiem auditorijās, bibliotēkas fondi; - struktūrvienības izglītības formu, metodiskā darba formu (lekciju tipa nodarbības, semināra tipa nodarbības, cita veida nodarbības, kursa noformēšana, grupu un individuālās konsultācijas, bakalaura prakses vadīšana, patstāvīgais darbs, zinātniskās un metodiskās komisijas sanāksme utt.) īpatnību izpēte; - dalība Programmas sanāksmē - diskusijas par problēmām apmācības jomā un studentu attīstību, kas rodas praktikantiem, un to risināšanas veidi, diskusijas par mācību prakses un teorijas aktuālajiem jautājumiem utt. 	30
Mācību nodarbību vadīšana akadēmiskajā grupā pēc vienošanās ar studiju kursa pasniedzēju	<ul style="list-style-type: none"> - didaktisko materiālu izstrāde nodarbību vadīšanai par zinātniskās specialitātes disciplīnas tematiskajām sadaļām (tematiskās izdales kartes, testi, tabulas, atbalsta diagrammas utt.), vizuālu prezentāciju veidošana; - zinātniskās specialitātes disciplīnas tematisko daļu kontroles un pārbaudes darbu sagatavošana, veikšana un analīze; - veiktās nodarbības sistemātiska kritiskās analīzes veikšana un pasākumu izstrāde, lai uzlabotu tās atsevišķus metodiskos aspektus; - darba aizsardzības, elektriskās un ugunsdrošības noteikumu izpēte. 	6
KOPĀ		80

Izglītības un metodiskais atbalsts doktoranta patstāvīgajam darbam:

Patstāvīgā darba veidi

- mācību metodiskās literatūras un normatīvo dokumentu izpēte, kas nepieciešami pedagoģiskās darbības metožu apgūšanai;
- nodarbību plāna izstrāde;

- kontroljautājumu un praktisko uzdevumu apkopošana zināšanu un iegūto prasmju pārbaudei;
- atskaites rakstīšana, radošu uzdevumu vai prezentāciju veikšana par pedagoģiskās prakses tēmu.

Patstāvīga sagatavošanās pedagoģiskajai praksei tiek veikta regulāri saskaņā ar kalendāra grafiku, kas sastādīts šāda veida praksei. Pedagoģiskās prakses laikā plānots sagatavot un iesniegt vismaz vienu tematisko ziņojumu par mācību nodarbību vadīšanas metodiku, attīstot doktoranta zinātnisko un pedagoģisko potenciālu, kas prezentē kursu "Pedagoģija".

Pedagoģiskās prakses atestācija notiek diferencētas ieskaides veidā.

Doktoranta pedagoģiskās prakses atskaite ietver:

- kursa darba programmas projektu
- nodarbības plānu.

Doktoranta lekcijā ir kursa vadošais pasniedzējs, doktorantūras programmas vadītājs prof. I. Stetsenko. Lekcijas rezultātus vērtē studenti (anketēšana), un mācību prakses gala atzīmi nosaka doktorantūras vadītājs.

Tādā veidā **studiju prakses ietvaros izvirzīto uzdevumu sasniegšana notiek :**

pedagoģiskā darba prakses apgūšana; ekonomikas teorijas, uzņēmējdarbības ekonomikas un vadības teorijas padziļināta apguve; jaunāko informācijas tehnoloģiju, datu apstrādes un prezentācijas paņēmieni apguve un promocijas darba izstrādāšana un aizstāvēšana, pamatojoties uz zinātnisko pētījumu rezultātu bāzes.

2.5. Analīze un novērtējums par studējošo noslēguma darbu tēmām, to aktualitāti nozarē, tajā skaitā darba tirgū, un noslēguma darbu vērtējumiem.

Promocijas darba aizstāvēšana no 2016-2019st.g.

Tabula 2.5.1.

№	Vārds, uzvārds	Darba tēma	Recenzenti
2015/16			
1	Jeļena Popova	Sociālo modeļu faktori, kas ietekmē reģiona cilvēku kapitāla attīstību.	Dr. oec. V.Praude (Latvijas Universitāte), profesors; Dr. oec. I. Mietule (Rēzeknes Augstskola), profesore; PhD Juraj Nemec (Masaryk University) prof., Čehijas Republika. Zin. vad.- prof. V. Streļčonoks

2	Po Yuan Hsiao	Integrācija un brīvo ekonomisko zonu reģionālās ekonomikas attīstība Taivānā un Ķīnā	Dr. oec. T. Muravska (Latvijas Universitāte), prof. Dr. oec. O. Lavriņenko (Daugavpils Universitāte), vadošā pētniece; PhD Mosad Zineldin (Linnaeus University) prof., Zviedrija. Zin. vad. – prof. I. Stecenko
---	---------------	--	--

2016/17

3	Anvar Irchaev	Uzbekistānas mājсамniecību ietaupījumu plānošana	Dr. oec. V. Praude (Latvijas Universitāte), prof. Dr. oec. I. Miete (Rēzeknes Tehnoloģiju akadēmija), prof. hab. Dr. oec. Marek Cisek (Siedlce University of Natural Sciences and Humanities), prof., Polija. Zin. vad. – prof. I. Stecenko
4	Kristīne Kaļiņina	Mārketinga un ārzemju studentu integrācijas savstarpēja mijiedarbība Latvijā	Dr. oec. V. Praude (Latvijas Universitāte), prof. Dr. oec. B. Sloka (Latvijas Universitāte), prof. PhD Mosad Zineldin (Linnaeus University, Zviedrija) prof. Zin. vad. – prof. T. Golubkova
5	Maksims Rapoports	Mārketinga komunikācijas kompleksa izmantošanas neformālās izglītības jomā (autoskolas pakalpojumi) analīze	Dr. oec. V. Praude (Latvijas Universitāte), prof. Dr. oec. B. Sloka (Latvijas Universitāte), prof. PhD asoc.prof. M. Drazhanova (STING ACADEMY, Czech Republic) prof.. Zin. vad. – prof. T. Golubkova. Zin. konsultante - prof. I. Stecenko

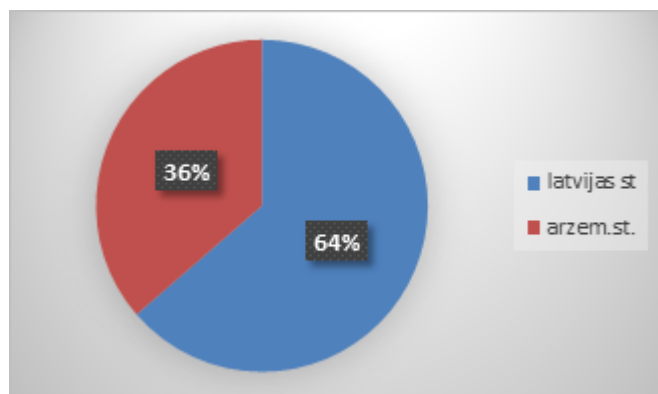

2017/18

6	Andrejs Surmačs	Finanšu politikas attīstība Rīgā un Pierīgas reģionā	Dr. sc. ing. Ž. Caurkubule (Baltijas Starptautiskā akadēmija), asoc. prof. Dr. oec. O. Lukašina (Informācijas sistēmu menedžmenta augstskola), prof.; Dr. oec. I. Mietule (Rēzeknes Tehnoloģiju akadēmija), prof. Zin. vad. – prof. I. Stecenko
7	Dana Bekniyazova	Inovāciju darbības valstiskais regulējums Kazahstānas Republikas reģionos	Dr. oec. I. Stecenko (Baltijas Starptautiskā akadēmija), prof. Dr. oec. I. Mietule (Rēzeknes Tehnoloģiju akadēmija), prof. M. Drazanova (STING ACADEMY), asoc. prof. Zin. vad. – asoc. prof. S. Buka
8	Gulsara Dyussembekova	Valsts kontroles sistēmas programmu efektivitātes novērtējums: principi un metodiskās pieejas	Dr. oec. V. Praude (Latvijas Universitāte), prof. Dr. oec. L. Kavale (Latvijas Universitāte), PhD Juraj Nemec (Masaryk University profesors, Čehija) Zin. vad. - prof. G. Rešina
2018/19			
9	Balajars Alījevs	Inovācijas procesu ietekme uz Latvijas kuģu būves nozares konkurētspēju	Dr. sc. ing. Ž. Caurkubule (Baltijas Starptautiskā akadēmija), prof. Dr. oec. I. Mietule (Rēzeknes Tehnoloģiju akadēmijā), prof. Ph.D. M. Drazhanova (Academy of Sting, Čehija), asoc. prof. Zin. vad. – prof. J. Kočetkovs

10	Zane Zeibote	Klāsteri kā reģionālo politiku un konkurētspēju ietekmējošos faktors	Dr. oec. E. Jermolajeva, (Latvijas Lauksaimniecības Universitāte), Dr. oec. B. Sloka (Latvijas Universitāte) prof. Dr. oec. E. Konstantīnova, (Ventspils Augstskola) prof.. Zin. vad. – prof. T. Muravska
11	Alla Iljina	Ārējās vides ietekmes uz mārketinga kompleksu Latvijas kultūras nozarē novērtējums	Dr. sc. ing. Ž. Caurkubule – (Baltijas Starptautiskā akadēmija) prof. Dr. oec. M. Živitere – (Informācijas sistēmu menedžmenta augstskola ISMA) prof. Dr. oec. E. Gaile- Sarkane – (Rīgas Tehniskā universitāte) prof. Zin. vad. – prof. T. Golubkova
2018/19			
12	Konstantīns Savenkovs	Latvijas nacionālās inovācijas sistēmas sadarbīgā modeļa izveides un attīstības konceptuālās pieejas	Dr. oec. T. Muravska (Rīgas Stradiņa universitāte), prof. Dr. oec. I. Mietule (Rēzeknes Tehnoloģiju akadēmija), prof. Ph. D. Marianna Drazhanova (Academy of Sting, Čehija), asoc. prof.

Kā redzams iesniegtajā tabulā 2.5.1., 3 gadu promocijas Padomes darba laikā (no 2016. g. – 2019.) ir aiztāvējušies 11 cilvēki, jānorāda, ka no 11 cilvēkiem 4 pretendenti ir ārvalstnieki - tie ir 36%. (att. 2.4.)

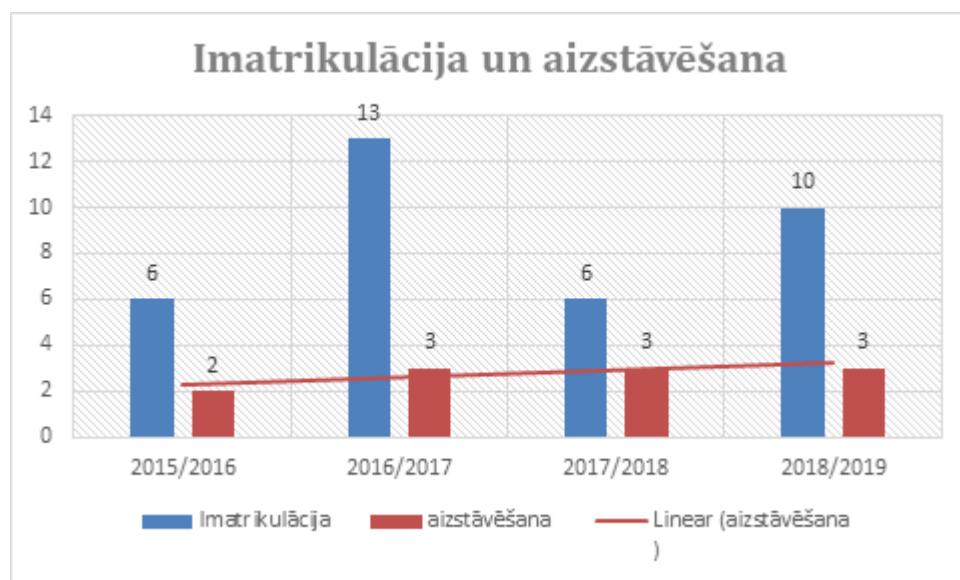

Tab. 2.5.2.

Studējošo skaits REEP programmā no 2014/15 līdz 2018/19 st.g.

	1. kurss	2. kurss	3.kurss	absolven
2013-2014	11	5	8	2
2014-2015	8	6	7	3
2015-2016	6	7	6	7
2016-2017	13	6	7	7
2017-2018	6	11	12	2
2018-2019	10	5	12	5

Pamatojoties uz sniegtajiem datiem, veicam aprēķinus par notikušo absolventu skaitu BSA, attiecībā pret tiem, kas aizstāvēja promocijas darbu periodā no 2016. līdz 2019. gadam.

Att. 2.5. Absolventu skaits attiecīgajā periodā un aizstāvējušos doktorantus skaits BSA promocijas Padomē "Ekonomika un uzņēmējdarbība" attiecīgajā gadā.

Tā kā redzams no diagrammas – REEP programmā absolventu skaits attiecīgajā periodā un aizstāvējušos doktorantu skaits BSA Promocijas padomē "Ekonomika un uzņēmējdarbība" attiecīgajā gadā ir attēlots diagrammā 2.5

No aprēķiniem redzams, ka 2015./16. st.g. absolventu skaits ir 6 personas, bet šogad aizstāvēšos - 2 doktoranti (sk. Tab. 2.2), t.i., vidēji 33% utt.

Doktorantu pētījumu tematika ir saistīta ar izstrādātajiem BSA zinātniskajiem virzieniem un attīstības stratēģijām no 2017. līdz 2019.gadam

(http://bsa.edu.lv/lang/lat/zindarbs/zin_proj_pet.html). Jāatzīmē, ka zinātniskie virzieni ir saistīti arī ar BSA realizējamo bakalaura programmu "Uzņēmējdarbība", ar programmu "Eiropas ekonomika un bizness", ar maģistra programmu "Uzņēmējdarbības vadība un administrēšana", "Starptautiskās finanses".

Kā pedagoģisko praksi programmas "REEP" doktoranti lasa lekcijas un vada seminārus šo

programmu maģistrantiem un vada bakalaura darbus (kopā ar BSA vadošajiem pasniedzējiem), kas nodrošina savstarpējo saistību starp programmām.

Katru gadu BSA rīko starptautiskas konferences: decembrī - Starptautiska zinātniski praktiska konference "Transformācijas process tiesībās, reģionālajā ekonomikā un ekonomiskajā politikā: ekonomiski - politisko un tiesisko attiecību aktuālās problēmas" un maijā: Starptautiskā jauno pētnieku un studentu zinātniski praktiskā konference "Izaicinājumu un iespēju laiks: problēmas, risinājumi, perspektīvas", kurā piedalās maģistranti un doktoranti. Pēc konferenču rezultātiem tiek publicēts zinātnisko rakstu krājums (http://bsa.edu.lv/lang/lat/zindarbs/konf_gp.html).

2.6. Analīze un novērtējums par studējošo, absolventu un darba devēju aptauju rezultātiem, to izmantošanu studiju satura un kvalitātes pilnveidē, sniedzot piemērus.

Doktoranti ir aktīvi līdzdalībnieki studiju procesa pilnveidošanā. Katru gadu doktoranti piedalās anketēšanā. Katru gadu, arī pēdējā anketēšanā 2018./19.st.g. visi doktoranti, atbildot uz jautājumu: „Kāpēc Jūs izvēlējāties tieši šo programmu?” norādīja, ka interese bijusi tieši par piedāvāto virzienu. Programmas tālākā attīstībā interesants bija jautājums – „Vai Jūsu cerības ar šo programmu ir attaisnojušās?” Visi doktoranti (pēc pirmā kursa beigām) atbildēja – „pilnībā attaisnojās”. Programmas darbā pozitīvs faktors ir arī attiecības starp pasniedzējiem un studentiem – visi respondenti tās raksturoja kā „ļoti labas”. Kā priekšlikums studiju darba uzlabošanā tika ieteikts palielināt lekciju skaitu kursā „Ekonometrika un statistika”. 3.kursa doktorants, pabeidzot 5.semestri, norādīja Baltijas Starptautiskās akadēmijas labo tehnisko bāzi – bibliotēku, studiju darba organizāciju un attiecības starp pasniedzējiem un doktorantiem kopumā. Uz jautājumu: „Vai studiju gadi rosināja interesi iegūt arvien jaunas zināšanas?” pēc 10 ballu sistēmas tika atbildēts – 10. Un uz jautājumu: „Vai studijas doktorantūrā palīdzēja Jūsu zināšanu praktiskam pielietojumam?” atbildes bija pēc 10 ballu sistēmas augstas – 9.

Pamatojoties uz anketēšanas datiem, tika palielināts konsultāciju skaits līdz 4 ak.st. kursā „Ekonometrika un statistika” (konsultācijas notiek Skype konferenču režīmā).

Katru gadu programmā notiek absolventu aptauja. Viens no jautājumiem „Vai jūsu cerības par šo programmu ir attaisnojušās?”. 2018. -2019. gada absolventi 100% atbildēja pozitīvi. Starp disciplinām, kuras vēlētos pievienot – divi doktoranti piedāvāja palielināt stundu skaitu studiju kursu biznesa angļu valodu, trīs doktorantus piedāvāja palielināt stundu pēc studiju kursa „ekonometrika un statistika”, viens doktorants piedāvāja ieviest jaunu studiju kursu „Biznesa un politika”. Visi absolventi atzīmē attiecības starp BSA doktorantiem un pasniedzējiem kā ļoti labas un draudzīgas.

Ar ikgadējas anketēšanas rezultātiem var iepazīties 113.kab. (L-4).

Lai nostiprinātu doktorantu zinātniskā darba un profesionālās darbības sakarus, tika izstrādāta darba devēju aptaujas anketa. Tika veikta 25 darba devēju aptauja izglītības, banku pakalpojumu, Latvijas nodokļu sektora jomās, kā arī Polijas augstskolu jomā (augstskolas rektors un universitātes prorektors). Anketu analīze parādīja, ka pieprasījums pēc zinātņu doktoriem ir augsts kā Latvijā, tā Polijā un citur. Visi respondenti atbildēja pozitīvi uz jautājumu: „Vai Jūsu organizācijā (jomā) ir nepieciešami speciālisti ar doktora grādu ekonomikā?” Kā nepieciešami kursi doktorantu sagatavošanā tika nosaukti: „Ekonomiskā politika” un „Reģionālā ekonomika un pārvalde”. Uz nepieciešamību apgūt disciplīnu „Ekonometrika un statistika” norādīja 50% respondentu (no 9 darba devējiem), un 50% respondentu (no 9 darba devējiem) uzskata, ka ļoti nepieciešams ir kurss „Integrācija un globalizācijas problēmas”. Aktuāls jautājums studiju procesa organizācijā ir

svešvalodas apguve (2.kursā) un promocijas eksāmena nokārtošana. Visi darba devēji norādīja, ka, lai veiksmīgi strādātu kompānijā, ir nepieciešamas angļu valodu zināšanas. Doktora programmas realizācijas gaitā būtisks ir jautājums par studiju darba finansiālo pusi. Daļa aptaujāto atzina, ka ir gatavi daļēji finansēt studijas, daži uzskata, ka ir nepieciešamas citas motivācijas formas. Visi aptaujātie darba devēji bija vienoti uzskatā par iespēju piedalīties doktoranta studiju finansēšanā, izmantojot daļēju apmaksu vai citas formas. Ar anketēšanas rezultātiem var iepazīties 113.kab. (L-4).

2.7. Sniegt novērtējumu par studējošo ienākošās un izejošās mobilitātes iespējām, izmantoto iespēju skaita dinamiku un mobilitātes laikā apgūto studiju kursu atzišanu.

Jāatzīmē, ka REEP doktorantūras studenti ir strādājoši studenti un mācības notiek sestdienās. Tomēr laika posmā no 2014. līdz 2019. gadam studentu apmaiņas programmās piedalījās šādi doktoranti:

Tab. 2.3.

REEP programmas doktorantu skaits, kas piedalās mobilitātē no 2014. līdz 2019. gadam:

N/p/k	Vārds, uzvārds	Laika periods	Augstskolas nosaukums
1	A.Sakovskis	2016. oktobris -2017. februāris	The St. Petersburg State University of Economics
2	E.Sventiskaya	2016. oktobris -2017. februāris	Plekhanov Russian University of Economics
3	I.Kuznetcov	2019.marts -2020. maijs	Torun University, (Poland)
4	T.Ptashica	2019.marts - 2020. maijs	Frederick University (Cyprus)

Mobilitātes laikā doktoranti nodarbojas ar pētniecību, izmantojot attiecīgās universitātes zinātnisko, metodisko un praktisko potenciālu.

1. Pēc pētījuma rezultātiem A.Sakovskis sagatavoja rakstu «COMPARATIVE ANALYSIS OF ORGANIZATION AND FINANCING CAPITAL REPAIRS (RENOVATION) IN MULTI-APARTMENT BUILDINGS IN THE CITIES OF LATVIA AND RUSSIA (CASES OF RIGA AND SAINT PETERSBURG)» (SOCIAL SCIENCES BULLETIN, 2017 1 (24), Publisher Daugavpils Universitāte, iekļauts datu bāzē/ Included in the data bases EBSCOhost SocINDEX, Central European Journal of Social Sciences and Humanities (CEJSH), World Interdisciplinary Network for Institutional Research (WINIR), Electronic Journals Library of University of Regensburg, ISSN 1691-1881, p.30-46) līdzautors Vadim Chekalin ;
2. Sakovskis "Rīgas dzīvojamā fonda stāvokļa apraksts un daudzdzīvokļu māju atjaunošanas nepieciešamības novērtējums". Raksts tika publicēts kā daļa no diskusijas starptautiskā apaļā galda seminārā par tēmu "Vai Rīgai ir vajadzīgas megapilsētas ", kas notika Baltijas Starptautiskajā akadēmijā 2017. gada 22. februārī. Pasākuma organizatori ir Baltijas

Starptautiskā akadēmija (BMA), Diplomātiskās ekonomikas klubs (DEC), Latvijas Darba devēju konfederācija (LDDK) un tiešsaistes žurnāls Baltic-Course.com.

3. Sventiskaja publicēja rakstu "Latvijas mazā biznesa problēmu salīdzinošā analīze, pamatojoties uz pasaules pieredzi", VII Starptautisko jauno pētnieku un studentu zinātniski-praktiska konference "Izaicinājumu un iespēju laiks: problēmas, risinājumi, perspektīvas" Rīga: BSA, 2017., 14.-19.lpp.

REEP programmas doktorantu skaits, kas piedalās mobilitātē no 2014. līdz 2019. gadam:

N/p/k	Vārds, uzvārds	Laika periods	Augstskolas nosaukums
1	Dalibozhko Anastasia	2016-2017	Tomsk State University, TSU
2	Maksims Korchemnijs	2016-2017	The St. Petersburg State University of Economics

Pēc stažēšanās M. Korčemnijs kopā ar programmas doktoranti I. Bezručenko sagatavoja publikāciju:

2016. Bezručenko, M. Korčemnijs «Ķīnas Tautas Republikas tiešās investīcijas Eiropas Savienības jaunajās valstīs – motīvu noteikšana». Latvijas V Starptautiskās zinātniski praktiskās konferences „Transformācijas process tiesībās, reģionālajā ekonomikā un ekonomiskajā politikā: ekonomiski-politisko un tiesisko attiecību aktuālās problēmas” rakstu krājums. 2016. gada. 9. decembris – Rīga: Baltijas Starptautiskā akadēmija, 2017. ISBN 978-9984-47-143-3 lpp. 43.-50.
2017. Daļibožko arī piedalījās Starptautiskās zinātniski praktiskās konferences „Transformācijas process tiesībās, reģionālajā ekonomikā un ekonomiskajā politikā: ekonomiski-politisko un tiesisko attiecību aktuālās problēmas” darbā. Rakstu krājums. 2017. gada 17.maijs. Referāta tēma “Jauniešu uzņēmējdarbība kā jaunatnes bezdarba problēmas risinājuma instruments Krievijas Federācijā”.

III - STUDIJU PROGRAMMAS RAKSTUROJUMS (3. Studiju programmas resursi un nodrošinājums)

3.1. Novērtēt resursu un nodrošinājuma (studiju bāzes, zinātnes bāzes (ja attiecināms), informatīvās bāzes (tai skaitā bibliotēkas), materiāli tehniskās bāzes un finansiāli bāzes) atbilstību studiju programmas īstenošanas nosacījumiem un studiju rezultātu sasniegšanai, sniegt piemērus. Veicot novērtējumu iespējams norādīt atsauci uz II. daļas 3. nodaļas 3.1.- 3.3. kritērijos sniegto informāciju.

Novērtēt resursu un nodrošinājuma (studiju bāze, zinātnes bāze (ja piemērojams), informācijas bāze (ieskaitot bibliotēkas), materiāltehnisko bāzi un finanšu bāzi) atbilstību studiju programmas īstenošanas un studiju rezultātu sasniegšanas nosacījumiem, nodrošināt piemēri.

Novērtējumā ir informāciju.

3. daļas 3. nodaļas 3.1. Līdz 3.3. Sadaļa.

3.2. Studiju un zinātnes bāzes, tajā skaitā resursu, kuri tiek nodrošināti sadarbības ietvaros ar citām zinātniskajām institūcijām un augstākās izglītības iestādēm, novērtējums (attiecināms uz doktora studiju programmām).

Doktora programma veic aktīvu sadarbību ar Latvijas un citu valstu zinātniskām institūcijām un struktūrām.

Pirmais līmenis – sadarbība ar Latvijas augstskolām, kurās tiek realizētas analogiskas doktorantūras programmas. Katru gadu BSA organizē starptautisku zinātniski-praktisku konferenci “Transformācijas process tiesībās, reģionālajā ekonomikā un ekonomiskajā politikā: ekonomiski - politisko un tiesisko attiecību aktuālās problēmas”, līdzorganizators ir Daugavpils universitāte. DU īsteno arī doktorantūras programmu reģionālajā ekonomikā. Konferencēs laikā doktorantiem un universitāšu zinātniskajam personālam ir iespēja apmainīties viedokļiem un problēmām reģionālās ekonomikas jomā.

BSA izdod zinātnisko rakstu krājumu, kura padomē ir zinātnieki, pētnieki un vadītāji; viņi tiek iesaistīti darbā konferences organizatoriskajā un administratīvajā komitejā, kas arī ļauj iepazīstināt sabiedrību ar doktorantu pētījumu rezultātiem. BSA doktoranti un pasniedzēji katru gadu piedalās:

- Latvijas Universitātes,
- Latvijas Lauksaimniecības universitātes,
- Daugavpils Universitātes,
- Transporta un sakaru institūta,
- Rēzeknes Tehniskās akadēmijas,
- Rīgas Tehniskās universitātes

konferencēs, kur Latvijas zinātniskā sabiedrība un dalībnieki no citām valstīm tiek iepazīstināti ar pētījumu rezultātiem. Pēc konferenču rezultātiem doktoranti publicē rakstus Latvijas augstskolu zinātnisko rakstu krājumos. Sadarbība starp augstskolām tiek realizēta arī doktora darbu aizstāvēšanā. BSA promocijas Padomes locekļi ir prof., vadošā pētniece J. Jermolajeva (LLU) prof. V. Praude (LU) (2015.-2018.), prof. T. Muravska. Par oficiāliem recenzentiem tika uzaicināti eksperti: dr. oec. E. Gaile- Sarkane – (Rīgas Tehniskā universitāte) prof. B. Sloka (Latvijas Universitāte), prof., dr. oec. E. Konstantīnova (Ventspils Augstskola), prof. vadošais pētnieks J. Boroņenko (DU), prof. M. Živitere (Informācijas sistēmu menedžmenta augstskola), Dr.oec. O. Lukašina (Informācijas sistēmu menedžmenta augstskola), prof., Dr .oec. I. Mietule (Rēzeknes Tehnoloģiju akadēmija).

Otrais līmenis ir starptautiskā sadarbība. Jāatzīmē ārvalstu pasniedzēju lekcijas:

- V. Kovaļčuka Ukrainas Banku universitāte, (Ukraina) 2019. gada 25. maijā rīkoja atklātu

lekciju "Ukrainas finanšu politika: rīki un metodes";

- dr., prof. W. Koscedowski Toruņas Universitāte, (Polija), 2017. gada 29. aprīlis atklātās lekcijas tēma - "Reģionālās attīstības stratēģijas",
- J. Zielinski Dabas zinātņu un Humanitārā universitāte; Siedlca, (Polija); 2016. gada 7. maijā - "Mūsdienu reģionālās politikas realizācijas plāns",
- H. Barabaner Augstskola, (Igaunija) 2017. gada 21. septembrī- "Ekonomiskās politikas izveide Igaunijā";
- M. Kubiaku un prof. M. Minkinu Dabas zinātņu un humanitārās universitātes Siedlca (Polija) 2017. gada 21. septembrī- "Polijas ekonomiskās drošības nodrošinājums";
- N. Goverinni universitāte, (Francija) 2015. gada 26. maijā - atklātā lekcija "Francijas ekonomiskās politikas veidošana, ņemot vērā pašvaldības",
- N. Pontarollo Veronas universitāte, (Itālija) 2017. gada 27. maijā - atklātā lekcija "The role of regional economic in Italy".

Baltijas Starptautiskajai akadēmijai ir izveidosies sekmīga sadarbība ar vairāku valstu vēstniecībā un pārstāvniecībām Latvijā, kas tiek aicināti lasīt lekcijas, piedalīties diskusijās, dalīties pieredzē.

Afzal Artikov, Uzbekistānas Republikas vēstnieks 2017. gada 24. martā. ar lekciju "Uzbekistānas Republikas mūsdienu ekonomiskā politika",

Ko Kuang Yueh, Taivānas pārstāvniecība Latvijā 2016. g. Taivānas un Ķīnas integrācijas procesi,

Katru gadu, pamatojoties uz BSA, tiešsaistes žurnālu "Baltic-Course", Diplomātiskā ekonomiskā kluba (DEC), Latvijas Darba devēju konfederācijas (LDDK) bāzēm, tiek organizēti "apaļie galdi" ar BSA doktorantu piedalīšanos. Doktoranti iepazīstina sabiedrību ar pētījumu rezultātiem. Notiek diskusijas, kurās piedalās starptautiski pārstāvji. http://www.baltic-course.com/eng2/round_table/

Doktora disertāciju aizstāvēšana ir saistīta ar daudzu profesionālu organizāciju un universitāšu pētījumu recenzēšanu un aprobāciju, atsauksmju sagatavošanu. REEP doktorantūras programma, lai stiprinātu starptautisko vidi, iepazīstinātu pētnieku aprindas un starptautisko zinātnisko sabiedrību, aicina piedalīties promocijas darbu aizstāvēšanā.

Kā starptautiski recenzenti ir strādājuši:

- PhD Mosad Zineldin (Linnaeus University, Zviedrija),
- PhD Juraj Nemec (Masaryk University, Čehija),
- Dr.oec. Mareks Ciseks (Siedlces Dabas zinātņu un humanitāro zinātņu universitāte, Polija),
- PhD asoc.prof. Marianna Drazhanova (STING ACADEMY, Čehija).

Trešais līmenis - Doktora studiju programmas „REEP” docētāji, savukārt, sadarbojas un vienlaikus iesaistās arī dažāda mēroga institūcijās:

- Latvijas Augstskolu profesoru asociācijā (LAPA),

-Starptautiskā Neatkarīgo Ekspertu Federācijā (IFOIE),

-Diplomātiskā Ekonomikas Klubā, Starptautiskā profesionālo vadītāju asociācijā, Lielbritānija (International Professional Managers Association, UK),

-Agency for Quality Assurance in Higher Education and Career Development (AKKORK), Moscow, Russia.

Latvijas palīdzības asociācijā invalīdiem pēc insulta un viņu radniekiem „Dzīve pēc insulta”, „MUSA Union” biedrībā, Latvijas Ukrainu biedrībā u.c.. Programmas docētājus un doktorantus kopīgas zinātniskas intereses saista arī ar Latvijas Zinātnes padomi, Latvijas Jauno Zinātnieku apvienību, žurnālu „Advances in Economics and Business”(ASV) prof. T.Golubkova (galvenā redaktore); prof. A.Mašarskis recenzents, žurnāls „Economic Annals-XXI” (Ukraina), prof.A.Mašarskis- redkolēģijas loceklis, Eiropas Reģionālās attīstības fonds (ERAF); prof. I.Stecenko redkolēģijas locekle, žurnāls „US-China Public Administration”(ASV), prof. I.Stecenko redkolēģijas locekle “International Management Journals” (London, Great Britain), “International Professionals Management Analytics Journals”, (IPMA) (Great Britain), “Economic Annals –XXI”, (Kiev, Ukraina), ISSN 1728-6220 journal of the Higher Attestation Council of Ukraine, The Economic Annals-XXI Journal is indexed in the following international indexation databases: 1) Index Copernicus (Poland), <http://indexcopernicus.com> (since October 2011) 2) Ulrich's Periodicals Directory (Great Britain, USA), 3) EBSCOhost (USA) www.ebscohost.com (since June 2012EBSCO) 4) Scopus (Holland), “Scientific Journal of University of Natural Sciences and Humanities in Siedlce Series: Administration and Management”, “Scientific Journal European Social Science Journal” (Krievija), kā arī .Scientific Journal ACTA STING, AKADEMY of STING, vysoká škola v Brně (Czech Republic) un redakcijas padomes loceklis “The financier”, (Rīga, Latvia) u.c.

As.prof. O.Pavuka ir žurnāla “Baltic-Course” galvenā redaktore, as.prof. S.Buka, prof. V.Ņikiforovs, as.prof. O.Pavuka ir Diplomātiskā Ekonomikas kluba biedri.

Kā katru gadu, arī 13.12.2019. BSA tika organizēta starptautiska zinātniski-praktiska konference “Transformācijas process tiesībās, reģionālajā ekonomikā un ekonomiskajā politikā: ekonomiski - politisko un tiesisko attiecību aktuālās problēmas” kurā as.prof. S. Buka un prof. I Stecenko ir organizatoriskās komitējas biedri un zinātniskās un redakcijas kolēģijas biedri. Katru gadu maijā notiek “Starptautiskā jauno pētnieku un studentu zinātniski praktiskā konference - Izaicinājumu un iespēju laiks: problēmas, risinājumi, perspektīvas”. http://bsa.edu.lv/lang/lat/zindarbs/konf_gp.html

III - STUDIJU PROGRAMMAS RAKSTUROJUMS (4. Mācībspēki)

4.1. Mācībspēku sastāva izmaiņu analīze un novērtējums par pārskata periodu, to ietekme uz studiju kvalitāti.

Mācībspēku sastāva izmaiņu analīze un novērtējums par pārskata periodu, to ietekme uz studiju kvalitāti.

Nr.p.k.	Mācībspēka vārds Uzvārds	Grāds/ kvalifikācija	Statuss akadēmijā	Studiju kurss
---------	--------------------------------	-------------------------	-------------------	---------------

1	Inna Stecenko	Dr.oec.	Pamatdarbā BSA (profesore)	Reģionu attīstības teorija; Reģionālā ekonomika un pārvalde
2	Tatjana Boikova	Dr.oec.	Pamatdarbā BSA (asoc.profesore)	Mikroekonomika
3	Žanna Caukubule	Dr. sc.ing	Pamatdarbā BSA (profesore)	Mikroekonomika
4	Staņislavs Buka	Dr.oec.	Pamatdarbā BSA (asoc.profesors)	Ekonomiskā politika
5	Oksana Fiļina	Dr.paed.	Pamatdarbā BSA (profesore)	Pedagoģija
6	Tatjana Golubkova	Dr.oec.	Pamatdarbā BSA (profesore)	Tirgzinības ekonomiskās problēmas
7	Jurijs Kočetkovs	Dr.sc.ing.	Pamatdarbā BSA (profesors)	Ekonometrika un statistika
8	Aleksandrs Mašarskis	Dr.oec.	Pamatdarbā BSA (profesors)	Reģionu attīstības teorija
9	Valērijs Ņikiforovs	Dr.habil.phil	viesdocētājs	Zinātniskās izziņas metodoloģija un cilvēkrīcību zinātņu metodes
10	Olga Pavuk	Dr.oec.	Pamatdarbā BSA (asoc. profesore)	Ekonomikas integrācijas un globalizācijas problēmas
11	Irina Popova	Dr.paed.	Pamatdarbā BSA (profesore)	Profesionālā angļu valoda
12	Galina Rešina	Dr.oec.	Pamatdarbā BSA (profesore)	Finanšu-kredītu teorija un politika
13	Valērijs Roldugins	Dr.oec.	Pamatdarbā BSA (viesprofesors)	Finanšu-kredītu teorija un politika
Zinātniskai vadītāji, oficiālai recenzenti, viespasniedzēji				
14	Marianna Dražanova	PhD	Viespasniedzējs BSA, Pamatdarbā Sting Academy (Čehija)	oficiāli recenzenti

15	Mosad Zineldin	Profesors, Ph.D.	Viespasniedzējs BSA, Linnaeus University (Zviedrija)	oficiāli recenzenti
16	Jurai Nemec	Profesors, Ph.D.	Viespasniedzējs BSA, Masaryk University, (Čehija)	oficiāli recenzenti
17	Jacek Zielinsky	Profesors, Hab. Dr.polit.	Viespasniedzējs BSA Uniwersytet Przyrodniczo-Humanistyczny w Siedlcach	viespasniedzēji

Programmas realizācijas perioda laikā no 2013/2014. gadam - 2019/20 st.g. doktorantūras programmu īsteno galvenie pasniedzēji (4.1. tabula)

Izmaiņas notika tikai ar kursa “Ekonomikas integrācijas un globalizācijas problēmas” pasniedzēja nomaiņu - kopš 2015. gada kursu pasniedz ekonomikas doktors, asoc. prof. O. Pavuk (tā vietā B. Heimanis). Ņemot vērā, ka O. Pavuk ir žurnāla “Baltic Course” galvenā redaktore <http://www.baltic-course.com/>, šī aizvietošana deva papildu virzību programmas attīstībā: iespēju doktorantūras studentiem publicēties žurnālā, kas nodrošina papildu rezonansi doktorantūras programmai uzņēmējdarbības vidē, kā arī notiek doktorantu dalība apaļajos galdos ar Baltijas valstu politiķu, ekspertu un diplomātu piedalīšanos.

Studiju laikā asoc. prof. O. Pavuka doktorantūrā kopā ar žurnālu Baltic-Course rīkoja šādus “apaļos galdus” un tika publicēti REEP programmas pasniedzēju un doktorantu zinātniskie pētījumi:

20.05.2015., BSA, tiešsaistes žurnāla Baltic Course, Latvijas Darba devēju konfederācijas un Diplomātiskā ekonomiskā kluba (DEC) diskusija par tēmu: **"BEZ un reģionālā attīstība: iegūtā pieredze un perspektīvas"**. http://www.baltic-course.com/rus/kruglij_stol/?doc=106581

Pasākuma dalībnieki: Rēzeknes pilsētas domes priekšsēdētājs A. Bartaševičs, Birštones mērs un Lietuvas kūrortu asociācijas vadītāja N. Dirginčēne, Jūrmalas pilsētas domes deputāts, transporta un komunālo pakalpojumu komitejas priekšsēdētājs J. Ledins, asoc. prof. S. Buka, prof. I. Stetsenko, prof. V. Roldugins, doktoranti: M. Šalajeva, I. Ļisa.

18.05.2016., apaļā galda seminārs. Tēma **"Latvijas bankas: kas vēl priekšā?"**
http://www.baltic-course.com/rus/kruglij_stol/?doc=121048

Dalībnieki: Latvijas Prokuratūras Noziedzīgi iegūto līdzekļu legalizācijas kontroles dienesta legalizācijas vadītājs V. Burkāns, Latvijas Finanšu ministrijas parlamentārais sekretārs E. Putra, zinātņu doktors, pētījumu centra Certus vadītājs V. Dombrovskis, REEP akadēmiskais personāls: asoc. prof. S. Buka, prof. Mašarskis, prof. V. Roldugins, BMA doktoranti: A. Surmačs, I. Zlotņikovs.

22.02.2017., diskusija par tēmu **"Vai Rīgai nepieciešami megaprojekti?"**
http://www.baltic-course.com/eng/kruglij_stol/?doc=127897

Dalībnieki: Rīgas domes Pilsētas attīstības departamenta Stratēģiskā departamenta vadītājs A. Krūze, Latvijas Zinātņu akadēmijas Ekonomikas institūta direktore N. Linde, Rīgas brīvostas pārvaldes Mārketinga departamenta vadītājs E. Sūna, Gruzijas vēstniecības Latvijā ekonomiskais konsultants K. Ionatamišvili, REEP akadēmiskais personāls: asoc. prof. S. Buka, prof. A. Mašarskis, prof. V. Roldugins, BMA doktoranti: A. Surmačs, I. Ļisa http://www.baltic-course.com/rus/kruglij_stol/?doc=127903, M. Šalajeva, O. Piterina, A. Sakovskis. http://www.baltic-course.com/rus/kruglij_stol/?doc=127807

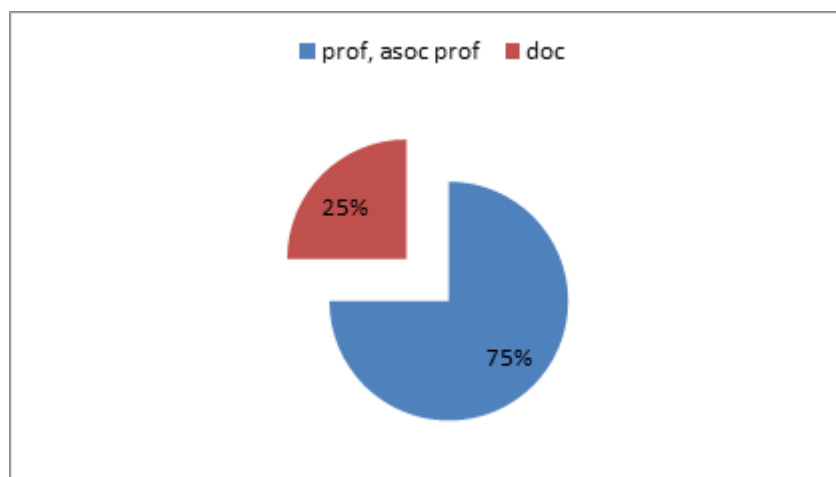
12.06.2019., Kazahstāna – **"ES: jauni sadarbības horizonti"**. Dalībnieki: Latvijas Republikas

Kazahstānas Republikā ārējās ekonomiskās pārstāvniecības vadītājs, padomnieks ekonomikas un tirdzniecības jautājumos V. Samoilenko, 12.06.2019. http://www.baltic-course.com/eng/kruglij_stol/?doc=149782, Latvijas - Kazahstānas Starpvaldību komisijas ekonomiskās, zinātniskās, tehniskās, humānās un kultūras sadarbības transporta grupas darba vadītājs no Latvijas puses, Latvijas Republikas Satiksmes ministrijas valsts sekretāra vietnieks U.Reimanis, http://www.baltic-course.com/rus/kruglij_stol/?doc=149782, dr.oec, asoc. prof. S. Buka http://www.baltic-course.com/rus/kruglij_stol/?doc=149886, prof. I. Stecenko http://www.baltic-course.com/eng/kruglij_stol/?doc=149782, 3.kursa doktorante O. Piterina, doktorante M. Šalajeva "Kazahstānas un ES partnerattiecību veicināšana tūrisma jomā", http://www.baltic-course.com/lat/kruglij_stol/?doc=149862

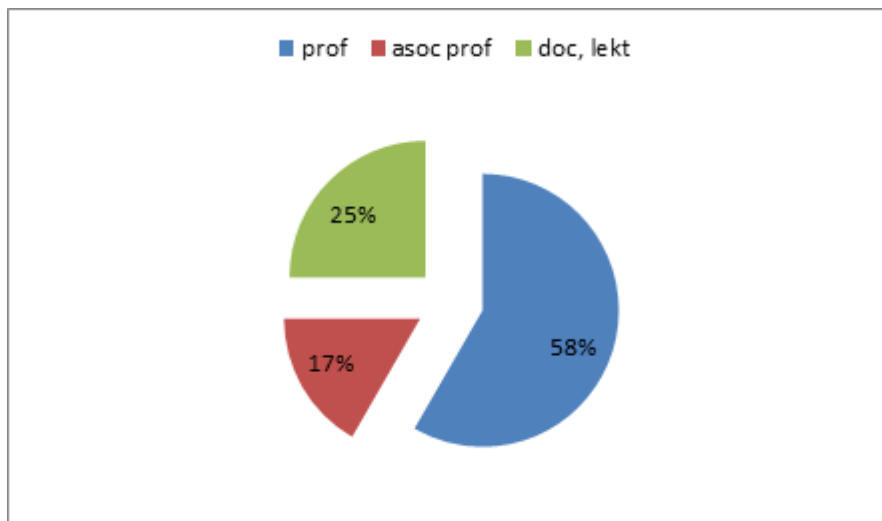
4.2. Studiju programmas īstenošanā iesaistīto mācībspēku (akadēmiskā personāla, viesprofesoru, asociēto viesprofesoru, viesdocentu, vieslektoru un viesasistentu) kvalifikācijas atbilstības studiju programmas īstenošanas nosacījumiem un normatīvo aktu prasībām novērtējums. Sniegt informāciju par to, kā mācībspēku kvalifikācija palīdz sasniegt studiju rezultātus.

Kā redzams no 4.1. tabulas, programmas akadēmiskajam personālam ir liels potenciāls: 100% ir doktora grādi attiecīgajā nozarē, lielākā daļa mācībspēku ir profesori un asociētie profesori, tikai 3 pasniedzējiem (uz 14.12.2019.) nav profesora amata; tas noteikti pastiprina ewalizējamo kursu kvalitāti.

Visiem pasniedzējiem ir latviešu valodas (C līmeņa) un angļu valodas zināšanas B kategorijā (B1 vai B2).

4.1.att. Prof., asoc. prof., docentu un lektoru procentuālais apjoms REEP doktorantūras programmā 2018./19 . st.g.

4.2.att. Prof., asoc. prof., docentu un lektoru skaits REEP doktorantūras programmā 2018./19 st.g.

Kā redzams 4.2. attēlā, pasniedzēju lielāko daļu veido 58% profesoru, 17% - asoc. profesoru un 25% - docenti un lektori.

Mācībspēku spēja radīt radošu atmosfēru, modināt studentos interesi un zinātkāri mācību procesā, attīsta iemaņas un spējas atrast dažādus risinājumus nestandarta situācijās. Pasniedzēji, izmantojot interaktīvas mācību metodes, attīsta komunikatīvas iemaņas, prasmes strādāt komandā un individuāli, kā arī mijiedarboties ar citiem speciālistiem, kā arī iemaņas sniegt atgriezenisko saiti par iegūtajiem pētījuma rezultātiem.

4.3. Informācija par doktora studiju programmas īstenošanā iesaistītā akadēmiskā personāla zinātnisko publikāciju skaitu pārskata periodā, pievienojot svarīgāko publikāciju sarakstu, kas publicētas žurnālos, kuri tiek indeksēti datubāzēs Scopus vai WoS CC. Sociālajās zinātnēs un humanitārajās un mākslas zinātnēs var papildus skaitīt zinātniskās publikācijas žurnālos, kas tiek indeksēti ERIH+ (ja piemērojams).

Studiju programmas “ Reģionālā ekonomika un ekonomiskā politika” pārskata periodā mācībspēku zinātnisko publikāciju saraksts recenzējamos izdevumos WoS, Scopus, Erich plus

Vārds, Uzvārds	Publikācijas nosaukums	Dati par publikāciju	Indeksācija datu bāzēs
Inna Stecenko	2014 - Estimation of the enterprises number impact on gross domestic product in the Baltic states a factor of investment attractiveness of the region	Actual Problem of economic, №2 (152), 2014, Scientific Economic Journal, p. 273 –278	SciVerse Scopus., ISSN 1993-6788
Inna Stecenko	2015 Analysis of free economic zones functioning in the Asia Region.	Economic Annals –XXI, 3-4(1) 2015.	ISSN 1728-6239 16-19p. Data baze: SciVerse Scopus
Inna Stecenko	2017 THE TASK OF OPTIMIZING THE REGIONAL BASING OF COMMERCIAL DRONES	Acta Sting , 3 - 2017	ISSN 1728-6239 ERICH Plus
Inna Stecenko	2017 Impact of commercial banks assets on country's macroeconomic indicators.	Acta Sting , 4 - 2017	ISSN 1728-6239 ERICH Plus

Inna Stecenko	2018 Analysis of types of tax evasion in Latvia's trade.	Acta Sting , 3 - 2018	ISSN 1728-6239 ERICH Plus
Inna Stecenko	2018 Inna Stecenko, Chien Fu Jeff Lin <i>THE ROLE OF THE COMPANIES OF SMALL AND MEDIUM BUSINESS OF TAIWAN IN THE PROCESSES OF THE INTEGRATION</i>	Economic Annals –XXI, 3-4(1) 2018.	ISSN 1728-6239 15-20p. Data base: SciVerse Scopus
Inna Stecenko	2018 Inna Stecenko, Andrey Alekseev <i>The influence of the industrial policy of Latvia on the country's economy,</i>	Acta Sting , 4 - 2018	ISSN 1728-6239 ERICH Plus
Inna Stecenko	2019 THE ANALYSIS OF IMPACT OF SMALL AND MEDIUM-SIZED ENTERPRISES ON COUNTRY INNOVATION POLICY: TAIWAN EXPERIENCE.	Scientific journal "Technological Audit and Production Reserves"№ 1, 2019.	ISSN 2312-8772 SciVerse Scopus, ERICH Plus
Tatjana Golubkova	2014- Marketing MIX and the concept of product life cycle in developing recommendations on improving the performance of companies the banking sector"	P. 328-340, NATIONAL ACADEMY OF MANAGEMENT, Actual Problems of Economics, scientific	ISSN 1993-6788 – 605 page, SciVerse Scopus
Tatjana Golubkova	2014- The Role of the Product as an Element of Marketing Mix in the Field of Culture"	Economic Annals – XXI, vol.3-4 (1), lpp.78.	ISSN: 1728-6220, SciVerse Scopus
Tatjana Golubkova	2015- "THE MARKETING MIX IN THE ACTIVITY OF NONCOMMERCIAL ORGANIZATIONS, USING THE EXAMPLE OF THE BALTIC STATES"	1- 5 December, 2014 – The 3rd International Conference on Advanced Research in Scientific, Areas 2014, Slovakia, 83-91 page, Proceedings in Advanced Research in Scientific Areas, 2014. – 379 page.	ISSN: 1338-9831, SciVerse Scopus and Thomson Index
Tatjana Golubkova	2015 NEW PRODUCT IN THE MODEL OF HIGHER EDUCATION IN LATVIA"	1- 5 December, 2014 – The 3rd International Conference on Advanced Research in Scientific, Areas 2014, Slovakia, 83-91 page, Proceedings in Advanced Research in Scientific Areas, 2014. – 379 page.	ISSN: 1338-9831, SciVerse Scopus and Thomson Index
Tatyana Golubkova	2019- Tatyana Golubkova, Alla Iljina <i>THE CULTURAL SECTOR AS A FACTOR IN THE CREATION OF THE KNOWLEDGE ECONOMY: OVERCOMING BARRIERS TO THE CONSUMPTION OF CULTURAL PRODUCTS.</i>	ECONOMIC ANNALS – XXI, lpp. 62-65, 10.10. 2018	SciVerse Scopus,ISSN 1728-6220 (Print)ISSN1728-6239(Online)DOI: https://doi.org/10.21003/ea;
Tatyana Golubkova	2019 «INFLUENCE OF INTELLECTUAL MIGRATION ON THE ECONOMY OF LATVIA», EUROPEAN COOPERATION	Scientific Approaches and Applied Technologies, №2(42) 1019, Pages: 62-78, 2019.	Web of Science by ResearcherID, ERIH PLUS, ISSN (PRINT) 2449-7320.
Alexander Masharsky	2018: Alexander Masharsky, Galya Azarenkova,, Kateryna Oryekhova, Sergii Yavorsky, <i>ANTI-CRISIS FINANCIAL MANAGEMENT ON ENERGY ENTERPRISES AS A PRECONDITION OF INNOVATIVE CONVERSION OF THE ENERGY INDUSTRY: CASE OF UKRAINE.</i>	345 -354 Marketing and Management of Innovations, 2018, Issue 3 http://mmi.fem.sumdu.edu.ua/journals/2018/3 (online)	
Alexander Masharsky	2018 Alexander Masharsky, Alexander Gubenko, Michel Verlaire. <i>An Information Theoretic Approach to Financial Decision Making.</i>	Proceedings of the 16th International Conference "Reliability and Statistics in Transportation and Communication" RelStat'18), 17-20October 2018, Riga, Latvia Lecture Notes in Networks and Systems book series,	Springer

Alexander Masharsky	2019- INFLUENCE OF INTELLECTUAL MIGRATION ON THE ECONOMY OF LATVIA», EUROPEAN COOPERATION	Scientific Approaches and Applied Technologies, №2(42) 1019, Pages: 62-78, 2019,	Web of Science by ResearcherID, ERIH PLUS, ISSN (PRINT) 2449-7320
Alexander Masharsky	2019- ENERGY CONSUMPTION OF RAIL BALTICA PROJECT: REGIONAL ASPECTS OF ENVIRONMENTAL IMPACT”	Economics and Culture June, 2019, Volume 16: Issue 1, p.p.148-160	https://content.sciendo.com/abstract/journals/jec/16/1/article-p148.xml journal Sciendo WoS (Clarivate Analytics (formerly Thomson Reuters)
Staņislavs Buka	2014 - Estimation of the enterprises number impact on gross domestic product in the Baltic states as factor of investment attractiveness of the region	Actual Problem of economic" №2 (152), 2014, Scientific Economic Journal. p.273 -278.	Scopus ISSN 1993-6788
Galina Rešina	2014 - Galina Reshina, Arkadij Vocish Budgetary potential of local governments in the implementation of the principles of regional policy in Latvia.	292-298 pp. Academic journal „Actual Problems of Economics” №3 (153)/ 2014.	Scopus. ISSN 1993-6788.
Galina Rešina	2019 - Role and Importance of the Damu Enterprise Development Fund and International Investment Funds in Implementing Project and Leasing Financing Programs in Kazakhstan.	VOL 6 NO 5 (2019): SPACE AND CULTURE	10.20896/SACI.V6I5.442 Scopus
Valērijs Roldugins	2018 Multiple linear regression of stock quotes of the Lithuanian enterprises	Economic Annals-XXI 173(9-10):43-48 · December 2018	ISSN: 1728-6220, SciVerse Scopus
Olga Pavuk	2014 - Исследование деятельности микропредприятий в Латвии в контексте борьбы с безработицей.	Technology Audit and Production Reserves. – 2014. – Vol. 4, No 2 (18). С. 32-38	ISSN 2312-8772 Erich Plus
Olga Pavuk	2017 Comparison of port activities of the East Coast of the Baltic Sea: 1996–2016	Technology Audit and Production Reserves. – 2014. № 4/5(36), 2017. P. 12-16.	ISSN 2312-8772 Erich Plus
Jūrijs Kočetkovs	2015 Expert Estimation of the Ways for Creating Energy Security Potential in Latvia	18. starptautiskajā zinātniskajā konference „Sabiedrība un kultūra”, 14-15 мая, 2015.	ISSN 1392-2785. Data bases: Thomson Reuters, IBSS, EBSCO, VINITI, CEEOL, DOAJ, SCOPUS
Jūrijs Kočetkovs	2016 Evaluating the strategic directions of innovative development of the shipbuilding industry in Latvia.	VADYBA, Journal of Management, vol.28, No.1, p. 9-13. Lithuania Business University of Applied Sciences, Klaipeda, 2016.	SCOPUS, INSPEC, VINITI, CAC, EI Compendex. ISSN 1407-5806, ISSN 1407-5814.
Oksana Filina	2014- Филина О., Гаврилина М. Сравнительный анализ на занятиях русского языка и литературы в диаспоре.	Русский язык: исторические судьбы и современность. Международный конгресс исследователей русского языка. Москва. МГУ имени М. В. Ломоносова. Филологический факультет.18-21 марта 2014 года. Издательство Московского университета. 2014. с. 617-618.	ISBN 978-5-19010920-7 Scopus
Žanna Caurkubule	Comparative Analysis of Socio-Economic Development of the Baltic States in the Context of European Integration.	Rakstu kr.: Professional Studies: Theory and Practice.- Šauli, Lietuva, 2014.g., № 14, lpp.92-101.	ISSN 2029-7017/ISSN 2029-7025 (online). SCOPUS
Žanna Caurkubule	2014 Influence of quality of life on the state and development of human capital in Latvia. Contemporary Economics.	Vol. 8 Issue 1/2014.lpp.103-112.	ISSN: 2084-0845 (March 2014). Scopus

Žanna Caurkubule	2017 Цауркубуле Ж. Л., Махмудова Ю. А. «Социально-экономические проблемы и диспропорции развития рынка труда в Латвии.	Социологические исследования. Maskava, Krievija. 2017., Nr.10, lpp. 133-140.	Web of Science (Core Collection and RSCI), SCOPUS
------------------	--	--	---

4.3.att. Programmas pasniedzēju publikāciju skaits bāzē

4.4. Informācija par doktora studiju programmas īstenojošā iesaistītā akadēmiskā personāla iesaisti pētniecības projektos kā projekta vadītājiem vai galvenajiem izpildītājiem/ apakšprojektu vadītājiem/ vadošajiem pētniekiem, norādot attiecīgā projekta nosaukumu, finansējuma avotu, finansējuma apmēru. Informāciju sniegt par pārskata periodu (ja attiecināms).

Prof. I. Stecenko īstenoja projektu R&D project of the Institute of Economic research and Analytics STING ACADEMY (Czech Republic) named MGA_AS_04-01 „Factors of development of competitiveness and efficiency of the management of small and medium-sized enterprises in the local and global environment“. **Since 01.09.2016 - present time;**

Prof. I. Stecenko īstenoja projektu “Inovāciju politika MVU Taivānā”, projekta atbalsts - Ārlietu Ministrija, Taivānā, 02.2018. – 07.2018.

4.5. Sniegt piemērus akadēmiskā personāla iesaistei zinātniskajā pētniecībā un/vai mākslinieciskajā jaunradē gan nacionālā, gan starptautiskā līmenī (studiju programmas saturam atbilstošajās jomās) un iegūtās informācijas pielietojumam studiju procesā.

Asoc. prof., S.Buka projekta: Title: “Business In Małopolska - Partnership Network” European Regional Development Fund. In framework of activity 8.2: Building of the Malopolska position in European Networks: MRPO.08.02.00-12-093/13; Malopolska Agency of Regional Development, Poland, Krakow; “Learning mobility. Charter 2014: 227161-EPP-1-2014-1-LV-EPPKA3-ECHE Agreement 2014-1-LV01-KA103-000040”, dalībnieks. Asoc. prof S. Buka bija Danas Bekniyazovas (Kazahstāna) doktora darba vadītājs, kura 2018. gadā aizstāvēja doktora disertāciju “Inovatīvas darbības valsts regulējums (piemērs - Kazahstānas Republika)”.

Prof. Inna Stecenko vadīja Po Yuan Hsiao (Ķīnas Republika) doktora darbu, «Integrācija un brīvo ekonomisko zonu reģionālās ekonomikas attīstība Taivānā un Ķīnā», kas tika aizstāvēts 2016. gadā. 21. oktobrī 2017. gadā ar Taivānas pārstāvniecības Latvijā atbalstu notika starptautiska zinātniski - praktiska konference par tēmu “Perspectives of Development of Economic Cooperation between the Baltic states and the East Asia” . 2018. gadā prof. I. Stecenko ieguva stipendiju un ar Taivānas Ārlietu ministrijas atbalstu īstenoja projektu “Inovāciju politika MVU Taivānā, pamatojoties uz Taivānas Nacionālās universitātes bāzi.

Projekta dalībnieku pētījumu rezultāti tiek atspoguļoti publikācijās, piedaloties konferencē, kā arī pasniegtajosursos.

4.6. Mācībspēku sadarbības novērtējums, norādot mehānismus sadarbības veicināšanai,

studiju kursu/ moduļu savstarpējās sasaistes nodrošināšanā. Norādīt arī studējošo un mācībspēku skaita attiecību studiju programmas ietvaros (pašnovērtējuma ziņojuma iesniegšanas brīdī).

S

Mācībspēku sadarbības mehānismi studiju kursu savstarpējās sasaistes nodrošināšanai, nepieciešami starpnozaru studiju kursu plānošanai, izveidei un realizēšanai.

BSA pastāv vairāki starpdisciplināru studiju kursu apmācības mehānismi / modeļi.

Semināri;

Kopīgi vadītas lekcijas ar uzaicinātiem viesiem;

Organizētās konferences ļauj ātri reaģēt uz jaunām tendencēm starpdisciplināro studiju kursu jomā.

Mācībspēku sadarbības novērtējums

Ar BSA Senāta lēmumu, tika izveidota Metodiskā Padome un viena no tas funkcijām – plānot un realizēt pasākumus – seminārus mācību spēkiem un ne tikai tiem, jo semināri ir publiski atvērti.

Lai attīstīt akadēmiskā personālā starpnozaru/starpdisciplināro sadarbību un studiju kursu izveides un īstenošanas kompetences tika organizēti dažnedažādi semināri, kur uzstājās gan akadēmijas labākie docētāji, gan nozaru eksperti un valsts un nevalstisko institūciju pārstāvji.

Studiju programmas īstenošanas akadēmiskās un zinātniskās darbības kvalitātes noteikšanai piemēro šādas mācībspēku sadarbības formas:

- Akadēmijas docētāju savstarpējs lekciju/nodarbību, meistarklašu/ pārbaudījumu apmeklējums, kas ļauj izvērtēt darba stiprās un vājās puses;
- Akadēmijas docētāju ikgadēju pārskatu sagatavošana par akadēmisko un zinātnisko darbību, publikācijām, dalību zinātniskos pētījumos un zinātniskās konferencēs;
- Akadēmijas docētāju starptautiskas apmaiņas veicināšana, piesaistot starptautisku fondu finansējumu un radot iespēju Akadēmijas docētājiem gūt pieredzi ārvalstu augstskolās;
- augsti kvalificētu vieslektoru un docētāju aicināšana studiju kursu docēšanai, meistarklašu vadīšanai, tai skaitā no ārvalstu augstskolām;
- studiju programmas satura analīze un izvērtējums, sagatavojot pašnovērtējuma ziņojumus par aizvadīto akadēmisko gadu. Iegūtie dati un secinājumi tiek izskatīti Fakultātes Padomes un Senāta sēdēs,
- studiju procesa un pasniegšanas kvalitātes kontrole un analīze, ko regulāri veic atbildīgās programmas un Fakultātes Padome,
- absolventu darba iemaņu un piemērotības darba tirgum aptaujas un analīze,
- studentu aptaujas, iegūstot viedokli par studiju programmu konkrētu kursu īstenošanu, satura un pasniegšanas formas atbilstību studiju kvalitātes prasībām,
- ārējo ekspertu izmantošana studiju procesa un studējošo zināšanu novērtēšanai, studiju procesa stratēģiskā plānošana, analizējot studiju programmas vājos punktus, to novēršanu un programmas attīstības iespējas.

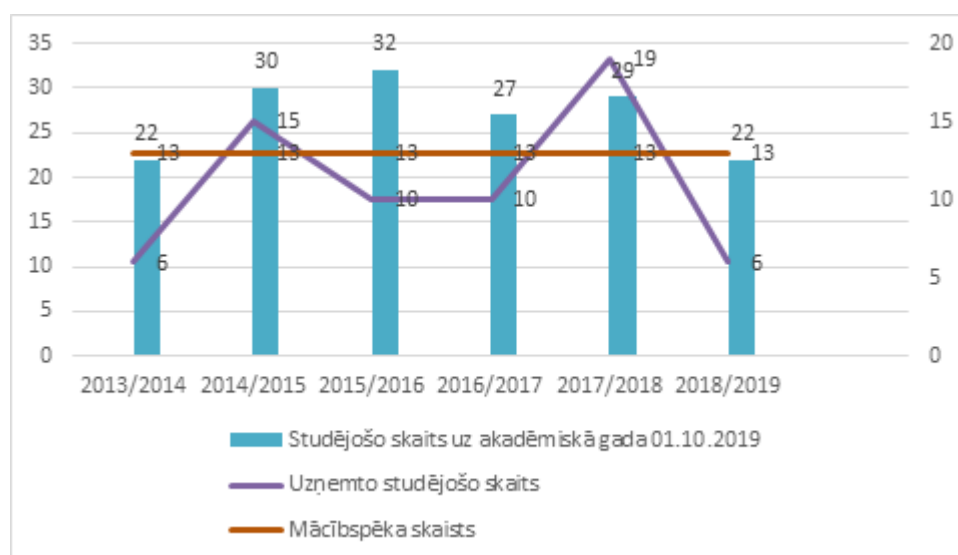
BSA misijas izpildi nodrošina augstākās kvalifikācijas akadēmiskais personāls, kuru veido kodols - profesori un asociētie profesori, kā arī kvalificēti mācībspēki (docenti) un akadēmiskās atjaunotnes rezerve pieaicinātie docētāji. BSA izmanto iespējas starptautiski atpazīstamu speciālistu piesaistei. Akadēmiskā personāla vēlēšanām izvirzīti vienoti, īpašas pieejas kritēriji. Optimālā BSA personāla

struktūra izriet no BSA darbības uzdevumiem un var būt atšķirīga pa studiju programmām. Darbojoties brīvas konkurences izglītības un akadēmisko pakalpojumu tirgū, BSA sekmē elastīgu un atraktīvu personāla piesaistes politiku. Tiek izmantots arī pieredzējušu, bet zinātnisko grādu neieguvušu praktiķu darbs.

4.6.1.att. ir sniegti dati par doktorantu skaita dinamiku, tie ir diezgan augsti.

Nr. p.k.	Pašnovērtējuma kritēriji	2013/2014	2014/2015	2015/2016	2016/2017	2017/2018	2018/2019
1.	Studējošo skaits uz akadēmiskā gada 01.10.	22	30	32	27	29	22
2.	pilna laika klātie	21	29	31	27	29	22
3.	pilna laika vakara	1	1	1			
4	Uzņemto studējošo skaits	6	15	10	10	19	6

Doktorantu un pasniedzēju skaita dinamika:

4.6.att. Studējošo skaits un iestājušos studentu skaits REEP doktora programmā 2013/14 -2018/19 akad.gads

Tātad, kā redzam no diagrammas, REEP programma ir pieprasīta un doktora programmas minimālais pretendentu skaits ir 6 cilvēki 2013./14. akad.gads un 2018./19. akad.gads

*Studējošo un mācībspēku skaita attiecību studiju programmas ietvaros= **2,07***

Doktorantu skaita pieaugums izraisa promocijas darbu vadītāju skaita palielināšanos, un līdz ar to notiek BSA sadarbības pieaugums ar Latvijas augstskolām, piemēram, kā promocijas darbu vadītāji tika aicināti prof. S. Keišs (EKA) - doktorante J. Jaunzeme, prof. K. Ketners (VA) - doktoranti: J. Sventinskaja, A. Ļeontjevs, D. Bekniyazova – promocijas darbu vadītāji PhD N. Koftanyk (Kazahstāna) u.c., Zhaksat Kenzin promocijas darbu recenzente – prof. G. Raushan (Rietumkazahstānas Inovācijas Universitāte).

Pielikumi

III. Studiju programmas raksturojums - 1.Studiju programmas raksturojošie parametri		
Kopīgās studiju programmas atbilstība Augstskolu likuma prasībām (tabula)		
Statistika par studējošajiem pārskata periodā	Pielikums1.2. Statistika par studējošajiem pārskata periodā 07.12.2020..docx	Appendix1.2. Statistics on students in the reporting period 07.12.2020..docx
III. Studiju programmas raksturojums - 2. Studiju saturs un īstenošana		
Studiju programmas atbilstība valsts izglītības standartam		
Studiju programmā iegūstamās kvalifikācijas atbilstību profesijas standartam (ja piemērojams)		
Studiju programmas atbilstību atbilstošās nozares specifiskajam normatīvajam regulējumam (ja piemērojams)		
Studiju kursu/ moduļu kartējums studiju programmas studiju rezultātu sasniegšanai	Kartejums REEP_18.02.2021..xlsx	Mapping REEP_18.02.2021..xlsx
Studiju programmas plāns (katram studiju programmas īstenošanas veidam un formai)	Pielik.Studiju programmas REEP plāns14.02.2021..doc	Pielik.Studiju programmas REEP plāns14.02.2021..doc
Studiju kursu/ moduļu apraksti	REEP_kursu_apraksts.17.02.2021.docx	REEP_study_course_descriptions17.02.2021..docx
Studiju programmas raksturojums - Citi obligātie pielikumi		
Par studiju programmas apgūšanu izsniedzamā diploma paraugs	Sertificatsdiploms_REEP_2020_LV.pdf	Sertificatsdiploms_REEP_2020_EN (1).pdf
Dokuments, kas apliecina, ka augstskola vai koledža studējošajiem nodrošinās iespējas turpināt izglītības iegūvi citā studiju programmā vai citā augstskolā/ koledžā (līgums ar citu akreditētu augstskolu vai koledžu), ja studiju programmas īstenošana tiks pārtraukta	LīgumsArDU.pdf	Agreement on cooperation and actions in case of liquidation of study programmes DU.docx
Dokuments, kas apliecina, ka augstskola vai koledža studējošajiem garantē zaudējumu kompensāciju, ja studiju programma augstskolas vai koledžas rīcības (darbības vai bezdarbības) dēļ netiek akreditēta vai tiek atņemta studiju programmas licence un studējošais nevēlas turpināt studijas citā studiju programmā.	Par saistību izpildes nodrošinājumu REEP.pdf	The Performance of Obligations REEP.pdf
Augstskolas/ koledžas apliecinājums par studiju programmas īstenošanā iesaistāmo mācītspēku attiecīgo svešvalodu prasmi vismaz B2 līmeni atbilstoši Eiropas Valodas prasmes novērtējuma līmeņiem (līmeņu sadalījums pieejams tīmekļvietnē www.europass.lv, ja studiju programmu vai tās daļu īsteno svešvalodā.	par valodu LV&EN zinasanas_REEP_2021lv.docx	par valodas LV&EN zinasanas_REEP_2021eng.docx
Ja studiju virziena ietvaros tiek īstenotas doktora studiju programmas, apliecinājums, ka doktora studiju programmas akadēmiskā personāla sastāvā ir ne mazāk kā pieci doktorī, no kuriem vismaz trīs ir Latvijas Zinātnes padomes apstiprināti eksperti tajā zinātņu nozarē vai apakšnozarē, kurā studiju programma plāno piešķirt zinātnisko grādu.	LZPatz_240420_BSApromocija.docx	On the conclusion regarding the request for granting of promotion rights.docx
Ja studiju virziena ietvaros tiek īstenotas akadēmiskās studiju programmas, apliecinājums, ka akadēmisko studiju programmu akadēmiskais personāls atbilst Augstskolu likuma 55. panta pirmās daļas trešajā punktā noteiktajām prasībām.		
Studiju līguma paraugs/-i	Ek_dokt_līgums_LV (1).docx	Ek_doctorant_Agreement_ENG.docx
Ja studiju virziena ietvaros tiek īstenotas akadēmiskās studiju programmas, kurās paredzēts, ka studēs mazāk nekā 250 pilna laika studējošie, attiecīgs Augstākās izglītības padomes atzinums atbilstoši Augstskolu likuma 55. panta otrajai daļai.		